ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨਨ ਧੁਨਿ ਇਹ ਪਰੀ ॥ ਤੁਰਤੁ ਕੁਠਰਿਯਾ ਜਾਇ ਉਘਰੀ ॥ ਹੇਰਾ ਜਬ ਵਹੁ ਮਨੁੱਛ ਬਨਾਈ ॥ ਤਬ ਐਸੇ ਤਿਹ ਕਹਾ ਰਿਸਾਈ ॥੯॥ ਇਤੋ ਸੋਕ ਹਮ ਕੀਯੋ ਨਿਕਾਜਾ ॥ ਇਹ ਨ ਲਹਤ ਥੋ ਐਸ ਨਿਲਾਜਾ ॥ ਅਬ ਮੈ ਰਨਿਯਨ ਅਵਰ ਬਿਹਾਰੌ ॥ ਰਾਨੀ ਮਰੀ ਨ ਫੇਰਿ ਚਿਤਾਰੌ ॥੧੦॥ ਔਰ ਤ੍ਰਿਯਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰਾ ॥ ਵਾ ਰਾਨੀ ਕਹੱ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਬਿਸਾਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਤ੍ਰਿਯਨ ਨਰਿੰਦ੍ਰਹਿ ਛਰਾ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਅਤਭੁਤ ਇਹ ਕਰਾ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੦॥੫੮੦੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇੱਛਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੁਨਾ ॥ ਇੱਛਸੈਨ ਰਾਜਾ ਬਹੁ ਗੁਨਾ ॥ ਇਸਟਮਤੀ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਨਾਰੀ ॥ ਇਸਟਦੇਵਕਾ ਰਹਤ ਦੁਲਾਰੀ ॥੧॥ ਅਜੈਸੈਨ ਖਤਰੇਟਾ ਤਹਾਂ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਧਾਮ ਤ੍ਰਿਯ ਜਹਾਂ ॥ ਰਾਣੀ ਤਾ ਕੋ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਗਿਰੀ ਧਰਨਿ ਜਨੁ ਲਗ੍ਯੋ ਕਟਾਰਾ ॥੨॥ ਉੜਦਾ ਬੇਗਿ ਨਿਪੁੰਸਕ ਘਨੇ ॥ ਪਠੈ ਦਏ ਰਾਨੀ ਤਹੱ ਤਨੇ ॥ ਗਹਿ ਕਰਿ ਤਾਹਿ ਲੈ ਗਏ ਤਹਾਂ ॥ ਤਰਨੀ ਪੰਥ ਬਿਲੋਕਤ ਜਹਾਂ ॥੩॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਰਾਨੀ ਕਰਿ ॥ ਪੌਢੇ ਦੋਊ ਜਾਇ ਪਲਕਾ ਪਰ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਆਇ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹੱ ਗਏ ॥ ਸੋਵਤ ਦੁਹੂੰ ਬਿਲੋਕਤ ਭਏ ॥੪॥ ਭਰਭਰਾਇ ਤ੍ਰਿਯ ਜਗੀ ਦੁਖਾਤਰ ॥ ਡਾਰਿ ਦਯੋ ਦੁਪੱਟਾ ਪਤਿ ਮੁਖ ਪਰ ॥ ਜਬ ਲੌ ਕਰਤ ਦੂਰਿ ਨ੍ਰਿਪ ਭਯੋ ॥ ਤਬ ਲੌ ਜਾਰਿ ਭਾਜਿ ਕਰਿ ਗਯੋ ॥੫॥ ਦੁਪੱਟਾ ਦੂਰਿ ਕਰਾ ਨ੍ਰਿਪ ਜਬੈ ॥ ਪਕਰ ਲਿਯੋ ਰਾਨੀ ਕਹੱ ਤਬੈ ॥ ਕਹਾਂ ਗਯੋ ਵਹੁ ਜੁ ਮੈਂ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਬਿਨੁ ਨ ਕਹੇ ਭ੍ਰਮ ਮਿਟੈ ਹਮਾਰਾ ॥੬॥ ਪ੍ਰਥਮੈ ਜਾਨ ਮਾਫ ਮੁਰ ਕੀਜੈ ॥ ਬਹੁਰੌ ਬਾਤ ਸਾਚ ਸੁਨਿ ਲੀਜੈ ॥ ਬਚਨ ਦੇਹੁ ਮੇਰੇ ਜੌ ਹਾਥਾ ॥ ਬਹੁਰਿ ਲੇਹੁ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨਿ ਨਾਥਾ ॥੭॥ ਭੈਂਗੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤੋਰਿ ਬਿਧਿ ਕਰੇ ॥ ਇਕ ਤੇਂ ਜਾਤ ਦੋਇ ਲਖ ਪਰੇ ॥ ਤੁਮ ਕਹੱ ਕਛੂ ਝਾਂਵਰੋ ਆਯੋ ॥ ਮੁਹਿ ਕੋ ਦਿਖਿ ਲਖਿ ਕਰਿ ਦ੍ਵੈ ਪਾਯੋ ॥੮॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਨਿ ਬਚਨ ਚਕ੍ਰਿਤ ਹ੍ਵੈ ਰਹਾ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਸੌ ਬਹੁਰਿ ਬਚਨ ਨਹਿ ਕਹਾ ॥ ਮੁਖ ਮੂੰਦੇ ਘਰ ਕੌ ਫਿਰਿ ਆਯੋ ॥ ਕਰਮ ਰੇਖ ਕਹੱ ਦੋਸੁ ਲਗਾਯੋ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੧॥੫੮੦੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੋਰਠਸੈਨ ਏਕ ਭੂਪਾਲਾ ॥ ਤੇਜਵਾਨ ਬਲਵਾਨ ਛਿਤਾਲਾ ॥ ਸੋਰਠਦੇ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸਕਲ ਭਵਨ ਮਹਿ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਛੱਤ੍ਰਿਸੈਨ ਤਹੱ ਸਾਹ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਛੱਤ੍ਰਦੇਇ ਇਕ ਸੁਤਾ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਭੂਤ ਭਵਾਨ ਭਵਿੱਖ੍ਯ ਮਝਾਰੀ ॥ ਭਈ ਨ ਹੈ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਨ ਕੁਮਾਰੀ ॥੨॥ ਜਬ ਵਹੁ ਤਰੁਨਿ ਚੰਚਲਾ ਭਈ ॥ ਲਰਿਕਾਪਨ ਕੀ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਗਈ ॥ ਛਤਿਯਾ ਕੁਚਨ ਤਬੈ ਉਠਿ ਆਏ ॥ ਮਦਨ ਭਰਤਿਯਾ ਭਰਤ ਭਰਾਏ ॥੩॥ ਅਭਰਨਸੈਨ ਕੁਅਰ ਤਿਨ ਲਹਾ ॥ ਤੇਜਵਾਨ ਕਛੁ ਜਾਤ ਨ ਕਹਾ ॥ ਲਾਗੀ ਲਗਨ ਛੂਟਿ ਨਹਿ ਗਈ ॥ ਸੁਕ ਨਲਨੀ ਕੀ ਸੀ ਗਤਿ ਭਈ ॥੪॥ ਤਾ ਸੌ ਲਗੀ ਲਗਨ ਬਹੁ ਭਾਤਾ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਬਰਨ ਸੁਨਾਊਂ ਬਾਤਾ ॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਤਾ ਕਹ ਬੋਲਿ ਪਠਾਵੈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਰੁਚਿ ਮਾਨ ਕਮਾਵੈ ॥੫॥ ਤਾ ਕੇ ਲਏ ਨਾਥ ਕਹੱ ਮਾਰਾ ॥ ਤਨ ਮੈਂ ਰਾਂਡ ਭੇਸ ਕੋ ਧਾਰਾ ॥ ਜਬ ਗ੍ਰਿਹ ਅਪਨੇ ਜਾਰ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਸਭ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿ ਤਾਹਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥੬॥ ਸੁਨਿ ਕੈ ਜਾਰ ਬਚਨ ਅਸ ਡਰਾ ॥ ਧ੍ਰਿਗ ਧ੍ਰਿਗ ਬਚ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯਹਿ ਉਚਰਾ ॥ ਜਿਨ ਅਪਨੋ ਪਤਿ ਆਪੁ ਸੰਘਰਿਯੋ ॥ ਮੁਹਿ ਕਸ ਚਹਤ ਭਲਾਈ ਕਰਿਯੋ ॥੭॥ ਪਤਿ ਮਾਰਯੋ ਜਾ ਕੇ ਹਿਤ ਗਯੋ ॥ ਸੋ ਭੀ ਅੰਤ ਨ ਤਾ ਕੋ ਭਯੋ ॥ ਐਸੋ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕਛੂ ਨਹਿ ਕਰਿਯੋ ॥ ਇਹ ਰਾਖੇ ਤੇ ਭਲੋ ਸੰਘਰਿਯੋ ॥੮॥ ਕਰ ਮਹਿ ਕਾਢਿ ਭਗੌਤੀ ਲਈ ॥ ਦੁਹੂੰ ਹਾਥ ਤਾ ਕੇ ਸਿਰ ਦਈ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਜਿਮਿ ਭੂਪ ਪੁਕਾਰੈ ॥ ਤ੍ਯੋਂ ਤ੍ਯੋਂ ਨਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਨ ਮਾਰੈ ॥੯॥ ਦ੍ਵੈ ਦਿਨ ਭਏ ਨ ਪਤਿ ਕੇ ਮਰੈ ॥ ਐਸੀ ਲਗੇ ਅਬੈ ਏ ਕਰੈ ॥ ਧ੍ਰਿਗ ਜਿਯਬੋ ਪਿਯ ਬਿਨੁ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ਜਾਰ ਚੋਰ ਜਿਹ ਹਾਥ ਚਲਾਈ ॥੧੦॥ ਮਰਯੋ ਨਿਰਖਿ ਤਿਹ ਸਭਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਭਲਾ ਕਰਾ ਤੈ ਜਾਰ ਸੰਘਾਰਾ ॥ ਚਾਦਰ ਕੀ ਲੱਜਾ ਤੈਂ ਰਾਖੀ ॥ ਧੰਨ੍ਯ ਧੰਨ੍ਯ ਪੁਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਭਾਖੀ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਦੋਇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੨॥੫੮੨੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਭਰਨ ਸਿੰਘ ਸੁਨਾ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪਬਰ ॥ ਲਜਤ ਹੋਤ ਜਿਹ ਨਿਰਖਿ ਦਿਵਾਕਰ ॥ ਅਭਰਨਦੇਇ ਸਦਨ ਮਹਿ ਨਾਰੀ ॥ ਮਥਿ ਅਭਰਨ ਜਨੁ ਸਕਲ ਨਿਕਾਰੀ ॥੧॥ ਰਾਨੀ ਹੁਤੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੇਤੀ ਰਤ ॥ ਭੋਗਤ ਹੁਤੀ ਤਵਨ ਕਹ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਭੇਦ ਰਾਵ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਧਾਮ ਬਿਲੋਕਨ ਆਯੋ ॥੨॥ ਤਹੱ ਤੇ ਲਯੋ ਪਕਰਿ ਇਕ ਜਾਰਾ ॥ ਤੌਨੈ ਠੌਰਿ

ਮਾਰਿ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਨਿ ਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਰੀ ॥ ਚਿਤ ਅਪਨੇ ਤੇ ਦਈ ਬਿਸਾਰੀ ॥੩॥ ਬੀਤਤ ਬਰਖ ਅਧਿਕ ਜਬ ਭਏ ॥ ਰਾਨੀ ਬਹੁ ਉਪਚਾਰ ਬਨਏ ॥ ਰਾਜਾ ਤਾ ਕੇ ਧਾਮ ਨ ਆਯੋ ॥ ਤਬ ਇਕ ਔਰੁਪਚਾਰ ਬਨਾਯੋ ॥੪॥ ਰਾਨੀ ਭੇਸ ਸੰਨਯਾਸਿਨਿ ਕੋ ਧਰਿ ॥ ਜਾਤ ਭਈ ਤਜਿ ਧਾਮ ਨਿਕਰਿ ਕਰਿ ॥ ਖੇਲਤ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਅਖਿਟ ਜਬ ਆਯੋ ॥ ਏਕ ਹਰਿਨ ਲਖਿ ਤੁਰੰਗ ਧਵਾਯੋ ॥੫॥ ਜੋਜਨ ਕਿਤਕ ਨਗਰ ਤੇ ਗਯੋ ॥ ਪਹੁਚਤ ਜਹੱ ਨ ਮਨੁੱਛ ਇਕ ਭਯੋ ॥ ਉਤਰਯੋ ਬਿਕਲ ਬਾਗ ਮੈਂ ਜਾਈ ॥ ਰਾਨੀ ਇਕਲ ਪਹੂਚੀ ਆਈ ॥੬॥ ਸੰਨਯਾਸਿਨਿ ਕੋ ਭੇਸ ਬਨਾਏ ॥ ਸੀਸ ਜਟਨ ਕੋ ਜੂਟ ਛਕਾਏ ॥ ਜੋ ਨਰੁ ਤਾ ਕੋ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਉਰਝਿ ਰਹੈ ਨਹਿ ਸੰਕ ਬਿਚਾਰੈ ॥੭॥ ਉਤਰਤ ਬਾਗ ਤਿਹੀ ਤ੍ਰਿਯ ਭਈ ॥ ਉਹਿ ਰਾਜਾ ਤਨ ਭੇਟਨ ਹੁਈ ॥ ਨਿਰਖਤ ਰੂਪ ਉਰਝਿ ਨ੍ਰਿਪ ਰਹਯੋ ॥ ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਕੋ ਇਹ ਕਹਯੋ ॥੮॥ ਕਵਨ ਰੂਪ ਰਾਨੀ ਤੁਮ ਹੋ ਜੂ ॥ ਕਿਧੋ ਅਪੱਛਰਾਂ ਸਾਚ ਕਹੋ ਜੂ ॥ ਕੈ ਤੁਮਹੋ ਰਤਿ ਪਤ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਕੈ ਨਿਸਿ ਪਤਿ ਕੀ ਅਹਹੁ ਕੁਮਾਰੀ ॥੯॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਚਰਚਾ ਕਰੀ ॥ ਬੇਦ ਬਯਾਕਰਨ ਕੋਕ ਉਚਰੀ ॥ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਚਿਤ ਤਾ ਕੋ ਹਰਿ ਲੀਨਾ ॥ ਬਿਨਾ ਘਾਇ ਘਾਯਲ ਪਤਿ ਕੀਨਾ ॥੧੦॥ ਮਗਨ ਭਯੋ ਚਿਤ ਭੀਤਰ ਭੂਪਾ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨਾਰਿ ਕੋ ਰੂਪ ਅਨੂਪਾ ॥ ਏਕ ਬਾਰ ਕਹੱ ਜੋ ਇਹ ਪਾਊਂ ॥ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ਲਗੇ ਬਲਿ ਜਾਊਂ ॥੧੧॥ ਨ੍ਰਿਪਹੁ ਨਾਰਿ ਕਹ ਅਧਿਕ ਰਿਝਾਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਸੇਤੀ ਉਰਝਾਯੋ ॥ ਭਜੌ ਯਾਹਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਾ ਸੌ ਬਚਨ ਉਚਾਰਯੋ ॥੧੨॥ ਹਮ ਤੁਮ ਆਉ ਰਮੈਂ ਮਿਲਿ ਦੋਊ ॥ ਔਰ ਨ ਲਖਤ ਹਮੈ ਹਯਾਂ ਕੋਊ ॥ ਕਯੋਂ ਤਰੁਨਾਪਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗਵਾਵਤ ॥ ਰਾਨੀ ਹ੍ਵੈ ਕਯੋਂ ਨ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵਤ ॥੧੩॥ ਅਸ ਤਨ ਸੁੰਦਰਿ ਧੂਰਿ ਨ ਲਾਵਹੁ ॥ ਜੋਬਨ ਬਾਲ ਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗਵਾਵਹੁ ॥ ਬਿਰਧਾਪਨੋ ਆਇ ਜਬ ਜੈਹੈ ॥ ਇਹ ਜੂਾਨੀ ਕਹੱ ਤਬ ਪਛੁਤੈਹੈ ॥੧੪॥ ਇਹ ਜੋਬਨ ਕੋ ਕਹਾ ਗੁਮਾਨਾ ॥ ਜੋ ਕਾਹੂ ਪਰ ਥਿਰ ਨ ਰਹਾਨਾ ॥ ਆਉ ਕਰੈ ਦੋਊ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਕਹਾ ਕਰਤ ਯਾ ਕੋ ਭਰਵਾਸਾ ॥੧੫॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਧਨ ਜੋਬਨ ਕੋ ਕਹਾ ਗੁਮਾਨ ਨ ਕੀਜਿਯੈ ॥ ਸੁਖ ਹਮ ਕੌ ਦੈ ਤਰੁਨਿ ਆਪਿ ਸੁਖੁ ਲੀਜਿਯੈ ॥ ਬਿਰਧਾਪਨੁ ਐਹੈ ਤਰਨਾਪਨ ਜਾਇ ਹੈ ॥ ਹੋ ਤਬ ਇਹ ਸਮੈਂ ਸੰਭਾਰਿ ਅਧਿਕ ਪਛੁਤਾਇ ਹੈ ॥੧੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਕਹੀ ਮੇਰੀ ਜੋ ਕਰੈ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਮੁਹਿ ਸਾਥ

ਬ੍ਰਿਹਰੈ ॥ ਬਚਨ ਦੀਜਿਯੈ ਮੇਰੇ ਹਾਥਾ ॥ ਤੌ ਮੈ ਮਾਨੌ ਬਚ ਤੌ ਨਾਥਾ ॥੧੭॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਦੋਖ ਛਿਮਾਪਨ ਕੀਜਿਯੈ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਮੋਰਾ ਮਨ ਨ੍ਰਿਪਬਰ ਲੀਜਿਯੈ ॥ ਦੋਖ ਛਿਮਾਪਨ ਕੀਨ ਬਚਨ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਤਬੈ ॥ ਹੋ ਸੁਨੇ ਸੰਨਯਾਸਿਨਿ ਬੈਨ ਸ੍ਰਵਨ ਭੀਤਰ ਜਬੈ ॥੧੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਆਵੈ ॥ ਦੁਤਿਯ ਦਿਵਸ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਜਾਵੈ ॥ ਰਾਨੀ ਭੇਸ ਸੰਨਯਾਸਿਨਿ ਧਰੈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਰਾਜਾ ਤਨ ਕਰੈ ॥੧੯॥ ਤਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਦੁਤਿਯ ਨਾਰਿ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਮੂੜ੍ਹ ਪਛਾਨੈ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਨਹੀ ਲਖਿ ਪਾਵੈ ॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਅਪਨੋ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਵੈ ॥੨੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤੀਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੩॥੫੮੪੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਧੀਸੈਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਸੂਰੋ ॥ ਤੇਗ ਦੇਗ ਦੂਹੂੰਅਨਿ ਕਰਿ ਪੂਰੋ ॥ ਤੇਜਵਾਨ ਦੁਤਿਵਾਨ ਅਤੁਲ ਬਲ ॥ ਅਰਿ ਅਨੇਕ ਜੀਤੇ ਜਿਨ ਦਲਿ ਮਲਿ ॥੧॥ ਬਿੱਧਯਾਮਤੀ ਦੁਹਿਤਾ ਇਕ ਤਾ ਕੇ ॥ ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਸਮ ਨਹਿ ਜਾ ਕੇ ॥ ਅੱਪ੍ਰਮਾਨ ਤਿਹ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੈ ॥ ਰਵਿ ਸਸਿ ਰੋਜ ਬਿਲੋਕਨ ਆਵੈ ॥੨॥ ਤਾ ਕੋ ਲਗਯੋ ਏਕ ਸੰਗ ਨੇਹਾ ॥ ਜਯੋਂ ਸਾਵਨ ਕੋ ਬਰਿਸਤ ਮੇਹਾ। ਚਤੁਰਕੁਅਰ ਤਿਹ ਨਾਮ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਕਵਨ ਪੁਰਖ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥੩॥ ਬਿੱਧਯਾਦੇਈ ਇਕ ਦਿਨ ਰਸਿ ਕੈ ॥ ਬੋਲਿ ਲਿਯਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਹੱ ਕਸਿ ਕੈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਯੋ ॥ ਤਰੁਨੀ ਤਰੁਨ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥੪॥ ਬਿਧੀਸੈਨ ਸੌ ਕਿਨਹਿ ਜਤਾਈ ॥ ਤੋਰਿ ਸੁਤਾ ਗ੍ਰਿਹ ਜਾਰ ਬੁਲਾਈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਰਤ ਹੈ ॥ ਤੋ ਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਨਹਿ ਨੈਕੁ ਡਰਤ ਹੈ ॥੫॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਸਾਥ ਤਿਸੀ ਕੌ ਲੈਕੈ ॥ ਜਾਤ ਭਯੋ ਤਹ ਅਧਿਕ ਰਿਸੈਕੈ ॥ ਬਿੱਧਯਾਮਤੀ ਜਬੈ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥ ਮੀਤ ਸਹਿਤ ਜਿਯ ਮੈਂ ਡਰਪਾਈ ॥੬॥ ਖੋਦਿ ਛਾਤ ਦ੍ਵੈ ਛੇਦ ਸਵਾਰੇ ॥ ਜਿਹ ਆਵਤ ਵੈ ਰਾਹ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਤਿਹ ਮਗ ਹ੍ਵੈ ਬਿਸਟਾ ਦੂਹੂੰ ਕਰਾ ॥ ਦੂਤ ਸਹਿਤ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰਾ ॥੭॥ ਅੰਧ ਗਏ ਹ੍ਵੈ ਸੂਝ ਨ ਆਯੋ ॥ ਤਿਸੀ ਪੈਂਡ ਗ੍ਰਿਹ ਜਾਰ ਪਠਾਯੋ ॥ ਰਾਜਾ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਲਹਾ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕਾਮ ਕੈ ਗਈ ਕਹਾ ॥੮॥ ਬਿਸਟਾ ਰਹੀ ਦੂਹੂੰ ਕੇ ਲਗਿ ਕੈ ॥ ਸੁਘਰ ਗਯੋ ਤਿਹ ਕੇ ਸਿਰ ਹਗਿ

ਕੈ ॥ ਘਰੀਕ ਲਗੀ ਧੋਵਤੇ ਬਦਨਨ ॥ ਬਹੁਰਿ ਗਏ ਦੁਹਿਤਾ ਕੈ ਸਦਨਨ ॥੯॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਜੌ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਨਿਹਰਾ ॥ ਜਾਰ ਵਾਰ ਕਛੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਪਰਾ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਉਲਟਿ ਤਿਸੀ ਕੋ ਮਰਿਯੋ ॥ ਬਿਸਟਾ ਪ੍ਰਥਮ ਜਾਂਹਿ ਸਿਰ ਪਰਿਯੋ ॥੧੦॥ ਇਹ ਛਲ ਸੌ ਤ੍ਰਿਯ ਪਿਯਹਿ ਉਬਾਰਯੋ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਬਿਸਟਾ ਕੌ ਡਾਰਯੋ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਭੂਪਤਿ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਭੇਦ ਦਾਇਕਹਿ ਪਕਰਿ ਪਛਾਰਾ ॥੧੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚਾਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੪॥੫੮੫੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਸਹਰ ਬਸਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਪਾਲ ਰਾਜਾ ਥੋ ਤਹਾਂ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਮਤੀ ਤਾ ਕੀ ਬਰ ਨਾਰੀ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰੀ ॥੧॥ ਫੂਲਮਤੀ ਦੂਸਰਿ ਤਿਹ ਸਵਤਿਨਿ ॥ ਜਨੁ ਤਿਹ ਹੁਤਾ ਆਂਖਿ ਮੈਂ ਸੌਕਨਿ ॥ ਤਾ ਸੌ ਤਾਹਿ ਸਿਪਰਧਾ ਰਹੈ ॥ ਚਿਤ ਭੀਤਰ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹਿ ਕਹੈ ॥੨॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਮਤੀ ਏਕ ਦਿਜ ਊਪਰ ॥ ਅਟਕੀ ਰਹੈ ਅਧਿਕ ਹੀ ਚਿਤ ਕਰਿ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਗ੍ਰਿਹ ਤਾਹਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਕਾਮਕੇਲ ਰੁਚਿ ਮਾਨ ਮਚਾਵੈ ॥੩॥ ਏਕ ਨਾਰਿ ਤਿਨ ਬੋਲਿ ਪਠਾਈ ॥ ਅਧਿਕ ਦਰਬ ਦੈ ਐਸਿ ਸਿਖਾਈ ॥ ਜਬ ਹੀ ਜਾਇ ਪ੍ਰਜਾ ਸਭ ਸੋਈ ॥ ਊਚ ਸਬਦ ਉਠਿਯਹੁ ਤਬ ਰੋਈ ॥੪॥ ਯੌ ਕਹਿ ਜਾਇ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਨ ਸੋਈ ॥ ਆਧੀ ਰਾਤਿ ਅੰਧੇਰੀ ਹੋਈ ॥ ਅਧਿਕ ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਨਾਰਿ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਪਰੀ ਕਾਨ ਧੁਨਿ ਭਾਰੀ ॥੫॥ ਰਾਨੀ ਲਈ ਸੰਗ ਅਪਨੇ ਕਰਿ ॥ ਹਾਥ ਬਿਖੈ ਅਪਨੇ ਅਸਿ ਕੌ ਧਰਿ ॥ ਦੋਊ ਚਲਿ ਤੀਰ ਤਵਨ ਕੇ ਗਏ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੌ ਪੂਛਤ ਤਿਹ ਭਏ ॥੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੋ ਹੈ ਰੀ ਤੂੰ ਰੋਤ ਕ੍ਯੋਂ ਕਹਾਂ ਲਗ੍ਯੋ ਦੁਖ ਤੋਹਿ ॥ ਮਾਰਤ ਹੌ ਨਹਿ ਠੌਰ ਤੁਹਿ ਸਾਚ ਬਤਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ॥੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮੁਹਿ ਅਰਬਲਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੀ ਜਾਨਹੁ ॥ ਭੂਪਤਿ ਭੋਰ ਕਾਲ ਪਹਿਚਾਨਹੁ ॥ ਤਾ ਤੇ ਮੈ ਰੋਵਤ ਦੁਖਿਯਾਰੀ ॥ ਸਭੈ ਬਿਛੁਰਿ ਹੈ ਨਿਸੁਪਤਿ ਪ੍ਯਾਰੀ ॥੮॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਬਚੈਂ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਕੀਜਿਯੈ ਸੋਈ ਬਿਧਾਨਾ ॥ ਤਹ ਤ੍ਰਿਯ ਕਹਯੋ ਕ੍ਰਿਯਾ ਇਕ ਕਰੈ ॥ ਤਬ ਮਰਬੇ ਤੇ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਉਬਰੈ ॥੯॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਮਤੀ ਦਿਜਬਰ ਕਹੱ ਦੇਹੂ ॥ ਡੋਰੀ ਨਿਜੁ ਕਾਂਧੇ ਕਰਿ ਲੇਹੂ ॥ ਦਰਬ ਸਹਿਤ ਤਿਹ ਗ੍ਰਿਹ ਪਹੁਚਾਵੈ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਨਿਕਟ ਕਾਲ ਨਹਿ ਆਵੈ ॥੧੦॥ ਫੂਲਿਦੇਇ ਜੁ ਦੁਤਿਯ ਤ੍ਰਿਯ ਘਰ ਮੈਂ ॥ ਤਿਹੱ ਦੇਵੈ ਚੰਡਾਰਹਿ ਕਰ ਮੈਂ ॥ ਤ੍ਰਿਪੁਰਮਤੀ

ਕਹੱ ਗ੍ਰਿਹ ਨ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਤਾ ਕੌ ਫੇਰਿ ਨ ਬਦਨ ਦਿਖਾਵੈ ॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਆਇ ਅਪਨੇ ਸਦਨ ਵਹੈ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀਨ ॥ ਇਕ ਰਾਨੀ ਦਿਜਬਰ ਦਈ ਦੁਤਿਯ ਚੰਡਾਰਹਿ ਦੀਨ ॥੧੨॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਤ੍ਰਿਯਾਨ ਕੇ ਮੂੜ੍ਹ ਨ ਸਕ੍ਯੋ ਬਿਚਾਰਿ ॥ ਦਈ ਦੋਊ ਤ੍ਰਿਯ ਪੁੰਨ੍ਯ ਕਰਿ ਜਿਯ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਵਾਰਿ ॥੧੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪਾਂਚ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੫॥੫੮੬੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਹੜਾਇਚਿ ਕੋ ਦੇਸ ਬਸਤ ਜਹੱ ॥ ਧੁੰਧਪਾਲ ਨ੍ਰਿਪ ਬਸਤ ਹੋਤ ਤਹੱ ॥ ਦੁੰਦਭਦੇ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਰਾਨੀ ॥ ਜਾ ਕੀ ਸਮ ਸੁੰਦਰਿ ਨ ਸ੍ਯਾਨੀ ॥੧॥ ਤਹਿਕ ਸੁਲੱਛਨ ਰਾਇ ਬਖਨਿਯਤ ॥ ਛਤ੍ਰੀ ਕੋ ਤਿਹ ਪੂਤ ਪ੍ਰਮਨਿਯਤ ॥ ਤਾ ਕੇ ਤਨ ਸੁੰਦਰਤਾ ਘਨੀ ॥ ਮੋਰ ਬਦਨ ਤੇ ਜਾਤ ਨ ਭਨੀ ॥੨॥ ਤਾ ਸੌ ਬਧੀ ਕੁਅਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਜੈਸੀ ਭਾਂਤਿ ਰਾਮ ਸੋ ਸੀਤਾ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਤਿਹ ਬੋਲਿ ਪਠਾਵੈ ॥ ਸੰਕ ਤ੍ਯਾਗ ਤ੍ਰਿਯ ਭੋਗ ਮਚਾਵੈ ॥੩॥ ਇਕ ਦਿਨ ਖਬਰਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਹੱ ਭਈ ॥ ਭੇਦੀ ਕਿਨਹਿ ਬ੍ਰਿਥਾ ਕਹਿ ਦਈ ॥ ਅਧਿਕ ਕੋਪ ਕਰਿ ਗਯੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹੱ ॥ ਭੋਗਤ ਹੁਤੀ ਜਾਰ ਕਹੱ ਤ੍ਰਿਯ ਜਹੱ ॥੪॥ ਰਾਨੀ ਭੇਦ ਪਾਇ ਅਸ ਕਿਯਾ ॥ ਬਾਂਧਿ ਔਧ ਸਿਹਜਾ ਤਰ ਲਿਯਾ ॥ ਰਾਵ ਸਹਿਤ ਊਪਰਹਿ ਬਹਿਠੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਹੋਇ ਇਕਠੀ ॥੫॥ ਰਤਿ ਮਾਨੀ ਨ੍ਰਿਪ ਸਾਥ ਬਨਾਈ ॥ ਮੂਰਖ ਕੰਤ ਬਾਤ ਨਹਿ ਪਾਈ ॥ ਰੀਝਿ ਰਹਾ ਅਬਲਾ ਕਹੱ ਭਜਿ ਕੈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਆਸਨ ਸਜਿ ਕੈ ॥੬॥ ਭੋਗ ਕਮਾਤ ਅਧਿਕ ਥਕਿ ਗਯੋ ॥ ਸੋਵਤ ਸੇਜ ਤਿਸੀ ਪਰ ਭਯੋ ॥ ਜੌ ਨ੍ਰਿਚੇਸਟ ਤ੍ਰਿਯ ਪਿਯ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ਜਾਰਿ ਕਾਢਿ ਕਰਿ ਧਾਮ ਪਠਾਯੋ ॥੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਾਗਿ ਖੋਜਿ ਨ੍ਰਿਪ ਘਰ ਥਕਾ ਜਾਰ ਨ ਲਹ੍ਯੋ ਨਿਕਾਰਿ ॥ ਭੇਦ ਦਿਯੋ ਜਿਹ ਜਾਨ ਤਿਹ ਝੂਠੋ ਹਨ੍ਯੋ ਗਵਾਰ ॥੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਯ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੬॥੫੮੭੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੈਰੌਪਾਲ ਸੁਨਾ ਇਕ ਰਾਜਾ ॥ ਰਾਜ ਪਾਟ ਤਾਹੀ ਕਹੱ ਛਾਜਾ ॥ ਚਪਲਾਵਤੀ ਸੁਨੀ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਬਰ ॥ ਹੁਤੀ ਪੰਡਿਤਾ ਸਕਲ ਹੁਨਰ ਕਰਿ ॥੧॥ ਅੱਦ੍ਰਪਾਲ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਪਰੋਸਾ ॥ ਦੇਗ ਤੇਗ ਕੋ ਜਾਹਿ ਭਰੋਸਾ ॥ ਸੁਘਨਾਵਤੀ ਸੁਤਾ ਇਕ ਤਾ ਕੀ ॥ ਰੋਸਨ ਭਯੋ ਜੋਤਿ ਸਸਿ ਵਾ ਕੀ ॥੨॥

ਇਕ ਦਿਨ ਨਿਕਸਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਲਏ ਸ੍ਵਾਨ ਸੀਚਾਨ ਹਜਾਰਾ ॥ ਚੀਤਾ ਔਰ ਜਾਰਿਯਨ ਲੀਨੇ ॥
ਸਯਾਹਗੋਸ ਨਹਿ ਜਾਂਹਿ ਸੁ ਚੀਨੇ ॥੩॥ ਲਗਰ ਝਗਰ ਜੁਰਰਾ ਅਰੁ ਬਾਜਾ ॥ ਬਹਰੀ ਕੁਹੀ ਸਿਚਾਨ ਸਮਾਜਾ ॥
ਬਾਸੇ ਔਰ ਬਸੀਨੈ ਘਨੀ ॥ ਚਿਪਕ ਧੂਤਿਯੈਂ ਜਾਂਹਿ ਨ ਗਨੀ ॥੪॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਖੇਲ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਅਧਿਕ
ਮ੍ਰਿਗਨ ਕਹੱ ਖੇਦਿ ਪਛਾਰਾ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਬਰਾਹਿਕ ਆਯੋ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਤਿਹ ਤੁਰੰਗ ਧਵਾਯੋ ॥੫॥
ਜਾਤ ਭਯੋ ਤਾਹੀ ਕੇ ਦੇਸਾ ॥ ਹਾਂਕੇ ਤੁਰੰਗ ਪਵਨ ਕੇ ਭੇਸਾ ॥ ਸੁਘਨਾਵਤੀ ਲਖਾ ਜਬ ਤਾ ਕੌ ॥ ਲਯੋ ਬੁਲਾਇ
ਤਹੀ ਤੇ ਵਾ ਕੌ ॥੬॥ ਧੌਲਰ ਤਰ ਕਮੰਦ ਲਰਕਾਈ ॥ ਲਯੋ ਤਿਸੈ ਤਿਹ ਪੈਂਡ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਅਤਿ ਰੁਚ
ਕਰਿ ਮਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਦੂਸਰੇ ਮਨੁੱਖ ਨ ਜਾਨਾ ॥੭॥ ਤਬ ਤਿਹ ਪਿਤ ਯੌਂ ਹ੍ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਨਿਜੁ ਰਾਨੀ ਕੇ ਸਾਥ
ਉਚਾਰਾ ॥ ਹਮ ਤੁਮ ਆਉ ਸੁਤਾ ਕੇ ਜਾਹੀ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਹੋਇ ਖੁਸੀ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੮॥ ਤਬ ਵੈ ਦੋਊ ਸੁਤਾ ਕੇ
ਗਏ ॥ ਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਭਏ ॥ ਸੁਘਨਮਤੀ ਤਿਹ ਲਖਿ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਅਸਰਫੀ ਕਾਢਿ
ਮੰਗਾਯੋ ॥੯॥ ਔਰ ਅਧਿਕ ਤਿਨ ਅਤਿਥ ਬੁਲਾਏ ॥ ਏਕ ਏਕ ਦੈ ਮੁਹਰ ਪਠਾਏ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਂਹਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ
ਕਰਿ ਮਗਨਾ ॥ ਦੈ ਸਤ ਮੁਹਰ ਨਿਕਾਰ੍ਯੋ ਅੰਗਨਾ ॥੧੦॥ ਮੁਰ ਪਰ ਵਾਰ ਲਖ੍ਯੋ ਇਨ ਰਾਜਾ ॥ ਏਤੋ ਦਯੋ
ਦਰਬ ਬਿਨੁ ਕਾਜਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਦੁਗੁਨ ਤਵਨ ਕਹੱ ਦਯੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤ ਭਯੋ ॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਜ
ਸੁਤਾ ਪਿਯ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੌ ਇਹ ਛਲ ਅਤਿਥ ਬਨਾਇ ॥ ਦੈ ਅਸਰਫੀ ਨਿਕਾਰਿਯੋ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਾ ਰਾਇ ॥੧੨॥ ਮਨ
ਮਾਨਤ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰਿ ਪਿਤ ਅਰੁ ਮਾਤ ਦਿਖਾਇ ॥ ਇਹ ਛਲ ਸੌ ਕਾਢਾ ਤਿਸੈ ਕਿਨੂੰ ਨ ਗਹ੍ਯੋ ਬਨਾਇ ॥੧੩॥੧॥
ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਾਤ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੭॥੫੮੮੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਕੋਚ ਬਿਹਾਰ ਸਹਰ ਜਹ ਬਸੈ ॥ ਅਮਰਾਵਤੀ ਪੁਰੀ ਕਹੱ ਹਸੈ ॥ ਬ੍ਰਿੱਧਕੇਤ ਤਿਹ ਭੂਪ
ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਕੋ ਰਾਜਾ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਫੁਟਬੇਸਰਿਦੇ ਤਹੱ ਦਾਰਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਦੇਵ
ਨ ਦੇਵ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ਤਾ ਕੋ ਜਾਤ ਨ ਰੂਪ ਉਚਾਰਾ ॥ ਦਿਵਸ ਭਯੋ ਤਾ ਤੇ ਉਜਿਯਾਰਾ ॥੨॥
ਹਾਜੀਰਾਇ ਤਹਾਂ ਖਤਿਰੇਟਾ ॥ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪੇਟਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ

ਉਚਾਰੀ ॥ ਫੂਲਿ ਰਹੀ ਜਾਨੁਕ ਫੁਲਵਾਰੀ ॥੩॥ ਸ੍ਰੀ ਫੁਟਬੇਸਰਿਦੇ ਤਿਹ ਲਹਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਿਤ ਅਪਨੇ ਮਹਿ ਕਹਾ ॥ ਕੈ ਅਬ ਮਰੌ ਕਟਾਰੀ ਹਨਿ ਕੈ ॥ ਕੈ ਇਹ ਭਜੌ ਆਜੁ ਬਨਿ ਠਨਿ ਕੈ ॥੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਸਿ ਭੀਜਤ ਤਿਹ ਬਦਨ ਪਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਸਰਬੰਗ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਢਰਯੋ ਲੂਟੀ ਪ੍ਰਭਾ ਅਨੰਗ ॥੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਘਰਿ ਸਹਚਰੀ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥ ਛਲ ਸੌ ਤਾਂਹਿ ਤਹਾਂ ਲੈ ਆਈ ॥ ਜਬ ਤਿਹ ਹਾਥ ਚਲਾਯੋ ਰਾਨੀ ॥ ਹਾਜੀਰਾਇ ਬਾਤ ਨਹਿ ਮਾਨੀ ॥੬॥ ਅਬਲਾ ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਕਰਿ ਹਾਰੀ ॥ ਕਯੋਹੂੰ ਨ ਭਜੀ ਤਾਂਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਰੀ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਗਿਰਿ ਭੂਮਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਮੁਰ ਕਰੇਜ ਡਾਇਨੀ ਨਿਹਾਰਾ ॥੭॥ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਬਸਤ੍ਰ ਹੁਤੇ ਪਹਿਰਾਏ ॥ ਡਾਇਨ ਸੁਨਤ ਲੋਗ ਉਠਿ ਧਾਏ ॥ ਜਬ ਗਹਿ ਤਾਹਿ ਬਹੁਤ ਬਿਧਿ ਮਾਰਾ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਮਾਨਾ ਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਉਚਾਰਾ ॥੮॥ ਤਬ ਲਗਿ ਤਹਾਂ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂੰ ਆਯੋ ॥ ਸੁਨਿ ਕਰੇਜ ਤ੍ਰਿਯ ਹਰਯੋ ਰਿਸਾਯੋ ॥ ਇਹ ਡਾਇਨਿ ਕਹੱ ਕਹਾਂ ਸੰਘਾਰੋ ॥ ਕੈ ਅਬ ਹੀ ਰਾਨੀਯਹਿ ਜਿਯਾਰੋ ॥੯॥ ਤਬ ਤਿਨ ਦੂਰਿ ਠਾਢ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀਏ ॥ ਰਾਨੀ ਕੇ ਚੁੰਬਨ ਤਿਨ ਲੀਏ ॥ ਰਾਜਾ ਲਖੈ ਕਰੇਜੋ ਡਾਰੈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨਹਿ ਮੂੜ੍ਹ ਬਿਚਾਰੈ ॥੧੦॥ ਸਭ ਤਬ ਹੀ ਲੋਗਾਨ ਹਟਾਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਨਾਰਿ ਸੌ ਭੋਗ ਮਚਾਯੋ ॥ ਰਾਖੈਂ ਜੁ ਮੁਰਿ ਕਹੀ ਪਿਯ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਸੌ ਰਮੌ ਸਦਾ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥੧੧॥ ਅਧਿਕ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਤ੍ਰਿਯ ਕਰਿ ਕੈ ॥ ਧਾਇ ਭੇਸ ਦੈ ਦਯੋ ਨਿਕਰਿ ਕੈ ॥ ਭਾਖਤ ਜਾਇ ਪਤਿਹਿ ਅਸ ਭਈ ॥ ਦੇਇ ਕਰਿਜਵਾ ਡਾਇਨਿ ਗਈ ॥੧੨॥ ਦਿਤ ਮੁਹਿ ਪ੍ਰਥਮ ਕਰਿਜਵਾ ਭਈ ॥ ਪੁਨਿ ਵਹ ਅੰਤ੍ਰਧਯਾਨ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ॥ ਨ੍ਰਿਪਬਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਹਮਰੀ ਆਈ ॥ ਕਯਾ ਜਨਿਯੈ ਕਿਹ ਦੇਸ ਸਿਧਾਈ ॥੧੩॥ ਸੱਤਿ ਸੱਤਿ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਮੂਰਖ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਨਿਰਖਤ ਥੋ ਤ੍ਰਿਯ ਜਾਰ ਬਜਾਈ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਗਯੋ ਆਂਖਿ ਚੁਕਾਈ ॥੧੪॥ ਪ੍ਰਥਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਯ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਕਹਯੋ ਨ ਕਿਯ ਤ੍ਰਿਯ ਤ੍ਰਾਸ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰਿ ਭਜਾ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਲਖਾਯਾ ॥ ਠਾਢ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਜੜ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਯਾ ॥੧੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ
ਤੀਨ ਸੌ ਆਠ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੮॥੫੯੦੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਰਨਾਟਕ ਕੋ ਦੇਸ ਬਸਤ ਜਹ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਨਾਟਕਸੈਨ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹ ॥ ਕਰਨਾਟਕਦੇਈ ਗ੍ਰਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਜਾ ਤੇ ਲਿਯ ਰਵਿ ਸਸਿ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥੧॥ ਤਹ ਇਕ ਸਾਹ ਬਸਤ ਥੋ ਨੀਕੋ ॥ ਜਾਂਹਿ ਨਿਰਖਿ ਸੁਖ ਉਪਜਤ ਜੀ ਕੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਸੁਤਾ ਹੁਤੀ ਇਕ ਧਾਮਾ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹਤ ਨਿਰਖਤ ਜਿਹ ਬਾਮਾ ॥੨॥ ਸੁਤਾ ਅਪੂਰਬਦੇ ਤਿਹ ਨਾਮਾ ॥ ਜਿਹ ਸੀ ਕਹੂੰ ਕੋਊ ਨਹਿ ਬਾਮਾ ॥ ਏਕ ਸਾਹ ਕੇ ਸੁਤ ਕਹ ਬ੍ਯਾਹੀ ॥ ਬੀਰਜਕੇਤ ਨਾਮ ਤਿਹ ਆਹੀ ॥੩॥ ਜਬ ਵਹੁ ਬ੍ਯਾਹਿ ਤਾਹਿ ਲੈ ਗਯੋ ॥ ਨਿਜੁ ਸਦਨਨ ਲੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯੋ ॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਤਿਨ ਨਾਰਿ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾ ਕੀ ਸਮ ਨਹਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥੪॥ ਨਿਰਖ ਤਾਂਹਿ ਲਗਨ ਤਿਹ ਲਗੀ ॥ ਨੀਂਦ ਭੂਖਿ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਭਗੀ ॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਤਾਹਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਰੁਚਿ ਮਾਨ ਕਮਾਵੈ ॥੫॥ ਸੰਗ ਤਾ ਕੇ ਬਹੁ ਬਧਾ ਸਨੇਹਾ ॥ ਰਾਂਝਨ ਔਰ ਹੀਰ ਕੋ ਜੇਹਾ ॥ ਬੀਰਜਕੇਤ ਕਹ ਯਾਦਿ ਨ ਲ੍ਯਾਵੈ ॥ ਧਰਮ ਭ੍ਰਾਤ ਕਹਿ ਤਾਂਹਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥੬॥ ਭੇਦ ਸਸੁਰ ਕੇ ਲੋਗ ਨ ਜਾਨੈ ॥ ਧਰਮ ਭ੍ਰਾਤ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯਾ ਪਹਿਚਾਨੈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਮੂਰਖ ਲਹਹੀ ॥ ਭ੍ਰਾਤਾ ਜਾਨ ਕਛੂ ਨਹਿ ਕਹਹੀ ॥੭॥ ਇਕ ਦਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਕੌ ਦੈ ਕੈ ਬਿਖੁ ਮਾਰਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਸੌ ਰੋਦਨ ਕਰੈ ॥ ਲੋਗ ਲਖਤ ਸਿਰ ਕੇਸ ਉਪਰੈ ॥੮॥ ਅਬ ਮੈਂ ਧਾਮ ਕਵਨ ਕੇ ਰਹੋ ॥ ਮੈਂ ਪਿਯ ਸਬਦ ਕਵਨ ਸੌ ਕਹੋ ॥ ਨ੍ਯਾਇ ਨਹੀਂ ਹਰਿ ਕੇ ਘਰਿ ਭੀਤਰਿ ॥ ਇਹ ਗਤਿ ਕਰੀ ਮੋਰਿ ਅਵਨੀ ਤਰ ॥੯॥ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਦਰਬ ਸੰਗ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ॥ ਮਿਤ੍ਰਹਿ ਸੰਗ ਪਯਾਨਾ ਕੀਨਾ ॥ ਧਰਮ ਭਾਇ ਜਾ ਕੌ ਕਰਿ ਭਾਖਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਨਾਥ ਧਰਮ ਕਰਿ ਰਾਖਾ ॥੧੦॥ ਲੋਗ ਸਭੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਆਪੁ ਬਿਖੈ ਮਿਲਿ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਕਹਾ ਕਰੈ ਇਹ ਨਾਰਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਜਾ ਕੀ ਦੈਵੈਸੀ ਗਤਿ ਧਾਰੀ ॥੧੧॥ ਤਾ ਤੇ ਲੈ ਸਭ ਹੀ ਧਨ ਧਾਮਾ ॥ ਅਪੁਨੇ ਗਈ ਭਾਇ ਕੇ ਬਾਮਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਸਕਤ ਬਿਚਰਿ ਕੈ ॥ ਗਈ ਜਾਰ ਕੇ ਨਾਥ ਸੰਘਰਿ ਕੈ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਨੌ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੦੯॥੫੯੧੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪੁਨਿ ਮੰਤ੍ਰੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਜੂ ਬਚਨ ਹਮਾਰਾ ॥ ਗਾਰਵ ਦੇਸ ਬਸਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਗੌਰਸੈਨ ਰਾਜਾ ਥੋ ਤਹਾਂ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਰਸਤਿਲਕਦੇਇ ਤਿਹ ਦਾਰਾ ॥

ਚੰਦ੍ਰ ਲਿਯੋ ਜਾ ਤੇ ਉਜਿਯਾਰਾ ॥ ਸਾਮੁੱਦ੍ਰਕ ਲੱਛਨ ਤਾ ਮੈ ਸਬ ॥ ਛਬਿ ਉਚਾਰ ਤਿਹ ਸਕੈ ਕਵਨ ਕਬਿ ॥੨॥ ਤਹ ਇਕ ਹੁਤੋ ਸਾਹ ਕੋ ਪੂਤਾ ॥ ਭੂ ਤਲ ਕੋ ਜਾਨੁਕ ਪੁਰਹੂਤਾ ॥ ਅਧਿਕ ਤਰੁਨ ਕੋ ਤੇਜ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਕੋ ਮਨ ਲਾਜੈ ॥੩॥ ਜਬ ਰਾਨੀ ਤਿਹ ਪ੍ਰਭਾ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਤਬ ਤੇ ਭਈ ਅਧਿਕ ਮਤਵਾਰੀ ॥ ਨਿਰਖਿ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਨੈਨ ਬਿਕਾਨੀ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ਦਿਵਾਨੀ ॥੪॥ ਤਬ ਤਿਹ ਬੋਲਿ ਲਿਯੋ ਅਪਨੈ ਘਰ ॥ ਕਾਮ ਕੇਲ ਕੀਨਾ ਅਤਿ ਰੁਚਿ ਕਰਿ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਿਹ ਗਰੇ ਲਗਾਯੋ ॥ ਅਬਲਾ ਅਧਿਕ ਹ੍ਰਿਦੈ ਸੁਖੁ ਪਾਯੋ ॥੫॥ ਤਬ ਲਗ ਆਇ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹੱ ਗਯੋ ॥ ਤਤਛਿਨ ਡਾਰਿ ਮਹਲ ਤੇ ਦਯੋ ॥ ਮਰਿ ਗਯੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਭੇਦ ਬਿਚਰਾ ॥ ਜੋ ਜਨ ਅਰਧ ਉਰਧ ਤੇਂ ਪਰਾ ॥੬॥ ਆਪ ਰੋਤ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਦੇਵ ਪਕਰਿ ਕਰਿ ਨ੍ਰਿਪਤ ਪਛਾਰਾ ॥ ਮੋਰੇ ਸਾਥ ਕਿਯੋ ਥੋ ਸੰਗਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਭਯੋ ਅਪਵਿੱਤ੍ਰ ਸਰਬੰਗਾ ॥੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਜਾਰ ਨਿਕਾਰਯੋ ਨਿਜੁ ਨਾਇਕਹਿ ਸੰਘਾਰਿ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਮੂਰਖ ਕਿਨੂੰ ਸਕਾ ਨ ਨੈਕ ਬਿਚਾਰਿ ॥੮॥ ਨਿਜੁ ਨਾਇਕ ਕੌ ਮਹਲ ਤੇਂ ਤਿਹ ਹਿਤ ਦਯੋ ਗਿਰਾਇ ॥ ਯਾਰ ਬਚਾਯੋ ਆਪਨੋ ਨੈਕ ਨ ਰਹੀ ਲਜਾਇ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਦਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੦॥੫੯੨੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਰਹਸੈਨ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪਤ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਮਾਨਤ ਆਨਿ ਦੇਸ ਜਿਹ ਨਾਨਾ ॥ ਬਿਰਹਮੰਜਰੀ ਤਾ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਭਵਨ ਚਤ੍ਰ ਦਸ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਤਾ ਕੇ ਧਾਮ ਏਕ ਸੁਤ ਭਯੋ ॥ ਜਾਨਕ ਰਵਿ ਦੁਤਿਯੋ ਪ੍ਰਗਟਯੋ ॥ ਸੁੰਦਰਿਤਾ ਤਿਹ ਕਹੀ ਨ ਆਵੈ ॥ ਨਿਰਖਤ ਪਲਕ ਨ ਜੋਰੀ ਜਾਵੈ ॥੨॥ ਤਹ ਇਕ ਤਰਨਿ ਸਾਹ ਕੀ ਜਾਈ ॥ ਜਾ ਕੀ ਛਬਿ ਨਹਿ ਜਾਤ ਬਤਾਈ ॥ ਕੈ ਸਸਿ ਤੇ ਰੌਹਨਿ ਇਹ ਜਈ ॥ ਆਗੈ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਨ ਪਾਛੈ ਭਈ ॥੩॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਜਬ ਤਵਨ ਨਿਹਾਰ੍ਯੋ ॥ ਮਦਨ ਬਾਨ ਤਨ ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਹਾਰ੍ਯੋ ॥ ਲਗੀ ਅਟਕਿ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਛੁਟ ਗਈ ॥ ਤਬਹਿ ਤਰੁਨਿ ਮਤਵਾਰੀ ਭਈ ॥੪॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਦਰਬੁ ਲੁਟਾਈ ॥ ਅਨਿਕ ਸਖਿਨ ਕਹੱ ਰਹੀ ਪਠਾਈ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਕ੍ਯੋਂ ਹੂੰ ਨਹਿ ਆਏ ॥ ਤਾ ਸੌ ਕਰੇ ਨ ਮਨ ਕੇ ਭਾਏ ॥੫॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਤਨ ਕੁਅਰਿ

ਬਹੁ ਹਾਰੀ ॥ ਕੈਸੇ ਹੂੰ ਭਜੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਨਹਿ ਪਜਾਰੀ ॥ ਘਾਯਲ ਫਿਰੈ ਕੁਅਰਿ ਮਤਵਾਰੀ ॥ ਜਾਨੁਕ ਮ੍ਰਿਗੀ ਬਿਸਿਖ ਤਨ ਮਾਰੀ ॥੬॥ ਰੋਵਤ ਕੁਅਰਿ ਕਬਹੂੰ ਉਠਿ ਗਾਵੈ ॥ ਨਾਚਤ ਕਬਹੂੰ ਬਚਨ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਮਿਲਾਇ ਦੇਇ ਮੁਹਿ ਕੋਈ ॥ ਜੋ ਮੁਖ ਮਾਂਗੈ ਦਯੋ ਤਿਹ ਸੋਈ ॥੭॥ ਏਕ ਸਖੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰੋ ॥ ਸੁਨਹੁ ਮਿੱਤ੍ਰਨੀ ਬਚਨ ਹਮਾਰੋ ॥ ਜੌ ਤੁਹਿ ਕੌ ਤਵ ਮਿੱਤ੍ਰ ਮਿਲਾਊਂ ॥ ਤਊ ਕਹਾਂ ਤੁਮ ਤੇ ਬਰ ਪਾਊਂ ॥੮॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਜਬ ਯੌ ਸੁਨਿ ਪਾਵਾ ॥ ਜਨਕ ਬਹੁਰਿ ਬਪੁ ਮੈਂ ਜਿਯ ਆਵਾ ॥ ਨਿਧਨੀ ਅਧਿਕ ਮਨਹੁ ਧਨ ਪਾਯੋ ॥ ਜਨੁ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੇ ਆਯੋ ॥੯॥ ਜਾ ਸੌ ਲਗਨ ਕੁਅਰ ਕੀ ਹੁਤੀ ॥ ਤਾ ਸੌ ਭੇਸ ਧਾਰਿ ਕੈ ਸੁ ਤੀ ॥ ਰਾਜ ਗ੍ਰਿਹਨ ਮੈਂ ਕਿਯਾ ਪਿਆਨਾ ॥ ਭਾਖਤ ਭਈ ਬਚਨ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥੧੦॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਤਿਹਾਰੇ ਭਈ ॥ ਮੈ ਤਿਨ ਤੁਮਰੇ ਧਾਮ ਪਠਈ ॥ ਤੁਮ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਚਿਤ ਚੁਰਾਯੋ ॥ ਅਬ ਚਲਿ ਕੁਅਰ ਕਰੋ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥੧੧॥ ਜਬ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਐਸੇ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥ ਚਲਯੋ ਨ ਪਨਹੀਂ ਪਾਇ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਜੜ੍ਹ ਕਛੁ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਆਯੋ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥੧੨॥ ਦਿਯਾ ਬੁਝਾਇ ਦਯੋ ਆਗੇ ਤ੍ਰਿਯ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਅੰਧੇਰੇ ਘਰ ਪਿਯ ॥ ਚਿਤ ਅਟਕਾ ਜਾ ਸੌ ਸੋ ਜਾਨੀ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰਿਯਾ ਤਾ ਸੌ ਕਸਿ ਠਾਨੀ ॥੧੩॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਰਿ ਧਾਮ ਸਿਧਾਰਯੋ ॥ ਮੂਰਖ ਕਛੁ ਨ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਦੀਯਾ ਬੁਝਾਇ ਤ੍ਰਿਯ ਰੋਜ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਕਾਮ ਕੇਲ ਕਰਿ ਕੁਵਤਿ ਕਮਾਵੈ ॥੧੪॥ ਦੇਨ ਕਹਾ ਸੁ ਦੂਤਿਯਹਿ ਦੀਨਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਤਨ ਕੀਨਾ ॥ ਤਿਨ ਜੜ੍ਹ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਇਹ ਛਲ ਅਪਨੋ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਯੋ ॥੧੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਗ੍ਯਾਰਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੧॥੫੯੩੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੋਗਸੈਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਅਤਿ ਬਲ ॥ ਅਰਿ ਅਨੇਕ ਜੀਤੇ ਜਿਨ ਦਲ ਮਲਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੰਨ੍ਯਾਸਮਤੀ ਦਾਰਾ ਘਰ ॥ ਅਧਿਕ ਚਤੁਰਿ ਤ੍ਰਿਯ ਹੁਤੀ ਗੁਨਨ ਕਰਿ ॥੧॥ ਕੇਤਿਕ ਦਿਨਨ ਜਨਤ ਸੁਤ ਭਈ ॥ ਸੰਖ੍ਯਾ ਰਾਮ ਬਿਰਾਗੀ ਦਈ ॥ ਬਢਤ ਬਢਤ ਸੋ ਭਯੋ ਤਰੁਨ ਜਬ ॥ ਅਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰਿ ਹੋਤ ਭਯੋ ਤਬ ॥੨॥ ਤਹ ਇਕ ਹੁਤੀ ਜਾਟ ਕੀ ਦਾਰਾ ॥ ਅਟਕਿ ਰਹੀ ਲਖਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਸਦਨ ਤਵਨ ਕੇ ਜਾਵੈ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਤਾਹਿ ਚਿਤ ਨਹਿ

ਲਜਾਵੈ ॥੩॥ ਤਾ ਤੇ ਤਰੁਨਿ ਦੁਖਿਤ ਅਤਿ ਭਈ ॥ ਚਿਤ ਮੈਂ ਚਰਿਤ ਬਿਚਾਰੇ ਕਈ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਇਹੈ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਨਿਜੁ ਤਨ ਭੇਸ ਜੋਗ ਕੋ ਧਾਰਾ ॥੪॥ ਜੋਗ ਭੇਸ ਧਰਿ ਤਿਹ ਗ੍ਰਿਹ ਗਈ ॥ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਖਵਤ ਬਹੁ ਭਈ ॥ ਤਾ ਕੋ ਲਯੋ ਚੋਰਿ ਕਰਿ ਚਿੱਤਾ ॥ ਔਰ ਹਰਾ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਸਭ ਬਿੱਤਾ ॥੫॥ ਇਕ ਦਿਨ ਯੌ ਤਿਹ ਸਾਥ ਉਚਾਰੋ ॥ ਜਾਨਤ ਜੋਗੀ ਸਵਹਿ ਉਠਾਰੋ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਇਕਲ ਜੁ ਮੋ ਸੌ ਚਲੈਂ ॥ ਕੌਤਕ ਲਖਹੁ ਸਕਲ ਤੁਮ ਭਲੈ ॥੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਬ ਲਗਿ ਜਗਤ ਮਸਾਨ ਕੋ ਨਾਹਿ ਨਿਹਾਰਾ ਨੈਨ ॥ ਅਬ ਜੁਗਿਯਾ ਕੇ ਹੇਤ ਤੇ ਦਿਖਿ ਹੈਂ ਭਾਖੇ ਬੈਨ ॥੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਨਿਸੁ ਭਈ ਅਰਧ ਅੰਧਯਾਰੀ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਇਕਲੋ ਜੋਗੀ ਸਾਥ ਸਿਧੈ ਹੈਂ ॥ ਉਠਤ ਮਸਾਨ ਨਿਰਖਿ ਘਰ ਐਹੈਂ ॥੮॥ ਚਲਤ ਭਯੋ ਜੋਗੀ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਲਖ੍ਯੋ ਨ ਢੰਗਾ ॥ ਹ੍ਵੈ ਏਕਲੋ ਗਯੋ ਤਿਹ ਸਾਥਾ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਗਹਿ ਲਯੋ ਨ ਹਾਥਾ ॥੯॥ ਜਬ ਦੋਊ ਗਏ ਗਹਬਰ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥ ਜਹ ਕੋਊ ਮਨੁੱਛ ਤੀਸਰੋ ਨਾਹੀ ॥ ਤਬ ਅਬਲਾ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕੁਅਰ ਜੂ ਬਚਨ ਹਮਾਰਾ ॥੧੦॥ ਤ੍ਰਿਯ ਬਾਚ ॥ ਕੈ ਜੜ ਪ੍ਰਾਨਨ ਕੀ ਆਸਾ ਤਜੁ ॥ ਕੈ ਰੁਚਿ ਮਾਨਿ ਆਉ ਮੁਹਿ ਕੌ ਭਜੁ ॥ ਕੈ ਤੁਹਿ ਕਾਟਿ ਕਰੈ ਸਤ ਖੰਡਾ ॥ ਕੈ ਦੈ ਮੋਰਿ ਭਗ ਬਿਖੈ ਲੰਡਾ ॥੧੧॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਅਤ ਹੀ ਤਬ ਡਰਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਸੰਗ ਕਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਸੌ ਵਾ ਕੋ ਛਲਿ ਗਈ ॥ ਰਾਇ ਬਿਰਾਗਿਯਹਿ ਭੋਗਤ ਭਈ ॥੧੨॥ ਅੰਤ ਤ੍ਰਿਯਨ ਕੇ ਕਿਨੂੰ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਬਿਧਨਾ ਸਿਰਜਿ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਯੋ ॥ ਜਿਨ ਇਹ ਕਿਯੋ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰੋ ॥ ਵਹੈ ਪਛਾਨਿ ਭੇਦ ਤ੍ਰਿਯ ਹਾਰੋ ॥੧੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਾਰਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੨॥੫੯੪੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੂਰਨਸੈਨ ਇਕ ਸੁਨਾ ਨ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਜਾ ਕੇ ਸਦਨ ਆਠ ਸੈ ਬਾਲਾ ॥ ਬਿੱਸਮਤੀ ਤਾ ਕੇ ਇਕ ਨਾਰੀ ॥ ਜਾਤ ਨ ਜਿਹ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਉਚਾਰੀ ॥੧॥ ਨਾਇਨੇਕ ਤਿਨ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਰੂਪਮਾਨ ਗੁਨ ਮਾਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਤਾ ਕਹੱ ਪਕਰਿ ਸਦਨ ਲੈ ਆਯੋ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਯੋ ॥੨॥ ਤਾ ਕੌ ਲੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਕਰੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਿਹ ਸਾਥ ਬਿਹਰੋ ॥ ਤਾ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ

ਕੁਟੇਵ ਨਹਿ ਜਾਈ ॥ ਅਵਰਨ ਸਾਥ ਰਮੈਂ ਲਪਟਾਈ ॥੩॥ ਇਕ ਦਿਨ ਅਰਧ ਨਿਸਾ ਜਬ ਭਈ ॥ ਜਾਰ ਧਾਮ ਨਾਇਨਿ ਵਹ ਗਈ ॥ ਚੋਕੀਦਾਰਨ ਗਹਿ ਤਾ ਕੌ ਲਿਯ ॥ ਨਾਕ ਕਾਟਿ ਕਰ ਬਹੁਰਿ ਛਾਡਿ ਦਿਯ ॥੪॥ ਨਾਇਨਿ ਕਟੀ ਨਾਕ ਲੈ ਕੈ ਕਰ ॥ ਫਿਰਿ ਆਈ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਭੀਤਰ ਘਰ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਰੋਮ ਮੂੰਡਬੇ ਕਾਜਾ ॥ ਮਾਂਗ੍ਯੋ ਤੁਰਤੁ ਉਸਤਰਾ ਰਾਜਾ ॥੫॥ ਤਬ ਤਿਨ ਵਹੈ ਉਸਤਰਾ ਦਿਯੋ ॥ ਜਾ ਪਰ ਬਾਢਿ ਨ ਕਬਹੂੰ ਕਿਯੋ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਿਹ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਯੋ ॥ ਗਹਿ ਤਾ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਓਰ ਚਲਾਯੋ ॥੬॥ ਤਬ ਤ੍ਰਿਯ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਹਿ ਉਠੀ ॥ ਕਾਟਿ ਨਾਕ ਰਾਜਾ ਜੂ ਸੁਟੀ ॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਹੇਰਨ ਤਿਹ ਧਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਪੁਲਤ ਲਖਿ ਮੁਖ ਬਿਸਮਾਯੋ ॥੭॥ ਹਾ ਹਾ ਪਦ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਮੈਂ ਨਹਿ ਐਸੋ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਨਿਰਖਹੁ ਤਾ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਚਤੁਰਈ ॥ ਰਾਜਾ ਮੂੰਡ ਬੁਰਾਈ ਦਈ ॥੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕੌ ਤਿਨ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਿਯਾ ਨ ਹ੍ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰ ॥ ਤਾਹਿ ਬੁਰਾਈ ਸਿਰ ਦਈ ਨਾਕ ਕਟਾਈ ਨਾਰਿ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤੇਰਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੩॥੫੯੫੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦੱਛਿਨਸੈਨ ਸੁ ਦੱਛਿਨ ਨ੍ਰਿਪ ਇਕ ॥ ਸਾਸਤਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਜਾਨਤ ਥੋ ਨਿਕ ॥ ਸਦਨ ਸੁਦੱਛਿਨਦੇ ਤਿਹੱ ਦਾਰਾ ॥ ਜਨੁ ਸਸਿ ਚੜ੍ਯੋ ਗਗਨ ਮੰਝਾਰਾ ॥੧॥ ਅੱਪ੍ਰਮਾਨ ਰਾਨੀ ਕੀ ਥੀ ਛਬਿ ॥ ਨਿਰਖਿ ਪ੍ਰਭਾ ਜਿਹ ਰਹਤ ਭਾਨ ਦਬਿ ॥ ਰਾਜਾ ਅਧਿਕ ਆਸਕਤ ਤਾ ਪਰ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਅਲਿ ਪੰਖੁਰੀ ਕਮਲ ਕਰਿ ॥੨॥ ਤਹਾਂ ਸਾਹ ਕੀ ਹੁਤੀ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਰਾਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁ ਕੁਮਾਰਦੇਇ ਤਿਹ ਨਾਮਾ ॥ ਜਿਹ ਸੀ ਭਈ ਨ ਮਹਿ ਮਹਿ ਬਾਮਾ ॥੩॥ ਚਿਤ ਮਹਿ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਯੌ ਕਹਯੋ ॥ ਜਬ ਤਿਹ ਹੇਰਿ ਅਟਕਿ ਮਨ ਰਹਯੋ ॥ ਕੌਨ ਜਤਨ ਜਾ ਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਊਂ ॥ ਚਿਤ ਤੇਂ ਤ੍ਰਿਯ ਪਹਿਲੀ ਬਿਸਰਾਊਂ ॥੪॥ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਿਮ ਸਕਲ ਉਤਾਰੇ ॥ ਮੇਖਲਾਦਿ ਤਨ ਮੋ ਪਟ ਧਾਰੇ ॥ ਤਾ ਕੇ ਧੂਮ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਡਾਰ੍ਯੋ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨ ਕਿਨੂੰ ਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ॥੫॥ ਕੇਤਿਕ ਦਿਵਸ ਬੀਤ ਜਬ ਗਏ ॥ ਲਖਨ ਨਗਰ ਨਿਕਸਤ ਨ੍ਰਿਪ ਭਏ ॥ ਭਾਖਾ ਸੁਨਨ ਸਭਨ ਕੀ ਕਾਜਾ ॥ ਅਤਿਥ ਭੇਸ ਧਰਿ ਨਿਕਸ੍ਯੋ ਰਾਜਾ ॥੬॥ ਤਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਸ ਅਤਿਥ ਕੋ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਬਚਨ ਉਚਾਰ੍ਯੋ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਨਿਹਰਿ ਕੈ ॥

ਕਹ ਭਯੋ ਰਾਜਾ ਮੂਰਖ ਮਤਿ ਕੌ ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਜਾਨਤ ਨਹਿ ਗਤਿ ਕੌ ॥੭॥ ਦੁਰਾਚਾਰ ਰਾਨੀ ਜੁ ਕਮਾਵੈ ॥ ਤਾ ਕੇ ਧਾਮ ਨਿਤਯ ਨ੍ਰਿਪ ਜਾਵੈ ॥ ਜੜ ਇਹ ਲਖਤ ਮੋਰਿ ਹਿਤਕਾਰਨਿ ॥ ਸੋ ਨਿਤ ਸੋਤ ਸੰਗ ਲੈ ਯਾਰਨਿ ॥੮॥ ਨ੍ਰਿਪ ਯਹ ਧੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨਨ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥ ਪੂਛਤ ਭਯੋ ਤਿਸੀ ਕਹੱ ਜਾਈ ॥ ਅਤਿਥ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਹਜਾਂ ਕੋ ਕਜਾ ਕਰੈ ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਹੁ ਸੋ ਬਿਧਿ ਪਰਹਰੈ ॥੯॥ ਇਹ ਨ੍ਰਿਪ ਜੋਗ ਨ ਐਸੀ ਨਾਰੀ ॥ ਚਹਿਯਤ ਹਨੀ ਕਿ ਤੁਰਤੁ ਨਿਕਾਰੀ ॥ ਭਲੋ ਨ ਗਵਨ ਕਰੋ ਤਾ ਕੇ ਛਿਨ ॥ ਦੁਰਾਚਾਰ ਤ੍ਰਿਯ ਕਰਤ ਜੁ ਨਿਸ ਦਿਨ ॥੧੦॥ ਇਨ ਕੇ ਜੋਗ ਏਕ ਤ੍ਰਿਯ ਅਹੀ ॥ ਏਕ ਸਾਹ ਕੇ ਜਾਈ ਕਹੀ ॥ ਜਯੋਂ ਇਹ ਨ੍ਰਿਪ ਪੁਰਖਨ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥ ਤਯੋਂ ਵਹੁ ਨਾਰਿ ਤ੍ਰਿਯਨ ਸਿਰਤਾਜਾ ॥੧੧॥ ਜੌ ਵਾ ਕੌ ਰਾਜਾ ਗ੍ਰਿਹ ਲਯਾਵੈ ॥ ਰਾਜ ਪਾਟ ਤਬ ਸਕਲ ਸੁਹਾਵੈ ॥ ਤਾਹਿ ਲਖੇ ਤ੍ਰਿਯ ਸਭ ਦੁਰਿ ਜਾਹੀਂ ॥ ਜਿਮਿ ਉਡਗਨ ਰਵਿ ਕੀ ਪਰਛਾਹੀਂ ॥੧੨॥ ਜਬ ਰਾਜੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ॥ ਇਹੈ ਮਤੋ ਜਿਯ ਮਾਂਝ ਪਕਾਯੋ ॥ ਦੁਰਾਚਾਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਹਰੌ ॥ ਨਿਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਲੈ ਕਰੌ ॥੧੩॥ ਪ੍ਰਾਤੈਕਾਲ ਧਾਮ ਜਬ ਆਯੋ ॥ ਨੇਗੀ ਮਹਤਨ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਲਈ ॥ ਰਾਨੀ ਡਾਰਿ ਹ੍ਰਿਦੈ ਤੇ ਦਈ ॥੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਤਹ ਚੰਚਲਾ ਤਾ ਕੌ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਇ ॥ ਨਿਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਸਾਥ ਤੁਰਾਇ ਹਿਤ ਆਪਨ ਭਜਯੋ ਬਨਾਇ ॥੧੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਦਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੪॥੫੯੭੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਹਰ ਇਟਾਵਾ ਗੰਗ ਤੀਰ ਜਹੱ ॥ ਪਾਲ ਸੁਪਛਿਮ ਹੁਤੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹੱ ॥ ਨਾਰਿ ਸੁਪਛਿਮਦੇ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਸੁਰੀ ਨਾਗਨੀ ਨਰੀ ਨ ਸਰਬਰ ॥੧॥ ਬਾਢੀ ਏਕ ਰਾਨਿਯਹਿ ਹੇਰਾ ॥ ਮਦਨ ਦੇਹ ਤਬ ਹੀ ਤਿਹ ਘੇਰਾ ॥ ਅਧਿਕ ਨੇਹ ਤਿਹ ਸਾਥ ਬਢਾਯੋ ॥ ਰਾਜਾ ਕੋ ਚਿਤ ਤੇ ਬਿਸਰਾਯੋ ॥੨॥ ਐਸੀ ਰਸਿਗੀ ਤਾ ਸੌ ਨਾਰੀ ॥ ਜਾਂ ਤੇ ਪਤਿ ਤਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਸਾਰੀ ॥ ਗੇਰੂ ਘੋਰਿ ਪਾਨ ਕਰਿ ਲਿਯੋ ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਡਾਰਿ ਲਖਤ ਨ੍ਰਿਪ ਦਿਯੋ ॥੩॥ ਜਾਨਾ ਸ੍ਰੋਨ ਬਦਨ ਤੇ ਬਮਾ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਮਨ ਮੈ ਇਹ ਸੂਲ ਨ ਛਮਾ ॥ ਅਤਿ ਆਤੁਰ ਹ੍ਵੈ ਬੈਦ ਬੁਲਾਏ ॥ ਚਿਹਨ ਰੋਗ ਤਿਨ ਨਾਰਿ ਸੁਨਾਏ ॥੪॥ ਤਬ ਤਿਨ ਪੀ ਗੇਰੂ ਪੁਨਿ ਡਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਬਮਾ ਸਭਹੂੰਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਤਬ ਪਤਿ ਸੋ ਇਮ ਨਾਰਿ ਉਚਾਰੋ ॥ ਅਬ ਰਾਨੀ

ਕਹੱ ਮਰੀ ਬਿਚਾਰੋ ॥੫॥ ਰਾਨੀ ਕਹਤ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਸੋ ਕਰਿਯਹੁ ॥ ਮੇਰੋ ਬਹੁਰਿ ਨ ਬਦਨ ਨਿਹਰਿਯਹੁ ॥ ਔਰ ਸਖੀ ਕਾਹੂ ਨ ਦਿਖੈਯੋ ॥ ਰਾਨੀ ਜਾਇ ਜਾਰ ਘਰਿ ਐਯੋ ॥੬॥ ਸਾਚ ਬਚਨ ਜੜ੍ਹ ਸੁਨਤਿ ਉਚਰਿ ਕੈ ॥ ਦਮ ਕਹੱ ਰੋਕਿ ਗਈ ਜਨੁ ਮਰਿ ਕੈ ॥ ਆਂਸੁ ਪੁਲਿਤ ਅਖਿਆਂ ਪਤਿ ਭਈ ॥ ਤਬ ਹੀ ਜਾਰ ਸਾਥ ਉਠਿ ਗਈ ॥੭॥ ਆਂਖਿ ਪੂੰਛਿ ਨ੍ਰਿਪ ਹੇਰੈ ਕਹਾ ॥ ਊਹਾਂ ਨ ਅੰਗ ਤਵਨ ਕੋ ਰਹਾ ॥ ਤਬ ਸਖਿਯਨ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰ੍ਯੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਪਸੁ ਨ੍ਰਿਪ ਨ ਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ॥ ਰਾਨੀ ਗਈ ਸਦੇਹ ਸ੍ਵਰਗ ਕਹੱ ॥ ਛੋਰਿ ਗਈ ਹਮ ਕੌ ਕਤ ਮਹਿ ਮਹੱ ॥ ਮੂਰਖ ਸਾਚੁ ਇਹੈ ਲਹਿ ਲਈ ॥ ਦੇਹ ਸਹਿਤ ਸੁਰਪੁਰ ਤ੍ਰਿਯ ਗਈ ॥੮॥ ਜੇ ਜੇ ਪੁੰਨਜ੍ਵਾਨ ਹੈਂ ਲੋਗਾ ॥ ਤੇ ਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਗਤਿ ਕੇ ਜੋਗਾ ॥ ਜਿਨ ਇਕ ਚਿਤ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ਹਰਿ ਧ੍ਯਾਯੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹਿ ਆਯੋ ॥੧੦॥ ਇਕ ਚਿਤ ਜੋ ਧ੍ਯਾਵਤ ਹਰਿ ਭਏ ॥ ਦੇਹ ਸਹਤ ਸੁਰਪੁਰ ਤੇ ਗਏ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਪਾਈ ॥ ਮੂਰਖ ਸੱਤਿ ਇਹੈ ਠਹਰਾਈ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪੰਦ੍ਰਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੫॥੫੯੮੪॥ ਅਫ਼ਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਹਰ ਸੁਨਾਰ ਗਾਂਵ ਸੁਨਿਯਤ ਜਹੱ ॥ ਰਾਇ ਬੰਗਾਲੀਸੈਨ ਬਸਤ ਤਹੱ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬੰਗਾਲਮਤੀ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਭਵਨ ਚੱਤ੍ਰੁਦਸ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਬੰਗਦੇਇ ਦੁਹਿਤਾ ਇਕ ਤਾ ਕੇ ॥ ਔਰ ਸੁੰਦਰੀ ਸਮ ਨਹਿ ਜਾ ਕੇ ॥ ਤਿਨ ਇਕ ਪੁਰਖ ਨਿਹਾਰੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕਾਮਦੇਵ ਕੇ ਬਸਿ ਭੀ ਤਬ ਹੀ ॥੨॥ ਸੂਰ ਸੂਰ ਕਹਿ ਭੁ ਪਰ ਪਰੀ ॥ ਜਨੁ ਗਜ ਬੇਲਿ ਬਾਵ ਕੀ ਹਰੀ ॥ ਸੁਛਬਿਰਾਇ ਸੁਧਿ ਪਾਇ ਬੁਲਾਇਸਿ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਰੁਚਿ ਮਾਨ ਮਚਾਇਸਿ ॥੩॥ ਬਧਿਗੀ ਕੁਅਰਿ ਸਜਨ ਕੇ ਨੇਹਾ ॥ ਜਿਮਿ ਲਾਗਤ ਸਾਵਨ ਕੋ ਮੇਹਾ ॥ ਸੂਰ ਸੂਰ ਕਹਿ ਗਿਰੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਆਈ ਸਖਿ ਸਭ ਘਰ ॥੪॥ ਮਾਤ ਮਰੀ ਦੁਹਿਤਾ ਕਹੱ ਜਨਿਯਹੁ ॥ ਤਾਤ ਨ ਜੀਹੈ ਕੁਅਰਿ ਪ੍ਰਮਨਿਯਹੁ ॥ ਜੋ ਮੈ ਕਹਤ ਤੁਮੈ ਸੋ ਕਰਿਯਹੁ ॥ ਛੋਰਿ ਕਫਨ ਮੁਖ ਨਹਿਨ ਨਿਹਰਿਯਹੁ ॥੫॥ ਤੁਮ ਕੌ ਤਾਤ ਮਾਤ ਦੁਖ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ॥ ਤੁਮਰੀ ਸੁਤਾ ਅਧੋਗਤ ਜੈ ਹੈ ॥ ਹਮਰੋ ਕਛੂ ਨ ਸੋਕਹਿ ਧਰਿਯਹੁ ॥ ਛਮਾ ਪਰਾਧ ਹਮਾਰੇ ਕਰਿਯਹੁ ॥੬॥ ਰਵਿ ਸਸਿ ਕੌ ਮੈਂ ਮੁਖ ਨ ਦਿਖਾਰਾ ॥ ਅਬ ਹੇਰੈ ਕਸ ਅੰਗ ਨ ਹਮਾਰਾ ॥ ਸਾਸ ਘੂਟਿ ਜਨੁਕਰਿ ਮਰਿ ਗਈ ॥ ਸਖਿਯਨ

ਲਪਿਟਿ ਬਸਤ੍ਰ ਮਹਿ ਲਈ ॥੭॥ ਬਕਰੀ ਬਾਂਧ ਸਿਰ੍ਰੀ ਮਧਿ ਦੀਨੀ ॥ ਛੋਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਿਤੁ ਮਾਤ ਨ ਚੀਨੀ ॥ ਦੁਹੂੰ ਸੁਤਾ ਕੋ ਬਚਨ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਸਲ ਕੇ ਮਾਂਝ ਬਕਰਿਯਹਿ ਜਾਰਾ ॥੮॥ ਗਈ ਜਾਰ ਸੰਗ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕਿਨ੍ਹੀ ਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਮਰੀ ਜਾਰਿ ਜਨੁ ਦੀਨੀ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਚੀਨੀ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸੋਲਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੬॥੫੯੯੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ ਔਰੈ ॥ ਰਾਜਾ ਦੇਸ ਬੰਗਲਾ ਗੌਰੈ ॥ ਸਮਨਪ੍ਰਭਾ ਤਾ ਕੀ ਪਟਰਾਨੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁਨੀ ਨ ਕਿਨੀ ਬਖਾਨੀ ॥੧॥ ਪੁਹਪਪ੍ਰਭਾ ਇਕ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਬਹੁਰਿ ਬਿਧਾਤਾ ਤਸਿ ਨ ਸਵਾਰੀ ॥ ਤਾ ਕੀ ਆਭਾ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥ ਜਨੁਕਰਿ ਫੂਲਿ ਅਬਾਸੀ ਰਹੀ ॥੨॥ ਭੂਮਿ ਗਿਰੀ ਤਾ ਕੀ ਸੁੰਦਰਾਈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬਾਸੀ ਲਈ ਲਲਾਈ ॥ ਗਾਲ੍ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਰਸ ਚੁਇ ਪਰਾ ॥ ਭਯੋ ਗੁਲਾਬ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰਾ ॥੩॥ ਜੋਬਨ ਜਬ ਆਯੋ ਅੰਗ ਤਾਂ ਕੇ ॥ ਸਾਹ ਏਕ ਆਯੋ ਤਬ ਵਾਂ ਕੇ ॥ ਏਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੁੰਦਰਿ ਤਿਹ ਸੰਗਾ ॥ ਜਨ ਮਨਸਾ ਦ੍ਵੈ ਜਏ ਅਨੰਗਾ ॥੪॥ ਗਾਜੀਰਾਇ ਨਾਮ ਤਿਹ ਨਰ ਕੋ ॥ ਕੰਕਨ ਜਾਨ ਕਾਮ ਕੇ ਕਰ ਕੋ ॥ ਭੂਖਨ ਕੋ ਭੂਖਨ ਤਿਹ ਮਾਨੋ ॥ ਦੂਖਨ ਕੋ ਦੂਖਨ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥੫॥ ਪੁਹਪਪ੍ਰਭਾ ਤਾ ਕੋ ਜਬ ਲਹਾ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਐਸੇ ਕਰ ਕਹਾ ॥ ਐਸਿ ਕਰੌ ਮੈ ਕਵਨ ਉਪਾਈ ॥ ਮੋਰਿ ਇਹੀ ਸੰਗ ਹੋਇ ਸਗਾਈ ॥੬॥ ਪ੍ਰਾਤਹਿਕਾਲ ਸੁਯੰਬਰ ਕਿਯਾ ॥ ਕੁੰਕਮ ਡਾਰਿ ਤਿਸੀ ਪਰ ਦਿਯਾ ॥ ਅਰੁ ਪੁਹਪਨ ਕੋ ਡਾਰਿਸਿ ਹਾਰਾਂ ॥ ਹੇਰਿ ਰਹੇ ਮੁਖ ਭੂਪ ਅਪਾਰਾ ॥੭॥ ਤਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਸਭਹੂੰ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥ ਸਾਹ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨਹਿ ਭੇਦ ਬਿਚਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਕੁਅਰਿ ਸਭਨ ਕਹ ਛਰਾ ॥੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਤ੍ਰਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੭॥੬੦੦੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਰਗਜਸੈਨ ਹੁਤੋ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪ ਬਰ ॥ ਮਰਗਜਦੇਇ ਨਾਰਿ ਜਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਧਨਵਾਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਭਿਛਕ ਕਲਪਤਰੁ ਦੁਜਨਨ ਕਾਲਾ ॥੧॥ ਮੂੰਗੀ ਪਟਨਾ ਦੇਸ ਤਵਨ ਕੋ ॥ ਜੀਤਿ ਕਵਨ ਰਿਪ ਸਕਤ ਜਵਨ ਕੋ ॥ ਅੱਪ੍ਰਮਾਨ ਤਿਹੱ ਪ੍ਰਭਾ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਗ ਅਸੁਰ ਮਨ ਲਾਜੈ ॥੨॥

ਏਕ ਪੁਰਖ ਰਾਨੀ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ਤੇਜਮਾਨ ਗੁਨਮਾਨ ਸਵਾਯੋ ॥ ਪੁਹਪਰਾਜ ਜਨੁ ਮਧਿ ਪੁਹਪਨ ਕੇ ॥ ਚੋਰਿ ਲੇਤਿ ਜਨੁ ਚਿਤ ਇਸਤ੍ਰਿਨ ਕੇ ॥੩॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਰਾਨੀ ਲਯੋ ਬੁਲਾਇ ਤਵਨ ਪੁਰਖ ਅਪਨੇ ਸਦਨ ॥ ਅਤਿ ਰੁਚਿ ਅਧਿਕ ਬਢਾਇ ਤਾ ਸੌ ਰਤਿ ਮਾਨਤ ਭਈ ॥੪॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਨਾਥ ਧਾਮ ਤਿਹ ਆਯੋ ॥ ਮਨਹਾਂ ਤਰ ਤ੍ਰਿਯ ਜਾਰ ਛਪਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬੁਗਚਾ ਆਗੇ ਦੈ ਡਾਰੇ ॥ ਤਾ ਕੇ ਜਾਤ ਨ ਅੰਗ ਨਿਹਾਰੇ ॥੫॥ ਬਹੁ ਚਿਰ ਤਹੱ ਬੈਠਾ ਨ੍ਰਿਪ ਰਹਾ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਲਹਾ ॥ ਜਬ ਹੀ ਉਠਿ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯੋ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤ੍ਰਿਯ ਘਰ ਮੀਤ ਪਠਾਯੋ ॥੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਾਰਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੮॥੬੦੦੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਮੈਂ ਭਾਖਤ ਕਥਾ ॥ ਜਹੱ ਮਿਲਿ ਦੇਵ ਸਮੁੱਦ ਕਹੱ ਮਥਾ ॥ ਤਹਾ ਸੁਬ੍ਰਤ ਨਾਮਾ ਮੁਨਿ ਰਹੈ ॥ ਅਧਿਕ ਬ੍ਰਤੀ ਜਾ ਕਹੱ ਜਗ ਕਹੈ ॥੧॥ ਤ੍ਰਿਯ ਮੁਨਿ ਰਾਜਮਤੀ ਤਿਹ ਰਹੈ ॥ ਰੂਪ ਅਧਿਕ ਜਾ ਕੋ ਸਭ ਕਹੈ ॥ ਅਸਿ ਸੁੰਦਰਿ ਨਹਿ ਔਰੌਤਰੀ ॥ ਹੈ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਨ ਬਿਧਾਤਾ ਕਰੀ ॥੨॥ ਸਾਗਰ ਮਥਨ ਦੇਵ ਜਬ ਲਾਗੇ ॥ ਮਥ੍ਯੋ ਨ ਜਾਇ ਸਗਲ ਦੁਖ ਪਾਗੇ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਇਹੱ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰੋ ॥ ਸੁਨੋ ਦੇਵਤਿਯੋ ਬਚਨ ਹਮਾਰੋ ॥੩॥ ਜੌ ਬਿਧਿ ਧਰੈ ਸੀਸ ਪਰ ਝਾਰੀ ॥ ਪਾਨਿ ਭਰੈ ਜਲਰਾਸਿ ਮੰਝਾਰੀ ॥ ਮੇਰੇ ਧੂਰਿ ਪਗਨ ਕੀ ਧੋਵੈ ॥ ਤਬ ਯਹ ਸੁਫਲ ਮਨੋਰਥ ਹੋਵੈ ॥੪॥ ਬ੍ਰਹਮ ਅਤਿ ਆਤੁਰ ਕਛੁ ਨ ਬਿਚਰਾ ॥ ਝਾਰੀ ਰਾਖਿ ਸੀਸ ਜਲ ਭਰਾ ॥ ਦੇਖਹੁ ਇਹ ਇਸਤ੍ਰਿਨ ਕੇ ਚਰਿਤਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦਿਖਾਯੋ ਕਰਤਾ ॥੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੧੯॥੬੦੧੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੂਮਿ ਭਾਰ ਤੇਂ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪੈ ਦੁਖ ਰੋਇ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਰੀ ਬਿਸਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਭਏ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜਗ ਦੇਵਾ ॥੧॥ ਮੁਰ ਦਾਨਵ ਕੋ ਕੰਸ ਵਤਾਰਾ ॥ ਕਰਤ ਪੂਰਬ ਲੌ ਦ੍ਰੋਹ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਵਾ ਕੇ ਕਰਤ ਹਨਨ ਕੇ ਦਾਵੈ ॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਅਸੁਰਨ ਤਹਾਂ ਪਠਾਵੈ ॥੨॥ ਪ੍ਰਥਮ ਪੂਤਨਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸੰਘਾਰੀ ॥ ਪੁਨਿ ਸਕਟਾਸੁਰ ਦੇਹ ਉਧਾਰੀ ॥ ਬਹੁਰਿ

ਬਕਾਸੁਰ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਯੋ ॥ ਬ੍ਰਿਖਭਾਸੁਰ ਕੇ ਬ੍ਰਿਖਨ ਉਪਾਰਯੋ ॥੩॥ ਆਘਾਸੁਰ ਕੋ ਅਘ ਨਿਵਰਤ ਕਰਿ ॥ ਪੁਨਿ ਕੇਸੀ ਮਾਰਯੋ ਚਰਨਨ ਧਰਿ ॥ ਬਹੁਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੱ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਧਰਿ ਕਰਿ ਪਰ ਗਿਰ ਇੰਦ੍ਰ ਹਰਾਯੋ ॥੪॥ ਨੰਦਹਿ ਛੀਨ ਬਰਨ ਤੇ ਲ੍ਯਾਯੋ ॥ ਸੰਦੀਪਨ ਕੇ ਸੁਤਹਿ ਮਿਲਾਯੋ ॥ ਦਾਵਾਨਲ ਤੇ ਗੋਪ ਉਬਾਰੇ ॥ ਗੋਪਨ ਸੌ ਬ੍ਰਿਜ ਕਰੇ ਅਖਾਰੇ ॥੫॥ ਕੁਬਲਯਾ ਗਜ ਕੋ ਦਾਂਤ ਲਯੋ ਹਰਿ ॥ ਚਾਂਡੂਰਹਿ ਮੁਸਟ ਕਹਿ ਪ੍ਰਹਰਿ ਕਰਿ ॥ ਪਕਰਿ ਕੇਸ ਤੇ ਕੰਸ ਪਛਾਰਾ ॥ ਉੱਗ੍ਰਸੈਨ ਸਿਰ ਛੱਤ੍ਰਹਿ ਢਾਰਾ ॥੬॥ ਜਰਾ ਸਿੰਧੁ ਕੀ ਚਮੂੰ ਸੰਘਾਰੀ ॥ ਸੰਖ ਲਯੋ ਸੰਖਾਸੁਰ ਮਾਰੀ ॥ ਨਗਰ ਦੁਆਰਿਕਾ ਕਿਯਾ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਜੀਤਿ ਨਰੇਸਾ ॥੭॥ ਦੰਤ ਬੱਕ੍ਰ ਨਰਕਾਸੁਰ ਘਾਯੋ ॥ ਸੋਰਹ ਸਹੱਸ ਬਧੂ ਬਰਿ ਲ੍ਯਾਯੋ ॥ ਪਾਰਜਾਤ ਸੁਰ ਪੁਰ ਤੇ ਲ੍ਯਾਯਾ ॥ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਹਿ ਖੇਲ ਦਿਖਾਯਾ ॥੮॥ ਪੰਡ੍ਵਨ ਕੀ ਜਿਨ ਕਰੀ ਜਿਤਾਰੀ ॥ ਦ੍ਰੁਪਦ ਸੁਤਾ ਕੀ ਲਾਜ ਉਬਾਰੀ ॥ ਸਭ ਕੌਰਵ ਕੇ ਦਲਹਿ ਖਪਾਈ ॥ ਸੰਤਹਿ ਆਂਚ ਨ ਲਾਗਨ ਪਾਈ ॥੯॥ ਸੱਭੈ ਸੂਚਨਤਾ ਜੌ ਕਰਿ ਜੈਯੈ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਢਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਡਰੈਯੈ ॥ ਤਾ ਤੇ ਥੋਰੀ ਕਥਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਚੂਕ ਹੋਇ ਕਬਿ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰੀ ॥੧੦॥ ਅਬ ਮੈਂ ਕਹਤ ਕਥਾ ਰੁਕਮਨੀ ॥ ਜਿਹ ਛਲ ਬਰਯੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸੋ ਧਨੀ ॥ ਲਿਖਿ ਪਤਿਯਾ ਦਿਜ ਹਾਥ ਪਠਾਈ ॥ ਕਹਿਯਹੁ ਮਹਾਰਾਜ ਤਨ ਜਾਈ ॥੧੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬ੍ਯਾਹ ਬਦ੍ਯੋ ਸਿਸਪਾਲ ਭਏ ਸੁਈ ਜੋਰਿ ਬਰਾਤ ਬਿਯਾਹਨ ਆਏ ॥ ਹੌ ਅਟਕੀ ਮਧਸੂਦਨ ਸੌ ਜਿਨ ਕੀ ਛਬਿ ਹਾਟਕ ਹੇਰਿ ਹਿਰਾਏ ॥ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਜਿਮਿ ਪ੍ਯਾਸ ਘਟੈ ਨ ਬਿਨਾ ਘਨ ਸੇ ਘਨ ਸ੍ਯਾਮ ਸੁਹਾਏ ॥ ਹਾਰਿਗਿਰੀ ਨ ਹਿਰਯੋ ਹਿਯ ਕੋ ਦੁਖ ਹੇਰਿ ਰਹੀ ਨ ਹਹਾ ਹਰਿ ਆਏ ॥੧੨॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪਤਿਯਾ ਬਾਚਿ ਚੜ੍ਹੇ ਹਰਿ ਰਥੈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਲੂਟ ਲਯੋ ਮਨਮਥੈ ॥ ਉਤ ਸਿਸੁਪਾਲ ਜੋਰਿ ਦਲ ਆਯੋ ॥ ਕੁੰਦਨਪੁਰੀ ਨਗਰ ਨਿਯਰਾਯੋ ॥੧੩॥ ਭੇਦ ਕਹਾ ਰੁਕਮਿਨੀ ਬਿਪ੍ਰ ਸ੍ਯੋਂ ॥ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਸੇਤੀ ਕਹਿਯਹੁ ਯੌ ॥ ਜਬ ਮੈਂ ਗੌਰਿ ਪੂਜਬੈ ਐਹੋਂ ॥ ਤਬ ਤਵ ਦਰਸ ਚੰਦ੍ਰ ਸੋ ਪੈਹੋਂ ॥੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਹਮ ਕੌ ਭੁਜਾ ਭਰਿ ਲਿਜਿਯਹੁ ਰਥਹਿ ਚੜ੍ਹਾਇ ॥ ਨਿਜੁ ਨਾਰੀ ਲੈ ਕੀਜਿਯਹੁ ਦੁਸਟ ਸਭਨ ਕੋ ਘਾਇ ॥੧੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਰੁਕਮ ਬ੍ਯਾਹ ਕੀ ਸੌਜ ਬਨਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ॥ ਫੂਲ੍ਯੋ ਫਿਰਤ ਤ੍ਰਿਯਨ ਕੇ ਗਨ

ਮੈਂ ॥ ਮੂੰਡ ਮੂੰਡੇ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਮਨ ਮੈਂ ॥੧੬॥ ਗੌਰਿ ਪੂਜਨੇ ਬਹਿਨਿ ਪਠਾਈ ॥ ਤਹੱ ਤੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਦੁਸਟ ਲੋਗ ਮੁਖ ਬਾਇ ਰਹਤ ਭੇ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਕਹਤ ਭੇ ॥੧੭॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਚਲ੍ਯੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਤਾ ਕੌ ਰਥੈ ਡਾਰਿ ਲੈਕੈ ॥ ਤਬੈ ਬੀਰ ਧਾਏ ਸਬੈ ਕੋਪ ਹ੍ਵੈਕੈ ॥ ਜਰਾਸਿੰਧੁ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈ ਬੀਰ ਜੇਤੇ ॥ ਹਥੈਲੈ ਪਟੈਲੈ ਚਲੇ ਡਾਰਿ ਤੇਤੇ ॥੧੮॥ ਕਿਤੇ ਪਾਖਰੈਂ ਡਾਰਿ ਕੈ ਬਾਜਿਯੌ ਪੈ। ਕਿਤੇ ਚਾਰਜਾਮੇ ਚੜ੍ਹੇ ਤਾਜਿਯੋ ਪੈ ॥ ਮਘੇਲੇ ਧੱਧੇਲੇ ਬੁੰਦੇਲੇ ਚੰਦੇਲੇ ॥ ਕਛ੍ਵਾਹੇ ਰਠੌਰੇ ਬਘੇਲੇ ਖੰਡੇਲੇ ॥੧੯॥ ਤਬੈ ਰੁਕਮ ਰੁਕਮੀ ਸਬੈ ਭਾਇ ਲੈ ਕੈ ॥ ਚਲ੍ਯੋ ਸੈਨ ਬਾਂਕੀ ਹਠੀ ਗੋਲ ਕੈ ਕੈ ॥ ਤਹਾਂ ਬਾਨ ਤੀਖੇ ਛੁਟੇ ਓਰ ਚਾਰੂ ॥ ਮੰਡੇ ਆਨਿ ਜੋਧਾ ਬਜ੍ਯੋ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ॥੨੦॥ ਕਹੀ ਭੀਮ ਭੇਰੀ ਬਜੇਂ ਸੰਖ ਭਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਨਾਦ ਨਾਫੀਰਿਯੈਂ ਔ ਨਗਾਰੇ ॥ ਪਰੀ ਮਾਰਿ ਬਾਨਾਨ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਐਸੀ ॥ ਉਠੀ ਅਗਨਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਜੈਸੀ ॥੨੧॥ ਚਲੈਂ ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਸੌ ਖਹੈ ਬਾਨ ਬਾਨੇ ॥ ਉਠੈ ਅਗਨਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਲਸੈਂ ਜ੍ਯੋਂ ਟਨਾਨੇ ॥ ਕਹੂੰ ਚਰਮ ਬਰਮੈਂ ਪਰੇ ਮਰਮ ਭੇਦੇ ॥ ਕਹੂੰ ਮਾਸ ਕੇ ਗੀਧ ਲੈਗੇ ਲਬੇਦੇ ॥੨੨॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗੁਲਿੱਤ੍ਰਾਣ ਕਾਟੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗੁਲੀ ਕਾਟਿ ਰਤਨੈਂ ਝਰੇ ਹੈਂ ॥ ਰਹੀ ਹਾਥ ਹੀ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨੈ ਕਟਾਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਜੂਝਿ ਕੈ ਕੈ ਪਰੇ ਭੂਮ ਮਾਰੇ ॥੨੩॥ ਤਬੈ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ਚੰਦੇਲੇ ਸਿਧਾਏ ॥ ਬੱਧੇ ਚੁੰਗ ਚੁੰਗੀ ਚਲੇ ਖੇਤ ਆਏ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਘੇਰ੍ਯੋ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਕੌ ਯੌ ॥ ਗੜ੍ਹੇਦਾਰ ਮਾਨੋ ਕਰੀ ਮੱਤ ਕੀ ਜ੍ਯੋਂ ॥੨੪॥ ਤਬੈ ਕੋਪ ਕੈ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਮਾਰੇ ਚੰਦੇਲੇ ॥ ਮਘੇਲੇ ਧੱਧੇਰੇ ਬਘੇਲੇ ਬੁੰਦੇਲੇ ॥ ਚੰਦੇਰੀਸ ਹੂੰ ਕੌ ਤਬੈ ਬਾਨ ਮਾਰਾ ॥ ਗਿਰ੍ਯੋ ਭੂਮਿ ਪੈ ਨ ਹਥਯਾਰੈ ਸੰਭਾਰਾ ॥੨੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਰਾਸਿੰਧੁ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਸਰ ਮਾਰਾ ॥ ਭਾਗਿ ਚਲ੍ਯੋ ਨ ਹਥਯਾਰ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਭਿਰੇ ਸੁ ਮਰੇ ਬਚੇ ਤੇ ਹਾਰੇ ॥ ਚੰਦੇਰਿਯਹਿ ਚੰਦੇਲ ਸਿਧਾਰੇ ॥੨੬॥ ਤਬ ਰੁਕਮੀ ਪਹੁਚਤ ਭਯੋ ਜਾਈ ॥ ਅਧਿਕ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸੌ ਕਰੀ ਲਰਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਬਿਸਿਖ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਹਾਰ੍ਯੋ ਵਹੈ ਕ੍ਰਿਸਨ ਨਹਿ ਹਾਰੇ ॥੨੭॥ ਚਿਤ ਮੈ ਅਧਿਕ ਠਾਨਿ ਕੈ ਕ੍ਰੁੱਧਾ ॥ ਮਾਂਡਤ ਭਯੋ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਸੌ ਜੁੱਧਾ ॥ ਏਕ ਬਾਨ ਤਬ ਸ੍ਯਾਮ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਗਿਰ੍ਯੋ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ ਜਾਨੁ ਸੰਘਾਰਾ ॥੨੮॥ ਸਰ ਸੌ ਮੂੰਡਿ ਪ੍ਰਥਮ ਤਿਹ ਸੀਸਾ ॥ ਬਾਂਧਿ ਲਯੋ ਰਥ ਸੌ ਜਦੁਈਸਾ ॥ ਭ੍ਰਾਤ ਜਾਨਿ ਰੁਕਮਿਨੀ ਛਡਾਯੋ ॥ ਲਜਤ ਧਾਮ ਸਿਸਪਾਲ ਸਿਧਾਯੋ ॥੨੯॥

ਕਿਨੂੰ ਚੰਦੇਲਨ ਕੇ ਸਿਰ ਫੂਟੇ ॥ ਕਈਕ ਗਏ ਮੂੰਡ ਘਰ ਟੂਟੇ ॥ ਸਕਲ ਚੰਦੇਲੇ ਲਾਜ ਲਜਾਏ ॥ ਨਾਰਿ ਗਵਾਇ ਚੰਦੇਰੀ ਆਏ ॥੩੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਗਏ ਚੰਦੇਲ ਚੰਦੇਰਿਯਹਿ ਕਰ ਤੇ ਨਾਰਿ ਗਵਾਇ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਨ ਰੁਕਮਨੀ ਬਰਤ ਭਈ ਜਦੁਰਾਇ ॥੩੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੦॥੬੦੪੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਕ੍ਰਾਚਾਰਜ ਦਾਨਵਨ ਕੋ ਗੁਰ ॥ ਸੁਕ੍ਰਾਵਤੀ ਬਸਤ ਜਾ ਕੇ ਪੁਰ ॥ ਮਾਰਿ ਦੇਵ ਜਾ ਕੌ ਰਨ ਜਾਵੈ ॥ ਪੜ੍ਹਿ ਸੰਜੀਵਨਿ ਤਾਹਿ ਜਿਯਾਵੈ ॥੧॥ ਦੇਵਜਾਨਿ ਇਕ ਸੁਤਾ ਤਵਨ ਕੀ ॥ ਅੱਪ੍ਰਮਾਨ ਛਬਿ ਹੁਤੀ ਜਵਨ ਕੀ ॥ ਕਚਨਾਮਾ ਦੇਵਨ ਕੋ ਦਿਜਬਰ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਸੁਕ੍ਰ ਕੇ ਤਬ ਘਰ ॥੨॥ ਦੇਵਜਾਨਿ ਸੰਗ ਕਿਯਾ ਅਧਿਕ ਹਿਤ ॥ ਹਰਿ ਲੀਨੋ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਚਿਤ ॥ ਮੰਤ੍ਰਹਿ ਲੇਨ ਸੰਜੀਵਨ ਕਾਜਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਪਠਯੋ ਦੇਵਤਨ ਰਾਜਾ ॥੩॥ ਦੈਤ ਭੇਦ ਪਾਵਤ ਜਬ ਭਏ ॥ ਤਾ ਕੌ ਡਾਰਿ ਨਦੀ ਹਨਿ ਗਏ ॥ ਬਿਲਮ ਲਗੀ ਵਹ ਧਾਮ ਨ ਆਯੋ ॥ ਦੇਵਜਾਨਿ ਅਤਿ ਹੀ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥੪॥ ਭਾਖਿ ਪਿਤਾ ਤਨ ਬਹੁਰਿ ਜਿਯਾਯੋ ॥ ਦੈਤਨ ਦੇਖ ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਮਾਰਿ ਤਾਂਹਿ ਉਠਿ ਜਾਵੈ ॥ ਪੁਨਿ ਪੁਨਿ ਤਾ ਕੌ ਸੁਕ੍ਰ ਜਿਯਾਵੈ ॥੫॥ ਤਬ ਤਿਹ ਮਾਰਿ ਮੱਦ੍ਯ ਮਹਿ ਡਾਰ੍ਯੋ ॥ ਬਚਤ ਭੂੰਜਿ ਨਿਜੁ ਗੁਰਹਿ ਖਵਾਰ੍ਯੋ ॥ ਦੇਵਜਾਨਿ ਜਬ ਤਾਹਿ ਨ ਲਹਾ ॥ ਅਧਿਕ ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਪਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਾ ॥੬॥ ਅਬ ਲੌ ਕਚ ਜੁ ਧਾਮ ਨਹਿ ਆਯੋ ॥ ਜਨਿਯਤ ਕਿਨਹੂੰ ਅਸੁਰ ਚਬਾਯੋ ॥ ਤਾ ਤੇ ਪਿਤੁ ਤਿਹ ਬਹੁਰਿ ਜਿਯਾਵੋ ॥ ਹਮਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸੋਕ ਮਿਟਾਵੋ ॥੭॥ ਤਬ ਹੀ ਸੁਕ੍ਰ ਧ੍ਯਾਨ ਮਹਿ ਗਏ ॥ ਤਿਹ ਨਿਜੁ ਪੇਟ ਬਿਲੋਕਤ ਭਏ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸਜੀਵਨ ਕੋ ਤਿਹ ਦੈ ਕਰਿ ॥ ਕਾਢਤ ਭਯੋ ਉਦਰ ਅਪਨੋ ਫਰਿ ॥੮॥ ਕਾਢਤ ਤਾਹਿ ਸੁਕ੍ਰ ਮਰਿ ਗਯੋ ॥ ਬਹੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰ ਬਲ ਕਚਹਿ ਜਿਯਯੋ ॥ ਸ੍ਰਾਪ ਦਯੋ ਮਦਰਾ ਕੋ ਤਿਹ ਤਹੱ ॥ ਤਾ ਤੇ ਪਿਯਤ ਨ ਯਾ ਕਹੱ ਕੋਊ ਕਹੱ ॥੯॥ ਦੇਵਿਜਾਨ ਪੁਨਿ ਐਸ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਯੌ ਕਚ ਤਨ ਤਜਿ ਲਾਜ ਉਚਾਰਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਮੋ ਸੌ ਤੈ ਕਰੁ ਰੇ ॥ ਹਮਰੇ ਮਦਨ ਤਾਪ ਕਹੱ ਹਰੁ ਰੇ ॥੧੦॥ ਤਿਨ ਰਤਿ ਕਰੀ ਨ ਤਾ ਤੇ ਸੰਗਾ ॥ ਬਯਪਿ ਰਹਯੋ ਤਿਹ ਜਦਪਿ ਅਨੰਗਾ ॥ ਦੇਵਜਾਨਿ ਤਬ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਈ ॥

ਮੋਹਿ ਨ ਭਜਜੋ ਯਾਹਿ ਦੁਖਦਾਈ ॥੧੧॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਤ ਤਿਹ ਭਈ ॥ ਕਥਾ ਚੌਪਈ ਸੁ ਮੈਂ ਬਨਈ ॥
ਪਾਪੀ ਫੁਰੈ ਮੰਤ੍ਰ ਤਵ ਨਾਹੀ ॥ ਤੋ ਤੇ ਸੁਰ ਨ ਜਿਵਾਏ ਜਾਂਹੀ ॥੧੨॥ ਪ੍ਰਥਮ ਜਿਯਾਯੋ ਤਾਂਹਿ ਕਸਟ ਕਰਿ ॥
ਰਮਜੋ ਨ ਸੋ ਸ੍ਰਾਪਜੋ ਤਬ ਰਿਸਿ ਭਰਿ ॥ ਪਿਤਾ ਭਏ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਦੇਵਰਾਜ ਇਹ ਕਚਹਿ
ਪਠਾਯੋ ॥੧੩॥ ਤਾਤ ਬਾਤ ਕਹੋ ਮੈਂ ਸੋ ਕਰੋ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸਜੀਵਨ ਇਹ ਨ ਨੁਸਰੋ ॥ ਜਬ ਇਹ ਸੀਖਿ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹੱ
ਜੈਹੈਂ ॥ ਦੇਵਰਾਜ ਫਿਰਿ ਹਾਥ ਨ ਐਹੈਂ ॥੧੪॥ ਮੰਤ੍ਰ ਨ ਫੁਰੈ ਸ੍ਰਾਪ ਇਹ ਦੀਜੈ ॥ ਮੇਰੋ ਬਚਨ ਮਾਨਿ ਪਿਤੁ ਲੀਜੈ ॥
ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕਛੁ ਸੁੱਕ੍ਰ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਨਿਫਲ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦਿਵਾਯੋ ॥੧੫॥ ਤਾਂਹਿ ਮਰੇ ਬਹੁ ਬਾਰ ਜਿਯਾਯੋ ॥ ਤਬ
ਸ੍ਰਾਪਜੋ ਜਬ ਭੋਗ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਗਤਿ ਕਿਨੂੰ ਨ ਪਾਈ ॥ ਜਿਨਿ ਬਿਧ ਨੈ ਇਹ ਨਾਰਿ ਬਨਾਈ ॥੧੬॥੧॥
ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੧॥੬੦੫੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਔਰ ਬਖਾਨੋ ਕਥਾ ॥ ਐਹੈ ਚਿਤ ਹਮਾਰੇ ਜਥਾ ॥ ਛਜਕਰਨਨ ਕੋ ਦੇਸ ਬਸਤ ਜਹੱ ॥
ਸੁਛਬਿਕੇਤ ਇਕ ਹੁਤੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹੱ ॥੧॥ ਅਚਰਜਦੇ ਤਾ ਕੇ ਇਕ ਨਾਰੀ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ
ਢਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਕਰਾਛਮਤੀ ਦੁਹਿਤਾ ਤਿਹ ॥ ਛੀਨਿ ਕਰੀ ਸਸਿ ਅੰਸ ਸਕਲ ਜਿਹ ॥੨॥ ਜਬ ਬਰ ਜੋਗ
ਭਈ ਵਹੁ ਦਾਰਾ ॥ ਸਾਹੁ ਪੂਤ ਤਨ ਕਿਯਾ ਪਯਾਰਾ ॥ ਕਾਮਕੇਲ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਵੈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ
ਤਨ ਤਾਂਹਿ ਰਿਝਾਵੈ ॥੩॥ ਨ੍ਰਿਪ ਤਨ ਭੇਦ ਕਿਸੂ ਨਰ ਭਾਖਾ ॥ ਤਬ ਤੇ ਤਾਂਹਿ ਧਾਮ ਅਸਿ ਰਾਖਾ ॥ ਜਹਾਂ ਨ
ਪੰਛੀ ਕਰੈ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਜਾਇ ਨ ਜਹਾਂ ਪਵਨ ਕੋ ਵੇਸਾ ॥੪॥ ਕੁਅਰਿ ਮਿੱਤ੍ਰ ਬਿਨੁ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਯੋ ॥ ਬੀਰ ਹਾਂਕਿ
ਇਕ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਤਾ ਸੋ ਕਹਾ ਤਹਾਂ ਤੁਮ ਜਾਈ ॥ ਲਯਾਹੁ ਸਜਨ ਕੀ ਖਾਟਿ ਉਚਾਈ ॥੫॥ ਸੁਨਤ
ਬਚਨ ਤਹੱ ਬੀਰ ਸਿਧਯੋ ॥ ਖਾਟ ਉਚਾਇ ਲਯਾਵਤ ਭਯੋ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਰਿ ਕੁਅਰਿ ਕੁਅਰ ਸੰਗ ॥
ਪਹੁਚਾਯੋ ਗ੍ਰਿਹ ਤਾਂਹਿ ਤਿਸੀ ਢੰਗ ॥੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਤਾ ਕੌ ਪਿਤਾ ਗਯੋ ਸੁਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰੇਹ ॥ ਸੇਜ
ਦੇਖਿ ਕਰਿ ਦਲਮਲੀ ਚਿਤ ਮਹਿ ਬਢਾ ਸੰਦੇਹ ॥੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਘਰ ਕੋ ਫਿਰਿ ਆਯੋ ॥ ਸਹਰ
ਢੰਢੋਰਾ ਐਸ ਦਿਲਾਯੋ ॥ ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਹਪ ਖਰੀਦਨ ਆਵੈ ॥ ਮੁਹਿ ਨਿਰਖੇ ਬਿਨੁ ਲੇਨ ਨ ਪਾਵੈ ॥੮॥

ਪ੍ਰਹਪਨ ਸਮੈਂ ਬਿਕਨ ਜਬ ਭਯੋ ॥ ਤਬ ਤਹੱ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਬਿਲੋਕਨ ਅਯੋ ॥ ਜੋਗੀ ਏਕ ਤਹਾਂ ਤਬ ਆਯੋ ॥ ਪ੍ਰਹਪ ਪਾਂਚ ਮਨ ਮੋਲ ਚੁਕਾਯੋ ॥੯॥ ਆਇਸੁ ਫੂਲ ਮੋਲ ਲੈ ਗਯੋ ॥ ਪਾਛੋ ਗਹਤ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਿਹ ਭਯੋ ॥ ਜਾਤ ਜਾਤ ਦੋਊ ਗਏ ਗਹਿਰ ਬਨ ॥ ਜਹ ਲਖਿ ਜਾਤ ਤੀਸਰੋ ਮਨੁਛ ਨ ॥੧੦॥ ਤਬ ਜੋਗੀਸਰ ਜਟਾ ਉਘਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਭੀਤਰ ਤੇਂ ਨਾਰਿ ਨਿਕਾਰੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਾ ਸੌ ਰਤਿ ਕਰਿ ਕੈ ॥ ਸੋਯੋ ਤਾਪ ਮਦਨ ਕੌ ਹਰਿ ਕੈ ॥੧੧॥ ਜਬ ਹੀ ਸੋਇ ਸੰਨਯਾਸੀ ਗਯੋ ॥ ਜੂਟ ਜਟਨ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਛੁਰਯੋ ॥ ਤਹ ਤੇ ਪੁਰਖ ਏਕ ਤਿਹ ਕਾਢਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਕਰਿ ਗਾਢਾ ॥੧੨॥ ਨ੍ਰਿਪ ਠਾਢੇ ਇਹ ਚਰਿਤ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਜੋਰਿ ਹਾਥ ਜੋਗਿਯਹਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਮੋ ਗ੍ਰਿਹ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਐਯੋ ॥ ਜਥਾ ਸਕਤਿ ਭੋਜਨ ਕਰਿ ਜੈਯੋ ॥੧੩॥ ਪ੍ਰਾਤ ਗਯੋ ਸੰਨਯਾਸੀ ਤਿਹ ਘਰ ॥ ਭਗਵਾ ਭੇਸ ਸਕਲ ਤਨ ਮੈਂ ਧਰਿ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਪ੍ਰਭਾ ਬਨਾਈ ॥ ਮਹਾਂ ਧਰਮ ਸੋ ਜਾਨਯੋ ਜਾਈ ॥੧੪॥ ਸੰਨਯਾਸੀ ਕਹੱ ਨ੍ਰਿਪ ਆਗੇ ਧਰਿ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕੇ ਰਾਜਾ ਆਯੋ ਘਰ ॥ ਤੀਨ ਥਾਲ ਭੋਜਨ ਕੇ ਭਰਿ ਕੈ ॥ ਆਗੇ ਰਾਖੇ ਬਚਨ ਉਚਰਿ ਕੈ ॥੧੫॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਚਨ ਕਹੇ ਸੰਨਯਾਸੀ ॥ ਕਹਾ ਕਰਤ ਹੈ ਮੁਹਿ ਤਨ ਹਾਸੀ ॥ ਏਕ ਮਨੁਛ ਹੌ ਇਤਨੌ ਭੋਜਨ ॥ ਖਾਯੋ ਜਾਇ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਮੋ ਤਨ ॥੧੬॥ ਏਕ ਥਾਰ ਭੋਜਨ ਤੁਮ ਕਰੋ ॥ ਦੁਤਿਯ ਜਟਨ ਮੋ ਤਿਹ ਅਨਸਰੋ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਭਾਂਤਿ ਜਟਾ ਛੁਰਵਾਇ ॥ ਤਹ ਤੇ ਨਾਰਿ ਨਿਕਾਸੀ ਰਾਇ ॥੧੭॥ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਥਾਰ ਆਗੇ ਤਿਹ ਰਾਖਾ ॥ ਬਿਹਸਿ ਬਚਨ ਤਾ ਸੌ ਨ੍ਰਿਪ ਭਾਖਾ ॥ ਕੇਸ ਫਾਂਸ ਤੇ ਪੁਰਖ ਨਿਕਾਰਹੁ ॥ ਯਹ ਭੋਜਨ ਤੁਮ ਤਾ ਕਹੱ ਖ੍ਵਾਰਹੁ ॥੧੮॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਤਾ ਕੋ ਸੁ ਨਿਕਾਰਯੋ ॥ ਬਹੁਰਿ ਸੁਤਾ ਸੌ ਬਚਨ ਉਚਾਰਯੋ ॥ ਤੀਨਿ ਥਾਰ ਆਗੇ ਤਿਹ ਰਾਖੇ ॥ ਤੀਨੌ ਭਖਹੁ ਯਾਹਿ ਬਿਧਿ ਭਾਖੇ ॥੧੯॥ ਦੁਖਕਰ ਕਰਮ ਲਖਯੋ ਪਿਤ ਕੋ ਜਬ ॥ ਚੱਕ੍ਰਿਤ ਭਈ ਚਿਤ ਮਾਂਝ ਕੁਅਰਿ ਤਬ ॥ ਜਾਰ ਸਹਿਤ ਵਹ ਬੀਰ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਆਪਨ ਸਹਿਤ ਭੋਜ ਵਹ ਖਾਯੋ ॥੨੦॥ ਤ੍ਰਾਸ ਚਿਤ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਇਨ ਰਾਜੈ ਸਭ ਚਰਿਤ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਕਵਨ ਉਪਾਇ ਆਜੁ ਹਜਾਂ ਕਰਿਯੈ ॥ ਕਛੁਕ ਖੇਲਿ ਕਰਿ ਚਰਿਤ ਨਿਕਰਿਯੈ ॥੨੧॥ ਬੀਰ ਹਾਂਕਿ ਅਸ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਾ ॥ ਪਿਤ ਜੁਤ ਅੰਧ ਤਿਨੈ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਕਰਿ ਕਰਿ ॥ ਭੇਦ ਸਕਾ ਨਹਿ ਕਿਨੂੰ ਬਿਚਰਿ ਕਰਿ ॥੨੨॥ ਅੰਧ ਭਏ ਤੇ

ਲੋਗ ਸਭੈ ਜਬ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ਨ੍ਰਿਪ ਤਬ ॥ ਆਛਿ ਬੈਦ ਕੋਊ ਲੇਹੁ ਬੁਲਾਇ ॥ ਜੋ ਆਂਖਿਨ ਕੋ ਕਰੈ ਉਪਾਇ ॥੨੩॥ ਦੁਹਿਤਾ ਬੈਦ ਭੇਸ ਤਹ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਰੋਗ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਅਖਿਯਨ ਕੌ ਹਰਿ ਕੈ ॥ ਮਾਂਗਿ ਲਯੋ ਪਿਤ ਤੇ ਸੋਈ ਪਤਿ ॥ ਖਚਿਤ ਹੁਤੀ ਜਾ ਕੇ ਭੀਤਰ ਮਤਿ ॥੨੪॥ ਇਹ ਛਲ ਬਰਯੋ ਬਾਲ ਪਤਿ ਤੌਨੈ ॥ ਮਨ ਮਹਿ ਚੁਭਯੋ ਚਤੁਰ ਕੇ ਜੌਨੈ ॥ ਇਨ ਇਸਤ੍ਰਿਨ ਕੇ ਚਰਿਤ ਅਪਾਰਾ ॥ ਸਜਿ ਪਛੁਤਾਨਯੋ ਇਨ ਕਰਤਾਰਾ ॥੨੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਾਈਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੨॥੬੦੮੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੱਦ੍ਰਸੈਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਅਤਿ ਬਲ ॥ ਅਰਿ ਅਨੇਕ ਜੀਤੇ ਜਿਨ ਦਲਮਲਿ ॥ ਸਹਰ ਭੇਹਰਾ ਮੌ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਜਿਨ ਕੌ ਭਰਤ ਦੰਡ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਨਾ ॥੧॥ ਕੁਮਦਨਿਦੇ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਨਾਰੀ ॥ ਆਪੁ ਜਨੁਕ ਜਗਦੀਸ ਸਵਾਰੀ ॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਫੂਲ ਰਹੀ ਜਨੁਕਰਿ ਫੁਲਵਾਰੀ ॥੨॥ ਪ੍ਰਮੁਦਸੈਨ ਸੁਤ ਗ੍ਰਿਹ ਅਵਤਰਿਯੋ ॥ ਮਦਨ ਰੂਪ ਦੂਸਰ ਜਨੁ ਧਰਿਯੋ ॥ ਜਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ ਬਖਾਨੀ ॥ ਅਟਿਕ ਰਹਤ ਲਖਿ ਰੰਕ ਰੁ ਰਾਨੀ ॥੩॥ ਜਬ ਵਹ ਤਰੁਨ ਕੁਅਰ ਅਤਿ ਭਯੋ ॥ ਠੌਰਹਿ ਠੌਰ ਅਵਰ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥ ਬਾਲਪਨੇ ਕਿ ਤਗੀਰੀ ਆਈ ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਫਿਰੀ ਅਨੰਗ ਦੁਹਾਈ ॥੪॥ ਤਹ ਇਕ ਸੁਤਾ ਸਾਹ ਕੀ ਅਹੀ ॥ ਕੁਅਰ ਬਿਲੋਕ ਥਕਿਤ ਹ੍ਵੈ ਰਹੀ ॥ ਹੌਸ ਮਿਲਨ ਕੀ ਹ੍ਰਿਦੈ ਬਢਾਈ ॥ ਏਕ ਸਹਚਰੀ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥੫॥ ਸਖੀ ਕੁਅਰ ਤਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਾਈ ॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਤਵ ਹੇਰਿ ਲੁਭਾਈ ॥ ਕਰਹੁ ਸਜਨ ਤਿਹ ਧਾਮ ਪਯਾਨਾ ॥ ਭੋਗ ਕਰੋ ਵਾ ਸੌ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥੬॥ ਦ੍ਵੈ ਹੈਂਗੇ ਇਹ ਨਗਰ ਖੁਦਾਈ ॥ ਤਿਨ ਹਿੰਦੂਅਨ ਮੌ ਰਾਰਿ ਬਢਾਈ ॥ ਜੌ ਤੂੰ ਦੁਹੂੰ ਜਿਯਨ ਤੈਂ ਮਾਰੈ ॥ ਬਹੁਰਿ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰੈ ॥੭॥ ਸੁਨਿ ਬਚ ਭੇਸ ਤੁਰਕ ਤ੍ਰਿਯ ਧਰਾ ॥ ਬਾਨਾ ਵਹੈ ਆਪਨੋ ਕਰਾ ॥ ਗਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤਹੱ ਕਿਯੋ ਪਯਾਨਾ ॥ ਜਹਾਂ ਨਿਮਾਜੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਗਾਨਾ ॥੮॥ ਜਬ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀ ਨਿਮਾਜ ਤਿਨੋ ਸਬ ॥ ਸਿਜਦਾ ਬਿਖੈ ਸੁ ਗਏ ਤੁਰਕ ਜਬ ॥ ਤਬ ਤਿਹ ਘਾਤ ਭਲੀ ਕਰਿ ਪਾਈ ॥ ਕਾਟਿ ਮੂੰਡ ਦੁਹੂੰਅਨ ਕੇ ਆਈ ॥੯॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਦੋਊ ਖੁਦਾਈ ਮਾਰੇ ॥ ਰਮੀ ਆਨਿ ਕਰਿ ਸਾਥ ਪਯਾਰੇ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨੀ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਕਿਨਹੀ ਦੁਸਟ ਕਹਯੋ ਇਨ ਮਾਰਾ ॥੧੦॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਾਰਿ ਖੁਦਾਇਨ ਦੁਹੂੰ ਕਹੱ ਬਰਜੋ ਆਨ ਕਰਿ ਮਿੱਤ੍ਰ ॥ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਨ ਪਾਵਹੀ ਅਬਲਾਨ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤੇਈਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੩॥੬੦੯੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਥਾ ਉਚਾਰਨ ਲਾਗਾ ॥ ਜਾ ਕੇ ਰਸ ਰਾਜਾ ਅਨੁਰਾਗਾ ॥ ਸੂਰਤਿਸੈਨ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਇਕ ਸੂਰਤਿ ॥ ਜਾਨੁਕ ਦੁਤਿਯ ਮੈਨ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ॥੧॥ ਅਛਰਾਦੇਇ ਸਦਨ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੈ ਜਨ ਢਾਰੀ ॥ ਅਪਸਰਮਤੀ ਸੁਤਾ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਗ ਅਸੁਰ ਮਨ ਮੋਹੈ ॥੨॥ ਸੁਰਿਦਸੈਨ ਇਕ ਸਾਹ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਹ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਦੂਸਰ ਭਯੋ ਨ ਮਹਿ ਮਹ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਿਹ ਊਪਰ ਅਟਕੀ ॥ ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਹੀ ਸੁਧਿ ਘਟ ਕੀ ॥੩॥ ਚਤੁਰਿ ਸਹਚਰੀ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥ ਨਾਰਿ ਭੇਸ ਕਰਿ ਤਿਹ ਲੈ ਆਈ ॥ ਜਬ ਵਹੁ ਤਰੁਨ ਤਰੁਨਿਯਹਿ ਪਾਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਭਜਿ ਗਰੇ ਲਗਾਯੋ ॥੪॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਆਸਨ ਲੈ ਕੈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਚੁੰਬਨ ਕੈ ਕੈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਤਾ ਕੋ ਬਿਰਮਾਯੋ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਜੈਬੋ ਤਿਨ ਹੂੰ ਸੁ ਭੁਲਾਯੋ ॥੫॥ ਸਖੀ ਭੇਸ ਕਹੱ ਧਾਰੇ ਰਹੈ ॥ ਸੋਈ ਕਰੈ ਅਬਲਾ ਜੋ ਕਹੈ ॥ ਰੋਜ ਭਜੈ ਆਸਨ ਤਿਹ ਲੈਕੈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਾ ਕਹ ਸੁਖ ਦੈਕੈ ॥੬॥ ਪਿਤ ਤਿਹੱ ਨਿਰਖੈ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕੀ ਤਿਹ ਸਖੀ ਪ੍ਰਮਾਨੈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਜੜ੍ਹ ਕੋਈ ਨ ਲਹਹੀ ॥ ਵਾ ਕੀ ਤਾਂਹਿ ਖਵਾਸਿਨਿ ਕਹੱਹੀ ॥੭॥ ਇਕ ਦਿਨ ਦੁਹਿਤਾ ਪਿਤਾ ਨਿਹਾਰਤ ॥ ਭਈ ਖੇਲ ਕੇ ਬੀਚ ਮਹਾ ਰਤ ॥ ਤਵਨ ਪੁਰਖ ਕਹੱ ਪੁਰਖ ਉਚਰਿ ਕੈ ॥ ਭਰਤਾ ਕਰਾ ਸੁਯੰਬਰ ਕਰਿ ਕੈ ॥੮॥ ਬੈਠੀ ਬਹੁਰਿ ਸੋਕ ਮਨ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਸੁਨਤ ਮਾਤ ਪਿਤ ਬਚਨ ਉਚਰਿ ਕੈ ॥ ਕਹੱ ਇਹ ਕਰੀ ਲਖਹੁ ਹਮਰੀ ਗਤਿ ॥ ਮੁਹਿ ਇਨ ਦੀਨ ਸਹਚਰੀ ਕਰਿ ਪਤਿ ॥੯॥ ਅਬ ਮੁਹਿ ਭਈ ਇਹੈ ਸਹਚਰਿ ਪਤਿ ॥ ਖੇਲਤ ਦਈ ਲਰਿਕਵਨ ਸੁਭ ਮਤਿ ॥ ਅਬ ਜੌ ਹੈ ਮੋਰੈ ਸਤ ਮਾਂਹੀ ॥ ਤੌ ਇਹ ਨਾਰਿ ਪੁਰਖ ਹ੍ਵੈ ਜਾਹੀਂ ॥੧੦॥ ਤ੍ਰਿਯ ਤੇ ਇਹੈ ਪੁਰਖ ਹ੍ਵੈ ਜਾਹੀ ॥ ਜੌ ਕਛੁ ਸਤ ਮੇਰੇ ਮਹਿ ਆਹੀ ॥ ਯਹ ਅਬ ਜੂਨਿ ਪੁਰਖ ਕੀ ਪਾਵੈ ॥ ਮਦਨ ਭੋਗ ਮੁਰਿ ਸੰਗ ਕਮਾਵੈ ॥੧੧॥ ਚੱਕ੍ਰਿਤ ਭਯੋ ਰਾਜਾ ਇਨ ਬਚਨਨ ॥ ਰਾਨੀ ਸਹਿਤ ਬਿਚਾਰ ਕਿਯੋ ਮਨ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕਹਾਂ ਕਹਤ ਬੈਨਨ ਕਹੱ ॥ ਅਚਰਜ ਸੋ ਆਵਤ ਹੈ ਜਿਯ ਮਹੱ ॥੧੨॥

ਜਬ ਤਿਹ ਬਸਤ੍ਰ ਛੋਰਿ ਨ੍ਰਿਪ ਲਹਾ ॥ ਨਿਕਸ੍ਯੋ ਵਹੈ ਜੁ ਦੁਹਿਤਾ ਕਹਾ ॥ ਅਧਿਕ ਸਤੀ ਤਾ ਕਹਿ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਨਹਿ ਮੂੜ੍ਹ ਪਛਾਨਾ ॥੧੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਬੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੪॥੬੧੦੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥੧੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨਿ ਸੌ ਪਚੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੫॥੬੧੨੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨਸੈਨ ਇਕ ਰਾਜਾ ॥ ਜਾ ਸਮ ਦੁਤਿਯ ਨ ਬਿਧਨਾ ਸਾਜਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨਦੇਇ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥੧॥ ਤਾ ਕੇ ਭਵਨ ਭਈ ਇਕ ਬਾਲਾ ॥ ਜਾਨੁਕ ਸਿਖਰ ਅਗਨਿ ਕੀ ਜ੍ਵਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਲਤਾਨ ਕੁਅਰਿ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰੀ ॥੨॥ ਜੋਬਨੰਗ ਤਾ ਕੇ ਜਬ ਭਯੋ ॥ ਬਾਲਪਨ ਤਬ ਹੀ ਸਭ ਗਯੋ ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਦਯੋ ਅਨੰਗ ਦਮਾਮਾ ॥ ਜਾਹਿਰ ਭਈ ਜਗਤ ਮਹਿ ਬਾਮਾ ॥੩॥ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਪ੍ਰਭਾ ਕੁਅਰ ਤਹ ਆਵੈ ॥ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭੀਰ ਬਾਰ ਨਹਿ ਪਾਵੈ ॥ ਏਕ ਤਰੁਨ ਤਰੁਨੀ ਕੌ ਭਾਯੋ ॥ ਜਾਨੁਕ ਮਦਨ ਰੂਪ ਧਰਿ ਆਯੋ ॥੪॥ ਸੋਈ ਕੁਅਰ ਤਰੁਨੀ ਕੌ ਭਾਯੋ ॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰੀ ਬਹੁਤ ਬਿਧਿ ਵਾ ਸੋ ॥ ਕੀਨੋ ਪ੍ਰਾਤ ਸੁਯੰਬਰ ਤਾ ਸੋ ॥੫॥ ਜਬ ਹੀ ਬ੍ਯਾਹ ਤਵਨ ਸੌ ਕਿਯੋ ॥ ਬਹੁਤਿਕ ਬਰਿਸ ਨ ਜਾਨੇ ਦਿਯੋ ॥ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰੈ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿਨ ਤਨ ॥ ਹਰਖ ਬਢਾਇ ਬਢਾਇ ਅਧਿਕ ਮਨ ॥੬॥ ਭੋਗ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਤਾ ਸੰਗ ਕਯੋ ॥ ਤਾ ਕੋ ਬਲ ਸਭ ਹੀ ਹਰਿ ਲਯੋ ॥ ਜਬੈ ਨ੍ਰਿਧਾਤ ਕੁਅਰ ਵਹ ਭਯੋ ॥ ਤਬ ਹੀ ਡਾਰਿ ਹ੍ਰਿਦੈ ਤੇ ਦਯੋ ॥੭॥ ਔਰਨ ਸਾਥ ਕਰੈ ਤਬ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਕਰੈ ਕਾਮ ਕੀ ਰੀਤਾ ॥ ਪਤਿਹਿ ਤੋਰਿ ਖੋਜਾ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥ ਆਪੁ ਅਵਰ ਸੋ ਕੇਲ ਮਚਾਰਾ ॥੮॥ ਬਿਰਹਰਾਇ ਤਾ ਕੋ ਥੋ ਯਾਰਾ ॥ ਜਾ ਸੋ ਬਧ੍ਯੋ ਕੁਅਰਿ ਕੋ ਪ੍ਯਾਰਾ ॥ ਤਾ ਪਰ ਰਹੀ ਹੋਇ ਸੋ ਲਟਕਨ ॥ ਤਿਹ ਹਿਤ ਮਰਤ ਪ੍ਯਾਸ ਅਰੁ ਭੁਖਨ ॥੯॥ ਇਕ ਦਿਨ ਭਾਂਗ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤਿਹ ਲਈ ॥ ਪੋਸਤ ਸਹਿਤ ਅਫੀਮ ਚੜ੍ਹਈ ॥ ਬਹੁ ਰਤਿ ਕਰੀ ਨ ਬੀਰਜ ਗਿਰਾਈ ॥ ਆਠ ਪਹਰਿ ਲਗਿ ਕੁਅਰਿ ਬਜਾਈ ॥੧੦॥ ਸਭ ਨਿਸਿ ਨਾਰਿ ਭੋਗ ਜਬ ਪਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਆਸਨ ਕਰਿ ਹਰਖ ਬਢਾਯੋ ॥ ਤਾ ਪਰ ਤਰੁਨਿ ਚਿਤ ਤੇਂ ਅਟਕੀ ॥ ਭੂਲਿ ਗਈ ਸਭ ਹੀ ਸੁਧਿ ਘਟ ਕੀ ॥੧੧॥ ਦ੍ਵੈ ਘਟਿਕਾ ਜੋ ਭੋਗ ਕਰਤ ਨਰ ॥ ਤਾ ਪਰ ਰੀਝਤ ਨਾਰਿ ਬਹੁਤ ਕਰਿ ॥ ਚਾਰਿ ਪਹਰ ਜੋ ਕੇਲ ਕਮਾਵੈ ॥ ਸੋ ਕ੍ਯੋਂ ਨ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਚਿਤ ਚੁਰਾਵੈ ॥੧੨॥

ਰੈਨਿ ਸਕਲ ਤਿਨ ਤਰੁਨਿ ਬਜਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਹੰਢਾਈ ॥ ਆਸਨ ਕਰੇ ਤਰੁਨਿ ਬਹੁ ਬਾਰਾ ॥ ਚੁੰਬਨਾਦਿ ਨਖ ਘਾਤ ਅਪਾਰਾ ॥੧੩॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਚਤੁਰਾਸਨ ਕਰਿ ॥ ਭਜ੍ਯੋ ਤਾਂਹਿ ਤਰ ਦਾਬਿ ਭੁਜਨ ਭਰਿ ॥ ਚੁੰਬਨ ਆਸਨ ਕਰਤ ਬਿਚੱਛਨ ॥ ਕੋਕ ਕਲਾ ਕੋਬਿਦ ਸਭ ਲੱਛਨ ॥੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪੋਸਤ ਸਰਾਬ ਅਫੀਮ ਬਹੁ ਘੋਟਿ ਚੜ੍ਹਾਵਤ ਭੰਗ ॥ ਚਾਰਿ ਪਹਰ ਭਾਮਹਿ ਭਜਾ ਤਊ ਨ ਮੁਚਾ ਅਨੰਗ ॥੧੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਭੋਗ ਕਰਤ ਸਭ ਰੈਨਿ ਬਿਤਾਵਤ ॥ ਦਲਿਮਲਿ ਸੇਜ ਮਲਨਿ ਹ੍ਵੈ ਜਾਵਤ ॥ ਹੋਤ ਦਿਵਾਕਰ ਕੀ ਅਰੁਨਾਈ ॥ ਛੈਲ ਸੇਜ ਮਿਲਿ ਬਹੁਰਿ ਬਿਛਾਈ ॥੧੬॥ ਪੌਢਿ ਪ੍ਰਜੰਕ ਅੰਕ ਭਰਿ ਸੋਊ ॥ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਪਿਯਤ ਮਿਲਿ ਦੋਊ ॥ ਬਹੁਰਿ ਕਾਮ ਕੀ ਕੇਲ ਮਚਾਵੈਂ ॥ ਕੋਕ ਸਾਰ ਮਤ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਖਾਵੈਂ ॥੧੭॥ ਕੈਫਨ ਸਾਥ ਰਸਮਸੇ ਹ੍ਵੈ ਕਰਿ ॥ ਪ੍ਰੌਢਿ ਪ੍ਰਜੰਕ ਰਹਤ ਦੋਊ ਸ੍ਵੈ ਕਰਿ ॥ ਬਹੁਰਿ ਜਗੈ ਰਸ ਗੀਤਿ ਮਚਾਵੈਂ ॥ ਕਬਿਤ ਊਚਾਰਹਿ ਧੁਰਪਦ ਗਾਵੈਂ ॥੧੮॥ ਤਬ ਲਗਿ ਬਿਰਹਨਟਾ ਤਾ ਕੋ ਪਤਿ ॥ ਨਿਕਸ੍ਯੋ ਆਇ ਤਹਾਂ ਮੂਰਖ ਮਤਿ ॥ ਤਬ ਤ੍ਰਿਯ ਚਤੁਰ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਿਚਰਿ ਕੈ ॥ ਹਨ੍ਯੋ ਤਾਹਿ ਫਾਂਸੀ ਗਰ ਡਰਿ ਕੈ ॥੧੯॥ ਏਕ ਕੋਠਰੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਛਪਾਯੋ ॥ ਪਤਿਹਿ ਮਾਰਿ ਸੁਰ ਊਚ ਉਘਾਯੋ ॥ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਜਾ ਸਬਦ ਸੁਨਿ ਧਾਏ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕੇ ਮੰਦਰਿ ਚਲਿ ਆਏ ॥੨੦॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰ੍ਯੋ ਤਾ ਕੌ ਭਰਤਾਰਾ ॥ ਰਾਵ ਰੰਕ ਸਭਹੂੰਨ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਪੂਛਤ ਭਯੋ ਤਿਸੀ ਕਹੱ ਰਾਜਨ ॥ ਕਹਾ ਭਈ ਯਾ ਕੀ ਗਤਿ ਕਾਮਨਿ ॥੨੧॥ ਸੁਨਹੁ ਪਿਤਾ ਮੈ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨੋ ॥ ਰੋਗ ਯਾਹਿ ਜੋ ਤੁਮੈ ਬਖਾਨੋ ॥ ਅਕਸਮਾਤ੍ਰ ਯਾ ਕਹੱ ਕਛੁ ਭਯੋ ॥ ਜੀਵਤ ਹੁਤੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥੨੨॥ ਅਰੁ ਜੌ ਅਬ ਮੋ ਮੈ ਕਛੁ ਸਤ ਹੈ ॥ ਅਰੁ ਜੌ ਸੱਤ੍ਯ ਬੇਦ ਕੌ ਮਤ ਹੈ ॥ ਅਬ ਮੈ ਰੁਦ੍ਰ ਤਪੱਸ੍ਯਾ ਕਰਿਹੌਂ ॥ ਯਾਹਿ ਜਿਯਾਊਂ ਕੈ ਜਰਿ ਮਰਿਹੌਂ ॥੨੩॥ ਤੁਮਹੂ ਬੈਠਿ ਯਾਹਿ ਅੰਗਨਾ ਅਬ ॥ ਪੂਜਾ ਕਰਹੁ ਸਦਾ ਸਿਵ ਕੀ ਸਬ ॥ ਮੈ ਯਾ ਕੌ ਇਹ ਘਰ ਲੈ ਜੈਹੌਂ ॥ ਪੂਜਿ ਸਦਾ ਸਿਵ ਬਹੁਰਿ ਜਿਵੈਹੌਂ ॥੨੪॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਅੰਗਨਾ ਬੈਠਾਏ ॥ ਨੇਬੀ ਮਹਤਾ ਸਗਲ ਬੁਲਾਏ ॥ ਲੈ ਸੰਗ ਗਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਹੱ ਤਿਹੱ ਘਰ ॥ ਰਾਖ੍ਯੋ ਥੋ ਜਹਾਂ ਜਾਰ ਛਪਾ ਕਰਿ ॥੨੫॥ ਤਿਹ ਘਰ ਜਾਇ ਪਾਟ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਦੈ ਕਰਿ ॥ ਰਮੀ ਜਾਰ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਹਸਿ ਕਰਿ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਜੁਤ ਬੈਠ ਲੋਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਿ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਸਕਤ ਬਿਚਰਿ ਕਰਿ ॥੨੬॥

ਤੇ ਸਭ ਹੀ ਜਿਯ ਮੈ ਅਸ ਜਾਨੈ ॥ ਸੁਤਾ ਸਿਵਹਿ ਪੂਜਤ ਅਨੁਮਾਨੈ ॥ ਯਾ ਕੀ ਆਜੁ ਸੱਤਤਾ ਲਹਿ ਹੈਂ ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਬਤਿਯਾ ਤਬ ਕਹਿ ਹੈਂ ॥੨੭॥ ਜੋ ਯਹ ਕੁਅਰਿ ਰੁਦ੍ਰ ਸੌ ਰਤ ਹੈ ॥ ਜੌ ਯਹ ਤਿਹ ਚਰਨਨ ਮੈਂ ਮਤ ਹੈ ॥ ਤੌ ਪਤਿ ਜੀਵਤ ਬਾਰ ਨ ਲਗਿ ਹੈ ॥ ਸਿਵ ਸਿਵ ਭਾਖਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਨਿ ਜਗਿ ਹੈ ॥੨੮॥ ਇਤ ਏ ਦ੍ਵਾਰ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰਤ ॥ ਉਤ ਤ੍ਰਿਯ ਸੰਗ ਭੀ ਜਾਰ ਮਹਾ ਰਤ ॥ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਲਪਟਿ ਚੋਟ ਚਟਕਾਵੈ ॥ ਤੇ ਜਾਨੇ ਵਹ ਗਾਲ੍ਹ ਬਜਾਵੈ ॥੨੯॥ ਤਹਾਂ ਖੋਦਿ ਭੂ ਤਾ ਕੌ ਗਾਡਾ ॥ ਬਾਹਰ ਹਾਡ ਗੋਡ ਨਹਿ ਛਾਡਾ ॥ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਜਾਰ ਕਹ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਲੈ ਆਈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਰਿ ਕੈ ॥੩੦॥ ਜਬ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਨ ਰੁਦ੍ਰ ਕੋ ਧਰਿਯੋ ॥ ਤਬ ਸਿਵ ਅਸ ਮੁਰ ਸਾਥ ਉਚਰਿਯੋ ॥ ਬਰੰਬ੍ਰਹ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਮਨ ਭਾਵਤ ॥ ਜੋ ਇਹ ਸਮੈਂ ਹ੍ਰਿਦੈ ਮਹਿ ਆਵਤ ॥੩੧॥ ਤਬ ਮੈਂ ਕਹਯੋ ਜਿਯਾਇ ਦੇਹੁ ਪਤਿ ॥ ਜੋ ਤੁਮਰੇ ਚਰਨਨ ਮਹਿ ਮੁਰ ਮਤਿ ॥ ਤਬ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨਯੋ ਸਿਵ ਬਚ ॥ ਸੋ ਤੁਮ ਸਮਝਿ ਲੇਹੁ ਭੂਪਤਿ ਸਚ ॥੩੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕਰੋ ਵਾ ਤੇ ਬੈਸ ਕਿਸੋਰ ॥ ਨਾਥ ਜੀਯੋ ਸ੍ਰੀ ਸੰਭੁ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੀ ਕੋਰ ॥੩੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਭਹਿਨ ਬਚਨ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥ ਸਿਵ ਕੋ ਸੱਤ ਬਚਨ ਅਨਮਾਨਾ ॥ ਤਬ ਤੇਂ ਤਜਿ ਸੁੰਦਰਿ ਜਿਯ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਨਿਤਿ ਪ੍ਰਤਿ ਤਾ ਸੌ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥੩੪॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਬੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੬॥੬੧੬੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗਹਰਵਾਰ ਰਾਜਾ ਇਕ ਅਤਿ ਬਲ ॥ ਕਬੈ ਨ ਚਲਯਾ ਪਰੀ ਹਲਾਚਲ ॥ ਗੂੜ੍ਹਮਤੀ ਨਾਰੀ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਕਹੀ ਨ ਪਰਤ ਪ੍ਰਭਾ ਤਾ ਕੀ ਬਰ ॥੧॥ ਤਹ ਇਕ ਹੁਤੋ ਸਾਹ ਬਡਭਾਗੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਨੁਰਾਗੀ ॥ ਸੁਕਚਮਤੀ ਦੁਹਿਤਾ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਜਨੁ ਕਲਾ ਕਿਰਣਿਧਰ ॥੨॥ ਏਕ ਤਹਾਂ ਬੈਪਾਰੀ ਆਯੋ ॥ ਅਮਿਤ ਦਰਬ ਨਹਿ ਜਾਤ ਗਨਾਯੋ ॥ ਜਵੱਤ੍ਰਿ ਜਾਇਫਰ ਉਸਟੈ ਭਰੇ ॥ ਲੌਂਗ ਲਾਯਚੀ ਕਵਨ ਉਚਰੇ ॥੩॥ ਉਤਰਤ ਧਾਮ ਤਵਨ ਕੇ ਭਯੋ ॥ ਮਿਲਬੇ ਕਾਜ ਸਾਹ ਸੰਗ ਗਯੋ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਘਾਤ ਤਵਨ ਕੀ ਪਾਈ ॥ ਸਕਲ ਦਰਬੁ ਤਿਹ ਲਿਯੋ ਚੁਰਾਈ ॥੪॥ ਮਾਤ੍ਰਾ ਗ੍ਰਿਹ ਕੀ ਸਕਲ ਨਿਕਾਰਿ ॥ ਦਈ ਬਹੁਰਿ ਤਹੱ ਆਗਿ ਪ੍ਰਜਾਰ ॥ ਰੋਵਤ ਸੁਤਾ ਪਿਤਾ ਪਹਿ ਆਈ ॥ ਜਰਯੋ ਧਾਮ ਕਹਿ ਤਾਂਹਿ ਸੁਨਾਈ ॥੫॥ ਸੁਨ ਤ੍ਰਿਯ ਬਚਨ ਸਾਹ ਦ੍ਵੈ ਧਾਏ ॥ ਘਰ ਕੋ ਮਾਲ

ਨਿਕਾਸਨ ਆਏ ॥ ਆਗੇ ਆਇ ਨਿਹਾਰੈਂ ਕਹਾਂ ॥ ਨਿਰਖਾ ਢੇਰ ਭਸਮ ਕਾ ਤਹਾਂ ॥੬॥ ਬਹੁਰਿ ਸੁਤਾ ਇਮਿ ਬਚਨ
ਉਚਾਰੇ ॥ ਯਹੈ ਪਿਤਾ ਦੁਖ ਹ੍ਰਿਦੈ ਹਮਾਰੇ ॥ ਅਪਨਿ ਗਏ ਕਾ ਸੋਕ ਨ ਆਵਾ ॥ ਯਾ ਕੋ ਲਗਤ ਹਮੈਂ
ਪਛਤਾਵਾ ॥੭॥ ਪੁਨਿ ਸੁਤ ਕੌ ਅਸ ਸਾਹ ਉਚਾਰੇ ॥ ਸੋਈ ਭਯੋ ਜੁ ਲਿਖ੍ਯੋ ਹਮਾਰੇ ॥ ਤੁਮ ਯਾ ਕੋ ਕਛੁ ਸੋਕ ਕਰਹੁ
ਜਿਨ ॥ ਦੈਹੋ ਦਰਬੁ ਜਰ੍ਯੋ ਜਿਤਨੋ ਇਨ ॥੮॥ ਭੇਵ ਅਭੇਵ ਕਛ ਨਾ ਜੜ੍ਹ ਪਾਯੋ ॥ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਇ ਬਹੁਰਿ ਘਰ
ਆਯੋ ॥ ਕਰਮ ਰੇਖ ਅਪਨੀ ਪਹਿਚਾਨੀ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕੀ ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਨੀ ॥੯॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਇਹ ਛਲ ਧਨ
ਹਰਾ ॥ ਭੇਦ ਨ ਤਾ ਕੇ ਪਿਤੈਂ ਬਿਚਰਾ ॥ ਸਜਾਨਾ ਹੁਤੋ ਭੇਦ ਨਹਿ ਪਾਯੋ ॥ ਬਿਨੁ ਲਾਗੇ ਜਲ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਯੋ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ
ਤੀਨ ਸੌ ਸਤਾਈਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੭॥੬੧੭੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਚਲਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਅਚਲਸੈਨ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ਕੋ ਹੈ ॥ ਅਚਲਦੇਇ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਰਾਨੀ ॥
ਸੁੰਦਰਿ ਭਵਨ ਚਤ੍ਰੁਦਸ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਅਚਲਮਤੀ ਦੂਸਰ ਤਿਹ ਦਾਰਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਸੁੰਦਰਿ ਹੁਤੀ ਅਪਾਰਾ ॥ ਤਾ ਸੌ
ਨ੍ਰਿਪ ਕੋ ਨੇਹ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਾਨਤ ਊਚ ਨੀਚ ਤਿਹ ਪ੍ਯਾਰਾ ॥੨॥ ਦੁਤਿਯ ਨਾਰਿ ਅਸ ਚਰਿਤ ਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ॥
ਏਕ ਨਾਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਸਿਖਾਰ੍ਯੋ ॥ ਤਾ ਕੋ ਭਰ੍ਯੋ ਦਰਬ ਸੌ ਧਾਮਾ ॥ ਜਾਨਤ ਅਵਰ ਨ ਦੂਜੀ ਬਾਮਾ ॥੩॥ ਜਬ
ਸਭ ਅਰਧ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸ੍ਵੈ ਜਾਂਹਿ ॥ ਜਾਗਤ ਰਹੈ ਏਕ ਜਨ ਨਾਹਿ ॥ ਦੀਪ ਜਰ੍ਯੋ ਧੌਲਰ ਜਬ ਲਹਿਯਹੁ ॥ ਤਬ ਤੁਮ
ਅਸ ਰਾਜਾ ਸੌ ਕਹਿਯਹੁ ॥੪॥ ਮਾਯਾ ਗਡੀ ਮੋਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਜਾਨੋ ॥ ਏਕ ਬਾਤ ਮੈ ਤੁਮੈਂ ਬਖਾਨੋ ॥ ਅਛਲਾਦੇ ਤ੍ਰਿਯ
ਕੌ ਬਲਿ ਦੈਕੈ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਲੈ ਜਾਂਹਿ ਕਾਢਿ ਮੁਹਿ ਲੈ ਕੈ ॥੫॥ ਅਛਲਾਦੇ ਜਬ ਹੀ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ॥ ਉਲਟਿ ਭੇਦ
ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯਹਿ ਸਿਖਾਯੋ ॥ ਏਕ ਬਾਤ ਮਾਂਗੇ ਮੁਹਿ ਦੇਹੁ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਪਹਿ ਨਾਮ ਤਿਸੀ ਕਾ ਲੇਹੁ ॥੬॥ ਪ੍ਰਥਮੈ ਅਧਿਕ
ਦਰਬੁ ਤਿਹੱ ਦਿਯਾ ॥ ਦੁਗਨੋ ਦਰਬ ਦੇਨ ਤਿਹ ਕਿਯਾ ॥ ਤਿਨ ਸਹੇਟ ਉਤ ਦੀਪ ਜਗਾਯੋ ॥ ਇਤਿ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਇਮਿ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥੭॥ ਹੇ ਨ੍ਰਿਪ ਮੁਹਿ ਮਾਯਾ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ॥ ਬਿਕਟਕੇਤ ਕੀ ਗਡੀ ਪਛਾਨੋ ॥ ਅਪਨੀ
ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹੱ ਬਲਿ ਦੈ ਕੈ ॥ ਯਾ ਤੇ ਭਖਹੁ ਕਾਢਿ ਧਨ ਲੈ ਕੈ ॥੮॥ ਰਾਨੀ ਸਾਥ ਜਹਾਂ ਨ੍ਰਿਪ ਸੋਯੋ ॥ ਅਰਧਿਕ

ਰਾਤ੍ਰਿ ਬਚਨ ਤਹੱ ਹੋਯੋ ॥ ਮੁਹਿ ਮਾਯਾ ਕੌ ਘਰ ਹੀ ਰਾਖਹੁ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੈ ਅਪਨੀ ਬਲਿ ਭਾਖਹੁ ॥੯॥ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਹ ਚਰਿਤ ਬਨਾਯੋ ॥ ਤਾਹੀ ਕੋ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਮ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਰਾਜਾ ਲੋਭ ਦਰਬ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ਤਿਸੀ ਨਾਰਿ ਕਹੱ ਬਲਿ ਦੈ ਡਾਰੇ ॥੧੦॥ ਜਿਨਹੁ ਨਾਰਿ ਕੌ ਮਤੋ ਸਿਖਾਯੋ ॥ ਪਲਟਿ ਕਾਮ ਤਾਹੀ ਕੇ ਆਯੋ ॥ ਉਨ ਤ੍ਰਿਯ ਦਰਬ ਤਾਂਹਿ ਬਹੁ ਦਯਾਇ ॥ ਨਾਰਿ ਤਿਸੀ ਕੌ ਹਨਯੋ ਬਜਾਇ ॥੧੧॥ ਬੁਰੀ ਬਾਤ ਜੋ ਕੋਈ ਬਨਾਵੈ ॥ ਉਲਟਿ ਕਾਮ ਤਾਹੀ ਕੇ ਆਵੈ ॥ ਜੈਸਾ ਕਿਯੋ ਤੈਸ ਫਲ ਪਾਯੋ ॥ ਤਾਂਹਿ ਹਨਤ ਥੀ ਆਪੁ ਹਨਾਯੋ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਾਈ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੮॥੬੧੯੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬੰਭਕਰਨ ਇਕ ਬੰਭ੍ਰੂ ਦੇਸ ਨ੍ਰਿਪ ॥ ਸਿੱਖ੍ਯ ਸਾਧੁ ਕੋ ਦੁਸਟਨ ਕੋ ਰਿਪੁ ॥ ਤਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਨ ਏਕ ਥੋ ਆਛਾ ॥ ਸੁੰਦਰ ਘਨੋ ਸਿੰਘ ਸੋ ਕਾਛਾ ॥੧॥ ਇਕ ਦਿਨ ਧਾਮ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੇ ਆਯੋ ॥ ਪਾਹਨ ਹੱਨਿ ਤਿਹ ਤਾਹਿ ਹਟਾਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਹੁਤੀ ਸ੍ਵਾਨ ਸੌ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਪਾਹਨ ਲਗੇ ਭਯੋ ਦੁਖ ਚੀਤਾ ॥੨॥ ਪਾਹਨ ਲਗੇ ਸ੍ਵਾਨ ਮਰਿ ਗਯੋ ॥ ਰਾਨੀ ਦੋਸ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਹੱ ਦਯੋ ॥ ਮਰਯੋ ਸ੍ਵਾਨ ਭਯੋ ਕਹਾ ਉਚਾਰਾ ॥ ਐਸੇ ਹਮਰੇ ਪਰੇ ਹਜਾਰਾ ॥੩॥ ਅਬ ਤੈਂ ਯਾ ਕੌ ਪੀਰ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤਾ ਕੋ ਭਾਂਤਿ ਪੂਜਿ ਹੈ ਨਾਨਾ ॥ ਕਹਯੋ ਸਹੀ ਤਬ ਯਾਹਿ ਪੁਜਾਊਂ ॥ ਭਲੇ ਭਲੇ ਤੇ ਨੀਰ ਭਰਾਊਂ ॥੪॥ ਕੁਤਬਸਾਹ ਰਾਖਾ ਤਿਹ ਨਾਮਾ ॥ ਤਹੀ ਖੋਦਿ ਭੂਅ ਗਾਡਯੋ ਬਾਮਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਗੋਰ ਬਨਾਈ ਐਸੀ ॥ ਕਿਸੀ ਪੀਰ ਕੀ ਹੋਇ ਨ ਜੈਸੀ ॥੫॥ ਇਕ ਦਿਨ ਆਪੁ ਤਹਾਂ ਤ੍ਰਿਯ ਗਈ ॥ ਸਿਰਨੀ ਕਛੂ ਚੜ੍ਹਾਵਤ ਭਈ ॥ ਮੰਨਤਿ ਮੋਰਿ ਕਹੀ ਬਰ ਆਈ ॥ ਸੁਪਨਾ ਦਿਯੋ ਪੀਰ ਸੁਖਦਾਈ ॥੬॥ ਮੋਹਿ ਸੋਵਤੇਂ ਪੀਰ ਜਗਾਯੋ ॥ ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਕਬੁਰ ਬਤਾਯੋ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਠੌਰ ਪਛਾਨੀ ॥ ਜਬ ਹਮਰੀ ਮਨਸਾ ਬਰ ਆਨੀ ॥੭॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਬ ਪੁਰ ਮੈਂ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ॥ ਜਯਾਰਤਿ ਸਕਲ ਲੋਗ ਮਿਲਿ ਆਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਸੀਰਨੀ ਚੜ੍ਹਾਵੈਂ ॥ ਚੂੰਬਿ ਕਬੁਰ ਕੂਕਰ ਕੀ ਜਾਵੈਂ ॥੮॥ ਕਾਜੀ ਸੇਖ ਸੈਯਦ ਤਹੱ ਆਵੈਂ ॥ ਪੜ੍ਹਿ ਫਾਤਜਾ ਸੀਰਨੀ ਬਟਾਵੈਂ ॥ ਧੂਰਿ ਸਮਸ ਝਾਰੂਅਨ ਉਡਾਂਹੀ ॥ ਚੂੰਮਿ ਕਬੁਰ ਕੂਕਰ ਕੀ ਜਾਹੀ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਨ ਕੋ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਯੋ ਬਾਮ ॥ ਅਬ ਲਗਿ ਕਹੱ ਜਯਾਰਤਿ ਕਰੈਂ

ਸਾਹੁ ਕੁਤਬ ਦੀ ਨਾਮ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੨੯॥੬੧੯੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਜਿਯਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਬਿੱਭ੍ਰਮਸੈਨ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹ ਕੋ ਹੈ ॥ ਬਜ੍ਰਾਘ੍ਰਮਤੀ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਦਾਰਾ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਲਯੋ ਤਾ ਤੇ ਉਜਿਯਾਰਾ ॥੧॥ ਤਿਹ ਠਾਂ ਹੁਤੀ ਏਕ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਬਾਰ ਭਰਤ ਥੀ ਵਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਕੰਚਨ ਕੇ ਭੂਖਨ ਲਹਿ ਕੈ ॥ ਡਾਰਿ ਦਏ ਘਟ ਮੌ ਕਰ ਗਹਿ ਕੈ ॥੨॥ ਊਪਰ ਜਲ ਤਾ ਕੇ ਤਰ ਭੂਖਨ ॥ ਕਿਨੂੰ ਨ ਨਰ ਸਮਝ੍ਯੋ ਤਿਹ ਦੂਖਨ ॥ ਬਹੁ ਪੁਰਖਨ ਤਾ ਕੋ ਜਲ ਪਿਯਾ ॥ ਕਿਨਹੂ ਜਾਨਿ ਭੇਦ ਨਹਿ ਲਿਯਾ ॥੩॥ ਰਾਨੀ ਹੂੰ ਤਿਹ ਘਟਹਿ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੀ ਤਰ ਸੁ ਨਿਕਾਰਾ ॥ ਕਾਹੂ ਬਾਤ ਲਖੀ ਨਹਿ ਗਈ ॥ ਭੂਖਨ ਜਾਤ ਨਾਰਿ ਹਰਿ ਭਈ ॥੪॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੦॥੬੧੯੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਰਹਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਦੱਛਿਨ ॥ ਬਿਰਹਸੈਨ ਤਹੱ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਬਿਚੱਛਨ ॥ ਬਿਰਹਾਦੇਇ ਸਦਨ ਮਹਿ ਬਾਲਾ ॥ ਜਨੁਕਰਿ ਸਿਖਰ ਅਗਨਿ ਕੀ ਜ੍ਵਾਲਾ ॥੧॥ ਇਸਕਾਦੇ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਿਹ ਸਮ ਛਬਿ ਦਿੱਜੈ ॥ ਅਵਰ ਨਾਰਿ ਤਿਹ ਸਮ ਨਹਿ ਕੋਈ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੱ ਤ੍ਰਿਯ ਸੋਈ ॥੨॥ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤਾ ਕੇ ਤਨ ਐਸੀ ॥ ਸਚੀ ਪਾਰਬਤੀ ਹੋਇ ਨ ਤੈਸੀ ॥ ਮਾਲਮ ਸਕਲ ਜਗਤ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥ ਜੱਛ ਗਾਂਧ੍ਰਬੀ ਭੀਤਰ ਪਯਾਰੀ ॥੩॥ ਕੰਚਨਸੈਨ ਦੈਤ ਤਹੱ ਭਾਰੋ ॥ ਬੀਰਜਮਾਨ ਦੁਤਿਮਾਨ ਕਰਾਰੋ ॥ ਨਿਹਕੰਟਕ ਅਸੁਰਾਨ ਕਰ੍ਯੋ ਜਿਨ ॥ ਸਮੁਹਿ ਭਯੋ ਸੋ ਬਲੀ ਹਨ੍ਯੋ ਤਿਨ ॥੪॥ ਤਿਹ ਪੁਰ ਅਰਧਿ ਰਾਤਿ ਵਹ ਆਵੈ ॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਭਖਿ ਜਾਵੈ ॥ ਸਭਹਿਨ ਸੋਚ ਬਢ੍ਯੋ ਜਿਯ ਮੈ ਅਤਿ ॥ ਬੈਠਿ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤ ਭੇ ਸੁਭ ਮਤਿ ॥੫॥ ਇਹ ਰਾਛਸ ਅਤਿ ਹੀ ਬਲਵਾਨਾ ॥ ਮਾਨੁੱਖ ਭਖਤ ਰੈਨਿ ਦਿਨ ਨਾਨਾ ॥ ਤ੍ਰਾਸ ਕਰਤ ਕਾਹੂ ਨਹਿ ਜਨ ਕੌ ॥ ਨਿਰਭੈ ਫਿਰਤ ਹੋਤ ਕਰਿ ਮਨ ਕੌ ॥੬॥ ਬੇਸ੍ਵਾ ਹੁਤੀ ਏਕ ਪੁਰ ਤਵਨੈ ॥ ਦਾਨਵ ਖਾਤ ਮਨੁੱਖ ਭੂਅ ਜਵਨੈ ॥ ਸੋ ਅਬਲਾ ਰਾਜਾ ਪਹੱ ਆਈ ॥ ਨਿਰਖ ਰਾਵ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਲੁਭਾਈ ॥੭॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਹ੍ਯੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ

ਤਨ ਬੈਨਾ ॥ ਜੌ ਤੁਮ ਮੁਹਿ ਰਾਖਹੁ ਨਿਜੁ ਐਨਾ ॥ ਤੌ ਹੌ ਮਾਰਿ ਅਸੁਰ ਕਹੱ ਆਵੌਂ ॥ ਯਾ ਪੁਰ ਕੋ ਸਭ ਸੋਕ ਮਿਟਾਵੌਂ ॥੮॥ ਤਬ ਮੈਂ ਬਰੌ ਤੋਹਿ ਕੌ ਧਾਮਾ ॥ ਜਬ ਤੈਂ ਹਨੈ ਅਸੁਰ ਕਹੱ ਬਾਮਾ ॥ ਦੇਸ ਸਭੈ ਅਰੁ ਲੋਗ ਬਸੈਂ ਸੁਖ ॥ ਮਿਟੈ ਪ੍ਰਜਾ ਕੇ ਚਿਤ ਕੋ ਸਭ ਦੁਖ ॥੯॥ ਬਲੀ ਆਠ ਸੈ ਮਹਿਖ ਮੰਗਾਯੋ ॥ ਭੱਛ ਭੋਜ ਪਕਵਾਨ ਪਕਾਯੋ ॥ ਮਦਰਾ ਅਧਿਕ ਤਹਾਂ ਲੈ ਧਰਾ ॥ ਸਾਤ ਬਾਰ ਜੁ ਚੁਆਇ ਨਿਕਰਾ ॥੧੦॥ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਸਭ ਅੰਨ ਬਨਾਏ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਬਿਖੁ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ॥ ਗਰਧਭਾਨ ਬਹੁ ਦਈ ਅਫੀਮੈਂ ॥ ਬਾਂਧੇ ਆਨਿ ਅਸੁਰ ਕੀ ਸੀਮੈਂ ॥੧੧॥ ਆਧੀ ਰਾਤਿ ਦੈਤ ਤਹ ਆਯੋ ॥ ਗਰਧਭਾਨ ਮਹਿਖਾਨ ਚਬਾਯੋ ॥ ਭੱਛ ਭੋਜ ਬਹੁਤੇ ਤਬ ਖਾਏ ॥ ਭਰਿ ਭਰਿ ਪਜਾਲੇ ਮਦਹਿ ਚੜ੍ਹਾਏ ॥੧੨॥ ਮਦ ਕੇ ਪੀਏਂ ਬਿਸੁਧ ਹ੍ਵੈ ਰਹਾ ॥ ਆਨਿ ਅਫੀਮ ਗਰੌ ਤਿਹ ਗਹਾ ॥ ਸੋਇ ਰਹਾ ਸੁਧਿ ਕਛੂ ਨ ਪਾਈ ॥ ਨਾਰਿ ਪਛਾਨਿ ਘਾਤ ਕਹੱ ਧਾਈ ॥੧੩॥ ਆਠ ਹਜਾਰ ਮਨ ਸਿੱਕਾ ਲਯੋ ॥ ਤਾ ਪਰ ਅਵਟਿ ਢਾਰਿ ਕਰਿ ਦਯੋ ॥ ਭਸਮੀ ਭੂਤ ਦੈਤ ਵਹੁ ਕਿਯੋ ॥ ਬਿਰਹਵਤੀ ਪੁਰ ਕੌ ਸੁਖ ਦਿਯੋ ॥੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਅਬਲਾ ਅਸੁਰ ਹਨਿ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਬਰਯੋ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ ਸੁਖ ਸੌ ਬਸੀ ਹ੍ਰਿਦੈ ਹਰਖ ਉਪਜਾਇ ॥੧੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੧॥੬੨੧੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਵਲੰਦੇਜ ਕੋ ਏਕ ਨ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਵਲੰਦੇਜਦੇਈ ਘਰ ਬਾਲਾ ॥ ਤਾ ਪਰ ਕੁਪਯੋ ਫਿਰੰਗਰਾਇ ਮਨ ॥ ਸੈਨ ਚੜ੍ਹਾ ਲੈ ਕਰਿ ਸੰਗ ਅਨ ਗਨ ॥੧॥ ਨਾਮੁ ਫਿਰੰਗੀਰਾਇ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਿਹੱ ॥ ਅੰਗਰੇਜਨ ਪਰ ਚੜ੍ਹਤ ਕਰੀ ਜਿਹ ॥ ਅਨਗਨ ਲਏ ਚਮੂੰ ਚਤੁਰੰਗਾ ॥ ਜਨੁ ਕਰਿ ਉਮਡਿ ਚਲਯੋ ਜਲ ਗੰਗਾ ॥੨॥ ਵਲੰਦੇਜਦੇਈ ਕੇ ਨਾਥਹਿ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੇ ਡਰ ਹੀ ਕੇ ਸਾਥਹਿ ॥ ਰਾਨੀ ਭੇਦ ਨ ਕਾਹੂ ਦਯੋ ॥ ਤ੍ਰਾਸ ਤ੍ਰਸਤ ਰਾਜਾ ਮਰਿ ਗਯੋ ॥੩॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਥ ਤਿਹ ਸਮੈਂ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਔਰ ਸੰਗ ਬਹੁ ਸੈਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਇਹੈ ਘਾਤ ਜਿਯ ਮਾਂਹਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਕਾਸਟ ਪੁਤ੍ਰਿਕਾ ਲੱਛ ਸਵਾਰੀ ॥੪॥ ਲੱਛ ਹੀ ਹਾਥ ਬੰਦੂਕ ਸਵਾਰੀ ॥ ਦਾਰੂ ਗੋਲਿਨ ਭਰੀ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ਡਿਵਢਾ ਚੁਨਤ ਭਈ ਤੁਪਖਾਨਾ ॥ ਤੀਰ ਬੰਦੂਕ ਕਮਾਨ ਅਰੁ ਬਾਨਾ ॥੫॥ ਜਬ ਅਰਿ ਸੈਨ ਨਿਕਟ ਤਿਹ ਆਈ ॥ ਸਭਹਿਨ ਗਈ ਪਲੀਤਾ ਲਾਈ ॥ ਬੀਸ ਹਜਾਰ ਤੁਪਕ ਇਕ ਬਾਰਾ ॥ ਛੁਟਗੀ ਕਛੂ ਨ

ਰਹੀ ਸੰਭਾਰਾ ॥੬॥ ਜਿਮਿ ਮਖੀਰ ਕੀ ਉਡਤ ਸੁ ਮਾਖੀ ॥ ਤਿਮਿ ਹੀ ਚਲੀ ਬੰਦੂਕੈ ਬਾਖੀ ॥ ਜਾ ਕੇ ਲਗੇ ਅੰਗ ਮੈਂ ਬਾਨਾ ॥ ਤਤਛਿਨ ਤਿਨ ਭਟ ਤਜੇ ਪਰਾਨਾ ॥੭॥ ਤਰਫਰਾਹਿ ਗੋਰਿਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ਪਛੁ ਸੁਤ ਓਰਨ ਜਨੁਕ ਬਿਦਾਰੇ ॥ ਰਥੀਸ ਨਾਗਪਤੀ ਅਰੁ ਬਾਜਾ ॥ ਜਮ ਪੁਰ ਗਏ ਸਹਿਤ ਨਿਜੁ ਰਾਜਾ ॥੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਨ ਚੰਚਲਾ ਕੂਟੇ ਕਟਕ ਹਜਾਰ ॥ ਅਰਿ ਮਾਰੇ ਰਾਜਾ ਸਹਿਤ ਗਏ ਗ੍ਰਿਹਨ ਕੌ ਹਾਰਿ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੨॥੬੨੨੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਹਰ ਭੇਹਰੇ ਏਕ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਬਰ ॥ ਕਾਮਸੈਨ ਤਿਹ ਨਾਮ ਰਹਤ ਨਰ ॥ ਕਾਮਾਵਤੀ ਤਵਨ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਦੁਤਿਵਾਨ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥੧॥ ਤਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਰਹੈ ਗ੍ਰਿਹ ਬਾਜਿਨ ॥ ਜਯੋ ਕਰਤ ਤਾਜੀ ਅਰੁ ਤਾਜਿਨ ॥ ਤਹ ਭਵ ਏਕ ਬਛੇਰਾ ਲਯੋ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿਖ੍ਯ ਨ ਵੈਸੋ ਭਯੋ ॥੨॥ ਤਹ ਇਕ ਹੋਤ ਸਾਹ ਬਡਭਾਗੀ ॥ ਰੂਪਕੁਅਰ ਨਾਮਾ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥ ਪ੍ਰੀਤਿਕਲਾ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਭਨਿਜੈ ॥ ਕੋ ਦੂਸਰ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥੩॥ ਸੋ ਤ੍ਰਿਯ ਏਕ ਚੋਧਰੀ ਸੁਤ ਪਰ ॥ ਅਟਕਿ ਗਈ ਤਰੁਨੀ ਅਤਿ ਰੁਚਿ ਕਰਿ ॥ ਮਿਜਮਾਨੀ ਛਲ ਤਾਹਿ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਭੋਜਨਹਿ ਭੁਜਾਯੋ ॥੪॥ ਕੀਨਾ ਕੈਫ ਰਸਮਸੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਤਰੁਨੀ ਇਹ ਬਿਧਿ ਉਚਰੀ ਤਬ ਹੀ ॥ ਅਬ ਤੈਂ ਗਵਨ ਆਇ ਮੇਰੋ ਕਰਿ ॥ ਕਾਮ ਤਪਤ ਅਬ ਹੀ ਹਮਰੋ ਹਰਿ ॥੫॥ ਤਬ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਿਨਿ ਪੁਰਖ ਉਚਾਰੀ ॥ ਯੌ ਨ ਭਜੌ ਤੁਹਿ ਸੁਨਹੁ ਪਯਾਰੀ ॥ ਜੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਉਪਜਯੋ ਬਾਜੀ ॥ ਸੋ ਦੈ ਪ੍ਰਥਮ ਆਨਿ ਮੁਹਿ ਤਾਜੀ ॥੬॥ ਤਬ ਤਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਬਿਚਾਰ ਅਸਿ ਕਿਯੋ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਜਾਇ ਤੁਰੰਗਮ ਲਿਯੋ ॥ ਐਸੋ ਕਰਿਯੈ ਕਵਨੁਪਚਾਰਾ ॥ ਜਾ ਤੇ ਪਰੈ ਹਾਥ ਮੋ ਪਯਾਰਾ ॥੭॥ ਅਰਧ ਰਾਤ੍ਰਿ ਬੀਤਤ ਭੀ ਜਬੈ ॥ ਸੂਾਨ ਭੇਖ ਧਾਰਾ ਤ੍ਰਿਯ ਤਬੈ ॥ ਕਰ ਮਹਿ ਗਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਇਕ ਲਈ ॥ ਬਾਜੀ ਹੁਤੋ ਜਹਾਂ ਤਹੱ ਗਈ ॥੮॥ ਸਾਤ ਕੋਟ ਤਹੱ ਕੂਦਿ ਪਹੂੰਚੀ ॥ ਦਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਮਾਨ ਕੀ ਸੂਚੀ ॥ ਜਿਹ ਜਾਗਤ ਪਹਰੂਅਹਿ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਤਾ ਕੋ ਮੂੰਡ ਕਾਟਿ ਕਰਿ ਡਾਰੈ ॥੯॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਏਕ ਪਹਰੂਅਹਿ ਮਾਰਿ ਦੁਤਿਯ ਕਹੱ ਮਾਰਿਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਾਰਿ ਚਤੁਰਥ ਕੋ ਸੀਸ ਉਤਾਰਿਯੋ ॥ ਪੰਚਮ ਖਸਟਮ ਮਾਰਿ ਸਪਤਵੌਂ ਹਤਿ ਕਿਯੋ ॥ ਹੋ

ਅਸਟਮ ਪੁਰਖ ਸੰਘਾਰਿ ਛੋਰਿ ਬਾਜੀ ਲਿਯੋ ॥੧੦॥ ਪਰੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਰੌਰਿ ਜਬੈ ਤ੍ਰਿਯ ਹੈ ਹਰਯੋ ॥ ਪਠੈ ਪਖਰਿਯਾ
ਕਛਿ ਕਛਿ ਕਹੈ ਕਹਾਂ ਪਰਯੋ ॥ ਬਾਟ ਘਾਟ ਸਭ ਰੋਕਿ ਗਹੋ ਇਹ ਚੋਰਿ ਕੌ ॥ ਹੋ ਧਰਿ ਲੀਜੈ ਇਹ ਹੋਨ ਨ ਦੀਜੈ
ਭੋਰ ਕੌ ॥੧੧॥ ਜਿਤ ਜਿਤ ਧਾਵਹਿ ਲੋਗ ਹਰਯੋ ਹੈ ਕਹੈ ਕਿਸ ॥ ਕਢੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨੈਂ ਦਿਖਿਯਤ ਧਾਵਤ ਦਸੌ
ਦਿਸਿ ॥ ਅਸ ਕਾਰਜ ਜਿਹ ਕਿਯ ਨ ਜਾਨ ਤਿਹ ਦੀਜਿਯੈ ॥ ਹੋ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਜੀਤਿ ਤੁਰੰਗ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੋ
ਲੀਜਿਯੈ ॥੧੨॥ ਬਹੁਤ ਪਹੂੰਚੇ ਨਿਕਟ ਤਰੁਨਿ ਕੇ ਜਾਇ ਕੈ ॥ ਫਿਰਿ ਮਾਰੇ ਤਿਨ ਵਹੈ ਤੁਰੰਗ ਨਚਾਇ ਕੈ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਚਲਾਕੀ ਬਾਹੀ ਤੇਗ ਤਨ ॥ ਹੋ ਤਿਨ ਕੀ ਹੌਸ ਨ ਰਾਖੀ ਰਾਖੇ ਏਕ ਬ੍ਰਨ ॥੧੩॥ ਚੌਪਈ ॥
ਕੂਦ ਕਿਯਾ ਜਾ ਕੇ ਪਰ ਵਾਰਾ ॥ ਇਕ ਤੇਂ ਤਾਂਹਿ ਦੋਇ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਹਨੇ ਪਖਰਿਯਾ ਮਨ ਤੈਂ ॥ ਦ੍ਵੈ
ਦ੍ਵੈ ਗੇ ਹ੍ਵੈ ਇਕ ਇਕ ਤਨ ਤੈਂ ॥੧੪॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬੀਰ ਪਖਰਿਯਾ ਮਾਰੇ ॥ ਇਕ ਇਕ ਤੇਂ ਕਰਿ ਦ੍ਵੈ ਦ੍ਵੈ ਡਾਰੇ ॥
ਘੋਰਾ ਸਹਿਤ ਘਾਇ ਜੋ ਘਏ ॥ ਦ੍ਵੈ ਤੇ ਚਾਰਿ ਟੂਕ ਤੇ ਭਏ ॥੧੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬੀਰ ਬਿਦਾਰ ਬਹੁ
ਨਦੀ ਤੁਰੰਗ ਤਰਾਇ ॥ ਜਹਾਂ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਗ੍ਰਿਹ ਹੁਤੋ ਤਹੀ ਨਿਕਾਸਯੋ ਆਇ ॥੧੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਤਿਹ
ਆਨਿ ਤੁਰੰਗਮ ਦੀਯੋ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕੀਯੋ ॥ ਜੌ ਪਾਛੇ ਤਿਨ ਫੌਜ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੌ ਤਿਹ
ਤ੍ਰਿਯਹਿ ਉਚਾਰੀ ॥੧੭॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਬੁਰੋ ਕਰਮ ਹਮ ਕਰਯੋ ਤੁਰੰਗ ਨ੍ਰਿਪ ਕੋ ਹਰਯੋ ॥ ਆਪੁ ਆਪੁਨੇ ਪਗਨ
ਕੁਹਾਰਾ ਕੌ ਮਰਯੋ ॥ ਅਬ ਏ ਤੁਰੰਗ ਸਮੇਤ ਪਕਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ਹੈਂ ॥ ਹੋ ਫਾਂਸੀ ਦੈ ਹੈਂ ਦੁਹੂੰ ਕਿ ਸੂਰੀ ਦਯਾਇ
ਹੈਂ ॥੧੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਭਾਖਯੋ ਪਿਯ ਸੋਕ ਨ ਕਰੋ ॥ ਬਾਜ ਸਹਿਤ ਦੋਊ ਬਚੇ ਬਿਚਰੋ ॥ ਐਸੋ ਚਰਿਤ ਅਬੈ
ਮੈਂ ਕਰਿਹੋਂ ॥ ਦੁਸਟਨ ਡਾਰਿ ਸਿਰ ਛਾਰ ਉਬਰਿਹੋਂ ॥੧੯॥ ਤਹਾਂ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭੇਸ ਬਨਾਇ ॥ ਦਲ ਕਹੱ ਮਿਲੀ
ਅਗਮਨੇ ਜਾਇ ॥ ਕਹੀ ਹਮਾਰੋ ਸਤਰ ਉਬਾਰੋ ॥ ਔਰ ਗਾਂਵ ਤੇ ਸਕਲ ਨਿਹਾਰੋ ॥੨੦॥ ਮਿਲਿ ਦਲ ਧਾਮ
ਅਗਮਨੇ ਜਾਇ ॥ ਬਾਜ ਪਾਇ ਝਾਂਝਰ ਪਹਿਰਾਇ ॥ ਸਕਲ ਗਾਂਵ ਤਿਨ ਕਹੱ ਦਿਖਰਾਈ ॥ ਫਿਰਿ ਤਿਹ ਠੌਰਿ
ਤਿਨੈ ਲੈ ਆਈ ॥੨੧॥ ਪਰਦਾ ਲੇਤ ਤਾਨਿ ਆਗੇ ਤਿਨ ॥ ਦੇਖਹੁ ਜਾਇ ਜਨਾਨਾ ਕਹਿ ਜਿਨ ॥ ਆਗੇ ਕਰਿ
ਸਭਹਿਨ ਕੇ ਬਾਜਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਬਾਮ ਨਿਕਾਰਯੋ ਰਾਜਾ ॥੨੨॥ ਸੋ ਆਂਗਨ ਲੈ ਤਿਨੈ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ਆਗੇ ਬਹੁਰਿ

ਕਨਾਤ ਤਨਾਵੈ ॥ ਆਗੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਾਜ ਨਿਕਾਰੈ ॥ ਨੇਵਰ ਕੇ ਬਾਜਤ ਝਨਕਾਰੈ ॥੨੩॥ ਬਹੂ ਬਧੂ ਤਿਨ ਕੀ ਵਹੁ ਜਾਨੈ॥ ਬਾਜੀ ਕਹੱ ਮੂਰਖ ਨ ਪਛਾਨੈ॥ ਨੇਵਰ ਕੈ ਬਾਜਤ ਝਨਕਾਰਾ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰਾ ॥੨੪॥ ਦੁਹਿਤਾ ਬਹੂ ਤਿਨੈ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ॥ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਧੁਨਿ ਨੇਵਰ ਕੀ ਕਾਨੈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕਛੂ ਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਇਹ ਛਲ ਛਲੈ ਪੁਰਖ ਸਭ ਨਾਰੀ ॥੨੫॥ ਜਵਨ ਰੁਚਾ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਤਿਹ ਭਜਾ ॥ ਜਿਯ ਜੁ ਨ ਭਾਯੋ ਤਿਹ ਕੌ ਤਜਾ ॥ ਇਨ ਇਸਤ੍ਰੀਨ ਕੇ ਚਰਿਤ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਿਨੈ ਨ ਬਿਧਨਾ ਸਕਤ ਬਿਚਾਰਾ ॥੨੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤੇਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੩॥੬੨੪੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਹੋ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਇਕ ਬਾਤਾ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਜੋ ਕਿਯ ਬਿਖ੍ਯਾਤਾ॥ ਪਸਚਿਮ ਦਿਸਾ ਹੁਤੀ ਇਕ ਨਗਰੀ॥ ਹੰਸਮਾਲਨੀ ਨਾਮ ਉਜਗਰੀ॥੧॥ ਹੰਸਸੈਨ ਜਿਹ ਰਾਜ ਬਿਰਾਜੈ॥ ਹੰਸਪ੍ਰਭਾ ਜਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਯ ਰਾਜੈ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨੁਜਿਯਾਰੀ॥ ਜਾਹਿਰ ਲੋਕ ਚੌਦਹੂੰ ਪਯਾਰੀ॥੨॥ ਤਹ ਇਕ ਸਾਹੁ ਸੁਤਾ ਦੁਤਿਮਾਨਾ॥ ਬਹੁਰਿ ਜਿਯਤ ਜਿਹ ਨਿਰਖਿ ਸਸਾਨਾ॥ ਜੋਬਨ ਭਯੋ ਅਧਿਕ ਤਿਹ ਜਬ ਹੀ॥ ਬਹੁਤਨ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰਤ ਤਬ ਹੀ॥੩॥ ਇਕ ਦਿਨ ਭੇਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਾਰਿ॥ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਸਾਥ ਕਰੀ ਬਹੁ ਰਾਰਿ॥ ਲਾਤ ਮੁਸਟ ਕੇ ਕਰਤ ਪ੍ਰਹਾਰ॥ ਸੌ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਨ ਸਕੈ ਬਿਚਾਰਿ॥੪॥ ਤਾ ਸੌ ਲਰਿ ਕਾਜੀ ਪਹਿ ਗਈ॥ ਲੈ ਇਲਾਮ ਪਯਾਦਨ ਸੰਗ ਅਈ॥ ਐਂਚ ਪਤਿਹਿ ਲੈ ਤਹਾ ਸਿਧਾਈ॥ ਕੋਤਵਾਰ ਕਾਜੀ ਜਿਹ ਠਾਈ॥੫॥ ਪਯਾਦਨ ਸਾਥ ਦੂਰ ਪਤਿ ਥਿਰ ਕਰਿ॥ ਦਿਨ ਕਹੱ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਅਪਨੇ ਘਰ॥ ਤਾ ਸੰਗ ਕਰਿ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕੀ ਗਾਥਾ॥ ਲੈ ਆਈ ਸਾਹਿਦ ਕਹਿ ਸਾਥਾ॥੬॥ ਅੜਿੱਲ॥ ਜਾਰ ਪਯਾਦਨ ਪਤਿ ਜੁਤਿ ਦੂਰੇ ਠਾਢਿ ਕਰਿ॥ ਦੁਤਿਯ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਗਈ ਦਿਵਸ ਕਹ ਨਾਰਿ ਘਰ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥਿ ਕੀਯਾ ਰੁਚਿ ਮਾਨਿ ਕਰਿ॥ ਹੋ ਸਾਹਿਦ ਕੈ ਲਯਾਈ ਅਪਨੇ ਤਿਹ ਸਾਥ ਧਰਿ॥੭॥ ਚੌਪਈ॥ ਕਹਾਂ ਲਗੇ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਉਚਰਿ ਕਰਿ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਗਈ ਬਹੁਤਨ ਕੇ ਘਰ॥ ਸੰਗ ਸਾਹਿਦ ਸਭ ਹੀ ਕਰਿ ਲੀਨੇ॥ ਸਕਲ ਰੁਜੂ ਕਾਜੀ ਕੇ ਕੀਨੇ॥੮॥ ਤਿਹ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਤੇ ਮਾਨੈ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੋ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈ॥ ਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਕਹਤ ਸੋ ਪੁਰਖ ਬਖਾਨਤ॥

ਆਪੁ ਆਪੁ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਜਾਨਤ ॥੯॥ ਸਭ ਸਾਹਿਦ ਜਬ ਨਜਰਿ ਗੁਜਰੇ ॥ ਏਕ ਬਚਨ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਯਾ ਉਚਰੇ ॥ ਤਬ ਕਾਜੀ ਸਾਚੀ ਇਹ ਕੀਨੋ ॥ ਦਰਬ ਬਟਾਇ ਅਰਧ ਤਿਹ ਦੀਨੋ ॥੧੦॥ ਕਿਨੂੰ ਨਾ ਤਾ ਕੇ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਕਸ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਇਹ ਨਾਰਿ ਦਿਖਾਰਾ ॥ ਔਰਨ ਕੀ ਕੋਊ ਕਹਾ ਬਖਾਨੈ ॥ ਆਪੁ ਆਪ ਮਹਿ ਤੇਊ ਨ ਜਾਨੈ ॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਹਾਂ ਲਖਾ ਤ੍ਰਿਯ ਕਰਮ ਕਰਿ ਕੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਸਭ ਆਪੁ ਮਹਿ ਸਕਾ ਨ ਕੋਊ ਪਾਇ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੪॥੬੨੫੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਰਾਜਸੈਨ ਇਕ ਰਾਜਾ ਦੱਛਿਨ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਤਿਹ ਰਾਜਮਤੀ ਸੁਭ ਲੱਛਨ ॥ ਅਮਿਤ ਦਰਬ ਤਨ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਆਵਤ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰਾ ॥੧॥ ਪਿੰਗਲਦੇ ਤਹ ਸਾਹ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਜਾ ਕੀ ਸਮ ਨਹਿ ਦੁਤਿਯ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤ੍ਰਿਯ ਭਈ ਦਿਵਾਨੀ ॥ ਤਬ ਤੇ ਰੁਚਤ ਨ ਖਾਨ ਰੁ ਪਾਨੀ ॥੨॥ ਤਾ ਕੀ ਲਗਨਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਨ ਲਾਗੀ ॥ ਛੂਟੈ ਕਹਾ ਅਨੋਖੀ ਜਾਗੀ ॥ ਸਖੀ ਚੀਨਿ ਇਕ ਹਿਤੂ ਸਯਾਨੀ ॥ ਪਠੈ ਦਈ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਰਜਧਾਨੀ ॥੩॥ ਜਿਮਿ ਤਿਮਿ ਬਦਾ ਮਿਲਨ ਤਿਹ ਸੰਗਾ ॥ ਤਿਹ ਤਨ ਬ੍ਯਾਪਯੋ ਅਧਿਕ ਅਨੰਗਾ ॥ ਤਿਹ ਭੇਟਨ ਕੌ ਚਿਤ ਲਲਚਾਵੈ ॥ ਘਾਤ ਨ ਨਿਕਸਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਯ ਪਾਵੈ ॥੪॥ ਕਹ੍ਯੋ ਸਾਹੁ ਇਕ ਭੂਪ ਬੁਲਾਵਤ ॥ ਸਭ ਅੰਨਨ ਕੋ ਨਿਰਖ ਲਿਖਾਵਤ ॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਤਹੱ ਸਾਹੁ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ਭਲੋ ਬੁਰੋ ਨਹਿ ਮੂੜ ਬਿਚਾਰਾ ॥੫॥ ਨਿਕਸਤ ਭਈ ਘਾਤ ਤ੍ਰਿਯ ਪਾਇ ॥ ਭੋਗ ਕੀਆ ਰਾਜਾ ਸੌ ਜਾਇ ॥ ਰਹ੍ਯੋ ਮੂੜ੍ਹ ਪਰ ਦ੍ਵਾਰ ਬਹਿੱਠੋ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਛੁ ਲਹ੍ਯੋ ਨ ਡਿੱਠੋ ॥੬॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕਰਿ ਕੇਲ ਭੂਪ ਸੌ ਆਈ ॥ ਲਯੋ ਸਾਹੁ ਘਰ ਬਹੁਰਿ ਬੁਲਾਈ ॥ ਕਹ੍ਯੋ ਪ੍ਰਾਤ ਹਮ ਤੁਮ ਦੋਊ ਜੈਹੈਂ ॥ ਰਾਜਾ ਕਹਤ ਵ੍ਹੈ ਕਰਿ ਐਹੈਂ ॥੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਮੂਰਖ ਤਿਹ ਛਲਾ ਸਕ੍ਯੋ ਨ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰ ॥ ਕਹਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਇਨ ਤ੍ਰਿਯ ਕਿਯਾ ਨ੍ਰਿਪ ਸੰਗ ਰਮੀ ਸੁਧਾਰਿ ॥੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪੈਂਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੫॥੬੨੬੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਹਰ ਸਰੋਹੀ ਕੇ ਬਿਖੈ ਬਿਕ੍ਰਤਕਰਨ ਇਕ ਰਾਇ ॥ ਬੀਰ ਬਡੋ ਬਾਂਕੋ ਰਥੀ ਰਾਖਤ ਸਭ ਕੋ ਭਾਇ ॥੧॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਬਲਾਦੇ ਰਾਨੀ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਅਧਿਕ ਪੰਡਿਤਾ ਸਕਲ ਹੁਨਰ ਕਰਿ ॥ ਬੀਰਮਦੇਵ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਿਹ ਜਾਯੋ ॥ ਤੇਜਵਾਨ ਬਲਵਾਨ ਸੁਹਾਯੋ ॥੨॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ ਬਖਾਨੀ ॥ ਰੂਪ ਅਨੰਗ ਧਰਯੋ ਹੈ ਜਾਨੀ ॥ ਕਹੱ ਲਗਿ ਪ੍ਰਭਾ ਕਰੈ ਕਵਨੈ ਕਬਿ ॥ ਨਿਰਖਿ ਸੂਰ ਸਸਿ ਰਹਤ ਇੰਦ੍ਰ ਦਬਿ ॥੩॥ ਛੈਲ ਛਬੀਲੋ ਕੁਅਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਆਪੁ ਘੜਾ ਜਾਨੁਕ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਚੇ ਜਨ ਢਾਰਯੋ ॥ ਰੀਝਿ ਰਹਤ ਜਿਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਵਾਰਯੋ ॥੪॥ ਨੈਨ ਫਬਤ ਮ੍ਰਿਗ ਸੇ ਕਜਰਾਰੇ ॥ ਕੇਸ ਜਾਲ ਜਨੁ ਫਾਂਸ ਸਵਾਰੇ ॥ ਜਾ ਕੇ ਪਰੈ ਗਰੇ ਸੋਈ ਜਾਨੈ ॥ ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ਕਹਾ ਪਛਾਨੈ ॥੫॥ ਜੇਤਿਕ ਦੇਤ ਪ੍ਰਭਾ ਸਭ ਹੀ ਕਬਿ ॥ ਤੇਤਿਕ ਹੁਤੀ ਤਵਨ ਭੀਤਰਿ ਛਬਿ ॥ ਪੁਰਖ ਨਾਰਿ ਚਿਤਵਤ ਜੋ ਤਾਂਹਿ ॥ ਕਛੁ ਨ ਸੰਭਾਰ ਰਹਤ ਤਬ ਵਾਹਿ ॥੬॥ ਚੰਚਰੀਟ ਦੁਤਿ ਦੇਖਿ ਬਿਕਾਨੇ ॥ ਭਵਰ ਆਜੁ ਲਗਿ ਫਿਰਤਿ ਦਿਵਾਨੇ ॥ ਮਹਾਦੇਵ ਤੇ ਨੈਕ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਅਬ ਲਗਿ ਬਨ ਮੈਂ ਬਸਤ ਉਘਾਰੇ ॥੭॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਚਤੁਰਾਨਨ ਮੁਖ ਚਤੁਰ ਲਖਿ ਯਾਹੀ ਤੇ ਕਰੈਂ ॥ ਸਿਖਿ ਬਾਹਨ ਖਟ ਬਦਨ ਸੁ ਯਾਹੀ ਤੇ ਧਰੈਂ ॥ ਪੰਚਾਨਨ ਯਾ ਤੇ ਸਿਵ ਭਏ ਬਿਚਾਰਿ ਕਰਿ ॥ ਹੋ ਸਹਸਾਨਨਹੁ ਨ ਸਕਾ ਪ੍ਰਭਾ ਕੋ ਸਿੰਧੁ ਤਰਿ ॥੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜੇ ਅਬਲਾ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਤ ॥ ਲਾਜ ਸਾਜ ਧਨ ਧਾਮ ਬਿਸਾਰਤ ॥ ਮਨ ਮੈ ਰਹਤ ਮਗਨ ਹ੍ਵੈ ਨਾਰੀ ॥ ਜਾਨੁ ਬਿਸਿਖਿ ਤਨ ਮ੍ਰਿਗੀ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ॥੯॥ ਸਾਹ ਜੈਨਅੱਲਾਵਦੀਨ ਜਹੱ ॥ ਆਯੋ ਕੁਅਰ ਰਹਨ ਚਾਕਰ ਤਹੱ ॥ ਫੂਲਮਤੀ ਹਜਰਤਿ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਇਕ ਭਈ ਕੁਮਾਰੀ ॥੧੦॥ ਸ੍ਰੀ ਦਿਮਾਗਰੋਸਨ ਵਹ ਬਾਰੀ ॥ ਜਨੁ ਰਤਿ ਪਤਿ ਤੇ ਭਈ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਜਨੁਕ ਚੀਰਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਬਨਾਈ ॥ ਤਾਹੀ ਤੇ ਤਾ ਮੈ ਅਸਿਤਾਈ ॥੧੧॥ ਬੀਰਮਦੇ ਮੁਜਰਾ ਕਹੱ ਆਯੋ ॥ ਸਾਹੁ ਸੁਤਾ ਕੋ ਹ੍ਰਿਦੈ ਚੁਰਾਯੋ ॥ ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਅਬਲਾ ਕਰਿ ਹਾਰੀ ॥ ਕੈਸਿਹੁ ਮਿਲਾ ਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਯਾਰੀ ॥੧੨॥ ਕਾਮਾਤੁਰ ਭੀ ਅਧਿਕ ਬਿਗਮ ਜਬ ॥ ਪਿਤਾ ਪਾਸ ਤਜਿ ਲਾਜ ਕਹੀ ਤਬ ॥ ਕੈ ਬਾਬੁਲ ਗ੍ਰਿਹ ਗੋਰਿ ਖੁਦਾਓ ॥ ਕੈ ਬੀਰਮਦੇ ਮੁਹਿ ਬਰ ਦ੍ਯਾਓ ॥੧੩॥ ਭਲੀ ਭਲੀ ਤਬ ਸਾਹ ਉਚਾਰੀ ॥ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੀਰਮ ਕਰ ਪ੍ਯਾਰੀ ॥ ਬਹੁਰਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਕਰੌ ਨਿਕਾਹਾ ॥ ਜਿਹ

ਸੌ ਤੁਮਰੀ ਲਗੀ ਨਿਗਾਹਾ ॥੧੪॥ ਬੀਰਮ ਤੀਰ ਵਜੀਰ ਪਠਾਯੋ ॥ ਸਾਹ ਕਹਯੋ ਤਿਨ ਤਾਹਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਹਮਰੇ ਦੀਨ ਪ੍ਰਥਮ ਤੁਮ ਆਵਹੁ ॥ ਬਹੁਰਿ ਦਿਲਿਸ ਕੀ ਸੁਤਾ ਬਯਾਹਹੁ ॥੧੫॥ ਬੀਰਮਦੇਵ ਕਹਾ ਨਹਿ ਮਾਨਾ ॥ ਕਰਯੋ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਪਯਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰਾਤੇ ਖਬਰਿ ਦਿਲਿਸ ਜਬ ਪਾਈ ॥ ਅਮਿਤਿ ਸੈਨ ਅਰਿ ਗਹਨ ਪਠਾਈ ॥੧੬॥ ਬੀਰਮਦੇਵ ਖਬਰਿ ਜਬ ਪਾਈ ॥ ਪਲਟ ਕਰੀ ਤਿਨ ਸਾਥ ਲਰਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਭਾਰੀ ਭਟ ਘਾਏ ॥ ਤਹਾਂ ਨ ਟਿਕੇ ਤਵਨ ਕੇ ਪਾਏ ॥੧੭॥ ਕਾਂਧਲਵਤ ਰਾਜਾ ਥੋ ਜਹਾਂ ॥ ਬੀਰਮਦੇਵ ਜਾਤ ਭਯੋ ਤਹਾਂ ॥ ਕਾਂਧਲਦੇ ਆਗੇ ਜਹੱ ਰਾਨੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਸਯਾਨੀ ॥੧੮॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਕਾਂਧਲਦੇ ਰਾਨੀ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਿ ਕੈ ॥ ਗਿਰੀ ਧਰਨਿ ਕੇ ਭੀਤਰ ਹਿਯੇ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ॥ ਐਸੋ ਇਕ ਪਲ ਕੁਅਰ ਜੁ ਭੇਟਨ ਪਾਇਯੈ ॥ ਹੋ ਜਨਮ ਪਚਾਸਿਕ ਲੌ ਸਖੀ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਇਯੈ ॥੧੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਾਇ ਸਖੀ ਬੀਰਮਦੇ ਪਾਸਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸਾਥ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਕੈ ਤੁਮ ਕਾਂਧਲਦੇ ਕੌ ਭਜੋ ॥ ਕੈ ਇਹ ਦੇਸ ਹਮਾਰੋ ਤਜੋ ॥੨੦॥ ਪਾਛੇ ਲਗੀ ਫੌਜ ਤਿਨ ਮਾਨੀ ॥ ਦੁਤਿਯ ਰਹਨ ਕੀ ਠੌਰ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਤਾ ਕੌ ਦੇਸ ਤਰੁਨ ਨਹਿ ਤਜੋ ॥ ਕਾਂਧਲਦੇ ਰਾਨੀ ਕਹੱ ਭਜੋ ॥੨੧॥ ਰਾਨੀ ਰਮੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਭੋਗਾ ॥ ਚਿਤ ਕੇ ਦਏ ਤਯਾਗਿ ਸਭ ਸੋਗਾ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਲਿਖੋ ਸਾਹ ਕੋ ਆਯੋ ॥ ਬਾਂਚਿ ਮੰਤ੍ਰਿਯਨ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥੨੨॥ ਲਿਖਿ ਸੁ ਲਿਖਾ ਮਹਿ ਯਹੈ ਪਠਾਈ ॥ ਔਰ ਬਾਤ ਦੂਜੀ ਨ ਜਨਾਈ ॥ ਕੈ ਬੀਰਮ ਕਹੱ ਬਾਂਧਿ ਪਠਾਵਹੁ ॥ ਕੈ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਜੁੱਧ ਮਚਾਵਹੁ ॥੨੩॥ ਰਾਨੀ ਬਾਂਧਿ ਨ ਬੀਰਮ ਦਯੋ ॥ ਪਹਿਰ ਕੌਚ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਯੋ ॥ ਨਿਰਭੈ ਚਲੀ ਜੁੱਧ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥ ਹੈ ਗੈ ਰਥ ਸਾਜਤ ਸਭ ਸਾਜਾ ॥੨੪॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਬਜਯੋ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਮੰਡੇ ਛੱਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥ ਬਹੇ ਤੀਰ ਤਰਵਾਰ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥ ਕਹੂੰ ਕੇਤ ਫਾਟੇ ਗਿਰੇ ਛੱਤ੍ਰ ਟੂਟੇ ॥ ਕਹੂੰ ਮਤ ਦੰਤੀ ਫਿਰੈਂ ਬਾਜ ਛੂਟੇ ॥੨੫॥ ਕਹੂੰ ਬਾਜ ਜੂਝੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਮਤੰਗੈ ॥ ਕਹੂੰ ਨਾਗ ਮਾਰੇ ਬਿਰਾਜੈ ਉਤੰਗੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਡਾਰੇ ਪਰੇ ਬਰਮ ਫਾਟੇ ॥ ਕਹੂੰ ਖੇਤ ਖਾਂਡੇ ਲਸੈ ਚਰਮ ਕਾਟੇ ॥੨੬॥ ਗਿਰੇ ਬੀਰ ਮਾਰੇ ਕਹਾ ਲੌ ਗਨਾਊਂ ॥ ਕਹੌ ਜੋ ਸਭੈ ਏਕ ਗ੍ਰੰਥੈ ਬਨਾਊਂ ॥ ਜਥਾ ਸਕਤਿ ਕੈ ਅਲਪ ਤਾਂ ਤੇ ਉਚਾਰੋ ॥ ਸੁਨੋ ਕਾਨ ਦੈ ਕੈ ਸਭੈ ਹੀ ਪਿਆਰੋ ॥੨੭॥ ਇਤੈ ਖਾਨ ਢੂਕੇ ਉਤੈ ਰਾਜ ਨੀਕੇ ॥ ਹਠੀ ਰੋਸ ਬਾਢੇ ਸੁ ਗਾਢੇ ਅਨੀ ਕੇ ॥

ਲਰੇ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ਸੁ ਏਕੈ ਨ ਭਾਜਯੋ ॥ ਘਰੀ ਚਾਰਿ ਲੌ ਸਾਰ ਸੌ ਸਾਰ ਬਾਜਯੋ ॥੨੮॥ ਤਹਾ ਸੰਖ ਭੇਰੀ ਘਨੇ ਨਾਦ ਬਾਜੇ ॥ ਮ੍ਰਿਦੰਗੈਂ ਮੁਚੰਗੈਂ ਉਪੰਗੈਂ ਬਿਰਾਜੇ ॥ ਕਹੂੰ ਨਾਇ ਨਾਫੀਰਿਯੈਂ ਔ ਨਗਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਝਾਂਝ ਬੀਨਾ ਬਜੈਂ ਘੰਟ ਭਾਰੇ ॥੨੯॥ ਕਹੂੰ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹ੍ਵੈ ਗਿਰੇ ਹੈਂ ਸਿਪਾਹੀ ॥ ਮਰੇ ਸ੍ਵਾਮ ਕੇ ਕਾਜ ਹੂੰ ਕੌ ਨਿਬਾਹੀ ॥ ਤਹਾਂ ਕੌਚ ਧਾਰੇ ਚੜੇ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥ ਮਿਲੇ ਮੇਲ ਮਾਨੋ ਮਦਾਰੈ ਮਦਾਰੀ ॥੩੦॥ ਕਿਤੇ ਭੂਮਿ ਲੋਟੈਂ ਸੁ ਹਾਥੈਂ ਉਚਾਏ ॥ ਡਰੇ ਸੇਖ ਜੈਸੇ ਸਮਾਈ ਸਮਾਏ ॥ ਜੁਝੇ ਜ੍ਵਾਨ ਜੋਧਾ ਜਗੇ ਜੋਰ ਜੰਗੈ ॥ ਮਨੋ ਪਾਨ ਕੈ ਭੰਗ ਸੋਏ ਮਲੰਗੈ ॥੩੧॥ ਬਹੈਂ ਬਾਨ ਐਸੇ ਬਚੈ ਬੀਰ ਕੌਨੈ ॥ ਲਰਯੋ ਆਨਿ ਜੋ ਪੈ ਗਯੋ ਜੂਝਿ ਤੌਨੈ ॥ ਤਹਾਂ ਜੋਜਨੰ ਪਾਂਚ ਭਯੋ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਬਿਦਾਰੇ ਪਰੇ ਬੀਰ ਬ੍ਰਿੰਦੇ ਬਿਚੇਤੰ ॥੩੨॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬੈਤਾਲ ਬੀਨਾ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਜੋਗਨੀਯੈਂ ਖਰੀ ਗੀਤ ਗਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਲੈ ਬਰੰਗਨਿ ਬਰੈਂ ਵੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ॥ ਲਹੈਂ ਸਾਮੁਹੇ ਜੁੱਧ ਜੂਝੈ ਜਿਸੀ ਕੋ ॥੩੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਹੀ ਸੈਨ ਜੂਝਿ ਸਭ ਗਈ ॥ ਤਬ ਤ੍ਰਿਯ ਸੁਤਹਿ ਪਠਾਵਤ ਭਈ ॥ ਸੋਊ ਜੂਝਿ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਦੁਤਿਯ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਹੱ ਔਰ ਪਠਾਯੋ ॥੩੪॥ ਸੋਊ ਗਿਰਯੋ ਜੂਝਿ ਰਨ ਜਬ ਹੀ ॥ ਤੀਜੇ ਸੁਤਹਿ ਪਠਾਯੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਸੋਊ ਜੂਝਿ ਜਬ ਗਯੋ ਦਿਵਾਲੈ ॥ ਚੌਥੋ ਪੂਤ ਪਠਾਯੋ ਬਾਲੈ ॥੩੫॥ ਚਾਰੋ ਗਿਰੇ ਜੂਝਿ ਸੁਤ ਜਬ ਹੀ ॥ ਅਬਲਾ ਚਲੀ ਜੁੱਧ ਕੌ ਤਬ ਹੀ ॥ ਸੂਰ ਬਚੇ ਤੇ ਸਕਲ ਬੁਲਾਇਸਿ ॥ ਲਰਨ ਚਲੀ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇਸਿ ॥੩੬॥ ਐਸਾ ਕਰਾ ਬਾਲ ਤਹੱ ਜੁੱਧਾ ॥ ਰਹੀ ਨ ਭਟ ਕਾਹੂ ਮਹਿ ਸੁੱਧਾ ॥ ਮਾਰੇ ਪਰੇ ਬੀਰ ਬਿਕਰਾਰਾ ॥ ਗੋ ਮੁਖ ਝਾਂਝਰ ਬਜਤ ਨਗਾਰਾ ॥੩੭॥ ਜਾ ਪਰ ਸਿਮਟਿ ਸਰੋਹੀ ਮਾਰਤਿ ॥ ਤਾ ਕੋ ਕਾਟਿ ਭੂਮ ਸਿਰ ਡਾਰਤਿ ॥ ਜਾ ਕੇ ਹਨੈਂ ਤਰੁਨਿ ਤਨ ਬਾਨਾ ॥ ਕਰੈ ਸੁਭਟ ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕ ਪਯਾਨਾ ॥੩੮॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਜ੍ਵਾਨ ਪਖਰਿਯਾ ਮਾਰੇ ॥ ਇਕ ਇਕ ਤੇ ਦ੍ਵੈ ਦ੍ਵੈ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਉਠੀ ਧੂਰਿ ਲਾਗੀ ਅਸਮਾਨਾ ॥ ਅਸਿ ਚਮਕੈ ਬਿਜੁਰੀ ਪਰਮਾਨਾ ॥੩੯॥ ਕਾਟੇ ਸੁਭਟ ਸਰੋਹਿਨ ਪਰੇ ॥ ਜਨੁ ਮਾਰੁਤ ਬਰ ਬਿਰਛ ਉਪਰੇ ॥ ਗਜ ਜੂਝੇ ਮਾਰੇ ਬਾਜੀ ਰਨ ॥ ਜਨੁ ਕ੍ਰੀੜਾ ਸਿਵਕੋ ਯਹ ਹੈ ਬਨ ॥੪੦॥ ਰਨ ਐਸੋ ਅਬਲਾ ਤਿਨ ਕੀਯਾ ॥ ਪਾਛੇ ਭਯੋ ਨ ਆਗੇ ਹੂਆ ॥ ਖੰਡ ਖੰਡ ਹ੍ਵੈ ਗਿਰੀ ਧਰਨਿ ਪਰ ॥ ਰਨ ਜੂਝੀ ਭਵਸਿੰਧੁ ਗਈ ਤਰਿ ॥੪੧॥ ਖੰਡ ਖੰਡ ਬਾਜੀ ਪਰ ਭਈ ॥ ਤਊ ਨ ਛੋਰਿ ਅਯੋਧਨ ਗਈ ॥ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਗਏ ਭਖਿ ਤਾਮਾ ॥ ਬਾਗਿ ਮੋਰਿ ਤਊ ਭਜੀ

ਨ ਬਾਮਾ ॥੪੨॥ ਪ੍ਰਥਮ ਚਾਰਊ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜੁਝਾਏ ॥ ਬਹੁਰਿ ਆਪੁ ਬੈਰੀ ਬਹੁ ਘਾਏ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਬਾਲ ਕੌ ਜਬੈ ਸੰਘਾਰ੍ਯੋ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਬੀਰਮਦੇ ਮਾਰ੍ਯੋ ॥੪੩॥ ਤਾ ਕੋ ਮਾਰਿ ਕਾਟਿ ਸਿਰ ਲਿਯੋ ॥ ਲੈ ਹਾਜਿਰ ਹਜਰਤਿ ਕੇ ਕਿਯੋ ॥ ਤਬ ਪਿਤ ਪਠੈ ਸੁਤਾ ਪਹਿ ਦੀਨਾ ॥ ਅਧਿਕ ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਦੁਹਿਤਾ ਚੀਨਾ ॥੪੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬ ਬੇਗਮ ਤਿਹ ਸ੍ਵਾਰ ਕੋ ਦੇਖਾ ਸੀਸ ਉਘਾਰਿ ॥ ਉਲਟਿ ਪਰਾ ਤਬ ਮੂੰਡ ਨ੍ਰਿਪ ਤਊ ਨ ਕਬੂਲੀ ਨਾਰਿ ॥੪੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬੇਗਮ ਸੋਕ ਮਾਨ ਤਬ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ॥ ਜਮਧਰ ਹਨਾ ਉਦਰ ਕਰ ਲੈ ਕੈ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਲੀਨੇ ਦੀਨਾ ॥ ਧ੍ਰਿਗ ਮੋ ਕੌ ਜਿਨ ਅਸ ਕ੍ਰਮ ਕੀਨਾ ॥੪੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬੀਰਮਦੇ ਰਾਜਾ ਨਿਮਿਤਿ ਬੇਗਮ ਤਜੇ ਪਰਾਨ ॥ ਸੁਕਬਿ ਸ੍ਯਾਮ ਯਾ ਕਥਾ ਕੋ ਤਬ ਹੀ ਭਯੋ ਨਿਦਾਨ ॥੪੭॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੬॥੬੩੧੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਰਾਜਸੈਨ ਇਕ ਸੁਨਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਬਰ ॥ ਰਾਜਦੇਇ ਰਾਨੀ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਰੰਗਝੜਦੇ ਦੁਹਿਤਾ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਗ ਅਸੁਰ ਮਨ ਮੋਹੈ ॥੧॥ ਬਢਤ ਬਢਤ ਅਬਲਾ ਜਬ ਬਢੀ ॥ ਮਦਨ ਸੁਨਾਰ ਆਪੁ ਜਨੁ ਗਢੀ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਚਰਚਾ ਭਈ ਜੋਈ ॥ ਪ੍ਰਚੁਰ ਭਈ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸੋਈ ॥੨॥ ਮਾਤੈਂ ਕਹੀਂ ਸੁਤਾ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਚੰਚਲਤਾ ਜਿਨ ਕਰੁ ਸੁੰਦ੍ਰੰਗਾ ॥ ਕਹਾ ਬਿਸੇਸਧੁਜਹਿ ਤੂੰ ਬਰਿ ਹੈਂ ॥ ਤਾ ਕੌ ਜੀਤਿ ਦਾਸ ਲੈ ਕਰਿ ਹੈਂ ॥੩॥ ਸੁਨਤ ਬਾਤ ਤਾ ਕਹ ਲਗਿ ਗਈ ॥ ਰਾਖੀ ਗੂੜ੍ਹ ਨ ਭਾਖਤ ਭਈ ॥ ਜਬ ਅਬਲਾ ਨਿਸਿ ਕੌ ਘਰ ਆਈ ॥ ਚਲੀ ਤਹਾਂ ਨਰ ਭੇਸ ਬਨਾਈ ॥੪॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਬਹੁ ਚਿਰ ਤਹ ਗਈ ॥ ਜਹਾਂ ਬਿਲਾਸਵਤੀ ਨਗਰਈ ॥ ਤਵਨ ਨਗਰ ਚਲਿ ਜੂਪ ਮਚਾਯੋ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭਹੀਨ ਹਰਾਯੋ ॥੫॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਜੂਪੀ ਜਬ ਹਾਰੇ ॥ ਮਿਲਿ ਰਾਜਾ ਕੇ ਤੀਰ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਇਕ ਹਜਾਂ ਐਸ ਜੁਆਰੀ ਆਯੋ ॥ ਕਿਸੂ ਪਾਸ ਨਹਿ ਜਾਤ ਹਰਾਯੋ ॥੬॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੁਨੇ ਬਚਨ ਜਬ ਰਾਜਾ ॥ ਆਪਨ ਸਜ੍ਯੋ ਜੂਪ ਕੋ ਸਾਜਾ ॥ ਕਹ੍ਯੋ ਤਾਂਹਿ ਹਜਾਂ ਲੇਹੁ ਬੁਲਾਇ ॥ ਜਿਨ ਜੂਪੀ ਸਭ ਲਏ ਹਰਾਇ ॥੭॥ ਭ੍ਰਿਤ ਸੁਨਿ ਬਚਨ ਪਹੂੰਚੇ ਤਹਾਂ ॥ ਜੂਪਿਨ ਕੁਅਰਿ ਹਰਾਵਤ ਜਹਾਂ ॥ ਕਹ੍ਯੋ ਤਾਹਿ ਤੁਹਿ ਰਾਇ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਚਾਹਤ ਤੁਮ ਸੌ ਜੂਪ ਮਚਾਯੋ ॥੮॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਤੀਰ ਤਰੁਨਿ ਤਬ ਗਈ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਜੂਪ ਮਚਾਵਤ ਭਈ ॥ ਅਧਿਕ ਦਰਬ ਤਿਨ ਭੂਪ ਹਰਾਯੋ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੇਂ ਨਹਿ ਜਾਤ ਗਨਾਯੋ ॥੯॥ ਜਬ ਨ੍ਰਿਪ ਦਰਬ ਬਹੁਤ ਬਿਧਿ ਹਾਰਾ ॥ ਸੁਤ ਊਪਰ ਪਾਸਾ ਤਬ ਢਾਰਾ ॥ ਵਹੈ ਹਰਾਯੋ ਦੇਸ ਲਗਾਯੋ ॥ ਜੀਤਾ ਕੁਅਰਿ ਭਜ੍ਯੋ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜੀਤਿ ਸਕਲ ਧਨ ਤਵਨ ਕੋ ਦੀਨਾ ਦੇਸ ਨਿਕਾਰ ॥ ਕੁਅਰ ਜੀਤਿ ਕਰਿ ਪਤਿ ਕਰਾ ਬਸੀ ਧਾਮ ਹ੍ਵੈ ਨਾਰ ॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਚੰਚਲਾਨ ਕੇ ਚਰਿਤ ਕੋ ਸਕਤ ਨ ਕੋਈ ਬਿਚਾਰ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਖਟ ਬਦਨ ਜਿਨ ਸਿਰਜੀ ਕਰਤਾਰ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸੈਂਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੭॥੬੩੨੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਮਲਸੈਨ ਰਾਜਾ ਬਲਵਾਨਾ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮਾਨਤ ਜਿਹ ਆਨਾ ॥ ਜਮਲਾਟੋਡੀ ਕੋ ਨਰਪਾਲਾ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਅਰੁ ਬੁਧਿ ਬਿਸਾਲਾ ॥੧॥ ਸੋਰਠਦੇ ਰਾਨੀ ਤਿਹ ਸੁਨਿਯਤ ॥ ਦਾਨ ਸੀਲ ਜਾ ਕੋ ਜਗ ਗੁਨਿਯਤ ॥ ਪਰਜਮਤੀ ਦੁਹਿਤਾ ਇਕ ਤਾ ਕੀ ॥ ਨਰ ਨਾਗਨੀ ਸਮ ਨਹਿ ਜਾ ਕੀ ॥੨॥ ਬਿਸਹਰ ਕੋ ਇਕ ਹੁਤੋ ਨ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਆਯੋ ਗੜ੍ਹਜਮਲਾ ਕਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਛਾਛਕਾਮਨੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹਿਤ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚਨ ਇਹੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬ੍ਰਤ ॥੩॥ ਠਾਢਿ ਪਰਜਦੇ ਨੀਕ ਨਿਵਾਸਨ ॥ ਰਾਜਕੁਅਰ ਨਿਰਖਾ ਦੁਖ ਨਾਸਨ ॥ ਇਹੈ ਚਿਤ ਮੈ ਕੀਅਸਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਬਰੌ ਯਾਹਿ ਕਰਿ ਕਵਨ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥੪॥ ਸਖੀ ਭੇਜਿ ਤਿਹ ਧਾਮ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੋ ਭੋਗ ਕਮਾਯੋ ॥ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਤਵਨ ਕਹ ਦਯੋ ॥ ਗੌਰਿ ਪੁਜਾਇ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਗਯੋ ॥੫॥ ਬਿਦਾ ਕੀਯਾ ਤਿਹ ਐਸ ਸਿਖਾਇ ॥ ਆਪੁ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਸੋ ਕਹੀ ਜਤਾਇ ॥ ਮਨੀਕਰਨ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਜੈਹੌ ॥ ਨ੍ਹਾਇ ਧੋਇ ਜਮਲਾ ਫਿਰਿ ਐਹੌ ॥੬॥ ਜਾਤ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਹੱ ਭਈ ॥ ਸਹਰ ਬੇਸਹਰ ਮੋਂ ਚਲਿ ਗਈ ॥ ਹੇਤ ਤਵਨ ਸੌ ਭੇਦ ਜਤਾਯੋ ॥ ਮਨ ਮਾਨਤ ਕੇ ਭੋਗ ਕਮਾਯੋ ॥੭॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਰਿ ਕੈ ਘਰ ਰਾਖੀ ॥ ਰੱਛਪਾਲਕਨ ਸੌ ਅਸ ਭਾਖੀ ॥ ਬੇਗਿ ਨਗਰ ਤੇ ਇਨੈ ਨਿਕਾਰਹੁ ॥ ਹਾਥ ਉਠਾਵੈ ਤਿਹ ਹਨਿ ਡਾਰਹੁ ॥੮॥ ਸੋ ਤਰੁਨੀ ਤਿਹ ਰਸ ਰਸਿ ਗਈ ॥ ਕਾਢਿ ਸਮਿੱਗ੍ਰੀ ਸਿਗਰੀ ਦਈ ॥ ਇਹ ਛਲ ਸਾਥ ਲਹਾ ਮਨ ਭਾਵਨ ॥ ਸਕਾ ਚੀਨ ਕੋਊ ਪੁਰਖ ਉਪਾਵ ਨ ॥੯॥ ਕਾਢਿ ਦਏ ਸਭ ਹੀ ਰਖਵਾਰੇ ॥ ਲੋਹ ਕਰਾ ਜਿਨ ਤੇ ਹਨਿ ਡਾਰੇ ॥ ਜਮਲੇਸੂਰ ਨ੍ਰਿਪ ਸੌ ਯੌ ਭਾਖੀ ॥ ਤੁਮਰੀ ਛੀਨਿ ਸੁਤਾ ਨ੍ਰਿਪ ਰਾਖੀ ॥੧੦॥ ਬੇਸਹਰਾ

ਪਰ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਯੋ ॥ ਸੁਨਤ ਬਾਤ ਨ੍ਰਿਪ ਮੂੰਡ ਢੁਰਾਯੋ ॥ ਇਹ ਛਲ ਬਰਾ ਕੁਅਰਿ ਵਹੁ ਰਾਜਾ ॥ ਬਾਇ ਰਹਾ ਮੁਖ ਸਕਲ ਸਮਾਜਾ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠੱਤੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੮॥੬੩੩੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਗਰ ਬਿਭਾਸਾਵਤੀ ਮੈ ਕਰਨਬਿਭਾਸ ਨਰੇਸ ॥ ਜਾ ਕੇ ਤੇਜ ਰੁ ਤ੍ਰਾਸ ਕੌ ਜਾਨਤ ਸਗਰੋ ਦੇਸ ॥੧॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਤੀਬਿਭਾਸ ਤਵਨ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਭਵਨ ਚੱਤ੍ਰ ਦਸ ਜਾਨੀ ॥ ਸਾਤ ਸਵਤਿ ਤਾ ਕੀ ਛਬਿਮਾਨ ॥ ਜਾਨੁਕ ਸਾਤ ਰੂਪ ਕੀ ਖਾਨ ॥੨॥ ਆਯੋ ਤਹਾਂ ਏਕ ਬੈਰਾਗੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਤਿਆਗੀ ॥ ਸਗ੍ਰਾਮਦਾਸ ਤਾ ਕੋ ਭਨਿ ਨਾਮਾ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਨਿਰਖਿ ਰਹਤ ਤਿਹ ਬਾਮਾ ॥੩॥ ਮਤੀਬਿਭਾਸ ਤਵਨ ਰਸ ਰਾਚੀ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਮਿਤਵਾ ਕੇ ਮਾਚੀ ॥ ਗਵਨ ਕਰੌ ਤਾ ਸੌ ਮਨ ਭਾਵੈ ॥ ਸਵਤਿਨ ਸੋਕ ਹ੍ਰਿਦੈ ਮਹਿ ਆਵੈ ॥੪॥ ਅਹਿਧੁਜਦੇ ਝਖਕੇਤਮਤੀ ਭਨਿ ॥ ਪੁਹਪਮੰਜਰੀ ਫੂਲਮਤੀ ਗਨਿ ॥ ਨਾਗਰਿਦੇ ਨਾਗਨਿਦੇ ਰਾਨੀ ॥ ਨ੍ਰਿਤਮਤੀ ਸਭ ਹੀ ਜਗ ਜਾਨੀ ॥੫॥ ਤਿਨ ਦਿਨ ਏਕ ਕਰੀ ਮਿਜਮਾਨੀ ॥ ਨਿਵਤਿ ਪਠੀ ਸਭ ਹੀ ਘਰ ਰਾਨੀ ॥ ਬਿਖੁ ਕੌ ਭੋਜਨ ਸਭਨ ਖਵਾਇ ॥ ਸਕਲ ਦਈ ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕ ਪਠਾਇ ॥੬॥ ਬਿਖੁ ਕਹੱ ਖਾਇ ਮਰੀਂ ਸਵਤੈ ਸਬ ॥ ਰੋਵਤ ਭਈ ਬਿਭਾਸਮਤੀ ਤਬ ॥ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੀਨਾ ਮੈਂ ਭਾਰੋ ॥ ਧੋਖੇ ਲਵਨ ਇਨੈ ਬਿਖੁ ਖ੍ਵਾਰੋ ॥੭॥ ਅਬ ਮੈਂ ਗਰੌ ਹਿਮਾਂਚਲ ਜਾਇ ॥ ਕੈ ਪਾਵਕ ਮਹਿ ਬਰੌ ਬਨਾਇ ॥ ਸਹਚਰਿ ਸਹੱਸ ਹਟਕਿ ਤਿਹ ਰਹੀ ॥ ਮਾਨਤ ਭਈ ਨ ਤਿਨ ਕੀ ਕਹੀ ॥੮॥ ਵਹੈ ਸੰਗ ਬੈਰਾਗੀ ਲੀਨਾ ॥ ਜਾ ਸੌ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਹੱ ਕੀਨਾ ॥ ਲੋਗ ਲਖੈਂ ਤ੍ਰਿਯ ਗਰਬੇ ਗਈ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਬਾਤ ਜਾਨਿ ਨਹਿ ਲਈ ॥੯॥ ਮੂਰਖ ਰਾਇ ਬਾਇ ਮੁਖ ਰਹਾ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਛੁ ਤਾਹਿ ਨ ਕਹਾ ॥ ਨਾਰਿ ਜਾਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਸਿਧਾਈ ॥ ਬਾਤ ਭੇਦ ਕੀ ਕਿਨਹੁੱ ਨ ਪਾਈ ॥੧੦॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਚਰਿਤ ਨ ਬਿਧਨਾ ਜਾਨੈ ॥ ਮਹਾਂਰੁਦ੍ਰ ਭੀ ਕਛੁ ਨ ਪਛਾਨੈ ॥ ਇਨ ਕੀ ਬਾਤ ਏਕ ਹੀ ਪਾਈ ॥ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ ਬਨਾਈ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨਤਾਲੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੩੯॥੬੩੪੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਿਯਤ ਇਕ ਨਗਰੀ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥ ਬਿਸੁਕਰਮਾ ਨਿਜੁ ਹਾਥ ਸਵਾਰੀ ॥ ਨਾਮ ਅਲੂਰਾ ਤਾ ਕੋ ਸੋਹੈ ॥ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਰਚਿਤ ਤਿਹ ਮੋਹੈ ॥੧॥ ਭੂਪਭੱਦ੍ਰ ਤਿਹ ਗੜ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥ ਰਾਜਪਾਟ ਤਾਹੀ ਕਹੱ ਛਾਜਾ ॥ ਰਤਨਮਤੀ ਤਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥ ਅਧਿਕ ਕੁਰੂਪ ਜਗਤ ਮਹਿ ਜਾਨੀ ॥੨॥ ਤਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨ ਰਾਜਾ ਜਾਵੈ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨਾਰਿ ਕੋ ਰੂਪ ਡਰਾਵੈ ॥ ਅਵਰ ਰਾਨਿਯਨ ਕੇ ਘਰ ਰਹੈ ॥ ਤਾ ਸੌ ਬੈਨ ਨ ਬੋਲਾ ਚਹੈ ॥੩॥ ਯਹ ਦੁਖ ਅਧਿਕ ਨਾਰਿ ਕੇ ਮਨੈ ॥ ਚਾਹਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਸੌ ਬਨੈ ॥ ਏਕ ਜਤਨ ਤਬ ਕਿਯਾ ਪਿਆਰੀ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕਹਤ ਹੌ ਕਥਾ ਬਿਚਾਰੀ ॥੪॥ ਪੂਜਾ ਕਰਤ ਲਖ੍ਯੋ ਜਬ ਰਾਜਾ ॥ ਤਬ ਤਨ ਸਜਾ ਸਕਲ ਤ੍ਰਿਯ ਸਾਜਾ ॥ ਮਹਾਂਰੁੱਦ੍ਰ ਕੋ ਭੇਸ ਬਨਾਇ ॥ ਅਪਨੈ ਅੰਗ ਬਿਭੂਤਿ ਚੜ੍ਹਾਇ ॥੫॥ ਕਰਤ ਹੁਤੋ ਰਾਜਾ ਜਪੁ ਜਹਾਂ ॥ ਸਿਵ ਬਨਿ ਆਨਿ ਠਾਢਿ ਭੀ ਤਹਾਂ ॥ ਜਬ ਰਾਜੈ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਰਾ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਈਸ ਜਾਨਿ ਪਗ ਪਰਾ ॥੬॥ ਸੁਫਲ ਭਯੋ ਅਬ ਜਨਮ ਹਮਾਰਾ ॥ ਮਹਾਦੇਵ ਕੋ ਦਰਸ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਕਹ੍ਯੋ ਕਰੀ ਮੈਂ ਬਡੀ ਕਮਾਈ ॥ ਜਾ ਤੇ ਦੀਨੀ ਰੁਦ੍ਰ ਦਿਖਾਈ ॥੭॥ ਬਰੰਬ੍ਰਹ ਤਿਹ ਕਹਾ ਨਾਰਿ ਤਬ ॥ ਜੌ ਜੜ੍ਹ ਰੁਦ੍ਰੱ ਲਖ੍ਯੋ ਜਾਨਾ ਜਬ ॥ ਤੈਂ ਮੁਰਿ ਕਰੀ ਸੇਵ ਭਾਖਾ ਅਤਿ ॥ ਤਬ ਤੁਹਿ ਦਰਸੁ ਦਿਯੋ ਮੈਂ ਸੁਭ ਮਤਿ ॥੮॥ ਸੁਨਿ ਬਚ ਨਾਰਿ ਰਾਇ ਹਰਖਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਜੜ੍ਹ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਚਰਨ ਰਹਾ ਲਪਟਾਈ ॥ ਨਾਰਿ ਚਰਿਤ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਪਾਈ ॥੯॥ ਤਬ ਐਸਾ ਤ੍ਰਿਯ ਕਿਯਾ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਬਾਤ ਤੁਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ਰਤਨਮਤੀ ਤੁਮਰੀ ਜੋ ਰਾਨੀ ॥ ਯਹ ਮੁਰਿ ਅਤਿ ਸੇਵਕੀ ਪ੍ਰਮਾਨੀ ॥੧੦॥ ਜੌ ਯਾ ਸੌ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਪਯਾਰਾ ॥ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਤੁਮਰੋ ਤਬੈ ਉਧਾਰਾ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਨਾਸ ਹੋਇਗੋ ਤਿਹਾਰੋ ॥ ਤਬ ਜਾਨੌ ਤੂੰ ਭਗਤ ਹਮਾਰੋ ॥੧੧॥ ਯੌ ਕਹਿ ਲੋਕੰਜਨ ਦ੍ਰਿਗ ਡਾਰੀ ॥ ਭਈ ਲੋਪ ਨਹਿ ਜਾਇ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਮੂੜ੍ਹ ਰਾਵ ਤਿਹ ਰੁਦ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕਛੁ ਪਸੂ ਨ ਜਾਨਾ ॥੧੨॥ ਤਬ ਤੇ ਤਾ ਸੌ ਕੀਯਾ ਪਯਾਰਾ ॥ ਤਜਿ ਕਰਿ ਸਕਲ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਛਲਾ ਚੰਚਲਾ ਰਾਜਾ ॥ ਆਲੂਰੇ ਗੜ੍ਹ ਕੋ ਸਿਰਤਾਜਾ ॥੧੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੦॥੬੩੯੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਥੁਰਾ ਨਾਮ ਹਮਾਰੇ ਰਹੈ ॥ ਜਗ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯਹਿ ਗੁਲਾਬੋ ਕਹੈ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਨਾਮਾ ਤਹੱ ਆਯੋ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨਾਰਿ ਤਿਹ ਮਦਨ ਸੰਤਾਯੋ ॥੧॥ ਬਹੁਤ ਬਰਿਸ ਤਾ ਸੌ ਵਹੁ ਰਹਾ ॥ ਪੁਨਿ ਐਸੇ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਸੌ ਕਹਾ ॥ ਆਉ ਹੋਹਿ ਹਮਰੀ ਤੈ ਨਾਰੀ ॥ ਕਸਿ ਦੈਹੈਂ ਤੁਹਿ ਇਹ ਮੁਰਿਦਾਰੀ ॥੨॥ ਭਲੀ ਭਲੀ ਅਬਲਾ ਤਿਨ ਭਾਖੀ ॥ ਚਿਤ ਮਹਿ ਰਾਖਿ ਨ ਕਾਹੂ ਆਖੀ ॥ ਜਬ ਮਥੁਰਾ ਆਯੋ ਤਿਹ ਧਾਮਾਂ ॥ ਤਬ ਅਸਿ ਬਚਨ ਬਖਾਨ੍ਯੋ ਬਾਮਾ ॥੩॥ ਹਰੀਚੰਦ ਰਾਜਾ ਜਗ ਭਯੋ ॥ ਅੰਤ ਕਾਲ ਸੋ ਭੀ ਮਰਿ ਗਯੋ ॥ ਮਾਨਧਾਤ ਪ੍ਰਭ ਭੂਪ ਬਢਾਯੋ ॥ ਅੰਤ ਕਾਲ ਸੋਊ ਕਾਲ ਖਪਾਯੋ ॥੪॥ ਜੋ ਨਰ ਨਾਰਿ ਭਯੋ ਸੋ ਮਰਾ ॥ ਯਾ ਜਗ ਮਹਿ ਕੋਊ ਨ ਉਬਰਾ ॥ ਇਹ ਜਗ ਥਿਰ ਏਕੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਔਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਹ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਯਾ ਜਗ ਮਹਿ ਸੋਈ ਜਿਯਤ ਪੁੰਨ੍ਯ ਦਾਨ ਜਿਨ ਕੀਨ ॥ ਸਿਖਿਯਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜੋ ਮਾਂਗੈ ਸੋ ਦੀਨ ॥੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਯਹ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਤ ਜੜ ਢਰਿਯੋ ॥ ਬਹੁਰਿ ਨਾਰਿ ਸੌ ਬਚਨ ਉਚਰਿਯੋ ॥ ਜੋ ਉਪਜੈ ਜਿਯ ਭਲੀ ਤਿਹਾਰੈ ॥ ਵਹੈ ਕਾਮ ਮੈਂ ਕਰੌ ਸਵਾਰੈ ॥੭॥ ਤ੍ਰਿਯ ਬਾਚ ॥ ਫਟਾ ਬਸਤ੍ਰ ਜਾ ਕਾ ਲਖਿ ਲੀਜੈ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਨਵੀਨ ਤੁਰਤ ਤਿਹੱ ਦੀਜੈ ॥ ਜਾ ਕੇ ਘਰਿ ਮਹਿ ਹੋਇ ਨ ਦਾਰਾ ॥ ਤਾ ਕਹ ਦੀਜੈ ਅਪਨੀ ਨਾਰਾ ॥੮॥ ਰਾਮਦਾਸ ਤਬ ਤਾਹਿ ਨਿਹਾਰ੍ਯੋ ॥ ਧਨ ਬਿਹੀਨ ਬਿਨੁ ਨਾਰਿ ਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ॥ ਧਨ ਹੂੰ ਦੀਯਾ ਨਾਰਿ ਹੂੰ ਦੀਨੀ ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਜੜ੍ਹ ਕਛੂ ਨ ਚੀਨੀ ॥੯॥ ਇਹ ਛਲ ਗਈ ਜਾਰ ਕੇ ਨਾਰਾ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਦਰਬ ਲੈ ਸਾਤ ਅਪਾਰਾ ॥ ਇਹ ਆਪਨ ਅਤਿ ਸਾਧ ਪਛਾਨਾ ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਕਾ ਭੇਵ ਨ ਜਾਨਾ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਤਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੧॥੬੩੭੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਕ੍ਰਿਤਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੁਨਾ ॥ ਸੁਕ੍ਰਿਤਸੈਨ ਰਾਜਾ ਬਹੁ ਗੁਨਾ ॥ ਸੁਭ ਲੱਛਨਿਦੇ ਨਾਰਿ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਕੀ ਲਖਿ ਦੁਤਿ ਲਾਜੈ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਅਪੱਛਰਾਦੇਇ ਸੋ ਬਾਲਾ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਕਲ ਰਾਗ ਕੀ ਮਾਲਾ ॥ ਕਹੀ ਨ ਜਾਤ ਤਵਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਜਸ ਰਵਿ ਲਖਿ ਲੋਭਾ ॥੨॥ ਤਹ ਇਕ ਆਇ ਗਯੋ ਸੌਦਾਗਰ ॥ ਪੂਤ ਸਾਥ ਤਿਹ ਜਾਨੁ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਿਹ ਊਪਰ ਅਟਕੀ ॥ ਚਟਪਟ ਲਾਜ ਲੋਕ ਕੀ ਸਟਕੀ ॥੩॥ ਚਤੁਰਿ ਜਾਨਿ ਤਹੱ

ਸਖੀ ਪਠਾਈ ॥ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਤਹਾਂ ਤਾਹਿ ਲੈ ਆਈ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਾ ਸੌ ਰਤਿ ਮਾਨੀ ॥ ਕੇਲ ਕਰਤ ਸਭ ਰਾਤਿ ਬਿਹਾਨੀ ॥੪॥ ਬਾਢਾ ਬਿਰਹ ਦੁਹਨ ਕੋ ਐਸਾ ॥ ਹਮ ਤੇਂ ਭਾਖਿ ਨ ਜਾਈ ਕੈਸਾ ॥ ਏਕ ਛੋਰਿ ਇਕ ਅਨਤ ਨ ਜਾਵੈਂ ॥ ਪਲਕ ਓਟ ਜੁਗ ਕੋਟਿ ਬਿਹਾਵੈਂ ॥੫॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਰਿ ਬਦਾ ਸੰਕੇਤਾ ॥ ਲਾਗਯੋ ਸਾਹ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੋ ਹੇਤਾ ॥ ਮੁਹਿ ਅਪਨੇ ਲੈ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰੋ ॥ ਤਬ ਜਾਨੌ ਤੈ ਯਾਰ ਹਮਾਰੋ ॥੬॥ ਤਾ ਸੌ ਰਤਿ ਕਰਿ ਧਾਮ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਕੀਯਾ ਜਤਨ ਜੋ ਹਿਤੂ ਸਿਖਾਯੋ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਬਹੁਤ ਬਹੁ ਮੋਲ ਪਠਾਏ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕਹੱ ਸਕਲ ਦਿਖਾਏ ॥੭॥ ਪੁਨਿ ਰਨਿਵਾਸਹਿ ਪਠੈ ਬਨਾਏ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਹਿ ਅਸ ਗਯੋ ਜਤਾਏ ॥ ਜੋ ਪਸੰਦ ਇਨ ਮੈ ਤੇ ਕੀਜੈ ॥ ਸੋ ਦੈ ਬਸਤ੍ਰ ਮੋਲ ਮੁਰਿ ਲੀਜੈ ॥੮॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਰਾਨੀ ਮਾਲੁ ਦਿਖਾਇ ਬਹੁਰਿ ਲੈ ਕੁਅਰਿ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਲਪਟਿ ਤਰੁਨਿ ਤਿਹ ਮਾਂਹਿ ਆਪਨੋ ਅੰਗ ਦੁਰਾਯੋ ॥ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਧਾਮ ਨ ਭੂਪ ਬਿਚਾਰਿਯੋ ॥ ਹੋ ਇਹ ਛਲ ਤਿਹ ਲੈ ਸਾਥ ਹਰੀਫ ਸਿਧਾਰਿਯੋ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਭਾਂਗ ਨ ਭੌਦੂ ਪਿਯਤ ਥੋ ਰਹਿਤ ਭਯੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਹਰੀ ਹਰੀਫ ਯੌ ਸਕਾ ਨ ਜੜ ਛਲ ਚੀਨ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਯਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੨॥੬੩੮੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਉੱਤਰ ਦਿਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਇਕ ਨਗਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜਾਵਤੀ ਉਜਗਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜਸੈਨ ਤਹ ਰਾਜਾ ॥ ਜਾ ਕਹੱ ਨਿਰਖਿ ਇੰਦ੍ਰ ਅਤਿ ਲਾਜਾ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜਮਤੀ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਭਵਨ ਚਤ੍ਰਦਸ ਜਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਰੰਗਨਾਦੇ ਤਿਹ ਬਾਲਾ ॥ ਜਨੁ ਨਿਰਧੂਮ ਅਗਨਿ ਕੀ ਜ੍ਵਾਲਾ ॥੨॥ ਚਤੁਰਿ ਸਖੀ ਜਬ ਤਾਹਿ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਮਿਲਿ ਐਸ ਉਚਾਰੈ ॥ ਜੈਸੀ ਇਹ ਹੈ ਦੁਤਿਯ ਨ ਜਈ ॥ ਆਗੇ ਹੋਇ ਨ ਪਾਛੇ ਭਈ ॥੩॥ ਜਬ ਬਰੰਗਨਾਦੇਇ ਤਰੁਨਿ ਭੀ ॥ ਲਰਿਕਾਪਨ ਕੀ ਬਾਤ ਬਿਸਰਿ ਗੀ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਤਬ ਤਾਹਿ ਨਿਹਾਰ੍ਯੋ ॥ ਤਾ ਪਰ ਤਰੁਨਿ ਪ੍ਰਾਨ ਕਹੱ ਵਾਰ੍ਯੋ ॥੪॥ ਤਾ ਸੌ ਕਾਮ ਭੋਗ ਨਿਤ ਮਾਨੈ ॥ ਦ੍ਵੈ ਤੇ ਏਕ ਦੇਹੱ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ॥ ਤਬ ਚਤੁਰਾ ਇਹ ਚਰਿਤ ਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ॥ ਕਹੋ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਸੌ ਪ੍ਰਗਟ ਉਚਾਰ੍ਯੋ ॥੫॥ ਮੋ ਕੌ ਸ੍ਰਾਪ ਸਦਾ ਸਿਵ ਦੀਨਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਜਨਮ ਤਿਹਾਰੇ ਲੀਨਾ ॥ ਸ੍ਰਾਪ ਅਵਧਿ ਪੂਰਨ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਜਬ ॥ ਪੁਨਿ ਜੈ ਹੌ ਹਰਿ

ਲੋਕ ਬਿਖੈ ਤਬ ॥੬॥ ਇਕ ਦਿਨ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਲਿਖਿ ਪੱਤ੍ਰਾ ਪਰ ਅਪਨੇ ਅੰਗਾ ॥ ਸ੍ਰਾਪ ਅਵਧਿ ਪੂਰਨ ਅਬ ਭਈ ॥ ਸੁਰਪੁਰ ਸੁਤਾ ਤਿਹਾਰੀ ਗਈ ॥੭॥ ਅਬ ਜੋ ਧਾਮ ਹਮਾਰੇ ਮਾਲਾ ॥ ਸੋ ਦੀਜੈ ਦਿਜ ਕੌ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਯਾਰ ਅਪਨ ਬ੍ਰਹਮਨ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਸਕਲ ਦਰਬ ਇਹ ਛਲ ਤਿਹ ਦ੍ਯਾਯੋ ॥੮॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਗੀ ਮਿੱਤ੍ਰਹਿ ਸਾਥਾ ॥ ਦੈ ਧਨ ਕਿਯਾ ਅਨਾਥ ਸਨਾਥਾ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਭ ਅਸ ਲਖਿ ਲਈ ॥ ਸ੍ਰਾਪ ਮੁਚਿਤ ਭਯੋ ਸੁਰਪੁਰ ਗਈ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤੇਤਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੩॥੬੩੯੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੋਰਠ ਦੇਸ ਬਸਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਦਿਜਬਰ ਸੈਨ ਨਰਾਧਿਪ ਤਹਾਂ ॥ ਮਤੀਸੁਮੇਰ ਤਵਨ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਦੁਤਿਯ ਨ ਜਗ ਮੈਂ ਐਸਿ ਕੁਮਾਰੀ ॥੧॥ ਸੋਰਠਦੇਈ ਸੁਤਾ ਇਕ ਤਾ ਕੇ ॥ ਔਰ ਅਬਲਾ ਸਮ ਭੁੱਲਿ ਨ ਵਾ ਕੇ ॥ ਦੁਤਿਯ ਪਰਜਦੇ ਭਈ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸੀ ਦੁਤਿਯ ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਵਾਰੀ ॥੨॥ ਦੋਊ ਸੁਤਾ ਤਰੁਨਿ ਜਬ ਭਈ ॥ ਜਨਕਰਿ ਕਿਰਨਿ ਸੂਰ ਸਸਿ ਵਈ ॥ ਐਸੀ ਪ੍ਰਭਾ ਹੋਤ ਭੀ ਤਿਨ ਕੀ ॥ ਬਾਂਛਾ ਕਰਤ ਬਿਧਾਤਾ ਜਿਨ ਕੀ ॥੩॥ ਓਜਸੈਨ ਇਕ ਅਨਤ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਬਰ ॥ ਜਨੁਕਰਿ ਮੈਨ ਪ੍ਰਗਟਿਯੋ ਬਪੁ ਧਰਿ ॥ ਸੋ ਨ੍ਰਿਪ ਖੇਲਨ ਚੜ੍ਹਾ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਰੋਝ ਰੀਛ ਮਾਰੇ ਝੰਖਾਰਾ ॥੪॥ ਨਿਕਸ੍ਯੋ ਤਹਾਂ ਏਕ ਝੰਖਾਰਾ ॥ ਦ੍ਵਾਦਸ ਜਾ ਕੇ ਸੀਂਗ ਅਪਾਰਾ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਤਿਹ ਨਿਰਖਿ ਤੁਰੰਗ ਧਵਾਵਾ ॥ ਪਾਛੇ ਚਲਾ ਕੋਸ ਬਹੁ ਆਵਾ ॥੫॥ ਬਹੁਤ ਕੋਸ ਤਿਹ ਮ੍ਰਿਗਹਿ ਖਦੇਰਾ ॥ ਚਾਕਰ ਏਕ ਨ ਪਹੁਚਾ ਨੇਰਾ ॥ ਆਯੋ ਦੇਸ ਸੋਰਠੀ ਕੇ ਮਹਿ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਸੁਤਾ ਅਨਾਤ ਹੁਤੀ ਜਹਿ ॥੬॥ ਆਨਿ ਤਹੀ ਝੰਖਾਰ ਨਿਕਾਰਾ ॥ ਅਬਲਾ ਦੁਹੂੰ ਨਿਹਾਰਤਿ ਮਾਰਾ ॥ ਐਸਾ ਬਾਨ ਤਵਨ ਕਹੱ ਲਾਗਾ ॥ ਠੌਰ ਰਹਾ ਪਗ ਦ੍ਵੈਕ ਨ ਭਾਗਾ ॥੭॥ ਰਾਜਕੁਆਰੀ ਦੁਹੂ ਨਿਹਾਰੋ ॥ ਦੁਹੂੰ ਹ੍ਰਿਦੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਬਿਨੁ ਪੂਛੇ ਪਿਤੁ ਇਹ ਹਮ ਬਰਿ ਹੈਂ ॥ ਨਾਤਰ ਮਾਰਿ ਕਟਾਰੀ ਮਰਿ ਹੈਂ ॥੮॥ ਤਬ ਲਗੁ ਭੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾਤੁਰ ਭਯੋ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਸਹਿਤ ਤਹਾਂ ਚਲਿ ਗਯੋ ॥ ਸੋ ਮ੍ਰਿਗ ਰਾਜ ਸੁਤਨ ਕਹੱ ਦੀਯੋ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਸੀਤ ਬਾਰਿ ਲੈ ਪੀਯੋ ॥੯॥ ਬਾਂਧਾ ਬਾਜ ਏਕ ਦ੍ਰੁਮ ਕੇ ਤਰ ॥ ਸੋਵਤ ਭਯੋ ਹ੍ਵੈ ਭੂਪ ਸ੍ਰਮਾਤਰ ॥ ਰਾਜ ਕੁਆਰਨ ਘਾਤ ਪਛਾਨਾ ॥ ਸਖਿਯਨ ਸੋ ਅਸ ਕਿਯਾ ਬਖਾਨਾ ॥੧੦॥ ਮਦਰਾ ਬਹੁ ਦੁਹੂ ਕੁਅਰਿ ਮੰਗਾਯੋ ॥

ਸਾਤ ਬਾਰ ਜੋ ਹੁਤੋ ਚੁਆਯੋ॥ ਆਪਨ ਸਹਿਤ ਸਖਿਯਨ ਕੌ ਪ੍ਯਾਇ॥ ਅਧਿਕ ਮੱਤ ਕਰਿ ਦਈ ਸੁਵਾਇ॥੧੧॥ ਜਬ ਜਾਨਾ ਤੇ ਭਈ ਦਿਵਾਨੀ॥ ਸੋਏ ਸਕਲ ਪਹਰੂਆ ਜਾਨੀ॥ ਦੁਹੂੰ ਸਨਾਹੀ ਲਈ ਮੰਗਾਇ॥ ਪਹਿਰਿ ਨਦੀ ਮੈਂ ਧਸੀ ਬਨਾਇ॥੧੨॥ ਤਰਤ ਤਰਤ ਆਈ ਤੇ ਤਹਾਂ॥ ਸੋਵਤ ਹੁਤੋ ਨਰਾਧਿਪ ਜਹਾਂ॥ ਪਕਰਿ ਪਾਵ ਤਿਹ ਦਿਯਾ ਜਗਾਇ॥ ਅਜਾਚਰਮ ਪਰ ਲਿਯਾ ਚੜ੍ਹਾਇ॥੧੩॥ ਭੂਪਤਿ ਲਿਯਾ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਨਾਈ॥ ਸਰਿਤਾ ਬੀਚ ਪਰੀ ਪੁਨਿ ਜਾਈ॥ ਤਰਤ ਤਰਤ ਅਪਨੋ ਤਜਿ ਦੇਸਾ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਿਹ ਦੇਸ ਨਰੇਸਾ॥੧੪॥ ਜਬ ਕਛੁ ਸੁਧਿ ਸਖਿਯਨ ਤਿਨ ਪਾਈ॥ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਯੌ ਹੀ ਠਹਰਾਈ॥ ਮਦ ਸੌ ਭਈ ਜਾਨੁ ਮਤਵਾਰੀ॥ ਡੂਬਿ ਮੁਈ ਦੋਊ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੀ॥੧੫॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਵੈ ਦੋਊ ਨ੍ਰਿਪ ਸੰਗ ਗਈ ਅਧਿਕ ਹਿਯੇ ਹਰਖਾਤ॥ ਅਜਾਚਰਮ ਪਰ ਭੂਪ ਬਰ ਦੁਹੂੰਅਨ ਚਲਾ ਬਜਾਤ॥੧੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਆਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ॥੩੪੪॥੬੪੦੬॥ ਅਫਜੂੰ॥

ਚੌਪਈ॥ ਹਰਿਦ੍ਵਾਰ ਇਕ ਸੁਨਾ ਨ੍ਰਿਪਾਲਾ॥ ਤੇਜਵਾਨ ਦੁਤਿਮਾਨ ਛਿਤਾਲਾ॥ ਸ੍ਰੀਰਸਰੰਗਮਤੀ ਤਿਹ ਜਾਈ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਦੂਸਰਿ ਬਿਧਿ ਨ ਬਨਾਈ॥੧॥ ਜਬ ਵਹੁ ਤਰੁਨਿ ਤਰੁਨ ਅਤਿ ਭਈ॥ ਭੂਪਸੈਨ ਨ੍ਰਿਪ ਕਹਿ ਪਿਤ ਦਈ॥ ਸਿਰੀਨਗਰ ਭੀਤਰ ਜਬ ਆਈ॥ ਲਖਿ ਚੰਡਾਲਿਕ ਅਧਿਕ ਲੁਭਾਈ॥੨॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਲਿਯਾ ਬੁਲਾਈ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੌ ਭੋਗ ਕਥਾ ਬਿਸਰਾਈ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਤਿਹ ਲੇਤ ਬੁਲਾਈ॥ ਰਤਿ ਅਤਿ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਕਰਤ ਬਨਾਈ॥੩॥ ਰਸਤ ਰਸਤ ਐਸੀ ਰਸਿ ਗਈ॥ ਜਨੁਕਰ ਨਾਰਿ ਤਵਨ ਕੀ ਭਈ॥ ਸਭ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕਹਿ ਤਾਂਹਿ ਸਿਖਾਯੋ॥ ਸੋਵਤਿ ਸਮੈਂ ਭੂਪ ਕਹੱ ਘਾਯੋ॥੪॥ ਪ੍ਰਾਤ ਜਰਨ ਕੇ ਕਾਜ ਸਿਧਾਈ॥ ਆਗੇ ਰਾਖਿ ਲਏ ਨਿਜੁ ਰਾਈ॥ ਜਬੈ ਚਿਤਾ ਪਰ ਬੈਠੀ ਜਾਇ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਦਿਯ ਆਗਿ ਲਗਾਇ॥੫॥ ਚਾਰੋ ਦਿਸਾ ਅਗਨਿ ਜਬ ਲਾਗੀ॥ ਤਬ ਹੀ ਉਤਰਿ ਚਿਤਾ ਤੇ ਭਾਗੀ॥ ਲੋਗਨ ਚਰਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨਹਿ ਜਾਨੀ॥ ਦੀਨੀ ਤਿਸੀ ਚੰਡਾਰਹਿ ਰਾਨੀ॥੬॥ ਯੌ ਛਲਿ ਛੈਲ ਚਿਕਨਿ ਸਨ ਗਈ॥ ਕਿਨੂੰ ਨ ਬਾਤ ਤਾਹਿ ਲਖਿ ਲਈ॥ ਨਾਰਿ ਅਧਿਕ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਯੋ॥ ਚਾਹਤ ਹੁਤੀ ਸੋਈ ਪਤਿ ਪਾਯੋ॥੭॥ ਤਬ ਤੇ ਆਜੁ ਲਗੇ ਉਹ ਦੇਸਾ॥

ਮਾਰਤ ਤ੍ਰਿਯ ਕੌ ਪ੍ਰਥਮ ਨਰੇਸਾ॥ ਕਾਠ ਤਰੇ ਕਰਿ ਤਾਂਹਿ ਜਰਾਵਤ॥ ਭਾਖਿ ਸਕਤਿ ਨਹਿੱ ਬਾਤ ਲਜਾਵਤ ॥੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਬ ਰਾਜ ਕਰਾ ਤਿਹੱ ਠਾਵ ॥ ਆਜੁ ਲਗੇ ਚੰਡਾਲਿਯੇ ਭਾਖਤ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਵ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪੈਂਤਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੫॥੬੪੧੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦੌਲਾ ਕੀ ਗੁਜਰਾਤਿ ਬਸਤ ਜਹੱ ॥ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਇਕ ਹੁਤਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਹੱ ॥ ਅੰਗਨਾਦੇ ਰਾਨੀ ਤਿਹੱ ਰਾਜੈ ॥ ਨਿਰਖਿ ਦਿਵੰਗਨਨ ਕੋ ਮਨ ਲਾਜੈ ॥੧॥ ਰਾਜਾ ਅਧਿਕ ਪੀਰ ਕਹੱ ਮਾਨੈ ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਜੜ੍ਹ ਬਾਤ ਨ ਜਾਨੈ ॥ ਤਹਾ ਸੁਬਰਨ ਸਿੰਘ ਇਕ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਧਨਵਾਨ ਧਰੱਤ੍ਰੀ ॥੨॥ ਸੁੰਦਰ ਅਧਿਕ ਹੁਤੋ ਖਤਿਰੇਟਾ ॥ ਜਨੁਕ ਰੂਪ ਸੌ ਸਕਲ ਲਪੇਟਾ ॥ ਜਬ ਤੇਂ ਨਿਰਖਿ ਨਾਰਿ ਤਿਹ ਗਈ ॥ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਛਾਡਿ ਦਿਵਾਨੀ ਭਈ ॥੩॥ ਤਾ ਸੰਗ ਨੇਹੱ ਸਜਾ ਰੁਚਿ ਮਾਨ ॥ ਜਾਨਿ ਬੂਝਿ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ਅਜਾਨ ॥ ਦਈ ਸਹਚਰੀ ਤਹਿਕ ਪਠਾਇ ॥ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਤਿਹੱ ਗ੍ਰਿਹਿ ਲਿਯਾ ਮੰਗਾਇ ॥੪॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਮੰਗਾਈ ॥ ਪਾਨਿ ਡਾਰਿ ਕਰਿ ਭਾਂਗ ਘੁਟਾਈ ॥ ਪਾਨ ਕਿਯਾ ਦੁਹੂੰ ਬੈਠਿ ਪ੍ਰਜੰਕਹਿ ॥ ਰਤਿ ਮਾਨੀ ਭਰਿ ਭਰਿ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਅੰਕਹਿ ॥੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਬੈ ਟਨਾਨੇ ਕੈਫ ਕੇ ਆਏ ਅਖਿਯਨ ਮਾਹਿ ॥ ਕਰਹਿ ਬਿਲਾਸ ਪ੍ਰਜੰਕ ਚੜਿ ਹਸਿ ਹਸਿ ਨਾਰਿ ਔ ਨਾਹ ॥੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਆਸਨ ਲੈਕੈ ॥ ਅਬਲਾ ਕਹੱ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਰਿਝੈਕੈ ॥ ਆਪਨ ਪਰ ਘਾਯਲ ਕਰਿ ਮਾਰੀ ॥ ਮਦਨ ਮੋਹਨੀ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੀ ॥੭॥ ਅਧਿਕ ਬਢਾਈ ਨਾਰਿ ਸੌ ਹੇਤਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਾਂਧਤ ਭਏ ਸੰਕੇਤਾ ॥ ਧੂੰਈ ਕਾਲਿ ਪੀਰ ਕੀ ਐਯਹੁ ॥ ਡਾਰਿ ਭਾਂਗ ਹਲਵਾ ਮਹਿ ਜੈਯਹੁ ॥੮॥ ਸੋਫੀ ਜਬੈ ਚੂਰਮਾ ਖੈਹੈਂ ॥ ਜੀਯਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਭੈ ਹ੍ਵੈ ਜੈਹੈਂ ॥ ਤਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤੁਮ ਹੂੰ ਐਯਹੁ ॥ ਮੁਹਿ ਲੈ ਸੰਗ ਦਰਬ ਜੁਤ ਜੈਯਹੁ ॥੯॥ ਜਬ ਹੀ ਦਿਨ ਧੂੰਈ ਕੋ ਆਯੋ ॥ ਭਾਂਗਿ ਡਾਰਿ ਚੂਰਮਾ ਪਕਾਯੋ ॥ ਸਕਲ ਮੁਰੀਦਨ ਗਈ ਖ੍ਵਾਇ ॥ ਰਾਖੇ ਮੂੜ੍ਹ ਮੱਤ ਕਰਿ ਸ੍ਵਾਇ ॥੧੦॥ ਸੋਫੀ ਭਏ ਜਬੈ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦਰਬ ਹਰਿ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ਦੁਹੂੰਅਨ ਲਿਯਾ ਦੇਸ ਕੋ ਪੰਥਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਦੈ ਸਾਜਨ ਕਹੱ ਸੰਥਾ ॥੧੧॥ ਭਯਾ ਪ੍ਰਾਤ ਸੋਫੀ ਸਭ ਜਾਗੇ ॥ ਪਗਰੀ ਬਸਤ੍ਰ ਬਿਲੋਕਨ ਲਾਗੇ ॥ ਸਰਵਰ ਕਹੈ ਕ੍ਰੋਧ ਕਿਯ ਭਾਰਾ ॥ ਸਭਹਿਨ

ਕੌ ਅਸ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਰਾ ॥੧੨॥ ਸਭ ਜੜ੍ਹ ਰਹੇ ਤਹਾ ਮੁਖ ਬਾਈ ॥ ਲੱਜਾ ਮਾਨ ਮੂੰਡ ਨਿਹੁਰਾਈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨੂੰ ਪਛਾਨਾ ॥ ਸਰਵਰ ਕਿਯਾ ਸੁ ਸਿਰ ਪਰ ਮਾਨਾ ॥੧੩॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਤ੍ਰਿਯਾਨ ਕੋ ਸਕਤ ਨ ਕੋਊ ਪਾਇ ॥ ਸਭਨ ਲਖੇ ਕੈਸੇ ਛਲਾ ਅਸ ਕਰਿ ਗਈ ਉਪਾਇ ॥੧੪॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਯਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੬॥੬੪੨੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਕਹੌ ਕਬਿੱਤ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਅਬਲਾ ਕਿਯਾ ਚਰਿੱਤ ॥ ਸਭਹਿਨ ਕੌ ਦਿਨ ਹੀ ਮਹਿ ਛਲਾ ॥ ਨਿਰਖਹੁ ਯਾ ਸੁੰਦਰਿ ਕੀ ਕਲਾ ॥੧॥ ਇਸਕਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਇਸਕਸੈਨ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ਕੋ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗਜਗਾਹਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਜਾ ਸਮ ਕਹੂੰ ਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ॥੨॥ ਇਕ ਰਨਦੂਲਹਸੈਨ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਤਿਹ ॥ ਜਾ ਸਮ ਉਪਜਾ ਦੁਤਿਯ ਨ ਮਹਿ ਮਹਿ ॥ ਮਹਾ ਸੂਰ ਅਰੁ ਸੁੰਦਰ ਘਨੋ ॥ ਜਨੁ ਅਵਤਾਰ ਮਦਨ ਕੋ ਬਨੋ ॥੩॥ ਸੋ ਨ੍ਰਿਪ ਇਕ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਾ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਮਾਰਤ ਰੀਛ ਰੋਝ ਝੰਖਾਰਾ ॥ ਇਸਕਾਵਤੀ ਨਗਰ ਤਰ ਨਿਕਸਾ ॥ ਪ੍ਰਭਾ ਬਿਲੋਕਿ ਨਗਰ ਕੀ ਬਿਗਸਾ ॥੪॥ ਅਸ ਸੁੰਦਰਿ ਜਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਨਗਰੀ ॥ ਕਸ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਉਜਗਰੀ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਤਿਹ ਰੂਪਿ ਨਿਹਰਿਯੈ ॥ ਨਾਤਰ ਅਤਿਥ ਇਹੀ ਹ੍ਵੈ ਮਰਿਯੈ ॥੫॥ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰਿ ਮੇਖਲਾ ਡਾਰੀ ॥ ਭੂਖਨ ਛੋਰਿ ਬਿਭੂਤਿ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸਭ ਤਨ ਭੇਖ ਅਤਿਥ ਕਾ ਧਾਰਾ ॥ ਆਸਨ ਆਨ ਦ੍ਵਾਰ ਤਿਹ ਮਾਰਾ ॥੬॥ ਕੇਤਿਕ ਬਰਿਸ ਤਹਾਂ ਬੀਤਾਏ ॥ ਰਾਜ ਤਰੁਨਿ ਕੇ ਦਰਸ ਨ ਪਾਏ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਨਨ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਚਤੁਰ ਭੇਸ ਸਭ ਗਯੋ ਬਿਚਾਰਾ ॥੭॥ ਤਰੁਨੀ ਖਰੀ ਸਦਨ ਆਨੰਦ ਭਰਿ ॥ ਜਲ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਪਰਾ ਤਿਹ ਸੁੰਦਰਿ ॥ ਤਹੀ ਸੁਘਰ ਤਿਹ ਠਾਢ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾਨਿ ਗਯੋ ਸਭ ਭੇਦ ਸੁਧਾਰਾ ॥੮॥ ਤ੍ਰਿਯਹੁ ਤਾਂਹਿ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਲਖਾ ਜਬ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਹਾ ਚਿਤ ਭੀਤਰ ਤਬ ॥ ਇਹੁ ਜਨਿਯਤ ਕੋਈ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ਪਾਰਬਤੀਸ ਅਰਿ ਕੋ ਅਵਤਾਰਾ ॥੯॥ ਰਾਨੀ ਬੋਲਿ ਸੁਰੰਗਿਯਾ ਲੀਨਾ ॥ ਅਤਿ ਹੀ ਦਰਬ ਗੁਪਤ ਤਿਹ ਦੀਨਾ ॥ ਨਿਜੁ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਸੁਰੰਗਿ ਦਿਵਾਈ ॥ ਕਾਢੀ ਤਹੀਂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਪਾਈ ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਖੀ ਤਿਸੀ ਮਾਰਗ ਪਠੀ ਤਹੀ ਪਹੂੰਚੀ ਜਾਇ ॥ ਗਹਿ ਜਾਂਘਨ ਤੇ ਲੈ ਗਈ ਚਲਾ ਨ

ਭੂਪ ਉਪਾਇ ॥੧੧॥ ਚੌਪਈ ॥ ਗਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਕੌ ਲੈ ਗਈ ਸਖੀ ਤਹ ॥ ਰਾਨੀ ਹੁਤੀ ਬਿਲੋਕਿਤ ਮਗ ਜਹ ॥ ਦਿਯਾ ਮਿਲਾਇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤਾ ਕੋ ਇਨ ॥ ਮਨ ਮਾਨਤ ਰਤਿ ਕਰੀ ਦੂਹੂ ਤਿਨ ॥੧੨॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਚੁੰਬਨ ਦੁਹੂੰ ਲੀਨੇ ॥ ਅਨਿਕ ਅਨਿਕ ਆਸਨ ਤ੍ਰਿਯ ਦੀਨੇ ॥ ਅਸ ਲੁਭਧਾ ਰਾਜਾ ਕੋ ਚਿੱਤਾ ॥ ਜਸ ਗੁਨਿ ਜਨ ਸੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ਕਬਿੱਤਾ ॥੧੩॥ ਰਾਨੀ ਕਹਤ ਬਚਨ ਸੁਨੁ ਮੀਤਾ ॥ ਤੌ ਸੌ ਬਧਾ ਹਮਾਰਾ ਚੀਤਾ ॥ ਜਬ ਤੇ ਤਵ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਤਬ ਤੇ ਮਨ ਹਠ ਪਰਯੋ ਹਮਾਰਾ ॥੧੪॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਕਹੈ ਤੁਮੀ ਸੰਗ ਜਾਊਂ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਕਾਨਿ ਨ ਲਜਾਊਂ ॥ ਅਬ ਕਿਛੁ ਅਸ ਪਿਯ ਚਰਿਤ ਬਨੈਯੈ ॥ ਲਾਜੌ ਰਹੈ ਤੋਹਿ ਪਤਿ ਪੈਯੈ ॥੧੫॥ ਛੋਰਿ ਕਥਾ ਤਿਹ ਭੂਪ ਸੁਨਾਈ ॥ ਨਿਜੁ ਨ੍ਰਿਪਤਾ ਕੀ ਕਥਾ ਜਤਾਈ ॥ ਮੈਹੌ ਰਾਸਟ੍ਰ ਦੇਸ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥ ਤਵ ਹਿਤ ਭੇਸ ਅਤਿਥ ਕੋ ਸਾਜਾ ॥੧੬॥ ਨੇਤ੍ਰ ਲਗੇ ਤੁਮ ਸੌ ਹਮਰੇ ਤਬ ॥ ਤਵ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਲਖੇ ਜਲ ਮਹਿ ਜਬ ॥ਤਵ ਮੁਰਿ ਜਬ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਗਯੋ ਮਾਰਿ ਤੁਹਿ ਮਦਨ ਕਟਾਰਾ ॥੧੭॥ ਮੁਹਿ ਲਖਿ ਧੀਰਜ ਨ ਤੁਮਰਾ ਰਹਾ ॥ ਸੁਰੰਗ ਖੋਦਿ ਸਖਿਯਨ ਅਸ ਕਹਾ ॥ ਸੋ ਗਹਿ ਮੁਹਿ ਗੀ ਤੀਰ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਚਹਤ ਜੁ ਥੋ ਸੋ ਭਈ ਪਯਾਰੀ ॥੧੮॥ ਦੁਹੂੰ ਬੈਠ ਇਕ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਲਖਿ ਗਯੋ ਰਖਵਾਰਾ ॥ ਪਿਯ ਪਠਾਇ ਗ੍ਰਿਹ ਐਸ ਉਚਾਰੀ ॥ ਲੋਨ ਲੇਤ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤਾ ਤਿਹਾਰੀ ॥੧੯॥ ਸੁਨਤ ਸ੍ਰਵਨ ਸਭ ਜਨ ਮਿਲਿ ਆਏ ॥ ਆਨਿ ਤਵਨ ਕਹ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ ॥ ਕਿਹ ਨਿਮਿਤ ਛਾਡਤ ਹੈਂ ਦੇਹੀ ॥ ਸੁਨਿ ਰਾਜਾ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸਨੇਹੀ ॥੨੦॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਦਿਜ ਮਾਰਯੋ ਮੁਹਿ ॥ ਲੋਨ ਲੇਉਂਗੀ ਸਾਚ ਕਹੂੰ ਤੁਹਿ ॥ ਜੋ ਧਨ ਹਮਰੇ ਧਾਮ ਨਿਹਾਰਹੁ ॥ ਸੋ ਸਭ ਗਾਡਿ ਗੋਰਿ ਮਹਿ ਡਾਰਹੁ ॥੨੧॥ ਹੋਰਿ ਰਹੇ ਸਭ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਪਰੀ ਭੋਹਰਾ ਭੀਤਰ ਰਾਨੀ ॥ ਆਸ ਪਾਸ ਲੈ ਲੋਨ ਬਿਥਾਰੋ ॥ ਜੋ ਧਨ ਹੁਤੋ ਗਾਡਿ ਸਭ ਡਾਰੋ ॥੨੨॥ ਸੁਰੰਗਿ ਸੁਰੰਗਿ ਰਾਨੀ ਤਹ ਆਈ ॥ ਬੈਠੇ ਜਹਾਂ ਮੀਤ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਤਾ ਕੋ ਸੰਗ ਲੈ ਤਹੀ ਸਿਧਾਰੀ ॥ ਮੂੜ ਲੋਗ ਕਛੁ ਗਤਿ ਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥੨੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸੰਤਾਲੀਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੭॥੬੪੫੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਹ ਹਮ ਦਿਸਾ ਉੱਤਰਾ ਸੁਨੀ ॥ ਰਾਜਾ ਤਹਿਕ ਬਸਤ ਥੋ ਗੁਨੀ ॥ ਕਲਗੀਰਾਇ ਜਾਂਹਿ ਜੱਗ ਭਾਖਤ ॥ ਨਾਨਾ ਦੇਸ ਕਾਨਿ ਤਿਹ ਰਾਖਤ ॥੧॥ ਮੀਤਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਬਿਰਾਜੈ ॥

ਜਾਹਿ ਬਿਲੋਕਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਲਾਜੈ ॥ ਤਾ ਕੀ ਏਕ ਲੱਛਿਮਨਿ ਦਾਸੀ ॥ ਦੁਰਬਲ ਦੇਹ ਘੜੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੨॥ ਤਾ ਸੌ ਨਾਰਿ ਹੇਤੁ ਅਤਿ ਮਾਨੈ ॥ ਮੂੜ੍ਹ ਨ ਰਾਨੀ ਕ੍ਰਿਆ ਪਛਾਨੈ ॥ ਗੁਪਤ ਲੇਤ ਦਾਸੀ ਸੁ ਛਿਮਾਹੀ ॥ ਬੁਰੀ ਬੁਰੀ ਤਿਹ ਦੇਤ ਉਗਾਹੀ ॥੩॥ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ਅਪਨੀ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ॥ ਮੂਰਖ ਤਾਹਿ ਜਸੂਸ ਨ ਜਾਨੈ ॥ ਪਰੈ ਬਾਤ ਤਾ ਕਹੱ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨਨ ॥ ਲਿਖਿ ਪਠਵੈ ਤਤਛਿਨ ਰਾਜਾ ਤਨ ॥੪॥ ਹੁਤੇ ਦੋਇ ਦਾਸੀ ਕੇ ਭਾਈ ॥ ਬਿਰਧ ਦੰਤ ਕਛੁ ਕਹਾ ਨ ਜਾਈ ॥ ਸਜਾਮ ਬਰਨ ਇਕ ਦੁਤਿਯ ਕੁਰੂਪਾ ॥ ਆਖੈਂ ਜਾਨੁ ਸੁਰਨ ਕੇ ਕੂਪਾ ॥੫॥ ਬਗਲ ਗੰਧਿ ਤਿਨ ਤੇ ਅਤਿ ਆਵੈ ॥ ਬੈਠਨ ਨਿਕਟ ਨ ਕੋਈ ਪਾਵੈ ॥ ਚੇਰੀ ਭ੍ਰਾਤ ਜਾਨਿ ਹਿਤ ਮਾਨੈ ॥ ਮੂੜ੍ਹ ਨਾਰਿ ਕਛੁ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਜਾਨੈ ॥੬॥ ਤਹ ਇਕ ਹੁਤੀ ਜਾਟਿ ਕੀ ਨਾਰਿ ॥ ਮੈਨ ਕਹਤ ਤਿਹ ਨਾਮ ਉਚਾਰ ॥ ਜੌ ਤਿਹ ਨਾਮ ਚੇਰਿ ਸੁਨਿ ਪਾਵੈ ॥ ਤਹ ਤੇ ਤਾਂਹਿ ਟੂਕਰਾ ਜਾਵੈ ॥੭॥ ਤਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਦਾਸੀ ਮੂੜ ਹ੍ਰਿਦੈ ਮਹਿ ਧਾਰੀ ॥ ਭਾਇ ਖਰਚੁ ਕਛੁ ਮਾਂਗਤ ਤੇਰੇ ॥ ਗੁਹਜ ਪਠੈਯੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਮੇਰੇ ॥੮॥ ਤਬ ਚੇਰੀ ਐਸੋ ਤਿਨ ਕਿਯੋ ॥ ਡਾਰਿ ਦਰਬ ਭੋਜਨ ਮਹਿ ਦਿਯੋ ॥ ਭਾਇ ਨਿਮਿਤਿ ਖਰਚੀ ਪਠ ਦਈ ॥ ਸੋ ਲੈ ਨਾਰਿ ਦਰਬੁ ਘਰ ਗਈ ॥੯॥ ਆਧੋ ਧਨ ਤਿਹ ਭ੍ਰਾਤਨ ਦੀਨਾ ॥ ਆਧੋ ਕਾਢਿ ਆਪਿ ਤ੍ਰਿਯ ਲੀਨਾ ॥ ਮੂਰਖ ਚੇਰੀ ਭੇਦ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਨ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਵੈ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਤਾਲੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੮॥੬੪੬੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੌਰਿਪਾਲ ਇਕ ਸੁਨਾ ਨਰੇਸਾ ॥ ਮਾਨਤ ਆਨਿ ਸਕਲ ਤਿਹ ਦੇਸਾ ॥ ਗੌਰਾਦੇਈ ਨਾਰਿ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਗੌਰਾਵਤੀ ਨਗਰ ਤਿਹ ਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਤਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਯਾ ਨੀਚ ਸੇਤੀ ਰਤਿ ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਜਾਨਤ ਨ ਮੂੜ੍ਹ ਮਤਿ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਭੇਦ ਭੂਪ ਲਖਿ ਲਯੋ ॥ ਤ੍ਰਾਸਿਤ ਜਾਰੁ ਤੁਰਤੁ ਭਜਿ ਗਯੋ ॥੨॥ ਗੌਰਾਦੇ ਇਕ ਚਰਿਤ ਬਨਾਯੋ ॥ ਲਿਖਾ ਏਕ ਲਿਖਿ ਤਹਾਂ ਪਠਾਯੋ ॥ ਇਕ ਰਾਜਾ ਕੀ ਜਾਨ ਸੁਰੀਤਾ ॥ ਸੋ ਤਾਂ ਕੌ ਠਹਰਾਯੋ ਮੀਤਾ ॥੩॥ ਤਿਸੁ ਮੁਖ ਤੇ ਲਿਖਿ ਲਿਖਾ ਪਠਾਈ ॥ ਜਹਾਂ ਹੁਤੇ ਅਪਨੇ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਕੋ ਦਿਨ ਰਮਤ ਈਹਾਂ ਤੇ ਰਹਨਾ ॥ ਦੈ ਕਰਿ ਪਠਿਵਹੁ ਹਮਰਾ ਲਹਨਾ ॥੪॥ ਸੋ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਕਰ ਆਈ ॥ ਜਾਨੀ ਮੋਰਿ ਸੁਰੀਤਿ ਪਠਾਈ ॥ ਜੜ੍ਹ ਨਿਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਨੇਹੱ ਤਜਾਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਗਵਾਯੋ ॥੫॥ ਸੁਘਰ

ਹੁਤੌ ਤੌ ਭੇਵ ਪਛਾਨਤ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਘਾਤ ਸੱਤਿ ਕਰਿ ਜਾਨਤ ॥ ਮੂੜ ਰਾਵ ਕਛੁ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਮੂੰਡ ਮੂੰਡਿਗੀ ਰਾਨੀ ॥੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨਚਾਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੪੯॥੬੪੬੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਕਥਾ ਪ੍ਰਕਾਸੌਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਜਿਯ ਕਾ ਭਰਮ ਬਿਨਾਸੌਂ ॥ ਉੱਗ੍ਰਦੱਤ ਇਕ ਸੁਨਿਯਤ ਰਾਜਾ ॥ ਉਗ੍ਰਾਵਤੀ ਨਗਰ ਜਿਹ ਛਾਜਾ ॥੧॥ ਉੱਗ੍ਰਦੇਇ ਤਿਹ ਧਾਮ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਤਿਹੂੰ ਸਵਾਰੀ ॥ ਅਵਰਿ ਨ ਅਸਿ ਕੋਈ ਨਾਰਿ ਬਨਾਈ ॥ ਜੈਸੀ ਯਹ ਰਾਜਾ ਕੀ ਜਾਈ ॥੨॥ ਅਜਬਰਾਇ ਇਕ ਤਹੱ ਖਤਿਰੇਟਾ ॥ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪੇਟਾ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਜਬ ਤਿਹ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਪਕਰਿ ਮੰਗਾਯੋ ॥੩॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਮਾਨਾ ਤਿਹ ਸੰਗਾ ॥ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਤਾ ਕੇ ਤਰ ਅੰਗਾ ॥ ਛਿਨ ਇਕ ਛੈਲ ਨ ਛੋਰਾ ਭਾਵੈ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤੇਂ ਅਧਿਕ ਡਰਾਵੈ ॥੪॥ ਇਕ ਦਿਨ ਕਰੀ ਸਭਨ ਮਿਜਮਾਨੀ ॥ ਸੰਬਲਖਾਰ ਡਾਰਿ ਕਰਿ ਸਯਾਨੀ ॥ ਰਾਜਾ ਰਾਨੀ ਸਹਿਤ ਬੁਲਾਏ ॥ ਦੇ ਦੋਊ ਬਿਖਿ ਸ੍ਵਰਗ ਪਠਾਏ ॥੫॥ ਆਪੁ ਸਭਨ ਪ੍ਰਤਿ ਐਸ ਉਚਾਰਾ ॥ ਬਰ ਦੀਨਾ ਮੁਹਿ ਕਹੱ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾਰਾ ॥ ਰਾਨੀ ਸਹਿਤ ਨਰਾਧਿਪ ਘਾਏ ॥ ਮੁਰ ਨਰ ਕੇ ਸਭ ਅੰਗ ਬਨਾਏ ॥੬॥ ਅਧਿਕ ਮਯਾ ਮੋਂ ਪਰ ਸਿਵ ਕੀਨੀ ॥ ਰਾਜ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਸਭ ਮੁਹਿ ਦੀਨੀ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਾਹੂ ਪਾਯੋ ॥ ਸੀਸ ਸੁਤਾ ਕੇ ਛੱਤ੍ਰ ਫਿਰਾਯੋ ॥੭॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਤਾਈ ॥ ਰੋਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਾਈ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਸਗਲ ਦੈ ਵਾ ਕੌ ॥ ਬਰ ਆਨਯੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਰਿ ਤਾ ਕੌ ॥੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਨਿ ਪੁਰਖ ਬਨ ਬਰਯੋ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਯ ਸੋਇ ॥ ਰਾਜ ਕਰਾ ਇਹ ਛਲ ਭਏ ਭੇਦ ਨ ਪਾਵਤ ਕੋਇ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪਚਾਸ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੦॥੬੪੭੬॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਜਨਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਪੂਰਬ ॥ ਸਭ ਸਹਰਨ ਤੇ ਹੁਤੋ ਅਪੂਰਬ ॥ ਸਿੰਘ ਸੁਜਾਨ ਤਹਾਂ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਬਿਧ ਨੈ ਔਰ ਨ ਸਾਜਾ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਨਵਜੋਬਨਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਘੜੀ ਨ ਜਿਹੱ ਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਜੋ ਅਬਲਾ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚ ਇਹੱ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰੈਂ ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰ ਧਾਮ ਹੈ ਐਸ ਨ ਨਾਰੀ ॥ ਜੈਸੀ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਨਾਰਿ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਅਸ ਸੁੰਦਰ ਇਕ ਸਾਹ ਸੁਪੂਤਾ ॥ ਜਿਹੱ ਲਖਿ ਪ੍ਰਭਾ ਲਜਤ ਪੁਰਹੂਤਾ ॥੩॥ ਯਹ ਧੁਨਿ ਪਰੀ ਤਰੁਨਿ ਕੇ ਕਾਨਨ ॥ ਤਬ ਤੇਂ ਲਗੀ ਚਟਪਟੀ ਭਾਮਨਿ ॥ ਜਤਨ ਕਵਨ ਸੌ ਆਜੁ ਸੁਧਾਰੂੰ ॥ ਉਹਿ ਸੁੰਦਰ ਕਹੱ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰੂੰ ॥੪॥ ਨਗਰ ਢੰਢੋਰਾ ਨਾਰਿ ਫਿਰਾਯੋ ॥ ਸਭਹਿਨ ਕਹ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕੋਈ ਰਹੈ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਭੋਜਨ ਸਭ ਖਾਵੈ ॥੫॥ ਰਾਜਹਿ ਬਾਤ ਕਛੂ ਨਹਿ ਜਾਨੀ ॥ ਨਿਵਤਾ ਦਿਯੋ ਲਖ੍ਯੋ ਤ੍ਰਿਯ ਮਾਨੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਪਕਵਾਨ ਪਕਾਏ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਨਿਵਤਿ ਬੁਲਾਏ ॥੬॥ ਭੋਜਨ ਖਾਨ ਜਨਾਵਹਿ ਬਿਗਸਹਿ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਰੇ ਹ੍ਵੈ ਨਿਕਸਹਿ ॥ ਐਂਠੀਰਾਇ ਜਬਾਯੋ ਤਹਾਂ ॥ ਬੈਠਿ ਝਰੋਖੇ ਰਾਨੀ ਜਹਾਂ ॥੭॥ ਰਾਨੀ ਨਿਰਖਿ ਚੀਨ ਤਿਹ ਗਈ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਤਾਂਹਿ ਸਰਾਹਤ ਭਈ ॥ ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਮੁਖ ਤੇ ਬਹੁਰਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਕਰਤੈ ਇਹ ਕੁਅਰ ਸਵਾਰਾ ॥੮॥ ਲੀਨਾ ਸਖੀ ਪਠਾਇ ਤਿਸੈ ਘਰਿ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਿਯ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਕਰਿ ॥ ਏਕ ਤਰੁਨ ਅਰੁ ਭਾਂਗ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਚਾਰ ਪਹਰਿ ਨਿਸਿ ਨਾਰਿ ਬਜਾਈ ॥੯॥ ਐਂਠੀ ਸੌ ਬਧਿ ਗਯੋ ਸਨੇਹਾ ॥ ਜੋ ਮੁਹਿ ਕਹੇ ਨ ਆਵਤ ਨੇਹਾ ॥ ਭੇਦ ਸਿਖੈ ਤਿਹ ਧਾਮ ਪਠਾਯੋ ॥ ਆਧੀ ਰੈਨਿ ਨਰੇਸਹਿ ਘਾਯੋ ॥੧੦॥ ਪ੍ਰਾਤ ਚਲੀ ਜਰਬੇ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥ ਦਰਬੁ ਲੁਟਾਵਤ ਨਾਰਿ ਨ੍ਰਿਲਾਜਾ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟ ਬੰਧੁ ਸਭ ਕੀ ਅਸਿ ਕਰੀ ॥ ਸਭਹੁ ਲਖਾ ਅਬਲਾ ਜਰਿ ਮਰੀ ॥੧੧॥ ਨਿਕਸਿ ਜਾਰਿ ਸੰਗ ਆਪੁ ਸਿਧਾਰੀ ॥ ਭੇਦ ਨ ਲਖੈਂ ਪੁਰਖ ਅਰੁ ਨਾਰੀ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਬੰਦ ਕਰਤੀ ਅਸ ਭਈ ॥ ਮੂੰਡ ਮੂੰਡਿ ਸਭਹਿਨ ਕੋ ਗਈ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਯਾਵਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੧॥੬੪੯੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੋ ਭੂਪ ਇਕ ਕਹੌ ਕਹਾਨੀ ॥ ਕਿਨਹੂ ਸੁਨੀ ਨ ਆਗੇ ਜਾਨੀ ॥ ਭੂਪ ਸੁਬਸਤ੍ਰਸੈਨ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਤਾ ਕੇ ਸਮ ਨ ਨਰਾਧਿਪ ਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਧਾਮ ਸੁਬਸਤ੍ਰਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਬਸਤ੍ਰਾਵਤੀ ਨਗਰ ਉਜਿਯਾਰੀ ॥ ਅਵਲਚੰਦ ਤਿਹ ਠਾ ਇਕ ਰਾਵਤ ॥ ਰਾਨੀ ਸੁਨਾ ਏਕ ਦਿਨ ਗਾਵਤ ॥੨॥ ਬਧਿ ਗਯੋ ਤਾ ਸੌ ਐਸ ਸਨੇਹਾ ॥ ਜਸ ਸਾਵਨ ਕੋ ਬਰਸਤ ਮੇਹਾ ॥ ਏਕ ਜਤਨ ਤਿਨ ਨਾਰਿ ਬਨਾਯੋ ॥ ਪਠੈ ਸਖੀ ਤਿਹ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ ॥੩॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ

ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਨਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਪਿਯ ਕੋ ਰਸ ਲੀਨਾ ॥ ਰਾਜ ਪਾਟ ਸਭ ਹੀ ਸੁ ਬਿਸਾਰਯੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਹਾਥ ਬੇਚਿ ਜੀਯ ਡਾਰਯੋ ॥੪॥ ਸਭ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਿ ਨਿਵਤਿ ਪਠਾਏ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਭਗੌਹੈਂ ਤਿਹ ਪਹਿਰਾਏ ॥ ਆਪਹੁ ਬਸਤ੍ਰ ਭਗੌਹੇ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਜਾਤ ਭਈ ਤਿਹ ਸਾਥ ਨਿਕਰਿ ਕੈ ॥੫॥ ਚੋਬਦਾਰ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਹਟਾਈ ॥ ਸਭਹਿਨ ਕਰਿ ਜੋਗੀ ਠਹਰਾਈ ॥ ਜਬ ਵਹੁ ਜਾਤ ਕੋਸ ਬਹੁ ਭਈ ॥ ਤਬ ਰਾਜੈ ਪਾਛੈ ਸੁਧ ਲਈ ॥੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਾਵਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੨॥੬੫੯੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਸਕਤੰਬੋਲ ਸਹਰ ਜਹੱ ਸੋਹੈ ॥ ਇਸਕਤੰਬੋਲ ਨਰਿਸ ਤਹੱ ਕੋ ਹੈ ॥ ਇਸਕਪੇਚਦੇ ਤਾ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਦੇਸ ਦੇਸ ਮਹਿ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਕਾਜੀ ਬਸਤ ਏਕ ਤਹ ਭਾਰੋ ॥ ਆਰਫਦੀਨ ਨਾਮ ਉਜਿਯਾਰੋ ॥ ਸੁਤਾ ਜੇਬਤੁਲਨਿਸਾ ਤਵਨ ਕੀ ॥ ਸਸਿ ਕੀ ਸੀ ਦੁਤਿ ਲਗਤ ਜਵਨ ਕੀ ॥੨॥ ਤਹੱ ਗੁਲਜਾਰਰਾਇ ਇਕ ਨਾਮਾ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹਤ ਨਿਰਖਤ ਜਿਹੱ ਬਾਮਾ ॥ ਸੋ ਕਾਜੀ ਕੀ ਸੁਤਾ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਮਦਨ ਬਾਨ ਤਨ ਤਾਂਹਿ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥੩॥ ਹਿਤੂ ਜਾਨਿ ਇਕ ਸਖੀ ਬੁਲਾਈ ॥ ਤਾ ਕਹੱ ਕਹਾ ਭੇਦ ਸਮੁਝਾਈ ॥ ਜੌ ਤਾ ਕਹੱ ਤੈਂ ਮੋਹਿ ਮਿਲਾਵੈਂ ॥ ਮੁਖ ਮਾਂਗੈ ਸੋਈ ਬਰੁ ਪਾਵੈਂ ॥੪॥ ਸਖੀ ਗਈ ਤਬ ਹੀ ਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇ ਦਯੋ ਤਿਨ ਸੁਭ ਮਤਿ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਦੁਹੂੰ ਕਰੇ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਤਜਿ ਕਰਿ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥੫॥ ਅਸ ਗੀ ਅਟਕਿ ਤਵਨ ਪਰ ਤਰੁਨੀ ॥ ਜੋਰਿ ਨ ਸਕਤ ਪਲਕ ਸੌ ਬਰਨੀ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਤਿਹੱ ਪ੍ਰਭਾ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਧੰਨ੍ਯ ਜਨਮ ਕਰਿ ਅਪਨ ਬਿਚਾਰੈ ॥੬॥ ਧਨਿ ਧਨਿ ਤਵਨ ਦਿਵਸ ਬਡਭਾਗੀ ॥ ਜਿਹ ਦਿਨ ਲਗਨ ਤੁਮਾਰੀ ਲਾਗੀ ॥ ਅਬ ਕਛੁ ਐਸ ਉਪਾਵ ਬਨੈਯੈ ॥ ਜਿਹ ਛਲ ਪਿਯ ਕੇ ਸੰਗ ਸਿਧੈਯੈ ॥੭॥ ਬੋਲਿ ਭੇਦ ਸਭ ਪਿਯਹਿ ਸਿਖਾਯੋ ॥ ਰੋਮਨਾਸ ਤਿਹ ਬਦਨ ਲਗਾਯੋ ॥ ਸਭ ਹੀ ਕੇਸ ਦੂਰ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਪੁਰਖ ਨਾਰਿ ਨਹਿ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰੇ ॥੮॥ ਸਭ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਸ ਧਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਬ ॥ ਠਾਢਾ ਭਯੋ ਅਦਾਲਤਿ ਮੈ ਤਬ ॥ ਕਹਿ ਮੁਰਿ ਚਿਤ ਕਾਜੀ ਸੁਤ ਲੀਨਾ ॥ ਮੈਂ ਚਾਹਤ ਤਾ ਕੌ ਪਤਿ ਕੀਨਾ ॥੯॥ ਕਾਜੀ ਕਾਢਿ ਕਿਤਾਬ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਕਰਿ ਇਹੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ਜੋ ਆਵੈਂ ਆਪਨ ਹ੍ਵੈ ਰਾਜੀ ॥ ਤਾ ਕਹੱ ਕਹਿ ਨ ਸਕਤ ਕਛੁ ਕਾਜੀ ॥੧੦॥

ਯਹ ਹਮਰੇ ਸੁਤ ਕੀ ਭੀ ਦਾਰਾ ॥ ਹਮ ਯਾ ਕੀ ਕਰਿ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਜੜ੍ਹ ਕਛੂ ਨ ਚੀਨੀ ॥ ਨਿਰਖਿਤ ਸਾਹ ਮੁਹਰ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ॥੧੧॥ ਮੁਹਰ ਕਰਾਇ ਧਾਮ ਵਹੱ ਗਯੋ ॥ ਪੁਰਖ ਭੇਸ ਧਰਿ ਆਵਤ ਭਯੋ ॥ ਜਬ ਦਿਨ ਦੁਤਿਯ ਕਚਹਿਰੀ ਲਾਗੀ ॥ ਪਾਤਸਾਹ ਬੈਠੇ ਬਡਭਾਗੀ ॥੧੨॥ ਕਾਜੀ ਕੋਟਵਾਰ ਥੇ ਜਹਾਂ ॥ ਪੁਰਖ ਭੇਸ ਧਰਿ ਆਯੋ ਤਹਾਂ ॥ ਸੰਗ ਸੁਤਾ ਕਾਜੀ ਕੀ ਆਨੀ ॥ ਸਾਹ ਸੁਨਤ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨੀ ॥੧੩॥ ਨਿਰਖਹੁ ਕਾਜਿ ਸੁਤਾ ਮੁਹਿ ਬਰਾ ॥ ਆਪਹਿ ਰੀਝਿ ਮਦਨ ਪਤਿ ਕਰਾ ॥ ਵਹੈ ਮੁਹਰ ਹਜਰਤਿਹਿ ਦਿਖਾਈ ॥ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹ੍ਵੈ ਆਪੁ ਕਰਾਈ ॥੧੪॥ ਨਿਰਖਤ ਮੁਹਰ ਸਭਾ ਸਭ ਹਸੀ ॥ ਕਾਜਿ ਸੁਤਾ ਮਿਤਵਾ ਗ੍ਰਿਹ ਬਸੀ ॥ ਕਾਜੀ ਹ੍ਵੈ ਚੁਪ ਹ੍ਵੈ ਕਰਿ ਰਹਾ ॥ ਨਯਾਇ ਕਿਯਾ ਤੈਸਾ ਫਲ ਲਹਾ ॥੧੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਸੌ ਕਾਜੀ ਛਲਾ ਬਸੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਧਾਮ ॥ ਲਖਨ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਚਤੁਰਾਨ ਕੇ ਹੈ ਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਾਮ ॥੧੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤ੍ਰਿਪਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੩॥੬੫੦੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਹੁ ਰਾਜ ਇਕ ਕਥਾ ਉਚਾਰੋ ॥ ਜਿਯ ਤੁਮਰੇ ਕੋ ਭਰਮ ਨਿਵਾਰੋ ॥ ਬਿਸਨਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਦੱਛਿਨ ॥ ਬਿਸਨਚੰਦ ਤਹ ਭੂਪ ਬਿਚੱਛਨ ॥੧॥ ਉਗ੍ਰ ਸਿੰਘ ਤਹ ਸਾਹੁ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਕਵਨ ਭੂਪ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਨਝੁਮਕਦੇ ਤਿਹ ਬਾਲਾ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਲਯੋ ਜਾ ਤੇ ਉਜਿਯਾਲਾ ॥੨॥ ਸੁੰਭਕਰਨ ਕਹ ਹੁਤੀ ਬਿਵਾਹੀ ॥ ਸੋ ਦਿਨ ਏਕ ਨਿਰਖ ਨ੍ਰਿਪ ਚਾਹੀ ॥ ਜਤਨ ਥਕਯੋ ਕਰਿ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥ ਕੋਪ ਬਢਾ ਅਤਿ ਹੀ ਨਰਰਾਈ ॥੩॥ ਦੇਖਹੁ ਇਹੁ ਅਬਲਾ ਕਾ ਹੀਯਾ ॥ ਜਿਹੱ ਕਾਰਨ ਹਮ ਅਸ ਛਲ ਕੀਯਾ ॥ ਰੰਕ ਛੋਰਿ ਕਰਿ ਰਾਵ ਨ ਭਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਭ੍ਰਿਤਨ ਕਹ ਤਹਾਂ ਪਠਾਯੋ ॥੪॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਚਾਕਰ ਤਹ ਗਏ ॥ ਘੇਰ ਲੇਤ ਤਾ ਕੋ ਘਰ ਭਏ ॥ ਤਾ ਕੇ ਪਤਿ ਕਹੱ ਹਨਾ ਰਿਸਾਈ ॥ ਭਾਜਿ ਗਈ ਤ੍ਰਿਯ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥੫॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਥ ਜਬ ਨਾਰਿ ਨਿਹਾਰਯੋ ॥ ਇਹੈ ਚੰਚਲਾ ਚਰਿਤ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਕਵਨ ਜਤਨ ਰਾਜਾ ਕਹੱ ਮਰਿਯੈ ॥ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕੋ ਬੈਰ ਉਤਰਿਯੈ ॥੬॥ ਲਿਖ ਪਤਿਯਾ ਪਠਈ ਇਕ ਤਹਾ ॥ ਬੈਠੋ ਹੁਤੋ ਨਰਾਧਿਪ ਜਹਾਂ ॥ ਜੋ ਮੋ ਕਹ ਰਾਨੀ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ॥ ਤੌ ਮੁਹਿ ਭੂਪ ਆਜੁ ਹੀ ਬਰਹੁ ॥੭॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਨ੍ਰਿਪ ਬੋਲਿ ਪਠਾਈ ॥ ਪਰ ਕੀ

ਤ੍ਰਿਯ ਰਾਨੀ ਠਹਰਾਈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਤਾ ਕੌ ਗ੍ਰਿਹ ਆਨੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਜੜ੍ਹ ਕਛੁ ਨ ਪਛਾਨੋ ॥੮॥ ਸੰਗ ਅਪਨੇ ਤਾ ਕੌ ਲੈ ਸੋਯੋ ॥ ਚਿਤ ਕੋ ਭਰਮੁ ਸਕਲ ਹੀ ਖੋਯੋ ॥ ਕਾਮਾਤੁਰ ਹ੍ਵੈ ਹਾਥ ਚਲਾਯੋ ॥ ਕਾਢਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਾਰਿ ਤਿਨ ਘਾਯੋ ॥੯॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕਹੱ ਮਾਰਿ ਵੈਸ ਹੀ ਡਾਰੀ ॥ ਤਾ ਪਰ ਤਜੌਂ ਹੀ ਬਸਤ੍ਰ ਸਵਾਰੀ ॥ ਆਪੁ ਜਾਇ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਤਨ ਜਲੀ ॥ ਨਿਰਖਹੁ ਚਤੁਰਿ ਨਾਰਿ ਕੀ ਭਲੀ ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬੈਰ ਲਿਯਾ ਨਿਜੁ ਨਾਹਿ ਕੋ ਨ੍ਰਿਪ ਕਹੱ ਦਿਯਾ ਸੰਘਾਰਿ ॥ ਬਹੁਰਿ ਜਰੀ ਨਿਜੁ ਨਾਥ ਸੌ ਲੋਗਨ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਰਿ ॥੧੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਵਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੪॥੬੫੨੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਹੁ ਭੂਪ ਇਕ ਕਥਾ ਨਵੀਨੀ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਲਖੀ ਨ ਆਗੇ ਚੀਨੀ ॥ ਰਾਧਾ ਨਗਰ ਪੂਰਬ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ॥ ਰੁਕਮਸੈਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਤਹਾਂ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਦਲਗਾਹਮਤੀ ਤ੍ਰਿਯ ਤਾ ਕੀ ॥ ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਤੁਲਿ ਨ ਵਾ ਕੀ ॥ ਸੁਤਾ ਸਿੰਧੁਲਾਦੇਇ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਪਰੀ ਪਦਮਨੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਕਹਿੱਜੈ ॥੨॥ ਤਹਿਕ ਭਵਾਨੀ ਭਵਨ ਭਨੀਜੈ ॥ ਕੋ ਦੂਸਰ ਪਟਤਰ ਤਿਹਿ ਦੀਜੈ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਏਸ੍ਵਰ ਤਹ ਆਵਤ ॥ ਆਨਿ ਗਵਰਿ ਕਹ ਸੀਸ ਝੁਕਾਵਤ ॥੩॥ ਭੁਜਬਲ ਸਿੰਘ ਤਹਾਂ ਨ੍ਰਿਪ ਆਯੋ ॥ ਭੋਜ ਰਾਜ ਤੇ ਜਨੁਕ ਸਵਾਯੋ ॥ ਨਿਰਖਿ ਸਿੰਧੁਲਾਦੇ ਦੁਤਿ ਤਾ ਕੀ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਚੇਰੀ ਭੀ ਵਾ ਕੀ ॥੪॥ ਆਗੇ ਹੁਤੀ ਔਰ ਸੋ ਪਰਨੀ ॥ ਅਬ ਇਹ ਸਾਥ ਜਾਤ ਨਹਿ ਬਰਨੀ ॥ ਚਿਤ ਮਹਿ ਅਧਿਕ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰਤ ॥ ਸਹਚਰਿ ਪਠੀ ਤਹਾ ਹ੍ਵੈ ਆਰਤਿ ॥੫॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਤੈਂ ਪਰ ਮੈਂ ਅਟਕੀ ॥ ਭੂਲਿ ਗਈ ਸਭ ਹੀ ਸੁਧਿ ਘਟ ਕੀ ॥ ਜੌ ਮੁਹਿ ਅਬ ਤੁਮ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੈਂ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਡਾਰਿ ਜਨੁ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਿਯਾਵੈ ॥੬॥ ਸੁਨਿ ਸਖੀ ਬਚਨ ਕੁਅਰਿ ਕੇ ਆਤੁਰ ॥ ਜਾਤ ਭਈ ਰਾਜਾ ਤਹਿ ਸਾਤਿਰ ॥ ਜੁ ਕਛੁ ਕਹਯੋ ਕਹਿ ਤਾਹਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਸੁਨਿ ਬਚ ਭੂਪ ਅਧਿਕ ਲਲਚਾਯੋ ॥੭॥ ਚਿੰਤ ਕਰੀ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਤਹੱ ਜੈਯੈ ॥ ਕਿਹ ਛਲ ਸੌ ਤਾ ਕੌ ਹਰਿ ਲਜੈਯੈ ॥ ਸੁਨਿ ਬਚ ਭੂਖਿ ਭੂਪ ਕੀ ਭਗੀ ॥ ਤਬ ਤੇ ਅਧਿਕ ਚਟਪਟੀ ਲਗੀ ॥੮॥ ਭੂਪ ਸਖੀ ਤਬ ਤਹੀ ਪਠਾਈ ॥ ਇਸਥਿਤ ਹੁਤੀ ਜਹਾਂ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਕਹਾ ਚਰਿਤ ਕਛੁ ਤੁਮਹਿ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ਜਿਹ ਛਲ ਸਦਨ ਹਮਾਰੇ ਆਵਹੁ ॥੯॥ ਏਕ ਢੋਲਿ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋਰ ਮੰਗਾਵਾ ॥ ਬੈਠਿ ਚਰਮ ਸੌ ਬੀਚ ਮੜ੍ਹਾਵਾ ॥ ਇਸਥਿਤ ਆਪੁ ਤਵਨੁ ਮਹਿ ਭਈ ॥ ਇਹ ਛਲ

ਧਾਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਗਈ ॥੧੦॥ ਇਹ ਛਲ ਢੋਲ ਬਜਾਵਤ ਚਲੀ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਭ ਨਿਰਖਤ ਅਲੀ ॥ ਭੇਵ ਅਭੇਵ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਪਾਯੋ ॥ ਸਭ ਹੀ ਇਹ ਬਿਧਿ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਯੋ ॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਨ ਚੰਚਲਾ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਧਾਮ ॥ ਢੋਲ ਢਮਾਕੋ ਦੈ ਗਈ ਕਿਨਹੂੰ ਲਖਾ ਨ ਬਾਮ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪਚਪਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੫॥੬੫੩੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਕਥਾ ਅਪੂਰਬ ॥ ਜੋ ਛਲ ਕਿਯਾ ਸੁਤਾ ਨ੍ਰਿਪ ਪੂਰਬ ॥ ਭੁਜੰਗਧੁਜਾ ਇਕ ਭੂਪ ਕਹਾਵਤ ॥ ਅਮਿਤ ਦਰਬ ਬਿੱਪਨ ਕਹੱ ਦਯਾਵਤ ॥੧॥ ਅਜਿਤਾਵਤੀ ਨਗਰ ਤਿਹ ਰਾਜਤ ॥ ਅਮਰਾਵਤੀ ਨਿਰਖਿ ਜਿਹ ਲਾਜਤ ॥ ਬਿਮਲਮਤੀ ਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁਤਾ ਬਿਲਾਸਦੇਇ ਪਹਿਚਾਨੀ ॥੨॥ ਮੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਤਿਨ ਪੜ੍ਹੇ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਿਹੱ ਸਮ ਪੜੈ ਨ ਦੂਸਰਿ ਨਾਰਾ ॥ ਗੰਗ ਸਮੁਦ੍ਰਹਿ ਜਹਾਂ ਮਿਲਾਨੀ ॥ ਤਹੀ ਹੁਤੀ ਤਿਨ ਕੀ ਰਜਧਾਨੀ ॥੩॥ ਨਿਰਖਿ ਪ੍ਰਭਾ ਤਿਹ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥ ਰਜਧਾਨੀ ਐਸੀ ਤਿਹ ਅਹੀ ॥ ਊਚ ਧੌਲਹਰ ਤਹਾਂ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਜਿਨ ਪਰ ਬੈਠਿ ਪਕਰਿਯਤ ਤਾਰੇ ॥੪॥ ਮੱਜਨ ਹੇਤ ਤਹਾਂ ਨ੍ਰਿਪ ਆਵਤ ॥ ਨ੍ਹਾਇ ਪੂਰਬਲੇ ਪਾਪ ਗਵਾਵਤ ॥ ਤਹ ਇਕ ਨ੍ਹਾਂਨ ਨਰਾਧਿਪ ਚਲੋ ॥ ਜੋਬਨਵਾਨ ਸਿਪਾਹੀ ਭਲੋ ॥੫॥ ਸੋ ਬਿਲਾਸਦੇ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਕੈ ਮੈਂ ਅਬ ਯਾਹੀ ਕਹੱ ਬਰਿਹੌਂ ॥ ਨਾਤਰ ਬੂਡਿ ਗੰਗ ਮਹਿ ਮਰਿਹੌਂ ॥੬॥ ਏਕ ਸਖੀ ਲਖਿ ਹਿਤੂ ਸਿਯਾਨੀ ॥ ਤਾ ਸੌਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬਾਤ ਬਖਾਨੀ ॥ ਜੋ ਤਾ ਕੌਂ ਤੈਂ ਮੁਝੈ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ਮੁਖ ਮਾਂਗੈ ਜੇਤੋ ਧਨ ਪਾਵੈ ॥੭॥ ਤਬ ਸਖਿ ਗਈ ਤਵਨ ਕੇ ਗ੍ਰੇਹਾ ॥ ਪਰਿ ਪਾਇਨ ਅਸਿ ਦਿਯੋ ਸੰਦੇਹਾ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤੁਮਰੇ ਪਰ ਅਟਕੀ ॥ ਭੂਲਿ ਗਈ ਤਾਕਹਿ ਸੁਧਿ ਘਟ ਕੀ ॥੮॥ ਸੁਨਿ ਨ੍ਰਿਪ ਬਚਨ ਭਯੋ ਬਿਸਮੈ ਮਨ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਾਂਹਿ ਬਖਾਨੇ ਬੈਨਨ ॥ ਅਸ ਕਛੁ ਕਰਿਜੈ ਬਚਨ ਸਯਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਿਲਾਸਦੇ ਹ੍ਵੈ ਮੁਰ ਰਾਨੀ ॥੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤੁਮ ਨ੍ਰਿਪ ਭੇਸ ਨਾਰਿ ਕੋ ਧਾਰਹੁ ॥ ਭੂਖਨ ਬਸਤ੍ਰ ਸੁ ਅੰਗ ਸੁਧਾਰਹੁ ॥ ਭੁਜੰਗਧੁਜਾ ਕਹੱ ਦੈ ਦਿਖਰਾਈ ॥ ਫੁਨਿ ਅੰਗਨਾ ਮਹਿ ਜਾਹੁ ਛਪਾਈ ॥੧੦॥ ਭੂਪਿਤ ਬਸਤ੍ਰ ਨਾਰਿ ਕੇ ਧਾਰੇ ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਗਹਨਾ ਗੁਹਿ ਡਾਰੇ ॥ ਭੁਜੰਗਧੁਜਾ ਕਹੱ ਦਈ ਦਿਖਾਈ ॥ ਨਿਜੁ ਅੰਗਨਾ ਮਹਿ ਗਯੋ ਲੁਕਾਈ ॥੧੧॥

ਨਿਰਖਿ ਭੂਪ ਤਿਹ ਰਹਾ ਲੁਭਾਇ ॥ ਵਹੈ ਸਖੀ ਤਹ ਦਈ ਪਠਾਇ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਨਿਰਖਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਆਵਹੁ ॥ ਬਹੁਰਿ ਬਜਾਹ ਕੋ ਬਜੋਤ ਬਨਾਵਹੁ ॥੧੨॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਸਹਚਰਿ ਤਹ ਗਈ ॥ ਟਾਰਿ ਘਰੀ ਦ੍ਵੈ ਆਵਤ ਭਈ ॥ ਤਿਹ ਮੁਖ ਤੇ ਹ੍ਵੈ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸ੍ਰਵਨ ਦੈ ਭੂਪ ਹਮਾਰੇ ॥੧੩॥ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਤਾ ਅਪਨੀ ਤਿਹ ਦੀਜੈ ॥ ਬਹੁਰੌ ਬਹਿਨਿ ਤਵਨ ਕੀ ਲੀਜੈ ॥ ਸੁਨਤ ਬੈਨ ਨ੍ਰਿਪ ਫੇਰ ਨ ਕੀਨੋ ॥ ਦੁਹਿਤਹਿ ਕਾਢਿ ਤਵਨ ਕਹ ਦੀਨੋ ॥੧੪॥ ਸੁਤਾ ਪ੍ਰਥਮ ਦੈ ਬਜਾਹ ਰਚਾਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੌ ਬਜਾਹ ਨਾਰਿ ਕਰ ਲਜਾਯੋ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਬਧਿ ਤਿਹ ਜੜ੍ਹ ਕੋ ਕਿਯੋ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਸਹਿਤ ਰਾਜ ਹਰਿ ਲਿਯੋ ॥੧੫॥ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਤਾ ਰਾਜਾ ਕੀ ਹਰੀ ॥ ਬਹੁਰਿ ਨਾਸ ਤਿਹ ਤਨ ਕੀ ਕਰੀ ॥ ਬਹੁਰੌ ਛੀਨਿ ਰਾਜ ਤਿਨ ਲੀਨਾ ॥ ਬਰਿ ਬਿਲਾਸਦੇਈ ਕਹੱ ਕੀਨਾ ॥੧੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਜਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਪਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੬॥੬੫੪੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਨ੍ਰਿਪ ਕਥਾ ਬਖਾਨੈ ਔਰੈ ॥ ਜੋ ਭਈ ਏਕ ਰਾਜ ਕੀ ਠੌਰੈ ॥ ਸਹਰ ਸੁਨਾਰ ਗਾਂਵ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਸਬਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਇਕ ਤਹਾਂ ॥੧॥ ਦਲਥੰਭਨਦੇਈ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ॥ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਿਹੱ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਧਾਰਿ ॥ ਜੋਗੀ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਤਹੱ ਆਯੋ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁੰਦਰ ਬਿਧ ਨ ਬਨਾਯੋ ॥੨॥ ਰਾਨੀ ਨਿਰਖਿ ਰੀਝਿ ਤਿਹ ਰਹੀ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਕਹੀ ॥ ਜਿਹੱ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਜੁਗਿਯਾ ਕਹੱ ਪੈਯੈ ॥ ਉਸੀ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕੌ ਆਜੁ ਬਨੈਯੈ ॥੩॥ ਬ੍ਰਿਸਟਿ ਬਿਨਾ ਬਦਰਾ ਗਰਜਾਏ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸਕਤਿ ਅੰਗਰਾ ਬਰਖਾਏ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਅਸਥਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਪਰ ਪਰੈਂ ॥ ਨਿਰਖਿ ਲੋਗ ਸਭ ਹੀ ਜਿਯ ਡਰੈਂ ॥੪॥ ਭੂਪ ਮੰਤ੍ਰਿਯਨ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਬੋਲਿ ਬਿਪ੍ਰ ਪੁਸਤਕਨ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਇਨ ਬਿਘਨਨ ਕੋ ਕਹੱ ਉਪਚਾਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਹੀ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬਿਚਾਰਾ ॥੫॥ ਤਬ ਲਗਿ ਬੀਰ ਹਾਂਕਿ ਤਿਨ ਰਾਨੀ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੌ ਕਹੱਵਾਈ ਬਾਨੀ ॥ ਏਕ ਕਾਜ ਉਬਰੈ ਜੋ ਕਰੈ ॥ ਨਾਤਰ ਪ੍ਰਜਾ ਸਹਿਤ ਨ੍ਰਿਪ ਮਰੈ ॥੬॥ ਸਭਹਿੱਨ ਲਖੀ ਗਗਨ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਬੀਰ ਬਾਕਜ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਪਛਾਨੀ ॥ ਬਹੁਰਿ ਬੀਰ ਤਿਨ ਐਸ ਉਚਾਰੋ ॥ ਸੁ ਮੈਂ ਕਹਤ ਹੌ ਸੁਨਹੁ ਪਯਾਰੋ ॥੭॥ ਜੌ ਰਾਜਾ ਅਪਨੀ ਲੈ ਨਾਰੀ ॥ ਜੁਗਿਯਹਿ ਦੈ ਧਨ ਸਹਿਤ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ਤਬ ਇਹ ਪ੍ਰਜਾ ਸਹਿਤ ਨਹਿ ਮਰੈ ॥ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਪ੍ਰਿਥੀ

ਧਰ ਕਰੈ ॥੮॥ ਪੂਜਾ ਲੋਕ ਸੁਨਿ ਬਚ ਅਕੁਲਾਏ ॥ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਤਹਾਂ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਲੈ ਆਏ ॥ ਜੁਗਿਯਹਿ ਦੇਇ ਦਰਬੁ ਜੁਤ ਨਾਰੀ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕੀ ਗਤਿ ਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪੂਜਾ ਸਹਿਤ ਰਾਜਾ ਛਲਾ ਗਈ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਨਾਰਿ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਸਕਾ ਨ ਕੋਈ ਬਿਚਾਰਿ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਤਾਵਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੭॥੬੫੫੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਵਤ ਤੁਮਰੇ ਸੰਗਾ ॥ ਅਚਲਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਰਾਜਤ ॥ ਸੂਰ ਸਿੰਘ ਤਹੱ ਭੂਪ ਬਿਰਾਜਤ ॥੧॥ ਅੰਜਨਦੇਇ ਤਵਨ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥ ਖੰਜਨਦੇ ਦੁਹਿਤਾ ਤਿਹ ਜਾਨੀ ॥ ਅਧਿਕ ਦੁਹੂੰ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨਰੀ ਨਾਗਿਨਿ ਮਨ ਲਾਜੈ ॥੨॥ ਤਹਾਂ ਏਕ ਆਯੋ ਸੌਦਾਗਰ ॥ ਰੂਪਵੰਤੁ ਜਨੁ ਦੁਤਿਯ ਨਿਸਾਕਰ ॥ ਜੋ ਅਬਲਾ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਰਾਜ ਪਾਟ ਤਜਿ ਸਾਥ ਸਿਧਾਰੈ ॥੩॥ ਸੋ ਆਯੋ ਨ੍ਰਿਪ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਘਰ ਤਰ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਨਿਰਖਾ ਤਿਹ ਦ੍ਰਿਗ ਭਰਿ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਤਿਹ ਊਪਰ ਭੂਲੀ ॥ ਜਨੁ ਮਦ ਪੀ ਮਤਵਾਰੀ ਝੂਲੀ ॥੪॥ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਚੰਡ ਨਾਮ ਤਿਹ ਨਰ ਕੋ ॥ ਜਨੁਕਰਿ ਮੁਕਟ ਕਾਮ ਕੇ ਸਿਰ ਕੋ ॥ ਸਖੀ ਏਕ ਤਹੱ ਕੁਅਰਿ ਪਠਾਈ ॥ ਕਹਿਯਹੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸਜਨ ਸੌ ਜਾਈ ॥੫॥ ਸਖੀ ਤੁਰਤੁ ਤਿਨ ਤਹ ਪਹੁਚਾਯੋ ॥ ਜਸ ਨਾਵਕ ਕੋ ਤੀਰ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਕਲ ਕੁਅਰਿ ਤਿਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਮਨ ਬਚ ਰੀਝਿ ਰਹਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥੬॥ ਨਦੀ ਬਹਤ ਨ੍ਰਿਪ ਗ੍ਰਿਹ ਤਰ ਜਹਾਂ ॥ ਠਾਢ ਹੂਜਿਯਹੁ ਨਿਸਿ ਕਹੱ ਤਹਾਂ ॥ ਡਾਰਿ ਦੇਗ ਮੈਂ ਕੁਅਰਿ ਬਹੈਹੈਂ ॥ ਛਿਦ੍ਰ ਮੂੰਦਿ ਤਾ ਕੇ ਸਭ ਲੈ ਹੈਂ ॥੭॥ ਊਪਰ ਬਾਂਧਿ ਤੂੰਬਕਾ ਦੈ ਹੈਂ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤੁਹਿ ਤਾਹਿ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ॥ ਜਬ ਤੁਬਰੀ ਲਖਿਯਹੁ ਢਿਗ ਆਈ ॥ ਕਾਢਿ ਭੋਗ ਦੀਜਹੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥੮॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਦਿ ਤਾ ਸੌ ਸੰਕੇਤਾ ॥ ਦੂਤੀ ਗੀ ਨ੍ਰਿਪ ਤ੍ਰਿਯਜ ਨਿਕੇਤਾ ॥ ਡਾਰਿ ਦੇਗ ਮੈਂ ਕੁਅਰਿ ਬਹਾਈ ॥ ਬਾਂਧਿ ਤੂੰਬਰੀ ਤਹੱ ਪਹੁਚਾਈ ॥੯॥ ਜਬ ਬਹਤੀ ਤੁਬਰੀ ਤਹੱ ਆਈ ॥ ਆਵਨ ਕੁਅਰਿ ਲਖਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਐਂਚਿ ਤਹਾਂ ਤੇ ਦੇਗ ਨਿਕਾਰੀ ॥ ਲੈ ਪਲਕਾ ਊਪਰ ਬੈਠਾਰੀ ॥੧੦॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਮੰਗਾਈ ॥ ਦੁਹੂੰ ਖਾਟ ਪਰ ਬੈਠਿ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਚਾਰਿ ਪਹਰ ਤਾ ਸੌ ਕਰਿ ਭੋਗਾ ॥ ਭੇਦ ਨ ਲਖਾ ਦੂਸਰੇ ਲੋਗਾ ॥੧੧॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਾ ਸੌ ਰੋਜ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਰਿ ਤਾਹਿ ਪਠਾਵੈ ॥ ਭੂਪ ਸਹਿਤ

ਕੋਈ ਭੇਦ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਅਪਨੋ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਵੈ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਾਵਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੮॥੬੫੮੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਭੂਪਤਿ ਇਕ ਕਥਾ ਨਵੀਨੀ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਲਖੀ ਨ ਆਗੇ ਚੀਨੀ ॥ ਸੁੰਦ੍ਰਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਤਹ ਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਸੁੰਦਰਦੇ ਰਾਜਾ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਆਪੁ ਜਨੁਕ ਜਗਦੀਸ ਸਵਾਰੀ ॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ ਬਖਾਨੀ ॥ ਐਸੀ ਹੁਤੀ ਰਾਇ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥੨॥ ਤਹਿੱਕ ਸਾਹ ਕੋ ਪੂਤ ਅਪਾਰਾ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰਾ ॥ ਨਿਰਖਿ ਨਾਕ ਜਿਹ ਸੂਆ ਰਿਸਾਨੋ ॥ ਕੰਜ ਜਾਨਿ ਦ੍ਰਿਗ ਭਵਰ ਭੁਲਾਨੋ ॥੩॥ ਕਟਿ ਕੇਹਰਿ ਲਖਿ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਵਤ ॥ ਤਾ ਤੇ ਫਿਰਤ ਮ੍ਰਿਗਨ ਕਹੱ ਘਾਵਤ ॥ ਸੁਨਿ ਬਾਨੀ ਕੋਕਿਲ ਕੁਰਰਈ ॥ ਕ੍ਰੋਧ ਜਰਤ ਕਾਰੀ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ॥੪॥ ਨੈਨ ਨਿਰਖਿ ਕਰਿ ਜਲਜ ਲਜਾਨਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨਾ ॥ ਅਲਕ ਹੇਰਿ ਨਾਗਿਨਿ ਰਿਸਿ ਭਰੀ ॥ ਚਿਤ ਮਹਿ ਲਜਤ ਪਤਾਰਹਿ ਬਰੀ ॥੫॥ ਸੋ ਆਯੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸਾ ॥ ਸੌਦਾ ਕੀ ਜਿਯ ਮੈਂ ਧਰਿ ਆਸਾ ॥ ਸੁੰਦਰਿਦੇ ਨਿਰਖਤ ਤਿਹ ਭਈ ॥ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਤਜਿ ਬੌਰੀ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ॥੬॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਤਾਹਿ ਬੁਲਾਵਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਿਯ ਜਸ ਮਨ ਭਾਵਾ ॥ ਤਹੱ ਇਕ ਹੁਤੀ ਨ੍ਰਿਪਤ ਕੀ ਚੇਰੀ ॥ ਹੇਰਿ ਗਈ ਜਸ ਹੇਰਿ ਅਹੇਰੀ ॥੭॥ ਪਾਵ ਦਾਬਿ ਨ੍ਰਿਪ ਜਾਇ ਜਗਾਯੋ ॥ ਧਾਮ ਤੋਰ ਤਸਕਰਿ ਇਕ ਆਯੋ ॥ ਰਾਨੀ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਚਲਿ ਦੇਖਹੁ ਤਿਹ ਭੂਪ ਤਮਾਸਾ ॥੮॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਨ੍ਰਿਪ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਯੋ ॥ ਖੜਗ ਹਾਥ ਲੈ ਤਹਾਂ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਜਬ ਅਬਲਾ ਪਤਿ ਕੀ ਸੁਧਿ ਪਾਈ ॥ ਅਧਿਕ ਧੂੰਮ ਤਹ ਦਿਯਾ ਜਗਾਈ ॥੯॥ ਸਭ ਕੇ ਨੈਨ ਧੂਮ੍ਰ ਸੌ ਭਰੇ ॥ ਅਸੁਆ ਟੂਟਿ ਬਦਨ ਪਰ ਪਰੇ ॥ ਜਬ ਰਾਨੀ ਇਹ ਘਾਤ ਪਛਾਨੀ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਲੰਘਾਇ ਹਿਯੇ ਹਰਖਾਨੀ ॥੧੦॥ ਆਗੇ ਸੌ ਕਰਿ ਕਾਢਾ ਜਾਰਾ ॥ ਧੂਮ੍ਰ ਭਰੇ ਦ੍ਰਿਗ ਨ੍ਰਿਪ ਨ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਪੌਛ ਨੇਤ੍ਰ ਜਬ ਹੀ ਗਯੋ ਤਹਾਂ ॥ ਕੋਊ ਨ ਪੁਰਖ ਨਿਹਾਰਾ ਉਹਾਂ ॥੧੧॥ ਉਲਟਿ ਤਿਸੀ ਚੇਰੀ ਕਹੱ ਘਾਯੋ ॥ ਇਹ ਰਾਨੀ ਕਹੱ ਦੋਸ ਲਗਾਯੋ ॥ ਮੂਰਖ ਭੂਪ ਨ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਆਗੇ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਯ ਮਿੱਤ੍ਰ ਨਿਕਾਰਾ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨਸਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੫੯॥੬੫੯੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ॥ ਜਿਹ ਛਲ ਨਾਰਿ ਨਿਕਾਰਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ॥ ਪੂਰਬ ਦੇਸ ਅਪੂਰਬ ਨਗਰੀ ॥ ਤਿਹੂੰ ਭਵਨ ਕੇ ਬੀਚ ਉਜਗਰੀ ॥੧॥ ਸਿਵਪ੍ਰਸਾਦ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ਕੋ ਹੈ ॥ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ਸਿਵ ਰਤ ਸੋਹੈ ॥ ਭਾਵਨਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰ ਭਣਿੱਜੈ ॥ ਮਨਮੋਹਨਿਦੇ ਸੁਤਾ ਕਹਿੱਜੈ ॥੨॥ ਸਾਹਮਦਾਰ ਪੀਰ ਤਹੱ ਜਾਹਿਰ ॥ ਸੇਵਤ ਜਾਂਹਿ ਭੂਪ ਨਰ ਨਾਹਰ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਨ੍ਰਿਪ ਤਹਾਂ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਸਹਿਤ ਲਏ ਸੰਗ ਦਾਰਾ ॥੩॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਦੁਹਿਤਾ ਕਹੱ ਭਾਇਯੋ ॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਤਾ ਕਹ ਤਹੀ ਬੁਲਾਇਯੋ ॥ ਤਹੀ ਕਾਮ ਕੇ ਕੇਲ ਤਰੁਨਿ ਤਾ ਸੌ ਕਿਯੋ ॥ ਹੋ ਹਸਿ ਹਸਿ ਕਰਿ ਆਸਨ ਤਾ ਕੌ ਕਸਿ ਕਸਿ ਲਿਯੋ ॥੪॥ ਪੀਰ ਚੂਰਮਾ ਹੇਤ ਜੁ ਭੂਪ ਬਨਾਇਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਭਾਂਗ ਕੌ ਤਾ ਮਹਿ ਤਰੁਨਿ ਮਿਲਾਇਯੋ ॥ ਸਭ ਸੋਫੀ ਤਿਹ ਖਾਇ ਦਿਵਾਨੇ ਹ੍ਵੈ ਪਰੇ ॥ ਹੋ ਜਾਨੁ ਪ੍ਰਹਾਰ ਬਿਨਾ ਸਿਗਰੇ ਆਪੇ ਮਰੇ ॥੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੋਫੀ ਭਏ ਸਭੈ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਜਨੁਕਰ ਪਰੇ ਬੀਰ ਰਨ ਮਾਰੇ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਇਤ ਘਾਤ ਪਛਾਨਾ ॥ ਉਠ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਗ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨਾ ॥੬॥ ਸੋਫੀ ਕਿਨੂੰ ਨ ਆਂਖਿ ਉਘਾਰੀ ॥ ਲਾਤ ਜਾਨੁ ਸੈਤਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਪਾਯੋ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰਿ ਲੈ ਮੀਤ ਸਿਧਾਯੋ ॥੭॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਾਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੦॥੬੫੯੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਜਸ ਕਿਯ ਸੁਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਪ੍ਰਬਲ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਇਕ ਅਤਿ ਬਲ ॥ ਅਰਿ ਕਾਂਪਤ ਜਾ ਕੇ ਡਰ ਜਲ ਥਲ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਝਕਝੂਮਕਦੇ ਤਿਹ ਬਾਰਿ ॥ ਘੜੀ ਆਪੁ ਜਨੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਨਾਰ ॥ ਤਹ ਥੋ ਸੁਘਰਸੈਨ ਖਤਿਰੇਟਾ ॥ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪੇਟਾ ॥੨॥ ਜਗੰਨਾਥ ਕਹੱ ਭੂਪ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਲੱਤ੍ਰ ਸੰਗ ਲੈ ਆਯੋ ॥ ਜਗੰਨਾਥ ਕੋ ਨਿਰਖ ਦਿਵਾਲਾ ॥ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ਭੂਪ ਉਤਾਲਾ ॥੩॥ ਹਮਰੋ ਪਾਪ ਪੁਰਾਤਨ ਗਯੋ ॥ ਸਫਲ ਜਨਮ ਹਮਰੋ ਅਬ ਭਯੋ ॥ ਜਗੰਨਾਥ ਕੋ ਪਾਯੋ ਦਰਸਨ ॥ ਔਰ ਕਰਾ ਹਾਥਨ ਪਗ ਪਰਸਨ ॥੪॥ ਤਬ ਲਗ ਭੂਪ ਸੁਤ ਤਹੱ ਆਈ ॥ ਪਿਤਾ ਸੁਨਤ ਅਸ ਕਹਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਸੁਨਿ ਮੈਂ ਸੈਨ ਆਜੁ ਹਿਯਾਂ ਕਰਿਹੌ ॥ ਜਿਹ ਏ ਕਹੈ ਤਿਸੀ ਕਹੱ ਬਰਿਹੋ ॥੫॥ ਪ੍ਰਾਤ ਉਠੀ ਤਹੱ ਤੇ ਸੋਈ ਜਬ ॥ ਬਚਨ ਕਹਾ ਪਿਤ ਸੰਗ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਬ ॥ ਸੁਘਰਸੈਨ ਖੱਤ੍ਰੀ ਜੋ ਆਹੀ ॥

ਜਗੰਨਾਥ ਦੀਨੀ ਮੈਂ ਤਾਹੀ ॥੬॥ ਰਾਜੈ ਬਚਨ ਸੁਨਾ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਬ ॥ ਐਸ ਕਹਾ ਦੁਹਿਤਾ ਕੇ ਸੰਗ ਤਬ ॥ ਜਗੰਨਾਥ ਜਾ ਕਹ ਤੂੰ ਦੀਨੀ ॥ ਹਮ ਸੌ ਜਾਤ ਨ ਤਾ ਸੌ ਲੀਨੀ ॥੭॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਛੁ ਜੜ੍ਹ ਪਾਯੋ ॥ ਇਹ ਛਲ ਅਪਨਾ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਯੋ ॥ ਜਗੰਨਾਥ ਕੋ ਬਚਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਲੈ ਮੀਤ ਸਿਧਾਨਾ ॥੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਸਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੧॥੬੫੯੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਕਥਾ ਪੁਰਾਤਨ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਪੰਡਿਤ ਕਹਤ ਮਹਾਂ ਮੁਨਿ ॥ ਏਕ ਮਹੇਸ੍ਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾਨਾ ॥ ਡੰਡ ਦੇਤ ਜਾ ਕੋ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਨਾ ॥੧॥ ਨਗਰ ਮਹੇਸ੍ਰਾਵਤਿ ਤਹ ਰਾਜਤ ॥ ਅਮਰਾਵਤਿ ਜਹ ਦੁਤਿਯ ਬਿਰਾਜਤ ॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ॥ ਅਲਕਾ ਨਿਰਖਿ ਥਕਿਤ ਤਿਹ ਰਹੀ ॥੨॥ ਗਜ ਗਾਮਿਨਿ ਦੇ ਸੁਤਾ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਪਟਤਰ ਮੁਖ ਦਿੱਜੈ ॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਪ੍ਰਭਾ ਬਖਾਨੀ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹਤ ਰਾਜਾ ਅਰੁ ਰਾਨੀ ॥੩॥ ਤਾ ਕੀ ਲਗਨ ਏਕ ਸੌ ਲਾਗੀ ॥ ਨੀਂਦ ਭੂਖਿ ਜਾ ਤੇ ਸਭ ਭਾਗੀ ॥ ਗਾਜੀਰਾਇ ਤਵਨ ਕੋ ਨਾਮਾ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹਤ ਜਾ ਕੌ ਲਖਿ ਬਾਮਾ ॥੪॥ ਔਰ ਘਾਤ ਜਬ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥ ਏਕ ਨਾਵ ਤਵ ਨਿਕਟ ਮੰਗਾਈ ॥ ਰਾਜਕੁਅਰ ਤਿਹ ਰਾਖਾ ਨਾਮਾ ॥ ਜਾਨਤ ਸਕਲ ਪੁਰਖ ਅਰੁ ਬਾਮਾ ॥੫॥ ਗਾਜੀਰਾਇ ਬੈਠਿ ਤਿਹ ਊਪਰ ॥ ਨਿਕਸਾ ਆਇ ਭੂਪ ਮਹਲਨ ਤਰ ॥ ਲੈਨੀ ਹੋਇ ਨਾਵ ਤੌ ਲੀਜੈ ॥ ਨਾਤਰੁ ਮੋਹਿ ਉੱਤਰ ਕਛੁ ਦੀਜੈ ॥੬॥ ਮੈਂ ਲੈ ਰਾਜ ਕੁਅਰਿ ਕੌ ਜਾਊਂ ॥ ਬੇਚੌਂ ਜਾਇ ਔਰ ਹੀ ਗਾਊਂ ॥ ਲੈਨੀ ਹੋਇ ਨਾਵ ਤਬ ਲੀਜੈ ॥ ਨਾਤਰ ਹਮੈਂ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ॥੭॥ ਮੂਰਖ ਭੂਪ ਬਾਤ ਨਹਿ ਪਾਈ ॥ ਬੀਤਾ ਦਿਨ ਰਜਨੀ ਹ੍ਵੈ ਆਈ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਬ ਦੇਗ ਮੰਗਾਇ ॥ ਬੈਠੀ ਬੀਚ ਤਵਨ ਕੇ ਜਾਇ ॥੮॥ ਛਿਦ੍ਰ ਮੂੰਦਿ ਨੌਕਾ ਤਰ ਬਾਂਧੀ ॥ ਛੋਰੀ ਤਬੈ ਬਹੀ ਜਬ ਆਂਧੀ ॥ ਜਬ ਨ੍ਰਿਪ ਪ੍ਰਾਤ ਦਿਵਾਨ ਲਗਾਯੋ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਤਹ ਇਕ ਮਨੁਖ ਪਠਾਯੋ ॥੯॥ ਜੌ ਤੁਮ ਨਾਵ ਨ ਮੋਲ ਚੁਕਾਵਤ ॥ ਰਾਜਕੁਅਰਿ ਲੈ ਬਨਿਕ ਸਿਧਾਵਤ ॥ ਜਾਨਿ ਦੇਹੁ ਜੋ ਮੋਲ ਨ ਬਨੀ ॥ ਮੇਰੇ ਘਰ ਨਵਕਾ ਹੈਂ ਘਨੀ ॥੧੦॥ ਹਰੀ ਕੁਅਰਿ ਰਾਜਾ ਕੌ ਕਹਿਕੈ ॥ ਮੂਰਖ ਸਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀ ਲਹਿਕੈ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਸੁਤਾ ਕੀ ਜਬ ਸੁਧਿ ਪਾਈ ॥

ਬੈਠਿ ਰਹਾ ਮੂੰਡੀ ਨਿਹੁਰਾਈ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਾਸਠ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੨॥੬੬੦੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਭੂਪਤਿ ਇਕ ਕਥਾ ਬਚਿੱਤ੍ਰ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਿਯ ਇਕ ਨਾਰਿ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ॥ ਗੁੱਲੋ ਇਕ ਖੱਤ੍ਰਾਨੀ ਆਹੀ ॥ ਜੇਠਮੱਲ ਛੱਤ੍ਰੀ ਕਹੱ ਬ੍ਯਾਹੀ ॥੧॥ ਤਾ ਕੌ ਔਰ ਪੁਰਖ ਇਕ ਭਾਯੋ ॥ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਹੇਤੁ ਭੁਲਾਯੋ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਤਿਹ ਧਾਮ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਵੈ ॥੨॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸੁਧਿ ਤਾ ਕੇ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਤਾ ਸੰਗ ਕਰੀ ਲਰਾਈ ॥ ਅਧਿਕ ਕਰੀ ਜੂਤਿਨ ਕੀ ਮਾਰਾ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਰਿਤ ਬਿਚਾਰਾ ॥੩॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇਂ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਕੌ ਤ੍ਯਾਗੀ ॥ ਸਾਥ ਫਕੀਰਨ ਕੇ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥ ਵਾਹਿ ਅਤਿਥ ਕਰਿ ਕੈ ਸੰਗ ਲੀਨਾ ॥ ਔਰੈ ਦੇਸ ਪਯਾਨਾ ਕੀਨਾ ॥੪॥ ਜਿਹ ਜਿਹ ਦੇਸ ਆਪੁ ਪਗੁ ਧਾਰੈ ॥ ਤਹੀ ਤਹੀ ਵਹੁ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰੈ ॥ ਔਰ ਪੁਰਖੁ ਤਿਹ ਅਤਿਥ ਪਛਾਨੈ ॥ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਨ ਕੋਈ ਜਾਨੈ ॥੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ
ਤੀਨ ਸੌ ਤ੍ਰਿਸਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੩॥੬੬੧੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਕਥਾ ਨਵੀਨ ॥ ਜਸ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਿਯ ਨਾਰਿ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਸਿੰਘ ਮਹੇਸ੍ਰ ਸੁਨਾ ਇਕ ਰਾਜਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਔਰ ਨ ਬਿਧਨਾ ਸਾਜਾ ॥੧॥ ਨਗਰ ਮਹੇਸ੍ਰਾਵਤਿ ਤਿਹ ਰਾਜਤ ॥ ਦੇਵਪੁਰੀ ਜਾ ਕੌ ਲਖਿ ਲਾਜਤ ॥ ਬਿਮਲਮਤੀ ਰਾਨੀ ਤਿਹ ਐਨ ॥ ਜਾ ਸਮ ਸੁਨੀ ਨ ਨਿਰਖੀ ਨੈਨ ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬਦੇਇ ਤਿਹ ਬੇਟੀ ॥ ਜਾ ਸਮ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਨਹਿ ਭੇਟੀ ॥ ਅਧਿਕ ਤਵਨ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਜਿਹ ਦੁਤਿ ਨਿਰਖਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਲਾਜੈ ॥੩॥ ਜਬ ਜੋਬਨ ਤਾ ਕੇ ਤਨ ਭਯੋ ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਮਦਨ ਦਮਾਮੋ ਦਯੋ ॥ ਭੂਪ ਬ੍ਯਾਹ ਕੋ ਬਿਵਤ ਬਨਾਇ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰੋਹਿਤਨ ਲਿਯਾ ਬੁਲਾਇ ॥੪॥ ਸਿੰਘ ਸੁਰੇਸ੍ਰ ਭੂਪ ਤਬ ਚੀਨਾ ॥ ਜਿਹ ਸਸਿ ਜਾਤ ਨ ਪਟਤਰ ਦੀਨਾ ॥ ਕਰੀ ਤਵਨ ਕੇ ਸਾਥ ਸਗਾਈ ॥ ਦੈ ਸਨਮਾਨ ਬਰਾਤ ਬੁਲਾਈ ॥੫॥ ਜੋਰਿ ਸੈਨ ਆਯੋ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ॥ ਰਚਾ ਬ੍ਯਾਹ ਕੋ ਬਿਵਤਾਗੇ ਜਹੱ ॥ ਤਹੀ ਬਰਾਤ ਆਇ ਕਰਿ ਨਿਕਸੀ ॥ ਰਾਨੀ ਕੰਜ ਕਲੀ ਜਿਮਿ ਬਿਗਸੀ ॥੬॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਸੁੰਦਰ ਹੁਤੀ ਤਿਹ ਬਰ ਹੋਤ ਕੁਰੂਪ ॥ ਬਿਮਨ ਭਈ ਅਬਲਾ ਨਿਰਖਿ ਜਨੁ ਜਿਯ ਹਾਰਾ ਜੂਪ ॥੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਏਕ ਸਾਹ ਕੋ ਪੂਤ ਹੁਤੋ ਸੰਗ ॥ ਸੁੰਦਰ ਹੁਤੇ ਸਕਲ ਜਾ ਕੇ ਅੰਗ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਲਖਿ ਤਾਹਿ ਲੁਭਾਈ ॥ ਗਿਰੀ ਧਰਨਿ ਜਨੁ ਨਾਗ ਚਬਾਈ ॥੮॥ ਸੁਤਾ ਗਿਰੀ ਮੱਇਯਾ ਤਹ ਆਈ ॥ ਸੀਚਿ ਬਾਰਿ ਬਹੁ ਚਿਰੈ ਜਗਾਈ ॥ ਜਬ ਤਾ ਕੋ ਬਹੁਰੋ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥ ਉਲਟਿ ਗਿਰੀ ਜਨ ਲਗੀ ਹਵਾਈ ॥੯॥ ਪਹਿਰਕ ਬਿਤੇ ਬਹੁਰਿ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥ ਰੋਇ ਮਾਤ ਸੌ ਬਾਤ ਜਨਾਈ ॥ ਅਗਨਿ ਜਾਰਿ ਮੁਹਿ ਅਬੈ ਜਰਾਵੌ ॥ ਇਹੁ ਕੁਰੂਪ ਕੇ ਧਾਮ ਨ ਦਜਾਵੋ ॥੧੦॥ ਮਾਤਹਿ ਹੁਤੀ ਸੁਤਾ ਅਤਿ ਪਜਾਰੀ ॥ ਚਿੰਤਾ ਕਰੀ ਚਿਤ ਮਹਿ ਭਾਰੀ ॥ ਜਿਨਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥ ਕਹਾ ਕਰੈ ਤਾ ਕੀ ਤਬ ਮਾਇ ॥੧੧॥ ਜਬ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤਾ ਕਛੂ ਸੁਧਿ ਪਾਈ ॥ ਰੋਇ ਮਾਤ ਸੌ ਬਾਤ ਸੁਨਾਈ ॥ ਧ੍ਰਿਗ ਮੁਹਿ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਕਜੋਂ ਭਈ ॥ ਕਿਸੀ ਸਾਹ ਕੇ ਧਾਮ ਨ ਗਈ ॥੧੨॥ ਮੋਰੋ ਭਾਗ ਲੋਪ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਨਮ ਭੂਪ ਕੇ ਲਯੋ ॥ ਅਬ ਐਸੇ ਕੁਰੂਪੁ ਕੇ ਜੈਹੌ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਸਭ ਰੋਤ ਬਿਤੈਹੌ ॥੧੩॥ ਧ੍ਰਿਗ ਮੁਹਿ ਨਾਰਿ ਜੋਨਿ ਕਸ ਧਰੀ ॥ ਕਜੋਂ ਭੂਪਤਿ ਕੇ ਧਾਮੰਤਰੀ ॥ ਮਾਂਗੀ ਦੇਤ ਨ ਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ਅਬ ਹੀ ਕਰੌ ਦੇਹਿ ਕੋਂ ਘਾਤਾ ॥੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੁਖ ਮਾਂਗੇ ਜੋ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭਲੋ ਬੁਰੋ ਕਛੁ ਹੋਇ ॥ ਤੌ ਦੁਖਿਯਾ ਇਹ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਿਯਤ ਨ ਉਬਰੈ ਕੋਇ ॥੧੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਬ ਮੈਂ ਮਾਰਿ ਕਟਾਰੀ ਮਰਿ ਹੌ ॥ ਨਾਤਰ ਬਸਤ੍ਰ ਭਗੌਹੇ ਧਰਿਹੌ ॥ ਬਰੌ ਤ ਪੂਤ ਸਾਹ ਕੋ ਬਰੋ ॥ ਨਾਤਰ ਆਜੁ ਖਾਇ ਬਿਖੁ ਮਰੋ ॥੧੬॥ ਰਾਨੀ ਕੋ ਦੁਹਿਤਾ ਥੀ ਪਜਾਰੀ ॥ ਸੁਈ ਕਰੀ ਜੋ ਤਾਹਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਚੇਰੀ ਕਾਢਿ ਤਵਨ ਕਹੱ ਦੀਨੀ ॥ ਭੂਪ ਸੁਤਾ ਕਰਿ ਤਿਨ ਜੜ੍ਹ ਚੀਨੀ ॥੧੭॥ ਸਾਹ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਹੱ ਦਈ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਦੁਤਿਯ ਪੁਰਖ ਨਹਿ ਕ੍ਰਿਯਾ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਲੈ ਚੇਰੀ ਵਹੁ ਭੂਪ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਜਾਨਜੋ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਬਰਿ ਲਜਾਯੋ ॥੧੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖਜਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ

ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਸਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੪॥੬੬੩੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗਨਪਤਿ ਸਿੰਘ ਏਕ ਰਾਜਾ ਬਰ ॥ ਗਨਪਾਵਤੀ ਹੁਤੋ ਜਾ ਕਾ ਘਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਤਾਬਪ੍ਰਭਾ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਜਾਹਿ ਨਿਰਖਿ ਕਰਿ ਨਾਰਿ ਲਜਾਨੀ ॥੧॥ ਮੁਹਕਮ ਸਿੰਘ ਏਕ ਛੱਤ੍ਰੀ ਤਹੱ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਉਪਜਾ ਦੁਤਿਯ ਨ ਮਹਿ ਮਹੱ ॥

ਰਾਨੀ ਜਬ ਤਾ ਕੋ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਗ੍ਰਿਹ ਬੋਲਿ ਕਮਾਯੋ ॥੨॥ ਤਬ ਲਗਿ ਆਇ ਗਯੋ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ॥ ਜਾਰ ਹੁਤੋ ਭੋਗਤ ਤਾ ਕੌ ਜਹੱ ॥ ਨਿਰਖ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਹਾਰ ਤੋਰਿ ਅੰਗਨਾ ਮਹਿ ਡਾਰਾ ॥੩॥ ਬਿਹਸਿ ਬਚਨ ਨ੍ਰਿਪ ਸੰਗ ਉਚਾਰਾ ॥ ਖੋਜਿ ਹਾਰ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ਆਨ ਪੁਰਖ ਜੌ ਹਾਥ ਲਗੈ ਹੈ ॥ ਤੌ ਹਮਰੇ ਪਹਿਰਨ ਤੇ ਜੈਹੈ ॥੪॥ ਖੋਜਤ ਭਯੋ ਜੜ ਹਾਰ ਅਯਾਨੋ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਨੀਚ ਕਰਿ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੋ ॥ ਨਾਰਿ ਆਗੇ ਹ੍ਵੈ ਮੀਤ ਨਿਕਾਰਾ ॥ ਸਿਰ ਨੀਚੇਂ ਪਸੁ ਤਿਹ ਨ ਨਿਹਾਰਾ ॥੫॥ ਪਹਰਿਕ ਲਗੇ ਖੋਜਿ ਜੜ੍ਹ ਹਾਰੋ ॥ ਲੈ ਰਾਨੀ ਕਹੱ ਦਯੋ ਸੁਧਾਰੋ ॥ ਅਤਿ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਤਾਹਿ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਦੁਤਿਯ ਪੁਰਖ ਜਿਨ ਕਰ ਨ ਛੁਆਯੋ ॥੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪੈਂਸਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੫॥੬੬੩੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਨ੍ਰਿਪਬਰ ਸਿੰਘ ਏਕ ਰਾਜਾਨਾ ॥ ਮਾਨਤ ਆਨਿ ਦੇਸ ਜਿਹ ਨਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਿਲਕੰਚਿਤਦੇ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਜਾਹਿ ਨਿਰਖਿ ਪੁਰ ਨਾਰਿ ਰਿਸਾਨੀ ॥੧॥ ਨ੍ਰਿਪਬਰਵਤੀ ਨਗਰ ਤਿਹ ਰਾਜਤ ॥ ਦੁਤਿਯ ਪ੍ਰਿਥੀ ਜਨੁ ਸ੍ਵਰਗ ਬਿਰਾਜਤ ॥ ਨਗਰ ਪ੍ਰਭਾ ਨਹਿ ਜਾਤ ਬਖਾਨੀ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹਤ ਰਾਜਾ ਅਰੁ ਰਾਨੀ ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਚਿਤਚੌਪਮਤੀ ਤਿਹ ਕੰਨ੍ਯਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਨਾਰਿ ਨ ਉਪਜੀ ਅੰਨ੍ਯਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਜਾਤ ਨ ਉਪਮਾ ਕਰੀ ॥ ਰੂਪ ਰਾਸ ਜੋਬਨ ਤਨ ਭਰੀ ॥੩॥ ਰਾਜਕੁਅਰ ਇਕ ਹੁਤੋ ਅਪਾਰਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਨਿਕਸਾ ਨਿਮਿਤ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਹਿਤ ਧਯੋ ਨ ਪਹੁਚਾ ਕੋਈ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਨਗਰ ਤਿਹ ਸੋਈ ॥੪॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੋ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚ ਅਸ ਕਰਾ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਐਸੋ ਛੈਲ ਏਕ ਦਿਨ ਪੈਯੈ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਪਲ ਪਲ ਬਲਿ ਜੈਯੈ ॥੫॥ ਅਟਿਕ ਸਿੰਘ ਲਖਿ ਤੇਜ ਸਵਾਯਾ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਜਾਯਾ ॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਲਿਯੋ ਮੰਗਾਇ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਰੁਚਿ ਮਾਨੁਪਜਾਇ ॥੬॥ ਚਾਰਿ ਪਹਰ ਨਿਸੁ ਕਿਯਾ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਤਜਿ ਕਰਿ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗਿ ਅਫੀਮ ਮੰਗਾਵਹਿ ॥ ਏਕ ਸੇਜ ਦੋਊ ਬੈਠਿ ਚੜ੍ਹਾਵਹਿ ॥੭॥ ਕੈਫਹਿ ਹੋਤ ਰਸਮਸੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤ ਦੋਊ ਮਿਲ ਤਬ ਹੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਆਸਨ ਲੈਕੈ ॥ ਚੁੰਬਨ ਔਰ ਅਲਿੰਗਨ ਕੈਕੈ ॥੮॥ ਸ੍ਰਮਿਤ ਭਏ ਅਰੁ ਭੇ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਸੋਇ ਰਹੈ ਨਹਿ ਨੈਨ ਉਘਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰਾਤਿ ਪਿਤਾ ਤਾ ਕੌ ਤਹੱ ਆਯੋ ॥ ਜਾਇ ਸਹਚਰੀ ਤਿਨੈ

ਜਗਾਯੋ ॥੯॥ ਵਹੈ ਸਖੀ ਤਿਹ ਬਹੁਰਿ ਪਠਾਈ ॥ ਯੌ ਕਹਿਯਹੁ ਰਾਜਾ ਸੌ ਜਾਈ ॥ ਚੌਕਾ ਪਰਾ ਭੋਜ ਦਿਜ ਕਾਰਨ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਏ ਨ੍ਰਿਪ ਤਹੱ ਨ ਸਿਧਾਰਨ ॥੧੦॥ ਬਸਤ੍ਰੁਤਾਰਿ ਕਰ ਇਹੀ ਅਨਾਵਹੁ ॥ ਬਹੁਰ ਸੁਤਾ ਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਵਹੁ ॥ ਭੂਪ ਬਚਨ ਸੁਨਿ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ਚਹਬੱਚਾ ਮਹਿ ਨਾਨ ਸਿਧਾਰੇ ॥੧੧॥ ਜਬ ਡੁਬਿਆ ਕਹੱ ਭੂਪਤਿ ਲੀਨਾ ॥ ਤਬ ਹੀ ਕਾਢਿ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕਹੱ ਦੀਨਾ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰਿ ਫਿਰਿ ਤਹਾਂ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਛੁ ਜੜ ਪਾਯੋ ॥੧੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਜਾਨੋ ਭੂਪ ਕਹਾਤ ਥੋ ਭਾਂਗ ਨ ਭੂਲ ਚਬਾਇ ॥ ਇਹ ਛਲ ਛਲਿ ਅਮਲੀ ਗਯੋ ਪਨਹੀ ਮੂੰਡ ਲਗਾਇ ॥੧੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਿਆਸਠਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੬॥੬੬੫੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਜਸ ਛਲ ਕੀਨਾ ਨਾਰਿ ਸੁਰੰਗਾ ॥ ਛਿਤਪਤਿ ਸਿੰਘ ਏਕ ਭੂਪਤ ਬਰ ॥ ਅਬਲਾਦੇ ਰਾਨੀ ਜਾ ਕੇ ਘਰ ॥੧॥ ਨਾਭਮਤੀ ਦੁਹਿਤਾ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਗ ਅਸੁਰ ਮਨ ਮੋਹੈ ॥ ਪਦੁਮਾਵਤੀ ਨਗਰ ਤਿਹ ਰਾਜਤ ॥ ਇੰਦ੍ਰਾਵਤੀ ਨਿਰਖਿ ਤਿਹ ਲਾਜਤ ॥੨॥ ਬੀਰਕਰਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰੈ ॥ ਭੱਦ੍ਰਾਵਤੀ ਬਸਤ ਥੋ ਠੌਰੈ ॥ ਐਂਠੀ ਸਿੰਘ ਪੂਤ ਤਿਹੱ ਜਾਯੋ ॥ ਨਿਰਖਿ ਮਦਨ ਜਿਹ ਰੂਪ ਬਿਕਾਯੋ ॥੩॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਖੇਲਨ ਚੜ੍ਹਾ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਤਿਹ ਨਗਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਨ੍ਹਾਵਤ ਹੁਤੀ ਜਹਾਂ ਨ੍ਰਿਪ ਬਾਰਿ ॥ ਥਕਤਿ ਰਹਾ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਿ ॥੪॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਿਹ ਊਪਰ ਅਟਕੀ ॥ ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਉਤ ਤਿਹ ਸੁਧਿ ਘਟ ਕੀ ॥ ਰੀਝਿ ਰਹੇ ਦੋਨੋ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਕਛੂ ਰਹੀ ਦੁਹੂੰਅਨਿ ਸੁਧਿ ਨਾਹੀ ॥੫॥ ਤਰੁਨਿ ਗਿਰਾ ਜਬ ਚਤੁਰ ਨਿਹਰਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਹਾਥ ਨਾਭਿ ਪਰ ਧਰਾ ॥ ਅਰੁ ਪਦ ਪੰਕਜ ਹਾਥ ਲਗਾਈ ॥ ਮੁਖ ਨ ਕਹਾ ਕਛੁ ਧਾਮ ਸਿਧਾਈ ॥੬॥ ਦ੍ਵੈਕ ਘਰੀ ਤਿਨ ਪਰੇ ਬਿਤਾਈ ॥ ਰਾਜਕੁਅਰੁ ਕਹੱ ਪੁਨਿ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥ ਹਾਹਾ ਸਬਦ ਰਟਤ ਘਰ ਗਯੋ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਤਬ ਤੇਂ ਤਜਿ ਦਯੋ ॥੭॥ ਬਿਰਹੀ ਭਏ ਦੋਊ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਰਾਜਕੁਅਰ ਅਰੁ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਹਾਵ ਪਰਸਪਰ ਦੁਹੂੰਅਨ ਭਯੋ ॥ ਸੋ ਮੈਂ ਕਬਿਤਨ ਮਾਂਝ ਕਹਯੋ ॥੮॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਉਨ ਕੁੰਕਮ ਟੀਕੋ ਦਯੋ ਨ ਉਤੈ ਇਤ ਤੇਹੂੰ ਨ ਸੇਂਦੁਰ ਮਾਂਗ ਸਵਾਰੀ ॥ ਤ੍ਯਾਗਿ ਦਯੋ ਸਭ ਕੋ ਡਰ ਵਾ ਸਭ ਹੂੰ ਕੀ ਇਤੈ ਤਿਹ ਲਾਜ ਬਿਸਾਰੀ ॥ ਹਾਰ ਤਜੇ ਤਿਨ ਹੇਰਬ ਤੇਂ ਸਜਨੀ ਲਖਿ ਕੋਟਿ ਹਹਾ

ਕਰਿ ਹਾਰੀ ॥ ਪਾਨ ਤਜੇ ਤੁਮ ਤਾ ਹਿਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਨ ਤਜੇ ਤੁਮਰੇਂ ਹਿਤ ਪਜਾਰੀ ॥੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਉਤੈ ਕੁਅਰ ਕਹੱ ਕਛੂ ਨ ਭਾਵੈ ॥ ਹਹਾ ਸਬਦ ਦਿਨ ਕਹਤ ਬਿਤਾਵੈ ॥ ਅੰਨ ਨ ਖਾਤ ਪਿਯਤ ਨਹਿ ਪਾਨੀ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੁਤੋ ਤਿਹ ਤਿਨ ਪਹਿਚਾਨੀ ॥੧੦॥ ਕੁਅਰ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਿਯ ਕੀ ਤਿਹ ਦਈ ॥ ਇਕ ਤ੍ਰਿਯ ਮੋਹਿ ਦਰਸ ਦੈ ਗਈ ॥ ਨਾਭ ਪਾਵ ਪਰ ਹਾਥ ਲਗਾਇ ॥ ਫਿਰਿ ਨ ਲਖਾ ਕਹੱ ਗਈ ਸੁਕਾਇ ॥੧੧॥ ਤਾ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਤਾਂਹਿ ਪਛਾਨੀ ॥ ਕਹਾ ਕੁਅਰ ਇਨ ਮੁਝੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਪੂਛਿ ਪੂਛਿ ਸਭ ਹੀ ਤਿਹ ਜਾਵੈਂ ॥ ਤਾ ਕੋ ਮਰਮੁ ਨ ਕੋਈ ਪਾਵੈਂ ॥੧੨॥ ਤਾ ਕੋ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੁਤੋ ਖਤਰੇਟਾ ॥ ਇਸਕ ਮੁਸਕ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪੇਟਾ ॥ ਕੁਅਰ ਤਵਨ ਪਹਿ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਸੁਨਤ ਬਾਤ ਸਭ ਹੀ ਤਿਨ ਪਾਈ ॥੧੩॥ ਨਾਭਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਮ ਪਛਾਨਾ ॥ ਜਿਹ ਨਾਭੀ ਕਹੱ ਹਾਥ ਛੁਆਨਾ ॥ ਪਦੁਮਾਵਤੀ ਨਗਰ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਤਾ ਤੇ ਪਦ ਪੰਕਜ ਕਰ ਲਾਯੋ ॥੧੪॥ ਦੋਊ ਚਲੇ ਤਹ ਤੇ ਉਠਿ ਸੋਊ ॥ ਤੀਸਰ ਤਹਾਂ ਨ ਪਹੁਚਾ ਕੋਊ ॥ ਪਦਮਾਵਤੀ ਨਗਰ ਥਾ ਜਹਾਂ ॥ ਨਾਭਮਤੀ ਸੁੰਦਰਿ ਥੀ ਤਹਾਂ ॥੧੫॥ ਪੂਛਤ ਚਲੇ ਤਿਸੀ ਪੁਰ ਆਏ ॥ ਪਦੁਮਾਵਤੀ ਨਗਰ ਨਿਯਰਾਏ ॥ ਮਾਲਿਨਿ ਹਾਰ ਗੁਹਤ ਥੀ ਜਹਾਂ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਕੁਅਰ ਜੁਤ ਤਹਾਂ ॥੧੬॥ ਏਕ ਮੁਹਰ ਮਾਲਨਿ ਕਹੱ ਦਿਯੋ ॥ ਹਾਰ ਗੁਹਨ ਹਿਤ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਲਿਯੋ ॥ ਲਿਖਿ ਪੱਤ੍ਰੀ ਤਾ ਮਹਿ ਗੁਹਿ ਡਾਰੀ ॥ ਜਿਸ ਹਾਥਨ ਲੈ ਪੜੈ ਪਜਾਰੀ ॥੧੭॥ ਤੈਂ ਜਿਹ ਹਾਥ ਨਾਭਿ ਕਹ ਲਾਯੋ ॥ ਔਰ ਦੁਹੂੰ ਪਦ ਹਾਥ ਛੁਹਾਯੋ ॥ ਤੇ ਜਨ ਆਜੁ ਨਗਰ ਮਹਿ ਆਏ ॥ ਤੁਮ ਸੌ ਚਾਹਤ ਨੈਨ ਮਿਲਾਏ ॥੧੮॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਪਤਿਯਾ ਜਬ ਚੀਨੀ ॥ ਛੋਰਿ ਲਈ ਕਰ ਕਿਸੂ ਨ ਦੀਨੀ ॥ ਬਹੁ ਧਨ ਦੈ ਮਾਲਿਨੀ ਬੁਲਾਈ ॥ ਲਿਖਿ ਪੱਤ੍ਰੀ ਫਿਰਿ ਤਿਨੈ ਪਠਾਈ ॥੧੯॥ ਸਿਵ ਕੋ ਦਿਪਤ ਦੇਹਰੋ ਜਹਾਂ ॥ ਮੈਂ ਐਹੌਂ ਆਧੀ ਨਿਸਿ ਤਹਾਂ ॥ ਕੁਅਰ ਤਹਾਂ ਤੁਮਹੂੰ ਚਲਿ ਐਯਹੁ ॥ ਮਨ ਭਾਵਤ ਕੋ ਭੋਗ ਕਮੈਯਹੁ ॥੨੦॥ ਕੁਅਰ ਨਿਸਾ ਆਧੀ ਤਹ ਜਾਈ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਆਗੇ ਤਹ ਆਈ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕੀ ਜੇਤਿਕ ਪਜਾਸਾ ॥ ਪੂਰਨਿ ਭਈ ਦੁਹੂੰ ਕੀ ਆਸਾ ॥੨੧॥ ਮਾਲਿਨਿ ਕੀ ਦੁਹਿਤਾ ਕਹਿ ਬਾਮਾ ॥ ਰਾਜਕੁਅਰ ਕਹ ਲਜਾਈ ਧਾਮਾ ॥ ਰਾਤਿ ਦਿਵਸ ਦੋਊ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਭੂਪਤਿ ਕੀ ਤਜਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥੨੨॥ ਕਿਤਕ ਦਿਨਨ ਤਾ ਕੋ ਪਤਿ ਆਯੋ ॥ ਅਤਿ ਕੁਰੂਪ ਨਹਿ ਜਾਤ ਬਤਾਯੋ ॥ ਸੂਕਰ ਕੇ ਸੇ ਦਾਂਤਿ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਨਿਰਖਤ ਕਰੀ ਰਦਨ ਦ੍ਵੈ ਭਾਜੈਂ ॥੨੩॥ ਰਾਜਕੁਅਰ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਸ ਸੁਧਾਰੇ ॥

ਆਵਤ ਭਯੋ ਤਿਹ ਨਿਕਟ ਸਵਾਰੇ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਪਤਿ ਨਿਰਖਿ ਲੁਭਾਯੋ ॥ ਭੋਗ ਕਰਨ ਹਿਤ ਹਾਥ ਚਲਾਯੋ ॥੨੪॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਤਬ ਛੁਰੀ ਸੰਭਾਰੀ ॥ ਨਾਕ ਕਾਟਿ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਕੀ ਡਾਰੀ ॥ ਨਾਕ ਕਟੇ ਜੜ੍ਹ ਅਧਿਕ ਖਿਸਾਯੋ ॥ ਸਦਨ ਛਾਡਿ ਕਾਨਨਹਿ ਸਿਧਾਯੋ ॥੨੫॥ ਨਾਕ ਕਟਾਇ ਜਬੈ ਜੜ੍ਹ ਗਯੋ ॥ ਇਨ ਪਥ ਸਿਵ ਦੇਵਲ ਕੋ ਲਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਮ੍ਰਿਗਿਕ ਹਿਤੂ ਹਨਿ ਲਯਾਯੋ ॥ ਦੁਹੂੰਅਨ ਬੈਠਿ ਤਿਹੀ ਠਾਂ ਖਾਯੋ ॥੨੬॥ ਤਹੀ ਬੈਠਿ ਦੁਹੂੰ ਕਰੇ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਤ੍ਰਿਯਹਿ ਨ ਰਹੀ ਭੋਗ ਕੀ ਆਸਾ ॥ ਲੈ ਤਾ ਕੈ ਸੰਗ ਦੇਸ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਇਕ ਸਹਚਰਿ ਕਹੱ ਤਹਾਂ ਪਠਾਯੋ ॥੨੭॥ ਡਿਵਢੀ ਸਾਤ ਸਖੀ ਤਿਨ ਨਾਖੀ ॥ ਇਮਿ ਬਤੀਆਂ ਭੂਪਤਿ ਸੰਗ ਭਾਖੀ ॥ ਪਤਿ ਤ੍ਰਿਯ ਗਏ ਦੋਊ ਨਿਸਿ ਕਹੱ ਤਹੱ ॥ ਆਗੇ ਹੁਤੇ ਸਦਾ ਸਿਵਜੂ ਜਹੱ ॥੨੮॥ ਦੂਹੂੰ ਜਾਇ ਤਹੱ ਕੀਏ ਪ੍ਰਯੋਗਾ ॥ ਤੀਸਰ ਕੋਈ ਨ ਜਾਨਤ ਲੋਗਾ ॥ ਉਲਟਿ ਪਰਾ ਸਿਵਜੂ ਰਿਸਿ ਭਰਿਯੋ ॥ ਭਸਮੀ ਭੂਤ ਦੂਹੂੰ ਕਹੱ ਕਰਿਯੋ ॥੨੯॥ ਵਹੈ ਭਸਮ ਲੈ ਤਿਨੈ ਦਿਖਾਈ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਭੱਛਨ ਹਿਤ ਤਿਨੈ ਜਗਾਈ ॥ ਭਸਮ ਭਏ ਸਭ ਹੀ ਜਿਯ ਜਾਨਾ ॥ ਲੈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਘਰ ਨਾਰਿ ਸਿਧਾਨਾ ॥੩੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਤਸਠ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੭॥੬੬੮੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅੰਧਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਸੈਨਬਿਦਾਦ ਭੂਪ ਤਹ ਕੋ ਹੈ ॥ ਮੂਰਖਿਮਤਿ ਤਾ ਕੀ ਬਰਨਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸੀ ਮੂਰਖ ਨ ਕਹੂੰ ਨਿਹਾਰੀ ॥੧॥ ਪ੍ਰਜਾ ਲੋਗ ਅਤਿ ਹੀ ਅਕੁਲਾਏ ॥ ਦੇਸ ਛੋਡਿ ਪਰਦੇਸ ਸਿਧਾਏ ॥ ਔਰ ਭੂਪ ਪਹਿ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਨ੍ਯਾਇ ਕਰਤ ਤੈਂ ਨਹੀ ਹਮਾਰਾ ॥੨॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਕਛੁ ਕਰਹੁ ਉਪਾਇ ॥ ਜਾ ਤੇ ਦੇਸ ਬਸੈਂ ਫਿਰਿ ਆਇ ॥ ਚਾਰਿ ਨਾਰਿ ਤਬ ਕਹ੍ਯੋ ਪੁਕਾਰਿ ॥ ਹਮ ਐਹੈਂ ਜੜ੍ਹ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਸੰਘਾਰਿ ॥੩॥ ਦ੍ਵੈ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਸ ਪੁਰਖ ਕੇ ਧਾਰੀ ॥ ਪੈਠਿ ਗਈ ਤਿਹ ਨਗਰ ਮੰਝਾਰੀ ॥ ਦ੍ਵੈ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਸ ਜੋਗਯ ਕੋ ਧਾਰੋ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭੀ ਤਿਹ ਨਗਰ ਮਝਾਰੋ ॥੪॥ ਇਕ ਤ੍ਰਿਯ ਚੋਰੀ ਕਰੀ ਬਨਾਇ ॥ ਪਕਰਿ ਲਈ ਦੂਸਰਿ ਤ੍ਰਿਯ ਜਾਇ ॥ ਦ੍ਵੈ ਤ੍ਰਿਯ ਜੋਗ ਭੇਸ ਕੌ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਗਈ ਭੂਪ ਕੇ ਚਰਿਤ ਬਿਚਰਿ ਕੈ ॥੫॥ ਭੂਪ ਕਹਾ ਸੂਰੀ ਇਹ ਦੀਜੈ ॥ ਤੀਨੋ ਹੁਕਮੁ ਹਮਾਰੇ ਲੀਜੈ ॥ ਹਨਨ ਨ੍ਰਾਤ ਲੈ ਤਾਹਿ ਸਿਧਾਰੋ ॥ ਦ੍ਵੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹ੍ਵੈ ਅਤਿਥ ਪਧਾਰੇ ॥੬॥ ਜੋਗਿਨਿ ਨਾਰਿ ਕਹਾ ਅਸ ਕੀਜੈ ॥ ਦ੍ਵੈ ਮਹਿ ਇਕ ਜੋਗੀ

ਕਹੱ ਦੀਜੈ ॥ ਐਹੈਂ ਇਹਾਂ ਅਰਸ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥ ਜਾਨਤ ਕੋਈ ਨਾ ਤਾ ਕੀ ਘਾਤਾ ॥੭॥ ਦੁਤਿਯ ਨਾਰ ਇਮਿ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਯਾਹਿ ਨ ਸੂਰੀ ਦੇਹੁ ਕਹਾ ਰੇ ॥ ਸੂਰੀ ਏਕ ਅਤਿਥ ਕੋ ਦੀਜੈ ॥ ਤਸਕਰ ਦੂਰ ਇਹਾਂ ਤੇ ਕੀਜੈ ॥੮॥ ਚਲੀ ਖਬਰਿ ਆਵੈ ਇਹੱ ਕਹਾਂ ॥ ਬੈਠਿ ਬਿਦਾਦ ਨਰਾਧਿਪ ਜਹਾਂ ॥ ਅੰਧ ਨਗਰ ਕੇ ਤੀਰ ਲੋਗ ਸਭ ॥ ਅੱਛਰ ਕਛੁ ਨ ਪੜੈ ਤਿਨ ਗਰਧਭ ॥੯॥ ਔਰ ਕਛੂ ਜਾਨੈ ਨਹਿ ਬਾਤਾ ॥ ਮਹਾਂ ਪਸੂ ਮੂਰਖ ਬਿਖਜਾਤਾ ॥ ਇਹ ਧੁਨਿ ਪਰੀ ਕਾਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਜਬ ॥ ਨਿਰਖਨ ਚਲਾ ਅਤਿਥਹਿ ਦ੍ਵੈ ਤਬ ॥੧੦॥ ਦਰਸ ਕਿਯਾ ਤਿਨ ਕੋ ਜਬ ਜਾਈ ॥ ਬਚਨ ਕਿਯਾ ਭੂਪਤਿ ਮੁਸਕਾਈ ॥ ਤੁਮ ਸੂਰੀ ਕਾਰਨ ਕਿਹ ਲੇਹੁ ॥ ਸੋ ਮੁਹਿ ਭੇਦ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੇਹੁ ॥੧੧॥ ਜੋ ਹਮ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਿਯਾ ਪਾਤਾ ॥ ਯਾ ਪਰ ਚੜਤ ਹੋਹਿ ਸਭ ਘਾਤਾ ॥ ਯਾ ਪਰ ਬਾਤ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਐਹੈ ॥ ਆਵਾ ਗਵਨ ਤੁਰਤ ਮਿਟਿ ਜੈਹੈ ॥੧੨॥ ਜਬ ਰਾਜੈ ਐਸੇ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥ ਚਿਤ ਚੜਬੇ ਕੀ ਬਿਵਤ ਬਨਾਈ ॥ ਅਵਰ ਲੋਗ ਸਭ ਦਏ ਹਟਾਇ ॥ ਆਪੁ ਚੜ੍ਹਾ ਸੂਰੀ ਪਰ ਜਾਇ ॥੧੩॥ ਭੂਪ ਚੜ੍ਹਤ ਜੋਗੀ ਭਜਿ ਗਏ ॥ ਕਹੂੰ ਦੁਰੇ ਜਨਿਯਤ ਨਹਿ ਭਏ ॥ ਧਰਿ ਇਸਤ੍ਰਿਨ ਕੇ ਰੂਪ ਅਪਾਰਾ ॥ ਮਿਲਗੇ ਤਾਹੀ ਨਗਰ ਮੰਝਾਰਾ ॥੧੪॥ ਇਹ ਛਲ ਅਨਜਾਈ ਨ੍ਰਿਪ ਮਾਰਿ ॥ ਦੇਸ ਬਸਾਯੋ ਬਹੁਰਿ ਸੁਧਾਰਿ ॥ ਅੰਧ ਨਗਰ ਕਛੁ ਬਾਤ ਨ ਪਾਈ ॥ ਇਹੱ ਛਲ ਹਨਾ ਹਮਾਰਾ ਰਾਈ ॥੧੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਸਠ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੮॥੬੬੯੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੜ੍ਹਕਨੌਜ ਕੋ ਜਹਾਂ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਅਭੈ ਸਿੰਘ ਤਹੱ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਚਖੁਚਾਰਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਤੁੱਲ ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥ ਤਾ ਕੋ ਨੇਹੱ ਏਕ ਸੌ ਲਾਗੋ ॥ ਜਾ ਤੇ ਲਾਜ ਛਾਡ ਤਨ ਭਾਗੋ ॥ ਅਘਟ ਸਿੰਘ ਤਿਹੱ ਨਾਮ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਕੋ ਦੂਜਾ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥੨॥ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਬੋਲਿ ਪਠਾਵਤ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਵਤ ॥ ਤਬ ਲੌ ਤਹਾਂ ਨਰਾਧਿਪ ਆਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਨਾਯੋ ॥੩॥ ਤੁਮਰੇ ਕੇਸ ਭੂਪ ਬਿਕਰਾਰਾ ॥ ਸਹੇ ਨ ਮੋ ਤੇ ਜਾਤ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਥਮਹਿ ਰੋਮ ਮੂੰਡਿ ਤੁਮ ਆਵਹੁ ॥ ਬਹੁਰਿ ਹਮਾਰੀ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵਹੁ ॥੪॥ ਜਬ ਨ੍ਰਿਪ ਗਯੋ ਰੋਮ ਮੂੰਡਿਨ ਹਿਤ ॥ ਰਾਨੀ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਸੰਨ੍ਯ ਭਈ ਚਿਤ ॥

ਛਿਦ੍ਰ ਤਾਕਿ ਨਿਜੁ ਮੀਤ ਲੁਕਾਯੋ ॥ ਮੂਰਖ ਭੂਪ ਭੇਦ ਨਹਿ ਪਾਯੋ ॥੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨਹੱਤਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੬੯॥੬੭੦੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਕਹਾਨੀ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਿਯਾ ਰਾਵ ਸੰਗ ਰਾਨੀ ॥ ਗਨਪਤਿ ਸਿੰਘ ਏਕ ਰਾਜਾ ਬਰ ॥ ਸਤ੍ਰੁ ਕੰਪਤ ਜਾ ਕੈ ਡਰ ਘਰ ਘਰ ॥੧॥ ਚੰਚਲਦੇ ਰਾਜਾ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਦੁਤਿਯ ਨ ਕਹੂੰ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਅਵਰ ਰਾਨਿਯਨ ਕੇ ਘਰ ਆਵੈ ॥ ਤਾ ਕੌ ਕਬ ਹੀ ਮੁਖ ਨ ਦਿਖਾਵੈ ॥੨॥ ਰਾਨੀ ਇਨ ਬਾਤਨ ਤੇ ਜਰੀ ॥ ਪਤਿ ਬਧ ਕੀ ਇੱਛਾ ਜਿਯ ਧਰੀ ॥ ਔਰ ਨਾਰਿ ਕੋ ਧਰਿ ਕਰਿ ਭੇਸਾ ॥ ਨਿਜੁਪਤਿ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਕਿਯਾ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥੩॥ ਅਪਨੀ ਨਾਰਿ ਨ ਨ੍ਰਿਪ ਤਿਹ ਜਾਨਾ ॥ ਅਧਿਕ ਰੂਪ ਲਖਿ ਤਾਹਿ ਲੁਭਾਨਾ ॥ ਭਈ ਰੈਨਿ ਤਬ ਲਈ ਬੁਲਾਇ ॥ ਭੋਗ ਕੀਯਾ ਤਾ ਸੌ ਲਪਟਾਇ ॥੪॥ ਯੌ ਬਤਿਯਾ ਤਿਹ ਸਾਥ ਉਚਾਰੀ ॥ ਹੈ ਛਿਨਾਰ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਰ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਾਮ ਬੁਲਾਵਤ ॥ ਮੁਹਿ ਨਿਰਖਤ ਤਾ ਸੌ ਲਪਟਾਵਤ ॥੫॥ ਯੌ ਨ੍ਰਿਪ ਸੌ ਤਿਨ ਕਹੀ ਬਨਾਇ ॥ ਅਤਿ ਨਿਜੁਪਤਿ ਕਹੱ ਰਿਸਿ ਉਪਜਾਇ ॥ ਲਖਿਨ ਚਲਾ ਭੂਪਤ ਤਿਹ ਧਾਈ ॥ ਧਾਮ ਆਪਨਾ ਗਮ ਤ੍ਰਿਯ ਆਈ ॥੬॥ ਨਿਜੁ ਤਨ ਭੇਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਾਰੀ ॥ ਗਈ ਸਵਤਿ ਕੇ ਧਾਮ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ਆਗੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੁਤੀ ਸੰਗ ਜਾ ਕੇ ॥ ਬੈਠੀ ਜਾਇ ਸੇਜ ਚੜਿ ਤਾ ਕੇ ॥੭॥ ਤਬ ਲਗਿ ਤਹਾਂ ਨਰਾਧਿਪ ਆਯੋ ॥ ਪੁਰਖ ਭੇਸ ਲਖਿ ਨਾਰਿ ਰਿਸਾਯੋ ॥ ਜੋ ਬਾਤੈ ਮੁਹਿ ਯਾਰ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੋ ਅਖਿਯਨ ਹਮ ਆਜੁ ਨਿਹਾਰੀ ॥੮॥ ਕਾਢਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਹਨਨ ਤਿਹ ਧਯੋ ॥ ਰਾਨੀ ਹਾਥ ਨਾਥ ਗਹਿ ਲਯੋ ॥ ਤਵ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਸ ਤਹਾਂ ਨਰ ਧਾਰਾ ॥ ਤੈਂ ਜੜ੍ਹ ਯਾ ਕਹੱ ਜਾਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥੯॥ ਜਬ ਤਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਨਿਜੁ ਨਾਰਿ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਉਤਰਾ ਕੋਪ ਹਿਯੈ ਥੋ ਧਾਰਯੋ ॥ ਤਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੁਨੁ ਮੂਰਖ ਨ੍ਰਿਪ ਬਾਤ ਹਮਾਰੀ ॥੧੦॥ ਬਸਤ ਏਕ ਦਿਜਬਰ ਇਹ ਗਾਵੈਂ ॥ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਓਝਾ ਤਿਹ ਨਾਵੈਂ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਡੰਡ ਤਿਹ ਪੂਛਿ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਅਪਨੋ ਮੁਖ ਹਮੈ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥੧੧॥ ਜਬ ਰਾਜਾ ਤਿਹ ਓਰ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਤਬ ਦਿਜ ਕੋ ਤ੍ਰਿਯ ਭੇਖ ਬਨਾਯੋ ॥ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਧਰਿ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੇ ਧਾਮ ॥੧੨॥ ਤਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਮ ਪੂਛ ਹਰਖਾਨਾ ॥ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ੍ਹ ਤਿਹ ਕੌ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ ਜਿਹ ਹਿਤ ਜਾਤ ਕਹੱ ਪਰਦੇਸਾ ॥ ਭਲੀ ਭਈ ਆਯੋ ਵਹੁ ਦੇਸਾ ॥੧੩॥ ਜਬ ਪੂਛਾ ਰਾਜੈ ਤਿਹ ਜਾਈ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਦਿਜ ਹ੍ਵੈ ਇਹ ਬਾਤ ਬਤਾਈ ॥

ਜੋ ਨ੍ਰਿਦੋਖ ਕਹੱ ਦੋਖ ਲਗਾਵੈ ॥ ਜਮਪੁਰ ਅਧਿਕ ਜਾਤਨਾ ਪਾਵੈ ॥੧੪॥ ਤਹ ਤਿਹ ਬਾਂਧਿ ਥੰਭ ਕੈ ਸੰਗ ॥ ਤੁਪਤ ਤੇਲ ਡਾਰਤ ਤਿਹ ਅੰਗ ॥ ਛੁਰਿਯਨ ਸਾਥ ਮਾਸੁ ਕਟਿ ਡਾਰੈਂ ॥ ਨਰਕ ਕੁੰਡ ਕੇ ਬੀਚ ਪਛਾਰੈਂ ॥੧੫॥ ਗਾਵਾ ਗੋਬਰ ਲੇਹੁ ਮਗਾਇ ॥ ਤਾ ਕੀ ਚਿਤਾ ਬਨਾਵਹੁ ਰਾਇ ॥ ਤਾ ਮੈਂ ਬੈਠਿ ਜਰੈ ਜੇ ਕੋਊ ॥ ਜਮਪੁਰ ਬਿਖੈ ਨ ਟੰਗਿਯੈ ਸੋਊ ॥੧੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਦਿਜ ਨਾਰਿ ਨ੍ਰਿਪ ਗੋਬਰ ਲਿਯਾ ਮੰਗਾਇ ॥ ਬੈਠਿ ਆਪੁ ਤਾਂ ਮਹਿ ਜਰਾ ਸਕਾ ਨ ਤ੍ਰਿਯ ਛਲ ਪਾਇ ॥੧੭॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸੱਤਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੦॥੬੭੧੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਜ੍ਰਾਘ੍ਰਕੇਤ ਸੁਨਿਯਤ ਇਕ ਰਾਜਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਦੁਤਿਯ ਨ ਬਿਧਨਾ ਸਾਜਾ ॥ ਬਜ੍ਰਾਘ੍ਰਵਤੀ ਨਗਰ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਇੰਦ੍ਰਾਵਤੀ ਨਗਰ ਕੌ ਮੋਹੈ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਅਬਦਾਲਮਤੀ ਤ੍ਰਿਯ ਤਾ ਕੀ ॥ ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਤੁਲਿ ਨ ਵਾ ਕੀ ॥ ਤਹ ਇਕ ਹੁਤੋ ਸਾਹੁ ਸੁਤ ਆਛੋ ॥ ਜਨੁ ਅਲਿਪਨਚ ਕਾਛ ਤਨ ਕਾਛੋ ॥੨॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਸਤਿਲਕ ਸਿੰਘ ਤਿਹ ਨਾਮ ਪਛਾਨਿਯੈ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਧਨਵਾਨ ਚਤੁਰ ਪਹਿਚਾਨਿਯੈ ॥ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਾ ਕੋ ਛਿਨ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਈ ॥ ਹੋ ਲੋਕ ਲਾਜ ਕੁਲਿ ਕਾਨਿ ਸਭੈ ਤਜਿ ਡਾਰਈ ॥੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਏਕ ਸਖੀ ਤਾ ਕੌ ਲਖਿ ਪਾਈ ॥ ਬੈਠਿ ਸਖਿਨ ਮਹਿ ਬਾਤ ਚਲਾਈ ॥ ਜਸ ਸੁੰਦਰ ਇਕ ਇਹ ਪੁਰ ਮਾਹੀ ॥ ਤੈਸੋ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥੪॥ ਸੁਨਿ ਬਤਿਯਾ ਰਾਨੀ ਜਿਯ ਰਾਖੀ ॥ ਔਰ ਨਾਰਿ ਸੌ ਪ੍ਰਗਟ ਨ ਭਾਖੀ ॥ ਜੋ ਸਹਚਰਿ ਤਾ ਕੌ ਲਖਿ ਆਈ ॥ ਰੈਨਿ ਭਈ ਤਬ ਵਹੈ ਬੁਲਾਈ ॥੫॥ ਅਧਿਕ ਦਰਬੁ ਤਾ ਕੌ ਦੈ ਰਾਨੀ ॥ ਪੂਛੀ ਤਾਹਿ ਦੀਨ ਹ੍ਵੈ ਬਾਨੀ ॥ ਸੁ ਕਹੁ ਕਹਾਂ ਮੁਹਿ ਜੁ ਤੈਂ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਕਿਯਾ ਚਹਤ ਤਿਹ ਦਰਸ ਅਪਾਰਾ ॥੬॥ ਤਬ ਚੇਰੀ ਇਮਿ ਬਚਨ ਉਚਾਰੋ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਨੀ ਜੂ ਕਹਾ ਹਮਾਰੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਸਤਿਲਕਰਾਇ ਤਿਹ ਜਾਨੋ ॥ ਸਾਹ ਪੂਤ ਤਾ ਕਹ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥੭॥ ਜੁ ਤੁਮ ਕਹੌ ਤਿਹ ਤੁਮੈ ਮਿਲਾਊਂ ॥ ਮਦਨ ਤਾਪ ਸਭ ਤੋਰ ਮਿਟਾਊਂ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਰਾਨੀ ਪਗ ਪਰੀ ॥ ਪੁਨਿ ਤਾ ਸੌ ਬਿਨਤੀ ਇਮਿ ਕਰੀ ॥੮॥ ਜੌ ਤਾ ਕੋ ਤੈ ਮੁਝੈ ਮਿਲਾਵੈਂ ॥ ਜੋ ਧਨ ਮੁਖ ਮਾਂਗੈ ਸੋ ਪਾਵੈਂ ॥ ਤਹ ਸਖੀ ਗਈ ਬਾਰ ਨਹਿ ਲਾਗੀ ॥ ਆਨਿ ਦਿਯੋ ਤਾ ਕੌ ਬਡਭਾਗੀ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਾਨੀ ਤਾ ਕੌ ਪਾਇ ਤਿਹਿ ਦਾਰਿਦ ਦਿਯਾ ਮਿਟਾਇ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਆਂਖ

ਬਚਾਇ ਉਹਿ ਲਿਯੋ ਗਰੇ ਸੌ ਲਾਇ ॥੧੦॥ ਚੌਪਈ ॥ ਦੋਊ ਧਨੀ ਔ ਜੋਬਨਵੰਤ ॥ ਕਰਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੀੜਾ ਬਿਗਸੰਤ ॥ ਇਕ ਕਾਮੀ ਅਰੁ ਕੈਫ ਚੜਾਈ ॥ ਰੈਨਿ ਸਕਲ ਰਤਿ ਕਰਤ ਬਿਤਾਈ ॥੧੧॥ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਆਸਨ ਵੈ ਲੇਹੀ ॥ ਆਪੁ ਬੀਚਿ ਸੁਖ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਦੇਹੀ ॥ ਚੁੰਬਨ ਕਰਤ ਨਖਨ ਕੇ ਘਾਤਾ ॥ ਰੈਨਿ ਬਿਤੀ ਆਯੋ ਹ੍ਵੈ ਪ੍ਰਾਤਾ ॥੧੨॥ ਰਾਨੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਤ ਪਤਿ ਪਾਸ ॥ ਲਗੀ ਰਹੀ ਤਾ ਕੀ ਜਿਯ ਆਸ ॥ ਅਥਵਤ ਦਿਨ ਨ ਹੋਤ ਅੰਧਯਾਰੋ ॥ ਬਹੁਰਿ ਭਜੈ ਮੁਹਿ ਆਨਿ ਪਯਾਰੋ ॥੧੩॥ ਜੌ ਰਹਿਹੌ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਮੋਹਿ ਰਾਖਿ ਹੈ ਬਿਰਧ ਨਿਰਾਸ ॥ ਸੰਗ ਕਹਾਂ ਯਾ ਕੇ ਸ੍ਵੈ ਲੈਹੌ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਭੋਗ ਭੋਗਨ ਤੇ ਜੈਹੌ ॥੧੪॥ ਕਿਹ ਛਲ ਸੇਜ ਸਜਨ ਕੀ ਜਾਊਂ ॥ ਨਖ ਘਾਤਨ ਕਿਹ ਭਾਂਤਿ ਛਪਾਊਂ ॥ ਬਿਰਧ ਭੂਪ ਤਨ ਸੋਤ ਨ ਜੈਯੈ ॥ ਐਸੋ ਕਵਨ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦਿਖੈਯੈ ॥੧੫॥ ਜਾਇ ਕਹੀ ਨ੍ਰਿਪ ਸੰਗ ਅਸ ਗਾਥਾ ॥ ਬਾਤ ਸੁਨਹੁ ਹਮਰੀ ਤੁਮ ਨਾਥਾ ॥ ਹਿਯੈ ਬਿਲਾਰਿ ਮੋਰ ਨਖ ਲਾਏ ॥ ਕਾਢਿ ਭੂਪ ਕੌ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਖਾਏ ॥੧੬॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਆਜੁ ਨ ਤੁਮ ਸੰਗ ਸੋਇ ਹੌ ॥ ਨਿਜੁ ਪਲਕਾ ਪਰ ਪਰੀ ਸਕਲ ਨਿਸੁ ਖੋਇ ਹੌ ॥ ਇਹਾਂ ਬਿਲਾਰਿ ਮੋਹਿ ਨਖ ਘਾਤ ਲਗਾਤ ਹੈ ॥ ਹੋ ਤੁਹਿ ਮੂਰਖ ਰਾਜਾ ਤੇ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਤ ਹੈ ॥੧੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਛਲ ਤਜਿ ਸ੍ਵੈਬੋ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਸਾ ॥ ਕਿਯਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੌ ਕਾਮ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਘਾਤ ਨਖਨ ਕੀ ਨਾਹ ਦਿਖਾਈ ॥ ਬਿਰਧ ਮੂੜ੍ਹ ਨ੍ਰਿਪ ਬਾਤ ਨ ਪਾਈ ॥੧੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਹੱਤਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੧॥੬੭੩੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਛਲਸੈਨ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥ ਕੰਚਨਦੇ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ਨਾਰੀ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਲੈ ਈਸ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥ ਕੰਚਨਪੁਰ ਕੋ ਰਾਜ ਕਮਾਵੈ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਕਹਾਵੈ ॥ ਅਰਿ ਅਨੇਕ ਜੀਤੇ ਬਹੁ ਭਾਤਾ ॥ ਤੇਜ ਤ੍ਰਸਤ ਜਾ ਕੇ ਪੁਰ ਸਾਤਾ ॥੨॥ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਕਰਸੈਨਿਕ ਸਾਹ ॥ ਨਿਰਖ ਲਜਤ ਜਾ ਕੋ ਮੁਖ ਮਾਹ ॥ ਜਬ ਰਾਨੀ ਤਾ ਕਹ ਲਖਿ ਪਾਯੋ ॥ ਇਹੈ ਚਿਤ ਭੀਤਰ ਠਹਰਾਯੋ ॥੩॥ ਯਾ ਕਹੱ ਜਤਨ ਕਵਨ ਕਰਿ ਪਇਯੈ ॥ ਕਵਨ ਸਹਚਰੀ ਪਠੈ ਮੰਗਇਯੈ ॥ ਯਾਹਿ ਭਜੈ ਬਿਨੁ ਧਾਮ ਨ ਜੈਹੋ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਭਾਤਿ ਯਾਹਿ ਬਸਿ ਕੈਹੋ ॥੪॥ ਕਨਕਪਿੰਜਰੀ ਪਰੀ ਹੁਤੀ ਤਹੱ ॥ ਮਰਮਕੇਤ ਰਾਨੀ ਕੇ ਬਸਿ ਮਹੱ ॥

ਬੀਰ ਰਾਧਿ ਤਿਹ ਤਹੀਂ ਪਠਾਈ ॥ ਸੇਜ ਉਠਾਇ ਜਾਇ ਲੈ ਆਈ ॥੫॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਜਬ ਮਾਨਾ ॥ ਦ੍ਵੈ ਪ੍ਰਾਨਨ ਤੇ ਇਕ ਜਿਯ ਜਾਨਾ ॥ ਨਿਜੁ ਨਾਇਕ ਸੇਤੀ ਹਿਤ ਛੋਰੋ ॥ ਤਾ ਸੌ ਚਤੁਰਿ ਚੌਗੁਨੋ ਜੋਰੋ ॥੬॥ ਜਾਇ ਰਾਵ ਸੌ ਬਾਤ ਜਨਾਈ ॥ ਮੋਰੋ ਸਾਹ ਪੂਰਬਲੋ ਭਾਈ ॥ ਹਮ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਏਕ ਰਿਖ ਦਿਯਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਜਨਮ ਦੁਹੂੰ ਹਜਾਂ ਲਿਯਾ ॥੭॥ ਪੁਨਿ ਹਮ ਸੌ ਰਿਖਿ ਐਸ ਉਚਾਰਾ ॥ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਬਹੁਰਿ ਉਧਾਰ ਤੁਹਾਰਾ ॥ ਮਾਤਲੋਕ ਬਹੁ ਬਰਿਸ ਬਿਤੈਹੋ ॥ ਬਹੁਰੌ ਦੋਊ ਸੂਰਗ ਮਹਿ ਐਹੌ ॥੮॥ ਹਮ ਤੁਮਰੇ ਘਰ ਬਹੁ ਸੁਖੁ ਪਾਯੋ ॥ ਅਬ ਰਿਖਿ ਸ੍ਰਾਪ ਅਵਧਿ ਹ੍ਵੈ ਆਯੋ ॥ ਏ ਬਚ ਭਾਖਿ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਘਰ ਆਈ ॥ ਸਾਹ ਪਰੀ ਜੁਤ ਲਿਯਾ ਬੁਲਾਈ ॥੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਗਈ ਇਹ ਗਈ ਧੁਨਿ ਤੁਮ ਕਰਿਯਹੁ ॥ ਭੂਪ ਸੁਨਤ ਨਭ ਬਿਖੈਂ ਉਚਰਿਯਹੁ ॥ ਜਬ ਤਿਨ ਬਾਤ ਭੇਦ ਕੀ ਜਾਨੀ ॥ ਭਲਾ ਕਹੌਂਗੀ ਪਰੀ ਬਖਾਨੀ ॥੧੦॥ ਸਾਹ ਸਹਿਤ ਭੂਪਤਿ ਪਹਿ ਜਾਇ ॥ ਕਹੀ ਜਾਤ ਹੈ ਰਾਨੀ ਰਾਇ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਾਖਿ ਲੋਪ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ॥ ਗਈ ਗਈ ਬਾਨੀ ਨਭ ਭਈ ॥੧੧॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਗਈ ਇਹ ਗਈ ਚਿਰ ਲੌ ਨਭ ਬਾਨੀ ਭਈ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਸਹਿਤ ਤਿਨ ਭੂਪ ਯਹੈ ਜਿਯ ਮੈਂ ਠਈ ॥ ਰਾਨੀ ਸੁਰਪੁਰ ਗਈ ਭ੍ਰਾਤ ਕੌ ਸਾਥ ਲੈ ॥ ਹੋ ਮੂਰਖ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਸਕਾ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ॥੧੨॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲਿ ਸਭਹਿਨ ਇਹ ਭਾਤਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਗਈ ਸੂਰਗ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤ ਮੈ ਨਹਿ ਕਰੋ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸੁਘਰ ਅਵਰ ਤ੍ਰਿਯ ਬਰੋ ॥੧੩॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਹੱਤਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੨॥੬੭੪੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਅਵਰ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਿਯਾ ਨਾਰਿ ਨ੍ਰਿਪ ਸੰਗਾ ॥ ਜਲਜਸੈਨ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਸੁਛਬਿਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥੧॥ ਸੁਛਬਿਵਤੀ ਤਿਹ ਨਗਰ ਕਹੀਜਤ ॥ ਅਮਰਪੁਰੀ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦੀਜਤ ॥ ਰਾਜਾ ਕੋ ਤ੍ਰਿਯ ਹੁਤੀ ਨ ਪ੍ਯਾਰੀ ॥ ਯਾ ਤੇ ਰਾਨੀ ਰਹਤ ਦੁਖਾਰੀ ॥੨॥ ਰਾਨੀ ਰੂਪ ਬੈਦ ਕੋ ਠਾਨਿ ॥ ਰਾਜਾ ਕੇ ਘਰ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨ ॥ ਕਹਾ ਅਸਾਧ ਭਯਾ ਹੈ ਤੋਹਿ ॥ ਬੋਲਿ ਚਕਿੱਤਸਾ ਕੀਜੈ ਮੋਹਿ ॥੩॥ ਧਾਵਤ ਤੁਮੈਂ ਪਸੀਨੋ ਆਵਤ ॥ ਰਵਿ ਦੇਖਤ ਦ੍ਰਿਗ ਧੁੰਧ ਜਨਾਵਤ ॥ ਰਾਜਾ ਬਾਤ ਸੱਤ੍ਯ ਕਰਿ ਮਾਨੀ ॥ ਮੂੜ ਭੇਦ ਦੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਜਾਨੀ ॥੪॥ ਮੂਰਖ ਭੂਪ ਭੇਦ ਨਹਿ ਪਾਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਤੇ ਬੋਲਿ ਉਪਾਇ ਕਰਾਯੋ ॥

ਤਿਨ ਬਿਖ ਡਾਰਿ ਔਖਦੀ ਬੀਚਾ ॥ ਛਿਨ ਮਹਿ ਕਰੀ ਭੂਪ ਕੀ ਮੀਚਾ ॥੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤਿਹੱਤਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੩॥੬੭੫੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਹਰ ਦੌਲਤਾਬਾਦ ਬਸਤ ਜਹੱ ॥ ਬਿਕਟ ਸਿੰਘ ਇਕ ਭੂਪ ਹੁਤੋ ਤਹੱ ॥ ਭਾਨਮੰਜਰੀ ਤਾ ਕੀ ਦਾਰਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਕਰੀ ਨ ਪੁਨਿ ਕਰਤਾਰਾ ॥੧॥ ਭੀਮਸੈਨ ਇਕ ਤਹ ਥੋ ਸਾਹਾ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯੋ ਜਨੁ ਦੂਸਰ ਮਾਹਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਫਤਾਬਦੇਇ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰੀ ॥੨॥ ਤਿਨ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹ ਬਾਤ ਬਖਾਨੀ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਕੈ ਹੂਜਿਯੈ ਭਵਾਨੀ ॥ ਸੋਇ ਰਹੀ ਸਭ ਜਗਹਿ ਦਿਖਾਇ ॥ ਚਮਕਿ ਉਠੀ ਸੁਪਨੇ ਕਹੱ ਪਾਇ ॥੩॥ ਕਹਾ ਦਰਸ ਮੁਹਿ ਦਿਯਾ ਭਵਾਨੀ ॥ ਸਭਹਿੰਨ ਸੌ ਭਾਖੀ ਇਮਿ ਬਾਨੀ ॥ ਜਿਹ ਬਰਦਾਨ ਦੇਉ ਤਿਹ ਹੋਈ ॥ ਯਾ ਮਹਿ ਪਰੈ ਫੇਰਿ ਨਹਿ ਕੋਈ ॥੪॥ ਲੋਗ ਬਚਨ ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਪਗ ਲਾਗੇ ॥ ਬਰੁ ਮਾਂਗਨ ਤਾਂ ਤੇ ਅਨੁਰਾਗੇ ॥ ਹ੍ਵੈ ਬੈਠੀ ਸਭਹਿਨ ਕੀ ਮਾਈ ॥ ਯਹ ਸੁਨਿ ਖਬਰ ਨਰਾਧਿਪ ਪਾਈ ॥੫॥ ਏਕ ਨਾਰਿ ਇਹ ਨਗਰ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਨਾਮ ਹਿੰਗੁਲਾਦੇਇ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਜਗਤ ਮਾਤ ਆਪੁ ਕੌ ਕਹਾਵੈ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕਹੱ ਪਾਇ ਲਗਾਵੈ ॥੬॥ ਕਾਜੀ ਔਰ ਮੁਲਾਨੇ ਜੇਤੇ ॥ ਜੋਗੀ ਮੁੰਡਿਯਾ ਅਰੁ ਦਿਜ ਕੇਤੇ ॥ ਸਭ ਕੀ ਘਟਿ ਪੂਜਾ ਹ੍ਵੈ ਗਈ ॥ ਪਰਚਾ ਅਧਿਕ ਤਵਨ ਕੀ ਭਈ ॥੭॥ ਸਭ ਭੇਖੀ ਯਾ ਤੇ ਰਿਸਿ ਭਰੇ ॥ ਬਹੁ ਧਨ ਚੜ੍ਹਤ ਨਿਰਖਿ ਤਿਹ ਜਰੇ ॥ ਗਹਿ ਲੈ ਗਏ ਤਾਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਸਾ ॥ ਕਹਤ ਭਏ ਇਹ ਬਿਧਿ ਉਪਹਾਸਾ ॥੮॥ ਕਰਾਮਾਤ ਕਛੁ ਹਮਹਿ ਦਿਖਾਇ ॥ ਕੈ ਨ ਭਵਾਨੀ ਨਾਮੁ ਕਹਾਇ ॥ ਤਬ ਅਬਲਾ ਅਸ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਕਹ੍ਯੋ ਬਚਨ ਹਮਾਰਾ ॥੯॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਸਜਦਿਹਿ ਅਲਹਿ ਘਰ ਭਾਖਹੀ ॥ ਬਿਪ੍ਰ ਲੋਗ ਪਾਹਨ ਕੌ ਹਰਿ ਕਰਿ ਰਾਖਹੀ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਜੋ ਮੁਹਿ ਏ ਪ੍ਰਥਮ ਬਤਾਇ ਹੈਂ ॥ ਹੋ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਕਛੁ ਹਮਹੂੰ ਇਨੈ ਦਿਖਾਇ ਹੈਂ ॥੧੦॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਰਾਜਾ ਮੁਸਕਾਏ ॥ ਦਿਜਬਰ ਮੁੱਲਾਂ ਪਕਰਿ ਮੰਗਾਏ ॥ ਮੁੰਡਿਯਾ ਔਰ ਸੰਨਯਾਸੀ ਘਨੇ ॥ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਜਾਤ ਨ ਗਨੇ ॥੧੧॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਭੂਪ ਬਚਨ ਮੁਖ ਤੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਿਯੋ ॥ ਸਭਾ ਬਿਖੈਂ ਸਭਹਿਨ ਤਿਨ ਸੁਨਤ ਪਚਾਰਿਯੋ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਅਪੁ ਅਪਨੀ ਹਮੈਂ ਦਿਖਾਇਯੈ ॥ ਹੋ ਨਾਤਰ ਅਬ ਹੀ ਧਾਮ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੇ

ਜਾਇਯੈ ॥੧੨॥ ਸੁਨਿ ਰਾਜਾ ਕੇ ਬਚਨ ਸਭੈ ਬ੍ਯਾਕੁਲ ਭਏ ॥ ਸੋਕ ਸਮੁੰਦ ਕੇ ਬੀਚ ਬੂਡਿ ਸਭ ਹੀ ਗਏ ॥
ਨਿਰਖਿ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੀ ਓਰ ਰਹੇ ਸਿਰ ਨ੍ਯਾਇ ਕੈ ॥ ਹੋ ਕਰਾਮਾਤ ਕੋਈ ਸਕੈ ਨ ਤਾਹਿ ਦਿਖਾਇ ਕੈ ॥੧੩॥
ਕਰਾਮਾਤ ਨਹਿ ਲਖੀ ਕ੍ਰੋਧ ਰਾਜਾ ਭਰ੍ਯੋ ॥ ਸਾਤ ਸਾਤ ਸੈ ਚਾਬੁਕ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ਝਰ੍ਯੋ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਅਪੁ
ਅਪੁਨੀ ਕਛੁਕ ਦਿਖਾਇਯੈ ॥ ਹੋ ਨਾਤਰ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਪਾਇਨ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇਯੈ ॥੧੪॥ ਗ੍ਰਿਹ ਖੁਦਾਇ ਕੇਤੇ ਕਛੁ
ਹਮਹਿ ਦਿਖਾਇਯੈ ॥ ਨਾਤਰ ਇਨ ਸੇਖਨ ਕੋ ਮੂੰਡ ਮੂੰਡਾਇਯੈ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਬਿਨੁ ਲਖੇ ਨ ਮਿੱਸ੍ਰਨ ਛੋਰਿਹੋਂ ॥ ਹੋ
ਨਾਤਰ ਤੁਮਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨਦਿ ਮਹਿ ਬੋਰਿਹੌਂ ॥੧੫॥ ਕਰਾਮਾਤ ਕਛੁ ਹਮਹਿ ਸੰਨ੍ਯਾਸੀ ਦੀਜਿਯੈ ॥ ਨਾਤਰ
ਅਪਨੀ ਦੂਰਿ ਜਟਨ ਕੋ ਕੀਜਿਯੈ ॥ ਚਮਤਕਾਰ ਮੁੰਡਿਯੋ ਅਬ ਹਮਹਿ ਦਿਖਾਇਯੈ ॥ ਹੋ ਨਾਤਰ ਅਪਨੀ ਕੰਠੀ
ਨਦੀ ਬਹਾਇਯੈ ॥੧੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰੋਦਨ ਵੈ ਕਰਤੇ ਭਏ ਕਿਸੂ ਨ ਆਈ ਬਾਤ ॥ ਤਬ ਰਾਜੈ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਕੌ
ਬਚਨ ਕਹਾ ਮੁਸਕਾਤ ॥੧੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਇਨ ਕਛੁ ਨ ਦਿਖਾਈ ॥ ਅਬ ਚਾਹਤ ਹੈਂ ਤੁਮ ਤੇਂ
ਪਾਈ ॥ ਬਚਨ ਹਿੰਗੁਲਾਦੇਇ ਉਚਾਰੇ ॥ ਸੁਨੋ ਨਰਾਧਿਪ ਬੈਨ ਹਮਾਰੇ ॥੧੮॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਕਰਾਮਾਤਿ ਇਕ ਐਸ
ਮੈਂ ਪ੍ਰਥਮ ਪਛਾਨਿਯੈ ॥ ਜਾ ਕੌ ਤੇਜੁ ਅਰੁ ਤ੍ਰਾਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮਾਨਿਯੈ ॥ ਜੀਤ ਹਾਰ ਅਰੁ ਮ੍ਰਿਤੁ ਧਾਰ ਜਾ ਕੀ
ਬਸਤ ॥ ਹੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤਾਹੀ ਕੌ ਕਹਤ ॥੧੯॥ ਦੁਤਿਯ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਰਾਮਾਤਿ ਪਹਿਚਾਨਿਯਤ ॥ ਜਿਨ
ਕੇ ਚੌਦਹ ਲੋਕ ਚੱਕ੍ਰ ਕਰ ਮਾਨਿਯਤ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਜਗ ਹੋਤ ਕਾਲਿ ਮਿਟ ਜਾਵਈ ॥ ਹੋ ਯਾ ਤੇਂ ਮੁਰ ਮਨ
ਤਾਹਿ ਗੁਰੂ ਠਹਰਾਵਈ ॥੨੦॥ ਕਰਾਮਾਤ ਰਾਜਾ ਰਸਨਾਗ੍ਰਜ ਜਾਨਿਯਤ ॥ ਭਲੋ ਬੁਰੋ ਜਾ ਤੇਂ ਜਗ ਹੋਤ
ਪਛਾਨਿਯਤ ॥ ਕਰਾਮਾਤਿ ਚੌਥੀ ਧਨ ਭੀਤਰ ਜਾਨਿਯੈ ॥ ਹੋ ਹੋਤ ਰੰਕ ਤੇ ਰਾਵ ਧਰੇਂ ਤਿਹ ਮਾਨਿਯੈ ॥੨੧॥
ਚੌਪਈ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਇਨ ਮਹਿ ਨਹਿ ਜਾਨਹੁ ॥ ਏ ਸਭ ਧਨ ਉਪਾਇ ਪਹਿਚਾਨਹੁ ॥ ਚਮਤਕਾਰ ਇਨ ਮਹਿ ਜੌ
ਹੋਈ ॥ ਦਰ ਦਰ ਭੀਖ ਨ ਮਾਂਗੈ ਕੋਈ ॥੨੨॥ ਜੌ ਇਨ ਸਭਹੂੰ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਘਾਰੋ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਕਛੁ ਮੋਹਿ
ਉਚਾਰੋ ॥ ਸੱਤਿ ਬਾਤ ਹਮ ਤੁਮਹਿ ਸੁਨਾਈ ॥ ਅਬ ਸੁ ਕਰੌ ਜੋ ਤੁਮਹਿ ਸੁਹਾਈ ॥੨੩॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਰਾਜਾ
ਹਰਖਾਨਾ ॥ ਅਧਿਕ ਦਿਯੋ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਦਾਨਾ ॥ ਜਗਤ ਮਾਤ ਤਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਜੁ ਕਹਾਯੋ ॥ ਤਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਜ

ਪ੍ਰਾਨ ਬਚਾਯੋ ॥੨੪॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਹੱਤਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੦॥੬੭੭੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬੀਜਾਪੁਰ ਜਹੱ ਸਹਰ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਏਦਿਲਸਾਹ ਤਹੱ ਸਾਹ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਤਾਬਮਤੀ ਤਿਹ ਕੰਨਜਾਂ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਉਪਜੀ ਨਾਰਿ ਨ ਅੰਨਜਾਂ ॥੧॥ ਜੋਬਨਵੰਤ ਭਈ ਜਬ ਬਾਲਾ ॥ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਨੈਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਜੋਬਨਜੇਬ ਅਧਿਕ ਤਿਹ ਬਾਢੀ ॥ ਜਾਨੁਕ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਮਥਿ ਕਾਢੀ ॥੨॥ ਤਹੱ ਇਕ ਹੁਤੋ ਸਾਹੁ ਕੋ ਪੂਤ ॥ ਸੂਰਤਿ ਸੀਰਤਿ ਬਿਖੈ ਸਪੂਤ ॥ ਧੂਮ੍ਰਕੇਤ ਤਿਹ ਨਾਮ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥੩॥ ਬੇਗਮ ਕੀ ਤਾ ਸੌ ਰੁਚਿ ਲਾਗੀ ॥ ਜਾ ਤੇਂ ਨੀਂਦ ਭੂਖ ਸਭ ਭਾਗੀ ॥ ਦੇਖਿ ਗਈ ਜਬ ਤੇ ਤਿਹ ਧਾਮਾ ॥ ਤਬ ਤੇ ਔਰ ਸੁਹਾਤ ਨ ਬਾਮਾ ॥੪॥ ਹਿਤੂ ਜਾਨ ਸਹਚਰੀ ਬੁਲਾਈ ॥ ਭੇਦ ਭਾਖਿ ਸਭ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥ ਹਮੈਂ ਸਾਹ ਸੁਤ ਜੁ ਤੈ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਧਨ ਮੁਖ ਮੰਗਿ ਹੈਂ ਸੋ ਪੈਹੈਂ ॥੫॥ ਸਖੀ ਪਵਨ ਕੇ ਭੇਸ ਸਿਧਾਈ ॥ ਪਲਕ ਨ ਬਿਤੀ ਸਾਹ ਕੇ ਆਈ ॥ ਸਾਹ ਪੂਤ ਕਹੱ ਕਿਯਾ ਪ੍ਰਨਾਮਾ ॥ ਬੈਠੀ ਜਾਇ ਸੁਘਰਿ ਤਿਹ ਧਾਮਾ ॥੬॥ ਤੁਮਰੋ ਨਾਮ ਕਹਾ ਪਹਿਚਨਿਯਤ ॥ ਕਵਨ ਦੇਸ ਕੇ ਬਾਸੀ ਜਨਿਯਤ ॥ ਸਕਲ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨਿਜੁ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਨਾਵਹੁ ॥ ਬਹੁਰਿ ਕੁਅਰਿ ਕੀ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵਹੁ ॥੭॥ ਸੁਨਿ ਸਖ ਮੱਦ੍ਰ ਦੇਸ ਹਮ ਰਹਹੀ ॥ ਧੂਮ੍ਰਕੇਤੁ ਹਮ ਕੌ ਜਨ ਕਹਹੀ ॥ ਸੌਦਾ ਹਿਤ ਆਏ ਇਹ ਦੇਸਾ ॥ ਦੇਸ ਦੇਸ ਕੇ ਨਿਰਖਿ ਨਰੇਸਾ ॥੮॥ ਬਤਿਯਨ ਪ੍ਰਥਮ ਤਾਂਹਿ ਬਿਰਮਾਇ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਲੋਭ ਦਿਖਾਇ ॥ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਲੈ ਆਈ ਤਿਹ ਤਹਾਂ ॥ ਮਾਰਗ ਕੁਅਰਿ ਬਿਲੋਕਤ ਜਹਾਂ ॥੯॥ ਜੁ ਧਨ ਕਹਾ ਸੁੰਦਰ ਤਿਹੱ ਦੀਨਾ ॥ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੋ ਲੀਨਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਕੈਫ ਮੰਗਾਈ ॥ ਏਕ ਖਾਟ ਚੜ੍ਹਿ ਦੂਹੂੰ ਚੜਾਈ ॥੧੦॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਕੈਫ ਚੜਾਵਹਿ ॥ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਗੀਤ ਮਧੁਰ ਧੁਨਿ ਗਾਵਹਿ ॥ ਬਿਬਿਧਿ ਬਿਧਿਨ ਤਨ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਨੈਕੁ ਨ ਕਰੈ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥੧੧॥ ਛੈਲਹਿ ਛੈਲ ਨ ਛੋਰਾ ਜਾਈ ॥ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਰਾਖਤ ਕੰਠ ਲਗਾਈ ॥ ਜਬ ਕਬਹੂੰ ਆਖੇਟ ਸਿਧਾਵੈ ॥ ਏਕ ਅੰਬਾਰੀ ਤਾਂਹਿ ਚੜ੍ਹਾਵੈ ॥੧੨॥ ਤਹੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਹੱ ਕਰੈ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤੇ ਨੈਕੁ ਨ ਡਰੈ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਚੜ੍ਹਾ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਸੰਗ ਲਏ ਮਿਹਰਿਯੈ ਅਪਾਰਾ ॥੧੩॥

ਬੇਗਮ ਸੋਊ ਸਿਕਾਰ ਸਿਧਾਈ ॥ ਏਕ ਅੰਬਾਰੀ ਤਾਹਿ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਏਕ ਸਖੀ ਤਿਹ ਚੜ੍ਹਤ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਜਾਇ ਭੂਪ ਸੌਂ ਭੇਦ ਉਚਾਰਾ ॥੧੪॥ ਸੁਨਿ ਨ੍ਰਿਪ ਬਾਤ ਚਿਤ ਮੋ ਰਾਖੀ ॥ ਔਰ ਨਾਰਿ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਨ ਭਾਖੀ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕੋ ਜਬ ਗਜ ਨਿਕਟਾਯੋ ॥ ਤਬ ਤਾ ਕੌ ਪਿਤੁ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਯੋ ॥੧੫॥ ਸੁਨਤ ਬੈਨ ਬੇਗਮ ਡਰਪਾਨੀ ॥ ਥਰਹਰ ਕੰਪਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤਿਹ ਮਾਨੀ ॥ ਅਬ ਹੀ ਮੁਝੈ ਭੂਪ ਗਹਿ ਲੈਹੈ ॥ ਇਸੀ ਬਨ ਬਿਖੈਂ ਮਾਰਿ ਚੁਕੈਹੈ ॥੧੬॥ ਨਾਰਿ ਕਹੀ ਪਿਯ ਜਿਨ ਜਿਯ ਡਰੋ ॥ ਕਹੌ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤੁਮੈ ਸੋ ਕਰੋ ॥ ਕਰੀ ਰੂਖ ਕੇ ਤਰੈ ਨਿਕਾਰਾ ॥ ਲਪਟਿ ਰਹਾ ਤਾ ਸੌ ਤਹੱ ਯਾਰਾ ॥੧੭॥ ਆਪੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨਾ ॥ ਮਾਰੇ ਰੀਛ ਰੋਝ ਮ੍ਰਿਗ ਨਾਨਾ ॥ ਤਾਹਿ ਬਿਲੋਕਿ ਪਿਤਾ ਚੁਪ ਰਹਾ ॥ ਝੂਠ ਲਖਾ ਤਿਹ ਤ੍ਰਿਯ ਮੁਹਿ ਕਹਾ ॥੧੮॥ ਉਸੀ ਸਖੀ ਕੋ ਉਲਟਿ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਝੂਠ ਬਚਨ ਇਨ ਮੁਝੈ ਉਚਾਰਾ ॥ ਖੇਲਿ ਅਖੇਟ ਭੂਪ ਗ੍ਰਿਹ ਆਯੋ ॥ ਤਿਸੀ ਬਿਰਛ ਤਰ ਕਰੀ ਲਖਾਯੋ ॥੧੯॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਪਕਰਿ ਭੁਜਾ ਗਜ ਪਰ ਪਿਯ ਲਯੋ ਚੜਾਇ ਕੈ ॥ ਭੋਗ ਅੰਬਾਰੀ ਬੀਚ ਕਰੇ ਸੁਖ ਪਾਇ ਕੈ ॥ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਦੋਊ ਕੇਲ ਕਰਤ ਮੁਸਕਾਇ ਕਰਿ ॥ ਹੋ ਹਮਰੌ ਭੂਪਤਿ ਭੇਦ ਨ ਸਾਕਿਯੋ ਪਾਇ ਕਰਿ ॥੨੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਹਿਲੇ ਰੂਖ ਚੜਾਇ ਤਿਹ ਲੈ ਆਈ ਫਿਰਿ ਧਾਮ ॥ ਉਲਟਾ ਤਿਹ ਝੂਠਾ ਕਿਯਾ ਭੇਦ ਦਿਯਾ ਜਿਹ ਬਾਮ ॥੨੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ

ਤੀਨ ਸੌ ਪਚਹੱਤਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੫॥੬੭੯੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਸਕਤੰਬੋਲ ਸਹਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਇਸਕਤੰਬੋਲ ਨਰਾਧਿਪ ਤਹਾਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਗਾਰਮਤੀ ਤਿਹ ਦਾਰਾ ॥ ਜਾਸੀ ਘੜੀ ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਨਾਰਾ ॥੧॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਗਜੋਬਨਦੇ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਬਖਾਨਿਯੈ ॥ ਦੁਤਿਯ ਰੂਪ ਕੀ ਰਾਸ ਜਗਤ ਮਹਿ ਜਾਨਿਯੈ ॥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਭਾ ਜਲ ਥਲ ਮਹਿ ਜਾ ਕੀ ਜਾਨਿਯਤ ॥ ਹੋ ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਨਾਰਿ ਨ ਵੈਸੀ ਮਾਨਿਯਤ ॥੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਹ ਇਕ ਪੂਤ ਸਰਾਫ ਕੋ ਤਾ ਕੋ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ॥ ਜੋਰਿ ਨੈਨਿ ਨਾਰੀ ਰਹੈ ਜਾਹਿ ਨ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਸੰਭਾਰ ॥੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਾ ਕੀ ਛਬਿ ਲਹੀ ॥ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਮਨ ਮੈ ਅਸ ਕਹੀ ॥ ਏਕ ਬਾਰ ਗਹਿ ਯਾਹਿ ਮੰਗਾਊਂ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਰੁਚਿ ਮਾਨ ਮਚਾਊਂ ॥੪॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਦਈ ਤਹਾਂ ਇਕ ॥ ਤਾਂਹਿ ਬਾਤ ਸਮੁਝਾਇ

ਅਨਿਕਨਿਕ ॥ ਅਮਿਤ ਦਰਬ ਦੈ ਤਾਹਿ ਭੁਲਾਈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਭਾਂਤਿ ਕੁਅਰਿ ਕੌ ਲਿਆਈ ॥੫॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਮਾਨਤ ਕਿਸੀ ਨ ਨਰ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਤਬ ਲਗ ਆਇ ਪਿਤਾ ਤਹ ਗਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਬਿਮਨ ਤਾ ਕੋ ਮਨ ਭਯੋ ॥੬॥ ਅਵਰ ਘਾਤ ਤਬ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥ ਏਕ ਬਾਤ ਤਬ ਤਾਹਿ ਬਨਾਈ ॥ ਬੀਚ ਸਮਜਾਨਾ ਕੇ ਤਿਹ ਸਿਯਾ ॥ ਐਂਚਿ ਤਨਾਵ ਠਾਢ ਕਰਿ ਦਿਯਾ ॥੭॥ ਊਪਰ ਅਵਰ ਸਮਜਾਨਾ ਡਾਰਾ ॥ ਵਾ ਕੋ ਜਾਇ ਨ ਅੰਗ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਆਗੇ ਜਾਇ ਪਿਤਾ ਚਲਿ ਲੀਨਾ ॥ ਜੋਰਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ਦੋਊ ਕਰ ਕੀਨਾ ॥੮॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਤਿਸ ਸਮਜਾਨਾ ਕੇ ਤਰ ਪਿਤੁ ਬੈਠਾਇਯੋ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕਰਿ ਤਾ ਕੌ ਪੁਹਪ ਦਿਖਾਇਯੋ ॥ ਭੂਪ ਬਿਦਾ ਹ੍ਵੈ ਜਬੈ ਆਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਅਯੋ ॥ ਹੋ ਕਾਢਿ ਤਹਾਂ ਤੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੇਜ ਊਪਰ ਲਯੋ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਸੌ ਰਾਜਾ ਛਲਾ ਸਕਾ ਭੇਦ ਨਹਿ ਪਾਇ ॥ ਦੁਹਿਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਜਾਇ ਸਿਰ ਆਯੋ ਕੋਰ ਮੁੰਡਾਇ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ
ਤੀਨ ਸੌ ਛਿਹੱਤਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੬॥੬੮੦੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਕਹਾਨੀ ॥ ਕਿਨਹੂ ਲਖੀ ਨ ਕਿਨਹੂ ਜਾਨੀ ॥ ਸਹਰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਬਸਤ ਜਹੱ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਜੱਛਕੇਤੁ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ॥੧॥ ਗ੍ਰਿਹ ਮਦਮੱਤਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਬੀਨਦੇ ਧਾਮ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਅੱਪ੍ਰਮਾਨ ਦੁਤਿ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥ ਜਾਨੁਕ ਫੂਲ ਚੰਬੇਲੀ ਰਹੀ ॥੨॥ ਨਿਹਚਲ ਸਿੰਘ ਤਹਾ ਇਕ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਲਵਾਨਤਿ ਅੱਤ੍ਰੀ ॥ ਤਿਹ ਪ੍ਰਬੀਨਦੇ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਮਦਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਘਾਇ ਜਨੁ ਮਾਰਾ ॥੩॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਲਿਯਾ ਬੁਲਾਇ ॥ ਭੋਗ ਕਿਯਾ ਰੁਚਿ ਦੁਹੂੰ ਬਢਾਇ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਚੁੰਬਨ ਕਰੈਂ ॥ ਬਿਬਿਧ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਸਨਨ ਧਰੈਂ ॥੪॥ ਤਬ ਤਹ ਆਇ ਗਯੋ ਪਿਤੁ ਵਾ ਕੋ ॥ ਭੋਗਤ ਹੁਤੋ ਜਹਾਂ ਪਿਯ ਤਾ ਕੋ ॥ ਚਮਕਿ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਚੰਚਲਾ ਕੀਨਾ ॥ ਪਰਦਨ ਬੀਚ ਲਪਟਿ ਤਿਹ ਲੀਨਾ ॥੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਰਦਨ ਬੀਚ ਲਪੇਟਿ ਤਿਹ ਦਿਯਾ ਧਾਮ ਪਹੁਚਾਇ ॥ ਮੁਖ ਬਾਂਏਂ ਰਾਜਾ ਰਹਾ ਸਕਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਨ ਪਾਇ ॥੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਤਹੱਤਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੭॥੬੮੧੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਨਵਤਨ ਸੁਨਹੁ ਨਰਾਧਿਪ ਕਥਾ ॥ ਕਿਯਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਚੰਚਲਾ ਜਥਾ ॥ ਤ੍ਰਿੰਬਕ ਮਹਾਂਰੁਦ੍ਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਤ੍ਰਿੰਬਕਦੱਤ ਨਰਾਧਪ ਤਹਾਂ ॥੧॥ ਤ੍ਰਿੰਬਕਪੁਰ ਤਾ ਕੋ ਬਹੁ ਸੋਹੈ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਲੋਕਨ ਕਹੱ ਮੋਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਸਰੀਤਿਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਕੰਚਨ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰੀ ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਹਾਗਦੇ ਤਾ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਉਪਜੀ ਨਾਰਿ ਨ ਅੰਨਯਾ ॥ ਏਕ ਚਤੁਰਿ ਅਰੁ ਸੁੰਦਰਿ ਘਨੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀ ਬਨੀ ॥੩॥ ਇਕ ਦਿਨ ਕੁਅਰਿ ਬਾਗ ਕੋ ਚਲੀ ॥ ਬੀਸ ਪਚਾਸ ਲਏਂ ਸੰਗ ਅਲੀ ॥ ਜਾਤ ਹੁਤੀ ਮਾਰਗ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਨਿਰਖਾ ਏਕ ਤਹਾ ਹੀ ॥੪॥ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਤਿਹ ਨਾਮ ਬਿਰਾਜਤ ॥ ਜਾਂਹਿ ਨਿਰਖਿ ਰਤਿ ਕੋ ਮਨ ਲਾਜਤ ॥ ਕਹੱ ਲਗਿ ਤਿਹੱ ਛਬਿ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਪ੍ਰਭਾ ਕੇਰ ਸੁਭ ਗ੍ਰੰਥ ਬਨਾਊਂ ॥੫॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਜਬ ਤੇ ਤਿਹ ਗਈ ਨਿਹਾਰਿ ਕਰਿ ॥ ਰਹੀ ਮੱਤ ਹ੍ਵੈ ਮਨ ਇਹ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰਿ ਕਰਿ ॥ ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਯਾਹਿ ਬੁਲਾਇਯੈ ॥ ਹੋ ਕਾਮ ਕੇਲ ਕਰਿ ਯਾ ਸੌ ਹਰਖ ਕਮਾਇਯੈ ॥੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਖੀ ਏਕ ਤਹੱ ਦਈ ਪਠਾਇ ॥ ਜਿਹੱ ਤਿਹੱ ਬਿਧਿ ਤਿਹ ਲਿਯੋ ਬੁਲਾਇ ॥ ਪੜ੍ਹਿ ਪੜ੍ਹਿ ਦੋਹਾ ਛੰਦ ਬਿਹਾਰਹਿ ॥ ਸਕਲ ਮਦਨ ਕੋ ਤਾਪ ਨਿਵਾਰਹਿ ॥੭॥ ਆਵਤ ਨੈਨ ਨਿਰਖਿ ਕਰਿ ਰਾਜਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਰਿਤ ਚੰਚਲਾ ਸਾਜਾ ॥ ਰੋਮ ਨਾਸ ਤਿਹ ਬਦਨ ਲਗਾਯੋ ॥ ਨਾਰਿ ਭੇਸ ਤਾ ਕਹੱ ਪਹਿਰਾਯੋ ॥੮॥ ਝਾਰੂ ਏਕ ਹਾਥ ਤਿਹ ਲਿਯੋ ॥ ਦੂਜੇ ਹਾਥ ਟੋਕਰਾ ਦਿਯੋ ॥ ਮੁਹਰਨ ਔਰ ਰੁਪੈਯਨ ਭਰੋ ॥ ਤਾਹਿ ਚੰਡਾਰੀ ਭਾਖਿ ਨਿਕਰੋ ॥੯॥ ਨ੍ਰਿਪ ਆਗੇ ਕਰਿ ਤਾਹਿ ਨਿਕਾਰਯੋ ॥ ਮੂੜ੍ਹ ਭੂਪ ਨਹਿ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਕਾਢਿ ਖੜਗ ਤਿਹ ਹਨਤ ਨ ਭਯੋ ॥ ਜਾਨਿ ਚੰਡਾਰ ਤਾਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਗਯੋ ॥੧੦॥ ਜਿਨ ਇਹ ਮੋਰ ਅੰਗ ਛੁਹਿ ਜਾਇ ॥ ਮੁਝੈ ਕਰੈ ਅਪਵਿੱਤ੍ਰ ਬਨਾਇ ॥ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨ ਪਕਰਿ ਨਹਿ ਲਯੋ ॥ ਲੈ ਮੁਹਰੈਂ ਸੁੰਦਰ ਘਰ ਗਯੋ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਹੱਤਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੮॥੬੮੨੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੂਪ ਤ੍ਰਿਹਾਟਕਸੈਨ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਨਗਰ ਤਿਹਾੜੋ ਜਾਹਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਜਾਹਿ ਤ੍ਰਿਹਾਟਕਪੁਰੀ ਬਖਾਨੈ ॥ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਜੱਛ ਸਭ ਜਾਨੈ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਬੂਬਮਤੀ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁੰਦਰਿ ਕਹੂੰ ਨ ਕੁਮਾਰੀ ॥

ਦੁਤਿਯ ਨਾਰਿ ਮ੍ਰਿਦੁਹਾਸਮਤੀ ਤਿਹ ॥ ਨਹਿ ਸਸਿ ਸਮ ਕਹਿਯਤ ਆਨਨ ਜਿਹ ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਮਹਬੂਬਮਤੀ ਤਨ ਨ੍ਰਿਪ ਰਤਿ ॥ ਦੁਤਿਯ ਨਾਰਿ ਪਰ ਨਹਿ ਆਨਤ ਮਤਿ ॥ ਅਧਿਕ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਯੋ ॥ ਏਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਾ ਤੇ ਉਪਜਾਯੋ ॥੩॥ ਦੁਤਿਯ ਨਾਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਨ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਤਾਹਿ ਨ ਬੀਚ ਲਜਾਵਤ ਚੀਤਾ ॥ ਸੁਤਵੰਤੀ ਇਕ ਪੁਨਿ ਪਤਿ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ਅਵਰ ਤ੍ਰਿਯਹਿ ਲਜਾਵਤ ਨਹਿ ਚੀਤ ॥੪॥ ਦੁਤਿਯ ਨਾਰਿ ਤਬ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਈ ॥ ਏਕ ਘਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਬਨਾਈ ॥ ਸਿਸ ਕੀ ਗੁਦਾ ਗੋਖਰੂ ਦਿਯਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕ ਦੁਖਿਤ ਤਿਹ ਕਿਯਾ ॥੫॥ ਬਾਲਕ ਅਧਿਕ ਦੁਖਾਤੁਰ ਭਯੋ ॥ ਰੋਵਤ ਧਾਮ ਮਾਤ ਕੇ ਗਯੋ ॥ ਨਿਰਖਿ ਤਾਤ ਮਾਤਾ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਭਲੀ ਭਲੀ ਧਾਯਾਨ ਮੰਗਾਯੋ ॥੬॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਾਲਹਿ ਦੁਖ ਦਿਯੋ ॥ ਆਪਨ ਭੇਸ ਧਾਇ ਕੋ ਕਿਯੋ ॥ ਕਿਯਾ ਸਵਤਿ ਕੇ ਧਾਮ ਪਯਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਨਾਰਿ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਪਛਾਨਾ ॥੭॥ ਔਖਧ ਏਕ ਹਾਥ ਮੈ ਲਈ ॥ ਸਿਸੁ ਕੀ ਪ੍ਰਥਮ ਮਾਤ ਕੌ ਦਈ ॥ ਬਰੀ ਖਾਤ ਰਾਨੀ ਮਰਿ ਗਈ ॥ ਸੂਛ ਸੁਘਰਿ ਰਾਨੀ ਫਿਰਿ ਅਈ ॥੮॥ ਨਿਜੁ ਗ੍ਰਿਹ ਆਇ ਭੇਸ ਨ੍ਰਿਪ ਤ੍ਰਿਯ ਧਰਿ ॥ ਜਾਤਿ ਭਈ ਅਪਨੀ ਸਵਤਿਨ ਘਰ ॥ ਸਿਸੁ ਕੋ ਕਾਢਿ ਗੋਖਰੂ ਡਾਰੋ ॥ ਤਾਂਹਿ ਸੁਘਰਿ ਤਿਹ ਸੁਤ ਕਰਿ ਪਾਰੋ ॥੯॥ ਇਹ ਛਲ ਸੋ ਸਵਤਿਨ ਕਹ ਮਾਰਾ ॥ ਸਿਸੁਹਿ ਜਾਨਿ ਸੁਤ ਲਿਯੋ ਉਬਾਰਾ ॥ ਨ੍ਰਿਪਹੁ ਸੰਗ ਪੁਨਿ ਕਰਿ ਲਿਯ ਪਜਾਰਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨੂੰ ਬਿਚਾਰਾ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਉਨਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੭੯॥੬੮੩੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੁ ਰਾਜਾ ਇਕ ਔਰ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਨਰੇਸੁਰ ਸੰਗਾ ॥ ਮ੍ਰਿਦੁਲਾਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਪਟਤਰ ਤਿਹ ਦਿੱਜੈ ॥੧॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਪ੍ਰਭਾਦੇ ਤਾ ਕੀ ਸੁਤਾ ਬਖਾਨਿਯੈ ॥ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਲੋਕ ਚਤੁਰਦਸ ਜਾਨਿਯੈ ॥ ਜੋ ਸਹਚਰਿ ਤਾ ਕੌ ਭਰਿ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰਹੀਂ ॥ ਹੋ ਪਰੀ ਪਦੁਮਨੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਸੁ ਵਾਹਿ ਬਿਚਾਰਹੀਂ ॥੨॥ ਚੌਪਈ ॥ ਹਾਟਕਪੁਰ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਸਿ ਦੱਛਿਨ ॥ ਰਾਜ ਕਰਤ ਤੇ ਤਹਾਂ ਬਿਚੱਛਨ ॥ ਤਿਹ ਪੁਰ ਏਕ ਸਾਹ ਕੌ ਪੁੱਤ੍ਰ ॥ ਜਨੁਕਰਿ ਬਿਧਨਾ ਠਟਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ॥੩॥ ਬਜ੍ਯਾਘ੍ਰਕੇਤ ਤਿਹ ਨਾਮ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਛਤ੍ਰਿ ਜਾਤਿ ਰਘੁਬੰਸ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਨੁ ਅਵਤਾਰ ਅਨੰਗਾ ॥

ਐਸੋ ਸਾਹ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਅੰਗਾ ॥੪॥ ਲਾਗੀ ਲਗਨ ਤਵਨ ਪਰ ਬਾਲਾ ॥ ਸਖੀ ਪਠੀ ਇਕ ਤਹਾਂ ਰਸਾਲਾ ॥ ਸੋ ਚਲਿ ਗਈ ਕੁਅਰ ਕੇ ਧਾਮਾ ॥ ਜਿਮਿ ਤਿਮਿ ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਬੋਧ੍ਯੋ ਬਾਮਾ ॥੫॥ ਜਾਤ ਭਈ ਤਾ ਕਹੱ ਲੈ ਤਹਾਂ ॥ ਮਾਰਗ ਕੁਅਰਿ ਬਿਲੋਕਤ ਜਹਾਂ ॥ ਨਿਰਖਤ ਨੈਨ ਗਰੇ ਲਪਟਾਈ ॥ ਸੇਜਾਸਨ ਪਰ ਲਿਯੋ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥੬॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰੀ ਤਵਨ ਸੌ ਕ੍ਰੀੜਾ ॥ ਕਾਮਨਿ ਕਾਮ ਨਿਵਾਰੀ ਪੀੜਾ ॥ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਧਾਮ ਬਾਮ ਤਿਹ ਰਾਖਾ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤਨ ਭੇਦ ਨ ਭਾਖਾ ॥੭॥ ਤਬ ਲੌ ਬਜਾਹਿ ਦਯੋ ਤਿਹ ਤਾਤੈਂ ॥ ਭੂਲਿ ਗਈ ਵਾ ਕੌ ਵੈ ਬਾਤੈਂ ॥ ਨਿਜੁ ਪਜਾਰੇ ਬਿਨੁ ਰਹ੍ਯੋ ਨ ਗਯੋ ॥ ਘਾਲਿ ਸੰਦੂਕਹਿ ਸਾਥ ਚਲ੍ਯੋ ॥੮॥ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਤਾ ਸੌ ਭੋਗ ਕਮਾਵੈ ॥ ਸੋਵਤ ਰਹੈ ਨ ਭੂਪਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਜਬ ਹੀ ਨ੍ਰਿਪ ਜਾਗਾ ॥ ਰਨਿਯਹਿ ਛੋਰਿ ਜਾਰ ਉਠਿ ਭਾਗਾ ॥੯॥ ਤ੍ਰਿਯ ਸੌ ਬਚਨ ਕੋਪ ਕਰਿ ਭਾਖ੍ਯੋ ॥ ਤੈਂ ਲੈ ਜਾਰ ਧਾਮ ਕਿਮਿ ਰਾਖ੍ਯੋ ॥ ਕੈ ਅਬ ਹੀ ਮੁਹਿ ਤਾਹਿ ਬਤਾਵੌ ॥ ਕੈ ਪ੍ਰਾਨਨ ਕੀ ਆਸ ਚੁਕਾਵੌ ॥੧੦॥ ਬਾਤ ਸੱਤ੍ਯ ਜਾਨੀ ਜਿਯ ਰਾਨੀ ॥ ਮੁਝੈ ਨ ਨ੍ਰਿਪ ਛਾਡਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ਭਾਂਗ ਘੋਟਨਾ ਹਾਥ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਫੇਰਿ ਨਰਾਧਿਪ ਕੋ ਸਿਰ ਡਾਰਾ ॥੧੧॥ ਬਹੁਰਿ ਸਭਨ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਈ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਲੋਗ ਜਬ ਲਏ ਬੁਲਾਈ ॥ ਮਦ ਕਰਿ ਭੂਪ ਭਯੋ ਮਤਵਾਰਾ ॥ ਪਹਿਲ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ ॥੧੨॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਨਾਮਹਿ ਲਯੋ ॥ ਤਾ ਤੇ ਅਧਿਕ ਦੁਖਾਤੁਰ ਭਯੋ ॥ ਸੋਕ ਤਾਤ ਕੋ ਅਧਿਕ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਮੂੰਡ ਫੋਰਿ ਭੀਤਨ ਸੋ ਡਾਰਾ ॥੧੩॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਨਿਜੁ ਨਾਯਕ ਹਨਾ ਲੀਨਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਬਚਾਇ ॥ ਬਹੁਰਿ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਕਰੇ ਕੋ ਨ ਸਕਾ ਛਲ ਪਾਇ ॥੧੪॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅੱਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੦॥੬੮੪੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਏਕ ਚਰਿੱਤ੍ਰਸੈਨ ਰਾਜਾ ਬਰ ॥ ਨਾਰਿ ਚਰਿੱਤ੍ਰਮਤੀ ਤਾ ਕੇ ਘਰ ॥ ਵਤੀਚਰਿੱਤ੍ਰਾ ਤਾ ਕੀ ਨਗਰੀ ॥ ਤਿਹੂੰ ਭਵਨ ਕੇ ਬੀਚ ਉਜਗਰੀ ॥੧॥ ਗੋਪੀਰਾਇ ਸਾਹ ਸੁਤ ਇਕ ਤਹੱ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁੰਦਰਿ ਦੁਤਿਯ ਨ ਜਗ ਮਹੱ ॥ ਤਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰਦੇ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰ੍ਯੋ ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਤਿਹ ਮਦਨ ਪ੍ਰਜਾਰ੍ਯੋ ॥੨॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਤਿਹ ਲਯੋ ਬੁਲਾਇ ॥ ਉਠਤ ਲਯੋ ਛਤਿਯਾ ਸੌ ਲਾਇ ॥ ਕਾਮ ਕੇਲ ਕੀਨੋ ਰੁਚਿ ਠਾਨੀ ॥ ਕੇਲ ਕਰਤ ਸਭ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਨੀ ॥੩॥

ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਮੰਗਾਈ ॥ ਏਕ ਸੇਜ ਚੜ੍ਹਿ ਦੁਹੂੰ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਤਨ ਕਿਯੇ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਮਾਨ ਨ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥੪॥ ਤਬ ਲਗਿ ਆਇ ਗਯੋ ਤਾ ਕੌ ਪਤਿ ॥ ਡਾਰਿ ਦਯੋ ਸੇਜਾ ਪਰ ਉਪਪਤਿ ॥ ਦੁਪਟਾ ਡਾਰਿ ਦਯੋ ਤਿਹ ਮੁਖ ਪਰ ॥ ਜਾਨਯੋ ਜਾਇ ਨ ਤਾਂ ਤੇ ਤ੍ਰਿਯ ਨਰ ॥੫॥ ਸੋਵਤ ਕਵਨ ਸੇਜ ਪਰ ਤੋਰੀ ॥ ਭਾਖੀ ਨਾਥ ਮਾਤ ਹੈ ਮੋਰੀ ॥ ਹਮ ਪਹਿ ਤੇ ਨਹਿ ਜਾਤ ਜਗਾਈ ॥ ਤੁਮੈਂ ਕਹਤ ਹੌ ਬਾਂਧਿ ਢਿਠਾਈ ॥੬॥ ਦ੍ਵੈਕ ਘਰੀ ਤੁਮ ਅਨਤ ਸਿਧਾਵਹੁ ॥ ਇਹ ਉਠਿ ਗਏ ਬਹੁਰਿ ਹਯਾਂ ਆਵਹੁ ॥ ਅਬ ਜਾਗੈ ਤੌ ਅਧਿਕ ਰਿਸੈਹੈ ॥ ਹਮ ਤੁਮ ਲਖਿ ਇਕੱਤ੍ਰ ਚੁਪ ਹ੍ਵੈਹੈ ॥੭॥ ਤਿਨਿ ਇਹ ਬਾਤ ਸੱਤਯ ਕਰਿ ਮਾਨੀ ॥ ਜਾਤ ਭਯੋ ਉਠਿ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਜਬ ਉਠਿ ਮਾਤ ਗਈ ਲਖਿ ਲੈਯਹੁ ॥ ਤਬ ਹਮ ਕੌ ਤੁਮ ਬਹੁਰਿ ਬੁਲੈਯਹੁ ॥੮॥ ਇਮਿ ਕਹਿ ਬਾਤ ਜਾਤ ਜੜ੍ਹ ਭਯੋ ॥ ਤਾਂਹਿ ਚੜ੍ਹਾਇ ਖਾਟ ਪਰ ਲਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਤਨ ਕਰੈ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਤਿਹ ਪਿਤਾ ਨਿਵਾਸਾ ॥੯॥ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਤਾਂਹਿ ਸੁਵਾਯੋ ॥ ਤਾਤ ਭਏ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਜਤਾਯੋ ॥ ਸੁਨਹੁ ਪਿਤਾ ਇਹ ਨਾਰਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਛਪੀ ਲਾਜ ਕੀ ਮਾਰੀ ॥੧੦॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਨ੍ਰਿਪ ਧਾਮ ਸਿਧਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕਛੂ ਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤਾ ਕੌ ਕਾਢਿ ਸੇਜ ਪਰ ਲੀਨਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਮਾਤ ਗਵਨ ਤਹੱ ਕੀਨਾ ॥੧੧॥ ਵੈਸਹਿ ਤਾ ਕਹ ਦਿਯਾ ਸੁਵਾਇ ॥ ਕਹੀ ਮਾਤ ਸੋਂ ਬਾਤ ਬਨਾਇ ॥ ਸੁਨਹੁ ਮਾਤ ਜਾਮਾਤ ਤਿਹਾਰੋ ॥ ਮੋਕੌ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਾਨ ਤੇ ਪਯਾਰੋ ॥੧੨॥ ਯਾ ਕੋ ਨੈਨ ਨੀਂਦ ਦੁਖ ਦਿਯੋ ॥ ਤਾ ਤੇ ਸੈਨ ਸੁਮਿਤ ਹ੍ਵੈ ਕਿਯੋ ॥ ਮੈ ਯਾ ਕੋ ਨਹਿ ਸਕਤ ਜਗਾਈ ॥ ਅਬ ਹੀ ਸੋਇ ਗਯੋ ਸੁਖਦਾਈ ॥੧੩॥ ਸੁਨਿ ਬਚ ਮਾਤ ਜਾਤ ਭੀ ਉਠ ਘਰ ॥ ਲਯੋ ਸੇਜ ਪਰ ਤ੍ਰਿਯ ਪਿਯ ਭੁਜ ਭਰ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਭੋਗ ਕਮਾਏ ॥ ਬਹੁਰਿ ਧਾਮ ਕੌ ਤਾਹਿ ਪਠਾਏ ॥੧੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਿਹ ਚੰਚਲਾ ਪਿਯਹਿ ਦਯੋ ਪਹੁਚਾਇ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਤ੍ਰਿਯਾਨ ਕੇ ਸਕਯੋ ਨ ਕੋਈ ਪਾਇ ॥੧੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਯਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੧॥੬੮੬੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਹੁ ਰਾਵ ਇਕ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਨ ਧਰਿ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧ ਕਿਯਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਯਾ ਬਰ ॥ ਪੀਰ ਏਕ ਮੁਲਤਾਨ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਰੂਪਵੰਤ ਤਿਹ ਅਧਿਕ ਕਹਿੱਜੈ ॥੧॥ ਰੋਸਨਕਦਰ ਤਵਨ ਕੋ ਨਾਮਾ ॥ ਥਕਤ ਰਹਿਤ ਜਿਹ ਨਿਰਖਤ

ਬਾਮਾ ॥ ਜੋ ਨਿਰਖਤਿ ਤਿਯ ਪਤਿਹਿ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਤਾ ਕੌ ਐਂਚਿ ਜੂਤਿਯਨ ਮਾਰੈ ॥੨॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਏਕ ਨਾਰ ਤਿਹ ਪਤਿ ਕੋ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਿ ਬਰ ॥ ਰਹੀ ਮੁਬਤਲਾ ਹ੍ਵੈ ਇਮਿ ਚਰਿਤ ਬਿਚਾਰਿ ਕਰਿ ॥ ਇਹ ਨਿਰਖੇ ਬਿਨੁ ਚੈਨ ਨ ਮੋ ਕੌ ਪਲ ਪਰੈ ॥ ਹੋ ਜੌ ਨਿਰਖਤ ਹੌ ਤਾਹਿ ਤੁ ਰਾਰਿਹੱ ਤ੍ਰਿਯ ਕਰੈ ॥੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਸੀ ਤ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਈ ॥ ਬਹੁਤਕ ਭੇਟ ਅਸਰਫੀ ਲ੍ਯਾਈ ॥ ਜੇਵਰ ਦੀਨੇ ਜਰੇ ਜਰਾਇਨ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਸਕਤ ਅੰਤ ਕੋਈ ਪਾਇ ਨ ॥੪॥ ਸੁ ਸਭ ਦਈ ਤਿਹ ਸਾਥਿ ਕਹਾ ਇਮਿ ॥ ਸਾਥ ਖਾਦਿਮਾਬਾਨੋ ਕੇ ਤਿਮਿ ॥ ਏਕਹਿ ਆਸ ਹਜਾਂ ਮੈਂ ਆਈ ॥ ਸੁ ਮੈਂ ਕਹਤ ਹੌ ਤੁਮੈਂ ਸੁਨਾਈ ॥੫॥ ਗ੍ਰਿਹ ਅਪਨੇ ਹੀ ਮਦਰੋ ਚ੍ਵਾਇ ॥ ਖਾਨਾ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਲ੍ਯਾਇ ॥ ਨਿਜੁ ਹਾਥਨ ਲੈ ਦੁਹੂੰ ਪਯਾਊਂ ॥ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਇ ਘਰਹਿ ਉਠਿ ਜਾਊਂ ॥੬॥ ਸੋਈ ਮਦ ਲੈ ਤਹਾ ਸਿਧਾਈ ॥ ਸਾਤ ਬਾਰ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਚੁਆਈ ॥ ਨਿਜੁ ਹਾਥਨ ਲੈ ਦੁਹੂੰ ਪਯਾਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਮੱਤ ਕਰਿ ਸੇਜ ਸੁਆਯੋ ॥੭॥ ਸੋਈ ਲਖੀ ਪੀਰ ਤ੍ਰਿਯ ਜਬ ਹੀ ॥ ਨੈਨ ਸੈਨ ਦੈ ਤਿਹ ਪ੍ਰਤਿ ਤਬ ਹੀ ॥ ਤਾ ਕੇ ਧਰਿ ਛਤਿਯਾ ਪਰੁ ਚੂਤ੍ਰਨ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕੀਨਾ ਤਿਹ ਪਤਿ ਤਨ ॥੮॥ ਸੋਵਤ ਰਹੀ ਚੜੇ ਮਦ ਨਾਰੀ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਕੀ ਗਤਿ ਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਚੀਠੀ ਏਕ ਲਿਖੀ ਨਿਜ ਅੰਗਾ ॥ ਬਾਂਧਿ ਗਈ ਤਾ ਕੇ ਸਿਰ ਸੰਗਾ ॥੯॥ ਜੋ ਤ੍ਰਿਯ ਖਯਾਲ ਤ੍ਰਿਯਨ ਕੇ ਪਰਿ ਹੈ ॥ ਤਾ ਕੀ ਬਿਧਿ ਐਸੀ ਗਤਿ ਕਰਿ ਹੈ ॥ ਤਾ ਤੇ ਤੁਮ ਤ੍ਰਿਯ ਐਸ ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਬੁਰੋ ਸੁਭਾਇ ਸਕਲ ਤਜਿ ਦੀਜੈ ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੇਸ ਪਾਂਸ ਤੇ ਛੋਰਿ ਕੈ ਬਾਂਚਤ ਪਤਿਯਾ ਅੰਗ ॥ ਤਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਤ੍ਰਿਯ ਤਜਿ ਦਿਯਾ ਬਾਦ ਤ੍ਰਿਯਨ ਕੇ ਸੰਗ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਯਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੨॥੬੮੭੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਸਨਧੁਜਾ ਇਕ ਭੂਪ ਸੁਲੱਛਨ ॥ ਬਿਸਨਪੁਰੀ ਜਾ ਕੀ ਦਿਸਿ ਦੱਛਿਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਨਿਨੀਲਮਤੀ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਸਕਲ ਭਵਨ ਮੋ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਅਛਲੀਰਾਇ ਏਕ ਤਹ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਨਿਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਬਦਨ ਪ੍ਰਭਾ ਤਿਹ ਜਾਤ ਨ ਭਾਖੀ ॥ ਜਨੁ ਮੁਖ ਚੀਰ ਚਾਂਦ ਕੀ ਰਾਖੀ ॥੨॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਵਨ ਸੌ ਲਾਗੀ ॥ ਜਾ ਤੇ ਨੀਦ ਭੂਖਿ ਸਭ ਭਾਗੀ ॥ ਜਿਯ ਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਰੋਗੀ ਠਹਰਾਯੋ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭਹੀਨ ਸੁਨਾਯੋ ॥੩॥ ਖੀਂਧ ਏਕ ਰਾਜਾ ਪਰ ਧਰੀ ॥ ਉਰ ਪਰ ਰਾਖਿ ਲੋਨ ਕੀ ਡਰੀ ॥ ਅਗਨਿ ਸਾਥ ਤਿਹ ਅਧਿਕ ਤਪਾਈ ॥ ਜੋ ਕਰ ਸਾਥ

ਛੁਈ ਨਹਿ ਜਾਈ ॥੪॥ ਚਾਰੌ ਓਰ ਦਾਬਿ ਅਸ ਲਿਯਾ ॥ ਮੁਖ ਤੇਂ ਤਾਂਹਿ ਨ ਬੋਲਨ ਦਿਯਾ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤਜਾ ਗਏ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਪੁਰਖ ਦੂਸਰੇ ਨ ਜਾਨਾ ॥੫॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤਿਰਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੩॥੬੯੮੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਹੁ ਚਰਿਤ ਇਕ ਅਵਰ ਨਰੇਸਾ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਇਕ ਝਾਰਖੰਡ ਕੇ ਦੇਸਾ ॥ ਕੋਕਿਲਸੈਨ ਤਵਨ ਕੋ ਨਾਮਾ ॥ ਮਤੀਕੋਕਿਲਾ ਵਾ ਕੀ ਬਾਮਾ ॥੧॥ ਬਦਲੀਰਾਮ ਸਾਹ ਸੁਤ ਇਕ ਤਹੱ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁੰਦਰਿ ਕਹੂੰ ਨ ਜਗ ਮਹੱ ॥ ਦ੍ਰਿਗ ਭਰਿ ਤਾਹਿ ਬਿਲੋਕਾ ਜਬ ਹੀ ॥ ਰਾਨੀ ਭਈ ਕਾਮ ਬਸਿ ਤਬ ਹੀ ॥੨॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਕਮਾਵੈ ॥ ਮੂੜ ਨਾਰਿ ਨਹਿ ਹ੍ਰਿਦੈ ਲਜਾਵੈ ॥ ਜਬ ਰਾਜੈ ਇਹ ਬਾਤ ਪਛਾਨੀ ॥ ਚਿਤ ਮਹਿ ਧਰੀ ਨ ਪ੍ਰਗਟ ਬਖਾਨੀ ॥੩॥ ਆਧੀ ਰੈਨਿ ਹੋਤ ਭੀ ਜਬ ਹੀ ॥ ਰਾਜਾ ਦੁਰਾ ਖਾਟ ਤਰ ਤਬ ਹੀ ॥ ਰਾਨੀ ਭੇਦ ਨ ਵਾ ਕੋ ਪਾਯੋ ॥ ਬੋਲਿ ਜਾਰ ਕੌ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਯੋ ॥੪॥ ਰੁਚਿ ਭਰਿ ਭੋਗ ਤਵਨ ਸੌ ਕਰਾ ॥ ਖਾਟ ਤਰੇ ਰਾਜਾ ਲਹਿ ਪਰਾ ॥ ਅਧਿਕ ਨਾਰਿ ਮਨ ਮਹਿ ਡਰਪਾਈ ॥ ਕਰੌ ਦੈਵ ਅਬ ਕਵਨ ਉਪਾਈ ॥੫॥ ਸੁਨੁ ਮੂਰਖ ਤੈਂ ਬਾਤ ਨ ਪਾਵੈਂ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਰੀ ਕਹੱ ਹਾਥ ਲਗਾਵੈਂ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਸੁਘਰਿ ਜੈਸ ਮੁਰ ਰਾਜਾ ॥ ਤੈਸੋ ਦੁਤਿਯ ਨ ਬਿਧਨਾ ਸਾਜਾ ॥੬॥

ਅੜਿੱਲ ॥ ਜੋ ਪਰ ਨਰ ਕਹੱ ਪਿਯ ਬਿਨੁ ਨਾਰਿ ਨਿਹਾਰਈ ॥ ਮਹਾਂ ਨਰਕ ਮਹਿ ਤਾਹਿ ਬਿਧਾਤਾ ਡਾਰਈ ॥ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਸੁੰਦਰ ਛਾਡਿ ਨ ਤੁਮਹਿ ਨਿਹਾਰਿਹੌ ॥ ਹੋ ਨਿਜੁ ਕੁਲ ਕੀ ਤਜਿ ਕਾਨਿ ਨ ਧਰਮਹਿ ਟਾਰਿਹੌ ॥੭॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੈਸੋ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਮੇਰੋ ਬਰ ॥ ਤੁਹਿ ਵਾਰੌ ਵਾ ਕੇ ਇਕ ਪਗ ਪਰ ॥ ਤਿਹ ਤਜਿ ਤੁਹਿ ਕੈਸੇਹੂੰ ਨ ਭਜਿਹੌ ॥ ਲੋਕ ਲਾਜ ਕੁਲ ਕਾਨਿ ਨ ਤਜਿਹੌ ॥੮॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਮੂਰਖ ਹਰਖਾਨ੍ਯੋ ॥ ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਨਾਰੀ ਕਹੱ ਜਾਨ੍ਯੋ ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਿ ਪਲਕਾ ਪਰ ਨਚਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਾਰਿ ਨਾਰਿ ਜੁਤ ਬਚਾ ॥੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਰਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੪॥੬੮੮੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੋਂਦਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਭੂਪ ਮਹਾਂ ਮਨਿ ॥ ਸਦਾਪੁਰੀ ਜਾਂ ਕੀ ਪੱਛਿਮ ਭਨਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਲੰਕਦੇ ਤਾ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥ ਜਨੁਕ ਚੰਦ੍ਰ ਤੇ ਚੀਰਿ ਨਿਕਾਰੀ ॥੧॥ ਤਹੱ ਇਕ ਹੋਤ ਸਾਹ ਧਨਵਾਨਾ ॥ ਨਿਰਧਨ ਕਰਿ ਡਾਰ੍ਯੋ ਭਗਵਾਨਾ ॥

ਅਧਿਕ ਚਤੁਰਿ ਤਾ ਕੀ ਇਕ ਨਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਤਾ ਸੌ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰੀ ॥੨॥ ਕਰਿਹੌ ਬਹੁਰਿ ਤੁਮੈ ਧਨਵੰਤਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਜੌ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ਆਪਨ ਭੇਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਾਰੋ ॥ ਰਾਜ ਬਾਟ ਪਰ ਹਾਟ ਉਸਾਰੋ ॥੩॥ ਏਕਨ ਦਰਬ ਉਧਾਰੋ ਦਿਯੋ ॥ ਏਕਨ ਤੇ ਰਾਖਨ ਹਿਤ ਲਿਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਆਪਨੀ ਪਤਿਹਿ ਚਲਾਯੋ ॥ ਜਹੱ ਤਹੱ ਸਕਲ ਧਨਿਨ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ॥੪॥ ਸੋਫੀ ਸੂਮ ਸਾਹ ਇਕ ਤਹਾਂ ॥ ਜਾ ਕੇ ਘਰ ਸੁਨਿਯਤ ਧਨ ਮਹਾਂ ॥ ਸੁਤ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਨਹਿ ਕਰਤ ਬਿਸ੍ਵਾਸਾ ॥ ਰਾਖਤ ਦਰਬ ਆਪਨੇ ਪਾਸਾ ॥੫॥ ਸਾਹ ਸੁਈ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਤਕਾਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਿ ਤਾਹਿ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਸੁਤ ਮਾਲ ਕਹਾ ਤਵ ਖੈ ਹੈਂ ॥ ਏਕ ਦਾਮ ਫਿਰਿ ਤੁਮੈਂ ਨ ਦੈ ਹੈਂ ॥੬॥ ਸਾਹ ਮਾਲ ਕਹੂੰ ਅਨਤ ਰਖਾਇ ॥ ਸਰਖਤ ਤਾ ਤੇ ਲੇਹੁ ਲਿਖਾਇ ॥ ਮਾਤ ਪੂਤ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਤੁਮਹੀਂ ਚਾਹਹੁ ਤਬੈ ਧਨ ਆਵੈ ॥੭॥ ਬਚਨ ਬਹੁਰਿ ਤਿਨ ਸਾਹ ਬਖਾਨੋ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਔਰ ਭਲੋ ਨਹਿ ਜਾਨੋ ॥ ਮੇਰੋ ਸਕਲ ਦਰਬੁ ਤੈਂ ਲੇਹਿ ॥ ਸਰਖਤ ਗੁਪਤ ਮੁਝੈ ਲਿਖਿ ਦੇਹਿ ॥੮॥ ਬੀਸ ਲਾਖ ਤਾਂ ਤੇ ਧਨ ਲਿਯਾ ॥ ਸਰਖਤ ਏਕ ਤਾਂਹਿ ਲਿਖਿ ਦਿਯਾ ॥ ਬਾਜੂਬੰਦ ਬੀਚ ਇਹ ਰਖਿਯਹੁ ॥ ਅਵਰ ਪੁਰਖ ਸੌ ਭੇਵ ਨ ਭਖਿਯਹੁ ॥੯॥ ਦੈ ਧਨ ਸਾਹ ਜਬੈ ਘਰ ਗਯੋ ॥ ਭੇਖ ਮਜੂਰਨ ਕੋ ਤਿਨ ਲਯੋ ॥ ਧਾਮ ਤਿਸੀ ਕੇ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਤਿਨ ਮੂੜ੍ਹ ਨ ਜਾਨਾ ॥੧੦॥ ਕਹੀ ਕਿ ਏਕ ਟੂਕ ਮੁਹਿ ਦੇਹੁ ॥ ਪਾਨਿ ਭਰਾਇ ਸਗਰ ਦਿਨ ਲੇਹੁ ॥ ਖਰਚ ਜਾਨਿ ਥੋਰੋ ਤਿਨ ਕਰੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨਹਿ ਨੈਕੁ ਬਿਚਰੋ ॥੧੧॥ ਜਬ ਹੀਂ ਘਾਤ ਨਾਰਿ ਤਿਨ ਪਾਈ ॥ ਬਾਜੂਬੰਦ ਲਯੋ ਸਰਕਾਈ ॥ ਅਪਨੀ ਕਬੁਜ ਕਾਢਿ ਕਰਿ ਲਈ ॥ ਸਤ ਕੀ ਡਾਰਿ ਤਵਨ ਮੈਂ ਗਈ ॥੧੨॥ ਕਿਤਕ ਦਿਨਨ ਕਹਿ ਦੇਹ ਰੁਪਇਯਾ ॥ ਪਠੈ ਦਯੋ ਇਕ ਤਹਾਂ ਮਨਇਯਾ ॥ ਏਕ ਹਜਾਰ ਤਹਾਂ ਤੇ ਲ੍ਯਾਵਹੁ ॥ ਆਨਿ ਬਨਿਜ ਕੋ ਕਾਜ ਚਲਾਵਹੁ ॥੧੩॥ ਤਿਨਕ ਹਜਾਰ ਨ ਤਾ ਕੋ ਦਿਯਾ ॥ ਜਿਯ ਮੈ ਕੋਪ ਸਾਹ ਤਬ ਕਿਯਾ ॥ ਬਾਂਧਿ ਲੈ ਗਯੋ ਤਾ ਕਹ ਤਹਾਂ ॥ ਕਾਜੀ ਕੋਟਵਾਰ ਥੇ ਜਹਾਂ ॥੧੪॥ ਮੈ ਤੇ ਬੀਸ ਲਾਖ ਇਨ ਲਿਯਾ ॥ ਅਬ ਇਨ ਮੁਝੈ ਹਜਾਰ ਨ ਦਿਯਾ ॥ ਕਹੀ ਸਭੋ ਸਰਖਤ ਤਿਹ ਹੇਰੋ ॥ ਇਨ ਕੋ ਅਬ ਹੀ ਨ੍ਯਾਇ ਨਿਬੇਰੋ ॥੧੫॥ ਛੋਰਿ ਸਰਖਤਹਿ ਸਭਨ ਨਿਹਾਰੋ ॥ ਰੁਪਯੇ ਸੌ ਇਕ ਤਹਾਂ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਸਾਚਾ ਤੇ ਝੂਠਾ ਤਿਹੱ ਕਿਯਾ ॥ ਸਭ ਧਨੁ ਹਰੋ ਕਾਢਿ ਤਿਹ ਦਿਯਾ ॥੧੬॥ ਬਹੁਰਿ ਬਚਨ ਤਿਨ ਨਾਰਿ ਉਚਾਰੇ ॥

ਮੈ ਨ ਰਹਤ ਹੋ ਗਾਂਵ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਯੌ ਕਹਿ ਜਾਤ ਤਹਾਂ ਤੇ ਭਈ ॥ ਸੋਫੀਯਹਿ ਕੂਟਿ ਭੰਗੇਰੀ ਗਈ ॥੧੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਨਿਰਧਨ ਤੇਂ ਧਨਵੰਤ ਭੀ ਕਰਿ ਤਿਹ ਧਨ ਕੀ ਹਾਨਿ ॥ ਸੋਫੀ ਕਹੱ ਅਮਲਿਨ ਛਰਾ ਦੇਖਤ ਸਕਲ ਜਹਾਨ ॥੧੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪਚਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੫॥੬੯੦੭॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚਿੱਤ੍ਰਕੇਤ ਰਾਜਾ ਇਕ ਪੂਰਬ ॥ ਜਿਹ ਬਚਿੱਤ੍ਰਰਥ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਪੂਰਬ ॥ ਚਿਤ੍ਰਾਪੁਰੀ ਨਗਰ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਜਿਹ ਢਿਗ ਦੇਵ ਦੈਤ ਪੁਰ ਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਕਟਿਉਤਿਮਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਸੂਰਜਮਤੀ ਤਿਹ ਧਾਮ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁੰਦਰਿ ਨਾਰਿ ਨ ਕੋਈ ॥ ਆਗੇ ਭਈ ਨ ਪਾਛੇ ਹੋਈ ॥੨॥ ਬਾਨੀਰਾਇ ਤਹਾਂ ਇਕ ਸਾਹਾ ॥ ਜਿਹ ਮੁਖ ਸਮ ਸੁੰਦਰਿ ਨਹਿ ਮਾਹਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਜਾਰਰਾਇ ਸੁਤ ਤਾ ਕੇ ॥ ਦੇਵ ਦੈਤ ਕੋਈ ਤੁਲਿ ਨ ਵਾ ਕੇ ॥੩॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਤਾ ਕੋ ਲਖਿ ਰੂਪਾ ॥ ਮੋਹਿ ਰਹੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ਅਨੂਪਾ ॥ ਏਕ ਸਹਚਰੀ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਭਾਂਤਿ ਤਹਾਂ ਲੈ ਆਈ ॥੪॥ ਮਿਲਤ ਕੁਅਰਿ ਤਾ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਮਿਲਿ ਭੋਗ ਕਮਾਯੋ ॥ ਚੁੰਬਨ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਲੀਏ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਕੇ ਆਸਨ ਦੀਏ ॥੫॥ ਤਬ ਲਗਿ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤਹੱ ਆਯੋ ॥ ਨਿਰਖਿ ਸੁਤਾ ਹਿਯ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਕਿਹੱ ਛਲ ਸੌ ਇਹ ਦੁਹੂੰ ਸੰਘਾਰੋ ॥ ਛੱਤ੍ਰ ਜਾਰ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਢਾਰੋ ॥੬॥ ਦੁਹੂੰਅਨ ਕੇ ਫਾਸੀ ਗਰੁ ਡਾਰੀ ॥ ਪਿਤਾ ਸਹਿਤ ਮਾਤਾ ਹਨਿ ਡਾਰੀ ॥ ਫਾਂਸ ਕੰਠ ਤੇ ਲਈ ਨਿਕਾਰੀ ॥ ਬੋਲਿ ਲੋਗ ਸਭ ਐਸ ਉਚਾਰੀ ॥੭॥ ਇਨ ਦੁਹੂੰ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਸਾਧੀ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਰਾਨੀ ਜੁਤ ਪਵਨ ਅਰਾਧੀ ॥ ਬਾਰਹ ਬਰਿਸ ਬੀਤ ਹੈਂ ਜਬੁ ਹੀ ॥ ਜਗਿ ਹੈਂ ਛਾਡਿ ਤਾਰਿਯਹਿ ਤਬ ਹੀਂ ॥੮॥ ਤਬ ਲਗਿ ਤਾਤ ਦਿਯਾ ਮੁਹਿ ਰਾਜਾ ॥ ਰਾਜ ਸਾਜ ਕਾ ਸਕਲ ਸਮਾਜਾ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਤਾ ਕੋ ਰਾਜ ਕਮੈਹੋ ॥ ਜਬ ਜਗਹੈਂ ਤਾ ਕੋ ਤਬ ਦੈਹੋ ॥੯॥ ਇਹ ਛਲ ਤਾਤ ਮਾਤ ਕਹੱ ਘਾਈ ॥ ਲੋਗਨ ਸੋ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਜਨਾਈ ॥ ਜਬ ਅਪਨੋ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਾਜ ਪਕਾਯੋ ॥ ਛੱਤ੍ਰ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਸੀਸ ਫਿਰਾਯੋ ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਇਹੱ ਭਾਂਤਿ ਹਨਿ ਦਿਯੋ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਰਾਜ ॥ ਸਕਤ ਨ ਕੋਈ ਪਛਾਨਿ ਕਰਿ ਚੰਚਲਾਨ ਕੇ ਕਾਜ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਯਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੬॥੬੯੧੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬੀਰਕੇਤੁ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਬੀਰਪੁਰੀ ਤਿਹ ਨਗਰ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਿਨਦੀਪਕਦੇ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਭਵਨ ਚਤੁਰ ਦਸ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਰਾਇ ਗੁਮਾਨੀ ਤਹ ਇਕ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਧਰੱਤ੍ਰੀ ॥ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਅਰ ਚਤੁਰਾ ਮਹਾਂ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਉਪਜਾ ਕੋਈ ਨ ਕਹਾਂ ॥੨॥ ਰਾਜ ਤਰੁਨਿ ਜਬ ਤਾਹਿ ਨਿਹਾਰਯੋ ॥ ਇਹੈ ਚੰਚਲਾ ਚਿੱਤ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਕਹੋ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਵਨ ਸੋ ਕੀਜੈ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਪਿਯ ਸੌ ਭੋਗ ਕਰੀਜੈ ॥੩॥ ਬੀਰਮਤੀ ਇਕ ਸਖੀ ਸਯਾਨੀ ॥ ਕਾਨਿ ਲਾਗਿ ਭਾਖਯੋ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਰਾਇ ਗੁਮਾਨੀ ਕੌ ਲੈ ਆਇ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਮੁਹਿ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥ ਸਖੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸਭ ਭਾਖਿ ਸੁਨਾਈ ॥ ਜਯੋਂ ਰਾਨੀ ਕਹਿ ਤਾਹਿ ਸੁਨਾਈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਤਾ ਕਹੱ ਉਰਝਾਈ ॥ ਆਨਿ ਕੁਅਰਿ ਕੌ ਦਯੋ ਮਿਲਾਈ ॥੫॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਿਹ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰੀ ॥ ਭੋਗ ਕਰਤ ਬੀਤੀ ਨਿਸੁ ਸਾਰੀ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਆਇ ਗਯੋ ਤਹੱ ਰਾਜਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਚੰਚਲਾ ਸਾਜਾ ॥੬॥ ਤੀਛਨ ਖੜਗ ਹਾਥ ਮਹਿ ਲਿਯੋ ॥ ਲੈ ਮਿੱਤਹਿ ਕੇ ਸਿਰ ਮਹਿ ਦਿਯੋ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਕਰਿ ਤਾ ਕੇ ਅੰਗਾ ॥ ਬਚਨ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥੭॥ ਚਲੋ ਭੂਪ ਇਕ ਚਰਿਤ ਦਿਖਾਊਂ ॥ ਗੌਸ ਮਰਾਤਿਬ ਤੁਮੈਂ ਲਖਾਊਂ ॥ ਰਾਇ ਚਰਿਤ ਕਛਹੂੰ ਨ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਾ ਤਿਹੱ ਮਿੱਤ੍ਰ ਨਿਹਾਰਯੋ ॥੮॥ ਤਾ ਕੌ ਗੌਸ ਕੁਤੁਬ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਮੂੜ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤ੍ਰਸਤ ਹਾਥ ਤਾ ਕੌ ਨ ਲਗਾਯੋ ॥ ਪੀਰ ਪਛਾਨਿ ਜਾਰ ਫਿਰ ਆਯੋ ॥੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਭੋਗ ਤਾ ਸੌ ਕਿਯਾ ਬਹੁਰੋ ਦਿਯਾ ਸੰਘਾਰਿ ॥ ਮੂੜ੍ਹ ਭੂਪ ਇਹ ਛਲ ਛਲਾ ਸਕਾ ਨ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਤਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੭॥੬੯੨੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਾਰਵਾਰ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰਸੈਨ ਤਿਹ ਨਾਮ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਗਮੋਹਨਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ॥ ਘੜੀ ਆਪੁ ਜਨੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਨਾਰ ॥੧॥ ਚੰਦ੍ਰਵਤੀ ਤਿਹ ਪੁਰੀ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਨਾਗ ਲੋਕ ਜਾ ਕੌ ਲਖਿ ਲਾਜੈ ॥ ਹੋਡ ਪਰੀ ਇਕ ਦਿਨ ਤਿਨ ਮਾਂਹ ॥ ਬਚਨ ਕਹਾ ਤ੍ਰਿਯ ਸੌ ਨਰਨਾਂਹ ॥੨॥ ਐਸੀ ਕਵਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨਾਰੀ ॥ ਕਾਨ ਨ ਸੁਨੀ ਨ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਪਤਿਹਿ ਢੋਲ ਕੀ ਢਮਕ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ਬਹੁਰਿ ਜਾਰ ਸੌ ਭੋਗ ਕਮਾਵੈ ॥੩॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਬੀਤਤ

ਜਬ ਭਏ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਕੌ ਬਚ ਸਿਮਰਨ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ॥ ਅਸ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਰਿ ਪਤਿਹਿ ਦਿਖਾਊਂ ॥ ਭਜੌ ਜਾਰ ਅਰ ਢੋਲ ਬਜਾਊਂ ॥੪॥ ਤਬ ਤੇ ਇਹੈ ਟੇਵ ਤਿਨ ਡਾਰੀ ॥ ਔਰ ਨ ਤ੍ਰਿਯ ਸੌ ਪ੍ਰਗਟ ਉਚਾਰੀ ॥ ਮੈਂ ਧਰਿ ਸੀਸ ਪਾਨਿ ਕੋ ਸਾਜਾ ॥ ਭਰਿ ਲਯੈਹੌਂ ਜਲ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥੫॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਰਾਜਾ ਹਰਖਾਨੋ ॥ ਤਾ ਕੌ ਅਤਿ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਜਾਨੋ ॥ ਨਿਜੁ ਸਿਰ ਕੈ ਰਾਨੀ ਘਟ ਲ੍ਯਾਵੈ ॥ ਆਨਿ ਪਾਨਿ ਪੁਨਿ ਮੁਝੈ ਪਿਲਾਵੈ ॥੬॥ ਇਕ ਦਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਪਿਯ ਸੋਤ ਜਗਾਈ ॥ ਲੈ ਘਟ ਕੌ ਕਰ ਚਲੀ ਬਨਾਈ ॥ ਜਬ ਤੁਮ ਢੋਲ ਢਮਕ ਸੁਨਿ ਲੀਜੋ ॥ ਤਬ ਇਮਿ ਕਾਜ ਰਾਜ ਤੁਮ ਕੀਜੋ ॥੭॥ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਨ੍ਯੋ ਜਬ ਢੋਲ ਬਜਾਯੋ ॥ ਜਨਿਯਹੁ ਰਾਨੀ ਡੋਲ ਧਸਾਯੋ ॥ ਦੁਤਿਯ ਢਮਾਕ ਸੁਨੋ ਜਬ ਗਾਢਾ ॥ ਜਨਿਯਹੁ ਤਰੁਨਿ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢਾ ॥੮॥ ਤਹਿਕ ਲਹੌਰੀਰਾਇ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਜਾ ਸੰਗ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਹੇਤੁ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਲਯੋ ਤਿਸੀ ਕੋ ਤੁਰਤੁ ਮੰਗਾਇ ॥ ਭੋਗ ਕਿਯਾ ਅਤਿ ਰੁਚਿ ਉਪਜਾਇ ॥੯॥ ਪ੍ਰਥਮ ਜਾਰ ਜਬ ਧਕਾ ਲਗਾਯੋ ॥ ਤਬ ਰਾਨੀ ਲੈ ਢੋਲ ਬਜਾਯੋ ॥ ਜਬ ਤਿਹ ਲਿੰਗ ਸੁ ਭਗ ਤੇ ਕਾਢਾ ॥ ਤ੍ਰਿਯ ਦਿਯ ਢੋਲ ਢਮਾਕਾ ਗਾਢਾ ॥੧੦॥ ਤਬ ਰਾਜੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਡੋਰਿ ਕੂਪ ਤੇ ਨਾਰਿ ਨਿਕਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਤ੍ਰਿਯ ਭੋਗ ਜਾਰ ਸੌ ਕੀਨਾ ॥ ਰਾਜਾ ਸੁਨਤ ਦਮਾਮੋ ਦੀਨਾ ॥੧੧॥ ਪ੍ਰਥਮ ਜਾਰ ਸੌ ਭੋਗ ਕਮਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰੋ ਢੋਲ ਢਮਾਕ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਭੂਪ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਛਹੂੰ ਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਕਹਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਿਯਾ ਇਨ ਨਾਰੀ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੮॥੬੯੪੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਿੰਘ ਨਰਿੰਦ੍ਰਭੂਪ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪਬਰ ॥ ਨ੍ਰਿਪਬਰਵਤੀ ਨਗਰ ਜਾ ਕੋ ਘਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਦਮੋਕਲਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰੀ ॥ ਬਿਧਿ ਸੁਨਾਰ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰੀ ॥੧॥ ਦੇਹ ਕੁਰੂਪ ਭੂਪ ਕੋ ਭਾਰਾ ॥ ਨਿਜੁ ਤ੍ਰਿਯ ਸਾਥ ਨ ਰਾਖਤ ਪ੍ਯਾਰਾ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਜੋਗਿਯਨ ਬੁਲਾਵੈ ॥ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਚਹੈ ਕਿ ਆਵੈ ॥੨॥ ਯਾ ਤੇ ਨਾਰਿ ਅਧਿਕ ਰਿਸਿ ਠਾਨੀ ॥ ਸੁਨਤ ਜੋਗਿਯਨ ਕੀ ਅਸਿ ਬਾਨੀ ॥ ਐਸਾ ਕਛੂ ਉਪਾਇ ਬਨਾਊਂ ॥ ਭੂਪਤਿ ਸਹਿਤ ਆਜੁ ਇਨ ਘਾਊਂ ॥੩॥ ਦੇਉਂ ਆਪਨੇ ਮਿੱਤ੍ਰਹਿ ਰਾਜਾ ॥ ਜੋਗੀ ਹਨੌ ਭੂਪ ਜੁਤ ਆਜਾ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਹਿ ਇਨ ਮਾਰਿ ਦਿਖਾਊਂ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੀਸ ਪਰ ਛੱਤ੍ਰ ਫਿਰਾਊਂ ॥੪॥ ਜਬ ਰਾਜਾ ਨਿਸੁ ਕੌ ਗ੍ਰਿਹ ਆਯੋ ॥

ਬਹੁਰਿ ਜੋਗਿਯਨ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਤਿਮਿ ਤਿਮਿ ਨਾਰਿ ਫਾਂਸ ਗਰ ਡਾਰਿ ॥ ਭੂਪ ਸਹਿਤ ਸਭ ਦਏ ਸੰਘਾਰ ॥੫॥ ਭੂਪਤਿ ਮਾਰਿ ਖਾਟ ਤਰ ਪਾਯੋ ॥ ਦੂਹੂੰ ਅਤੀਤਨ ਤਰੇ ਡਸਾਯੋ ॥ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਮਿਤ੍ਰਹਿ ਰਾਖਾ ॥ ਬੋਲਿ ਪ੍ਰਜਾ ਸਭ ਸੋ ਇਮਿ ਭਾਖਾ ॥੬॥ ਜਬ ਰਾਜਾ ਨਿਸੁ ਕੌ ਗ੍ਰਿਹ ਆਯੋ ॥ ਦੂਹੂੰ ਜੋਗਿਯਨ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਅਤਭੁਤ ਨਾਗ ਤਹਾਂ ਇਕ ਨਿਕਸਾ ॥ ਰਾਵਲ ਹੇਰਿ ਤਵਨ ਕੋ ਬਿਗਸਾ ॥੭॥ ਸਾਂਪਹਿ ਮਾਰਿ ਤਬੈ ਤਿਨ ਲਿਯੋ ॥ ਫਰੂਆ ਬੀਚ ਡਾਰਿ ਕਰਿ ਦਿਯੋ ॥ ਘੋਟਿ ਭਾਂਗ ਜਿਮਿ ਦੁਹੂੰਅਨ ਪੀਯੋ ॥ ਅਤਿ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਕਹੱ ਕੀਯੋ ॥੮॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕ ਫੂਲਿ ਜਬ ਗਏ ॥ ਕੁੰਜਰ ਸੋ ਧਾਰਤ ਬਪੁ ਭਏ ॥ ਦ੍ਵੈ ਘਟਿਕਾ ਬੀਤੀ ਤਬ ਫੂਟੇ ॥ ਆਵਨ ਜਾਨ ਜਗਤ ਤੇ ਛੂਟੇ ॥੯॥ ਬਰਖ ਬਾਰਹਨ ਕੇ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ॥ ਤਯਾਗਤ ਦੇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਭਏ ॥ ਸੂਰਗ ਲੋਗ ਕਹੱ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨ ॥ ਤਯਾਗਿ ਆਪੁਨੀ ਦੇਹ ਪੁਰਾਨਿ ॥੧੦॥ ਭੂਪ ਨਿਰਖਿ ਚਕ੍ਰਿਤ ਚਿਤ ਰਹਾ ॥ ਮੁਹਿ ਸੇਤੀ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਕਹਾ ॥ ਹਮ ਤੁਮ ਆਵ ਸਾਂਪ ਦੋਊ ਖਾਂਹਿ ॥ ਦੇਹ ਧਰੇਂ ਸੁਰਪੁਰ ਕੋ ਜਾਂਹਿ ॥੧੧॥ ਯੌ ਕਹਿ ਕੈ ਨ੍ਰਿਪ ਸਾਂਪ ਚਬਾਯੋ ॥ ਮੈ ਡਰਤੇ ਨਹਿ ਤਾਹਿ ਹਟਾਯੋ ॥ ਥੋਰਾ ਭਖਯੋ ਉਡਾ ਨਹਿ ਗਯੋ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਨ ਸੁੰਦਰ ਇਹ ਭਯੋ ॥੧੨॥ ਦੇਹ ਪੁਰਾਤਨ ਤਯਾਗਨ ਕਰੀ ॥ ਔਖਧ ਬਲ ਨੌਤਨ ਤਨ ਧਰੀ ॥ ਦੇਹ ਭੂਪ ਕੀ ਠੌਰ ਜਰਾਵਹੁ ॥ ਯਾ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਛੱਤ੍ਰ ਫਿਰਾਵਹੁ ॥੧੩॥ ਇਹ ਛਲ ਸਾਥ ਜੋਗਿਯਨ ਘਾਯੋ ॥ ਭੂਪਤਿ ਕੋ ਸੁਰਲੋਕ ਪਠਾਯੋ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ ਕੌ ਲੋਥਿ ਦਿਖਾਈ ॥ ਦੇਸ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੀ ਫੇਰਿ ਦੁਹਾਈ ॥੧੪॥ ਭੇਵ ਪ੍ਰਜਾ ਕਿਨਹੂੰ ਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਹਨਾ ਹਮਾਰਾ ਰਾਨਾ ॥ ਕਿਹ ਛਲ ਸੋ ਜੁਗਿਯਨ ਕੋ ਘਾਯੋ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੀਸ ਪਰ ਛੱਤ੍ਰ ਫਿਰਾਯੋ ॥੧੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਗਰਬੀਰਾਇ ਸੁ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਦਿਯਾ ਆਪਨਾ ਰਾਜ ॥ ਜੋਗਨ ਜੁਤ ਰਾਜਾ ਹਨਾ ਕਿਯਾ ਆਪਨਾ ਕਾਜ ॥੧੬॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ରਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਨਵਾਸੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੮੯॥੬੯੫੬॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੂਪ ਸੁਬਾਹੁਸੈਨ ਇਕ ਸੁਨਾ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਸੁੰਦਰਿ ਬਹੁ ਗੁਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਬਾਹਪੁਰ ਤਾ ਕੋ ਸੋਹੈ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਔਰ ਨਗਰ ਨਹਿ ਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਮਕਰਧੁਜਦੇ ਤਿਹ ਰਾਨੀ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਦੇਸ ਦੇਸ ਮੋ ਜਾਨੀ ॥ ਤਿਹ ਸਮਾਨ

ਨਾਗੀ ਨਹਿ ਕੋਊ ॥ ਪਾਛੇ ਭਈ ਨ ਆਗੇ ਹੋਊ ॥੨॥ ਤਿਨ ਦੇਖਾ ਦਿੱਲੀ ਕੋ ਏਸਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤੇ ਲਿਖਿ ਪਠਜੋ ਸੰਦੇਸਾ ॥ ਤੁਮ ਇਹ ਠੌਰ ਆਪੁ ਚੜ੍ਹਿ ਆਵਹੁ ॥ ਭੂਪਤਿ ਜੀਤਿ ਮੁਝੈ ਲੈ ਜਾਵਹੁ ॥੩॥ ਅਕਬਰ ਸੁਨਤ ਬੈਨ ਉਠਿ ਧਯੋ ॥ ਪਵਨਹੁ ਤੇ ਆਗੇ ਬਢਿ ਗਯੋ ॥ ਸਾਹ ਸੁਨਾ ਆਯੋ ਨ੍ਰਿਪੁ ਜਬ ਹੀ ॥ ਪਤਿ ਸੌ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ਤਬ ਹੀ ॥੪॥ ਤੁਮ ਹਜਾਂ ਤੇ ਨ੍ਰਿਪ ਭਾਜਿ ਨ ਜੈਯਹੁ ॥ ਰਨ ਸਾਮੁਹਿ ਹ੍ਵੈ ਜੁੱਧ ਮਚੈਯਹੁ ॥ ਮੈ ਨ ਤਜੌਂਗੀ ਤੁਮਰਾ ਸਾਥਾ ॥ ਮਰੇ ਜਰੌਂਗੀ ਤੁਮ ਸੌ ਨਾਥਾ ॥੫॥ ਇਤ ਭੂਪਤਿ ਕਹੱ ਧੀਰ ਬੰਧਾਯੋ ॥ ਉਤੈ ਲਿਖਾ ਲਿਖਿ ਤਹਾ ਪਠਾਯੋ ॥ ਆਈ ਸੈਨ ਸਾਹ ਕੀ ਜਬ ਹੀ ॥ ਰਹਾ ਉਪਾਇ ਕਛੂ ਨਹਿ ਤਬ ਹੀ ॥੬॥ ਰਾਜਾ ਜੂਝਿ ਮਰਤ ਭਯੋ ਜਬੈ ॥ ਭਾਜ ਚਲਤ ਭੀ ਪਰਜਾ ਤਬੈ ॥ ਰਾਨੀ ਬਾਂਧਿ ਤਬੈ ਤਿਨ ਲਈ ॥ ਇਹ ਛਲ ਧਾਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਗਈ ॥੭॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਨੱਬੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੦॥੬੯੬੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਾਹੁਲੀਕ ਸੁਨਿਯਤ ਰਾਜਾ ਜਹੱ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਭਯੋ ਦੁਤਿਯ ਨਹੱ ॥ ਧਾਮ ਗੌਹਰਾਰਾਇ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਨਹਿ ਦੇਵਕੁਮਾਰੀ ॥੧॥ ਤਹ ਇਕ ਹੁਤਾ ਸਾਹ ਕਾ ਬੇਟਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਕਹੀ ਨ ਭੇਟਾ ॥ ਏਕ ਸੁਘਰ ਅਰੁ ਸੁੰਦਰ ਘਨੋ ॥ ਜਨੁ ਅਵਤਾਰ ਮਦਨ ਕੋ ਬਨੋ ॥੨॥ ਭੂਪ ਸੁਤਾ ਤਿਹ ਨਿਰਖਿ ਲੁਭਾਈ ॥ ਗਿਰੀ ਭੂਮਿ ਜਨੁ ਨਾਗ ਚਬਾਈ ॥ ਸਖੀ ਏਕ ਤਿਹ ਤੀਰ ਪਠਾਈ ॥ ਗਾਜਿਰਾਇ ਕਹੱ ਲਿਯਾ ਬੁਲਾਈ ॥੩॥ ਜਬ ਤਿਨ ਲਖਾ ਸਜਨ ਘਰ ਆਯੋ ॥ ਕੰਠ ਗੌਹਰਾਰਾਇ ਲਗਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰੇ ਤਵਨ ਸੌ ਭੋਗਾ ॥ ਦੂਰਿ ਕਰਾ ਜਿਯ ਕਾ ਸਭ ਸੋਗਾ ॥੪॥ ਭੋਗ ਕਰਤ ਭਾਯੋ ਅਤਿ ਪਿਆਰੋ ॥ ਛਿਨ ਨ ਕਰਤ ਆਪਨ ਤੇ ਨਜਾਰੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਕੈਫ ਪਿਲਾਵੈ ॥ ਸੁਭ੍ਰ ਸੇਜ ਚੜ੍ਹਿ ਭੋਗ ਕਮਾਵੈ ॥੫॥ ਤਬ ਤਹੱ ਤਾਤ ਤਵਨ ਕਾ ਆਯੋ ॥ ਤ੍ਰਸਤ ਦੇਗ ਮਹਿ ਤਾਂਹਿ ਛਪਾਯੋ ॥ ਰੌਜਨ ਮੂੰਦਿ ਹੌਜ ਮਹਿ ਧਰਾ ॥ ਏਕ ਬੂੰਦ ਜਲ ਬੀਚ ਨ ਪਰਾ ॥੬॥ ਪਿਤਹਿ ਤਾਲ ਤਤਕਾਲ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਬੀਚ ਬੇਰਿਯਨ ਡਾਰਿ ਫਿਰਾਯੋ ॥ ਦੀਏ ਜਰਾਇ ਬੀਚ ਤਿਹੱ ਡਾਰੇ ॥ ਜਨੁ ਕਰਿ ਚੜ੍ਹੇ ਰੈਨਿ ਕੇ ਤਾਰੇ ॥੭॥ ਪਿਤਹਿ ਅਚੰਭਵ ਐਸ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਿ ਧਾਮ ਪਠਾਯੋ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰਹਿ ਕਾਢ ਸੇਜ ਪਰ ਲੀਨਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਤਨ ਕੀਨਾ ॥੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਇਕਯਾਨਵੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੧॥੬੯੭੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਰਬਰੀਨ ਕੋ ਦੇਸ ਬਸਤ ਜਹ ॥ ਬਰਬਰਪੁਰ ਇਕ ਨਗਰ ਹੁਤੋ ਤਹ ॥ ਅਫਕਨ ਸੇਰ ਤਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਬਿਧਿ ਦੁਤਿਯ ਨ ਸਾਜਾ ॥੧॥ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਤਹ ਇਕ ਕਾਜੀ ॥ ਦੇਹ ਕੁਰੂਪ ਨਾਥ ਜਿਹ ਸਾਜੀ ॥ ਧਾਮ ਖਾਤਿਮਾਬਾਨੋ ਨਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਨਹਿ ਰਾਜ ਦੁਲਾਰੀ ॥੨॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੁੰਦਰ ਤਾ ਕੀ ਨਾਰਿ ਅਤਿ ਕੁਰੂਪ ਕਾਜੀ ਰਹੈ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਕਿਯਾ ਬਿਚਾਰਿ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਬਧ ਯਾ ਕੌ ਕਰੋ ॥੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਾਹ ਪੁਤ੍ਰ ਤਿਹ ਪੁਰ ਇਕ ਆਯੋ ॥ ਬਾਂਕੇਰਾਇ ਸਰੂਪ ਸਵਾਯੋ ॥ ਕਾਜੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਹ ਲਹਾ ॥ ਬਰੌ ਇਸੀ ਕਹ ਚਿਤ ਯੌ ਕਹਾ ॥੪॥ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਹੁ ਧਾਮ ਬੁਲਾਵਤ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਦਰਬ ਲੁਟਾਵਤ ॥ ਯੌ ਕਹਿ ਸਭਹੂੰ ਸੀਸ ਝੁਕਾਵੈ ॥ ਯਹ ਕਾਜੀ ਸੁੰਦਰ ਹ੍ਵੈ ਜਾਵੈ ॥੫॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਉਪਪਤਿਹਿ ਬੁਲਾਈ ॥ ਕਾਨ ਲਾਗਿ ਸਭ ਬਾਤ ਸਿਖਾਈ ॥ ਬੀਚ ਛਪਾਇ ਸਦਨ ਕੇ ਰਾਖਾ ॥ ਔਰ ਨਾਰਿ ਸੌ ਭੇਵ ਨ ਭਾਖਾ ॥੬॥ ਸਭ ਮਲੇਛ ਉਠਿ ਫਜਿਰ ਬੁਲਾਏ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਜਿਵਾਏ ॥ ਕਹਯੋ ਸਭੈ ਮਿਲਿ ਦੇਹੁ ਦੁਆਇ ॥ ਮਮ ਪਤਿ ਸੁੰਦਰਿ ਕਰੈ ਖੁਦਾਇ ॥੭॥ ਸਭਹੂ ਹਾਥ ਤਸਬਿਯੈ ਲੀਨੀ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਦੁਆਇ ਤਵਨ ਕਹ ਦੀਨੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਕਰੀ ਸੁਨਾਇ ॥ ਤਵ ਪਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕਰੈ ਖੁਦਾਇ ॥੮॥ ਲੈ ਦੁਆਇ ਤ੍ਰਿਯ ਧਾਮ ਸਿਧਾਈ ॥ ਮਾਰਿ ਕਾਜਿਯਹਿ ਦਿਯੋ ਦਬਾਈ ॥ ਕਰਿ ਕਾਜੀ ਲੈ ਗੀ ਤਿਹ ਤਹਾਂ ॥ ਪੜ੍ਹਤ ਕਿਤਾਬ ਮੁਲਾਨੇ ਜਹਾਂ ॥੯॥ ਪ੍ਰਜਾ ਨਿਰਖਿ ਤਾ ਕਹ ਹਰਖਾਨੀ ॥ ਸਾਚੁ ਕਿਤਾਬ ਆਪਨੀ ਜਾਨੀ ॥ ਹਮ ਜੋ ਯਾ ਕਹ ਦਈ ਦੁਆਇ ॥ ਯਾ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਕਰਾ ਖੁਦਾਇ ॥੧੦॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਥਮ ਕਾਜਿਯਹਿ ਘਾਈ ॥ ਬਰਤ ਭਈ ਅਪਨਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨੂੰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਇਹ ਛਲ ਬਰਾ ਆਪਨਾ ਪਜਾਰਾ ॥੧੧॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਹੀ ਅਤਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਹਮੈਂ ਦੁਆਇ ॥ ਤਾ ਤੇ ਪਤਿ ਸੁੰਦਰ ਭਯੋ ਕੀਨੀ ਮਯਾ ਖੁਦਾਇ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਬਾਨਵੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੨॥੬੯੮੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੂਪ ਸੁਧਰਮਸੈਨ ਇਕ ਸੁਨਿਯਤ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਜਗ ਦੁਤਿਯ ਨ ਗੁਨਿਯਤ ॥ ਚੰਦਨਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਜਿਹ ਮੁਖ ਛਬਿ ਨਿਸਕਰ ਕਹ ਦਿੱਜੈ ॥੧॥ ਸੰਦਲਦੇ ਦੁਹਿਤਾ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਖਗ ਮ੍ਰਿਗ ਜੱਛ ਭੁਜੰਗਨ ਮੋਹੈ ॥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਭਾ ਤਨ ਮੋ ਤਿਨ ਧਰੀ ॥ ਮਦਨ ਸੁਨਾਰ ਭਰਤ ਜਨੁ ਭਰੀ ॥੨॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਏਕ ਸੁਘਰ ਤਿਨ ਹੇਰ੍ਯੋ ॥ ਮਦਨ ਆਨਿ ਤਾ ਕਾ ਤਨ ਘੇਰ੍ਯੋ ॥ ਸਖੀ ਏਕ ਤਹ ਦਈ ਪਠਾਈ ॥ ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਕੈ ਤਿਹ ਲ੍ਯਾਈ ॥੩॥ ਆਨਿ ਸਜਨ ਤਿਨ ਦਯੋ ਮਿਲਾਇ ॥ ਰਮੀ ਕੁਅਰਿ ਤਾ ਸੌ ਲਪਟਾਇ ॥ ਅਟਕ ਗਯੋ ਜਿਯ ਤਜਾ ਨ ਜਾਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਿਨ ਕੀਨੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥੪॥ ਤੋਪ ਬਡੀ ਇਕ ਲਈ ਮੰਗਾਇ ॥ ਜਿਹ ਮਹਿ ਬੈਠਿ ਮਨੁੱਛ ਤੇ ਜਾਇ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸਕਤਿ ਕਰਿ ਤਾ ਮੌ ਬਰੀ ॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਭਏ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਰੀ ॥੫॥ ਮਿੱਤ੍ਰ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਸਖੀ ਬੁਲਾਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਾਹਿ ਕਹਾ ਸਮੁਝਾਈ ॥ ਤੋਪ ਬਿਖੈ ਮੁਹਿ ਡਾਰਿ ਚਲੈਯਹੁ ॥ ਇਹ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਪਹੁਚੈਯਹੁ ॥੬॥ ਜਬ ਸਹਚਰਿ ਐਸੇ ਸੁਨਿ ਲਈ ॥ ਦਾਰੂ ਡਾਰਿ ਆਗਿ ਤਿਹ ਦਈ ॥ ਗੋਰਾ ਜਿਮਿ ਲੈ ਕੁਅਰਿ ਚਲਾਯੋ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸਕਤਿ ਜਮ ਨਿਕਟ ਨ ਆਯੋ ॥੭॥ ਜਾਇ ਪਰੀ ਨਿਜੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਘਰ ॥ ਪਾਹਨ ਜੈਸ ਹਨਾ ਗੋਫਨ ਕਰਿ ॥ ਨਿਰਖਿ ਮੀਤ ਤਿਹ ਲਿਯਾ ਉਠਾਈ ॥ ਪੋਛਿ ਅੰਗਿ ਉਰ ਸਾਥ ਲਗਾਈ ॥੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੀਤ ਅਧਿਕ ਉਪਮਾ ਕਰੀ ਧੰਨਜ ਕੁਅਰਿ ਕਾ ਨੇਹ ॥ ਗੋਲਾ ਹ੍ਵੈ ਤੋਪਹਿ ਉਡੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੀ ਨ ਦੇਹਿ ॥੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਤੈ ਕੁਅਰਿ ਮਿਤਵਾ ਕੇ ਗਈ ॥ ਉਤੈ ਸਖਿਨ ਭੂਪਹਿ ਸੁਧਿ ਦਈ ॥ ਦਾਰੂ ਡਾਰਿ ਅਨਲ ਹਮ ਦਈ ॥ ਤੋਪ ਬਿਖੈਂ ਤਰੁਨੀ ਉਡਿ ਗਈ ॥੧੦॥ ਰਾਨੀ ਭੂਪਤਿ ਸਹਿਤ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਕਵਨ ਦੈਵ ਗਤਿ ਕਰੀ ਹਮਾਰੀ ॥ ਖੇਲਤ ਆਗਿ ਕੁਅਰਿ ਇਨ ਦਈ ॥ ਤੋਪ ਬਿਖੈਂ ਤਾ ਤੇ ਉਡਿ ਗਈ ॥੧੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਤਿਰਾਨਵੇਂ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੩॥੬੯੮੪॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਛਲਾਪੁਰ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਅਛਲਸੈਨ ਤਿਹ ਨਾਮ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਤਹਿਕ ਸੁਧਰਮੀਰਾਇ ਸਾਹ ਭਨਿ ॥ ਜਾਨੁਕ ਸਭ ਸਾਹਨ ਕੀ ਥੋ ਮਨਿ ॥੧॥ ਚੰਪਾਦੇ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਤਿਨ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨਿਹਾਰ੍ਯੋ ॥ ਸੁਛਬਿਰਾਇ ਜਿਹ ਨਾਮ ਬਿਚਾਰ੍ਯੋ ॥੨॥

ਅੜਿੱਲ ॥ ਹਿਤੂ ਜਾਨਿ ਇਕ ਸਹਚਰਿ ਲਈ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ॥ ਸੁਛਬਿਰਾਇ ਕੇ ਦੀਨੋ ਤਾਹਿ ਪਠਾਇ ਕੈ ॥ ਕਹਾ ਕ੍ਰੋਰਿ ਕਰਿ ਜਤਨ ਤਿਸੈ ਹਯਾਂ ਲਯਾਇਯੋ ॥ ਹੋ ਜਿਤਕ ਚਹੌਗੀ ਦਰਬੁ ਤਿਤਕ ਲੈ ਜਾਇਯੋ ॥੩॥ ਸੁਨਤ ਸਹਚਰੀ ਬਚਨ ਸਜਨ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਗਈ ॥ ਜਿਮਿ ਤਿਮਿ ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਬੋਧ ਤਹਾਂ ਲਯਾਵਤ ਭਈ ॥ ਮਿਲਤ ਛੈਲਨੀ ਛੈਲ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਪਾਇਯੋ ॥ ਹੋ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਕੈਫਨ ਨਿਕਟ ਮੰਗਾਇਯੋ ॥੪॥ ਕਿਯਾ ਕੈਫ ਕੌ ਪਾਨ ਸੁ ਦੂਹੂੰ ਪ੍ਰਜੰਕ ਪਰ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਰਮੇ ਬਿਹਸਿ ਕਰਿ ਨਾਰਿ ਨਰ ॥ ਕੋਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਮਤ ਕੌ ਬਿਹਸਿ ਉਚਾਰਿ ਕੈ ॥ ਹੋ ਆਪੁ ਬੀਚ ਕੰਧਨ ਪਰ ਹਾਥਨ ਡਾਰਿ ਕੈ ॥੫॥ ਅਧਿਕ ਜੋਰ ਤਨ ਦੋਊ ਤਹਾਂ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰੈਂ ॥ ਮਨ ਮੈਂ ਭਏ ਅਨੰਦ ਨ ਕਾਹੂੰ ਤੇ ਡਰੈਂ ॥ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਕਰ ਜਾਂਹਿ ਸੁ ਛਿਨਿਕ ਨ ਛੋਰ ਹੀ ॥ ਹੋ ਸਕਲ ਦ੍ਰਪ ਕੰਦ੍ਰਪ ਕੋ ਤਹਾਂ ਮਰੋਰ ਹੀ ॥੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਭੋਗ ਕਰਤ ਤਰੁਨੀ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਕਰਤ ਕੇਲ ਰਜਨਿਯਹਿ ਬਿਤਾਯੋ ॥ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤਿ ਬੀਤ ਜਬ ਗਈ ॥ ਪਾਛਿਲ ਰੈਨਿ ਰਹਤ ਸੁਧਿ ਲਈ ॥੭॥ ਕਹਾ ਕੁਅਰ ਉਠਿ ਰਾਜ ਕੁਅਰਿ ਸੰਗ ॥ ਕਬਹੂੰ ਛਾਡ ਹਮਾਰਾ ਤੈਂ ਅੰਗ ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਹਮੈਂ ਲਹਿ ਜੈਹੈ ॥ ਜਾਇ ਰਾਵ ਤਨ ਭੇਦ ਬਤੈਹੈ ॥੮॥ ਸਾਹੁ ਸੁਤਾ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਬੈਨ ਸੁਨੋ ਮਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ਸਭਨ ਲਖਤ ਤੁਹਿ ਕੈਫ ਪਿਲਾਊਂ ॥ ਤਬੈ ਸਾਹ ਕੀ ਸੁਤਾ ਕਹਾਊਂ ॥੯॥ ਤਹ ਹੀਂ ਰਮੋ ਤਿਹਾਰੇ ਸੰਗਾ ॥ ਅਪਨੋ ਜੋਰਿ ਅੰਗ ਸੌ ਅੰਗਾ ॥ ਹਮੈਂ ਤੁਮੈ ਸਭ ਲੋਗ ਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ਭਲੋ ਬੁਰੋ ਨਹਿ ਭੇਦ ਬਿਚਾਰੈਂ ॥੧੦॥ ਯੌਂ ਕਹਿ ਕੁਅਰ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦੀਨਾ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਭੇਸ ਨਰ ਕੋ ਧਰਿ ਲੀਨਾ ॥ ਕੀਅਸ ਕੁਅਰ ਕੇ ਧਾਮ ਪਯਾਨਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨੀ ਪਛਾਨਾ ॥੧੧॥ ਚਾਕਰ ਰਾਖਿ ਕੁਅਰਿ ਤਿਹ ਲਿਯੋ ॥ ਬੀਚ ਮੁਸਾਹਿਬ ਕੋ ਤਿਹ ਕਿਯੋ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਸਭ ਸੋਈ ਪਿਲਾਵੈ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਕੋਈ ਜਾਨਿ ਨ ਜਾਵੈ ॥੧੨॥ ਇਕ ਦਿਨ ਪਿਯ ਲੈ ਗਈ ਸਿਕਾਰਾ ॥ ਬੀਚ ਸੁਰਾਹੀ ਕੇ ਮਦ ਡਾਰਾ ॥ ਜਲ ਕੈ ਸਾਥ ਭਿਗਾਇ ਉਛਾਰਾ ॥ ਚੋਵਤ ਜਾਤ ਜਵਨ ਤੇ ਬਾਰਾ ॥੧੩॥ ਸਭ ਕੋਈ ਲਖੈ ਤਵਨ ਕਹੱ ਪਾਨੀ ॥ ਕੋਈ ਨ ਸਮੁਝਿ ਮਦ ਸਕੈ ਗਯਾਨੀ ॥ ਜਬ ਕਾਨਨ ਕੇ ਗਏ ਮੰਝਾਰਾ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਸੌ ਬਾਲ ਉਚਾਰਾ ॥੧੪॥ ਤੁਮ ਕੋ ਲਗੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ਸੀਤਲ ਲੇਹੁ ਪਿਯਹੁ ਇਹ ਪਾਨੀ ॥ ਭਰਿ ਪਯਾਲਾ ਤ੍ਰੈ ਤਾਹਿ ਪਯਾਰਾ ॥ ਸਭਹਿਨ ਕਰਿ ਜਲ ਤਾਹਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥੧੫॥

ਪੁਨਿ ਤ੍ਰਿਯ ਲਿਯਾ ਕਬਾਬਾ ਹਾਥਿ ਕਰਿ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਖਾਹੁ ਰਾਜ ਸੁਤ ਬਨ ਫਰ ॥ ਤੁਮਰੇ ਨਿਮਿਤਿ ਤੋਰਿ ਇਨ ਆਨਾ ॥ ਭੱਛਨ ਕਰਹੁ ਸ੍ਵਾਦ ਅਬ ਨਾਨਾ ॥੧੬॥ ਜਬ ਮਧਯਾਨ ਸਮੋ ਭਯੋ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸਭ ਲੋਗਨ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਤੁਮ ਸਭ ਚਲੋ ਭੂਪ ਕੇ ਸਾਥਾ ॥ ਹਮ ਸੇਵਾ ਕਰਿਹੈ ਜਗਨਾਥਾ ॥੧੭॥ ਸਭ ਜਨ ਪਠੈ ਭੂਪ ਕੇ ਸਾਥਾ ॥ ਦੋਈ ਰਹੇ ਨਾਰਿ ਅਰੁ ਨਾਥਾ ॥ ਪਰਦਾ ਐਂਚਿ ਦਸੌ ਦਿਸਿ ਲਿਯਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਹਸਿ ਹਸਿ ਰਸਿ ਕਿਯਾ ॥੧੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੋਈ ਬਿਹਸਿ ਰਮਤ ਭਏ ਨਰ ਨਾਰਿ ॥ ਪੂਜਾ ਸਹਿਤ ਰਾਜਾ ਛਲਾ ਸਕਾ ਨ ਭੂਪ ਬਿਚਾਰਿ ॥੧੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਚੌਰਾਨਵੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੪॥੭੦੧੩॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦੇਵਛੱਤ੍ਰ ਇਕ ਭੂਪ ਬਖਾਨਿਯਤਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਰਾਜਵਤੀਪੁਰ ਜਾਨਿਯਤ ॥ ਤਿਹੱ ਸੰਗ ਚੜ੍ਹਤ ਅਮਿਤਿ ਚਤੁਰੰਗਾ॥ ਉਮਡਿ ਚਲਤ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਗੰਗਾ ॥੧॥ ਅੜਿਲ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਲਕੇਸਮਤੀ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਬਖਾਨਿਯੈ ॥ ਪਰੀ ਪਦੁਮਨੀ ਪਾਤ੍ਰ ਕਿ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਮਾਨਿਯੈ ॥ ਕੈ ਨਿਸੁਪਤਿ ਸੁਰ ਜਾਇ ਕਿ ਦਿਨ ਕਰ ਜੂ ਜਈ ॥ ਹੋ ਜਿਹ ਸਮ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਨਾਰਿ ਨ ਪਾਛੈ ਹੈ ਭਈ ॥੨॥ ਤਹੱ ਇਕ ਰਾਇਸਜੁਲਫ ਸੁ ਛੱਤ੍ਰੀ ਜਾਨਿਯੈ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਸੁਘਰ ਪਹਿਚਾਨਿਯੈ ॥ ਜਿਹ ਬਿਲੋਕਿ ਕੰਦ੍ਰਪ ਦ੍ਰਪ ਕਹ ਖੋਇ ਹੈ ॥ ਹੋ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁੰਦਰ ਭਯੋ ਨ ਆਗੇ ਹੋਇ ਹੈ ॥੩॥ ਰਾਜ ਸੁਤਾ ਇਕ ਦਿਨ ਤਿਹ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਿ ਕੈ ॥ ਰਹੀ ਮਗਨ ਹ੍ਵੈ ਮਨ ਮਹਿ ਕ੍ਰਿਯਾ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ॥ ਅਬ ਕਸ ਕਰੌ ਉਪਾਇ ਜੁ ਯਾਹੀ ਕਹ ਬਰੌ ॥ ਹੋ ਬਿਨੁ ਸਾਜਨ ਕੇ ਮਿਲੇ ਅਗਨਿ ਭੀਤਰ ਜਰੌ ॥੪॥ ਹਿਤੂ ਸਹਚਰੀ ਸਮਝਿਕ ਲਈ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ॥ ਕਹਿ ਤਿਹ ਭੇਦ ਕੁਅਰ ਤਨ ਦਈ ਪਠਾਇ ਕੈ ॥ ਜੁ ਮੈਂ ਤੁਮੈਂ ਕਛੁ ਕਹਯੋ ਸੁ ਮੀਤਹਿ ਆਖਿਯੋ ॥ ਹੋ ਚਿਤ ਮਹਿ ਰਖਿਯਹੁ ਭੇਦ ਨ ਕਾਹੂ ਭਾਖਿਯੋ ॥੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਖੀ ਕੁਅਰ ਪਹਿ ਦਈ ਪਠਾਈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਭਾਂਤਿ ਪ੍ਰਬੋਧਿ ਲਯਾਈ ॥ ਰਾਜ ਸੁਤਹਿ ਤਿਨ ਆਨ ਮਿਲਾਯੋ ॥ ਸਾਜਨ ਮਿਲਤ ਸਜਨਿ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥੬॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਸੇਤੀ ਕਿਯੋ ਭੋਗਾ ॥ ਮਿਟ ਗਯੋ ਸਕਲ ਦੁਹਨ ਕੋ ਸੋਗਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਕਰੈ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਨਿਜ ਪਤਿ ਕੋ ਤਜਿ ਕਰਿ ਕੈ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਚਤੁਰ ਚਤੁਰਿਯਾ ਦੋਈ ਕਲੋਲਹਿ ॥ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਬੈਨ ਮਧੁਰ ਧੁਨ ਬੋਲਹਿ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਕੀ

ਕੈਫ ਮੰਗਾਵੈ ॥ ਏਕ ਪਲੰਘ ਪਰ ਬੈਠਿ ਚੜਾਵੈ ॥੮॥ ਆਸਨ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਲੇਂਹੀ ॥ ਆਲਿੰਗਨ ਚੁੰਬਨ ਦੋਈ ਦੇਂਹੀ ॥ ਰਸਿ ਰਸਿ ਕਸਿ ਨਰ ਕੇਲ ਕਮਾਇ ॥ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਤਰੁਨੀ ਤਰ ਜਾਇ ॥੯॥ ਦੋਈ ਦਰੁਨ ਬਿਜਿਯਾ ਦੁਹੂੰ ਖਾਈ ॥ ਚਾਰਿ ਟਾਂਕ ਅਹਿਫੇਨ ਚੜਾਈ ॥ ਰਸਿ ਰਸਿ ਕਰਿ ਕਸਿ ਕਸਿ ਰਤਿ ਕਿਯੋ ॥ ਚੋਰਿ ਚੰਚਲਾ ਕੋ ਚਿਤ ਲਿਯੋ ॥੧੦॥ ਰਸਿਗੇ ਦੋਊ ਨ ਛੋਰਾ ਜਾਇ ॥ ਕਹੀ ਬਾਤ ਇਹ ਘਾਤ ਬਨਾਇ ॥ ਏਕ ਮੰਤ੍ਰ ਹਮ ਤੇ ਪਿਯ ਲੀਜੈ ॥ ਜਲ ਕੇ ਬਿਖੈ ਪਿਯਾਨਾ ਕੀਜੈ ॥੧੧॥ ਜਬ ਲਗੁ ਮੰਤ੍ਰਚਾਰ ਤੈਂ ਕਰ ਹੈਂ ॥ ਤਬ ਲਗਿ ਤੈਂ ਜਲ ਬੀਚ ਨ ਮਰ ਹੈਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਜਲ ਆਇ ਹੈ ਨ ਨੇਰੇ ॥ ਚਾਰਿ ਓਰ ਰਹਿਹੈਂ ਤੁਹਿ ਘੇਰੇ ॥੧੨॥ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤਾ ਤੇ ਤਬ ਲਿਯੋ ॥ ਗੰਗਾ ਬੀਚ ਪਯਾਨਾ ਕਿਯੋ ॥ ਜਲ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤਵਨ ਕੇ ਰਹਾ ॥ ਆਨਿ ਪਾਨ ਤਾ ਕੇ ਨਹਿ ਗਹਾ ॥੧੩॥ ਇਹ ਛਲ ਜਲ ਮਹਿ ਮੀਤ ਪਠਾਯੋ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤਨ ਬਚਨ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਹੌ ਪਿਤ ਪ੍ਰਾਤ ਸੁਯੰਬਰ ਕਰਿਹੌ ॥ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਪੁਰਖ ਕੋਈ ਬਰਿਹੌ ॥੧੪॥ ਕਹੇ ਚਲੋ ਤੁਮ ਤਾਤ ਹਮਾਰੇ ॥ ਮਥਹੁ ਜਾਨਵੀ ਹੋਤ ਸਵਾਰੇ ॥ ਤਹੱ ਤੇ ਜੁ ਨਰ ਨਿਕਸਿ ਹੈ ਕੋਈ ॥ ਭਰਤਾ ਹੋਇ ਹਮਾਰੋ ਸੋਈ ॥੧੫॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਰਾਜਾ ਹਰਖਾਨੋ ॥ ਸਾਚੁ ਝੂਠ ਜੜ ਕਛੁ ਨ ਪਛਾਨੋ ॥ ਜੋਰਿ ਪ੍ਰਜਾ ਦੈ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ॥ ਚਲੇ ਸੁਰਸੁਰੀ ਮਥਨ ਸਕਾਰੇ ॥੧੬॥ ਬਡੇ ਦ੍ਰੁਮਨ ਕੀ ਮਥਨਿ ਸੁਧਾਰਿ ॥ ਮਥਤ ਭਏ ਸੁਰਸਰਿ ਮੋ ਡਾਰਿ ॥ ਤਨਿਕ ਬਾਰਿ ਕਹ ਜਬੈ ਡੁਲਾਯੋ ॥ ਨਿਕਸਿ ਪੁਰਖ ਤਹ ਤੇ ਇਕ ਆਯੋ ॥੧੭॥ ਨਿਰਖਿ ਸਜਨ ਕੋ ਰੂਪ ਅਪਾਰਾ ॥ ਬਰਤ ਭਈ ਤਿਹ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਪਸੁ ਕਛੁ ਨ ਬਿਚਰਿਯੋ ॥ ਇਹ ਛਲ ਨਾਰਿ ਜਾਰ ਕਹੱ ਬਰਿਯੋ ॥੧੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਤੇ ਮਥਿ ਨੀਰਧਹਿ ਲਛਮੀ ਬਰੀ ਮੁਰਾਰਿ ॥ ਤੈਸਹਿ ਮਥਿ ਗੰਗਾ ਬਰਾ ਯਾ ਕੱਹ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਿ ॥੧੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪੰਚਾਨਵੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੫॥੭੦੩੨॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਰਬ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਸਰਬਸਿੰਧੁਪੁਰ ਗੜ੍ਹ ਜਿਹ ਕੋ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਲਥੰਭੁ ਸੁਜਾਨ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤਿਹ ॥ ਸੁੰਦਰ ਅਵਰ ਨ ਭਯੋ ਤੁੱਲਿ ਜਿਹ ॥੧॥ ਦੁਸਟ ਸਿੰਘ ਤਾ ਕੌ ਭ੍ਰਾਤਾ ਭਨਿ ॥ ਦੁਤਿਯ ਚੰਦ੍ਰ ਜਾਨਾ ਸਭ ਲੋਗਨ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਕਵਨ ਸੁਘਰ ਸਮ ਤਾਹਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਜੁਲਫਦੇ ਸਾਹ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਨਹਿ ਦੇਵ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਨਿਰਖਾ ਤਿਹ ਜਬ ਹੀ ॥ ਲਗਗੀ ਲਗਨ ਨਿਗੌਡੀ ਤਬ ਹੀ ॥੩॥ ਹਿਤੂ ਜਾਨਿ ਸਹਚਰੀ ਬੁਲਾਈ ॥ ਭੇਦ ਭਾਖਿ ਤਿਹ ਠੌਰ ਪਠਾਈ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਤਿਹ ਹਾਥ ਨ ਆਯੋ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਉਹਿ ਇਹ ਆਨਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥੪॥ ਸਾਹੁ ਸੁਤਾ ਬਹੁ ਜਤਨ ਥਕੀ ਕਰਿ ॥ ਗਯੋ ਨ ਮੀਤ ਕੈਸੇਹੂੰ ਤਿਹ ਘਰ ॥ ਬੀਰ ਹਾਂਕਿ ਇਕ ਤਹਾਂ ਪਠਾਯੋ ॥ ਸੋਤ ਸੇਜ ਤੇ ਗਹਿ ਪਟਕਾਯੋ ॥੫॥ ਟੰਗਰੀ ਭੂਤ ਕਬੈ ਗਹਿ ਲੇਈ ॥ ਕਬਹੂੰ ਡਾਰਿ ਸੇਜ ਪਰ ਦੇਈ ॥ ਅਧਿਕ ਤ੍ਰਾਸ ਦੇ ਤਾਹਿ ਪਛਾਰਾ ॥ ਉਹਿ ਡਰਿ ਜਿਯ ਤੇ ਮਾਰਿ ਨ ਡਾਰਾ ॥੬॥ ਰੈਨਿ ਸਿਗਰ ਤਿਹ ਸੋਨ ਨ ਦਿਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਕਹ ਤ੍ਰਾਸਿਤ ਬਹੁ ਕਿਯੋ ॥ ਚਲੀ ਖਬਰਿ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਿ ਆਈ ॥ ਭੂਤ ਨਾਸ ਕਰ ਲਏ ਬੁਲਾਈ ॥੭॥ ਭੂਤ ਹੰਤਾ ਇਕ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰੈਂ ॥ ਬੀਸ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜਿ ਬੀਰ ਪੁਕਾਰੈਂ ॥ ਕਿਸਹੂ ਪਕਰਿ ਚੀਰਿ ਕਰਿ ਦੇਈ ॥ ਕਾਹੂੰ ਪਕਰਿ ਰਾਨ ਤਰ ਲੇਈ ॥੮॥ ਜਬ ਸਭ ਸਕਲ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਿ ਹਾਰੇ ॥ ਤਬ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਨ ਬੀਰ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਜੇ ਗੁਰ ਮੋਰ ਇਹਾਂ ਚਲਿ ਆਵੈ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥੯॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਰਾਜਾ ਪਗ ਪਰੇ ॥ ਬਹੁ ਉਸਤਤਿ ਕਰਿ ਬਚਨ ਉਚਰੇ ॥ ਕਹਾਂ ਤੋਰ ਗੁਰ ਮੋਹਿ ਬਤੈਯੈ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਭਾਂਤਿ ਤਾਂਹਿ ਹਯਾਂ ਲਯੈਯੈ ॥੧੦॥ ਜਵਨ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਬਤਾਯੋ ॥ ਨਾਰਿ ਤਿਸੀ ਕਾ ਭੇਸ ਬਨਾਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਠੌਰ ਭਾਖਤ ਭਯੋ ਜਹਾਂ ॥ ਬੈਠੀ ਜਾਇ ਚੰਚਲਾ ਤਹਾਂ ॥੧੧॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਤਹ ਭੂਪ ਸਿਧਾਰਯੋ ॥ ਤਿਸੀ ਰੂਖ ਤਰ ਪੁਰਖ ਨਿਹਾਰਯੋ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧ ਤਾ ਕੌ ਬਿਰਮਾਯੋ ॥ ਅਪੁਨੇ ਧਾਮ ਤਾਹਿ ਲੈ ਆਯੋ ॥੧੨॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਤਾ ਕਹੱ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ਬਚਨ ਤਾਹਿ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਜੌ ਇਹ ਤ੍ਰਿਯ ਪਤਿਬਰਤਾ ਬਰੈ ॥ ਤਊ ਬਚੈ ਯਹ ਯੌ ਨ ਉਬਰੈ ॥੧੩॥ ਕਰਤ ਕਰਤ ਬਹੁ ਬਚਨ ਬਤਾਯੋ ॥ ਸਾਹੁ ਸੁਤਾ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਤਾਯੋ ॥ ਸੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਤਾਹਿ ਬਿਵਾਵਹੁ ॥ ਜੌ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤਹਿ ਜਿਯਾਯੋ ਚਾਹਹੁ ॥੧੪॥ ਜੌ ਯਹ ਤਾਹਿ ਬਯਾਹਿ ਲਯਾਵੈ ॥ ਰੈਨਿ ਦਿਵਸ ਤਾ ਸੋ ਲਪਟਾਵੈ ॥ ਅਵਰ ਨਾਰਿ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨ ਜਾਇ ॥ ਤਬ ਯਹ ਜਿਯੈ ਕੁਅਰ ਸੁਭ ਕਾਇ ॥੧੫॥ ਯਹੈ ਕਾਜ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਕੀਜੈ ॥ ਅਬ ਹੀ ਹਮਹਿ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ॥ ਲੈ ਆਗਯਾ ਤਿਹ ਆਸ੍ਰਮ ਗਈ ॥ ਧਾਰਤ ਭੇਸ ਨਾਰਿ ਕਾ ਭਈ ॥੧੬॥ ਰਾਜ ਸਾਜ ਬਯਾਹ ਕੌ ਬਨਾਯੋ ॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ

ਹਿਤ ਪੂਤ ਪਠਾਯੋ ॥ ਜਬ ਹੀ ਬਜਾਹ ਤਵਨ ਸੌ ਭਯੋ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤਾਹਿ ਭੂਤ ਤਜਿ ਗਯੋ ॥੧੭॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਇਹ ਛਲ ਸੌ ਪਾਯੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਸੀ ਬਤਾਯੋ ॥ ਚੰਚਲਾਨ ਕੇ ਚਰਿਤ ਅਪਾਰਾ ॥ ਚਕ੍ਰਿਤ ਰਹਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾਰਾ ॥੧੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਛਿਆਨਵੇਂ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੬॥੭੦੫੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਿੰਘ ਇਕ ਭੂਪ ਬਖਨਿਯਤ ॥ ਪਿਰਥੀਪੁਰ ਤਿਹ ਨਗਰ ਪ੍ਰਮਨਿਯਤ ॥ ਲਾਲਮਤੀ ਰਾਨੀ ਤਿਹ ਸੋਹੈ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਰਿ ਭੁਜੰਗਨ ਮੋਹੈ ॥੧॥ ਸਿੰਘ ਮੇਦਨੀ ਸੁਤ ਕਾ ਨਾਮਾ ॥ ਥਕਿਤ ਰਹਤ ਜਾ ਕੌ ਲਖਿ ਬਾਮਾ ॥ ਅਧਿਕ ਰੂਪ ਤਾ ਕੋ ਬਿਧਿ ਕਰਿਯੋ ॥ ਜਨੁਕਰਿ ਕਾਮਦੇਵ ਅਵਤਰਿਯੋ ॥੨॥ ਚਪਲਾਦੇ ਤਹ ਸਾਹ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਕਨਕ ਅਵਟਿ ਸਾਂਚੇ ਜਨੁ ਢਾਰੀ ॥ ਰਾਜ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਬ ਤਾਹਿ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਨਿਰਖਿ ਤਰੁਨਿ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ਮਤਵਾਰਾ ॥੩॥ ਏਕ ਸਹਚਰੀ ਨਿਕਟਿ ਬੁਲਾਈ ॥ ਅਮਿਤ ਦਰਬ ਦੈ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥ ਜਬ ਤੈਂ ਚਪਲਮਤੀ ਕੌ ਲ੍ਯੈ ਹੈਂ ॥ ਮੁਖਿ ਮੰਗਿ ਹੈ ਜੋ ਕਛੁ ਸੋ ਪੈਹੈਂ ॥੪॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਸਹਚਰਿ ਤਹੱ ਗਈ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਬੋਧਤ ਭਈ ॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਜਬ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥ ਤਬ ਦੂਤੀ ਇਹ ਘਾਤ ਬਨਾਈ ॥੫॥ ਤਵ ਪਿਤਿ ਧਾਮ ਜੁ ਨਏ ਉਸਾਰੇ ॥ ਚਲਹੁ ਜਾਇ ਤਿਹ ਲਖੈ ਸਵਾਰੇ ॥ ਯੌ ਕਹਿ ਡਾਰਿ ਡੋਰਿਯਹਿ ਲਿਯੋ ॥ ਪਰਦਨ ਡਾਰਿ ਚਹੂੰ ਦਿਸਿ ਦਿਯੋ ॥੬॥ ਇਹ ਛਲ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਡਹਕਾਈ ॥ ਸੰਗ ਲਏ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਘਰ ਆਈ ॥ ਤਹੀ ਆਨਿ ਪਰਦਾਨ ਉਘਾਰਾ ॥ ਨਾਰਿ ਲਖਾ ਤਹ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰਾ ॥੭॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਇਹ ਠੌਰ ਨ ਭਾਈ ॥ ਇਨ ਦੂਤੀ ਹੌ ਆਨਿ ਫਸਾਈ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਜੌ ਮੁਝੈ ਨ ਪੈਹੈ ॥ ਨਾਕ ਕਾਨ ਕਟਿ ਲੀਕ ਲਗੈ ਹੈ ॥੮॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਿ ਗਿਰੀ ਧਰਨਿ ਪਰ ॥ ਕਟੀ ਕਹਾ ਕਰ ਯਾਹਿ ਬਿਛੂਅ ਬਰ ॥ ਧ੍ਰਿਗ ਬਿਧਿ ਕੌ ਮੋ ਸੌ ਕਸ ਕੀਯਾ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਨਹਿ ਭੇਟਨ ਦੀਯਾ ॥੯॥ ਅਬ ਮੈਂ ਨਿਜੁ ਘਰ ਕੌ ਫਿਰਿ ਜੈ ਹੌ ॥ ਦ੍ਵੈ ਦਿਨ ਕੌ ਤੁਮਰੇ ਫਿਰਿ ਐਹੌ ॥ ਰਾਜ ਪੁੱਤ੍ਰ ਲਖਿ ਕ੍ਰਿਯਾ ਨ ਲਈ ॥ ਇਹ ਛਲ ਮੂੰਡ ਮੂੰਡ ਤਿਹ ਗਈ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਸਤਾਨਵੇਂ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੭॥੭੦੬੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਗਰ ਦੇਸ ਸੁਨਿਯਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਸਗਰਸੈਨ ਰਾਜਾ ਇਕ ਤਹਾਂ ॥ ਸਗਰਦੇਇ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰ ਲਖਿ ਤਾਹਿ ਜੁ ਲੱਜੈ ॥੧॥ ਗਜਨੀਰਾਇ ਤਵਨ ਜਬ ਲਹਿਯੋ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚਨ ਕੁਅਰਿ ਅਸ ਕਹਿਯੋ ॥ ਐਸੋ ਛੈਲ ਏਕ ਦਿਨ ਪੈਯੈ ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਪਲ ਪਲ ਬਲਿ ਜੈਯੈ ॥੨॥ ਸਖੀ ਏਕ ਤਿਹ ਤੀਰ ਪਠਾਇ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਲੀਯਾ ਬੁਲਾਇ ॥ ਅਪਨ ਸੇਜ ਪਰ ਤਿਹ ਬੈਠਾਰਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕਾ ਰਚਾ ਅਖਾਰਾ ॥੩॥ ਬੈਠ ਸੇਜ ਪਰ ਦੋਈ ਕਲੋਲਹਿ ਮਧੁਰ ਮਧੁਰ ਧੁਨਿ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਹਿ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਕੋ ਤਜਿ ਕਰ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥੪॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਮੰਗਾਵਹਿ ॥ ਏਕ ਖਾਟ ਪਰ ਬੈਠ ਚੜ੍ਹਾਵਹਿ ॥ ਤਰੁਨ ਤਰੁਨਿ ਉਰ ਸੌ ਉਰਝਾਈ ॥ ਰਸਿ ਰਸਿ ਕਸਿ ਕਸਿ ਭੋਗ ਕਮਾਹੀ ॥੫॥ ਰਾਨੀ ਸਹਿਤ ਪਿਤਾ ਤਾ ਕੋ ਬਰ ॥ ਆਵਤ ਭਯੋ ਦੁਹਿਤਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ॥ ਅਵਰ ਘਾਤ ਤਿਹ ਹਾਥ ਨ ਆਈ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਹਨਿ ਦਏ ਦਬਾਈ ॥੬॥ ਨਿਜੁ ਆਲੈ ਕਹ ਆਗਿ ਲਗਾਇ ॥ ਰੋਇ ਉਠੀ ਨਿਜੁ ਪਿਯਹਿ ਦੁਰਾਇ ॥ ਅਨਲ ਲਗਤ ਦਾਰੂ ਕਹੱ ਭਈ ॥ ਰਾਨੀ ਰਾਵ ਸਹਿਤ ਉਡ ਗਈ ॥੭॥ ਅਵਰ ਪੁਰਖ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਕਹਾ ਚੰਚਲਾ ਕਾਜ ਕਮਾਯੋ ॥ ਆਪਨ ਰਾਜ ਦੇਸ ਕਾ ਕਰਾ ॥ ਬਹੁਰਿ ਸੁਯੰਬਰ ਸੌ ਤਿਹ ਬਰਾ ॥੮॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਅਠਾਨਵੇਂ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੩੯੮॥੭੦੬੮॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਲਵਲ ਦੇਸ ਹੁਤਾ ਇਕ ਰਾਜਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਬਿਧਿ ਅਵਰ ਨ ਸਾਜਾ ॥ ਤੜਿਤਾਦੇ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਜਿਹ ਸਮ ਨ ਕਹਿੱਜੈ ॥੧॥ ਅਲਿਕ੍ਰਿਤਦੇ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਬਖਨਿਯਤ ॥ ਅਮਿਤ ਰੂਪ ਵਾ ਕੇ ਪਹਿਚਨਿਯਤ ॥ ਤਿਹ ਠਾਂ ਇਕ ਸੌਦਾਗਰ ਆਯੋ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਬਿਧਿ ਦੂਜੋ ਨ ਬਨਾਯੋ ॥੨॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰਿ ਤਾ ਕੇ ਲਖਿ ਅੰਗਾ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚ ਰੀਝੀ ਸਰਬੰਗਾ ॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਲੀਅਸਿ ਬੁਲਾਇ ॥ ਕਹਤ ਭਈ ਬਤਿਯਾਂ ਮੁਸਕਾਇ ॥੩॥ ਅਧਿਕ ਭੋਗ ਤਿਹ ਸਾਥ ਮਚਾਯੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਰਸ ਕੇਲ ਕਮਾਯੋ ॥ ਚੁੰਬਨ ਔਰ ਅਲਿੰਗਨ ਲੀਨੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਤ੍ਰਿਯ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਨੋ ॥੪॥ ਜਬ ਤ੍ਰਿਯ ਚਿਤ ਤਵਨੈ ਹਰ ਲਿਯੋ ॥ ਤਬ ਅਸ ਚਰਿਤ ਚੰਚਲਾ ਕਿਯੋ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਦੋਈ ਬੋਲਿ ਪਠਾਏ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਿਨ ਸੌ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ

॥੫॥ ਮੈਂ ਅਬ ਲਗਿ ਨਹਿ ਤੀਰਥ ਅਨ੍ਹਾਈ ॥ ਅਬ ਤੀਰਥ ਕਰਿਹੌਂ ਤਹ ਜਾਈ ॥ ਜੌ ਆਇਸੁ ਤੁਮ ਤੇ ਮੈਂ ਪਾਊਂ ॥
ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਇ ਸਕਲ ਫਿਰਿ ਆਊਂ ॥੬॥ ਪਤਿ ਕੁਰੂਪ ਹਮ ਕਹ ਤੁਮ ਦਿਯੋ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈ ਉਪਾਇ ਇਮਿ ਕਿਯੋ ॥
ਜੌ ਮੁਰ ਪਤਿ ਸਭ ਤੀਰਥ ਅਨੈਹੈ ॥ ਸੁੰਦਰ ਅਧਿਕ ਕਾਇ ਹ੍ਵੈ ਜੈਹੈ ॥੭॥ ਲੈ ਆਗ੍ਯਾ ਪਤਿ ਸਹਿਤ ਸਿਧਾਈ ॥
ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਤੀਰਥਨ ਅਨ੍ਹਾਈ ॥ ਘਾਤ ਪਾਇ ਕਰਿ ਨਾਥ ਸੰਘਾਰਾ ॥ ਤਾ ਕੀ ਠੌਰ ਮਿੱਤ੍ਰ ਬੈਠਾਰਾ ॥੮॥ ਅਪਨੇ
ਧਾਮ ਬਹੁਰਿ ਫਿਰਿ ਆਈ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਹਿ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਜਤਾਈ ॥ ਮੁਰ ਪਤਿ ਅਤਿ ਤੀਰਥਨ ਅਨ੍ਯੋ ॥ ਤਾਂ ਤੇ
ਬਪੁ ਸੁੰਦਰ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥੯॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਹਮ ਤੀਰਥ ਅਨ੍ਹਾਏ ॥ ਅਨਿਕ ਬਿਧਵ ਤਨ ਬਿਪ੍ਰ ਜਿਵਾਏ ॥ ਤਾ ਤੇ
ਦੈਵ ਆਪੁ ਬਰ ਦਿਯੋ ॥ ਮਮ ਪਤਿ ਕੋ ਸੁੰਦਰ ਬਪੁ ਕਿਯੋ ॥੧੦॥ ਯਹ ਕਾਹੂ ਨਰ ਬਾਤ ਨ ਪਾਈ ॥ ਕਹਾ ਕਰਮ
ਕਰਿ ਕੈ ਤ੍ਰਿਯ ਆਈ ॥ ਤੀਰਥ ਮਹਾਤਮ ਸਭਹੂੰ ਜਾਨ੍ਯੋ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨੂੰ ਪਛਾਨ੍ਯੋ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਤੀਨ ਸੌ ਨਿੰਨ੍ਯਾਨਵੇਂ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਸਤੁ ਸੁਭ ਸਤੁ ॥੩੯੯॥੭੦੭੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਘਾਟਮਪੁਰ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਨਾਰਿ ਅਲੰਕ੍ਰਿਤਦੇਇ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਸੁਤਾ ਸੁਭੂਖਨਦੇ ਘਰ ਤਾ ਕੇ ॥
ਨਰੀ ਨਾਗਨੀ ਤੁਲਿ ਨ ਵਾ ਕੇ ॥੧॥ ਅਤਿ ਕੁਰੂਪ ਤਿਹ ਨਾਥ ਪਛਨਿਯਤ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰਿ ਜਿਹ
ਨਾਰਿ ਬਖਨਿਯਤ ॥ ਸੁੰਦਰ ਅਵਰ ਹੁਤੋ ਤਹ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਧਰੱਤ੍ਰੀ ॥੨॥ ਅੜਿੱਲ ॥
ਜਬ ਮੁਲਤਾਨੀਰਾਇ ਕੁਅਰਿ ਲਖਿ ਪਾਇਯੋ ॥ ਨਿਜੁ ਨਾਇਕ ਕਹ ਚਿਤ ਤੇ ਕੁਅਰਿ ਭੁਲਾਇਯੋ ॥
ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਨਿਜੁ ਗ੍ਰਿਹ ਲਿਯੋ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ॥ ਹੋ ਬਚਨ ਕਹੇ ਪੁਨਿ ਭਾਂਗਿ ਅਫੀਮ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕੈ
॥੩॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਬ ਲਪਟਹੁ ਮੁਹਿ ਆਨਿ ਪਿਯਾਰੇ ॥ ਹਮ ਰੀਝੀ ਲਖਿ ਨੈਨ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਨਾਹਿ ਨਾਹਿ
ਤਿਨ ਦੁਬਿਰ ਬਖਾਨੀ ॥ ਆਖਰ ਕੁਅਰਿ ਕਹੀ ਸੋ ਮਾਨੀ ॥੪॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਕੈਫ ਦਿਵਾਨੇ
ਪੀ ਭਏ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਅਬਲਾ ਕੇ ਆਸਨ ਲੇਤ ਭੇ ॥ ਅਮਿਤ ਭੋਗ ਤ੍ਰਿਯ ਪਾਇ ਰਹੀ ਉਰਝਾਇ ਕੈ ॥
ਹੋ ਨਿਰਖਿ ਸਜਨ ਕੇ ਨੈਨਨ ਗਈ ਬਿਕਾਇ ਕੈ ॥੫॥ ਚੌਪਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਾ ਸੌ ਰਤਿ ਪਾਇ ॥
ਆਸਨ ਸਾਥ ਗਈ ਲਪਟਾਇ ॥ ਰਸਿ ਗਯੋ ਮੀਤ ਨ ਛੋਰਾ ਜਾਈ ॥ ਬਾਤ ਭਾਖਿ ਤਿਹ ਘਾਤ ਬਨਾਈ ॥੬॥

ਸਾਜਨ ਆਜੁ ਤੁਝੈ ਮੈ ਬਰਿਹੌਂ ॥ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਕੋ ਨਿਜੁ ਕਰ ਬਧ ਕਰਿਹੌਂ ॥ ਆਪਨ ਸਾਥ ਪ੍ਰਗਟ ਤੁਹਿ ਲਿਐਹੌਂ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤੁਹਿ ਲਖਤ ਹੰਢੈਹੌਂ ॥੭॥ ਨਿਜੁ ਪਤਿ ਲੈ ਸਿਵ ਭਵਨ ਸਿਧਾਈ ॥ ਕਾਟਾ ਮੂੰਡ ਤਹਾਂ ਤਿਹ ਜਾਈ ॥ ਲੋਗਨ ਕਹਿ ਸਿਵ ਨਾਮ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਰੂਪ ਹੇਤੁ ਪਤਿ ਸੀਸ ਚੜ੍ਹਾਯੋ ॥੮॥ ਪੁਨਿ ਸਿਵ ਅਧਿਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਹੱ ਕਿਯੋ ॥ ਸੁੰਦਰ ਮੋਰ ਪਤਿਹਿ ਕਰ ਦਿਯੋ ॥ ਕੌਤਕ ਲਖਾ ਕਹਾ ਤਿਨ ਕਰਾ ॥ ਸਿਵ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹਮ ਆਜੁ ਬਿਚਰਾ ॥੯॥ ਦੇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤਿ ਦਈ ਦਬਾਈ ॥ ਤਾ ਕੌ ਨਾਥ ਭਾਖਿ ਗ੍ਰਿਹ ਲ੍ਯਾਈ ॥ ਭੇਦ ਅਭੇਦ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਪਾਯੋ ॥ ਬਿਨੁ ਪਾਨੀ ਹੀ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਯੋ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੦॥੭੦੯੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੂਰਜਕਿਰਨਿ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰਕਿਰਨਪੁਰ ਨਗਰ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਮਹਾਂਕੁਅਰਿ ਤਿਹ ਧਾਮ ਦੁਲਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਬਿਧਿ ਕਹੂੰ ਨ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥ ਤਹਿਕ ਸਾਹ ਕੋ ਪੂਤ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਚੰਦ੍ਰਸੈਨ ਨਾਮਾ ਬਲਵਾਨਾ ॥ ਮਹਾਂਕੁਅਰਿ ਵਾ ਕੀ ਛਬਿ ਲਹੀ ॥ ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਬਚਨ ਥਕਿਤ ਹ੍ਵੈ ਰਹੀ ॥੨॥ ਪਠੈ ਸਹਚਰੀ ਲਿਯੋ ਬੁਲਾਇ ॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਮੰਗਾਇ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਤਾਂਹਿ ਪਿਵਾਯੋ ॥ ਅਧਿਕ ਮੱਤ ਕਰਿ ਗਰੇ ਲਗਾਯੋ ॥੩॥ ਮੱਤ ਕਿਯਾ ਮਦ ਸਾਥ ਪ੍ਯਾਰੋ ॥ ਕਬਹੂੰ ਕਰਤ ਨ ਉਰ ਸੌ ਨ੍ਯਾਰੋ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਉਰ ਸੌ ਲਪਟਾਵੈ ॥ ਚੂੰਬਿ ਕਪੋਲ ਦੋਊ ਬਲਿ ਜਾਵੈ ॥੪॥ ਰਸਿ ਗਯੋ ਮੀਤ ਨ ਛੋਰਾ ਜਾਇ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਭੋਗਤ ਲਪਟਾਇ ॥ ਚੁੰਬਨ ਔਰ ਅਲਿੰਗਨ ਲੇਈ ॥ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਆਸਨ ਦੇਈ ॥੫॥ ਰਸਿ ਗਈ ਤਾ ਕੌ ਤਜਾ ਨ ਜਾਇ ॥ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਲਪਟਤ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ਯਾ ਸੰਗ ਕਹਾ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਜਾਊਂ ॥ ਅਬ ਅਸ ਕਵਨ ਉਪਾਇ ਬਨਾਊਂ ॥੬॥ ਜਾਨਿ ਬੂਝਿ ਇਕ ਦਿਜ ਕਹੱ ਮਾਰਿ ॥ ਭੂਪ ਭਏ ਇਮਿ ਕਹਾ ਸੁਧਾਰਿ ॥ ਅਬ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰਵਤਹਿ ਲੈਹੌਂ ॥ ਪਲਟਿ ਦੇਹ ਸੁਰਪੁਰਹਿ ਸਿਧੈਹੌਂ ॥੭॥ ਹੋਰਿ ਰਹਾ ਪਿਤੁ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਰਾਨੀ ਹੂੰ ਪਾਇਨ ਲਪਟਾਨੀ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸਕਤਿ ਕਰਵਤਿ ਸਿਰ ਧਰਾ ॥ ਏਕ ਰੋਮ ਤਿਹ ਤਾਹਿ ਨ ਹਰਾ ॥੮॥ ਸਭਨ ਲਹਾ ਕਰਵਤ ਇਹ ਲਿਯੋ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਬੰਦ ਐਸਾ ਤਿਨ ਕਿਯੋ ॥ ਆਪਨ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਧਾਮਾ ॥ ਭੇਦ ਨ ਲਖਾ ਕਿਸੂ ਤਿਹੱ ਬਾਮਾ ॥੯॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਛਲਿ ਪਿਤੁ ਮਾਤ ਕਹੱ ਗਈ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਸੰਗ ॥ ਸੁ ਕਬਿ ਸ੍ਯਾਮ ਪੂਰਨ ਭਯੋ ਤਬ ਹੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥੧੦॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਇਕ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੧॥੭੦੯੯॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕਾਰੂੰ ਇਕ ਸੁਨਿਯਤ ॥ ਅਮਿਤ ਤੇਜ ਜਾ ਕੋ ਜਗ ਗੁਨਿਯਤ ॥ ਜਿਹ ਧਨ ਭਰੇ ਚਿਹਲ ਭੰਡਾਰਾ ॥ ਆਵਤ ਜਿਨ ਕਾ ਪਾਰ ਨ ਵਾਰਾ ॥੧॥ ਤਿਹ ਪੁਰ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਇਕ ਸੁਨਿਯਤ ॥ ਜਾਨੁਕ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪੁੱਤ੍ਰਕਾ ਗੁਨਿਯਤ ॥ ਨਿਰਖ ਭੂਪ ਕਾ ਰੂਪ ਲੁਭਾਈ ॥ ਏਕ ਸਹਚਰੀ ਤਹਾਂ ਪਠਾਈ ॥੨॥ ਕੁਅਰਿ ਬਸੰਤ ਤਵਨਿ ਕਾ ਨਾਮਾ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਭੀ ਔਰ ਨ ਬਾਮਾ ॥ ਸੋ ਕਾਰੂੰ ਕੀ ਛਬਿ ਲਖਿ ਅਟਿਕੀ ॥ ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭਹੀ ਸੁਧਿ ਘਟ ਕੀ ॥੩॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸਖੀ ਸਭੂਖਨਦੇ ਤਹੱ ਦਈ ਪਠਾਇ ਕੈ ॥ ਮੋਰੀ ਕਹੀ ਸਜਨ ਸੌ ਕਹਿਯਹੁ ਜਾਇ ਕੈ ॥ ਪ੍ਰਨਤਿ ਹਮਾਰੀ ਮੀਤ ਕਹਾ ਸੁਨਿ ਲੀਜਿਯੈ ॥ ਹੋ ਜਸਿ ਤਵ ਤ੍ਰਿਯ ਗ੍ਰਿਹ ਏਕ ਦੁਤਿਯ ਮੁਹਿ ਕੀਜਿਯੈ ॥੪॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕੁਅਰਿ ਕੁਅਰਿ ਕੀ ਬਾਤ ਬਖਾਨੀ ॥ ਰਾਜ ਕੁਅਰ ਕਰਿ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਇਮਿ ਸਖਿ ਜਾਇ ਤਾਹਿ ਸੁਧਿ ਦਈ ॥ ਕੁਅਰਿ ਬਸੰਤ ਰਿਸਾਕੁਲ ਭਈ ॥੫॥ ਤਤਛਿਨ ਸੁਰੰਗ ਧਾਮ ਨਿਜੁ ਦਈ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਸਦਨ ਨਿਕਾਰਤ ਭਈ ॥ ਚਾਲਿਸ ਗੰਜ ਦਰਬ ਕੇ ਜੇਤੇ ॥ ਨਿਜੁ ਆਲੈ ਰਾਖੇ ਲੈ ਤੇਤੇ ॥੬॥ ਮੂੜ੍ਹ ਭੂਪ ਕਛੁ ਬਾਤ ਨ ਪਾਈ ॥ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਧਨ ਤ੍ਰਿਯ ਲਿਯਾ ਚੁਰਾਈ ॥ ਛੋਰਿ ਭੰਡਾਰ ਬਿਲੋਕੈ ਕਹਾ ॥ ਪੈਸਾ ਏਕ ਨ ਧਨ ਗ੍ਰਿਹ ਰਹਾ ॥੭॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਅਧਿਕ ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਲੋਗਨ ਲਿਯਾ ਬੁਲਾਇ ਕੈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹੱ ਦੂਖ ਬਨਾਇ ਕੈ ॥ ਐਸਾ ਕਵਨ ਕੁਕਰਮ ਕਹੋ ਹਮ ਤੇਂ ਭਯੋ ॥ ਹੋ ਜਿਹ ਕਾਰਨ ਤੇ ਗ੍ਰਿਹ ਚਾਲਿਸ ਕਾ ਧਨ ਗਯੋ ॥੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸਭ ਲੋਗਨ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਰਾਵ ਕੇ ਸਾਥ ਉਚਾਰੀ ॥ ਦਾਨ ਪੁੰਨਜ ਤੈਂ ਕਛੂ ਨ ਦਯੋ ॥ ਤਿਹ ਤੇਂ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਸਭ ਧਨ ਗਯੋ ॥੯॥ ਸੁਨਿ ਜੁਹਾਂਕੁ ਪਾਯੋ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਬ ॥ ਧਾਵਤ ਭਯੋ ਅਮਿਤ ਲੈ ਦਲ ਤਬ ॥ ਛੀਨਿ ਲਈ ਤਾ ਕੀ ਸਭ ਸਾਹੀ ॥ ਕੁਅਰਿ ਬਸੰਤ ਨਾਰਿ ਕਰ ਬਜਾਹੀ ॥੧੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਤਿਨ ਚੰਚਲਾ ਸਕਲ ਦਰਬ ਹਰਿ ਲੀਨ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੈ ਕਾਰੂੰ ਹਨਾ ਨਾਥ ਜੁਹਾਂਕਹਿ ਕੀਨ ॥੧੧॥ ਚੌਪਈ ॥ ਲੋਗ ਆਜੁ ਲਗਿ

ਬਾਤ ਨ ਜਾਨਤ ॥ ਗੜ੍ਹਾ ਗੰਜ ਆਜੁ ਲੌ ਬਖਾਨਤ ॥ ਐਸੋ ਚਰਿਤ ਚੰਚਲਾ ਕਰਾ ॥ ਕਾਹੂੰ ਮਾਰ ਜੁਹਾਂਕਹਿ ਬਰਾ ॥੧੨॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਦੋਇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੨॥੭੧੧੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚਿੰਜੀ ਸਹਰ ਬਸਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ॥ ਚਿੰਗਸਸੈਨ ਨਰਾਧਿਪ ਤਹਾਂ ॥ ਗੌਹਰਮਤੀ ਨਾਰਿ ਤਿਹ ਕਹਿਯਤ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਸੁਰਪੁਰ ਨਾਰਿ ਨ ਲਹਿਯਤ ॥੧॥ ਸਹਰ ਸੁਰੇਸ੍ਵਾਵਤੀ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਜਾ ਕੌ ਨਿਰਖਿ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰ ਲਾਜੈ ॥ ਬਲਵੰਡ ਸਿੰਘ ਸਾਹ ਇਕ ਸੁਨਿਯਤ ॥ ਜਿਹ ਸਮਾਨ ਜਗ ਔਰ ਨ ਗੁਨਿਯਤ ॥੨॥ ਸਦਾ ਕੁਅਰਿ ਤਿਹ ਸੁਤਾ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਲਖਿ ਜਾਹਿ ਅਰੁੱਝੈ ॥ ਅੱਪ੍ਰਮਾਨ ਦੁਤਿ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥ ਜਾਨੁਕ ਫੂਲਿ ਚੰਬੇਲੀ ਰਹੀ ॥੩॥ ਸਦਾ ਕੁਅਰਿ ਨਿਰਖਾ ਜਬ ਰਾਜਾ ॥ ਤਬ ਹੀ ਸੀਲ ਤਵਨ ਕਾ ਭਾਜਾ ॥ ਸਖੀ ਏਕ ਨ੍ਰਿਪ ਤੀਰ ਪਠਾਈ ॥ ਯੌ ਰਾਜਾ ਤਨ ਕਹੁ ਤੈਂ ਜਾਈ ॥੪॥ ਮੈਂ ਤਵ ਰੂਪ ਨਿਰਖਿ ਉਰਝਾਨੀ ॥ ਮਦਨ ਤਾਪ ਤੇਂ ਭਈ ਦਿਵਾਨੀ ॥ ਏਕ ਬਾਰ ਤੁਮ ਮੁਝੈਂ ਬੁਲਾਵੋ ॥ ਕਾਮ ਤਪਤ ਕਰਿ ਕੇਲ ਮਿਟਾਵੋ ॥੫॥ ਜੌ ਆਪਨ ਗ੍ਰਿਹ ਮੁਹਿ ਨ ਬੁਲਾਵਹੁ ॥ ਏਕ ਬਾਰ ਮੋਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਆਵਹੁ ॥ ਮੋ ਸੰਗ ਕਰਿਯੈ ਮੈਨ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਹਮ ਕਹੱ ਤੋਰਿ ਮਿਲਨ ਕੀ ਆਸਾ ॥੬॥ ਭੂਪ ਕੁਅਰਿ ਵਹੁ ਗ੍ਰਿਹ ਨ ਬੁਲਾਈ ॥ ਆਪੁ ਜਾਇ ਤਿਹ ਸੇਜ ਸੁਹਾਈ ॥ ਦੀਪਦਾਨ ਤਰੁਨੀ ਤਿਨ ਕੀਨਾ ॥ ਅਰਘ ਧੂਪ ਰਾਜਾ ਕਹੱ ਦੀਨਾ ॥੭॥ ਸੁਭਰ ਸੇਜ ਊਪਰ ਬੈਠਾਯੋ ॥ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਸ਼ਰਾਬ ਮੰਗਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਕਹਾ ਨ੍ਰਿਪ ਸੌ ਇਨ ਪੀਜੈ ॥ ਬਹੁਰਿ ਮੁਝੈ ਮਦਨੰਕੁਸ ਦੀਜੈ ॥੮॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਇਹ ਭੂਪ ਨ ਮਾਨਾ ॥ ਜਮ ਕੇ ਡੰਡ ਤ੍ਰਾਸ ਤਰਸਾਨਾ ॥ ਕਹਯੋ ਨ ਮੈਂ ਤੋ ਸੌ ਰਤਿ ਕਰਿਹੋ ॥ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੋ ਭੂਲਿ ਨ ਪਰਿਹੌ ॥੯॥ ਤਿਮਿ ਤਿਮਿ ਤ੍ਰਿਯ ਅੰਚਰਾ ਗਰਿ ਡਾਰੈ ॥ ਜੋਰਿ ਜੋਰਿ ਦ੍ਰਿਗ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਮੁਹਿ ਭੂਪਤਿ ਭਜਿਯੈ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰਿਯਾ ਮੋਰੇ ਸੰਗ ਸਜਿਯੈ ॥੧੦॥ ਨਹਿ ਨਹਿ ਪੁਨਿ ਜਿਮਿ ਜਿਮਿ ਨ੍ਰਿਪ ਕਰੈ ॥ ਤਿਮਿ ਤਿਮਿ ਚਰਨ ਚੰਚਲਾ ਪਰੈ ॥ ਹਹਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਮੁਹਿ ਕਰਹੁ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕੀ ਪੁਰਵਹੁ ਆਸਾ ॥੧੧॥ ਕਹਾ ਕਰੌ ਕਹੁ ਕਹਾਂ ਪਧਾਰੌ ॥ ਆਪ ਮਰੌ ਕੈ ਤੁਝੈ ਸੰਘਾਰੌ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਮੁਹਿ ਭੋਗ ਨ ਕਰਈ ॥ ਤਾ ਤੇ ਜੀਅ ਹਮਾਰਾ ਜਰਈ ॥੧੨॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਆਸਨ ਔਰ ਅਲਿੰਗਨ ਚੁੰਬਨ ਆਜੁ ਭਲੇ ਤੁਮਰੇ ਕਸਿ ਲੈਹੌਂ ॥ ਰੀਝਿ ਹੈਂ ਜੌਨ ਉਪਾਇ ਗੁਮਾਨੀ ਤੈਂ ਤਾਹਿ ਉਪਾਇ ਸੋ ਤੋਹਿ ਰਿਝੈਹੌਂ ॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਸ਼ਰਾਬ ਖਵਾਇ ਤੁਮੈ ਤਬ ਆਪੁ ਚੜੈਹੌਂ ॥ ਕੋਟਿ ਉਪਾਵ ਕਰੌ ਕਸੋ ਨ ਮੀਤ ਪੈ ਕੇਲ ਕਰੇ ਬਿਨੁ ਜਾਨ ਨ ਦੈਹੌਂ ॥੧੩॥ ਕੇਤਿਯੈ ਬਾਤ ਬਨਾਇ ਕਹੌ ਕਿ ਨ ਕੇਲ ਕਰੇ ਬਿਨੁ ਮੈ ਨ ਟਰੌਂਗੀ ॥ ਆਜੁ ਮਿਲੇ ਤੁਮਰੇ ਬਿਨੁ ਮੈ ਤਵ ਰੂਪ ਚਿਤਾਰਿ ਚਿਤਾਰਿ ਜਰੌਂਗੀ ॥ ਹਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਸਭੈ ਘਰ ਬਾਰ ਸੁ ਏਕਹਿ ਬਾਰ ਬਿਸਾਰਿ ਧਰੌਂਗੀ ॥ ਕੈ ਕਰਿ ਪਜਾਰ ਮਿਲੋ ਇਕ ਬਾਰ ਕਿ ਯਾਰ ਬਿਨਾ ਉਰ ਫਾਰਿ ਮਰੌਂਗੀ ॥੧੪॥ ਸੁੰਦਰ ਕੇਲ ਕਰੋ ਹਮਰੇ ਸੰਗ ਮੈ ਤੁਮਰੌ ਲਖਿ ਰੂਪ ਬਿਕਾਨੀ ॥ ਠਾਂਵ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਜਾਉਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਆਜੁ ਭਈ ਦੁਤਿ ਦੇਖ ਦਿਵਾਨੀ ॥ ਹੌ ਅਟਕੀ ਤਵ ਹੇਰਿ ਪ੍ਰਭਾ ਤੁਮ ਬਾਂਧਿ ਰਹੇ ਕਸ ਮੌਨ ਗੁਮਾਨੀ ॥ ਜਾਨਤ ਘਾਤ ਨ ਮਾਨਤ ਬਾਤ ਸੁ ਜਾਤ ਬਿਹਾਤ ਦੁਹੂੰਨ ਕੀ ਜ੍ਵਾਨੀ ॥੧੫॥ ਜੇਤਿਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਿ ਰੀਤਿ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਨ੍ਰਿਪ ਤੀਰ ਬਖਾਨੀ ॥ ਚੌਕ ਰਹਾ ਚਹੂੰ ਓਰ ਚਿਤੈ ਕਰਿ ਬਾਂਧਿ ਰਹਾ ਮੁਖ ਮੌਨ ਗੁਮਾਨੀ ॥ ਹਾਇ ਰਹੀ ਕਹਿ ਪਾਇ ਰਹੀ ਗਹਿ ਗਾਇ ਥਕੀ ਗੁਨ ਏਕ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਬਾਂਧਿ ਰਹਾ ਜੜ੍ਹ ਮੋਨਿ ਮਹਾ ਓਹਿ ਕੋਟਿ ਕਹੀ ਇਹ ਏਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥੧੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਭੂਪਤਿ ਇਕ ਬਾਤ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਤਬ ਅਧਿਕ ਰਿਸਾਨੀ ॥ ਸਖਿਯਨ ਨੈਨ ਸੈਨ ਕਰਿ ਦਈ ॥ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬਹੀਯਾ ਗਹਿ ਲਈ ॥੧੭॥ ਪਕਰਿ ਰਾਵ ਕੀ ਪਾਗ ਉਤਾਰੀ ॥ ਪਨਹੀ ਮੂੰਡ ਸਾਤ ਸੈ ਝਾਰੀ ॥ ਦੁਤਿਯ ਪੁਰਖ ਕੋਈ ਤਿਹ ਨ ਨਿਹਾਰੌ ॥ ਆਨਿ ਰਾਵ ਕੌ ਕਰੈ ਸਹਾਰੌ ॥੧੮॥ ਭੂਪ ਲਜਤ ਨਹਿ ਹਾਇ ਬਖਾਨੈ ॥ ਜਿਨਿ ਕੋਈ ਨਰ ਮੁਝੈ ਪਛਾਨੈ ॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਇਤ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਨ ਛੋਰੈ ॥ ਪਨਹੀ ਵਾਹਿ ਮੂੰਡ ਪਰ ਤੋਰੈ ॥੧੯॥ ਰਾਵ ਲਖਾ ਤ੍ਰਿਯ ਮੁਝੈ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਕੋਈ ਨ ਪਹੁਚਾ ਸਿਵਕ ਹਮਾਰੋ ॥ ਅਬ ਯਹ ਮੁਝੈ ਨ ਜਾਨੈ ਦੈਹੈ ॥ ਪਨੀ ਹਨਤ ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕ ਪਠੈਹੈ ॥੨੦॥ ਪਨਹੀਂ ਜਬ ਸੋਰਹ ਸੈ ਪਰੀ ॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਂਖਿ ਉਘਰੀ ॥ ਇਹ ਅਬਲਾ ਗਹਿ ਮੋਹਿ ਸੰਘਰਿ ਹੈ ॥ ਕਵਨ ਆਨਿ ਹਜਾਂ ਮੁਝੈ ਉਬਰਿ ਹੈ ॥੨੧॥ ਪੁਨਿ ਰਾਜਾ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਖਾਨੋ ॥ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਯ ਤੋਰ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਨ ਜਾਨੋ ॥ ਅਬ ਜੂਤਿਨ ਸੋ ਮੁਝੈ ਨ ਮਾਰੋ ॥ ਜੌ ਚਾਹੌ ਤੌ ਆਨਿ ਬਿਹਾਰੋ ॥੨੨॥ ਸਾਹ ਸੁਤਾ ਜਬ ਯੌ ਸੁਨਿ ਪਾਈ ॥

ਨੈਨ ਸੈਨ ਦੈ ਸਖੀ ਹਟਾਈ ॥ ਆਪੁ ਗਈ ਰਾਜਾ ਪਹਿ ਧਾਇ ॥ ਕਾਮ ਭੋਗ ਕੀਨਾ ਲਪਟਾਇ ॥੨੩॥ ਪੋਸਤ ਭਾਂਗ ਅਫੀਮ ਖਿਲਾਇ ॥ ਆਸਨ ਤਾ ਤਰ ਦਿਯੋ ਬਨਾਇ ॥ ਚੁੰਬਨ ਰਾਇ ਅਲਿੰਗਨ ਲਏ ॥ ਲਿੰਗ ਦੇਤ ਤਿਹ ਭਗ ਮੋ ਭਏ ॥੨੪॥ ਭਗ ਮੋ ਲਿੰਗ ਦਿਯੋ ਰਾਜਾ ਜਬ ॥ ਰੁਚਿ ਉਪਜੀ ਤਰਨੀ ਕੇ ਜਿਯ ਤਬ ॥ ਲਪਟਿ ਲਪਟਿ ਆਸਨ ਤਰ ਗਈ ॥ ਚੁੰਬਨ ਕਰਤ ਭੂਪ ਕੇ ਭਈ ॥੨੫॥ ਗਹਿ ਗਹਿ ਤਿਹ ਕੌ ਗਰੇ ਲਗਾਵਾ ॥ ਆਸਨ ਸੌ ਆਸਨਹਿ ਛੁਹਾਵਾ ॥ ਅਧਰਨ ਸੌ ਦੋਊ ਅਧਰ ਲਗਾਈ ॥ ਦੂਹੂੰ ਕੁਚਨ ਸੌ ਕੁਚਨ ਮਿਲਾਈ ॥੨੬॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭੋਗ ਕਿਯਾ ਰਾਜਾ ਤਨ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਰੁਚਾ ਚੰਚਲਾ ਕੇ ਮਨ ॥ ਬਹੁਰੌ ਰਾਵ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦਿਯੋ ॥ ਅਨਤ ਦੇਸ ਕੋ ਮਾਰਗ ਲਿਯੋ ॥੨੭॥ ਰਤਿ ਕਰਿ ਰਾਵ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦਿਯਾ ॥ ਐਸਾ ਚਰਿਤ ਚੰਚਲਾ ਕਿਯਾ ॥ ਅਵਰ ਪੁਰਖ ਸੋ ਰਾਵ ਨ ਭਾਖਾ ॥ ਜੋ ਤ੍ਰਿਯ ਕਿਯ ਸੋ ਜਿਯ ਮੋ ਰਾਖਾ ॥੨੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਨਨ ਨ੍ਰਿਪ ਚੰਚਲਾ ਪੁਨਿ ਵਹੁ ਲਈ ਬੁਲਾਇ ॥ ਰਾਨੀ ਕਰਿ ਰਾਖੀ ਸਦਨ ਸਕਾ ਨ ਕੋ ਛਲ ਪਾਇ ॥੨੯॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਤੀਨ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੩॥੭੧੪੦॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਔਰ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਖਾਨੋ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਿਯਾ ਚੰਚਲਾ ਜਾਨੋ ॥ ਅਨਦਾਵਤੀ ਨਗਰ ਇਕ ਸੋਹੈ ॥ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਤਹੱ ਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਸਿਵਦੇਈ ਤਿਹ ਨਾਰਿ ਬਿਚੱਛਨ ॥ ਰੂਪਵਾਨ ਗੁਨਵਾਨ ਸੁਲੱਛਨ ॥ ਰਾਜਾ ਆਪੁ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਨਾਵਤ ॥ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪੜ੍ਹਿ ਇਸਤ੍ਰਿਯਨ ਸੁਨਾਵਤ ॥੨॥ ਸਿਵਾਮਤੀ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਬ ਸੁਨੀ ॥ ਅਧਿਕ ਬਿਹਸਿ ਕਰਿ ਮੂੰਡੀ ਧੁਨੀ ॥ ਅਸ ਕਰਿ ਇਸੈ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦਿਖਾਊਂ ॥ ਯਾ ਭਜ ਯਾਹੀ ਤੇ ਲਿਖਵਾਊਂ ॥੩॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਬਿਧਿ ਭੂਪਹਿ ਫੁਸਲਾਇ ॥ ਮਿਲਤ ਭਈ ਦਿਨ ਹੀਂ ਕਹੱ ਆਇ ॥ ਆਨਿ ਗਰੇ ਤਾ ਕੇ ਲਪਟਾਈ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਕੇਲ ਰਚਾਈ ॥੪॥ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਜੱਦਪ ਤਿਹ ਭਜਾ ॥ ਤਊ ਨ ਤ੍ਰਿਯ ਆਸਨ ਤਿਹ ਤਜਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਉਰ ਸੋ ਉਰਝਾਨੀ ॥ ਨਿਰਖਿ ਭੂਪ ਕਾ ਰੂਪ ਬਿਕਾਨੀ ॥੫॥ ਭੋਗ ਕਮਾਇ ਗਈ ਡੇਰੈ ਜਬ ॥ ਸਖਿਯਨ ਸਾਥ ਬਖਾਨੋ ਇਮ ਤਬ ॥ ਇਹ ਰਾਜੈ ਮੁਹਿ ਆਜੁ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਦਿਨ ਹੀ ਮੋ ਸੰਗ ਭੋਗ ਕਮਾਯੋ ॥੬॥ ਸਾਸੁ ਸਸੁਰ ਜਬ ਹੀ ਸੁਨ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਸੁਨਤ ਭੀ ਸਗਲ ਲੁਗਾਈ ॥ ਆਜੁ ਰਾਜ ਯਾ ਸੌ ਰਤਿ ਮਾਨੀ ॥ ਬੂਝਿ ਗਏ ਸਭ ਲੋਗ ਕਹਾਨੀ ॥੭॥ ਪੁਨਿ ਸਿਵਦੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਉਚਾਰੋ ॥ ਮੈਂ ਦੇਖਤ ਥੀ ਹਿਯਾ ਤਿਹਾਰੋ ॥ ਬਾਤ ਕਹੇ ਮੁਹਿ ਏ ਕਜਾ ਕਰਿਹੈਂ ॥ ਚੁਪ ਕਰਿ ਹੈ ਕਿ ਕੋਪ ਕਰਿ ਲਰਿਹੈਂ ॥੮॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਦਿਨ ਕੋ ਐਸੋ ਕੋ ਤ੍ਰਿਯ ਕਰਮ ਕਮਾਵਈ ॥ ਦਿਖਤ ਜਾਰ ਕੇ ਧਾਮ ਨਾਰਿ ਕਿਮਿ ਜਾਵਈ ॥ ਐਸ ਕਾਜ ਕਰਿ ਕਵਨ ਕਹੋ ਕਿਮਿ ਭਾਖਿ ਹੈਂ ॥ ਹੋ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕੀ ਬਾਤ ਚਿਤ ਮੋ ਰਾਖਿ ਹੈਂ ॥੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬੈਨ ਸੁਨਤ ਸਭਹਿਨ ਸਚੁ ਆਯੋ ॥ ਕਿਨੂੰ ਨ ਤਹ ਇਹ ਕਥਹਿ ਚਲਾਯੋ ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਐਸ ਕਰਮ ਕੌ ਕਰਿਹੈਂ ॥ ਭੂਲਿ ਨ ਕਾਹੂ ਪਾਸ ਉਚਰਿਹੈਂ ॥੧੦॥ ਲੋਗਨ ਕਹੱ ਇਹ ਬਿਧਿ ਡਹਕਾਇ ॥ ਪਿਯ ਤਨ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਿਖੀ ਬਨਾਇ ॥ ਮੋ ਪਰ ਯਾਰ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕੀਜੋ ॥ ਇਹ ਭੀ ਚਰਿਤ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿ ਲੀਜੋ ॥੧੧॥੧॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ

ਚਾਰ ਸੌ ਚਾਰ ਚਰਿਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੪॥੭੧੫੧॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ਸਬੁਧਿ ਬਾਚ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੱਤਿਸੰਧਿ ਇਕ ਭੂਪ ਭਨਿੱਜੈ ॥ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਤਿਜੁਗ ਬੀਚ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਜਿਹ ਜਸ ਪੁਰੀ ਚੌਦਹੂੰ ਛਾਯੋ ॥ ਨਾਰਦ ਰਿਖਿ ਤਬ ਰਾਇ ਮੰਗਾਯੋ ॥੧॥ ਸਭ ਦੇਵਨ ਕੋ ਰਾਜਾ ਭਯੋ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿਲਕ ਆਪੁ ਤਿਹ ਦਯੋ ॥ ਨਿਹਕੰਟਕ ਸੁਰ ਕਟਕ ਕਿਯਾ ਸਬ ॥ ਦਾਨਵ ਮਾਰ ਨਿਕਾਰ ਦਏ ਜਬ ॥੨॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਰਾਜ ਬਰਖ ਬਹੁ ਕਿਯਾ ॥ ਦੀਰਘਦਾੜ੍ਹ ਦਾਨਵ ਭਵ ਲਿਯਾ ॥ ਦਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਛੂਹਨਿ ਦਲ ਲੈਕੈ ॥ ਚੜ੍ਹਿ ਆਯੋ ਤਿਹ ਊਪਰ ਤੈਕੈ ॥੩॥ ਸਭ ਦੇਵਨ ਐਸੇ ਸੁਨਿ ਪਾਯੋ ॥ ਦੀਰਘਦਾੜ੍ਹ ਦਾਨਵ ਚੜ੍ਹਿ ਆਯੋ ॥ ਬੀਸ ਸਹੱਸ ਛੋਹਨਿ ਦਲ ਲਿਯੋ ॥ ਵਾ ਸੌ ਜਾਇ ਸਮਾਗਮ ਕਿਯੋ ॥੪॥ ਸੂਰਜ ਕਹੱ ਸੈਨਾਪਤਿ ਕੀਨਾ ॥ ਦਹਿਨੇ ਓਰ ਚੰਦ੍ਰ ਕਹੱ ਦੀਨਾ ॥ ਬਾਈ ਓਰ ਕਾਰਤਿਕੇ ਧਰਾ ॥ ਜਿਹ ਪੌਰਖ ਕਿਨ ਹੂੰ ਨਹਿ ਹਰਾ ॥੫॥ ਇਹ ਦਿਸ ਸਕਲ ਦੇਵ ਚੜ੍ਹਿ ਧਾਏ ॥ ਉਹਿ ਦਿਸਿ ਤੇਂ ਦਾਨਵ ਮਿਲਿ ਆਏ ॥ ਬਾਜਨ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਬਾਜੇ ॥ ਦੋਊ ਦਿਸਿਨ ਸੂਰਮਾ ਗਾਜੇ ॥੬॥ ਦੈ ਦੈ ਢੋਲ ਬਜਾਇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਪੀ ਪੀ ਭਏ ਕੈਫ਼ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਤੀਸ ਸਹਸ ਛੋਹਨਿ ਦਲ ਸਾਥਾ ॥ ਰਨ ਦਾਰੁਨੁ ਰਾਚਾ ਜਗਨਾਥਾ ॥੭॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਮਾਰੂ ਜਬ ਬਾਜੋ ॥ ਦੀਰਘਦਾੜ੍ਹ ਦਾਨਵ ਰਨ ਗਾਜੋ ॥ ਤੀਛਨ ਬਾਨ ਦੋਊ ਦਿਸਿ ਬਹੱਹੀ ॥ ਜਾਹਿ ਲਗਤ ਤਿਹ ਮਾਂਝ

ਨ ਰਹਹੀ ॥੮॥ ਧਾਵਤ ਭਏ ਦੇਵਤਾ ਜਬ ਹੀ ॥ ਦਾਨਵ ਭਰੇ ਰੋਸ ਤਨ ਤਬ ਹੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਬਾਦਿੱਤ੍ਰ ਬਜਾਇ ॥ ਖੱਤ੍ਰੀ ਉਠੇ ਖਿੰਗ ਖੁਨਸਾਇ ॥੯॥ ਚਲੇ ਬਾਨ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਬਿਛੂਆ ਬਰਛੀ ਬੱਜ੍ਰ ਹਜਾਰਾ ॥ ਗਦਾ ਗਰਿਸਟ ਜਵਨ ਪਰ ਝਰਹੀ ॥ ਸਸ੍ਯੰਦਨ ਸਹਿਤ ਚੂਰਨ ਤਿਹ ਕਰਹੀ ॥੧੦॥ ਜਾ ਕੇ ਲਗੇ ਅੰਗ ਮੈ ਬਾਨਾ ॥ ਕਰਾ ਬੀਰ ਤਿਹ ਸੂਰਗ ਪਯਾਨਾ ॥ ਮਚਯੋ ਬੀਰ ਖੇਤ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਨਾਚਤ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਬੈਤਾਲਾ ॥੧੧॥ ਝੂਮਿ ਝੂਮਿ ਕਹੀ ਗਿਰੇ ਧਰਨਿ ਭਟ ॥ ਜੁਦੇ ਜੁਦੇ ਕਹੀ ਅੰਗ ਪਰੇ ਕਟਿ ॥ ਚਲੀ ਸ੍ਰੋਨ ਕੀ ਨਦੀ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਬੈਤਰੁਨੀ ਜਿਨ ਕੋ ਲਖਿ ਲਾਜੈ ॥੧੨॥ ਇਹ ਦਿਸਿ ਅਧਿਕ ਦੇਵਤਾ ਕੋਪੇ ॥ ਉਹਿ ਦਿਸਿ ਪਾਵ ਦਾਨਵਾਨ ਰੋਪੇ ॥ ਕੁਪਿ ਕੁਪਿ ਅਧਿਕ ਹ੍ਰਿਦਨ ਮੋ ਭਿਰੇ ॥ ਜੂਝਿ ਜੂਝਿ ਗੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਫਿਰੇ ॥੧੩॥ ਕੋਟਿਕ ਕਟਕ ਤਹਾਂ ਕਟਿ ਮਰੇ ॥ ਜੂਝੇ ਗਿਰੇ ਬਰੰਗਨਿਨ ਬਰੇ ॥ ਦੋਊ ਦਿਸਿ ਮਰੇ ਕਾਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਭੂਮਿ ਰਨ ਫਿਰੇ ਨ ਫੇਰੇ ॥੧੪॥ ਸੱਤਿਸੰਧਿ ਦੇਵਿਸ ਇਤ ਧਾਯੋ ॥ ਦੀਰਘਦਾੜ੍ਹ ਉਹ ਓਰ ਰਿਸਾਯੋ ॥ ਬੱਜ੍ਰ ਬਾਣ ਬਿਛੂਆ ਕੈ ਕੈ ਬ੍ਰਣ ॥ ਜੂਝਿ ਜੂਝਿ ਭਟ ਗਿਰਤ ਭਏ ਰਣ ॥੧੫॥ ਜੋਗਿਨਿ ਜੱਛ ਕਹੂੰ ਹਰਖਏ ॥ ਭੂਤ ਪਰੇਤ ਨਾਚਤ ਕਹੂੰ ਭਏ ॥ ਕਹ ਕਹ ਕਹ ਕਲਿ ਹਾਸ ਸੁਨਾਵਤ ॥ ਭੀਖਨ ਸੁਨੈ ਸਬਦ ਭੈ ਆਵਤ ॥੧੬॥ ਫਿਰੈਂ ਦੈਤ ਕਹੂੰ ਦਾਂਤ ਨਿਕਾਰੇ ॥ ਬਮਤ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇਤੇ ਰਨ ਮਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਸਿਵਾ ਸਾਮੁਹਿ ਫਿਕਰਾਹੀ ॥ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਮਾਸ ਕਹੂੰ ਖਾਹੀ ॥੧੭॥ ਸਕਟਾ ਬਯੂਹ ਰਚਾ ਸੁਰ ਪਤਿ ਤਬ ॥ ਕ੍ਰੌਚਾ ਬਯੂਹ ਕਿਯੋ ਅਸੁਰਿਸ ਜਬ ॥ ਮਚਿਯੋ ਤੁਮਲ ਜੁੱਧ ਤਹੱ ਭਾਰੀ ॥ ਗਰਜਤ ਭਏ ਬੀਰ ਬਲ ਧਾਰੀ ॥੧੮॥ ਜੂਝਿ ਗਏ ਜੋਧਾ ਕਹੀਂ ਭਾਰੇ ॥ ਦੇਵ ਗਿਰੇ ਦਾਨਵ ਕਹੀਂ ਮਾਰੇ ॥ ਬੀਰ ਖੇਤ ਐਸਾ ਤਹੱ ਪਰਾ ॥ ਦੋਊ ਦਿਸਿ ਏਕ ਸੁਭਟ ਨ ਉਬਰਾ ॥੧੯॥ ਜੌ ਕ੍ਰਮ ਕ੍ਰਮ ਕਰਿ ਕਥਾ ਸਨਾਊਂ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਢਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਡਰਾਊਂ ॥ ਤੀਸ ਸਹੱਸ ਛੂਹਨਿ ਜਹੱ ਜੋਧਾ ॥ ਮੰਡਯੋ ਬੀਰ ਖੇਤ ਕਰਿ ਕ੍ਰੋਧਾ ॥੨੦॥ ਪਤੀਅਨ ਸੌ ਪਤੀਅਨ ਭਿਰਿ ਮਰੇ ॥ ਸ੍ਵਾਰਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਰਨ ਛੈ ਕਰੇ ॥ ਰਥਿਯਨ ਤਹੱ ਰਥਿਯਨ ਕੌ ਘਾਯੋ ॥ ਹਾਥਿਨ ਦੰਤੀ ਸੂਰਗ ਪਠਾਯੋ ॥੨੧॥ ਦਲਪਤਿ ਸੌ ਦਲਪਤਿ ਲਰਿ ਮੂਆ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਨਾਸ ਕਟਕ ਕਾ ਹੂਆ ॥ ਬਚੇ ਭੂਪ ਤੇ ਕੋਪ ਬਢਾਈ ॥ ਮਾਂਡਤ ਭੇ ਹਠ ਠਾਨਿ ਲਰਾਈ ॥੨੨॥ ਰਨ ਮਾਂਡਤ ਭੇ ਬਿਬਿਧ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਦੈਤਰਾਟ ਅਰੁ ਦੇਵ ਨ੍ਰਿਪਾਰਾ ॥ ਰਸਨਾ ਇਤੀ

ਨ ਭਾਖ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਢਨ ਤੇ ਅਤਿ ਡਰਪਾਊਂ ॥੨੩॥ ਭੁਜੰਗ ਪ੍ਰਯਾਤ ਛੰਦ ॥ ਕਹਾ ਲੌ ਬਖਾਨੌ ਮਹਾ ਲੋਹ ਮੱਚ੍ਯੋ ॥ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਬੀਰ ਏਕੈ ਨ ਬੱਚ੍ਯੋ ॥ ਤਬੈ ਆਨਿ ਜੂਟੇ ਦੋਊ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥ ਪਰਾ ਲੋਹ ਗਾੜੋ ਕੰਪੀ ਭੂਮਿ ਸਾਰੀ ॥੨੪॥ ਜੁਟੇ ਰਾਵ ਦੋਊ ਉਠੀ ਧੂਰਿ ਐਸੀ ॥ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਕੀ ਅਗਨਿ ਕੀ ਧੂਮ੍ਰ ਜੈਸੀ ॥ ਨ ਹਾਥੈ ਪਸਾਰਾ ਤਹਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ ॥ ਕਛੂ ਭੂਮਿ ਆਕਾਸ ਹੇਰੋ ਨ ਜਾਵੈ ॥੨੫॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਤੀਸ ਸਹੰਸ ਛੂਹਨਿ ਦਲ ਜਬ ਜੂਝਤ ਭਯੋ ॥ ਦੁਹੂ ਨ੍ਰਿਪਨ ਕੇ ਕੋਪ ਅਧਿਕ ਤਬ ਹੀ ਭਯੋ ॥ ਪੀਸਿ ਪੀਸਿ ਰਦਨਛਦ ਬਿਸਿਖ ਪ੍ਰਹਾਰਹੀ ॥ ਹੋ ਜੋ ਜੀਯ ਭੀਤਰ ਕੋਪ ਸੁ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਖਾਰਹੀ ॥੨੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬੀਸ ਬਰਿਸ ਨਿਸੁ ਦਿਨ ਰਨ ਕਰਾ ॥ ਦੁਹੂ ਨ੍ਰਿਪਨ ਤੇ ਏਕ ਨ ਟਰਾ ॥ ਅੰਤਕਾਲ ਤਿਨ ਦੁਹੂੰ ਖਪਾਯੋ ॥ ਉਹਿ ਕੌ ਇਹ ਇਹ ਕੌ ਉਹਿ ਘਾਯੋ ॥੨੭॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਜਬੈ ਛੂਹਨੀ ਤੀਸ ਸਾਹਸ੍ਰ ਮਾਰੇ ॥ ਦੋਊ ਰਾਵਈ ਰਾਵ ਜੂਝੇ ਕਰਾਰੇ ॥ ਮਚ੍ਯੋ ਲੋਹ ਗਾਢੌ ਉਠੀ ਅਗਨਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ॥ ਭਈ ਤੇਜ ਤੌਨੇਹੁ ਤੇ ਏਕ ਬਾਲਾ ॥੨੮॥ ਤਿਸੀ ਕੋਪ ਕੀ ਅਗਨਿ ਤੇਂ ਬਾਲ ਹ੍ਵੈਕੈ ॥ ਹਸੀ ਹਾਥ ਮੈ ਸਸਤ੍ਰ ਔ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈਕੈ ॥ ਮਹਾ ਰੂਪ ਆਨੂਪ ਤਾ ਕੋ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਲਖੇ ਤੇਜ ਤਾ ਕੋ ਸਸਊ ਸੂਰ ਲਾਜੈ ॥੨੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਚਾਰਹੁ ਦਿਸਾ ਫਿਰੀ ਜਬ ਬਾਲਾ ॥ ਜਾਨੋ ਰਾਗ ਰੂਪ ਕੀ ਮਾਲਾ ॥ ਐਸ ਨ ਕਤਹੂੰ ਪੁਰਖ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਨਾਥ ਕਰੈ ਜਿਹ ਆਪੁ ਸੁਧਾਰਾ ॥੩੦॥ ਫਿਰ ਜਿਯ ਮੈ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਬਰੌ ਜਗਤ ਕੇ ਪਤਿਹਿ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ਤਾ ਤੇ ਕਰੌ ਦੀਨ ਹ੍ਵੈ ਸੇਵਾ ॥ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਾਲਿਕਾ ਦੇਵਾ ॥੩੧॥ ਅਧਿਕ ਸੁਚਿਤ ਹ੍ਵੈ ਕੀਏ ਸੁਮੰਤ੍ਰਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਜੰਤ੍ਰਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗ ਮਾਤ ਭਵਾਨੀ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਬਤਿਯਾ ਤਾਂਹਿ ਬਖਾਨੀ ॥੩੨॥ ਕਰਿ ਜਿਨਿ ਸੋਕ ਹ੍ਰਿਦੈ ਤੈ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਰਿ ਹੈ ਤੁਹਿ ਅੱਤ੍ਰੀ ॥ ਤਾ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਆਜੁ ਨਿਸਿ ਧਰਿਯਹੁ ॥ ਕਹਿਹੈ ਜੁ ਕਛੂ ਸੋਈ ਤੁਮ ਕਰਿਯਹੁ ॥੩੩॥ ਜਬ ਅਸ ਬਰ ਤਿਹ ਦਿਯੋ ਭਵਾਨੀ ॥ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਭਈ ਜਗਤ ਕੀ ਰਾਨੀ ॥ ਅਤਿ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਨਿਸਿ ਹ੍ਵੈ ਛਿਤ ਸੋਈ ॥ ਜਿਹ ਠਾਂ ਔਰ ਨ ਦੂਸਰ ਕੋਈ ॥੩੪॥ ਅਰਧ ਰਾਤ੍ਰਿ ਬੀਤਤ ਭੀ ਜਬ ਹੀ ॥ ਆਗ੍ਯਾ ਭਈ ਨਾਥ ਕੀ ਤਬ ਹੀ ॥ ਸ੍ਵਾਸ ਬੀਰਜ ਦਾਨਵ ਜਬ ਮਰਿ ਹੈਂ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਸੁੰਦਰਿ ਮੁਹਿ ਬਰਿ ਹੈਂ ॥੩੫॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਿਹ ਆਗ੍ਯਾ ਜਬ ਭਈ ॥ ਦਿਨਮਨਿ ਚੜ੍ਯੋ ਰੈਨਿ ਮਿਟਿ ਗਈ ॥ ਸਾਜੇ ਸਸਤ੍ਰ ਚੰਚਲਾ ਤਬ ਹੀ ॥ ਰਨ ਕੌ ਚਲੀ ਸਾਥ

ਲੈ ਸਬ ਹੀਂ ॥੩੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਹਾਂ ਸੱਤ੍ਰ ਕੋ ਪੁਰ ਹੁਤੋ ਤਿਤ ਕਹੱ ਕਿਯਾ ਪਯਾਨ ॥ ਬਿਕਟ ਅਸੁਰ ਕੋ ਬੇੜ੍ਹਿ ਗੜ੍ਹ ਦਹਦਿਸ ਦਿਯੋ ਨਿਸਾਨ ॥੩੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਦੁੰਦਭਿ ਸੁਨਾ ਸ੍ਰਵਨ ਮਹਿ ਜਬ ਹੀਂ ॥ ਜਾਗਾ ਅਸੁਰ ਕੋਪ ਕਰਿ ਤਬ ਹੀਂ ॥ ਐਸਾ ਕਵਨ ਜੁ ਹਮ ਪਰ ਆਯੋ ॥ ਰਕਤਬਿੰਦ ਮੈਂ ਰਨਹਿ ਹਰਾਯੋ ॥੩੮॥ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰਜ ਹਮ ਜੀਤਾ ॥ ਰਾਵਨ ਜਿਤਾ ਹਰੀ ਜਿਨ ਸੀਤਾ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਮੋ ਸੌ ਸਿਵ ਲਰਾ ॥ ਤਾਹਿ ਭਜਾਯੋ ਮੈਂ ਨਹਿ ਟਰਾ ॥੩੯॥ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਜ ਦਾਨਵ ਰਨ ਆਵਾ ॥ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਰਿ ਸੰਖ ਬਜਾਵਾ ॥ ਕਾਂਪੀ ਭੂਮ ਗਗਨ ਘਹਰਾਨਾ ॥ ਅਤੁਲ ਬੀਰਜ ਕਿਹ ਓਰ ਰਿਸਾਨਾ ॥੪੦॥ ਇਤਿ ਦਿਸਿ ਦੂਲਹਦੇਈ ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਜਿ ਰਥਿ ਕਰੀ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸਸਤ੍ਰਨ ਕਰਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਛਾਡਤ ਭੀ ਰਨ ਬਿਸਿਖ ਕਰਾਲਾ ॥੪੧॥ ਲਗੇ ਬਿਸਿਖ ਜਬ ਅੰਗ ਕਰਾਰੇ ॥ ਦਾਨਵ ਭਰੇ ਕੋਪ ਤਬ ਭਾਰੇ ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਰਮਿਤ ਹ੍ਵੈ ਕਾਢੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਰਨ ਬਾਢੇ ॥੪੨॥ ਤਿਨ ਕਾ ਬਾਲ ਬਹੁਰਿ ਬਧ ਕਰਾ ॥ ਉਨ ਕਾ ਸ੍ਰੋਨ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ ਪਰਾ ॥ ਅਗਨਿਤ ਬਢੇ ਤਬੈ ਤਹੱ ਦਾਨਵ ॥ ਭੱਛਤ ਭਏ ਪਕਰਿ ਕਰਿ ਮਾਨਵ ॥੪੩॥ ਜਬ ਅਬਲਾ ਕੇ ਸੁਭਟ ਚਬਾਏ ॥ ਦੂਲਹਦੇ ਤਿਹ ਬਿਸਿਖ ਲਗਾਏ ॥ ਬੁੰਦਕਾ ਪਰਤ ਸ੍ਰੋਨ ਭੂਅ ਭਏ ॥ ਉਪਜਿ ਅਸੁਰ ਸਾਮੁਹਿ ਉਠਿ ਧਏ ॥੪੪॥ ਪੁਨਿ ਅਬਲਾ ਤਿਨ ਬਿਸਿਖ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਚਲੇ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇ ਤਹਾਂ ਪਨਾਰੇ ॥ ਅਸੁਰ ਅਨੰਤ ਤਹਾਂ ਤੇ ਜਾਗੇ ॥ ਜੂਝਤ ਭਏ ਪੈਗ ਨਹਿ ਭਾਗੇ ॥੪੫॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਜਬੈ ਓਰ ਚਾਰੌ ਉਠੇ ਦੈਤ ਬਾਨੀ ॥ ਕਏ ਕੋਪ ਗਾੜ੍ਹੇ ਲਏ ਧੂਲਿਧਾਨੀ ॥ ਕਿਤੇ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡੇ ਕਿਤੇ ਅਰਧ ਮੁੰਡੇ ॥ ਕਿਤੇ ਕੇਸ ਧਾਰੀ ਸਿਪਾਹੀ ਪ੍ਰਚੰਡੇ ॥੪੬॥ ਜਿਤੇ ਦੈਤ ਉਠੇ ਤਿਤੇ ਬਾਲ ਮਾਰੇ ॥ ਵੁਠੇ ਆਨਿ ਬਾਨਾਨਿ ਬਾਂਕੇ ਡਰਾਰੇ ॥ ਜਿਤੇ ਸ੍ਵਾਸ ਛੋਰੈਂ ਉਠੈ ਦੈਤ ਭਾਰੇ ॥ ਹਠੀ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਕੈ ਕੈ ਪਧਾਰੇ ॥੪੭॥ ਤਿਤੇ ਕੋਪ ਕੈ ਬੀਰ ਬਾਲਾ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਜਿਤੇ ਦੈਤ ਢੂਕੇ ਮਹਾਂ ਬਾਹੁ ਭਾਰੇ ॥ ਤਿਤਜੋਂ ਕਾ ਗਿਰਾ ਆਨਿ ਕੈ ਸ੍ਰੋਨ ਭੂ ਪੈ ॥ ਉਠੇ ਨੇਕ ਜੋਧਾ ਮਹਾਂ ਭੀਮ ਰੂਪੈ ॥੪੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਭੂਮਿ ਜੁ ਮੇਜਾ ਪਰਹੀਂ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਅਮਿਤ ਦੈਤ ਬਪੁ ਧਰਹੀਂ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਗਿਰੈ ਤਿਨ ਕੌ ਧਰ ਮਾਹੀ ॥ ਰਥੀ ਗਜੀ ਬਾਜੀ ਹ੍ਵੈ ਜਾਹੀ ॥੪੯॥ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜਤ ਸ੍ਵਾਸਾ ਅਰਿ ਤਜੈਂ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਹ੍ਵੈ ਭਜੈਂ ॥ ਕਿਤਕ ਅਸੁਰ ਡਾਰਤ ਭੂਅ ਲਾਰੈਂ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਅਨਿਕ ਦੈਤ ਤਨ

ਧਾਰੈਂ ॥੫੦॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਤਜਤ ਅਸੁਰ ਜੇ ਸ੍ਵਾਸਾ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਦਾਨਵ ਹੋਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਕਿਤਕ ਮਰਤ ਕੈ ਤਰੁਨਿ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਦਸੌ ਦਿਸਿਨ ਮਹਿ ਅਸੁਰ ਨਿਹਾਰੇ ॥੫੧॥ ਚਿਤ ਮੋਂ ਕਿਯਾ ਕਾਲਕਾ ਧ੍ਯਾਨਾ ॥ ਦਰਸਨ ਦਿਯਾ ਆਨਿ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ਕਰਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ਚਰਨਨ ਉਠਿ ਪਰੀ ॥ ਬਿਨਤੀ ਭਾਂਤਿ ਅਨਿਕ ਤਨ ਕਰੀ ॥੫੨॥ ਸੱਤਿ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਅਪਨੀ ਜਾਨਿ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੀ ॥ ਗੁਨ ਅਵਗੁਨ ਮੁਰ ਕਛੁ ਨ ਨਿਹਾਰਹੁ ॥ ਬਾਹ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਬਿਚਾਰਹੁ ॥੫੩॥ ਹਮ ਹੈਂ ਸਰਨਿ ਤੋਰਿ ਮਹਾਂਰਾਜਾ ॥ ਤੁਮ ਕਹੱ ਬਾਹ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜਾ ॥ ਜੌ ਤਵ ਭਗਤ ਨੈਕ ਦੁਖ ਪੈਹੈ ॥ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਰਦੁ ਲਜੈਹੈ ॥੫੪॥ ਐ ਕਹੱ ਲਗਿ ਮੈਂ ਕਰੌ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਤੈਂ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਨਿਹਾਰਾ ॥ ਕਹੀ ਏਕ ਕਰਿ ਸਹੱਸ ਪਛਨਿਯਹੁ ॥ ਆਪੁ ਆਪਨੇ ਬਿਰਦਹਿ ਜਨਿਯਹੁ ॥੫੫॥ ਹੜ ਹੜ ਸੁਨਤ ਕਾਲ ਬਚ ਹਸਾ ॥ ਭਗਤ ਹੇਤ ਕਟਿ ਸੌ ਅਸਿ ਕਸਾ ॥ ਚਿੰਤ ਨ ਕਰਿ ਮੈਂ ਅਸੁਰ ਸੰਘਰਿਹੌਂ ॥ ਸਕਲ ਸੋਕ ਭਗਤਨ ਕੋ ਹਰਿਹੋ ॥੫੬॥ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਉਪਜੇ ਥੇ ਜਹਾਂ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯੋ ਕਾਲ ਚਲਿ ਤਹਾਂ ॥ ਚਹੂੰ ਕਰਨ ਕਰਿ ਸਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਦੈਤ ਅਨੇਕ ਮਾਰ ਹੀ ਡਾਰੇ ॥੫੭॥ ਤਿਨ ਤੇ ਪਰਾ ਸ੍ਰੋਨ ਜੇ ਭੂ ਪਰ ॥ ਅਸੁਰ ਅਮਿਤ ਧਾਵਤ ਭੇ ਉਠਿ ਕਰਿ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਚਲਤ ਸ੍ਵਾਸ ਜੇ ਛੂਟੇ ॥ ਅਮਿਤ ਦੈਤ ਰਨ ਕਹੱ ਉਠਿ ਜੂਟੇ ॥੫੮॥ ਤੇ ਸਭ ਕਾਲ ਤਨਿਕ ਮੋ ਮਾਰੇ ॥ ਚਲਤ ਭਏ ਭੂਅ ਰੁਧਿਰ ਪਨਾਰੇ ॥ ਉਪਜਿ ਅਸੁਰ ਤਾਂ ਤੇ ਬਹੁ ਠਾਢੇ ॥ ਧਾਵਤ ਭਏ ਰੋਸ ਕਰਿ ਗਾਢੇ ॥੫੯॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਦਿਸਿ ਦਸੌ ਪੁਕਾਰੈਂ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਤਨ ਧਾਰੈਂ ॥ ਬਾਤ ਚਲਤ ਤਿਨ ਤੇਂ ਜੇ ਦੌਰੈ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਹੋਤ ਅਸੁਰ ਪ੍ਰਗਟੌਰੈ ॥੬੦॥ ਲਗੇ ਘਾਇ ਜੇ ਸ੍ਰੋਨ ਬਮਾਹੀ ॥ ਤਿਹ ਤੇਂ ਗਜ ਬਾਜੀ ਹ੍ਵੈ ਜਾਹੀ ॥ ਤਿਹੱ ਤੇ ਚਲਿਤ ਅਮਿਤ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸਾ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਸੁਰ ਕਰਤ ਪਰਗਾਸਾ ॥੬੧॥ ਅਨਗਨ ਕਾਲ ਅਸੁਰ ਤਬ ਮਾਰੇ ॥ ਪਰੇ ਭੂਮਿ ਪਰ ਮਨਹੁ ਮੁਨਾਰੇ ॥ ਮੇਧਾ ਤੇ ਗਜ ਬਾਜ ਉਠਾਹੀ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਕੇ ਦਾਨਵ ਹ੍ਵੈ ਜਾਹੀ ॥੬੨॥ ਬਾਨਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਉਠਿ ਕਰਹੀ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕਰਿ ਕੋਪ ਉਚਰਹੀ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਸੁਰਨ ਕਿਯਾ ਪਸਾਰਾ ॥ ਦਸੋ ਦਿਸਨ ਹੂੰ ਕਹੱ ਭਰਿ ਡਾਰਾ ॥੬੩॥ ਵਹੈ ਕਾਲਕਾ ਅਸੁਰ ਖਪਾਏ ॥ ਮਾਰਿ ਦੁਬਿਹਿਯਾ ਧੂਰਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਪੁਨਿ ਪੁਨਿ ਉਠੈਂ ਪ੍ਰਹਾਰੈਂ ਬਾਨਾ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਧਰਤ ਅਸੁਰ ਤਨ ਨਾਨਾ ॥੬੪॥ ਟੂਕ ਟੂਕ

ਦਾਨਵ ਜੇ ਭਏ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਅਨਿਕ ਅਸੁਰ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ॥ ਤਾਹੀ ਤੇਂ ਦਾਨਵ ਬਹੁ ਹ੍ਵੈ ਕਰਿ ॥ ਜੁੱਧ ਕਰੈਂ ਆਯੁਧ ਤੇ ਲੈ ਕਰਿ ॥੬੫॥ ਬਹੁਰਿ ਕਾਲ ਵੈ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪਾਇ ਟੂਕ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਜੇਤਿਕ ਗਿਰੈਂ ਭੂਮਿ ਟੂਕ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ॥ ਤੇਤਈ ਉਠੈਂ ਆਯੁਧਨ ਲੈਕੈ ॥੬੬॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਕਰਿ ਭਟ ਜਿਤਕ ਉਡਾਏ ॥ ਤੇਤਕ ਟੂਕ ਅਸੁਰ ਬਨ ਆਏ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਟੂਕ ਟੂਕ ਜੇ ਕੀਏ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਬਹੁ ਦਾਨਵ ਭਵ ਲੀਏ ॥੬੭॥ ਕੇਤਿਕ ਤਹਾਂ ਸੁਭੈ ਦੰਤੀ ਰਨ ॥ ਸੀਂਚਹਿ ਸੂੰਡ ਬਾਰਿ ਤੇ ਸਭ ਤਨ ॥ ਦਾਂਤ ਦਿਖਾਇ ਤਜੈ ਚਿੰਘਾਰਾ ॥ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰੈਂ ਨਿਰਖਿ ਅਸਵਾਰਾ ॥੬੮॥ ਕਹੂੰ ਭੇਰ ਭੀਖਨ ਭਭਕਾਰਹਿ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਰਨ ਡਾਰਹਿ ॥ ਕਿਤਕ ਸੂਰ ਸੈਹਥੀ ਫਿਰਾਵਤ ॥ ਮਹਾਕਾਲ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਧਾਵਤ ॥੬੯॥ ਕੇਤਿਕ ਬੱਜ੍ਰ ਬਰਛਿਯਨ ਲੈਕੈ ॥ ਧਾਵਤ ਅਸੁਰ ਕੋਪ ਤਨ ਤੈਕੈ ॥ ਕੋਪਿ ਕਾਲ ਪਰ ਕਰਤ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਜਾਨੁਕ ਸਲਭ ਦੀਪ ਅਨੁਹਾਰਾ ॥੭੦॥ ਭਰੇ ਗੁਮਾਨ ਬਡੇ ਗਰਬੀਲੇ ॥ ਧਾਵਤ ਚੌਂਪਿ ਚੜੇ ਚਟਕੀਲੇ ॥ ਪੀਸਿ ਪੀਸਿ ਰਦਨਛੱਦ ਦੋਊ ॥ ਧਾਵਤ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਪਰ ਸੋਊ ॥੭੧॥ ਬਾਜਹਿ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਨਗਾਰਾ ॥ ਭੀਖਨ ਕਰਤ ਭੇਰ ਭਭਕਾਰਾ ॥ ਜੰਗ ਮੁਚੰਗ ਉਪੰਗ ਬਜੇ ਰਨ ॥ ਝਾਲਰਿ ਤਾਲ ਨਫੀਰਨ ਕੇ ਗਨ ॥੭੨॥ ਮੁਰਲੀ ਮੁਰਜ ਕਹੀ ਰਨ ਬਾਜਤ ॥ ਦਾਨਵ ਭਰੇ ਗੁਮਾਨਹਿ ਗਾਜਤ ॥ ਢੋਲਨ ਪਰ ਦੈਦੈ ਢਮਕਾਰੇ ॥ ਗਹਿ ਗਹਿ ਧਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਟਾਰੇ ॥੭੩॥ ਦੀਰਘ ਦਾਂਤ ਕਾਢਿ ਕਈ ਕੋਸਾ ॥ ਧਾਵਤ ਅਸੁਰ ਹੀਏ ਕਰਿ ਜੋਸਾ ॥ ਮਾਰਨ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕਹ ਧਾਵੈਂ ॥ ਮਨੋ ਮਾਰਤ ਵੇਈਂ ਮਰਿ ਜਾਵੈਂ ॥੭੪॥ ਦਾਨਵ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕਰਿ ਢੂਕੇ ॥ ਮਾਰਹਿ ਮਾਰਿ ਦਸੋ ਦਿਸਿ ਕੂਕੇ ॥ ਦੈ ਦੈ ਢੋਲਿ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਨਗਾਰੇ ॥ ਕਾਢਿ ਕਾਢਿ ਅਰਿ ਦਾਂਤਿ ਡਰਾਰੇ ॥੭੫॥ ਚਾਹਤ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕਹ ਮਾਰੋ ॥ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਨਹਿ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਜਿਨ ਸਭ ਜਗ ਕਾ ਕਰਾ ਪਸਾਰਾ ॥ ਤਾਂਹਿ ਚਹਤ ਤੇ ਮੂੜ੍ਹ ਸੰਘਾਰਾ ॥੭੬॥ ਠੋਕਿ ਠੋਕਿ ਭੁਜ ਦੰਡਨ ਜੋਧਾ ॥ ਧਾਵਤ ਮਹਾਂਕਾਲ ਪਰ ਕ੍ਰੋਧਾ ॥ ਬੀਸ ਪਦੁਮ ਦਾਨਵ ਤਵ ਭਯੋ ॥ ਨਾਸ ਕਰਨ ਕਾਲੀ ਕੋ ਧਯੋ ॥੭੭॥ ਛੂਹਨਿ ਸਹਸ ਅਸੁਰ ਕੀ ਸੈਨਾ ॥ ਧਾਵਤ ਭਈ ਅਰੁਨ ਕਰਿ ਨੈਨਾ ॥ ਧਾਵਤ ਕੋਪ ਅਮਿਤ ਕਰਿ ਭਏ ॥ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਖਟ ਪਟ ਉਡਿ ਗਏ ॥੭੮॥ ਏਕੈ ਪੁਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਹਿ ਗਈ ॥ ਖਟ ਪਟ ਹਯਨ ਪਗਨ ਉਡਿ ਗਈ ॥ ਜਨੁ ਬਿਧਿ ਏਕੈ ਰਚਾ ਪਯਾਰਾ ॥ ਗਗਨ

ਰਚੇ ਦਸ ਤੀਨਿ ਸੁਧਾਰਾ ॥੭੯॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਆਸਨ ਤੇਂ ਟਰਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤ੍ਰਸਤ ਬੂਟ ਮਹਿ ਦੁਰਾ ॥ ਨਿਰਖਿ
ਬਿਸਨ ਰਨ ਅਧਿਕ ਡਰਾਨਾ ॥ ਦੁਰਾ ਸਮੁੰਦ ਕੇ ਬੀਚ ਲਜਾਨਾ ॥੮੦॥ ਕੜਾ ਕੜੀ ਮਾਚਾ ਘਮਸਾਨਾ ॥
ਨਿਰਖਤ ਦੇਵ ਦੈਤਜਾ ਨਾਨਾ ॥ ਮਹਾਂ ਘੋਰ ਆਹਵ ਤਹੱ ਪਰਾ ॥ ਕਾਂਪੀ ਭੂਮਿ ਗਗਨ ਥਰਹਰਾ ॥੮੧॥ ਨਿਰਖਿ
ਜੁੱਧ ਕਾਂਪਾ ਕਮਲੇਸਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਧਰਾ ਨਾਰਿ ਕਾ ਭੇਸਾ ॥ ਪਾਰਬਤੀਸ ਲਖਿ ਡਰਾ ਲਰਾਈ ॥ ਬਸਾ ਬਨ ਬਿਖੈਂ
ਅਤਿੱਥ ਕਹਾਈ ॥੮੨॥ ਕਾਰਤਕੇਯ ਹ੍ਵੈ ਰਹਾ ਬਿਹੰਡਲ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਛਾਡਿ ਗ੍ਰਿਹ ਗਯੋ ਕਮੰਡਲ ॥ ਪੱਬ ਪਿਸਾਨ
ਪਗਨ ਭੇ ਤਬ ਹੀ ॥ ਜਾਇ ਬਸੇ ਉੱਤਰ ਦਿਸਿ ਸਬ ਹੀ ॥੮੩॥ ਡਗੀ ਧਰਨਿ ਅੰਬਰਿ ਘਹਰਾਨਾ ॥ ਬਾਜ
ਖੁਰਨ ਭੇ ਪੱਬ ਪਿਸਾਨਾ ॥ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ ਭਯੋ ਬਾਨਨ ਤਨ ॥ ਹਾਥ ਬਿਲੋਕਯੋ ਜਾਤ ਨ ਆਪਨ ॥੮੪॥ ਬਿਛੂਆ
ਬਾਨ ਬੱਜ੍ਰ ਰਨ ਬਰਖਤ ॥ ਰਿਸਿ ਰਿਸਿ ਸੁਭਟ ਧਨੁਖ ਕਹੱ ਕਰਖਤ ॥ ਤਕਿ ਤਕਿ ਬਾਨ ਪ੍ਰਕੋਪ ਚਲਾਵੈਂ ॥ ਭੇਦਿ
ਤ੍ਰਾਨਤਨ ਪਰੈਂ ਪਰਾਵੈਂ ॥੮੫॥ ਜਬ ਹੀ ਭਏ ਅਮਿਤ ਰਣ ਜੋਧਾ ॥ ਬਾਢਯੋ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੈ ਕ੍ਰੋਧਾ ॥ ਮਹਾਂ ਕੋਪ
ਕਰਿ ਬਿਸਿਖ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਅਧਿਕ ਸੱਤ੍ਰ ਛਿਨ ਮਾਂਝ ਸੰਘਾਰੇ ॥੮੬॥ ਰਕਤ ਸੰਬੂਹ ਧਰਨਿ ਤਬ ਪਰਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਬਹੁ
ਦਾਨੂਨ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਏਕ ਏਕ ਸਰ ਸਭਹਿ ਚਲਾਏ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਅਸੁਰ ਅਨਿਕ ਹ੍ਵੈ ਧਾਏ ॥੮੭॥ ਆਏ ਜਿਤਕ
ਤਿਤਕ ਤਹੱ ਮਾਰੇ ॥ ਬਹੇ ਧਰਨਿ ਪਰ ਰਕਤ ਪਨਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰਨ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਹਮ ਤੇ ਜਾਤ
ਬਿਚਾਰ ਨ ਕਰਾ ॥੮੮॥ ਡਗਮਗ ਲੋਕ ਚਤੁਰ ਦਸ ਭਏ ॥ ਅਸੁਰਨ ਸਾਥ ਸਕਲ ਭਰਿ ਗਏ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ
ਸਭੈ ਡਰਪਾਨੇ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੀ ਸਰਨਿ ਸਿਧਾਨੇ ॥੮੯॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸਭੈ ਪੁਕਾਰਤ ਭਏ ॥ ਜਨੁਕਰ ਲੂਟਿ
ਬਨਿਕ ਸੇ ਲਏ ॥ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਹਮ ਸਰਨ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਸਭ ਭੈ ਤੇ ਹਮ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥੯੦॥ ਤੁਮ ਹੋ ਸਕਲ
ਲੋਕ ਸਿਰਤਾਜਾ ॥ ਗਰਬਨ ਗੰਜ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਆਦਿ ਅਕਾਲ ਅਜੋਨਿ ਬਿਨਾ ਭੈ ॥ ਨਿਰਬਿਕਾਰ
ਨਿਰਲੰਬ ਜਗਤ ਮੈ ॥੯੧॥ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਨਿਰਜੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ਪਰਮ ਜੋਗ ਕੇ ਤਤੁ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ
ਨਵ ਨਿੱਤਯ ਸੁਯੰਭਵ ॥ ਤਾਤ ਮਾਤ ਜਹੱ ਜਾਤ ਨ ਬੰਧਵ ॥੯੨॥ ਸੱਤ੍ਰ ਬਿਹੰਡ ਸੁਰਿਦਿ ਸੁਖਦਾਇਕ ॥ ਚੰਡ
ਮੁੰਡ ਦਾਨਵ ਕੇ ਘਾਇਕ ॥ ਸਤਿਸੰਧਿ ਸੱਤਿਤਾ ਨਿਵਾਸਾ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਨਿਰਾਸਾ ॥੯੩॥ ਆਦਿ

ਅਨੰਤ ਅਰੂਪ ਅਭੇਸਾ ॥ ਘਟ ਘਟ ਭੀਤਰ ਕਿਯਾ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਅੰਤਰ ਬਸਤ ਨਿਰੰਤਰ ਰਹਈ ॥ ਸਨਕ ਸਨੰਦ ਸਨਾਤਨ ਕਹਈ ॥੯੪॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੈ ॥ ਧਰਿ ਧਰਿ ਮੂਰਤਿ ਫਿਰਤਿ ਅਨੇਕੈ ॥ ਸਭ ਜਗ ਕਹੱ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਰਮਾਯਾ ॥ ਆਪੈ ਏਕ ਅਨੇਕ ਦਿਖਾਯਾ ॥੯੫॥ ਘਟ ਘਟ ਮਹਿ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਬਯਾਪਕ ॥ ਸਕਲ ਜੀਵ ਜੰਤਨ ਕੇ ਥਾਪਕ ॥ ਜਾ ਤੇ ਜੋਤਿ ਕਰਤ ਆਕਰਖਨ ॥ ਤਾ ਕਹੱ ਕਹਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਗ ਕੇ ਜਨ ॥੯੬॥ ਤੁਮ ਜਗ ਕੇ ਕਾਰਨ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੀਮਿਤਿ ਜਾਨਨਹਾਰਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਵੈਰ ਨਿਰਾਲਮ ॥ ਸਭ ਹੀ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਤੁਹਿ ਮਾਲਮ ॥੯੭॥ ਤੁਮ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਬਨਾਯੋ ॥ ਮਹਾਂਰੁਦ੍ਰ ਤੁਮ ਹੀ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਤੁਮ ਹੀ ਰਿਖਿ ਕੱਸਪਹਿ ਬਨਾਵਾ ॥ ਦਿਤਜ ਅਦਿਤ ਜਨ ਬੈਰ ਬਢਾਵਾ ॥੯੮॥ ਜਗ ਕਾਰਨ ਕਰੁਨਾਨਿਧਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਕਮਲ ਨੈਨ ਅੰਤਰ ਕੇ ਜਾਮੀ ॥ ਦਯਾਸਿੰਧੁ ਦੀਨਨ ਕੇ ਦ੍ਯਾਲਾ ॥ ਹੂਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥੯੯॥ ਚਰਨ ਪਰੇ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰਿ ॥ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਰਾਖਹੁ ਹਮ ਧੁਰਧਰ ॥ ਕਹੱ ਕਹੱ ਹਸਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕਾਲਾ ॥ ਭਗਤ ਜਾਨ ਕਰ ਭਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥੧੦੦॥ ਰੱਛ ਰੱਛ ਕਰਿ ਸਬਦ ਉਚਾਰੋ ॥ ਸਭ ਦੇਵਨ ਕਾ ਸੋਕ ਨਿਵਾਰੋ ॥ ਨਿਜੁ ਭਗਤਨ ਕਹੱ ਲਿਯੋ ਉਬਾਰਾ ॥ ਦੁਸਟਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਯੋ ਅਖਾਰਾ ॥੧੦੧॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੋਪ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਤਬ ਹੀ ॥ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈ ਸਭ ਹੀ ॥ ਸਕਲ ਸੱਤ੍ਰੁਅਨ ਕੇ ਛੈ ਕਾਰਨ ॥ ਸਭ ਸੰਤਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਉਬਾਰਨ ॥੧੦੨॥ ਪ੍ਰਾਨ ਔਰ ਪਾਨਿਪ ਧਨੁ ਰਾਜਾ ॥ ਰਾਖਨ ਚੜ੍ਹੌ ਸੇਵਕਨ ਕਾਜਾ ॥ ਜਾ ਕੀ ਧੁਜਾ ਬਿਖੈ ਰਾਜਿਤ ਅਸਿ ॥ ਨਿਰਖਿ ਸੱਤ੍ਰ ਜਿਹ ਹੋਤ ਬਿਮਨ ਬਸਿ ॥੧੦੩॥ ਅਸਿਧੁਜ ਅਧਿਕ ਕੋਪ ਕਰਿ ਧਾਯੋ ॥ ਬੈਰਿ ਬ੍ਰਿੰਦ ਦਲ ਪ੍ਰਗਟ ਖਪਾਯੋ ॥ ਸਾਧੁਨ ਕੀ ਰੱਛਾ ਕਰਿ ਲੀਨੀ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਸੈਨ ਤਿਲ ਤਿਲ ਖੈ ਕੀਨੀ ॥੧੦੪॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਏਕ ਏਕ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥ ਗਜੀ ਰਥੀ ਬਾਜਿਯਨ ਬਿਦਾਰਾ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਅਨਿਤ ਅਸੁਰ ਉਠਿ ਧਏ ॥ ਘੇਰਤ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕਹੱ ਭਏ ॥੧੦੫॥ ਮਚਤ ਭਯੋ ਜਬ ਹੀ ਰਨ ਦਾਰੁਨ ॥ ਕਟਿ ਕਟਿ ਗਏ ਬਾਜ ਅਰੁ ਬਾਰੁਨ ॥ ਜੰਬਕ ਗੀਧ ਮਾਸੁ ਲੈ ਗਏ ॥ ਰਨ ਤਜਿ ਸੁਭਟ ਨ ਭਾਜਤ ਭਏ ॥੧੦੬॥ ਸਸਤ੍ਰ ਸਾਜ ਕੋਪਾ ਤਬ ਕਾਲਾ ॥ ਧਾਰਤ ਭਯੋ ਭੇਸ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਬਾਨ ਅਨੇਕ ਕੋਪ ਕਰਿ ਛੋਰੇ ॥

ਸੱਤ੍ਰ ਅਨੇਕਨ ਕੇ ਸਿਰ ਫੋਰੇ ॥੧੦੭॥ ਹਕਾ ਹਕੀ ਮਾਚਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਪਠੈ ਦਏ ਬਹੁ ਅਰਿ ਮ੍ਰਿਤੁ ਧਾਮਾ ॥ ਬਾਜ ਖੁਰਨ ਭੂ ਆਕੁਲ ਭਈ ॥ ਖਟ ਪਟ ਭੂਮਿ ਗਗਨ ਉਡਿ ਗਈ ॥੧੦੮॥ ਏਕੈ ਰਹਿ ਗਯੋ ਜਬੈ ਪਯਾਲਾ ॥ ਐਸਾ ਮਚਾ ਜੁੱਧ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੈ ਭਯੋ ਪ੍ਰਸੇਤਾ ॥ ਡਾਰਾ ਭੂਮਿ ਪੌਛਿ ਕਰਿ ਤੇਤਾ ॥੧੦੯॥ ਭੱਟਾਚਾਰਜ ਰੂਪ ਤਬ ਧਰਾ ॥ ਬਦਨ ਪ੍ਰਸੇਤ ਧਰਨਿ ਜੋ ਪਰਾ ॥ ਢਾਢਿਸੈਨ ਢਾਢੀ ਬਪੁ ਲਯੋ ॥ ਕਰਖਾ ਬਾਰ ਉਚਾਰਤ ਭਯੋ ॥੧੧੦॥ ਜਿਹ ਅਰਿ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੈ ॥ ਇਕ ਤੇ ਦੋਇ ਪੁਰਖ ਕੈ ਡਾਰੈ ॥ ਦ੍ਵੈ ਮਨੁੱਖਨ ਪਰ ਕਰਤ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਦ੍ਵੈ ਤੇ ਹੋਤ ਛਿਨਿਕ ਮੌਂ ਚਾਰਾ ॥੧੧੧॥ ਬਹੁਰਿ ਕਾਲ ਕੀਨਾ ਘਮਸਾਨਾ ॥ ਮਾਰਤ ਭਯੋ ਦੈਤ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਸੇਤ ਧਰਨਿ ਪਰ ਪਰਿਯੋ ॥ ਭੂਮਸੈਨ ਤਾ ਤੇ ਬਪੁ ਧਰਿਯੋ ॥੧੧੨॥ ਕਾਢਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਧਸੌ ਹੁੰਕਾਰਾ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਮਿਤ ਗਨਨ ਤਨ ਧਾਰਾ ॥ ਢੋਲ ਪਟਹ ਇਕ ਤਾਲ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਜੰਗ ਮੁਚੰਗ ਉਪੰਗ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥੧੧੩॥ ਗੋਮੁਖ ਝਾਂਝਰ ਤੂਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਮੁਚੰਗ ਨਗਾਰਾ ॥ ਬਾਜਤ ਭੇਰ ਭਭਾਕਹਿ ਭੀਖਨ ॥ ਕਸਿ ਧਨੁ ਤਜਤ ਸੁਭਟ ਸਰ ਤੀਛਨ ॥੧੧੪॥ ਭਰਿ ਗੇ ਕੁੰਡ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੋਨਤ ਤਨ ॥ ਪ੍ਰਗਟੇ ਅਸੁਰ ਤਵਨ ਤੇ ਅਨਗਨ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਮਿਲਿ ਕਰਤ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਪ੍ਰਗਟਤ ਅਸੁਰ ਹਜਾਰਾ ॥੧੧੫॥ ਤਿਨਹਿ ਕਾਲ ਜਬ ਧਰਨਿ ਗਿਰਾਵੈਂ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਪੁਲਿਤ ਹ੍ਵੈ ਭੂਮਿ ਸੁਹਾਵੈਂ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਉਠਿ ਭਜਹੀਂ ॥ ਬਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੈਹਥੀ ਸਜਹੀਂ ॥੧੧੬॥ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਰਿ ਸਮੁਹਿ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਸਭੈ ਕਾਲ ਛਿਨ ਇਕ ਮੌਂ ਮਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਸ੍ਰੋਨਤ ਪਰਾ ਸਬੂਹਾ ॥ ਸਾਜਤ ਭਏ ਅਸੁਰ ਤਬ ਬਿਯੂਹਾ ॥੧੧੭॥ ਦਾਰੁਨ ਮਚਾ ਜੁੱਧ ਤਬ ਝਟ ਪਟ ॥ ਉਡਿਗੇ ਬਾਜ ਖੁਰਨ ਭੁ ਖਟ ਪਟ ॥ ਹ੍ਵੈ ਗੇ ਤੇ ਰਹ ਗਗਨ ਅਪਾਰਾ ॥ ਏਕੈ ਰਹਿ ਗਯੋ ਤਹਾਂ ਪਤਾਰਾ ॥੧੧੮॥ ਭੱਟਾਚਾਰਜ ਇਤੈ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ॥ ਢਾਢਿਸੈਨ ਕਰਖਾਹੁ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ਤਿਮਿ ਤਿਮਿ ਕਾਲਹਿ ਬਢੈ ਗੁਮਾਨਾ ॥ ਚਹਿ ਚਹਿ ਹਨੇ ਦੁਬਹਿਯਾ ਨਾਨਾ ॥੧੧੯॥ ਤਿਨ ਤੇ ਮੇਦ ਮਾਸ ਜੋ ਪਰਹੀਂ ॥ ਰਥੀ ਗਜੀ ਬਾਜੀ ਤਨ ਧਰਹੀਂ ॥ ਕੇਤਿਕ ਭਏ ਅਸੁਰ ਬਿਕਰਾਰਾ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਬਰਨਨ ਕਰੌ ਸੁਧਾਰਾ ॥੧੨੦॥ ਏਕੈ ਚਰਨ ਆਂਖਿ ਏਕੈ ਜਿਨਿ ॥ ਭੁਜਾ ਸਹਸ੍ਰ ਸਹਸ ਦ੍ਵੈ ਕੇ ਤਿਨ ॥ ਪਾਂਚ ਪਾਂਚ ਸੈ ਭੁਜ ਕੇ ਘਨੇ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਹਾਥਨ ਮੈ ਬਨੇ ॥੧੨੧॥

ਏਕ ਚਰਨ ਏਕੈ ਕੀ ਨਾਸਾ ॥ ਏਕ ਏਕ ਭੁਜ ਭ੍ਰਮਤ ਅਕਾਸਾ ॥ ਅਰਧ ਮੁੰਡ ਮੁੰਡਿਤ ਕੇਤੇ ਸਿਰ ॥ ਕੇਸਨ ਧਰੇ ਕਿਤਕ ਧਾਏ ਫਿਰਿ ॥੧੨੨॥ ਏਕ ਏਕ ਮਦ ਕੋ ਸਰ ਪੀਯੈ ॥ ਮਾਨਵ ਖਾਇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਯੈ ॥ ਦਸ ਦਸ ਸਹਸ ਭਾਂਗ ਕੇ ਭਰਿ ਘਟ ॥ ਪੀ ਪੀ ਭਿਰਤ ਅਸੁਰ ਰਨ ਚਟਪਟ ॥੧੨੩॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਬੱਜ੍ਰਬਾਨ ਬਿਛੂਆ ਬਿਸਿਖ ਬਰਖੈਂ ਸਸਤ੍ਰ ਅਪਾਰ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕਾਤਰ ਸੁਭਟ ਸਭ ਕੀਨੇ ਇਕ ਸਾਰ ॥੧੨੪॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਘੋਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਲੈ ਲੈ ਅਮਿਤ ਜੁੱਧ ਕਾ ਸਾਮਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੋਪਤ ਭਯੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਅਸੁਰ ਅਨੇਕ ਬਿਦਾਰੇ ਤਬ ਹੀ ॥੧੨੫॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਜਬ ਹੀ ਰਿਸਿ ਭਰਾ ॥ ਘੋਰ ਭਯਾਨਕ ਆਹਵ ਕਰਾ ॥ ਮਾਰਤ ਭਯੋ ਅਸੁਰ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਸਿੰਘ ਨਾਦ ਕੀਨਾ ਤਤਕਾਲਾ ॥੧੨੬॥ ਕਹੂੰ ਮਸਾਨ ਕਿਲਕਟੀ ਮਾਰੈਂ ॥ ਭੈਰਵ ਕਹੂੰ ਠਾਢ ਭੁੰਕਾਰੈਂ ॥ ਜੋਗਨਿ ਦੈਤ ਅਧਿਕ ਹਰਖਾਨੇ ॥ ਭੂਤ ਸਿਵਾ ਬੋਲੈ ਅਭਿਮਾਨੇ ॥੧੨੭॥ ਝਾਲਰਿ ਝਾਂਜਰ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗਾ ॥ ਪਟਹ ਨਗਾਰੇ ਮੁਰਜ ਮੁਚੰਗਾ ॥ ਡਵਰੂ ਗੁਡਗੁਡਿ ਕਹੂੰ ਉਪੰਗਾ ॥ ਨਾਇ ਨਫੀਰੀ ਬਜਤ ਸੁਰੰਗਾ ॥੧੨੮॥ ਮੁਰਲੀ ਕਹੂੰ ਬਾਸੁਰੀ ਬਾਜਤ ॥ ਕਹੂੰ ਉਪੰਗ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਿਰਾਜਤ ॥ ਦੁੰਦਭਿ ਢੋਲ ਕਹੂੰ ਸਹਨਾਈ ॥ ਬਾਜਤ ਭੇ ਲਖਿ ਪਰੀ ਲਰਾਈ ॥੧੨੯॥ ਮੁਰਜ ਮੁਚੰਗ ਬਜੈਂ ਤੁਰਹੀ ਰਨ ॥ ਭੇਰਨ ਕੇ ਭਭਕਾਰ ਕਰਤ ਗਨ ॥ ਹਾਥੀ ਘੋਰਨ ਕੇ ਦੁੰਦਭਿ ਰਨ ॥ ਉਸਟਨ ਕੇ ਬਾਜੇ ਰਨ ਮੂਰਧਨ ॥੧੩੦॥ ਕੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਸਰਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ਗਿਰਤ ਭਏ ਰਨ ਡੀਲ ਡਿਲਾਰੇ ॥ ਜੱਦਿਪ ਪ੍ਰਾਨ ਸਮੂਹ ਹ੍ਵੈ ਦਏ ॥ ਕਰ ਤੇ ਤਜਤ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨ ਭਏ ॥੧੩੧॥ ਚਲਤ ਭਈ ਸਰਿਤਾ ਸ੍ਰੋਨਤ ਤਹੱ ॥ ਜੁੱਧ ਭਯੋ ਕਾਲੀ ਅਸੁਰਨ ਜਹੱ ॥ ਸੀਸ ਕੇਸ ਜਹੱ ਭਏ ਸਿਵਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਬਹਤ ਹਹਰਾਰਾ ॥੧੩੨॥ ਬਾਜ ਬ੍ਰਿਛ ਜਹੱ ਬਹੇ ਅਨੇਕੈ ॥ ਬਿਨੁ ਬ੍ਰਿਨ ਬੀਰ ਰਹਾ ਨਹਿ ਏਕੈ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਭਰੇ ਪਟ ਅਧਿਕ ਸੁਹਾਏ ॥ ਚਾਚਰਿ ਖੇਲਿ ਮਨੌ ਘਰ ਆਏ ॥੧੩੩॥ ਸੂਰਨ ਕੇ ਜਹ ਮੂੰਡ ਪਖਾਨਾ ॥ ਸੋਭਿਤ ਰੰਗ ਭੂਮਿ ਮਹਿ ਨਾਨਾ ॥ ਬਹੇ ਜਾਤ ਜਹੱ ਬ੍ਰਿਛ ਤੁਰੰਗਾ ॥ ਬਡੇ ਸੈਲ ਸੇ ਲਸਤ ਮਤੰਗਾ ॥੧੩੪॥ ਮਛਰੀ ਤਨਕਿ ਅੰਗੁਰਿਯੈਂ ਸੋਹੈਂ ॥ ਭੁਜਾ ਭੁਜੰਗਨ ਸੀ ਮਨ ਮੋਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਗ੍ਰਾਹ ਸੇ ਖੜਗ ਝਮੱਕਹਿ ॥ ਭਕ ਭਕ ਕਰ ਕਹੂੰ ਘਾਇ ਭਭੱਕਹਿ ॥੧੩੫॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਜਹਾਂ

ਬੀਰ ਬੈਰੀ ਬਡੇ ਘੇਰਿ ਮਾਰੇ ॥ ਤਹਾਂ ਭੂਤ ਔ ਪ੍ਰੇਤ ਨਾਚੇ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਡਾਕਨੀ ਝਾਕਨੀ ਹਾਂਕ ਮਾਰੈਂ ॥ ਉਠੈ ਨਾਦ ਭਾਰੇ ਛੁਟੈ ਚੀਤਕਾਰੈਂ ॥੧੩੬॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗੁਲਿਤ੍ਰਾਣ ਕਾਟਾ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗੁਲਿਕਾਦਿ ਕੇ ਰਤਨ ਰਾਜੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਟੀਕ ਟਾਂਕੇ ਕਟੇ ਕੋਪ ਸੋਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਮਾਰੇ ਗਿਰੇ ਭੂਮਿ ਮੋ ਹੈਂ ॥੧੩੭॥ ਜਿਤੇ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇ ਬੂੰਦ ਭੂ ਪੈ ਪਰੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਤੇ ਦਾਨਵੌ ਰੂਪ ਬਾਂਕੇ ਧਰੇ ਹੈਂ ॥ ਹਠੀ ਓਰ ਚਾਰੌ ਬਿਖੈ ਆਨਿ ਢੂਕੇ ॥ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕੈ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਕੂਕੇ ॥੧੩੮॥ ਜਿਤੇ ਦੈਤ ਆਏ ਤਿਤੇ ਕਾਲ ਮਾਰੇ ॥ ਬਹੇ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇ ਭੂਮ ਹੂੰ ਪੈ ਪਨਾਰੇ ॥ ਉਠੇ ਦੈਤ ਬਾਂਕੇ ਬਲੀ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕੈ ॥ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਕੈ ਕੈ ॥੧੩੯॥ ਹਠੀ ਬੱਧਿ ਗੋਪਾ ਗੁਲਿਤ੍ਰਾਨ ਬਾਂਕੇ ॥ ਹਠੀਲੇ ਕਟੀਲੇ ਰਜੀਲੇ ਨਿਸਾਂਕੇ ॥ ਗਦਾ ਹਾਥ ਲੈ ਕੈ ਕਿਤੇ ਬੀਰ ਗਾਜੇ ॥ ਲਰੇ ਆਨਿ ਕੈ ਪੈਗ ਦ੍ਵੈ ਕੈ ਨ ਭਾਜੇ ॥੧੪੦॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਮਾਰੇ ਬਿਦਾਰੇ ਪਰੇ ਹੈ ॥ ਕਹੂੰ ਖੇਤ ਮੈਂ ਖਿੰਗ ਖੱਤ੍ਰੀ ਝਰੇ ਹੈ ॥ ਕਹੂੰ ਮੱਤ ਦੰਤੀ ਕਹੂੰ ਉਸਟ ਮਾਰੇ ॥ ਬਿਰਾਜੈਂ ਕਹੂੰ ਨਗਨ ਖੰਡੇ ਕਟਾਰੇ ॥੧੪੧॥ ਕਹੂੰ ਖੋਲ ਖਾਂਡੇ ਗਿਰੇ ਭੂਮਿ ਸੋਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਨੀ ਪਰੇ ਭੂਮਿ ਮੋ ਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਸੂਾਰ ਮਾਰੇ ਫਿਰੈ ਬਾਜ ਛੂਟੈ ॥ ਕਿਤੇ ਛੈਲ ਛੋਰੇ ਕਿਤੇ ਦੁਸਟ ਲੂਟੈ ॥੧੪੨॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਹਾਂ ਭਯੋ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਨਿਰਖਤ ਦੇਵ ਦਾਨਵੀ ਬਾਮਾ ॥ ਕੇਤਿਕ ਕਰੀ ਕਰਨ ਬਿਨੁ ਭਏ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੁਸਟ ਨਿਧਨ ਕਹੱ ਗਏ ॥੧੪੩॥ ਮਾਰਹਿ ਮਾਰਿ ਮਹਾ ਸੁਰ ਕੂਕਹਿ ॥ ਕਾਢਿ ਕਾਢਿ ਦਾਂਤਨ ਕਹੱ ਢੂਕਹਿ ॥ ਬਾਜਹਿ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਨਗਾਰੇ ॥ ਜੰਗ ਮੁਚੰਗ ਉਪੰਗ ਜੁਝਾਰੇ ॥੧੪੪॥ ਜਿਹ ਤਨ ਕਾਲ ਬਿਸਿਖ ਕੀ ਮਾਰੈ ॥ ਤਾ ਕਹੱ ਤਹੀ ਚੂਰਨ ਕਰਿ ਡਾਰੈ ॥ ਜਾ ਪਰ ਕੋਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰਤ ॥ ਤਿਹੱ ਕਾ ਮੂੰਡ ਕਾਟਿ ਹੀ ਡਾਰਤ ॥੧੪੫॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਭਯਾਨਕ ਜੁੱਧਾ ॥ ਉਪਜਾ ਕਛੁਕ ਕਾਲ ਕੇ ਕ੍ਰੁਧਾ ॥ ਕੇਸਨ ਤੇ ਗਹਿ ਅਸੁਰ ਪਛਾਰੇ ॥ ਕਾਢਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਏਕ ਹਨਿ ਡਾਰੇ ॥੧੪੬॥ ਮਾਰੇ ਪਰੇ ਅਧਿਕ ਦਾਨਵ ਰਨ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹ੍ਵੈਗੇ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ॥ ਤਊ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰਿ ਪੁਕਾਰਤ ॥ ਪਾਛੇ ਪਾਂਵ ਏਕ ਨਹਿ ਡਾਰਤ ॥੧੪੭॥ ਕੇਤਿਕ ਘੂਮਿ ਗਿਰਤ ਹੈਂ ਘਾਇਲ ॥ ਪਰਤ ਭਏ ਭੂ ਪਰ ਹ੍ਵੈ ਹਾਇਲ ॥ ਤਊ ਜੁੱਧ ਕੋ ਤਜਾਗਿ ਨ ਭਜ ਹੀ ॥ ਜਬ ਲਗਿ ਦੁਸਟ ਪ੍ਰਾਨ ਨਹਿ ਤਜ ਹੀ ॥੧੪੮॥ ਗੁਰਜ ਗ਼ੋਫ਼ਨੈ ਕਿਤਕ ਸੰਭਾਰੈ ॥ ਕੇਤਿਕ ਕਸਿ ਕਸਿ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੈ ॥ ਕਿਤੇ

ਤਮਕਿ ਰਨ ਤੁਰੀ ਨਚਾਵੈਂ ॥ ਚਟ ਪਟ ਸੁਭਟ ਜੂਝਿ ਰਨ ਜਾਵੈਂ ॥੧੪੯॥ ਕਿਤਕ ਤਮਕਿ ਰਨ ਤੁਰੀ ਨਚਾਵਤ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਧੁਨਿ ਕਿਤਕ ਉਘਾਵਤ ॥ ਮੰਡਹਿ ਮਹਾਂਕਾਲ ਸੌ ਜੁੱਧਾ ॥ ਹ੍ਵੈ ਹ੍ਵੈ ਅਧਿਕ ਚਿਤ ਮਹਿ ਕ੍ਰੁਧਾ ॥੧੫੦॥ ਜੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਕੋਪਿ ਕਰਿ ਆਏ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤੇਤੇ ਈ ਖਪਾਏ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮੇਦ ਮਾਸ ਭੂਅ ਪਰਾ ॥ ਬਹੁ ਅਸੁਰਨ ਤਾਂ ਤੇ ਬਪੁ ਧਰਾ ॥੧੫੧॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤੇਈ ਦਏ ਖਪਾਇ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਸੋਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਹੀ ਛਾਇ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਉਠਿ ਢੂਕੇ ॥ ਮਾਰਹਿ ਮਾਰਿ ਦਸੌ ਦਿਸਿ ਕੂਕੇ ॥੧੫੨॥ ਕੇਤਿਕ ਕੀ ਬਾਹਨ ਕਟਿ ਡਾਰਾ ॥ ਕਰੇ ਰੁੰਡ ਬਿਨੁ ਮੁੰਡ ਹਜਾਰਾ ॥ ਕੇਤਿਕ ਚੀਰ ਅਧੌ ਅਧ ਡਾਰੇ ॥ ਨਾਚਤ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਮਤਵਾਰੇ ॥੧੫੩॥ ਜੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰਿ ਬਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾਨੈਂ ॥ ਅਰਧ ਅਰਧ ਹ੍ਵੈ ਜੂਝੇ ਜ੍ਵਾਨੈਂ ॥ ਗਜ ਬਾਜੀ ਲੋਟਤ ਕਹੂੰ ਭੂ ਪਰ ॥ ਸੁੰਬਨ ਸਬਦ ਸੁਨਾ ਅਵਨੀ ਤਰ ॥੧੫੪॥ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰੇ ਕਹੂੰ ਘਾਯਲ ਰਨ ॥ ਭਾਜਿ ਚਲੇ ਕਈ ਹੋਇ ਬਿਮਨ ਮਨ ॥ ਝਮਕਤ ਕਹੀ ਅਸਿਨ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਭਭਕਤ ਰੁੰਡ ਮੁੰਡ ਬਿਕਰਾਰਾ ॥੧੫੫॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਤਹਾਂ ਜੁੱਧ ਮਾਚਾ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਖੇਤੰ ॥ ਬਿਦਾਰੇ ਪਰੇ ਬੀਰ ਬ੍ਰਿੰਦੋ ਬਿਚੇਤੰ ॥ ਕਹੂੰ ਡਾਮਰੂ ਡਹ ਡਹਾ ਸਬਦ ਬਾਜੇ ॥ ਸੁਨੇ ਦੀਹ ਦਾਨਵਾਨ ਕੋ ਦ੍ਰਪ ਭਾਜੇ ॥੧੫੬॥ ਕਹੂੰ ਸੰਖ ਭੇਰੀ ਬਜੈਂ ਤਾਲ ਭਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੇਨ ਬੀਨਾ ਪਨੋਂ ਔ ਨਗਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਨਾਇ ਨਾਫੀਰਿਯੈ ਨਾਦ ਐਸੇ ॥ ਬਜੈ ਘੋਰ ਬਾਜਾ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਜੈਸੇ ॥੧੫੭॥ ਕਹੂੰ ਛੈਨ ਤੂਰੈਂ ਨਗਾਰੇ ਮ੍ਰਿਦੰਗੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬਾਂਸੁਰੀ ਬੀਨ ਬਾਜੇ ਸੁਰੰਗੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬਗਲਤਾਰੰਗ ਬਾਜੇ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਬਾਰਿਤਾਰੰਗ ਨੀਕੇ ਸੁਹਾਵੈਂ ॥੧੫੮॥ ਕਹੂੰ ਝਾਂਝ ਬਾਜੈਂ ਕਹੂੰ ਤਾਲ ਐਸੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੇਨੁ ਬੀਨਾ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਜੈਸੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬਾਂਸੁਰੀ ਨਾਇ ਨਾਦੈ ਮ੍ਰਿਦੰਗੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਸਾਂਰਗੀ ਔ ਮੁਚੰਗੈ ਉਪੰਗੈ ॥੧੫੯॥ ਕਹੂੰ ਗਰਜਿ ਕੈ ਕੈ ਭੁਜਾ ਭੂਪ ਠੋਕੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬੀਰਾਨ ਕੀ ਰਾਹ ਰੋਕੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਅਸਤ੍ਰ ਔ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈ ਲੈ ਚਲਾਵੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਚਰਮ ਲੈ ਚੋਟ ਤਾ ਕੀ ਬਚਾਵੈਂ ॥੧੬੦॥ ਕਹੂੰ ਰੁੰਡ ਸੋਹੈ ਕਹੂੰ ਮੁੰਡ ਬਾਂਕੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਮਾਰੇ ਬਿਦਾਰੇ ਨਿਸਾਂਕੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬਾਜ ਮਾਰੇ ਗਜਾਰਾਜ ਜੂਝੇ ॥ ਕਹੂੰ ਉਸਟ ਕਾਟੇ ਨਹੀ ਜਾਤ ਬੂਝੇ ॥੧੬੧॥ ਕਹੂੰ ਚਰਮ ਬਰਮੈਂ ਗਿਰੇ ਭੂਮਿ ਐਸੇ ॥ ਬਗੇ ਬਿਵਤਿ ਡਾਰੇ ਸਮੈਂ ਸੀਤ ਜੈਸੇ ॥ ਗਏ ਜੂਝਿ ਜੋਧਾ ਜਗੇ ਜੋਰ ਜੰਗੈਂ ॥ ਮਨੋ ਪਾਨ ਕੈ ਭੰਗ ਸੋਏ ਮਲੰਗੈਂ ॥੧੬੨॥ ਕਿਤੇ ਡਹ ਡਹਾ ਸਬਦ ਡਵਰੂ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਖਰੇ ਖੇਤ ਗਾਵੈਂ ॥ ਹਸੈ

ਗਰਜਿ ਠੋਕੈ ਭੁਜਾ ਪਾਟ ਫਾਟੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਬੀਰ ਬੀਰਾਨ ਕੇ ਮੂੰਡ ਕਾਟੈਂ ॥੧੬੩॥ ਕਹੂੰ ਚੰਚਲਾ ਚਾਰੁ ਚੀਰੈ ਬਨੈਕੈ ॥ ਬਰੈਂ ਜ੍ਵਾਨਿ ਜੋਧਾ ਜੁਝਜੋ ਜ੍ਵਾਨ ਧੈਕੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬੀਰਾਨ ਕੇ ਪਾਵ ਪੇਲੈਂ ॥ ਮਹਾਂ ਜੰਗ ਜੋਧਾ ਲਗੇ ਸੁੱਧ ਸੇਲੈਂ ॥੧੬੪॥ ਕਹੂੰ ਜੱਛਨੀ ਕਿੰਨ੍ਰਨੀ ਆਨਿ ਕੈ ਕੈ ॥ ਕਹੂੰ ਗੰਧ੍ਰਬੀ ਦੇਵਨੀ ਮੋਦ ਹ੍ਵੈਕੈ ॥ ਕਹੂੰ ਅੱਛਰਾ ਪੱਛਰਾ ਗੀਤ ਗਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਚੰਚਲਾ ਅੰਚਲਾ ਕੋ ਬਨਾਵੈਂ ॥੧੬੫॥ ਕਹੂੰ ਦੇਵ ਕੰਨਯਾ ਨਚੈਂ ਤਾਲ ਦੈ ਕੈ ॥ ਕਹੂੰ ਦੈਤ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਹਸੈ ਮੋਦ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ॥ ਕਹੂੰ ਚੰਚਲਾ ਅੰਚਲਾ ਕੋ ਬਨਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਜੱਛਨੀ ਕਿੰਨ੍ਰਨੀ ਗੀਤ ਗਾਵੈਂ ॥੧੬੬॥ ਲਰੈਂ ਆਨਿ ਜੋਧਾ ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਤੈ ਕੈ ॥ ਗਿਰੇ ਪਾਕ ਸਾਹੀਦ ਯਾਕੀਨ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਨਚਾਵੈ ਤੁਰੰਗੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਜੰਗ ਜੋਧਾ ਬਿਰਾਜੈ ਉਤੰਗੈਂ ॥੧੬੭॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਨੈਤ ਬੀਰੇ ਉਠਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਖੇਤ ਮੈਂ ਖਿੰਗ ਖੱਤ੍ਰੀ ਨਚਾਵੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ਹਠੀ ਦਾਂਤ ਚਾਬੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਮੂੰਛ ਐਠੈਂ ਕਿਤੇ ਪਾਗ ਦਾਬੈਂ ॥੧੬੮॥ ਦੁਹੂੰ ਓਰ ਗਾਜੇ ਜਬੈ ਛੱਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥ ਮਚੋ ਲੋਹ ਗਾੜੋ ਪਰੀ ਮਾਰਿ ਭਾਰੀ ॥ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕੈ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਉਚੱਕੈ ॥ ਲਗੇ ਦੇਹ ਮੋ ਘਾਇ ਗਾੜੇ ਭਭੱਕੈ ॥੧੬੯॥ ਕਹੂੰ ਕੁੰਡਲਾਕਾਰ ਮੁੰਡੈਂ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਲਖੇ ਮੁੰਡ ਮਾਲਾਹੁ ਕੇ ਮੁੰਡ ਲਾਜੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਘੂੰਮ ਘੂਮੈ ਪਰੇ ਬੀਰ ਭਾਰੀ ॥ ਮਨੋ ਸਿੱਧਯ ਬੈਠੇ ਲਗੈ ਜੋਗ ਤਾਰੀ ॥੧੭੦॥ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੋਨ ਕੀ ਕੂਲਧਾਰੀ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਲਖੈ ਅਸਟ ਨੱਦਯਾਨ ਕੋ ਦਰਪ ਭਾਜੈਂ ॥ ਤਹਾਂ ਬ੍ਰਿੰਦ ਬਾਜੀ ਬਹੇ ਨੇਕ ਜੈਸੇ ॥ ਲਸੈ ਮੱਤ ਦੰਤੀ ਮਹਾਂ ਸੈਲ ਕੈਸੇ ॥੧੭੧॥ ਧੁਜਾ ਬ੍ਰਿਛ ਤਾ ਮੋਂ ਬਹੇ ਜਾਤ ਐਸੇ ॥ ਲਸੈ ਡੰਡ ਪੱਤ੍ਰੀ ਬਿਨਾ ਪੱਤ੍ਰ ਜੈਸੇ ॥ ਕਹੂੰ ਛੱਤ੍ਰ ਤਾ ਮੋਂ ਬਹੇ ਜਾਤ ਕਾਟੇ ॥ ਮਨੋ ਫੇਨ ਸੇ ਬਾਰਿ ਮੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਫਾਟੇ ॥੧੭੨॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਬਹੇ ਜਾਤ ਮਾਰੇ ॥ ਸਨਾਹੀਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਰ ਪਾਰੈਂ ਪਧਾਰੇ ॥੧੭੩॥ ਕਹੂੰ ਖੋਲ ਖੰਡੇ ਬਹੇ ਜਾਤ ਮਾਰੇ ॥ ਮਨੋ ਏਕਠੇ ਕੱਛ ਮੱਛ ਹ੍ਵੈ ਪਧਾਰੇ ॥ ਤਹਾਂ ਪਾਗ ਛੂਟੇ ਬਹੇ ਜਾਤ ਐਸੇ ॥ ਮਨੋ ਤੀਸ ਬਯਾ ਮਾਨ ਕੇ ਨਾਗ ਜੈਸੇ ॥੧੭੪॥ ਝਖੀ ਝੁੰਡ ਜਾਂ ਮੋ ਕਟਾਰੀ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਲਖੇ ਖਿੰਗ ਬਾਂਕੇ ਬਲੀ ਨਾਗ ਲਾਜੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਚਰਮ ਕਾਟੇ ਗਿਰੇ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਬਹੇ ਜਾਤ ਬਸਤ੍ਰੈ ॥੧੭੫॥ ਹਲਾ ਚਾਲ ਕੈ ਕੈ ਹਠੀ ਦੈਤ ਢੂਕੇ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਗਾਜੇ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਜੂ ਕੇ ॥ ਕਿਤੇ ਕੋਪ ਕੈ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰੈਂ ਚਲਾਵੈਂ ॥

ਕਿਤੇ ਸੰਖ ਔ ਭੀਮ ਭੇਰੀ ਬਜਾਵੈਂ ॥੧੭੬॥ ਮਹਾਂ ਫੂਲਿ ਫੀਲੀ ਨਗਾਰੇ ਬਜੈਕੈ ॥ ਚਲੇ ਦੁੰਦਭੀ ਤਾਜਿਯੋਂ ਕੇ ਸੁਨੈਕੈ ॥ ਮਚੇ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ਸੁ ਉਸਟ੍ਰੀ ਦਮਾਮੇ ॥ ਮਨੋ ਬਾਜ ਟੂਟੇ ਲਖੇ ਲਾਲ ਤਾਮੇ ॥੧੭੭॥ ਕਿਤੇ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਧਰੇ ਲਾਲ ਬਾਨੇ ॥ ਕਿਤੇ ਸਜਾਮ ਔ ਸੇਤ ਕੀਨੇ ਨਿਸਾਨੇ ॥ ਕਿਤੇ ਹਰਤਿਯੋਂ ਪੀਤ ਬਾਨੇ ਸੁਹਾਏ ॥ ਹਠੀ ਢੁੰਗ ਬਾਧੇ ਚਲੇ ਖੇਤ ਆਏ ॥੧੭੮॥ ਕਿਤੇ ਢਾਲ ਢਾਪੈ ਕਿਤੇ ਚੋਟ ਓਟੈਂ ॥ ਸਭੈ ਆਨਿ ਝੂਝੈਂ ਭਜੈਂ ਕੋਟ ਕੋਟੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਸੂਲ ਔ ਸੈਹਥੀ ਖਿੰਗ ਖੇਲੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਪਾਸ ਔ ਪਰਸ ਲੈ ਪਾਵ ਪੇਲੈਂ ॥੧੭੯॥ ਕਿਤੇ ਪਾਖਰੈ ਡਾਰਿ ਕੈ ਤਾਜਿਯੋਂ ਪੈ ॥ ਚੜ੍ਹੇ ਚਾਰੁਜਾਮੇ ਕਿਤੇ ਬਾਜਿਯੋਂ ਪੈ ॥ ਕਿਤੇ ਮਤ ਦੰਤੀਨਿਯੋਂ ਪੈ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਮਨੋ ਬਾਰਣੇਸੇ ਚੜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਲਾਜੈਂ ॥੧੮੦॥ ਕਿਤੇ ਖੱਚਰਾ ਰੋਹ ਬੈਰੀ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਗਰਧਭੌ ਪੈ ਚੜ੍ਹੇ ਸੂਰ ਗਾਜੈਂ ॥ ਕਿਤੇ ਦਾਨਵੌ ਪੈਂ ਚੜੇ ਦੈਤ ਭਾਰੇ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਗਾਜੇ ਸੁ ਦੈ ਕੈ ਨਗਾਰੇ ॥੧੮੧॥ ਕਿਤੇ ਮਾਹਿਖੀ ਪੈ ਚੜੇ ਦੈਤ ਢੂਕੇ ॥ ਕਿਤੇ ਸੂਕਰਾ ਸ੍ਵਾਰ ਹ੍ਵੈ ਆਨਿ ਝੂਕੇ ॥ ਕਿਤੇ ਦਾਨਵੋ ਪੈਂ ਚੜੇ ਦੈਤ ਭਾਰੇ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਮਾਰ ਮਾਰੈ ਪੁਕਾਰੇ ॥੧੮੨॥ ਕਿਤੇ ਸਰਪ ਅਸੁਵਾਰ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ਸਿਧਾਏ ॥ ਕਿਤੇ ਸ੍ਵਾਰ ਬਘਜਾਰ ਹ੍ਵੈ ਦੁਸਟ ਆਏ ॥ ਕਿਤੇ ਚੀਤਿਯੋਂ ਪੈਂ ਚੜੇ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ॥ ਕਿਤੇ ਚੀਤਰੌਂ ਪੈਂ ਚੜੇ ਤੇਜ ਤੈ ਕੈ ॥੧੮੩॥ ਕਿਤੇ ਚਾਕਚੁੰਧ੍ਰਾ ਚੜ੍ਹੇ ਕਾਕ ਬਾਹੀ ॥ ਅਠੂਹਾਂਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਰ ਕੇਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ॥ ਕਿਤੇ ਬੀਰ ਬਾਨੀ ਚੜ੍ਹੇ ਬ੍ਰਿਧ ਗਿਧੈਂ ॥ ਮਨੋ ਧਜਾਨ ਲਾਗੇ ਲਸੈਂ ਸੁੱਧ ਸਿਧੈਂ ॥੧੮੪॥ ਹਠੀ ਬੱਧਿ ਗੋਪਾ ਗੁਲਿਤ੍ਰਾਨ ਬਾਂਕੇ ॥ ਰਜੀਲੇ ਕਟੀਲੇ ਹਠੀਲੇ ਨਿਸਾਂਕੇ ॥ ਮਹਾਂ ਜੁੱਧ ਮਾਲੀ ਭਰੇ ਕੋਪ ਭਾਰੇ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤੇਂ ਅੱਭ੍ਰ ਜਜੋਂ ਚੀਤਕਾਰੇ ॥੧੮੫॥ ਬਡੇ ਦਾਂਤ ਕਾਢੇ ਚਲੇ ਕੋਪਿ ਭਾਰੇ ॥ ਲਹੇ ਹਾਥ ਮੈ ਪੱਬ ਪੱਤ੍ਰੀ ਉਪਾਰੇ ॥ ਕਿਤੇ ਸੂਲ ਸੈਥੀ ਸੂਆ ਹਾਥ ਲੀਨੇ ॥ ਮੰਡੇ ਆਨਿ ਮਾਰੂ ਮਹਾਂ ਰੋਸ ਕੀਨੇ ॥੧੮੬॥ ਹਠੀ ਹਾਂਕ ਹਾਂਕੈ ਉਠਾਵੈ ਤੁਰੰਗੈ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਜਗੇ ਜੋਰ ਜੰਗੈਂ ॥ ਸੂਆ ਸਾਂਗ ਲੀਨੇ ਅੱਤਿ ਅੱਤ੍ਰੀ ਧਰੱਤ੍ਰੀ ॥ ਮਚੇ ਆਨਿ ਕੈ ਕੈ ਛਕੇ ਛੋਭ ਛੱਤ੍ਰੀ ॥੧੮੭॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬੀਰੈ ਲਰੈ ਸਸਤ੍ਰਧਾਰੀ ॥ ਮਨੋ ਕਾਛ ਕਾਛੇ ਨਚੈਂ ਨ੍ਰਿਤਕਾਰੀ ॥ ਕਹੂੰ ਸੂਰ ਸਾਂਗੈ ਪੁਐ ਭਾਂਤਿ ਐਸੇ ॥ ਚੜ੍ਹੇ ਬਾਂਸ ਬਾਜੀਗਰੈਂ ਜ੍ਵਾਨ ਜੈਸੇ ॥੧੮੮॥ ਕਹੂੰ ਅੰਗ ਭੰਗੈ ਗਿਰੇ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੀਨ ਕੇ ਬਰਮ ਬਸਤ੍ਰੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਟੋਪ ਟਾਂਕੇ ਗਿਰੇ ਟੋਪ ਟੂਟੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਅਭ੍ਰਾਨ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਫੂਟੇ ॥੧੮੯॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬੀਰ ਖੇਤ

ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਮਾਚਤ ਭਯੋ ਆਨਿ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕਛੁਹੂ ਤਬ ਕੋਪੇ ॥ ਪੁਹਮੀ ਪਾਵ ਗਾੜ੍ਹ ਕਰਿ ਰੋਪੇ ॥੧੯੦॥ ਮੋਹਨਾਸਤ੍ਰ ਕੇਤੇ ਮੋਹਿਤ ਕਰਿ ॥ ਬਰੁਣਾਸਤ੍ਰ ਭੇ ਪ੍ਰਾਨ ਕਿਤਨ ਹਰਿ ॥ ਪਾਵਕਾਸਤ੍ਰ ਭੇ ਅਧਿਕ ਜਰਾਏ ॥ ਅਮਿਤ ਸੁਭਟ ਮ੍ਰਿਤਲੋਕ ਪਠਾਏ ॥੧੯੧॥ ਜਾ ਪਰ ਮਹਾਂਕਾਲ ਅਸਿ ਝਾਰਾ ॥ ਏਕ ਸੁਭਟ ਤੇ ਦ੍ਵੈ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥ ਜੌ ਦ੍ਵੈ ਨਰ ਪਰ ਟੂਕ ਅਸਿ ਧਰਾ ॥ ਚਾਰਿ ਟੂਕ ਤਿਨ ਦ੍ਵੈ ਕੇ ਕਰਾ ॥੧੯੨॥ ਕੇਤਿਕ ਪਰੇ ਸੁਭਟ ਬਿਲਲਾਂਹੀ ॥ ਜੰਬੁਕ ਗਿੱਧ ਮਾਸੁ ਲੈ ਜਾਂਹੀ ॥ ਭੈਰਵ ਆਨਿ ਕਹੂੰ ਭਭਕਾਰੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਮਸਾਨ ਕਿਲਕਟੀ ਮਾਰੈਂ ॥੧੯੩॥ ਕੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਆਨਿ ਹੀ ਢੂਕੈਂ ॥ ਮਾਰਹਿ ਮਾਰਿ ਦਸੌ ਦਿਸਿ ਕੂਕੈਂ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਪਰ ਜੇ ਬ੍ਰਿਣ ਕਰਹੀ ॥ ਕੁੰਠਿਤ ਹੋਇ ਧਰਨਿ ਗਿਰ ਪਰਹੀ ॥੧੯੪॥ ਬਹੁਰਿ ਕੋਪ ਕਰਿ ਅਸਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕਹੱ ਕਰਤ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਤੇ ਵੈ ਏਕ ਰੂਪ ਹ੍ਵੈ ਜਾਂਹੀ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੇ ਮੱਧਯ ਸਮਾਂਹੀ ॥੧੯੫॥ ਜਿਮਿ ਕੋਈ ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਪਰ ਮਾਰੈਂ ॥ ਹੋਤ ਲੀਨ ਤਿਹ ਮਾਞ ਸੁਧਾਰੈਂ ॥ ਪੁਨਿ ਕੋਈ ਤਾਂਹਿ ਨ ਸਕਤ ਪਛਾਨੀ ॥ ਆਗਿਲ ਆਹਿ ਕਿ ਮੋਰਾ ਪਾਨੀ ॥੧੯੬॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਏ ਸਸਤ੍ਰ ਜਬ ਲੀਨਾ ॥ ਅਸੁਰਨ ਕੋਪ ਅਮਿਤ ਤਬ ਕੀਨਾ ॥ ਕਾਂਪਤ ਅਧਿਕ ਚਿਤ ਮੌ ਗਏ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ਧਾਵਤ ਭਏ ॥੧੯੭॥ ਜ੍ਵਾਲ ਤਜੀ ਕਰਿ ਕੋਪ ਨਿਸਾਚਰ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਭਏ ਪਠਾਨ ਧਨੁਖ ਧਰ ॥ ਪੁਨਿ ਮੁਖ ਤੇ ਉਲਕਾ ਜੇ ਕਾਢੇ ॥ ਤਾ ਤੇ ਮੁਗਲ ਉਪਜਿ ਭੇ ਠਾਢੇ ॥੧੯੮॥ ਪੁਨਿ ਰਿਸਿ ਤਨ ਤਿਨ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਕਾਰੇ ॥ ਸੈਯਦ ਸੇਖ ਭਏ ਰਿਸ ਵਾਰੇ ॥ ਧਾਏ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਕਰ ਲੈ ਕੈ ॥ ਤਮਕਿ ਤੇਜ ਰਨ ਤੁਰੀ ਨਚੈਕੈ ॥੧੯੯॥ ਖ਼ਾਨ ਪਠਾਨ ਢੁਕੇ ਰਿਸਿ ਕੈ ਕੈ ॥ ਕੋਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਗਨ ਕਰ ਲੈ ਕੈ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੌ ਕਰਤ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਏਕ ਨ ਉਪਰਤ ਰੋਮ ਉਪਾਰਾ ॥੨੦੦॥ ਅਮਿਤ ਖਾਨ ਕਰਿ ਕੋਪ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਮਦ ਕਰਿ ਭਏ ਸਕਲ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਉਮਡੇ ਅਮਿਤ ਮਲੇਛਨ ਕੇ ਗਨ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤ ਤੁਮ ਸੌ ਭਨਿ ॥੨੦੧॥ ਨਾਹਰਖਾਨ ਝੜਾਝੜਖਾਨਾ ॥ ਖਾਨਨਿਹੰਗ ਭੜੰਗ ਜੁਆਨਾ ॥ ਔਰ ਝੜੰਗਖਾਨ ਰਨ ਧਾਯੋ ॥ ਅਮਿਤ ਸਸਤ੍ਰ ਕਰ ਲਏ ਸਿਧਾਯੋ ॥੨੦੨॥ ਬੈਰਮਖਾਨ ਬਹਾਦੁਰਖਾਨਾ ॥ ਬਲਵੰਡਖਾਨ ਬਡੋ ਸੁਰ ਗਯਾਨਾ ॥ ਰੁਸਤਮਖਾਨ ਕੋਪ ਕਰਿ ਚਲੋ ॥ ਲੀਨੇ ਅਮਿਤ ਸੈਨ ਸੰਗ ਭਲੋ ॥੨੦੩॥ ਹਸਨਖਾਨ ਹੁਸੈਨਖਾਨ ਭਨ ॥ ਖਾਨਮੁਹੰਮਦ

ਲੈ ਮਲੇਛ ਗਨ ॥ ਸਮਸਖਾਨ ਸਮਸੇਰੋਖਾਨਾ ॥ ਚਲੇ ਪੀਸ ਕਰਿ ਦਾਂਤ ਜੁਆਨਾ ॥੨੦੪॥ ਆਵਤ ਹੀ ਕੀਏ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕਹੱ ਚਹਤ ਸੰਘਾਰਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਸਰ ਚਲਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਟੂਕ ਸਹੰਸ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥੨੦੫॥ ਡਾਰੇ ਸਤ ਸਤ ਟੂਕ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਰਿ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕਰਿ ਕੋਪ ਅਮਿਤ ਸਰ ॥ ਇਕ ਇਕ ਸਰ ਤਨ ਬਹੁਰਿ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਪਠਾਨ ਸੁ ਭੂਮਿ ਮੰਝਾਰੇ ॥੨੦੬॥ ਕਾਟਿ ਨਿਹੰਗ ਕੋ ਰਾਖਾ ਦ੍ਵੈ ਧਰ ॥ ਮਾਰੇ ਅਮਿਤ ਝੜਾਝੜਖਾਂ ਸਰ ॥ ਖਾਨਭੜੰਗ ਬਹੁਰਿ ਰਨ ਮਾਰੇ ॥ ਦੇਖਤ ਚਾਰਨ ਸਿੱਧ ਹਜਾਰੇ ॥੨੦੭॥ ਨਾਹਰਖਾਂ ਗੈਰਤਖਾਂ ਮਾਰਾ ॥ ਬਲਵੰਡਖਾਨ ਕਾ ਸੀਸ ਉਤਾਰਾ ॥ ਸ਼ੇਰਖਾਨ ਕਟਿ ਤੇ ਕਟਿ ਡਾਰਯੋ ॥ ਬੈਰਮਖਾਂ ਗਹਿ ਕੇਸ ਪਛਾਰਯੋ ॥੨੦੮॥ ਪੁਨਿ ਕਰਿ ਕੋਪ ਬਹਾਦੁਰਖਾਨਾ ॥ ਛਾਡੇ ਤਬੈ ਬਿਸਿਖ ਰਿਸਿ ਨਾਨਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੁਪ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੋ ॥ ਗਿਰਯੋ ਕਹਾਂ ਲੌ ਲਰੈ ਬਿਚਾਰੋ ॥੨੦੯॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਹਨੀ ਪਠਾਨੀ ਸੈਨਾ ॥ ਮੁਗਲਨ ਪਰਾ ਮੱਧਿ ਕਛੁ ਭੈ ਨਾ ॥ ਛਿਨਕਿਕ ਮੋਂ ਬਹੁ ਸੁਭਟ ਗਿਰਾਏ ॥ ਜਾਨੁ ਇੰਦ੍ਰ ਪਰਬਤ ਸੇ ਘਾਏ ॥੨੧੦॥ ਬੈਰਮਬੇਗ ਮੁਗਲ ਕੋ ਮਾਰਾ ॥ ਯੂਸਫ਼ਖਾਂ ਕਟਿ ਤੇਂ ਕਟਿ ਡਾਰਾ ॥ ਤਾਹਿਰਬੇਗ ਟਿਕਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਅੰਤ ਗਿਰਯੋ ਭਿਰਿਕੈ ਦ੍ਵੈ ਜਾਮਾ ॥੨੧੧॥ ਨੂਰਮਬੇਗ ਬਹੁਰਿ ਰਿਸਿ ਮਾਰਯੋ ॥ ਆਦਿਲਬੇਗਹਿ ਬਹੁਰਿ ਪ੍ਰਜਾਰਯੋ ॥ ਤ੍ਰਾਸਿਤ ਭਈ ਮਲੇਛੀ ਸੈਨਾ ॥ ਆਯੁਧ ਸਕਾ ਹਾਥ ਕੋਈ ਲੈ ਨਾ ॥੨੧੨॥ ਭਜੇ ਪਠਾਨ ਮੁਗਲ ਹੂੰ ਭਾਜੇ ॥ ਸੈਯਦ ਆਨਿ ਦਸੋਂ ਦਿਸਿ ਗਾਜੇ ॥ ਫਿਰੇ ਪਠਾਨ ਬਿਮਨ ਜੇ ਭਏ ॥ ਬਹੁਰਿ ਧਨੁਖ ਟੰਕੋਰਤ ਗਏ ॥੨੧੩॥ ਆਵਤ ਹੀ ਹੁਸੈਨਖਾਂ ਜੂਝਾ ॥ ਹਸਨਖਾਨ ਸਨਮੁਖ ਹ੍ਵੈ ਲੂਝਾ ॥ ਬਹੁਰਿ ਮੁਹੰਮਦਖਾਂ ਲਰਿ ਮਰਿਯੋ ॥ ਜਾਨਕ ਸਲਭ ਦੀਪ ਮਹਿ ਪਰਿਯੋ ॥੨੧੪॥ ਸੈਦਹੁਸੈਨ ਕੋਪ ਕਰਿ ਗਰਜੋ ॥ ਜਾਫਰਸੈਦ ਰਹਾ ਨਹਿ ਬਰਜੋ ॥ ਲੋਹ ਪ੍ਰਜੰਤ ਬਾਨ ਤਨਿ ਮਾਰੇ ॥ ਭਏ ਲੀਨ ਨਹਿ ਬਹੁਰਿ ਨਿਹਾਰੇ ॥੨੧੫॥ ਬਹੁਰੋ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਹੱ ਕਰਿ ਕੈ ॥ ਛਾਡੇ ਬਿਸਿਖਿ ਧਨੁਖ ਕੋ ਧਰਿ ਕੈ ॥ ਛੂਟਤ ਭਏ ਸਲਭ ਕੀ ਜਿਮਿ ਸਰ ॥ ਲੀਨ ਭਏ ਨਹਿ ਲਖੇ ਦ੍ਰਿਗਨ ਕਰਿ ॥੨੧੬॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਮਾਰਿ ਸੈਯਦੀ ਸੈਨਾ ॥ ਸੇਖ ਫੌਜ ਭਾਜੀ ਬਿਨੁ ਚੈਨਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਜਬ ਭਜੇ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਬਿਸਿਖ ਕੋਪ ਨਹਿ ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥੨੧੭॥ ਬਹੁਰੋ ਫਿਰੇ ਸੇਖ ਭਰਿ ਲਾਜਾ ॥ ਲੈ ਲੈ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸਭ ਸਾਜਾ ॥ ਜਿਮਿ ਮ੍ਰਿਗਬਧ ਮ੍ਰਿਗਪਤਿ ਕੋ ਤਕਹੀਂ ॥

ਝਖਿ ਝਖਿ ਗਿਰਤ ਮਾਰਿ ਨਹਿ ਸਕਹੀਂ ॥੨੧੮॥ ਸੇਖਫਰੀਦ ਹਨਾ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਸੇਖਉਜੈਨ ਹਨਾ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਸੇਖ ਅਮਾਨੁੱਲਹ ਪੁਨਿ ਮਾਰਯੋ ॥ ਸੇਖਵਲੀ ਕੋ ਸੈਨ ਸੰਘਾਰਯੋ ॥੨੧੯॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪਾਇ ਸੁਭਟ ਕਹੂੰ ਕਰੇ ॥ ਚਰਮ ਬਰਮ ਰਨ ਮੋਂ ਕਹੂੰ ਝਰੇ ॥ ਭਖਿ ਭਖਿ ਉਠੈਂ ਸੁਭਟ ਕਹੂੰ ਕ੍ਰੁੱਧਾ ॥ ਦਾਰੁਨ ਮਚਯੋ ਐਸ ਤਹੱ ਜੁੱਧਾ ॥੨੨੦॥ ਕਹੂੰ ਕਬੰਧ ਫਿਰਤ ਸਿਰ ਬਿਨਾ ॥ ਕਹੂੰ ਸੁਭਟ ਗਹਿ ਦਾਂਤਨ ਤ੍ਰਿਨਾ ॥ ਰੱਛ ਰੱਛ ਕਹਿ ਤਾਹਿ ਪੁਕਾਰੈਂ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਜਿਨਿ ਹਮੈਂ ਸੰਘਾਰੈਂ ॥੨੨੧॥ ਕਹੂੰ ਆਨਿ ਡਾਕਿਨਿ ਡਹੱਕਾਰੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਮਸਾਨ ਕਿਲਕਟੀ ਮਾਰੈਂ ॥ ਭੂਤ ਪਿਸਾਚ ਨਚੇ ਬੈਤਾਲਾ ॥ ਬਰਤ ਫਿਰਤ ਬੀਰਨ ਕਹੱ ਬਾਲਾ ॥੨੨੨॥ ਏਕੈ ਅੱਛ ਏਕ ਹੀ ਬਾਹਾ ॥ ਏਕ ਚਰਨ ਅਰੁ ਅਰਧ ਸਨਾਹਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੁਭਟ ਬਿਕਟ ਹਨਿ ਡਾਰੇ ॥ ਪਵਨ ਬਲੀ ਜਨੁ ਰੂਖ ਉਖਾਰੇ ॥੨੨੩॥ ਜਿਹ ਅਰਿ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਬਹੀ ਸਿਰ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਰਹੀ ਨ ਜੀਵ ਕਰਾ ਫਿਰਿ ॥ ਜਾ ਕਹ ਕਾਲ ਖੜਗ ਛ੍ਵੈ ਗਯਾ ॥ ਅਰਧੈ ਅਰਧ ਛਿਨਿਕ ਮਹਿ ਭਯਾ ॥੨੨੪॥ ਬਹੀ ਜਾਹਿ ਸਿਰ ਸਰਕਿ ਸਰੋਹੀ ॥ ਤਾ ਕਾ ਰਹਾ ਸੀਸੁ ਹ੍ਵੈ ਦੋਹੀ ॥ ਜਾ ਕੌ ਬਾਨ ਕਾਲ ਕਾ ਲਾਗਾ ॥ ਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਾਨ ਲੈ ਭਾਗਾ ॥੨੨੫॥ ਮਾਰੂ ਬਜਤ ਦੋਊ ਦਿਸਿ ਐਸੇ ॥ ਜਾਨੁਕ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਕੇ ਜੈਸੇ ॥ ਗੋਮੁਖ ਝਾਂਜਰ ਤੂਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਮੁਚੰਗ ਹਜਾਰਾ ॥੨੨੬॥ ਘੋਰ ਆਯੁਧਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ॥ ਜਿਹ ਕੋ ਪਾਰ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਲਯੋ ॥ ਜੇਤਿਕ ਅਸੁਰ ਮਲੇਛ ਉਪਜਾਏ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਛਿਨ ਬੀਚ ਖਪਾਏ ॥੨੨੭॥ ਬਹੁਰਿ ਅਸੁਰ ਕ੍ਰੁੱਧਤ ਅਤਿ ਭਯੋ ॥ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਉਪਰਾਜਿ ਸੁ ਲਯੋ ॥ ਧੂਲੀਕਰਨ ਬਿਦਿਤ ਕੇਸੀ ਭਨ ॥ ਘੋਰਦਾੜ੍ਹ ਅਰੁ ਸ੍ਰੋਨਤਲੋਚਨ ॥੨੨੮॥ ਗਰਧਬਕੇਤ ਮਹਿਖਧੁਜ ਨਾਮਾ ॥ ਅਰੁਨਨੇਤ੍ਰ ਉਪਜਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਅਸਿਧੁਜ ਨਿਰਖਿ ਅਸੁਰ ਉਪਜੇ ਰਨ ॥ ਮਾਰਤ ਭਯੋ ਦਾਨਵਨ ਕੇ ਗਨ ॥੨੨੯॥ ਅਸਿਧੁਜ ਕੋਪ ਅਧਿਕ ਕਹੱ ਕਰਾ ॥ ਸੈਨ ਦਾਨਵਨ ਕੋ ਰਨ ਹਰਾ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਸਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪਾਇ ਸੁਭਟ ਕਟਿ ਡਾਰੇ ॥੨੩੦॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਹਨੀ ਸੈਨ ਅਸਿਧੁਜ ਜਬ ॥ ਕਾਂਪਤ ਭਯੋ ਅਸੁਰ ਜਿਯ ਮੋਂ ਤਬ ॥ ਅਮਿਤ ਅਸੁਰ ਰਨ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਹਤ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਾਸੇ ॥੨੩੧॥ ਗੀਧਧੁਜਾ ਕਾਕੱਧੁਜ ਰਾਛਸ ॥ ਉੱਲੂਕੇਤ ਬੀਜ ਬਡਡਾਪਸ ॥ ਅਸਿਧੁਜ ਕੇ

ਰਨ ਸਮੁਹਿ ਸਿਧਾਏ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਚਹੂੰ ਓਰ ਉਘਾਏ ॥੨੩੨॥ ਬਿਸਿਖਨ ਬ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੀ ਕੋਪਹਿ ਕਰਿ ॥ ਜਲਧਰ ਜੈਸ ਬਡੇ ਭੂਧਰ ਪਰ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਕਰਿ ਕੋਪ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਚਟਪਟ ਸੁਭਟ ਬਿਕਟਿ ਕਟਿ ਡਾਰੇ ॥੨੩੩॥ ਹੁਅੰ ਸਬਦ ਅਸਿਧੁਜਹਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਆਧਿ ਬਜਾਧਿ ਬਪੁ ਧਾਰਾ ॥ ਸੀਤ ਜ੍ਵਰ ਅਰ ਉਸਨ ਤਾਪ ਭਨ ॥ ਛਈ ਰੋਗ ਅਰੁ ਸੰਨਜਪਾਤ ਗਨ ॥੨੩੪॥ ਬਾਇ ਪਿਤਜ ਕਫ ਉਪਜਤ ਭਏ ॥ ਤਾ ਤੇ ਭੇਦ ਅਮਿਤ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ॥ ਨਾਮ ਤਿਨੈ ਗਨ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਅਯੁਰ ਬੇਦਿਯਨ ਸਭਨ ਰਿਝਾਊਂ ॥੨੩੫॥ ਆਮਪਾਤ ਅਰ ਸ੍ਰੋਨਤਪਾਤ ॥ ਅਰਧਸਿਰਾ ਅਰੁ ਹ੍ਰਿਦੈਸੰਘਾਤ ॥ ਪ੍ਰਾਨਬਾਇ ਆਪਾਨਬਾਇ ਭਨਿ ॥ ਦੰਤਰੋਗ ਅਰੁ ਦਾੜਪੀੜ ਗਨ ॥੨੩੬॥ ਸੂਖਾਜ੍ਵਰ ਤੇਇਯਾ ਚੌਥਾਯਾ ॥ ਅਸਟ ਦਿਵਸਯੋ ਅਰੁ ਬੀਸਾਯਾ ॥ ਡੇਢ ਮਾਸਿਯਾ ਪੁਨਿ ਤਪ ਭਯੋ ॥ ਦਾਂਤ ਕਾਢ ਦੈਤਨ ਪਰ ਧਯੋ ॥੨੩੭॥ ਫੀਲਪਾਵ ਪੁਨਿ ਜਾਨੂ ਰੋਗਾ ॥ ਉਪਜਾ ਦੇਨ ਦੁਸਟ ਦਲ ਸੋਗਾ ॥ ਖਈ ਸੁ ਬਾਦੀ ਭਈ ਮਵੇਸੀ ॥ ਪਾਂਡ ਰੋਗ ਪੀਨਸ ਕਟਿਦੇਸੀ ॥੨੩੮॥ ਚਿਨੱਗਿ ਪ੍ਰਮੇਵ ਭਗਿੰਦ੍ਰ ਦਖੂਤ੍ਰਾ ॥ ਪਥਰੀ ਬਾਇਫਿਰੰਗ ਅਧਨੇਤ੍ਰਾ ॥ ਗਲਤਕੁਸਟ ਉਪਜਾ ਦੁਸਟਨ ਤਨ ॥ ਸੇਤਕੁਸਟ ਕੇਤਿਨ ਕੇ ਭਯੋ ਭਨ ॥੨੩੯॥ ਕੇਤੇ ਸੱਤ੍ਰੁ ਸੂਲ ਹ੍ਵੈ ਮਰੇ॥ ਕੇਤੇ ਆਂਤ ਰੋਗ ਤੇ ਟਰੇ॥ ਸੰਗ੍ਰਹਨੀ ਸੰਗ੍ਰਹ ਦੁਸਟਨ ਕਿਯ॥ ਜੀਯਨ ਕੋ ਪੁਨਿ ਨਾਮ ਨ ਤਿਨ ਲਿਯ ॥੨੪੦॥ ਕੇਤੇ ਉਪਜ ਸੀਤਲਾ ਮਰੇ ॥ ਕੇਤੇ ਅਗਿਨਿ ਬਾਵ ਤੇ ਜਰੇ ॥ ਭਰਮ ਚਿਤ ਕੇਤੇ ਹ੍ਵੈ ਮਰੇ ॥ ਉਦਰ ਰੋਗ ਕੇਤੇ ਅਰਿ ਟਰੇ ॥੨੪੧॥ ਜਬ ਅਸਿਧੁਜ ਅਸ ਰੋਗ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਅਧਿਕ ਸੱਤ੍ਰ ਤਾਪਤ ਹ੍ਵੈ ਤ੍ਰਾਸੇ ॥ ਜਾ ਕੇ ਤਨ ਗਦ ਦਈ ਦਿਖਾਈ ॥ ਤਿਨੌ ਜੀਯਨ ਕੀ ਆਸ ਚੁਕਾਈ ॥੨੪੨॥ ਕੇਤਿਕ ਦੁਸਟ ਤਾਪ ਤਨ ਤਪੈਂ ॥ ਕੇਤਿਕ ਉਦਰ ਰੋਗ ਹ੍ਵੈ ਖਪੈਂ ॥ ਕਿਤਕਨ ਆਨਿ ਕਾਂਪਨੀ ਚਢੀ ॥ ਕੇਤਿਨ ਬਾਇ ਪਿੱਤ ਤਨ ਬਢੀ ॥੨੪੩॥ ਉਦਰ ਬਿਕਾਰ ਕਿਤੇ ਮਰਿ ਗਏ॥ ਤਾਪਤਿ ਕਿਤਕ ਤਾਪ ਤਨ ਭਏ॥ ਕਿਤਕਨ ਸੰਨਜਪਾਤ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ॥ ਕੇਤਿਨ ਬਾਇ ਪਿੱਤ ਕਫ ਭਯੋ ॥੨੪੪॥ ਕੇਤਿਕ ਮਰੇ ਮੂੰਡ ਕੀ ਪੀਰਾ॥ ਕਿਤਕ ਬਾਇ ਤੇਂ ਭਏ ਅਧੀਰਾ॥ ਕੇਤਿਕ ਛਈ ਰੋਗ ਛੈ ਕਿਯੋ ॥ ਕੇਤਨ ਨਾਸ ਬਾਇ ਤੇਂ ਥਿਯੋਂ ॥੨੪੫॥ ਦਾੜ੍ਹ ਪੀੜ ਕੇਤੇ ਮਰਿ ਗਏ ॥ ਬਾਇ ਭਏ ਬਵਰੇ ਕਈ ਭਏ॥ ਜਿਨ ਕੌ ਆਨਿ ਰੋਗ ਤਨ ਗ੍ਰਾਸਾ॥ ਤਾ ਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਦੇਹ ਤਜਿ ਨਾਸਾ ॥੨੪੬॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਹੱ ਲਗੇ ਮੈਂ ਬਰਨ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਢਨ ਤੇ ਅਤਿ ਡਰ ਪਾਊਂ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਦਾਨਵਨ ਨਾਸਾ ॥ ਖੜਗਕੇਤ ਅਸੁ ਕਿਯਾ ਤਮਾਸਾ ॥੨੪੭॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਨ ਦਾਨਵ ਜਬ ਮਾਰੇ ॥ ਪੁਨਿ ਅਸਿਧੁਜ ਅਸ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਜੋ ਇਨ ਕੋ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਰਨ ਆਸਾ ॥ ਮੁਝੈ ਦਿਖੈ ਹੈ ਕਵਨ ਤਮਾਸਾ ॥੨੪੮॥ ਤਿਨ ਕਹੱ ਦੀਨ ਐਸ ਬਰਦਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਹਿ ਅਵਖਧੀ ਨਾਨਾ ॥ ਜਿਹ ਕੇ ਤਨ ਕੌ ਰੋਗ ਸੰਤਾਵੈ ॥ ਤਾਂਹਿ ਅਵਖਧੀ ਬੇਗ ਜਿਯਾਵੈ ॥੨੪੯॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਦਯੋ ਜਬੈ ਬਰਦਾਨਾ ॥ ਮਿਰਤਕ ਹੁਤੇ ਅਸੁਰ ਜੇ ਨਾਨਾ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਧਿਕ ਅਵਖਧੀ ਨਿਕਸੀ ॥ ਅਪਨੇ ਸਕਲ ਗੁਨਨ ਕਹੱ ਬਿਗਸੀ ॥੨੫੦॥ ਜਾ ਕੇ ਦੇਹ ਪਿੱਤਜ ਦੁਖ ਦੇਈ ॥ ਸੋ ਭਖਿ ਜਰੀ ਬਾਤ ਕੀ ਲੇਈ ॥ ਜਿਹ ਦਾਨਵ ਕੌ ਬਾਇ ਸੰਤਾਵੈ ॥ ਸੋ ਲੈ ਜਰੀ ਪਿੱਤਜ ਕੀ ਖਾਵੈ ॥੨੫੧॥ ਜਾ ਕੀ ਦੇਹੱਹਿ ਕਫ਼ ਦੁਖ ਲਜਾਵੈ ॥ ਸੋ ਲੈ ਕਫਨਾਸਨੀ ਚਬਾਵੈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਸੁਰ ਭਏ ਬਿਨੁ ਰੋਗਾ ॥ ਮਾਂਡਤ ਭਏ ਜੁੱਧ ਤਜਿ ਸੋਗਾ ॥੨੫੨॥ ਅਗਨਿ ਅਸਤ੍ਰ ਛਾਡਾ ਤਬ ਦਾਨਵ ॥ ਜਾ ਤੇ ਭਏ ਭਸਮ ਬਹੁ ਮਾਨਵ ॥ ਬਾਰੁਣਾਸਤ੍ਰ ਤਬ ਕਾਲ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਕਲ ਅਗਨਿ ਕੋ ਤੇਜ ਮਿਟਾਯੋ ॥੨੫੩॥ ਰਾਛਸ ਪਵਨ ਅਸਤ੍ਰ ਸੰਧਾਨਾ ॥ ਜਾ ਤੇ ਉਡਤ ਭਏ ਗਨ ਨਾਨਾ ॥ ਭੂਧਰਾਸਤ੍ਰ ਤਬ ਕਾਲ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਸਭ ਸਿਵਕਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨ ਉਬਾਰਾ ॥੨੫੪॥ ਮੇਘ ਅਸਤ੍ਰ ਛੋਰਾ ਪੁਨਿ ਦਾਨਵ ॥ ਭੀਜਿ ਗਏ ਜਿਹ ਤੇ ਸਭ ਮਾਨਵ ॥ ਬਾਇ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕਾਲ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਭ ਮੇਘਨ ਤਤਕਾਲ ਉਡਾਯੋ ॥੨੫੫॥ ਰਾਛਸਾਸਤ੍ਰ ਰਾਛਸਹਿ ਚਲਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਅਸੁਰਨ ਤਾ ਤੇ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਦੇਵਤਾਸਤ੍ਰ ਛੋਰਾ ਤਬ ਕਾਲਾ ॥ ਅਸੁਰ ਸੈਨ ਕੂਟਾ ਦਰਹਾਲਾ ॥੨੫੬॥ ਜੱਛ ਅਸਤ੍ਰ ਤਬ ਅਸੁਰ ਚਲਾਯੋ ॥ ਗੰਧ੍ਰਬਾਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕਾਲ ਬਗਾਯੋ ॥ ਤੇ ਦੋਊ ਆਪੁ ਬੀਚ ਲਰਿ ਮਰੇ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹ੍ਵੈ ਭੂ ਪਰ ਪੁਨਿ ਝਰੇ ॥੨੫੭॥ ਚਾਰਣਾਸਤ੍ਰ ਜਬ ਅਸੁਰ ਸੰਧਾਨਾ ॥ ਚਾਰਣ ਉਪਜ ਠਾਢ ਭੇ ਨਾਨਾ ॥ ਸਿਧ ਅਸੱਤ੍ਰ ਅਸਿਧੁਜ ਤਬ ਛੋਰਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁਖ ਸਤ੍ਰਨ ਕੋ ਤੋਰਾ ॥੨੫੮॥ ਉਰਗ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ਅਸੁਰ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਉਪਜੇ ਸਰਪ ਅਪਾਰਾ ॥ ਖਗਪਤਿ ਅਸਤ੍ਰ ਤਜਾ ਤਬ ਕਾਲਾ ॥ ਭੱਛਿ ਗਏ ਨਾਗਨ ਦਰਹਾਲਾ ॥੨੫੯॥ ਬਿੱਛੂ ਅਸਤ੍ਰ ਦਾਨਵਹਿ ਚਲਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬਿਛੂਯਨ ਤਾ ਤੇ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਲਸ਼ਿਟਕਾਸਤ੍ਰ ਅਸਿਧੁਜ ਤਬ ਛੋਰਾ ॥ ਸਭ ਹੀ ਡਾਂਕ ਅਠੂਹਨ ਤੋਰਾ ॥੨੬੦॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਅਸ ਅਸੁਰ ਚਲਾਏ ॥

ਖੜਗਕੇਤ ਪਰ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਏ ॥ ਅਸਤ੍ਰਨ ਸਾਥ ਅਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਛਏ ॥ ਜਾਂ ਕੌ ਲਗੇ ਲੀਨ ਤੇ ਭਏ ॥੨੬੧॥ ਲੀਨ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ਅਸਤ੍ਰ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਿ ਅਸੁਰ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਮਹਾ ਮੂਢ ਫਿਰਿ ਕੋਪ ਬਢਾਈ ॥ ਪੁਨਿ ਅਸਿਧੁਜ ਤਨ ਕਰੀ ਲਰਾਈ ॥੨੬੨॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਘੋਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਨਿਰਖਤ ਦੇਵ ਦਾਨਵੀ ਬਾਮਾ ॥ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਅਧਿਸੁਜ ਕੌ ਕਹੈਂ ॥ ਦਾਨਵ ਹੇਰਿ ਮੋਨ ਹ੍ਵੈ ਰਹੈਂ ॥੨੬੩॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਮਹਾਂ ਰੋਸ ਕੈ ਕੈ ਹਠੀ ਫੇਰਿ ਗਾਜੇ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤੇ ਘੋਰ ਬਾਦਿੱਤ੍ਰ ਬਾਜੇ ॥ ਪ੍ਰਣੋ ਸੰਖ ਭੇਰੀ ਬਜੇ ਢੋਲ ਐਸੇ ॥ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਕੇ ਕਾਲ ਕੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਜੈਸੇ ॥੨੬੪॥ ਬਜੇ ਸੰਖ ਔ ਦਾਨਵੀ ਭੇਰ ਐਸੀ ॥ ਕਹੈ ਆਸੁਰੀ ਬ੍ਰਿਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਜੈਸੀ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੰਤ੍ਰ ਬਾਂਕੇ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਮਨੋ ਚਿਤ ਕੋ ਕੋਪ ਭਾਖੇ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥੨੬੫॥ ਕਿਤੇ ਬੀਰ ਬਜ੍ਰਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪੇਲੇ ॥ ਭਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਲੋਹੂ ਮਨੋ ਫਾਗ ਖੇਲੇ ॥ ਮੂਏ ਖਾਇ ਕੈ ਦੁਸਟ ਕੇਤੇ ਮਰੂਰੇ ॥ ਸੋਏ ਜਾਨ ਮਾਲੰਗ ਖਾਏ ਧਤੂਰੇ ॥੨੬੬॥ ਕਿਤੇ ਟੂਕ ਟੂਕੈ ਬਲੀ ਖੇਤ ਹੋਏ ॥ ਮਨੋ ਖਾਇ ਕੈ ਭੰਗ ਮਾਲੰਗ ਸੋਏ ॥ ਬਿਰਾਜੈ ਕਟੇ ਅੰਗ ਬਸਤ੍ਰੋ ਲਪੇਟੇ ॥ ਜੁਮੇ ਕੇ ਮਨੋ ਰੋਜ ਮੈਂ ਗੌਸ ਲੇਟੇ ॥੨੬੭॥ ਕਹੂੰ ਡਾਕਨੀ ਝਾਕਨੀ ਹਾਂਕ ਮਾਰੈਂ ॥ ਉਠੈ ਨਾਦ ਭਾਰੇ ਛੁਟੈਂ ਚੀਤਕਾਰੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਘੂੰਮਿ ਭੂੰਮੈਂ ਪਰੇ ਖੇਤ ਬਾਜੀ ॥ ਨਿਵਾਜੇ ਝੁਕੈਹੈਂ ਮਨੌ ਕਾਬਿ ਕਾਜੀ ॥੨੬੮॥ ਹਠੀ ਬੱਧਿ ਗੋਪਾ ਗੁਲਿਤ੍ਰਾਣ ਬਾਂਕੇ ॥ ਚਲੇ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ਹਠੀਲੇ ਨਿਸਾਂਕੇ ॥ ਕਹੂੰ ਚਰਮ ਬਰਮੈਂ ਗਿਰੇ ਮਰਮ ਛੇਦੇ ॥ ਕਹੂੰ ਮਾਸ ਕੇ ਗਿੱਧ ਲੈਗੇ ਲਬੇਦੇ ॥੨੬੯॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਬਾਜੰਤ੍ਰੀ ਝਰੇ ਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਖੰਡ ਖੰਡ ਹ੍ਵੈ ਸਿਪਾਹੀ ਮਰੇ ਹੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਮੱਤ ਦੰਤੀ ਪਰੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਭੂਮਿ ਪੱਬੈ ਮਨੋ ਬੱਜ੍ਰ ਮਾਰੇ ॥੨੭੦॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਾਢਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਜਬੈ ਗਰਜਯੋ ਲਖਿ ਦੇਵ ਅਦੇਵ ਸਭੈ ਡਰਪਾਨੇ ॥ ਆਨਿ ਪ੍ਰਲੈ ਦਿਨ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟਯੋ ਸਿਤ ਸਾਇਕ ਲੈ ਅਸਿਕੇਤੁ ਰਿਸਾਨੇ ॥ ਫੂਕ ਭਏ ਮੁਖ ਸੂਖਿ ਗਈ ਥੁਕਿ ਛੋਰਿ ਹਥਯਾਰ ਕਰੋਰਿ ਪਰਾਨੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਾਵਨ ਕੇ ਬਦਰਾ ਸੁਨਿ ਮਾਰੁਤੁ ਕੀ ਘਹਰੈਂ ਭਹਰਾਨੇ ॥੨੭੧॥ ਡਾਕਿ ਅਚੈਂ ਕਹੂੰ ਸ੍ਰੋਨ ਡਕਾਡਕ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਕਹੂੰ ਕਿਲਕਾਰੈਂ ॥ ਬਾਜਤ ਹੈਂ ਕਹੂੰ ਡੌਰੂ ਡਮਾਂਡਮ ਭੈਰਵ ਭੂਤ ਕਹੂੰ ਭਭਕਾਰੈਂ ॥ ਜੰਗ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਉਪੰਗ ਬਜੈਂ ਕਹੂੰ ਭੀਖਨ ਸੀ ਰਨ ਭੇਰਿ ਭਕਾਰੈਂ ॥ ਆਨਿ ਅਰੇ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਚਟਾਪਟ ਕੋਪਿ ਕਟਾਕਟ ਘਾਇ ਪ੍ਰਹਾਰੈਂ ॥੨੭੨॥ ਐਸੀ ਬਿਲੋਕਿ ਕੈ ਮਾਰਿ ਮਚੀ ਭਟ ਕੋਪ ਭਰੇ ਅਰਿ ਓਰ ਚਹੇ ॥

ਬਰਛੇ ਅਰੁ ਬਾਨ ਕਮਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਗਦਾ ਬਰਛੀ ਤਿਰਸੂਲ ਗਹੈਂ ॥ ਅਰਿ ਪੈਂ ਅਰਰਾਇ ਕੈ ਘਾਇ ਕਰੈਂ ਨ ਟਰੈਂ
ਬਹੁ ਤੀਰ ਸਰੀਰ ਸਹੈਂ ॥ ਪੁਰਜੇ ਪੁਰਜੇ ਤਨ ਭੇ ਰਨ ਮੈਂ ਦੁਖਤੇ ਤਨ ਮੈ ਮੁਖ ਤੇ ਨ ਕਹੈਂ ॥੨੭੩॥ ਅੜਿੱਲ ॥
ਪੀਸ ਪੀਸ ਕਰਿ ਦਾਂਤ ਦੁਬਹਿਯਾ ਧਾਵਹੀਂ ॥ ਬਜ੍ਰ ਬਾਨ ਬਿਛੂਅਨ ਕੇ ਬਿਸਿਖ ਲਗਾਵਹੀਂ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹ੍ਵੈ
ਮਰਤ ਨ ਪਗੁ ਪਾਛੇ ਟਰੈਂ ॥ ਹੋ ਚਟਪਟ ਆਨਿ ਬਰੰਗਨਿ ਤਿਨ ਪੁਰਖਨ ਬਰੈਂ ॥੨੭੪॥ ਚਾਬਿ ਚਾਬਿ ਕਰਿ
ਓਠ ਦੁਬਹਿਯਾ ਰਿਸਿ ਭਰੇ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹ੍ਵੈ ਗਿਰੇ ਨ ਪਗੁ ਪਾਛੇ ਪਰੇ ॥ ਜੂਝਿ ਜੂਝਿ ਰਨ ਗਿਰਤ ਸੁਭਟ ਸਮੁਹਾਇ
ਕੈ ॥ ਹੋ ਬਸੇ ਸ੍ਵਰਗ ਮੋ ਜਾਇ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇ ਕੈ ॥੨੭੫॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੋਪ ਘਨਾ ਕਰਿ ਕੈ ਅਸੁਰਾਰਦਨ
ਕਾਢਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਨ ਕੌ ਰਨ ਧਾਏ ॥ ਹਾਂਕਿ ਹਥਯਾਰਨ ਲੈ ਉਮਡੇ ਰਨ ਕੌ ਤਜਿ ਕੈ ਪਗੁ ਦ੍ਵੈ ਨ ਪਰਾਏ ॥ ਮਾਰ
ਹੀ ਮਾਰਿ ਪੁਕਾਰਿ ਹਠੀ ਘਨ ਜਯੋਂ ਗਰਜੇ ਨ ਕਛੂ ਡਰਪਾਏ ॥ ਮਾਨਹੁ ਸਾਵਨ ਕੀ ਰਿਤੁ ਮੈਂ ਘਨ ਬੂੰਦਨ
ਜਯੋਂ ਸਰ ਤਯੋਂ ਬਰਖਾਏ ॥੨੭੬॥ ਧੂਲਜਟਾਯੁ ਤੇਂ ਆਦਿਕ ਸੂਰ ਸਭੈ ਉਮਡੇ ਕਰ ਆਯੁਧ ਲੈ ਕੈ ॥
ਕੋਪ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਲਏ ਕਰ ਬਾਨ ਮਹਾਂ ਹਠ ਠਾਨਿ ਬਡੀ ਰਿਸਿ ਕੈ ਕੈ ॥ ਚੌਪਿ ਚੜ੍ਹੇ ਚਹੂੰ ਓਰਨ ਤੇ ਬਰਿਯਾਰ ਬਡੇ
ਦੋਊ ਨੈਨ ਤਚੈ ਕੈ ॥ ਆਨਿ ਅਰੇ ਖੜਗਧੁਜ ਸੌ ਨ ਚਲੇ ਪਗੁ ਦ੍ਵੈ ਬਿਮੁਖਾਹਵ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ॥੨੭੭॥ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ
ਭਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਟ ਧਾਇ ਪਰੇ ਬਿਬਧਾਯੁਧ ਲੀਨੇ ॥ ਕੌਚ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਸੇ ਸਭ ਸਾਜਨ ਓਠਨ ਚਾਬਿ ਬਡੀ ਰਿਸਿ
ਕੀਨੇ ॥ ਆਛੇ ਕੁਲਾਨ ਬਿਖੈ ਉਪਜੇ ਸਭ ਕੌਨ ਹੂੰ ਬਾਤ ਬਿਖੈ ਨਹਿ ਹੀਨੇ ॥ ਜੂਝਿ ਗਿਰੇ ਖੜਗਧੁਜ ਸੌ ਲਰਿ
ਸ੍ਰੋਨਿਤ ਸੋ ਸਿਗਰੇ ਅੰਗ ਭੀਨੇ ॥੨੭੮॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋਪ ਕਾਲ ਜਬ ਭਰਾ ॥ ਦੁਸਟਨ ਕੋ ਛਿਨ ਮੈਂ
ਬਧੁ ਕਰਾ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੈ ਸਾਧ ਉਬਾਰੇ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਛਿਨਕ ਮੋ ਟਾਰੇ ॥੨੭੯॥ ਅਸਿਧੁਜ ਜੂ ਕੋਪਾ ਜਬ ਹੀ
ਰਨ ॥ ਮਾਰਤ ਭਯੋ ਸੱਤ੍ਰ ਗਨ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ॥ ਸਭ ਸਿਵਕਨ ਕਹੱ ਲਿਓ ਉਬਾਰਿ ॥ ਦੁਸਟ ਗਨਨ ਕੋ
ਕਰਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ॥੨੮੦॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਹਨੇ ਦੁਸਟ ਜਬ ਕਾਲਾ ॥ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰੇ ਧਰਨਿ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਨਿਜ
ਹਾਥਨ ਦੈ ਸੰਤ ਉਬਾਰੇ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਤਨਿਕ ਮਹਿ ਮਾਰੇ ॥੨੮੧॥ ਦਾਨਵ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਰਿ ਢੂਕੇ ॥
ਮਾਰਹਿ ਮਾਰਿ ਦਸੋਂ ਦਿਸਿ ਕੂਕੇ ॥ ਬਹੁਰਿ ਕਾਲ ਕੁਪਿ ਖੜਗ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਸੈਨ ਪਲ ਬੀਚ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥੨੮੨॥

ਬਹੁਰਿ ਕੋਪ ਕਰਿ ਦੁਸਟ ਅਪਾਰਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੌ ਚਹਤ ਸੰਘਾਰਾ ॥ ਜਿਮਿ ਗਗਨਹਿ ਕੋਈ ਬਾਨ ਚਲਾਵੈ ॥ ਤਾਹਿ ਨ ਲਗੈ ਤਿਸੀ ਪਰ ਆਵੈ ॥੨੮੩॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਬਾਦਿੱਤ੍ਰ ਬਜਾਇ ॥ ਦਾਨਵ ਨਿਕਟ ਪਹੂਚੇ ਆਇ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤਬ ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਰੋ ॥ ਸੰਤ ਉਬਾਰਿ ਦੋਖਿਜਨ ਮਾਰੋ ॥੨੮੪॥ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰਿ ਦਾਨਵ ਮਾਰੇ ॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪ੍ਰਾਇ ਸਕਲ ਕਰਿ ਡਾਰੇ॥ ਪਾਵਕਾਸਤ੍ਰ ਕਲਿ ਬਹੁਰਿ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸੈਨ ਅਸੁਰ ਕੋ ਸਗਲ ਗਿਰਾਯੋ ॥੨੮੪॥ ਬਰੁਣਾਸਤ੍ਰ ਦਾਨਵ ਤਬ ਛੋਰਾ ॥ ਜਾਂ ਤੇ ਪਾਵਕਾਸਤ੍ਰ ਕਹੱ ਮੋਰਾ ॥ ਬਾਯੂਆਸਤ੍ਰ ਤਬ ਕਾਲ ਚਲਾਯੋ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਤੱਛ ਹ੍ਵੈ ਜੁੱਧ ਮਚਾਯੋ ॥੨੮੬॥ ਦਾਨਵ ਨਿਰਖਿ ਠਾਢ ਰਨ ਬਾਸਵ ॥ ਪੀਵਤ ਭਯੋ ਕੂਪ ਦ੍ਵੈ ਆਸਵ ॥ ਕਰਿ ਕੈ ਕੋਪ ਅਤੁਲ ਅਸ ਗਰਜਾ॥ ਭੂੰਮਿ ਅਕਾਸ ਸਬਦ ਸੁਨਿ ਲਰਜਾ ॥੨੮੭॥ ਅਮਿਤ ਬਾਸਵਹਿ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਬਰਮ ਚਰਮ ਸਭ ਭੇਦਿ ਪਧਾਰੇ ॥ ਜਨੁਕ ਨਾਗ ਬਾਂਬੀ ਧਸਿ ਗਏ ॥ ਭੂਤਲ ਭੇਦਿ ਪਤਾਰ ਸਿਧਏ ॥੨੮੮॥ ਅਮਿਤ ਰੋਸ ਬਾਸਵ ਤਬ ਕਿਯਾ ॥ ਧਨੁਖ ਬਾਨ ਕਰ ਭੀਤਰ ਲਿਯਾ ॥ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਰਿ ਬਿਸਿਖ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਫੇਰਿ ਦਾਨਵਨ ਪਾਰ ਪਧਾਰੇ ॥੨੮੯॥ ਦਾਨਵ ਅਧਿਕ ਰੋਸ ਕਰਿ ਧਾਏ ॥ ਦੇਵਪੂਜ ਰਨ ਮਾਂਝ ਭਜਾਏ ॥ ਭਜਤ ਦੇਵ ਨਿਰਖੇ ਕਲਿ ਜਬ ਹੀ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਛੋਰੇ ਰਨ ਤਬ ਹੀ ॥੨੯੦॥ ਬਾਨਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਕਲਿ ਕਰੀ ॥ ਲਾਗਤ ਸੈਨ ਦਾਨਵੀ ਜਰੀ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਨਿਧਨ ਕਹੱ ਗਏ ॥ ਬਹੁਰਿ ਉਪਜਿ ਬਹੁ ਠਾਢੇ ਭਏ ॥੨੯੧॥ ਬਹੁਰਿ ਕਾਲ ਕੁਪਿ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ॥ ਬੇਧਿ ਦਾਨਵਨ ਪਾਰ ਪਧਾਰੇ ॥ ਦਾਨਵ ਤਬੈ ਅਧਿਕ ਕਰਿ ਕ੍ਰੁੱਧਾ ॥ ਮੰਡਾ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤਨ ਜੁੱਧਾ ॥੨੯੨॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤਬ ਬਾਨ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਦਾਨਵ ਏਕ ਏਕ ਕਰਿ ਮਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਬਹੁ ਉਪਜਿਤ ਰਨ ਭਏ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੇ ਸਮੁਹਿ ਸਿਧਏ ॥੨੯੩॥ ਜੇਤਿਕ ਧਏ ਤਿਤਕ ਕਲਿ ਮਾਰੇ ॥ ਰਥੀ ਗਜੀ ਤਿਲ ਤਿਲ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਉਪਜਿ ਠਾਢ ਭੇ ਘਨੇ ॥ ਰਥੀ ਗਜੀ ਬਾਜੀ ਸੁਭ ਬਨੇ ॥੨੯੪॥ ਬਹੁਰਿ ਕਾਲ ਕਰਿ ਕੋਪ ਪ੍ਰਹਾਰੇ॥ ਦੈਤ ਅਨਿਕ ਮ੍ਰਿਤੁ ਲੋਕ ਪਧਾਰੇ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਬਹੁਰੌ ਧਨੁ ਧਰਾ॥ ਸੌ ਸੌ ਬਾਨ ਏਕ ਇਕ ਹਰਾ ॥੨੯੫॥ ਸੌ ਸੌ ਏਕ ਏਕ ਸਰ ਮਾਰਾ ॥ ਸੌ ਸੌ ਗਿਰੀ ਸ੍ਰੋਨ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਸਤ ਸਤ ਅਸੁਰ ਉਪਜਿ ਭੇ ਠਾਢੇ ॥ ਅਸੀ ਗਜੀ ਕੌਚੀ ਬਲ ਗਾਢੇ ॥੨੯੬॥ ਰੂਪ ਹਜਾਰ ਹਜਾਰ ਧਾਰਿ ਕਲਿ ॥ ਗਰਜਤ ਭਯੋ

ਅਤੁਲ ਕਰਿ ਕੈ ਬਲ ॥ ਕਹੱ ਕਹੱ ਹਸਾ ਕਾਲ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਕਾਢੇ ਦਾਂਤ ਤਜਤ ਮੁਖ ਜ੍ਵਾਲਾ ॥੨੯੭॥ ਏਕ ਏਕ ਰਨ ਬਾਨ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਹਸ ਸਹਸ ਦਾਨਵ ਕਹੱ ਘਾਯੋ ॥ ਕੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਦਾੜ੍ਹ ਗਹਿ ਚਾਬੇ ॥ ਕੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਪਾਵ ਤਰ ਦਾਬੇ ॥੨੯੮॥ ਕੇਤਨ ਪਕਰਿ ਭੱਛ ਕਰਿ ਲਯੋ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਏਕ ਨ ਉਪਜਤ ਭਯੋ ॥ ਕਿਤਕਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਕਰਖਨ ਕਿਯੋ ॥ ਸਭਹਿਨ ਕੋ ਸ੍ਰੋਨਿਤ ਹਰਿ ਲਿਯੋ ॥੨੯੯॥ ਸ੍ਰੋਨ ਰਹਿਤ ਦਾਨਵ ਜਬ ਭਯੋ ॥ ਦੈਤ ਉਪਰਾਜਨ ਤੇ ਰਹਿ ਗਯੋ ॥ ਸ੍ਰਮਿਤ ਅਧਿਕ ਹ੍ਵੈ ਛਾਡਤ ਸ੍ਵਾਸਾ ॥ ਤਾ ਤੇ ਕਰਤ ਦੈਤ ਪਰਗਾਸਾ ॥੩੦੦॥ ਪਵਨਾਕਰਖ ਕਰਾ ਤਬ ਕਾਲਾ ॥ ਘਟੇ ਬਢਨ ਤੇ ਅਰਿ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਬ ਆਕਰਖਨ ਕਿਯਾ ॥ ਸਭ ਬਲ ਹਰਿ ਅਸੁਰਨ ਕਾ ਲਿਯਾ ॥੩੦੧॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਜੋ ਅਸੁਰ ਪੁਕਾਰਤ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਅਮਿਤ ਦੈਤ ਤਨ ਧਾਰਤ ॥ ਬਾਚਾ ਕਰਖ ਕਾਲ ਤਬ ਕਯੋ ॥ ਬੋਲਨ ਤੇਂ ਦਾਨਵ ਰਹਿ ਗਯੋ ॥੩੦੨॥ ਦਾਨਵ ਜਬ ਬੋਲਹਿ ਰਹਿ ਗਯੋ ॥ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤ ਚਿੱਤ ਮੋ ਭਯੋ ॥ ਤਾਹੀ ਤੇਂ ਦਾਨਵ ਬਹੁ ਭਏ ॥ ਸਨਮੁਖ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੇ ਧਏ ॥੩੦੩॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਕਰਿ ਕੋਪ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਮਹਾਂਬੀਰ ਬਰਿਯਾਰ ਡਿਰਾਰੇ ॥ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਤਬ ਗੁਰਜ ਸੰਭਾਰੀ । ਬਹੁਤਨ ਕੀ ਮੇਧਾ ਕਢਿ ਡਾਰੀ ॥੩੦੪॥ ਤਿਨ ਕੀ ਭੂਅ ਮੇਜਾ ਜੋ ਪਰੀ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੈਨ ਦੇਹ ਬਹੁ ਧਰੀ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕਰ ਕੋਪ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਾਗਤ ਭਏ ਅਸੁਰ ਬਿਕਰਾਰਾ ॥੩੦੫॥ ਤਿਨ ਕੇ ਫੋਰਿ ਮੂੰਡਿ ਕਲਿ ਡਰੇ ॥ ਤਾ ਤੇ ਮੇਧਾ ਜੋ ਭੂਅ ਪਰੇ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕਹਿ ਅਸੁਰ ਜਗੇ ਰਨ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਰਿਯਾਰ ਮਹਾ ਮਨ ॥੩੦੬॥ ਪੁਨਿ ਕਰਿ ਕਾਲ ਗਦਾ ਗਿਸਿ ਧਰੀ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਖੋਪਰੀ ਤਿਲ ਤਿਲ ਕਰੀ ॥ ਜੇਤਿਕ ਟੂਕ ਖੋਪਰਿਯਨ ਪਰੇ ॥ ਤੇਤਿਕ ਰੂਪ ਦਾਨਵਨ ਧਰੇ ॥੩੦੭॥ ਕੇਤਿਕ ਗਦਾ ਪਾਨ ਗਹਿ ਧਾਏ ॥ ਕੇਤਿਕ ਖੜਗ ਹਾਥ ਲੈ ਆਏ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕੈ ਕੋਪਹਿ ਸਰਜੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਮਹਾਂਕਾਲ ਘਨ ਗਰਜੇ ॥੩੦੮॥ ਆਨਿ ਕਾਲ ਕਹੱ ਕਰਤ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਇਕ ਇਕ ਸੂਰ ਸਹਸ ਹਥਿਯਾਰਾ ॥ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕਹੱ ਲਗਤ ਨ ਭਏ ॥ ਤਾ ਮਹਿ ਸਭੈ ਲੀਨ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ॥੩੦੯॥ ਸਸਤ੍ਰ ਲੀਨ ਲਖਿ ਅਸੁਰ ਰਿਸਾਨੇ ॥ ਸਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੈ ਕੋਪਿ ਸਿਧਾਨੇ ॥ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਰਿ ਸਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਾਰਤ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਦਿਸਿ ਦਸੌ ਪੁਕਾਰਤ ॥੩੧੦॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕੀ ਸੁਨਿ ਧੁਨਿ ਕਾਨਾ ॥ ਕੋਪਾ ਕਾਲ ਸਸਤ੍ਰ ਗਹਿ ਨਾਨਾ ॥ ਹਾਂਕਿ ਹਾਂਕਿ

ਹਥਿਯਾਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਦੁਸਟ ਅਨਿਕ ਪਲ ਬੀਚ ਸੰਘਾਰੇ ॥੩੧੧॥ ਤਿਨ ਤੇ ਮੇਦ ਮਾਂਸ ਜੋ ਪਰੋ ॥ ਤਾ ਤੇ ਬਹੁ ਅਸੁਰਨ ਤਨ ਧਰੋ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕਹਿ ਸਮੁਹਿ ਸਿਧਾਏ ॥ ਬਾਂਧੇ ਚੁੰਗ ਚੌਪਿ ਤਨ ਆਏ ॥੩੧੨॥ ਇਕ ਇਕ ਟੂਕ ਸਹਸ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇਂ ਭਏ ਅਸੁਰ ਰਨ ਭਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਟੂਕ ਟੂਕ ਕਰਿ ਲੱਛਨ ॥ ਗੀਧ ਪਿਸਾਚ ਗਏ ਕਰਿ ਭੱਛਨ ॥੩੧੩॥ ਤੇ ਭੀ ਅਮਿਤ ਰੂਪ ਕਰਿ ਧਾਏ ॥ ਜੇ ਤਿਲ ਤਿਲ ਕਰਿ ਸੁਭਟ ਗਿਰਾਏ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰੀ ਨਾਸ ਸਭ ਸੈਨਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕਰ ਰੰਚਕ ਭੈ ਨਾ ॥੩੧੪॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਜੋਧਾ ਕਹੂੰ ਗਾਜਹਿ ॥ ਜੰਬੁਕ ਗੀਧ ਮਾਸ ਲੈ ਭਾਜਹਿ ॥ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਕਹੂੰ ਕਿਲਕਾਰਹਿ ॥ ਡਾਕਨਿ ਝਾਕਿ ਕਿਲਕਟੀ ਮਾਰਹਿ ॥੩੧੫॥ ਕੋਕਿਲ ਕਾਕ ਜਹਾਂ ਕਿਲਕਾਰਹਿ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਕੇ ਕੇਸਰਿ ਘਸਿ ਡਾਰਹਿ ॥ ਜਾਨੁਕ ਢੋਲ ਬਡੇ ਡਫ ਸੋਹੈ ॥ ਦੇਵ ਦੈਤ ਦਾਨਵ ਮਨ ਮੋਹੈ ॥੩੧੬॥ ਬਾਨ ਜਾਨ ਕੁੰਕਮਾ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਮੂਠਿ ਗੁਲਾਲਨ ਬਰਛਾ ਭਾਰੇ ॥ ਢਾਲ ਮਨੋ ਡਫ ਮਾਲਾ ਬਨੀ ॥ ਪਿਚੁਕਾਰਿਯੈ ਤੁਫੰਗੈਂ ਘਨੀ ॥੩੧੭॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਘੋਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਕਾਂਪਾ ਇੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਧਾਮਾ ॥ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਅਤਿ ਹੀ ਅਕੁਲਾਏ ॥ ਛੋਡਿ ਧਾਮ ਕਾਨਨਹਿ ਸਿਧਾਏ ॥੩੧੮॥ ਬਾਜੀ ਕਹੂੰ ਘਾਇਲ ਭਭਕਾਵਤ ॥ ਉਠਿ ਉਠਿ ਸੁਭਟ ਸਮੁਹ ਕਹੱ ਧਾਵਤ ॥ ਕਹੱਕਹਾਟ ਕਹੂੰ ਕਾਲ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥ ਭੀਖਨ ਸੁਨੇ ਨਾਦ ਭੈ ਆਵੈਂ ॥੩੧੯॥ ਸੂਰਨ ਕੇ ਲੋਮਾ ਭੇ ਖਰੇ ॥ ਕਾਤਰ ਨਿਰਖਿ ਧਾਮ ਰਨ ਬਰੇ ॥ ਸੋਫੀ ਸੂਮ ਭਏ ਬਹੁ ਬਜਾਕੁਲ ॥ ਦਸੋ ਦਿਸਨ ਭਜਿ ਚਲੇ ਡਰਾਕੁਲ ॥੩੨੦॥ ਕੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਪਾਵ ਤੇ ਰੋਪੈਂ ॥ ਲੈ ਲੈ ਖੜਗ ਨਗਨ ਕਰਿ ਧੋਪੈਂ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੁਪਿ ਸਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਸਾਧ ਉਬਾਰਿ ਦੁਸਟ ਸਭ ਮਾਰੇ ॥੩੨੧॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਮਰੇ ਆਨਿ ਮੈਦਾਨ ਮੈਂ ਬੀਰ ਭਾਰੇ ॥ ਦਿਖੈ ਕੌਨ ਜੀਤੇ ਦਿਖੈ ਕੌਨ ਹਾਰੇ ॥ ਲਏ ਸੂਲ ਔ ਸੇਲ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੀ ॥ ਚਹੂੰ ਓਰ ਗਾਜੇ ਹਠੀ ਬੀਰ ਭਾਰੀ ॥੩੨੨॥ ਬਜੇ ਘੋਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੋਂ ਘੋਰ ਬਾਜੇ ॥ ਚਹੂ ਓਰ ਬਾਂਕੇ ਰਥੀ ਬੀਰ ਗਾਜੇ ॥ ਲਏ ਸੂਲ ਔ ਸੇਲ ਕਾਤੀ ਕਟਾਰੇ ॥ ਮਚੇ ਕੋਪ ਕੈ ਕੈ ਹਠੀਲੇ ਰਜਜਾਰੇ ॥੩੨੩॥ ਕਹੂੰ ਧੂਲਧਾਨੀ ਛੁਟੈ ਫੀਲ ਨਾਲੈ ॥ ਕਹੂੰ ਬਾਜ ਨਾਲੈ ਮਹਾਂ ਘੋਰ ਜ੍ਵਾਲੈ ॥ ਕਹੂੰ ਸੰਖ ਭੇਰੀ ਪ੍ਰਣੋ ਢੋਲ ਬਾਜੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਸੂਰ ਠੋਕੈਂ ਭੁਜਾ ਭੂਪ ਗਾਜੈਂ ॥੩੨੪॥ ਕਹੂੰ ਘੋਰ ਬਾਦਿੱਤ੍ਰ ਬਾਜੈਂ ਨਗਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਬੀਰ ਬਾਜੀ ਗਿਰੇ ਖੇਤ ਮਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਖੇਤ ਨਾਚੈਂ ਪਠੇ

ਪੱਖਰਾਰੇ ॥ ਕਹੂੰ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਸੋਹੈਂ ਡਿਰਾਰੇ ॥੩੨੫॥ ਕਹੂੰ ਬਾਜ ਮਾਰੇ ਕਹੂੰ ਝੂਮ ਹਾਥੀ ॥ ਕਹੂੰ ਫੈਂਟ ਭਾਥੀ ਜੁਝੇ ਬਾਂਧਿ ਸਾਥੀ ॥ ਕਹੂੰ ਗਰਜਿ ਠੋਕੈਂ ਭੁਜਾ ਭੂਪ ਭਾਰੇ ॥ ਬਮੈ ਸ੍ਰੋਨ ਕੇਤੇ ਗਿਰੇ ਖੇਤ ਮਾਰੇ ॥੩੨੬॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਸੁਰ ਜਬੈ ਚੁਨਿ ਮਾਰੇ ॥ ਅਮਿਤ ਰੋਸ ਕਰਿ ਔਰ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਬਾਂਧੇ ਫੈਂਟ ਬਿਰਾਜੈਂ ਭਾਥੀ ॥ ਆਗੇ ਚਲੇ ਅਮਿਤ ਧਰਿ ਹਾਥੀ ॥੩੨੭॥ ਸਾਥ ਲਏ ਅਨਗਨ ਪਖਰਾਰੇ ॥ ਉਮਡਿ ਚਲੇ ਦੈ ਢੋਲ ਨਗਾਰੇ ॥ ਸੰਖ ਝਾਂਝ ਅਰੁ ਢੋਲ ਬਜਾਇ ॥ ਚਮਕਿ ਚਲੇ ਚੌਗੁਨ ਕਰਿ ਚਾਇ ॥੩੨੮॥ ਡਵਰੂ ਕਹੂੰ ਗੁੜਗੁੜੀ ਬਾਜੈਂ ॥ ਠੋਕਿ ਭੁਜਾ ਰਨ ਮੋਂ ਭਟ ਗਾਜੈਂ ॥ ਮੁਰਜ ਉਪੰਗ ਮੁਰਲਿਯੈ ਘਨੀ ॥ ਭੇਰ ਝਾਂਝ ਬਾਜੈ ਰੁਨਝੁਨੀ ॥੩੨੯॥ ਕਹੀ ਤੂੰਬਰੇ ਬਜੈ ਅਪਾਰਾ ॥ ਬੇਨ ਬਾਂਸੁਰੀ ਕਹੂੰ ਹਜਾਰਾ ॥ ਸੁਤੁਰੀ ਫੀਲ ਨਗਾਰੇ ਘਨੇ ॥ ਅਮਿਤ ਕਾਨ੍ਹਰੇ ਜਾਤ ਨ ਗਨੇ ॥੩੩੦॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਜਬੈ ਸੰਗ੍ਰਾਮਾ ॥ ਨਿਕਸੀ ਦਿਨ ਦੂਲਹ ਹ੍ਵੈ ਬਾਮਾ ॥ ਸਿੰਘ ਬਾਹਨੀ ਧੁਜਾ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਜਾਹਿ ਬਿਲੋਕ ਦੈਤ ਦਲ ਭਾਜੈ ॥੩੩੧॥ ਆਵਤ ਹੀ ਬਹੁ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪ੍ਰਾਇ ਰਥੀ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਕਾਟਿ ਦਈ ਕੇਤਿਨ ਕੀ ਧੁਜਾ ॥ ਜੰਘਾ ਪਾਵ ਸੀਸ ਅਰੁ ਭੁਜਾ ॥੩੩੨॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਤਨ ਸੁਭਟ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਕਰਿ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਛਾਰੇ ॥ ਕੇਸਨ ਤੇਂ ਗਹਿ ਕਿਤਨ ਪਛਾਰਾ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਸੈਨ ਤਿਲ ਤਿਲ ਕਰਿ ਡਾਰਾ ॥੩੩੩॥ ਝਮਕਤ ਕਹੀ ਅਸਨਿ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਭਭਕਤ ਰੁੰਡ ਮੁੰਡ ਬਿਕਰਾਰਾ ॥ ਕੇਤਿਕ ਗਰਜਿ ਸਸਤ੍ਰ ਕਟਿ ਸਜਹੀਂ ॥ ਅਸਤ੍ਰ ਛੋਰਿ ਕੇਤੇ ਭਟ ਭਜਹੀਂ ॥੩੩੪॥ ਮਾਰੇ ਪਰੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ ਕੇਤੇ ॥ ਮਹਾਂ ਬੀਰ ਬਿਕਰਾਰ ਬਿਚੇਤੇ ॥ ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ ਗਿਰੈਂ ਸ੍ਰੋਨ ਜਿਮਿ ਝਰਨਾ ॥ ਭਯੋ ਘੋਰ ਰਨ ਜਾਤ ਨ ਬਰਨਾ ॥੩੩੫॥ ਅਚਿ ਅਚਿ ਰੁਹਰ ਡਾਕਨੀ ਡਹਕੈਂ ॥ ਭਖਿ ਭਖਿ ਮਾਸ ਕਾਕ ਕਹੂੰ ਕਹੱਕੈਂ ॥ ਦਾਰੁਨ ਹੋਤ ਭਯੋ ਤਹ ਜੁੱਧਾ ॥ ਹਮਰੇ ਬੀਚ ਨ ਆਵਤ ਬੁੱਧਾ ॥੩੩੬॥ ਮਾਰੇ ਪਰੇ ਦੈਂਤ ਕਹੀ ਭਾਰੇ ॥ ਗਿਰੇ ਕਾਢਿ ਕਰਿ ਦਾਂਤ ਡਰਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਬਮਤ ਬਦਨ ਤੇ ਏਕਾ ॥ ਬੀਰ ਖੇਤ ਬਲਵਾਨ ਅਨੇਕਾ ॥੩੩੭॥ ਬਡੇ ਬਡੇ ਜਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਸੀਂਗਾ ॥ ਚੌਚੈ ਬਡੀ ਭਾਂਤ ਜਿਨ ਢੀਂਗਾ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਸੇ ਸਰ ਨੈਨ ਅਪਾਰਾ ॥ ਨਿਰਖ ਜਿਨੈ ਉਪਜਤ ਭ੍ਰਮ ਭਾਰਾ ॥੩੩੮॥ ਮਹਾਂਬੀਰ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਅਤੁਲ ਬਲ ॥ ਅਰਿ ਅਨੇਕ ਜੀਤੇ ਜਿਨ ਜਲ ਥਲ ॥ ਮਹਾਂਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਡਰਾਰੇ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਬਾਲ

ਬਰਛਿਯਨ ਮਾਰੇ ॥੩੩੯॥ ਕੇਤਿਕ ਸੁਭਟ ਅਬਿਕਟੈਂ ਮਾਰੇ ॥ ਕੇਤਿਕ ਕਰਨ ਕੇਹਰੀ ਫਾਰੇ ॥ ਕੇਤਿਕ ਮਹਾਂਕਾਲ ਅਰਿ ਕੂਟੇ ॥ ਬਾਦਲ ਸੇ ਸਭ ਹੀ ਦਲ ਫੂਟੇ ॥੩੪੦॥ ਕੇਤੇ ਬੀਰ ਬਰਛਿਯਨ ਮਾਰੇ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਕੇਤਿਕ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥ ਕੇਤੇ ਹਨੇ ਖੜਗ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਲੋਹ ਕਟੀਲੇ ਸੂਰ ਅਪਾਰਾ ॥੩੪੧॥ ਕੇਤਿਕ ਸੂਲ ਸੈਹਥੀ ਹਨੇ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸੁਘਰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਨੇ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਪਰੇ ਸੁ ਬੀਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਭੂਮਿਚਾਲ ਮਨੋ ਗਿਰੇ ਮੁਨਾਰੇ ॥੩੪੨॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਗਿਰੇ ਬੀਰ ਰਨ ਭਾਰੇ ॥ ਜਨੁ ਨਗ ਇੰਦ੍ਰ ਬਜ੍ਰ ਭੇ ਮਾਰੇ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਜੂਝੇ ਹੈ ਘਨੇ ॥ ਜਾਨੁਕ ਗੌਸ ਕੁਤਬ ਸੇ ਬਨੇ ॥੩੪੩॥ ਸ੍ਰੋਨ ਪੁਲਿਤ ਹ੍ਵੈ ਕਿਤੇ ਪਰਾਏ ॥ ਚਾਚਰਿ ਖੇਲਿ ਮਨੋ ਘਰ ਆਏ ॥ ਭਾਜਤ ਭਏ ਬਿਮਨ ਹ੍ਵੈ ਐਸੇ ॥ ਦਰਬ ਹਰਾਇ ਜੁਆਰੀ ਜੈਸੇ ॥੩੪੪॥ ਜੋ ਜੂਝੇ ਸਨਮੁਖ ਅਸ ਧਾਰਾ ॥ ਤਿਨ ਕਾ ਪਲ ਮੋਂ ਭਯੋ ਉਧਾਰਾ ॥ ਇਹ ਜਗ ਤੇ ਬਿਲਖਤ ਨਹਿ ਭਏ ॥ ਚੜ੍ਹਿ ਬਿਵਾਨ ਸੁਰਲੋਕ ਸਿਧਏ ॥੩੪੫॥ ਸੋਫੀ ਜੇਤੇ ਭਜਤ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਤੇ ਲੈ ਬਡੇ ਨਰਕ ਮੋਂ ਡਾਰੇ ॥ ਸਾਮੁਹ ਹ੍ਵੈ ਜਿਨਿ ਦੀਨੇ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ਤਿਨ ਨਰ ਬਰੀ ਬਰੰਗਨਿ ਨਾਨਾ ॥੩੪੬॥ ਕੇਤਿਕ ਬਧੇ ਬੱਜ੍ਰ ਅਰੁ ਬਾਨਾ ॥ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰੇ ਧਰਨ ਪਰ ਨਾਨਾ ॥ ਮਹਾਂਰਥੀ ਬਾਨਨ ਕੌ ਬਾਂਧੇ ॥ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰੇ ਰਹੇ ਪੁਨਿ ਸਾਂਧੇ ॥੩੪੭॥ ਸੂਰ ਬਡੇ ਰਨ ਮਚੇ ਬਿਕਟ ਅਤਿ ॥ ਧਾਇ ਧਾਇ ਕਰ ਪਰੇ ਬਿਕਟ ਮਤਿ ॥ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕਰਿ ਸਕਲ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ਦੁੰਦਭਿ ਢੋਲ ਦਮਾਮੋ ਭਾਰਾ ॥੩੪੮॥ ਹਾਂਕਿ ਹਾਂਕਿ ਹਥਿਯਾਰ ਪ੍ਰਹਾਰੇ ॥ ਬੀਨ ਬੀਨਿ ਬਾਨਨ ਤਨ ਮਾਰੇ ॥ ਝੁਕਿ ਝੁਕਿ ਹਨੇ ਸੈਹਥੀ ਘਾਇਨ ॥ ਜੂਝੇ ਅਧਿਕ ਦੁਬਹਿਯਾ ਚਾਇਨ ॥੩੪੯॥ ਕਹੀਂ ਪਰੇ ਹਾਥਿਨ ਕੇ ਸੁੰਡਾ ॥ ਬਾਜੀ ਰਥੀ ਗਜਨ ਕੇ ਮੁੰਡਾ ॥ ਝੁੰਡ ਪਰੇ ਕਹੀਂ ਜੂਝਿ ਜੁਝਾਰੇ ॥ ਤੀਰ ਤੁਫੰਗ ਤੁਪਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥੩੫੦॥ ਬਹੁ ਜੂਝੇ ਇਹ ਭਾਂਤਿ ਸਿਪਾਹੀ ॥ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਧੁਜਨੀ ਰਿਪੁ ਗਾਹੀ ॥ ਉਤ ਕੀਯ ਸਿੰਘ ਬਾਹਨੀ ਕੋਪੈਂ ॥ ਇਤ ਅਸਿਧੁਜ ਲੈ ਧਾਯੋ ਧੋਪੈਂ ॥੩੫੧॥ ਕਹੂੰ ਲਸੈਂ ਰਨ ਖੜਗ ਕਟਾਰੀ ॥ ਜਾਨੁਕ ਮੱਛ ਬੰਧੇ ਮਧਿ ਜਾਰੀ ॥ ਸਿੰਘ ਬਾਹਨੀ ਸਤ੍ਰ ਬਿਹੰਡੇ ॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪ੍ਰਾਇ ਅਸੁਰ ਕਰਿ ਖੰਡੇ ॥੩੫੨॥ ਕਹੂੰ ਪਾਖਰੈਂ ਕਟੀ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਬਖਤਰ ਕਹੂੰ ਗਿਰੇ ਰਨ ਰਾਜੈ ॥ ਕਹੂੰ ਚਲਤ ਸ੍ਰੋਨਤ ਕੀ ਧਾਰਾ ॥ ਛੁਟਤ ਬਾਗ ਮੋ ਜਨੁਕ ਫੁਹਾਰਾ ॥੩੫੩॥ ਕਹੂੰ ਡਾਕਨੀ ਸ੍ਰੋਨਤ ਪੀਯੈਂ ॥ ਝਾਂਕਨਿ ਕਹੂੰ ਮਾਸ ਭਖਿ

ਜੀਐਂ ॥ ਕਾਕਨਿ ਕਹੂੰ ਫਿਰੈ ਕਹਕਾਤੀ ॥ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚਨ ਡੋਲਤ ਮਾਤੀ ॥੩੫੪॥ ਹਸਤ ਫਿਰਤ ਪ੍ਰੇਤਨ ਕੀ ਦਾਰਾ ॥ ਡਾਕਨਿ ਕਹੂੰ ਬਜਾਵਤ ਤਾਰਾ ॥ ਜੋਗਨਿ ਫਿਰੈਂ ਕਹੂੰ ਮੁਸਕਾਤੀ ॥ ਭੂਤਨ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਦ ਮਾਤੀ ॥੩੫੫॥ ਫਿਰਤ ਕਹੂੰ ਰਨ ਡਿਕਰਤ ਡਾਕਨਿ ॥ ਮਾਸ ਅਹਾਰ ਕਰਤ ਕਹੂੰ ਸ਼ਾਕਨਿ ॥ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਹਸੇ ਕਿਲਕਾਰੈਂ ॥ ਕਹੂੰ ਮਸਾਨ ਕਿਲਕਟੀ ਮਾਰੈਂ ॥੩੫੬॥ ਕਢੇ ਦੈਤ ਰਨ ਦਾਂਤ ਬਿਹਾਰਤ ॥ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਤਾਲੀ ਕਹੱ ਮਾਰਤ ॥ ਉਲਕਾ ਪਾਤ ਹੋਤ ਆਕਾਸਾ ॥ ਅਸੁਰ ਸੈਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਯੋ ਨਾਸਾ ॥੩੫੭॥ ਬਹਤ ਅਮਿਤ ਰਨ ਪਵਨ ਪ੍ਰਚੰਡਾ ॥ ਦਿਖਿਯਤ ਪਰੇ ਸੁਭਟ ਖੰਡ ਖੰਡਾ ॥ ਕਾਕਨਿ ਕੁਹਕਿ ਮਾਨਵਤਿ ਤਾਤੀ ॥ ਫਾਗੁਨ ਜਾਨੁ ਕੋਕਿਲਾਂ ਮਾਤੀ ॥੩੫੮॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਸ੍ਰੋਨ ਕੁੰਡ ਭਰਿ ਗਯੋ ॥ ਦੂਸਰ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਭਯੋ ॥ ਸੇਤ ਛੱਤ੍ਰ ਤਹੱ ਹੰਸ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਅਨਤ ਸਾਜ ਜਲ ਜਿਯ ਸੇ ਰਾਜੈਂ ॥੩੫੯॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਦੰਤੀ ਕਹੁ ਭਏ ॥ ਤਿਲ ਤਿਲ ਪ੍ਰਾਇ ਸੁਭਟ ਹ੍ਵੈ ਗਏ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਧਾਰਿ ਬਹੀ ਇਕ ਬਾਰਾ ॥ ਭਈ ਧੂਰਿ ਰਨ ਕੀ ਸਭ ਗਾਰਾ ॥੩੬੦॥ ਨੇਜਬਾਜ ਬਹੁ ਬੀਰ ਸੰਘਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰੋਏ ਬਰਾ ਸੀਖ ਭਟਿਯਾਰੇ ॥ ਟੂਕ ਟੂਕ ਭਟ ਰਨ ਹ੍ਵੈ ਰਹੇ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਘਾਵ ਸਰੋਹਿਨ ਬਹੇ ॥੩੬੧॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਮਿਤ ਕੋਪ ਕਰਿ ਕਾਲਾ ॥ ਕਾਢਤ ਭਯੋ ਦਾਂਤ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ ਛਿਪ੍ਰ ਹਨੇ ਛਿਨ ਮਾਂਝ ਛਤ੍ਰਾਲੇ ॥ ਸੂਰਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਮੁਛਾਲੇ ॥੩੬੨॥ ਦੁਹੂੰ ਅਧਿਕ ਰਨ ਕਿਯੋ ਅਪਾਰਾ ॥ ਦਾਨਵ ਮਰਤ ਭਯੋ ਨਹਿ ਮਾਰਾ ॥ ਤਬ ਅਸਿਧੁਜ ਅਸ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਤੇਂ ਦਾਨਵਹਿ ਸੰਘਾਰੋ ॥੩੬੩॥ ਸਰਬਾਕਰਖਨ ਕਿਯ ਅਸਿਧੁਜ ਜਬ ॥ ਉਪਜਨ ਤੇਂ ਰਹਿ ਗਏ ਅਸੁਰ ਤਬ ॥ ਆਗਜ਼ਾ ਬਹੁਰਿ ਕਾਲਿ ਕਹੱ ਦਈ ॥ ਸੱਤ੍ਰ ਸੈਨ ਭੱਛਨ ਕਰਿ ਗਈ ॥੩੬੪॥ ਏਕੈ ਅਸੁਰ ਤਬੈ ਰਹਿ ਗਯੋ ॥ ਤ੍ਰਾਸਿਤ ਅਧਿਕ ਚਿਤ ਮਹਿ ਭਯੋ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਸ ਕਰੌਂ ਉਪਾਵਾ ॥ ਅਬ ਕੋਈ ਚਲਤ ਨ ਮੇਰਾ ਦਾਵਾ ॥੩੬੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਕੀ ਜੇ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਸੁ ਲਏ ਬਚਾਇ ॥ ਔਰ ਨ ਉਪਜਾ ਦੂਸ੍ਰ ਜਗ ਭੱਛਯੋ ਸਭੈ ਬਨਾਇ ॥੩੬੬॥ ਜੇ ਪੂਜਾ ਅਸਿਕੇਤੁ ਕੀ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਕਰੈਂ ਬਨਾਇ ॥ ਤਿਨ ਪਰ ਅਪਨੋ ਹਾਥ ਦੈ ਅਸਿਧੁਜ ਲੇਤ ਬਚਾਇ ॥੩੬੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਦੁਸਟ ਦੈਤ ਕਛੁ ਬਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਤਨ ਪੁਨਿ ਰਿਸਿ ਠਾਨੀ ॥ ਬਲ ਅਪਬਲ ਅਪਨੋ ਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਗਰਬ ਠਾਨਿ ਜਿਯ ਬਹੁਰਿ

ਹੰਕਾਰਾ ॥੩੬੮॥ ਰੇ ਰੇ ਕਾਲ ਫੂਲਿ ਜਿਨਿ ਜਾਹੂ ॥ ਬਹੁਰਿ ਆਨਿ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮਚਾਹੂ ॥ ਏਕ ਨਿਦਾਨ ਕਰੋ ਰਨ ਮਾਹੀ ॥ ਕੈ ਅਸਿਧੁਜਿ ਕੈ ਦਾਨਵ ਨਾਹੀ ॥੩੬੯॥ ਏਕ ਪਾਵ ਤਜਿ ਜੁੱਧ ਨ ਭਾਜਾ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਦੈਤਨ ਕਾ ਰਾਜਾ ॥ ਆਂਤੋ ਗੀਧ ਗਗਨ ਲੈ ਗਏ ॥ ਬਾਹਤ ਬਿਸਿਖ ਤਊ ਹਠਿ ਭਏ ॥੩੭੦॥ ਅਸੁਰ ਅਮਿਤ ਰਨ ਬਾਨ ਚਲਾਏ ॥ ਨਿਰਖਿ ਖੜਗਧੁਜ ਕਾਟਿ ਗਿਰਾਏ ॥ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅਸੁਰ ਪਰ ਬਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਛਾਡੇ ਬਿਧਿ ਨਾਨਾ ॥੩੭੧॥ ਮਹਾਂਕਾਲ ਪੁਨਿ ਜੀਯ ਮੈਂ ਕੋਪਾ ॥ ਧਨੁਖ ਟੰਕੋਰਿ ਬਹੁਰਿ ਰਨ ਰੋਪਾ ॥ ਏਕ ਬਾਨ ਤੇਂ ਧੁਜਹਿ ਗਿਰਾਯੋ ॥ ਦੁਤਿਯ ਸੱਤ੍ਰੁ ਕੋ ਸੀਸ ਉਡਾਯੋ ॥੩੭੨॥ ਦੁਹੂੰ ਬਿਸਿਖ ਕਰਿ ਦ੍ਵੈ ਰਥ ਚੱਕ੍ਰ ॥ ਕਾਟਿ ਦਏ ਛਿਨ ਇਕ ਮੈਂ ਬੱਕ੍ਰ ॥ ਚਾਰਹਿ ਬਾਨ ਚਾਰ ਹੂੰ ਬਾਜਾ ॥ ਮਾਰ ਦਏ ਸਭ ਜਗ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥੩੭੩॥ ਬਹੁਰਿ ਅਸੁਰ ਕਾ ਕਾਟਸਿ ਮਾਥਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਕੇਤਿ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥਾ ॥ ਦੁਤਿਯ ਬਾਨ ਸੌ ਦੋਊ ਅਰਿ ਕਰ ॥ ਕਾਟਿ ਦਯੋ ਅਸਿਧੁਜ ਨਰ ਨਾਹਰ ॥੩੭੪॥ ਪੁਨਿ ਰਾਛਸ ਕਾ ਕਾਟਾ ਸੀਸਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਕੇਤ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਾ ॥ ਪੁਹਪਨ ਬ੍ਰਿਸਟਿ ਗਗਨ ਤੇਂ ਭਈ ॥ ਸਭਹਿੰਨ ਆਨਿ ਬਧਾਈ ਦਈ ॥੩੭੫॥ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਲੋਗਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ॥ ਦੁਸਟਨ ਦਾਹ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ਅਖਲ ਭਵਨ ਕੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰੇ ॥ ਦਾਸ ਜਾਨਿ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥੩੭੬॥ ਕਬਜੋ ਬਾਚ ਬੇਨਤੀ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਹਮਰੀ ਕਰੋ ਹਾਥ ਦੈ ਰੱਛਾ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਚਿੱਤ ਕੀ ਇੱਛਾ ॥ ਤਵ ਚਰਨਨ ਮਨ ਰਹੈ ਹਮਾਰਾ ॥ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ ॥੩੭੭॥ ਹਮਰੇ ਦੁਸਟ ਸਭੈ ਤੁਮ ਘਾਵਹੁ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੈ ਮੋਹਿ ਬਚਾਵਹੁ ॥ ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮੋਰੋ ਪਰਿਵਾਰਾ ॥ ਸੇਵਕਿ ਸਿੱਖਯ ਸਭੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥੩੭੮॥ ਮੋ ਰੱਛਾ ਨਿਜੁ ਕਰ ਦੈ ਕਰਿਯੈ ॥ ਸਭ ਬੈਰਿਨ ਕੌ ਆਜ ਸੰਘਰਿਯੈ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ॥ ਤੋਰਿ ਭਜਨ ਕੀ ਰਹੈ ਪਯਾਸਾ ॥੩੭੯॥ ਤੁਮਹਿ ਛਾਡਿ ਕੋਈ ਅਵਰ ਨ ਧਯਾਊਂ ॥ ਜੋ ਬਰ ਚਾਹੋਂ ਸੁ ਤੁਮ ਤੇ ਪਾਊਂ ॥ ਸੇਵਕ ਸਿੱਖਯ ਹਮਾਰੇ ਤਾਰਿਯਹਿ ॥ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਸੱਤ੍ਰੁ ਹਮਾਰੇ ਮਾਰਿਯਹਿ ॥੩੮੦॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੈ ਮੁਝੈ ਉਬਰਿਯੈ ॥ ਮਰਨ ਕਾਲ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਵਰਿਯੈ ॥ ਹੂਜੋ ਸਦਾ ਹਮਾਰੇ ਪੱਛਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜੂ ਕਰਿਯਹੁ ਰੱਛਾ ॥੩੮੧॥ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੁਹਿ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ਪਯਾਰੇ ॥ ਦੀਨਬੰਧ ਦੁਸਟਨ ਕੇ ਹੰਤਾ ॥ ਤੁਮਹੋ ਪੁਰੀ ਚਤੁਰਦਸ ਕੰਤਾ ॥੩੮੨॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਬ੍ਰਹਮਾ

ਬਪੁ ਧਰਾ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਸਿਵਜੂ ਅਵਤਰਾ ॥ ਕਾਲ ਪਾਇ ਕਰਿ ਬਿਸਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਸਕਲ ਕਾਲ ਕਾ ਕਿਯਾ ਤਮਾਸਾ ॥੩੮੩॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਜੋਗੀ ਸਿਵ ਕੀਯੋ ॥ ਬੇਦ ਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੂ ਥੀਯੋ ॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਲੋਕ ਸਵਾਰਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤਾਹਿ ਹਮਾਰਾ ॥੩੮੪॥ ਜਵਨ ਕਾਲ ਸਭ ਜਗਤ ਬਨਾਯੋ ॥ ਦੇਵ ਦੈਤ ਜੱਛਨ ਉਪਜਾਯੋ ॥ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਏਕੈ ਅਵਤਾਰ ॥ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਮਝਿਯਹੁ ਹਮਾਰਾ ॥੩੮੫॥ ਨਮਸਕਾਰ ਤਿਸਹੀ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰਜਾ ਜਿਨ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸਿਵਕਨ ਕੋ ਸਵ ਗੁਨ ਸੁਖ ਦੀਯੋ ॥ ਸਤ੍ਰੁਨ ਕੋ ਪਲ ਮੋ ਬਧ ਕੀਯੋ ॥੩੮੬॥ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ ॥ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨਤ ॥ ਚੀਟੀ ਤੇ ਕੁੰਚਰ ਅਸਥੂਲਾ ॥ ਸਭ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਫੂਲਾ ॥੩੮੭॥ ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਪਾਏ ਤੇ ਦੁਖੀ ॥ ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਾਧਨ ਕੇ ਸੁਖੀ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਪੀਰ ਪਛਾਨੈ ॥ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਪਟ ਪਟ ਕੀ ਜਾਨੈ ॥੩੮੮॥ ਜਬ ਉਦਕਰਖ ਕਰਾ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਧਰਤ ਤਬ ਦੇਹ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਬ ਆਕਰਖ ਕਰਤ ਹੋ ਕਬਹੂੰ ॥ ਤੁਮ ਮੈਂ ਮਿਲਤ ਦੇਹਧਰ ਸਭਹੂੰ ॥੩੮੯॥ ਜੇਤੇ ਬਦਨ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਧਾਰੈ ॥ ਆਪੁ ਆਪਨੀ ਬੂਝਿ ਉਚਾਰੈ ॥ ਤੁਮ ਸਭਹੀ ਤੇ ਰਹਤ ਨਿਰਾਲਮ ॥ ਜਾਨਤ ਬੇਦ ਭੇਦ ਅਰ ਆਲਮ ॥੩੯੦॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ੍ਰਿਬਿਕਾਰ ਨ੍ਰਿਲੰਭ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਦਿ ਅਸੰਭ ॥ ਤਾ ਕਾ ਮੂੜ੍ਹ ਉਚਾਰਤ ਭੇਦਾ ॥ ਜਾ ਕੋ ਭੇਵ ਨ ਪਾਵਤ ਬੇਦਾ ॥੩੯੧॥ ਤਾ ਕੌ ਕਰਿ ਪਾਹਨ ਅਨੁਮਾਨਤ ॥ ਮਹਾ ਮੂੜ੍ਹ ਕਛੁ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਤ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੌ ਕਹਤ ਸਦਾ ਸਿਵ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਚੀਨਤ ਨਹਿ ਭਿਵ ॥੩੯੨॥ ਆਪੁ ਆਪੁਨੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਜੇਤੀ ॥ ਬਰਨਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਹਿ ਤੇਤੀ ॥ ਤੁਮਰਾ ਲਖਾ ਨ ਜਾਇ ਪਸਾਰਾ ॥ ਕਿਹੱ ਬਿਧਿ ਸਜਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਸਾਰਾ ॥੩੯੩॥ ਏਕੈ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪਾ ॥ ਰੰਕ ਭਯੋ ਰਾਵ ਕਹੀ ਭੂਪਾ ॥ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਕੀਨੀ ॥ ਉਤਭੁਜ ਖਾਨਿ ਬਹੁਰਿ ਰਚਿ ਦੀਨੀ ॥੩੯੪॥ ਕਹੂੰ ਫੂਲਿ ਰਾਜਾ ਹ੍ਵੈ ਬੈਠਾ ॥ ਕਹੂੰ ਸਿਮਟਿ ਭਯੋ ਸੰਕਰ ਇਕੈਠਾ ॥ ਸਿਗਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਇ ਅਚੰਭਵ ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਰੂਪ ਸੁਯੰਭਵ ॥੩੯੫॥ ਅਬ ਰੱਛਾ ਮੇਰੀ ਤੁਮ ਕਰੋ ॥ ਸਿੱਖ੍ਯ ਉਬਾਰਿ ਅਸਿੱਖ੍ਯ ਸੰਘਰੋ ॥ ਦੁਸਟ ਜਿਤੇ ਉਠਵਤ ਉਤਪਾਤਾ ॥ ਸਕਲ ਮਲੇਛ ਕਰੋ ਰਣ ਘਾਤਾ ॥੩੯੭॥ ਜੇ ਅਸਿਧੁਜ ਤਵ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥ ਤਿਨਕੇ ਦੁਸਟ ਦੁਖਿਤ ਹ੍ਵੈ ਮਰੇ ॥

ਪੁਰਖ ਜਵਨ ਪਗੁ ਪਰੇ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਮ ਸੰਕਟ ਸਭ ਟਾਰੇ ॥੩੯੭॥ ਜੋ ਕਲਿ ਕੌ ਇਕ ਬਾਰ ਧਿਐਹੈ ॥ ਤਾ ਕੇ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹਿ ਐਹੈ ॥ ਰੱਛਾ ਹੋਇ ਤਾਹਿ ਸਭ ਕਾਲਾ ॥ ਦੁਸਟ ਅਰਿਸਟ ਟਰੇ ਤਤਕਾਲਾ ॥੩੯੮॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਨ ਜਾਂਹਿ ਨਿਹਰਿਹੋ ॥ ਤਾ ਕੇ ਤਾਪ ਤਨਿਕ ਮਹਿ ਹਰਿਹੋ ॥ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਘਰ ਮੋਂ ਸਭ ਹੋਈ ॥ ਦੁਸਟ ਛਾਹ ਛ੍ਵੈ ਸਕੈ ਨ ਕੋਈ ॥੩੯੯॥ ਏਕ ਬਾਰ ਜਿਨ ਤੁਮੈਂ ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਤੇ ਤਾਹਿ ਉਬਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਨਰ ਨਾਮ ਤਿਹਾਰੋ ਕਹਾ ॥ ਦਾਰਿਦ ਦੁਸਟ ਦੋਖ ਤੇ ਰਹਾ ॥੪੦੦॥ ਖੜਗਕੇਤ ਮੈਂ ਸਰਨਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਆਪੁ ਹਾਥ ਦੈ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ਸਰਬ ਠੌਰ ਮੋ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥ ਦੁਸਟ ਦੋਖ ਤੇ ਲੇਹੁ ਬਚਾਈ ॥੪੦੧॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹਮ ਪਰ ਜਗ ਮਾਤਾ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਕਰਾ ਪੂਰਨ ਸੁਭ ਰਾਤਾ ॥ ਕਿਲਬਿਖ ਸਕਲ ਦੇਹ ਕੋ ਹਰਤਾ ॥ ਦੁਸਟ ਦੋਖਿਯਨ ਕੌ ਛੈ ਕਰਤਾ ॥੪੦੨॥ ਸ੍ਰੀ ਅਸਿਧੁਜ ਜਬ ਭਏ ਦਿਆਲਾ ॥ ਪੂਰਨ ਕਰਾ ਗ੍ਰੰਥ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥ ਦੂਖ ਨ ਤਿਸੈ ਬਿਆਪਤ ਕੋਈ ॥੪੦੩॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸੁਨੈ ਗੁੰਗ ਜੋ ਯਾਹਿ ਸੁ ਰਸਨਾ ਪਾਵਈ ॥ ਸੁਨੈ ਮੂੜ ਚਿਤ ਲਾਇ ਚਤੁਰਤਾ ਆਵਈ ॥ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭੌ ਨਿਕਟ ਨ ਤਿਨ ਨਰ ਕੇ ਰਹੈ ॥ ਹੋ ਜੋ ਯਾ ਕੀ ਏਕ ਬਾਰ ਚੌਪਈ ਕੋ ਕਹੈ ॥੪੦੪॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੰਬਤ ਸੱਤ੍ਰਹ ਸਹਸ ਭਣਿੱਜੈ ॥ ਅਰਧ ਸਹਸ ਫੁਨਿ ਤੀਨਿ ਕਹਿੱਜੈ ॥ ਭਾਦ੍ਰਵ ਸੁਦੀ ਅਸਟਮੀ ਰਵਿ ਵਾਰਾ ॥ ਤੀਰ ਸਤੁਦ੍ਰਵ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁਧਾਰਾ ॥੪੦੫॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪਖ੍ਯਾਨੇ ਤ੍ਰਿਯਾ ਚਰਿਤ੍ਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਪ ਸੰਬਾਦੇ
ਚਾਰ ਸੌ ਪਾਂਚ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਸਮਾਪਤ ਮਸਤੁ ਸੁਭ ਮਸਤੁ ॥੪੦੫॥੭੫੫੫॥ ਅਫਜੂੰ ॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇਹ ॥

ਅਥ ਅਸਫੋਟਕ ਕਬਿਤ ਲਿਖਯਤੇ ॥

ਸਵੈਯਾ ॥ ਛਬਿ ਊਤਮ ਆਕ੍ਰਿਤਿ ਛਾਜਤਿ ਹੈ ਲਖ ਲਾਜਤਿ ਕੰਜ ਪ੍ਰਭਾ ਮੁਖ ਕੀ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਬਾਲ ਤੇ ਨੈਨ ਬਿਸਾਲ ਸੇ ਹੈ ਸਭ ਜਾਨਿਤ ਰਾਸ ਮਨੋ ਸੁਖ ਕੀ ॥ ਜਿਹ ਹੇਰ ਸਭੈ ਜਲਜੰਮੁਨ ਮੈ ਤਿਹ ਹੇਰਿਤ ਪਿਯਾਸ ਕਹਾਂ ਭੁਖ ਕੀ ॥ ਕਬਹੂੰ ਹਮ ਸੋ ਨਹੀ ਕਾਨ ਹਸੇ ਸਖੀ ਕਾ ਕਹੋ ਅੰਤਰ ਕੇ ਦੁਖ ਕੀ ॥੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰਿ ਨਿਹਾਰਿ ਕੈ ਨੰਦਕੁਮਾਰ ਬਿਸਾਰ ਸੰਭਾਰ ਹੱਕੀ ਮਨ ਮੈ ॥ ਕਹੂੰ ਹਾਰ ਪਰੇ ਕਹੂੰ ਬਾਰ ਗਿਰੇ ਕਹੂੰ ਨੈਕ ਨ ਸੁੱਧ ਰਹੀ ਤਨ ਮੈ ॥ ਝਖਕੇਤ ਕੇ ਬਾਨਨ ਪੀੜਤ ਭੀ ਮਨ ਜਾਇ ਰਹਿਯੋ ਮਨਮੋਹਨ ਮੈ ॥ ਮਨੋ ਦੀਪ ਕੇ ਭੇਦ ਸੁਨੇ ਸੁਰਨਾਦ ਮ੍ਰਿਗੀ ਗਨ ਜਾਇ ਬਿਧੀ ਬਨ ਮੈ ॥੨॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮੱਲ ਭਿਰੈ ਕਹੂੰ ਮਤ ਮਤੰਗ ਉਤੰਗ ਕਹੂੰ ਮਿਲ ਉਸਟ ਲਰਾਵੈ ॥ ਮਹਿਖ ਕਹੂੰ ਕਹੂੰ ਬਾਂਕੇ ਸੇ ਬੋਕ ਕਹੂੰ ਮ੍ਰਿਗ ਲੈ ਮ੍ਰਿਗ ਸੋ ਬਹਿਸਾਵੈ ॥ ਸਾਂਪਨ ਨਿਉਰਨ ਅਉਰ ਚਕੋਰਨ ਹੈਨ ਕਹੂੰ ਹੈਰਾਜ ਲਰਾਵੈ ॥ ਭੌਰ ਭਿਰੈ ਫੁਲ ਹਾਥਨ ਸੌ ਕਹੂੰ ਦੇਖਨਹਾਰ ਸਭੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥੩॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਨਾਚਤ ਹੈ ਨਚਵਾਰ ਕਹੂੰ ਕਹੂੰ ਗਾਵਤ ਹੈ ਕਹੂੰ ਬੀਨ ਬਜਾਵੈ ॥ ਖੇਲਤ ਹੈ ਕਹੂੰ ਚੌਪਰ ਚਾਰੁ ਬਦੈ ਕਛੁ ਹੋਡ ਹੀਯੋ ਪਰਚਾਵੈ ॥ ਬਾਜਤ ਭੇਰ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਕਹੂੰ ਕਹੂੰ ਭਟ ਕਬਿੱਤਨ ਬਾਰ ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਪੰਡਤ ਪੁੰਜ ਪੁਰਾਨ ਪੜੈ ਕਹੂੰ ਜੀਤ ਕੇ ਗੀਤ ਬਨਾਇ ਸੁਨਾਵੈ ॥੪॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਕੇ ਸਾਥ ਸਖੀ ਸਭ ਹੀ ਉਮਗੀ ਗ੍ਰਿਹਿ ਤੇ ਚਿਤ ਚਉਪ ਚਢੈ ॥ ਨ ਹਟੈ ਅਤਿ ਹਾਠੀ ਹਠੀ ਮਨ ਮੈ ਕੋਊ ਸਾਮੁਹਾ ਆਵੈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਢੈ ॥ ਥਹਰਾਤ ਲਗੇ ਪਟ ਮਾਰਤ ਕੇ ਕਲਧੌਤ ਕੇ ਭੂਖਨ ਸਾਥ ਮਢੇ ॥ ਮਨੋ ਲੀਲਤ ਲਾਟ ਦਵਾਨਲ ਕਾਨ ਲਸੈ ਲਹਰੈ ਅਤਿ ਤੇਜ ਬਢੇ ॥੫॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਿਹ ਦੇਖ ਕੈ ਦੇਖਤ ਹੀ ਰਹੀਐ ਕਿਯੋ ਨਿਯਾਰੋ ਨ ਭਾਵਤ ਨੈਕੁ ਕਬੈ ॥ ਮੁਰਝਾਇ ਪਰੀ ਛਿਤ ਮੈ ਤ੍ਰੀ ਇਉ ਸੁ

ਲਗਿਯੋ ਮਨੋ ਚੇਟਕ ਬਾਂਨ ਅਬੈ ॥ ਤੇਊ ਦੌਰ ਚਲੀ ਲਖ ਪੌਰਨ ਕੋ ਨਿਜ ਠੌਰ ਤੇ ਜੈ ਨਿਕਸੀ ਨ ਕਬੈ ॥ ਲਖਿ ਸਿਯਾਮ ਕੋ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸੁ ਸੁੰਦਰ ਰੀਝ ਰਹੀ ਰਿਝਵਾਂਰ ਸਭੈ ॥੬॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬ੍ਰਿਖਭਾਂਨ ਕੁਮਾਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਜਮੁਨਾ ਤਟ ਕਾਨ ਬਿਰਾਜਤ ਹੈ ॥ ਸਭ ਹੂੰ ਤਨ ਚੰਦਨ ਚਿੱਤ੍ਰ ਕੀਏ ਛਬਿ ਰੰਡ ਪ੍ਰਚੰਡਨ ਛਾਜਤ ਹੈ ॥ ਜਿਹ ਹੇਰਤ ਭੂਖ ਭਜੈ ਮਨ ਕੀ ਲਖਿ ਜਾਹਿ ਘਨੋ ਅਘ ਲਾਜਤ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਰਾਧੇ ਕੋ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰ ਮਨੈ ਰਤਿ ਅਉ ਰਤਿਨਾਥ ਹੂੰ ਲਾਜਤ ਹੈ ॥੭॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬ੍ਰਿਖਭਾਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਸਜੈ ਅਤਿ ਹੀ ਕਰਿ ਕੈ ਸੁ ਹੁਲਾਸ ਹੀਯੋ ॥ ਕਹੂੰ ਕੋਕਿਲ ਕੀਰ ਕਰੀ ਅਹਿ ਕੇਹਰਿ ਮਾਨ ਮਨੋਜ ਕੋ ਛੀਨ ਲੀਯੋ ॥ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਕੇ ਭੇਟਨ ਕਾਜ ਚਲੀ ਸੁਭ ਰੋਰੀ ਕੋ ਭਾਲ ਮੈ ਟੀਕੋ ਦੀਯੋ ॥ ਮਨੋ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੰਡਲ ਮੈ ਕਵਿ ਸਿਯਾਮ ਸੁਹਾਗ ਕੇ ਭਾਗ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਯੋ ॥੮॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਖੇਲਤ ਕੁੰਜ ਗਰੀਨ ਕੇ ਬੀਚ ਲਖੈ ਹਰਿ ਜਾਹਿ ਜੁ ਤੈ ਪਠਈ ਰੀ ॥ ਬਾਂਕੀ ਸੀ ਬਾਨ ਸੋ ਹੇਰਤ ਹੈ ਹਰਿ ਏਕ ਹੀ ਹੇਰਨ ਹੌਹੂੰ ਹਰੀ ਰੀ ॥ ਲੇਤ ਹੈ ਮੋਲ ਮਨੋਜਹ ਕੋ ਉਪਮਾ ਮੁਹਿ ਤੇ ਨਹਿ ਜਾਤ ਕਹੀ ਰੀ ॥ ਮੋਹੇ ਹੈ ਮੀਨ ਮ੍ਰਿਗਾ ਗਿਨਤੀ ਕਹਿ ਕਾਨ ਕੇ ਨੈਨ ਕਿ ਬਾਨ ਸਖੀ ਰੀ ॥੯॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਾਨਤ ਗਵਾਰ ਗਵਾਰ ਕਹਾਂ ਜਿਤਿ ਤੇ ਸਭ ਗਵਾਰਨ ਮੈ ਕਹਐਹੈ ॥ ਚਉਦਹ ਲੋਕ ਸ੍ਰਿਜੇ ਜਿਨ ਕੇ ਤੁਮ ਕੋ ਹਰਿ ਤੋਨ ਕਹਾ ਸੁਖ ਪੈਹੈ ॥ ਚਿੰਤ ਉਠੀ ਚਿਤ ਯੌ ਕਰਿ ਪੈ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਕੀ ਕੇਲ ਕੇ ਖੇਲ ਸਭੈ ਹੈ ॥ ਇਉ ਨਹੀ ਜਾਨਤ ਮੂੜ ਤ੍ਰੀਯ ਘਹਰਾਤ ਘਟਾਸੁਨ ਕੈ ਦੁਖ ਪੈਹੈ ॥੧੦॥ ਦੂਤੀ ਬਾਚ ਨਾਇਕ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਤੇਰੀ ਤਰੀਫ ਸਦੀਵ ਕਰੈ ਮੁਖ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਨਿਤ ਗਾਵਤ ਹੈ ॥ ਹਿਤ ਤੇਰੈ ਸਿੰਗਾਰ ਸਜੇ ਸਜਨੀ ਹਿਤ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬੇਨ ਬਜਾਵਤ ਹੈ ॥ ਹਿਤ ਤੇਰੈ ਹੀ ਚੰਦਨ ਅਉ ਘਨਸਾਰ ਦੋਊ ਘਸਿ ਅੰਗ ਲਗਾਵਤ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਕੋ ਮਨਿ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਖਭਾਨ ਕੁਮਾਰ ਹਰਿਯੋ ਕਹੂੰ ਜਾਨ ਨ ਪਾਵਤ ਹੈ ॥੧੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਹਉ ਤੁਹਿ ਲਿਯਾਵਨਿ ਕਾਜ ਪਠਾਈ ਰੀ ਬੇਗ ਚਲੋ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਚਿਤਾਰੀ ॥ ਤੇਰੋ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰਹੈ ਧਰਿ ਕੈ ਜੁਵਤੀ ਸਭ ਅਉ ਚਿਤਹੂੰ ਤੇ ਬਿਸਾਰੀ ॥ ਅਉ ਹਠ ਤੈ ਤਨ ਕੋਂ ਨ ਤਜੈ ਰਜਨੀ ਬਿਤਈ ਸੁ ਭਈ ਉਜਿਆਰੀ ॥ ਮਾਨ ਮਨਾਵਨਹਾਰ ਤਜਿਯੋ ਤਜ ਤੂੰ ਕਿਉ ਨ ਮਾਨ ਦਈ ਕੀ ਸਵਾਰੀ ॥੧੨॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਗੋਪ ਕੋ ਭੇਖ ਕਬੈ ਧਰਿ ਹੈ ਹਰਿ ਕੁੰਜ ਗਰੀ ਕਬਿ ਆਨ ਬਸੈਹੈ ॥ ਮੋਰ ਪਖੌਅਨ ਕੋ ਧਰਿ ਹੈ ਕਬ ਗਵਾਰਨ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ

ਗੋਰਸਿ ਖੈਹੈ ॥ ਬੇਨ ਬਜੈਹੈ ਕਬੈ ਬਨ ਮੈ ਕਬ ਤੋਹਿ ਬੁਲਾਵਨ ਮੋਹਿ ਪਠੈ ਹੈ ॥ ਮਾਨ ਕਹਿਯੋ ਹਮਰੋ ਹਰਿ ਪੈ ਚਲ ਰੀ ਬਹੁਰੋ ਹਰਿ ਹਾਥ ਨ ਐਹੈ ॥੧੩॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਹੋ ਜਸੁਧਾ ਕੇ ਸੁ ਐਹੈ ਕਬੈ ਹਰਿ ਕੁੰਜ ਗਰੀਨ ਕਬੈ ਬਸਿ ਹੈ ॥ ਕਬਿ ਕਾਨ ਕਹਾਇ ਹੈ ਆਪਨ ਕੋ ਤੇਰੋ ਰੂਪ ਕੀ ਰਾਸ ਕਬੈ ਰਸਿ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਿਜਨਾਰਿ ਗਵਾਰਿ ਤੂੰ ਰਾਰ ਕਰੈ ਹਰਿ ਜਾਨਤ ਇਓ ਹਮਰੇ ਬਸਿ ਹੈ ॥ ਤਜਿ ਅਉ ਹਠਿ ਸਿਯਾਮ ਪੈ ਬੇਗ ਚਲੋ ਨਹੀ ਤੋਹਿ ਸਭੈ ਚਤੁਰਾ ਹਸਿ ਹੈ ॥੧੪॥ ਨਾਂਯਕਾ ਬਾਚ ਦੂਤੀ ਪ੍ਰਤਿ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਿਹ ਗੋਰਸ ਕਾਜ ਗਵਾਰ ਗਵਾਰਨਿ ਆਪ ਗ੍ਰੀਨ ਮੈ ਜਾਇ ਗਹੀ ਹੈ ॥ ਸੈਕਕ ਸਿਜਾਮ ਸਖਾ ਲੀਏ ਸੰਗ ਹਨੀ ਮਟਕੀ ਦੀਓ ਢਾਰ ਦਹੀ ਹੈ ॥ ਕਾਹੇ ਕਹੋ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹੁ ਕਾਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਨ ਜਾਤ ਕਹੀ ਹੈ ॥ ਨੇਹ ਕਹਾ ਕਰਬੋ ਤਿਹ ਸੋ ਸਖੀ ਗਵਾਰਣ ਕੀ ਜਿਨ ਗਾਰ ਸਹੀ ਹੈ ॥੧੫॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਾਂਕ ਸੀ ਬੀਨ ਸੀਂਗਾਰ ਅੰਗਾਰ ਸੇ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕਟਾਰੇ ॥ ਜਵਾਲ ਸੀ ਜਉਨ ਜੁਡਾਈ ਸੀ ਜੇਬ ਸਖੀ ਘਨਸਾਰ ਕਿ ਸਾਰ ਕਿ ਆਰੇ ॥ ਰੋਗ ਸੇ ਰਾਗ ਬਿਰਾਗ ਸੇ ਬੋਲਬ ਬਾਰਦ ਬੁੰਦ ਕਿ ਬਾਨ ਬਿਸਾਰੇ ॥ ਹੂਲ ਸੇ ਹਾਵ ਹੁਲਾਸ ਸੋ ਹੇਰਬ ਹਾਰਨ ਹੋਹਿ ਭੁਜੰਗਮ ਕਾਰੇ ॥੧੬॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਾਟੇਂ ਸੋ ਕਾਜਰ ਕ੍ਰਾਂਤ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸੀ ਹੈ ਸੁਖ ਬਿਯਾਧਿ ਬਿਯਾਰ ਬਹੀ ਰੀ ॥ ਕਾਕਿ ਸੀ ਕੋਕਿਲ ਕੂਕ ਕਲਾਲ ਮ੍ਰਿਨਾਲ ਕਿ ਬਿਯਾਲ ਘਰੀ ਕਿ ਛੁਰੀ ਰੀ ॥ ਭਾਰ ਸੋਂ ਭਉਨ ਭਯਾਂਨਕ ਭੂਖਨ ਜਉਨ ਕੀ ਜਵਾਲ ਸੋਂ ਜਾਤ ਜਰੀ ਰੀ ॥ ਬਾਨ ਸੀ ਬੀਨ ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਬਸੰਤ ਕੋ ਅੰਤ ਕਿ ਅੰਤ ਸਖੀ ਰੀ ॥੧੭॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਾਦਰ ਬੀਰ ਸਨਾਹਿ ਸਜੇ ਘਹਰਾਤ ਘਟਾ ਸੁਨਿ ਹੈ ਹਿਹਨਾਰੀ ॥ ਦਾਦਿਰ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੋਰਨ ਸੋਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿ ਕਿ ਬਿੱਜੁਲਤਾ ਚਮਕਾਰੀ ॥ ਬਾਨ ਸੀ ਬੂੰਦ ਬਲਾਇ ਸੀ ਬਿਯਾਰ ਬੰਦੂਕ ਸੀ ਓਰਨ ਕੀ ਬਰਖਾ ਰੀ ॥ ਸ੍ਰੋਨਤ ਬਾਰ ਝਖੀ ਜੈਸੋ ਦਾਰਦ ਖੇਤ ਰਹੋ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਬਿਨਾ ਰੀ ॥੧੮॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਾਂਨ ਸੀ ਬਿਯਾਰ ਬਿਰਲਾਪ ਸੋਂ ਬੋਲਬ ਬਾਂਕ ਸੀ ਬੀਨ ਬਜੰਤ੍ਰ ਬਿਰਥਾਰੇ ॥ ਜੰਗ ਸੇ ਜੰਗ ਮੁਚੰਗ ਉਪੰਗ ਦੁਖੰਗ ਅਨੰਗ ਕੇ ਅੰਕ ਕਿਆਰੇ ॥ ਚਾਂਦਨੀ ਚੰਦ ਚਿਤਾ ਚਹੂ ਓਰ ਤੇ ਚੂਕ ਕਿ ਹੂਕ ਕੋਕਿਲ ਸੀ ਮਾਰੇ ॥ ਭਾਰ ਸੋ ਭਉਨ ਭਯਾਨਕ ਭੂਖਨ ਫੂਲਨ ਫੂਲ ਫਨੀ ਫ਼ਨਵਾਰੇ ॥੧੯॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਰਾਈ ਰਮੂਜ ਰਜਾਈ ਰੀ ਮਾਈ ਰਨਾਈ ਰਮਾਨਜ ਨੈਕ ਰਿਝੈਬੋ ॥ ਦਾਂਨਿ ਕਿ ਕਾਂਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪਯਾਂਨ ਸਯਾਮ ਸੋ ਰੂਪ ਕੀ ਰਾਸ ਰਸੈਬੋ ॥ ਮਉਜ ਸੀ ਮਾਰ ਹਜਾਰ

ਸੀ ਹਾਰ ਮਨੋ ਸੁਭ ਗੀਤ ਸਿੰਗਾਰ ਸੁਹੈਬੋ ॥ ਹੇਮ ਪਹਾਰ ਸੋਂ ਹੇਰਬ ਯਾਰ ਕਹੋ ਰੀ ਸੋ ਹਾਸ ਹੁਲਾਸ ਚਿਤੈਬੋ ॥੨੦॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਖੰਜਨ ਸੇ ਮਨ ਰੰਜਨ ਹੈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸਿਯਾਮ ਸੋ ਅੰਜਨਿਆਰੇ ॥ ਬਾਂਨਨ ਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਬਾਰਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਦਸੇਸ ਤੇ ਐਸੇ ਨ ਜਾਂਹਿ ਸਵਾਰੇ ॥ ਖੰਜਨ ਸੇ ਸਮ ਕੰਜਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤ ਮੋਚਨ ਭਾਂਮਨ ਕੇ ਕਜਰਾਰੇ ॥ ਨੇਹ ਰੰਗੇ ਕਿ ਰੰਗੇ ਰੰਗ ਕਾਹੂੰ ਕੇ ਕਾਂਨ ਕੇ ਨੈਨ ਸਖੀ ਮਤਵਾਰੇ ॥੨੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੀਸੇ ਸਹਾਬ ਕਿ ਫੂਲ ਗੁਲਾਬ ਕਿ ਮਿਤਿ ਕਿਧੋ ਮਦਰਾ ਕੇ ਸੇ ਪਿਯਾਰੇ ॥ ਬਾਂਨਨ ਸੇ ਮਤਵਾਰਨ ਸੇ ਤਰਵਾਰਨ ਸੇ ਕਿ ਬਿਖੀ ਬਿਖਵਾਰੇ ॥ ਨਾਗਿਨ ਕੇ ਕਜਰਾਰਨ ਕੇ ਦੁਖ ਟਾਰਨ ਸਯਾਮ ਸੋ ਨੀਂਦ ਨਿਦਾਰੇ ॥ ਹੇਰੇ ਤੇ ਲਾਜ ਤਨੈ ਛੁਟ ਜਾਤ ਹੈ ਕਾਂਨ ਕੇ ਨੈਨ ਕਿ ਬਾਂਨ ਬਿਸਾਰੇ ॥੨੨॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਵਾਰੀ ਹਉਂ ਨੰਦਕੁਮਾਰ ਕੇ ਰੂਪ ਪੈ ਜਾਂ ਪਰ ਕੋਟ ਮਨੋਜ ਸੇ ਵਾਰੇ ॥ ਨਾਰਦ ਸੇ ਸੁਕ ਸਾਰਦ ਸੇ ਜਿਨ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਹਿ ਕੇ ਫੁਨਿ ਹਾਰੇ ॥ ਸੇਖ ਸਹੰਸ੍ਰ ਧਰੇ ਮੁਖ ਯਾਂਹੀ ਤੇ ਬੀਤ ਗਏ ਜੁਗ ਪਾਰ ਨ ਪਾਰੇ ॥ ਸੁਨ ਰੀ ਸਖਿ ਕਾਂਨ ਬਸੇ ਸਭ ਠਾਂ ਕਜਰਾ ਬਿਨ ਨੈਨ ਭਏ ਕਜਰਾਰੇ ॥੨੩॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਬਹੂੰ ਹਮਰੀ ਸੁਧਹੂੰ ਲਹਿਹੈਂ ਹਰ ਕਾਹੂੰ ਕੇ ਹਾਥ ਸੰਦੇਸ ਪਠੈਹੈਂ ॥ ਗੋਕਲ ਯਾਕਿ ਕਬੈ ਕਰਿ ਹੈਂ ਕਬ ਕਾਤਿਕ ਕੀ ਰੁਤਿ ਰਾਸ ਮਚੈਹੈਂ ॥ ਮੋਹਨ ਫਾਗ ਕਬੈ ਮੰਡ ਹੈ ਹਮਰੋ ਕਬ ਸੋਕ ਬਿਦਾ ਕਰਿ ਦੈਹੈਂ ॥ ਚਿੱਤ ਕੀ ਬਾਤ ਕਬੈ ਸਜਣੀ ਕਹੁ ਰੀ ਕਹੁ ਰੀ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ ਕਬੈਹੈਂ ॥੨੪॥ ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਵਕੀ ਤਨੱਯਾ ਕਹੋ ਮੁਸਲੀ ਕੇ ਭੱਯਾ ਕਹੋ ਰਾਧਾ ਕੇ ਰਮੱਯਾ ਕਹੋ ਮੁਰ ਕੇ ਮਰੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਸੰਤਨ ਸਹੱਯਾ ਕਹੋ ਦੈਂਤਨ ਦਲੱਯਾ ਕਹੋ ਬਾਰਨ ਬਚੱਯਾ ਕਹੋ ਸੰਕਟ ਕਟੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਕਾਰਨ ਕਰੱਯਾ ਕਹੋਂ ਰਮਾਂ ਕੇ ਰਿਝੱਯਾ ਕਹੋ ਸਾਗਰ ਮਥੱਵਾ ਕਹੌ ਬਿੱਸਵ ਕੇ ਬਨੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਬੇਦਨ ਬਨੱਯਾ ਕਹੋ ਦਵਾਰਕਾ ਬਸੱਯਾ ਕਹੋ ਕੌਸਤ ਧਰੱਯਾ ਪਾਂਚਜੰਨ ਕੈ ਬਜੱਯਾ ਹੈਂ ॥੨੫॥ ਕਬਿਤ ॥ ਧੇਨ ਕੇ ਚਰੱਯਾ ਕਹੋ ਬੇਂਨ ਕੇ ਬਜੱਯਾ ਕਹੋ ਗੋਕਲ ਬਸੱਯਾ ਕਹੋ ਬ੍ਰਿਜ ਕੈ ਰਹੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਮਾਖਨ ਭਖੱਯਾ ਕਹੋ ਗੋਰਸੁ ਲੁਟੱਯਾ ਕਹੋ ਚੀਰਨ ਚੁਰੱਯਾ ਕਹੋ ਗੁਆਰਨ ਹਰੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਆਨੰਦ ਦਿਵੱਯਾ ਕਹੋ ਸਾਰਿੰਗ ਧਰੱਯਾ ਕਹੋ ਪੂਤਨਾ ਮਰੱਯਾ ਕਹੋ ਤਾਲ ਕੇ ਕਤੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਨਾਗ ਕੇ ਨਥੱਯਾ ਕਹੋ ਬਿਯਾਧ ਕੇ ਬਧੱਯਾ ਕਹੋ ਭੀਖਮ ਤਨੱਯਾ ਕੇ ਕਨੱਯਾ ਜੂ ਹਰੱਯਾ ਹੈਂ ॥੨੬॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕੰਸ ਕੇ ਬਧੱਯਾ ਕਹੋ ਕੇਸੀ ਕੇ ਮਰੱਯਾ ਕਹੋ ਕਾਰੀ ਕੇ ਹਨੱਯਾ ਕਹੋ ਕੁੰਜਨ ਭ੍ਰਮੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਸਾਹਨ ਕੇ ਸਾਹ ਕਹੋ ਸੰਤਨ ਸਨਾਹਿ ਕਹੋ

ਕਰੀ ਕਰਿ ਬਾਹ ਕਹੋ ਰਾਮ ਜੂ ਕੇ ਭੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਨਾਹ ਕਹੋ ਸਾਚੋ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਕਹੋ ਦੁੱਜਨ ਕੇ ਦਾਹ ਕਹੋ ਦੈਂਤਨ ਦਲੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਆਰਿਨ ਕੋ ਅਰ ਕਹੋ ਸੰਤਨ ਸਹਾਰ ਕਹੋ ਦਾਂਨ ਹੂੰ ਕੀ ਧਾਰ ਕਾਂਨ ਕੇਸਵ ਕਨੱਯਾ ਹੈਂ ॥੨੭॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੰਸੀ ਕੇ ਬਜੱਯਾ ਕਹੋ ਬ੍ਰਿਜ ਕੇ ਰਹੱਯਾ ਕਹੋ ਬਿਯਾਧਿ ਕੇ ਬਧੱਯਾ ਕਹੋ ਬਿਸਵ ਕੇ ਬਨੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਬੇਦ ਨੇ ਉਚਰੈਯਾ ਕਹੋ ਬਾਰਨ ਬਚੱਯਾ ਕਹੋ ਬੁੱਧਿ ਕੇ ਬਢੱਯਾ ਬਲਰਾਮ ਜੂ ਕੇ ਭੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਬੀਰ ਬਿਚਰੱਯਾ ਕਹੋ ਬੈਰਨ ਹਨੱਯਾ ਕਹੋ ਬਿਖ ਕੇ ਬਟੱਯਾ ਬ੍ਰਿਜ ਬਨਤਾ ਲਭੱਯਾ ਹੈਂ ॥ ਬਨ ਕੇ ਭ੍ਰਮੱਯਾ ਕਹੋ ਬਛਰਾ ਚਰੱਯਾ ਕਹੋ ਜਾ ਕੀ ਸਭ ਲੇਤ ਕਵਿ ਕੋਵਿਦ ਬਲੱਯਾ ਹੈਂ ॥੨੮॥ ਅਥ ਬਿਯੋਗਨੀ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬੈਰੀ ਸੀ ਬਿਯਾਰ ਬਿਯੋਗ ਸੋਂ ਬੀਰਨ ਬਾਂਕ ਸੋ ਬੋਲ ਬਜੰਤ੍ਰ ਬ੍ਰਿਥਾਰੇ ॥ ਬਾਦਰ ਬੂੰਦ ਬਿਸਾਰੇ ਸੇ ਬਾਨ ਸੁ ਬਾਰਨ ਮੱਤ ਬੁਰੇ ਬਿਕਰਾਰੇ ॥ ਬਾਗ ਬਨਿਯੋ ਬਨ ਸੋਂ ਬਿਸ ਬੈਠਕ ਜਾਂ ਦਿਨ ਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਥ ਬਿਸਾਰੇ ॥ ਬਿਯਾਧਿ ਸੀ ਬੀਨ ਬਿਨਾਂ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਲਮ ਬੀਰੀ ਨ ਹੋਹਿ ਬਿਖੀ ਬਿਖਯਾਰੇ ॥੨੯॥ ਕਬਿਤ ॥ ਚਿਤਾ ਜੈਸੋ ਚੰਦਨ ਚਰਾਗ ਲਾਗੇ ਚਿੰਤਾ ਸਮ ਚੇਟਕ ਸੋ ਚਿੱਤ੍ਰ ਚਾਰੁ ਚਾਬੁਕ ਸੁ ਸੈਲ ਸੀ ॥ ਚਿਤਾ ਜੈਸੋ ਚੀਰ ਚਪਲਾ ਸੀ ਚਿਤਵਨ ਲਾਗੈ ਚੀਰਬੇ ਸੀ ਚੌ ਪਖਾ ਸੁਹਾਤ ਨ ਰੁਚੈਲ ਸੀ ॥ ਚੰਗਲ ਸੀ ਚੌਪ ਸਰ ਚਾਂਪ ਜੈਸੋ ਚਾਮੀਕਰਿ ਚੋਟ ਸੀ ਚਿਨੌਤੀ ਲਾਗੈ ਸੀਗੀ ਲਾਗੈ ਸੈਲ ਸੀ ॥ ਚਟਕ ਚਪੇਟ ਸੀ ਲਗਤ ਚਿੰਤਾਨਾਥ ਬਿਨ ਚਾਬਕ ਸੌ ਚੌਰ ਲਾਗੈ ਚਾਂਦਨੀ ਚੁਰੈਲ ਸੀ ॥੩੦॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਹਉ ਇਤ ਘੂੰਮਤ ਪ੍ਰੇਮ ਛਕੀ ਅਤਿ ਘੋਰਤ ਹੈ ਉਹਿ ਘਾ ਘਨ ਕਾਰੋ ॥ ਕਉਨ ਹੀਂ ਘਾਤ ਮਿਲੋ ਘਨਸਿਯਾਮ ਕੋ ਘੋਰ ਕਰੈ ਹਮ ਪੈ ਘਰਵਾਰੋ ॥ ਮੋ ਘਟ ਤੇ ਘਿਰਿ ਜਾਤ ਸਖੀ ਮਨੋ ਬੀਤਤ ਏਕ ਘਰੀ ਜੁਗ ਸਾਰੋ ॥ ਘਾਇਲ ਕੈ ਘਨਸਿਯਾਮ ਗਏ ਘਰ ਐਹੈ ਕਬੈ ਸਖੀ ਮੋਹਨ ਪਿਯਾਰੋ ॥੩੧॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬੈਠੀ ਇਤੈ ਹੌਂ ਸਿੰਗਾਰ ਸਜੇ ਭਈ ਸੈਨ ਸਮੈ ਘਨਸਿਯਾਮ ਨ ਆਏ ॥ ਖੋਜਤ ਬਾਟ ਨ ਪਾਈ ਕਿਧੋ ਘਨ ਘੋਖ ਸੁਨਿਯੋ ਘਰ ਤੇ ਨ ਸਿਧਾਏ ॥ ਘੇਰ ਕਿਧੋ ਬ੍ਰਿਜ ਲੋਗਨ ਕੋ ਸੁਨਿ ਕੈ ਮਨ ਮੈ ਸੁ ਘਨੈ ਡਰਪਾਏ ॥ ਸਿਯਾਮ ਨ ਆਏ ਸਖੀ ਕਹੂੰ ਕਾਹੇ ਤੇ ਕਹੂੰ ਸੁ ਬੈਰਨਿ ਹੂੰ ਬਿਰਮਾਏ ॥੩੨॥ ਕਬਿਤ ॥ ਬੈਠੀ ਹੁਤੀ ਸੱਜ ਹੌਂ ਸਿੰਗਾਰ ਸਭ ਸਖਿਨ ਮੋ ਏਹੀ ਬੀਚ ਕਾਨ ਜੂ ਦਿਖਾਈ ਮੁਹਿ ਦੈ ਗਯੋ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਸਭਨ ਕੀ ਸੁੱਧਿ ਮੈ ਬਿਸਾਰ ਦਈ ਚੇਟਕ ਚਲਾਇ ਮਨੋ ਚੇਰੀ ਮੋਹਿ ਕੈ ਗਯੋ ॥ ਕਹਾਂ ਕਰੋ ਕਾ ਪੈ ਜਾਊਂ ਜਰੋ ਕਿਧੋ ਬਿਖ ਖਾਊਂ

ਜਾਨਤ ਹੋਂ ਬੀਸ ਬਿੱਸ ਬਿਛੂ ਸੋ ਡਸੈ ਗਯੋ ॥ ਚਖਨ ਚਿਤੌਨ ਸੋ ਚੁਰਾਇ ਚਿਤ ਮੇਰੋ ਲੀਨੋ ਲਟਪਟੀ ਪਾਗ ਸੋ ਲਪੈਟ ਮਨੁ ਲੈ ਗਯੋ ॥੩੩॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਿਯਾਕੁਲ ਹੈ ਬ੍ਰਿਖਭਾਂਨ ਸੁਤਾ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਲਮ ਕੋ ਬਿਲਲਾਵਤ ਹੈ ॥ ਜਬ ਬਾਂਕੇ ਬਿਹਾਰੀ ਹੈ ਜਾਇ ਤਬੈ ਕਹਿ ਕੈ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰਿ ਬੁਲਾਵਤ ਹੈ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤ ਬਿਯੋਗ ਬਡੇ ਬਸਿ ਹੈ ਮਨ ਤੇ ਨ ਕਬੈ ਬਿਸਰਾਵਤ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਿਜ ਬੀਥਨ ਤੇ ਬਨ ਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਬੀਥਨ ਦਿਯੋਸ ਨਿਸਾ ਬਿਰਮਾਵਤ ਹੈ ॥੩੪॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਬਹੁ ਬਿਯਾਕੁਲ ਹਵੈ ਬਨ ਬੀਥਨ ਮੈ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀ ਬੇਣ ਬਜਾਵਤ ਹੈ ॥ ਬਹਿਕੀਯੋ ਸੁ ਫਿਰੈ ਬਿਨ ਚੈਨ ਬਲਾਇ ਲਯੋ ਬੋਲਤ ਹੂ ਬਿਲਲਾਵਤ ਹੈ ॥ ਨਹੀ ਬੇਗ ਸੋ ਕਾਹੂੰ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੈ ਬਿਧਵਾ ਬਨ ਬਿਸਰਾਵਤ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰਿ ਚਲੋ ਬਨਿ ਕੈ ਬ੍ਰਿਜ ਤੇ ਬਨ ਮੈ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਬੁਲਾਵਤ ਹੈ ॥੩੫॥ ਅਥ ਨੇਤ੍ਰ ਸੋਭਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕੇ ਕਬਿਤ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੋਹਤ ਸੁਧ ਸੁਧਾਰੇ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਜੋਬਨ ਜੋਤ ਸੁਭਾਇ ਭਰੇ ਹੈ ॥ ਸਾਰਸ ਸੋਮ ਸੁਰਾ ਅਰੁ ਸ੍ਰੀ ਸਸਿ ਕੰਜ ਕੁਰੰਗਨ ਕ੍ਰਾਂਤ ਹਰੇ ਹੈ ॥ ਖੰਜਨ ਔ ਮਕਰੰਧ੍ਰਜ ਮੀਨ ਨਿਹਾਰ ਸਭੈ ਮਨ ਲਾਜ ਮਰੇ ਹੈ ॥ ਲੋਚਨ ਸ੍ਰੀ ਨੰਦਨੰਦਨ ਕੇ ਬਿਧਿ ਮਾਨਹੁ ਬਾਨ ਬਨਾਇ ਧਰੇ ਹੈ ॥੩੬॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਰੀਝ ਭਰੇ ਰਸ ਰੀਤ ਭਰੇ ਅਤਿ ਰੂਪ ਭਰੇ ਸੁਖਪਯਤ ਹੇਰੇ ॥ ਚਾਰ ਚਕੋਰ ਸਰੋਰਹੁ ਸਾਰਸ ਮੀਨ ਕਰੈ ਮ੍ਰਿਗ ਖੰਜਨ ਚੇਰੇ ॥ ਭਾਗ ਭਰੇ ਅਨੁਰਾਗ ਭਰੇ ਸੁ ਸੁਹਾਗ ਭਰੇ ਮਨ ਮੋਹਤ ਮੇਰੇ ॥ ਮਾਨ ਭਰੇ ਸੁਖ ਖਾਂਨ ਜਹਾਨ ਕੋ ਲੋਚਨ ਸੀ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਤੇਰੇ ॥੩੭॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਤਿ ਅਨੂਪ ਅਨੰਦ ਭਰੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁਖ ਕੇ ਦੈਨ ॥ ਮੋਹਤ ਮਨ ਮੇਰੋ ਸਦਾ ਮੀਤ ਤਿਹਾਰੇ ਨੈਨ ॥੩੮॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਰੂਪ ਭਰੇ ਰਾਗ ਭਰੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਾਗ ਭਰੇ ਮ੍ਰਿਗ ਔ ਮਮੋਲਨ ਕੀ ਮਾਨੋ ਯਹਿ ਖਾਂਨ ਹੈ ॥ ਮੀਨ ਹੀਨ ਕੀਨੇ ਛੀਨ ਲੀਨੇ ਹੈ ਬਿਧੂਪ ਰੂਪ ਚੰਚਲ ਚਪਲ ਚਾਰੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸਮਾਨ ਹੈ ॥ ਲੋਕੋ ਕੇ ਉਜਾਗਰ ਹੈਂ ਸੁਖ ਹੂੰ ਕੇ ਸਾਗਰ ਹੈਂ ਸੁ ਗੁਨਨ ਕੇ ਨਾਗਰ ਹੈਂ ਸੋਭਾ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ ॥ ਸਾਹਿਬੀ ਕੀ ਸੀਰੀ ਭਰੇ ਚੇਟਕ ਕੀ ਚੀਰੀ ਪੜ੍ਹੇ ਆਲੀ ਤੇਰੇ ਨੈਨ ਰਾਮ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇਸੇ ਬਾਨ ਹੈਂ ॥੩੯॥ ਕਬਿਤ ॥ ਅਖੀਆਂ ਦੁਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸੁਰਮੇ ਕੂੰ ਪਾਂਇ ਪਿਯਾਰੀ ਛਾਤੀਆਂ ਦੁਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚੰਦਨ ਲਗਾਵਣਾ ॥ ਬਿੰਦੀ ਬੰਦੀ ਬੇਸਰ ਬਣਾਇ ਬਾਜੂਬੰਦਾਂ ਤਾਈ ਸੀਸ ਉਤੇ ਭੋਰਾ ਸੀਸਫੂਲ ਭੀ ਛਕਾਵਣਾ ॥ ਭੰਗ ਕੂ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕੈ ਅਫੀਮ ਘਣੀ ਖਾਇ ਕੈ ਖੁਸਾਲ ਹਵੈ ਕੇ

ਖੇਲ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦਾ ਮਚਾਵਣਾ ॥ ਛਪਿ ਨਹੀਂ ਜਾਵਣਾ ਰਿਝਾਵਣਾਂ ਯਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਤਿ ਯਾਰੜੀ ਜਰੂਰ ਸਾਥੈ ਆਵਣਾ ਹੀ ਆਵਣਾ ॥੪੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਦੇਸ ਪਤਿ ਬਿਯਾਪਤ ਅਧਿਕ ਅਨੰਗ ॥ ਤਨ ਈਹਾ ਮੋ ਮਨ ਚਲਿਯੋ ਪੀਯਾ ਤਿਹਾਰੇ ਸੰਗ ॥੪੧॥ ਕਬਿਤ ॥ ਸਵੇਤਤਾ ਬਿਭੂਤ ਅਰੁ ਮੇਖਲੀ ਨਮੇਖ ਸੰਦੀ ਅੰਜੂ ਦੀ ਸੇਲੀ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਸੁਭ ਭਾਖਣਾ ॥ ਭਗਵਾ ਸੁ ਭੇਸ ਸਾਡੇ ਨੈਣਾਂ ਦੀ ਲਲਾਈ ਸਈਓ ਯਾਰੜੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਏਹ ਕੰਦ ਮੂਲ ਚਾਖਣਾ ॥ ਰੋਦਨ ਦਾ ਮਜਨ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਪਤ੍ਰੀ ਗੀਤ ਗੀਤਾ ਦੇਖਣੇ ਦੀ ਭਿਛਾ ਦੁਖੁ ਧੂਆ ਆਗੈ ਰਾਖਣਾ ॥ ਊਧੋ ਏਨਾਂ ਗੋਪੀਯਾਂ ਦਿਆਂ ਅਖੀਆ ਦਾ ਜੋਗ ਸਾਰਾ ਨੰਦ ਕੇ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਜਾਇ ਆਖਣਾ ॥੪੨॥ ਅਥ ਬੀਰ ਰਸ ਦੇ ਕਬਿਤ ॥ ਹਲ ਕਾ ਹਜਾਰ ਹਾਲੇ ਹਯਨ ਹਮੇਲੈ ਹਾਲੀ ਹਾਕ ਗਿਰ ਹਾਲਯੋ ਹਾਕ ਮਾਰੈ ਗਿਰ ਹਲਹਾਲਿਯੋ ॥ ਹਲਾਹਲ ਧਰ ਹਾਲਿਯੋ ਹਾਲਿਯੋ ਭੂਅ ਲੋਕ ਸਭ ਹਰੀ ਹੂੰ ਸਮੇਤ ਹਰਿ ਜੂ ਹੂ ਆਪ ਦਹਿਲਿਯੋ ॥ ਮਹਾਂ ਹਾਲ ਚਾਲ ਮੈ ਹਿਰਾਸ ਭੈ ਸੰਗੋ ਆਨ ਐਸੇ ਮੈ ਹਿਰੌਲਨ ਕੋ ਹਾਕ ਹਾਕ ਤੈ ਦਲਿਯੋ ॥ ਹਿੰਗੁਲਾ ਹਿਮਾਲੈ ਹਾਲਿਯੋ ਹਬਸ ਹਰੇਵ ਹਾਲਿਯੋ ਹੇਮ ਗਿਰ ਹਾਲੀਯੋ ਹਠੀ ਨ ਹਠ ਤੈ ਹਲਿਯੋ ॥੪੩॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਸੰਗੋ ਸੰਭਾਰ ਕੈ ਸਾਂਗ ਭਲੀ ਕਰਿ ਓ ਕਟਿ ਪੈ ਚਟ ਬਾਂਧ ਕ੍ਰਿਪਾਨੀ ॥ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਪਰਿਯੋ ਅਰਿ ਸੈਨ ਕੇ ਸਾਮੁਹਿ ਸੰਕ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਮਾਰ ਦਏ ਸਿਰਦਾਰ ਬਡੇ ਕਰਿ ਕੋਪ ਫਿਰਿਯੋ ਇਹ ਭਾਂਤ ਕੰਪਾਨੀ ॥ ਸੂਰ ਡੁਲੇ ਸਿਰਦਾਰ ਸਭੈ ਨ ਡੁਲਿਯੋ ਰਣ ਤੇ ਬਸੁਧਾ ਹੂ ਡੁਲਾਨੀ ॥੪੪॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਦ ਕੇ ਪੀਏ ਮਦ ਮਤ ਮਹਾਮਤ ਪੀਲਨ ਪੇਲ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਢੂਕੇ ॥ ਮਾਰਿ ਹੀ ਮਾਰ ਹਜਾਰ ਸਵਾਰ ਉਘਾਰ ਹਥਿਯਾਰ ਸਭੈ ਮਿਲ ਕੂਕੇ ॥ ਛੋਰ ਬਿਚਾਰਿ ਕਰਿਯੋ ਸੁਭ ਵਾਰ ਇਹੀ ਬਟਪਾਰ ਤਬੈ ਘਰ ਫੂਕੇ ॥ ਮਾਰੇ ਪਰੇ ਅਰਿ ਭਾਰੇ ਮਹੀ ਪਰਿ ਹਾਥ ਲਗੈ ਅਰਿ ਹਾਸੀ ਹਨੂੰ ਕੇ ॥੪੫॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਾਰੂ ਬਜੇ ਮਹਾਂ ਮਾਰਿ ਮਚੇ ਪਿਯੇ ਮਯ ਕੇ ਮਹੀਪ ਮਹਾਂ ਮਤਵਾਰੇ ॥ ਕਿਯੋ ਹੂੰ ਨ ਭਾਜਤ ਗਾਜਤ ਹੈ ਰਣ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਜਾਇ ਨਗਾਰੇ ॥ ਮਾਰ ਹੀ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰ ਸਭੈ ਭਟ ਆਨ ਪਰੇ ਹਥਿਯਾਰ ਉਘਾਰੇ ॥ ਭਾਰੇ ਪਰੇ ਅਰਿ ਮਾਰੇ ਮਹੀ ਪਰ ਹਾਥ ਲਗੈ ਹਨਵੰਤ ਤਿਹਾਰੇ ॥੪੬॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਹਾਂਕ ਹਜਾਰ ਹਿਮਾਲਯ ਸੇ ਹਲਕਾ ਹਨਿ ਕੈ ਹਠਵਾਰ ਹਨੂੰ ਕੇ ॥ ਹੇਰਨ ਹੇਤ ਮਹਾਹਵ ਮੈ ਭਟ ਲਾਲ ਹਥਿਯਾਰ ਹਹਾ ਕਹ ਢੂਕੇ ॥ ਹਾਲ ਉਠਿਯੋ ਗਿਰ ਹੇਮ ਹਰੇਵ ਹੂੰ ਹੇਰਤ ਲਾਗ

ਹਰੀ ਹਰਿ ਜੂ ਕੇ ॥ ਹਾਰ ਗਿਰੇ ਬਿਨ ਹਾਰ ਰਹੇ ਅਰਿ ਹਾਥ ਲਗੇ ਅਰਿ ਹਾਸੀ ਹਨੂੰ ਕੇ ॥੪੭॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਬਾਚ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਮਧੁਕੈਟਭ ਕੇ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਕੇ ਮਨੁ ਕੇ ਨਲ ਕੇ ਚਲਤੇ ਨ ਚਲੀ ਗਉ ॥ ਰਾਵਨ ਕੋ ਰਘੁ ਕੋ ਅਜੁ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਾਥ ਦਯੋ ਰਘੁਨਾਥ ਬਲੀ ਕਉ ॥ ਸੰਗ ਰਹੀ ਅਬ ਲੌ ਕਹੁ ਕੌਨ ਕੇ ਸਾਚ ਕਹੋ ਅਘ ਓਘ ਦਲੀ ਸਉਂ ॥ ਚੇਤ ਰੇ ਚੇਤ ਅਜੋ ਚਿਤ ਮੈ ਜੜ ਕਾਹੂੰ ਕੇ ਸੰਗ ਹਲੀ ਨਾ ਚਲੀ ਹਉਂ ॥੪੮॥ ਕਬਿਯੋ ਬਾਚ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕਾਗਜ ਦੀਪ ਸਭੈ ਕਰਿ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਾਥ ਮਹਾਰਣ ਕੀ ਮਸੁ ਕੈਹੋਂ ॥ ਕਾਟ ਬਨਾਸਪਤੀ ਸਿਗਰੀ ਲਿਖਬੇ ਹੂੰ ਕੇ ਲੇਖਨ ਕਾਜ ਬਨੈ ਹੋਂ ॥ ਸਾਰਸੂਤੀ ਬਕਤਾ ਕਰ ਕੈ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ਗਨੇਸ ਕੇ ਹਾਥ ਲਿਖੈ ਹੋਂ ॥ ਕੋਟ ਕਬਿਤਨ ਜੋ ਕਰਿ ਹੋਂ ਤੁਮ ਕੋ ਨ ਤਊ ਪ੍ਰਭ ਨੈਕ ਰਿਝੈਹੋਂ ॥੪੯॥

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ ॥

ਮਾਝ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਖਾਲਸਾ ਦੀਦਾਰ ਆਏ ਲਗਾ ਤਬ ਉਚਾਰ ਹੋਇਆ ॥
ਸੁਣ ਕੈ ਸੱਦੁ ਮਾਹੀ ਦਾ ਮੇਹੀ ਪਾਣੀ ਘਾਹੁ ਮੁਤੋ ਨੇ ॥
ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨ ਰਲੀਆ ਕਾਈ ਕੋਈ ਸੌਕ ਪਿਯੋ ਨੇ ॥
ਗਇਆ ਫਿਰਾਕੁ ਮਿਲਿਆ ਮਿਤੁਮਾਹੀ ਤਾਂਹੀ ਸੁਕਰ ਕੀਤੋ ਨੇ ॥੧॥

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ ॥

[ਸਿਖੀ ਰਹਿਤ]

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਿਖੀ ਪੰਜ ਹਰਫ ਅਸਤ ਕਾਫ ॥ ਹਰਗਿਜ ਨ ਬਾਸ਼ਦ ਅਜੀਂ ਪੰਜ ਮੁਆਫ ॥੧॥ ਕੜਾ ਕਾਰਦੋ ਕੱਛ ਕੰਘੇ ਬਿਦਾਂ ॥ ਬਿਲਾ ਕੇਸ ਹੇਚ ਅਸਤ ਜੁਮਲੇ ਨਿਸਾਂ ॥੨॥ ਹਰਫ ਹਾਇਕਾਤ ਅਸਤ ਅਜੀਂ ਪੰਜ ਕਾਫ ॥ ਬਿਦਾਨੰਦ ਬਾਵਰ ਨ ਗੋਯਮ ਖਿਲਾਫ਼ ॥੩॥ ਹੁੱਕਾ ਹਜਾਮਤ ਹਲਾਲੋ ਹਰਾਮ ॥ ਬਾ ਰੀਸ਼ੇ ਹਿਨਾਂ ਕਰਦ ਰੂ ਸਿਯਾ ਫਾਮ ॥੪॥

ੴ ਹੁਕਮ ਸੱਤਿ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥

ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਹ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ॥

ਕਮਾਲੇ ਕਰਾਮਾਤ ਕ਼ਾਯਮ ਕਰੀਮ ॥ ਰਜ਼ਾ ਬਖਸ਼ ਰਾਜ਼ਕ ਰਹਾ ਕੋ ਰਹੀਮ ॥੧॥ ਅਮਾਂ ਬਖਸ਼ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਓ ਦਸਤਗੀਰ ॥ ਰਜ਼ਾ ਬਖਸ਼ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਦਿਲ ਪਜ਼ੀਰ ॥੨॥ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਖ਼ੂਬੀ ਦਿਹੋ ਰਹਨਮੂੰ ॥ ਕਿ ਬੇਗੂੰਨ ਬੇਚੂੰਨ ਚੂੰ ਬੇ ਨਮੂੰ ॥੩॥ ਨ ਸਾਜ਼ੋ ਨ ਬਾਜ਼ੋ ਨ ਫ਼ਉਜੋ ਨ ਫਰਸ਼ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦਿ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਓ ਐਸ਼ ਅਰਸ਼ ॥੪॥ ਜਹਾਂ ਪਾਕ ਜ਼ਬਰ ਅਸਤੁ ਜ਼ਾਹਰ ਜ਼ਹੂਰ ॥ ਅਤਾਮੇ ਦਿਹਦ ਹਮ ਚੁ ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ ॥੫॥ ਅਤਾ ਬਖ਼ਸ਼ਦੋ ਪਾਕ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ॥ ਰਹੀਮ ਅਸਤੁ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਹਰ ਦਿਯਾਰ ॥੬॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦਿਯਾਰ ਅਸਤੁ ਆਜ਼ਮ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨੁਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤੁ ਰਾਜ਼ਕ ਰਹੀਮ ॥੭॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ਅਸਤੁ ਆਜਿਜ਼ ਨਿਵਾਜ਼ ॥ ਗ਼ਰੀਬੁਲ ਪਰਸਤੋ ਗ਼ਨੀਮੁਲ ਗੁਦਾਜ਼ ॥੮॥ ਸ਼ਰੀਅਤ ਪਰਸਤੋ ਫ਼ਜ਼ੀਲਤ ਮਆਬ ॥ ਹਕ਼ੀਕਤ ਸ਼ਨਾਸੋ ਨਬੀਉਲ ਕਿਤਾਬ ॥੯॥ ਕਿ ਦਾਨਸ਼ ਪਯੋਹ ਅਸਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ॥ ਹਕੀਕਤ ਸ਼ਨਾਸ ਅਸਤੁ ਜ਼ਾਹਰ ਜ਼ਹੂਰ ॥੧੦॥ ਸ਼ਨਾਸਿੰਦਏ ਇਲਮ ਆਲਮ ਖ਼ੁਦਾਇ ॥ ਕੁਸ਼ਾਇੰਦਏ ਕਾਰਿ ਆਲਮ ਕੁਸ਼ਾਇ ॥੧੧॥ ਗੁਜ਼ਾਰਿੰਦਏ ਕਾਰਿ ਆਲਮ ਕਬੀਰ ॥ ਸ਼ਨਾਸਿੰਦਹੇ ਇਲਮਿ ਆਲਮ ਅਮੀਰ ॥੧੨॥

ਦਾਸਤਾਨ ॥ ਮਰਾ ਐਤਬਾਰੇ ਬਰਈਂ ਕ਼ਸਮ ਨੇਸਤ ॥ ਕਿ ਏਜ਼ਦ ਗਵਾਹ ਅਸਤੁ ਯਜ਼ਦਾਂ ਯਕੇਸਤ ॥੧੩॥ ਨ ਕ਼ਤਰਹ ਮਰਾ ਐਤਬਾਰੇ ਬਰੋਸਤ ॥ ਕਿ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਵ ਦੀਵਾਨ ਹਮਹ ਕਿਜ਼ਬ ਗੋਸ਼ਤ ॥੧੪॥ ਕਸੇ ਕ਼ਉਲ ਕੁਰਆਂ ਕੁਨਦ ਐਤਬਾਰ ॥ ਹੁਮਾਂ ਰੋਜ਼ ਆਖਰ ਸ਼ਵਦ ਮਰਦ ਖ਼ੁਆਰ ॥੧੫॥ ਹੁਮਾਂ ਰਾ ਕਸੇ ਸਾਯਹ ਆਯਦ ਬਜ਼ੇਰ ॥ ਬਰੋ ਦਸਤ ਦਾਰਦ ਨ ਜ਼ਾਗ਼ੋ ਦਲੇਰ ॥੧੬॥ ਕਸੇ ਪੁਸ਼ਤ ਅਫ਼ਤਦ ਪਸੇ ਸ਼ੇਰ ਨਰ ॥ ਨ ਗੀਰਦ ਬੁਜ਼ੋ ਮੇਸ਼ ਆਹੂ ਗੁਜ਼ਰ ॥੧੭॥ ਕਸਮ ਮੁਸਹਫੇ ਖ਼ੁਫ਼ੀਯਹ ਗਰ ਈਂ ਖ਼ੁਰਮ ॥ ਨ ਫ਼ਉਜੇ ਅਜ਼ੀਂ ਜ਼ੇਰ ਸੁਮ ਅਫ਼ਕੁਨਮ ॥੧੮॥ ਗੁਰਸਨਹ ਚਿ ਕ਼ਾਰੇ ਕੁਨਦ ਚਿਹਲ ਨਰ ॥ ਕਿ ਦਹ ਲਖ ਬਰ ਆਯਦ ਬਰੋ ਬੇਖਬਰ ॥੧੯॥

ਕਿ ਪੈਮਾ ਸ਼ਿਕਨ ਬੇਦਰੰਗ ਆਮਦੰਦ ॥ ਮਿਯਾਂ ਤੇ.ਗ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ਆਮਦੰਦ ॥੨੦॥ ਬਲਾਚਾਰਗੀ ਦਰ ਮਿਯਾਂ ਆਮਦਮ ॥ ਬਤਦਬੀਰ ਤੀਰੋ ਤੁਫ਼ੰਗ ਆਮਦਮ ॥੨੧॥ ਚੁ ਕਾਰ ਅਜ਼ ਹਮਹ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ ॥ ਹਲਾਲ ਅਸਤੁ ਬੁਰਦਨ ਬਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦਸਤ ॥੨੨॥ ਚਿਕ਼ਸਮੇ ਕੁਰਾਂ ਮਨ ਕੁਨਮ ਐਤਬਾਰ ॥ ਵਗਰ ਨਹ ਤੁ ਗੋਈ ਮਨੀਂ ਰਹਿ ਚਿ ਕਾਰ ॥੨੩॥ ਨ ਦਾਨਮ ਕਿ ਈਂ ਮਰਦ ਰੋਬਾਹ ਪੇਚ ॥ ਮਗਰ ਹਰਗਿਜ਼ੀਂ ਰਹਿ ਨਿਯਾਰਦ ਬਹੇਚ ॥੨੪॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਕ਼ਉਲੇ ਕੁਰਾਂ ਆਯਦਸ਼ ॥ ਨ ਜ਼ੋ ਬਸਤਨੋ ਕੁਸ਼ਤਨੋ ਬਾਯਦਸ਼ ॥੨੫॥ ਬਰੰਗੇ ਮਗਸ ਸਜਾਹ ਪੋਸ਼ ਆਮਦੰਦ ॥ ਬਯਕ ਬਾਰਗੀ ਦਰ ਖ਼ਰੋਸ਼ ਆਮਦੰਦ ॥੨੬॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਜ਼ਿ ਦੇਵਾਰ ਆਮਦ ਬਰੂੰ ॥ ਬਖੁਰਦਨ ਯਕੇ ਤੀਰ ਸ਼ੁਦ .ਗਰਕ ਖ਼ੂੰ ॥੨੭॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਨਿਯਾਮਦ ਕਸੇ ਜ਼ੋ ਦਿਵਾਰ ॥ ਨ ਖੁਰਦੰਦ ਤੀਰੋ ਨ ਗਸ਼ਤੰਦ ਖੁਆਰ ॥੨੮॥ ਚੁ ਦੀਦਮ ਕਿ ਨਾਹਰ ਬਿਯਾਮਦ ਬਜੰਗ ॥ ਚਸ਼ੀਦਨ ਯਕੇ ਤੀਰ ਤਨ ਬੇਦਰੰਗ ॥੨੯॥ ਹਮ ਆਖ਼ਰ ਗੁਰੇਜ਼ਦ ਬਜਾਏ ਮੁਸਾ.ਫ ॥ ਬਸੇ ਖ਼ਾਨਹ ਖੁਰਦੰਦ ਬੇਰੂੰ ਗਜ਼ਾ.ਫ ॥੩੦॥ ਕਿ ਅ.ਫਗਾਨ ਦੀਗਰ ਬਿਯਾਮਦ ਬਜੰਗ ॥ ਚੁ ਸੈਲੇ ਰਵਾਂ ਹਮ ਚੁ ਤੀਰੋ ਤੁ.ਫੰਗ ॥੩੧॥ ਬਸੇ ਹਮਲਹ ਕਰਦੰਦ ਬਮਰਦਾਨਗੀ ॥ ਹਮ ਅਜ਼ ਹੋਸ਼ਗੀ ਹਮ ਚੁ ਦੇਵਾਨਗੀ ॥੩੨॥ ਬਸੇ ਹਮਲਹ ਕਰਦਹ ਬਸੇ ਜ਼.ਖਮ ਖੁਰਦ ॥ ਦੁ ਕਸ ਰਾ ਬਜ਼ਾਂ ਕੁਸ਼ਤ ਜਾਂ ਹਮ ਸਪੁਰਦ ॥੩੩॥ ਕਿ ਆਂ ਖ਼੍ਵਾਜਹ ਮਰਦੂਦ ਸਾਯਹ ਦਿਵਾਰ ॥ ਬਮੈਦਾਂ ਨਿਯਾਮਦ ਬਮਰਦਾਨ ਵਾਰ ॥੩੪॥ ਦਰੇਗਾ ਅਗਰ ਰੋਇ ਓ ਦੀਦਮੇ ॥ ਬਯਕ ਤੀਰ ਲਾਚਾਰ ਬਖਸ਼ੀਦਮੇ ॥੩੫॥ ਹਮ ਆਖਰ ਬਸੇ ਜ਼.ਖਮ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ॥ ਦੁ ਸੂਏ ਬਸੇ ਕੁਸ਼ਤਹ ਸ਼ੁਦ ਬੇਦਰੰਗ ॥੩੬॥ ਬਸੇ ਬਾਨ ਬਾਰੀਦ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ॥ ਜ਼ਿਮੀ ਗਸ਼ਤ ਹਮ ਚੂੰ ਗੁਲੇ ਲਾਲਹ ਰੰਗ ॥੩੭॥ ਸਰੋ ਪਾਇ ਅੰਬੋਹ ਚੰਦਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ॥ ਕਿ ਮੈਦਾਂ ਪੁਰ ਅਜ਼ ਗੋਇ ਚੌਗਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ॥੩੮॥ ਤਰੰਕਾਰ ਤੀਰੋ ਤਰੰਕੇ ਕਮਾਂ ॥ ਬਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਹਾਇ ਹੂ ਅਜ਼ ਜਹਾਂ ॥੩੯॥ ਦਿਗਰ ਸੋਰਸ਼ੇ ਕੈਬਰੇ ਕੀਨਹ ਕੋਸ਼ ॥ ਜ਼ਿ ਮਰਦਾਨਹ ਮਰਦਾਂ ਬਰੂੰ ਰ.ਫਤ ਹੋਸ਼ ॥੪੦॥ ਹਮ ਆਖਰ ਚਿ ਮਰਦੀ ਕੁਨਦ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥ ਕਿ ਬਰ ਚਿਹਲ ਤਨ ਆਯਦਸ਼ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥੪੧॥ ਚਰਾ.ਗੇ ਜਹਾਨੇ ਸ਼ੁਦਹ ਬੁਰਕਹ ਪੋਸ਼ ॥ ਸ਼ਬੇ ਸ਼ਹਿ ਬਰ ਆਮਦ ਹਮਹ ਜਲਵਹ ਜੋਸ਼ ॥੪੨॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ

ਕ਼ਉਲੇ ਕੁਰਾ ਆਯਦਸ਼ ॥ ਕਿ ਯਜ਼ਦਾ ਬਰ ਓ ਰਹਿਨੁਮਾ ਆਯਦਸ਼ ॥੪੩॥ ਨ ਪੇਚੀਦ ਮੂਏ ਨ ਰੰਜੀਦ ਤਨ ॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਖੁਦ ਆਵੁਰਦ ਦੁਸ਼ਮਨ ਸ਼ਿਕਨ ॥੪੪॥ ਨ ਦਾਨਮ ਕਿ ਈਂ ਮਰਦ ਪੈਮਾਂ ਸ਼ਿਕਨ ॥ ਕਿ ਦਉਲਤ ਪਰਸਤ ਅਸਤੁ ਈਮਾ ਫ਼ਿਕਨ ॥੪੫॥ ਨ ਈਮਾਂ ਪਰਸਤੀ ਨ ਅਉਜ਼ਾਇ ਦੀਨ ॥ ਨ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਨਾਸੀ ਨ ਮਹੰਮਦ ਯਕੀਨ ॥੪੬॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਈਮਾਂ ਪਰਸਤੀ ਕੁਨਦ ॥ ਨ ਪੈਮਾ ਖੁਦਸ਼ ਪੇਸ਼ੁ ਪਸਤੀ ਕੁਨਦ ॥੪੭॥ ਕਿ ਈਂ ਮਰਦ ਰਾ ਜ਼ਰਹ ਐਤਬਾਰ ਨੇਸਤ ॥ ਚਿ ਕ਼ਸਮੇ ਕੁਰਾਨ ਅਸਤੁ ਯਜ਼ਦਾਂ ਯਕੇਸਤ ॥੪੮॥ ਚੁ ਕ਼ਸਮੇ ਕੁਰਾਂ ਸਦ ਕੁਨਦ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ॥ ਮਰਾ ਕ਼ਤਰਹ ਨਿਯਾਯਦ ਅਜ਼ੋ ਐਤਬਾਰ ॥੪੯॥ ਅਗਰ ਚਿ ਤੁਰਾ ਐਤਬਾਰ ਆਮਦੇ ॥ ਕਮਰ ਬਸਤ ਹੇ ਪੇਸ਼ਵਾ ਆਮਦੇ ॥੫੦॥ ਕਿ ਫ਼ਰਜ਼ ਅਸਤੁ ਬਰ ਸਰ ਤੁਰਾ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਕਿ ਕ਼ਉਲੇ ਖੁਦਾ ਅਸਤੁ ਵ ਕ਼ਸਮ ਅਸਤੁ ਮਨ ॥੫੧॥ ਅ.ਗਰ ਹਜ਼ਰਤੇ ਖੁਦ ਸਿਤਾਦਹ ਸ਼ਵਦ ॥ ਬਜਾਨੋ ਦਿਲੇ ਕਾਰ ਵਾਜ਼ਹ ਸ਼ਵਦ ॥੫੨॥ ਸ਼ੁਮਾ ਰਾ ਚੁ ਫਰਜ਼ ਅਸਤੁ ਕਾਰੇ ਕੁਨੀ ॥ ਬਮੂਜਬ ਨਵਿਸ਼ਤਹ ਸ਼ੁਮਾਰੇ ਕੁਨੀ ॥੫੩॥ ਨਵਿਸ਼ਤਹ ਰਸੀਦੋ ਬਗੁ.ਫਤਹ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥ ਬੁਬਾਯਦ ਕਿ ਕਾਰ ਈਂ ਬਰਾਹਤ ਰਸਾਂ ॥੫੪॥ ਹਮੂੰ ਮਰਦ ਬਾਯਦ ਸ਼ਵਦ ਸੁਖ਼ਨ ਵਰ ॥ ਨ ਸ਼ਿਕਮੇ ਦਿਗਰ ਦਰ ਦਹਾਨੇ ਦਿਗਰ ॥੫੫॥ ਕਿ ਕਾਜ਼ੀ ਮਰਾ ਗੁ.ਫਤਹ ਬੇਰੂੰ ਨਿਯਮ ॥ ਅਗਰ ਰਾਸਤੀ ਖੁਦ ਬਿਯਾਰੀ ਕਦਮ ॥੫੬॥ ਤੁਰਾ ਗਰ ਬੁਬਾਯਦ ਬਕਉਲੇ ਕੁਰਾਂ ॥ ਬਨਿਜ਼ਦੇ ਸ਼ੁਮਾ ਰਾ ਰਸਾਨਮ ਹੁਮਾਂ ॥੫੭॥ ਕਿ ਤਸ਼ਰੀਫ ਦਰ ਕਸਬਹ ਕਾਂਗੜ ਕੁਨਦ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਬਾਹਮ ਸ਼ਵਦ ॥੫੮॥ ਨ ਜ਼ੱਰਹ ਦਰੀਂ ਰਾਹਿ ਖਤਰਹ ਤੁਰਾਸਤ ॥ ਹਮਹ ਕੌਮ ਬੈਰਾੜ ਹੁਕਮੇ ਮਰਾਸਤ ॥੫੯॥ ਬਿਯਾ ਤਾ ਬਮਨ ਖੁਦ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਕੁਨੇਮ ॥ ਬਰੋਏ ਸ਼ੁਮਾ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਕੁਨੇਮ ॥੬੦॥ ਯਕੇ ਅਸਪ ਸ਼ਾਇਸਤਏ ਯਕ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਬਿਯਾ ਤਾ ਬਗੀਰੀ ਬਮਨ ਈਂ ਦਿਯਾਰ ॥੬੧॥ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਿ ਰਾ ਬੰਦਹੇ ਚਾਕਰੇਮ ॥ ਅਗਰ ਹੁਕਮ ਆਯਦ ਬਜਾਂ ਹਾਜ਼ਰੇਮ ॥੬੨॥ ਅਗਰ ਚੇ ਬਿਆਯਦ ਬਫਰਮਾਨ ਮਨ ॥ ਹਜੂਰਤ ਬਿਯਾਯਮ ਹਮਹ ਜਾਨ ਤਨ ॥੬੩॥ ਅਗਰ ਤੋ ਬਯਜ਼ਦਾਂ ਪਰਸਤੀ ਕੁਨੀ ॥ ਬਕਾਰੇ ਮਰਾ ਈਂ ਨ ਸੁਸਤੀ ਕੁਨੀ ॥੬੪॥

ਤੁ ਬਾਯਦ ਕਿ ਯਜ਼ਦਾਂ ਸ਼ਨਾਸੀ ਕੁਨੀ ॥ ਨ ਗੁ.ਫਤਹ ਕਸ਼ਾ ਕਸ਼ ਖ਼ਰਾਸ਼ੀ ਕੁਨੀ ॥੬੫॥ ਤੁ ਮਸਨਦ ਨਸ਼ੀਂ ਸਰਵਰੇ ਕਾਯਨਾਤ ॥ ਕਿ ਅਜਬ ਅਸਤੁ ਇਨਸਾ.ਫ ਈਂ ਹਮ ਸ.ਫਾਤ ॥੬੬॥ ਕਿ ਅਜਬ ਅਸਤੁ ਇਨਸਾ.ਫ ਦੀਂ ਪਰਵਰੀ ॥ ਕਿ ਹੈ.ਫਸਤੁ ਸਦ ਹੈਫ ਈਂ ਸਰਵਰੀ ॥੬੭॥ ਕਿ ਅਜਬ ਅਸਤੁ ਅਜਬ ਅਸਤੁ .ਫਤਵਹ ਸ਼ੁਮਾਂ ॥ ਬਜੁਜ਼ ਰਾਸਤੀ ਸੁਖ਼ਨ ਗੁ.ਫਤਨ ਜ਼ਿਯਾਂ ॥੬੮॥ ਮਜ਼ਨ ਤੇ.ਗ ਬਰ ਖ਼ੂੰਨ ਕਸ ਬੇਦਰੇ.ਗ ॥ ਤੁਰਾ ਨੀਜ਼ ਖ਼ੂੰਨ ਅਸਤ ਬਾ ਚਰਖ ਤੇ.ਗ ॥੬੯॥ ਤੁ ਗਾ.ਫਲ ਮਸ਼ਉ ਮਰਦ ਯਜ਼ਦਾਂ ਹਿਰਾਸ ॥ ਕਿ ਓ ਬੇਨਿਆਜ਼ ਅਸਤੁ ਓ ਬੇ ਸੁਪਾਸ ॥੭੦॥ ਕਿ ਓ ਬੇ ਮੁਹਾਬਸਤੁ ਸ਼ਾਹਾਨ ਸ਼ਾਹ ॥ ਜ਼ਿਮੀਨੋ ਜ਼ਮਾਂ ਸੱਚਏ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ॥੭੧॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਏਜ਼ਦ ਜ਼ਿਮੀਨੋ ਜ਼ਮਾਨ ॥ ਕੁਨਿੰਦਸਤ ਹਰ ਕਸ ਮਕੀਨੋ ਮਕਾਨ ॥੭੨॥ ਹਮ ਅਜ਼ ਪੀਰ ਮੋਰੋ ਹਮਜ਼ .ਫੀਲ ਤਨ ॥ ਕਿ ਆਜਜ਼ ਨਿਵਾਜ਼ ਅਸਤੁ ਗਾਫਲ ਸ਼ਿਕੰਨ ॥੭੩॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਚੁ ਇਸਮ ਅਸਤੁ ਆਜਜ਼ ਨਿਵਾਜ਼ ॥ ਕਿ ਓ ਬੇ ਸੁਪਾਸ ਅਸਤੁ ਓ ਬੇ ਨਿਯਾਜ਼ ॥੭੪॥ ਕਿ ਓ ਬੇ ਨਗੂੰਨ ਅਸਤੁ ਵ ਓ ਬੇ ਚਗੂੰ ॥ ਕਿ ਓ ਰਹਿਨੁਮਾ ਅਸਤੁ ਓ ਰਹਿਨਮੂੰ ॥੭੫॥ ਕਿ ਬਰ ਸਰ ਤੁਰਾ ਫਰਜ਼ ਕਸਮੇ ਕੁਰਾਨ ॥ ਬਗੁਫਤਹ ਸ਼ੁਮਾਹ ਕਾਰ ਖ਼ੂਬੀ ਰਸਾਨ ॥੭੬॥ ਬਿਬਾਯਦ ਤੁ ਦਾਨਸ਼ ਪਰਸਤੀ ਕੁਨੀ ॥ ਬਕਾਰੇ ਸ਼ੁਮਾ ਚੇਰਹ ਦਸਤੀ ਕੁਨੀ ॥੭੭॥ ਚਿਹਾ ਸ਼ੁਦ ਕਿ ਚੂੰ ਬੱਚਗਾਂ ਕੁਸ਼ਤਹ ਚਾਰ ॥ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਿਮਾਂਦ ਅਸਤੁ ਪੇਚੀਦਹ ਮਾਰ ॥੭੮॥ ਚਿ ਮਰਦੀ ਕਿ ਅ.ਖਗਰ ਖਮੋਸ਼ਾਂ ਕੁਨੀ ॥ ਕਿ ਆਤਸ਼ ਦਮਾ ਰਾ ਬਦਉਰਾ ਕੁਨੀ ॥੭੯॥ ਚਿ ਖੁਸ਼ ਗੁਫਤ ਫਿਰਦਉਸੀਏ ਖੁਸ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥ ਸ਼ਿਤਾਬੀ ਬਵਦ ਕਾਰ ਆਹਰਮਨਾ ॥੮੦॥ ਕਿ ਮਾ ਬਾਰਗਹਿ ਹਜ਼ਰਤ ਆਯਮ ਸ਼ੁਮਾਂ ॥ ਅਜ਼ਾਂ ਰੋਜ਼ ਬਾਸੀ ਵ ਸ਼ਾਹਦ ਸ਼ੁਮਾਂ ॥੮੧॥ ਵਗਰ ਨਹਿ ਤੁ ਈਂ ਹਮ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਕੁਨਦ ॥ ਤੁਰਾ ਹਮ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਯਜ਼ਦਾਂ ਕੁਨਦ ॥੮੨॥ ਅਗਰ ਕਾਰ ਈਂ ਬਰ ਤੁ ਬਸਤੀ ਕਮਰ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬਾਸ਼ਦ ਤੁਰਾ ਬਹਿਰਵਰ ॥੮੩॥ ਕਿ ਈਂ ਕਾਰ ਨੇਕ ਅਸਤੁ ਦੀਂ ਪਰਵਰੀ ॥ ਚੁ ਯਜ਼ਦਾਂ ਸ਼ਨਾਸੀ ਬਜਾਂ ਬਰਤਰੀ ॥੮੪॥ ਤੁਰਾ ਮਨ ਨ ਦਾਨਮ ਕਿ ਯਜ਼ਦਾਂ ਸ਼ਨਾਸ ॥ ਬਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿ ਤੋ ਕਾਰਹਾ ਪੁਰ ਖਰਾਸ਼ ॥੮੫॥ ਸ਼ਨਾਸਦ ਹਮੀਂ ਤੋ ਨ ਯਜ਼ਦਾਂ ਕਰੀਮ ॥ ਨ ਖ਼ਾਹਦ ਹਮੀ ਤੋ ਬਦਉਲਤ ਅਜ਼ੀਮ ॥੮੬॥ ਅਗਰ ਸਦ ਕੁਰਾਂ ਰਾ ਬਖੁਰਦੀ ਕਸਮ ॥ ਮਰਾ ਐਤਬਾਰੇ ਨ ਈਂ ਜ਼ਰਹ ਦਮ ॥੮੭॥

ਹਜ਼ੂਰੇ ਨਿਯਾਇਮ ਨ ਈਂ ਰਹਿ ਸ਼ਵਮ ॥ ਅਗਰ ਸ਼ਹ ਬਖਾਹਦ ਮਨ ਆਂ ਜਾ ਰਵਮ ॥੮੮॥ ਖ਼ੁਸ਼ਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਾਨ ਅਉਰੰਗਜ਼ੇਬ ॥ ਕਿ ਚਾਲਾਕ ਦਸਤੁ ਅਸਤੁ ਚਾਬਕ ਰਕੇਬ ॥੮੯॥ ਚਿ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤੁ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਮੁਲਕ ਅਸਤੁ ਸਾਹਿਬ ਅਮੀਰ ॥੯੦॥ ਬਤਰਤੀਬ ਦਾਨਸ਼ ਬਤਦਬੀਰ ਤੇ.ਗ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਦੇਗੋ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਤੇ.ਗ ॥੯੧॥ ਕਿ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ਅਸਤੁ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬ.ਖਸ਼ਿੰਦਹੇ ਮੁਲਕ ਮਾਲ ॥੯੨॥ ਕਿ ਬ.ਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਬੀਰ ਅਸਤੁ ਦਰ ਜੰਗ ਕੋਹ ॥ ਮਲਾਯਕ ਸਿਫਤ ਚੂੰ ਸੁਰਯਾ ਸ਼ਕੋਹ ॥੯੩॥ ਸ਼ਹਿਨ ਸ਼ਾਹਿ ਅਉਰੰਗਜ਼ੇਬ ਆਲਮੀਨ ॥ ਕਿ ਦਾਰਾਇ ਦਉਰ ਅਸਤੁ ਦੂਰ ਅਸਤ ਦੀਨ ॥੯੪॥ ਮਨਮ ਕੁਸ਼ਤਨਮ ਕੋਹੀਯਾਂ ਬੁਤ ਪਰਸਤ ॥ ਕਿ ਓ ਬੁਤ ਪਰਸਤੰਦੁ ਮਨ ਬੁਤ ਸ਼ਿਕਸਤ ॥੯੫॥ ਬੁਬੀਂ .ਗਰਦਸ਼ੇ ਬੇਵ.ਫਾਈ ਜਮਾਂ ॥ ਪਸੇ ਪੁਸ਼ਤ ਅ.ਫਤਦ ਰਸਾਨਦ ਜ਼ਿਯਾਂ ॥੯੬॥ ਬੁਬੀਂ ਕੁਦਰਤੇ ਨੇਕ ਯਜ਼ਦਾਨ ਪਾਕ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਯਕ ਬ ਦਹ ਲਖ ਰਸਾਨਦ ਹਿਲਾਕ ॥੯੭॥ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੁਨਦ ਮਿਹਰਬਾਨ ਅਸਤੁ ਦੋਸਤ ॥ ਕਿ ਬ.ਖਸ਼ਿੰਦ.ਗੀ ਕਾਰ ਬ.ਖਸ਼ਿੰਦਹ ਓਸਤ ॥੯੮॥ ਰਹਾਈ ਦਿਹੋ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦਿਹਦ ॥ ਜ਼ੁਬਾਂ ਰਾ ਬਸਿਫਤੁ ਆਸ਼ਨਾਈ ਦਿਹਦ ॥੯੯॥ ਖਸਮ ਰਾ ਚੁ ਕੋਰੋ ਕੁਨਦ ਵਕਤ ਕਾਰ ॥ ਯਤੀਮਾਂ ਬਰੂੰ ਬੁਰਦ ਬੇਜ਼.ਖਮ ਖ਼ਾਰ ॥੧੦੦॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਜ਼ੋ ਰਾਸਤ ਬਾਜ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥ ਰਹੀਮੇ ਬਰੋ ਰਹਮ ਸਾਜ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥੧੦੧॥ ਕਸੇ ਖ਼ਿਦਮਤ ਆਯਦ ਬਸੇ ਦਿਲ ਵ ਜਾਂ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬਖਸ਼ੀਦ ਬਰ ਵੈ ਅਮਾਂ ॥੧੦੨॥ ਚਿ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕਿ ਜ਼ਾਂ ਹੀਲਹ ਸਾਜ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥ ਅਗਰ ਰਹਿਨੁਮਾ ਬਰ ਵੈ ਰਾਜ਼ੀ ਸ਼ਵਦ ॥੧੦੩॥ ਅਗਰ ਬਰ ਯਕ ਆਇਦ ਦਹੋ ਦਹ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਨਿਗਹਬਾਨ ਓ ਰਾ ਸ਼ਵਦ ਕਿਰਦਗਾਰ ॥੧੦੪॥ ਤੁਰਾ ਗਰ ਨਜ਼ਰ ਹਸਤ ਲਸ਼ਕਰ ਵ ਜ਼ਰ ॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਨਿਗਹ ਅਸਤੁ ਯਜ਼ਦਾਂ ਸ਼ੁਕਰ ॥੧੦੫॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਗਰੂਰ ਅਸਤ ਬਰ ਮੁਲਕੁ ਮਾਲ ॥ ਵ ਮਾਰਾ ਪਨਾਹ ਅਸਤੁ ਯਜ਼ਦਾਂ ਅਕਾਲ ॥੧੦੬॥ ਤੁ .ਗਾ.ਫਲ ਮਸ਼ਉ ਈਂ ਸਿ ਪੰਜੀ ਸਰਾਇ ॥ ਕਿ ਆਲਮ ਬ.ਗੁਜ਼ਰਦ ਸਰੇ ਜਾ ਬਜਾਇ ॥੧੦੭॥ ਬੁਬੀਂ .ਗਰਦਸ਼ੇ ਬੇਵ.ਫਾਈ ਜ਼ਮਾਂ ॥ ਕਿ ਬਗੁਜ਼ਸ਼ਤ ਬਰ ਹਰ ਮਕੀਨੋ ਮਕਾਂ ॥੧੦੮॥ ਤੁ ਗਰ ਜ਼ਬਰ ਆਜਜ਼ ਖ਼ਰਾਸ਼ੀ ਮਕੁਨ ॥ ਕ਼ਸਮ ਰਾ ਬਤੇਸ਼ਹ ਤਰਾਸ਼ੀ ਮਕੁਨ ॥੧੦੯॥ ਹਕੇ ਯਾਰ

ਬਾਸ਼ਦ ਚਿ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੁਨਦ ॥ ਅਗਰ ਦੁਸ਼ਮਨੀ ਰਾ ਬਸਦ ਤਨ ਕੁਨਦ ॥੧੧੦॥ ਖ਼ਸਮ ਦੁਸ਼ਮਨੀ ਗਰ ਹਜ਼ਾਰ ਆਵੁਰਦ ॥ ਨ ਯਕ ਮੂਇ ਓ ਰਾ ਅਜ਼ਾਰ ਆਵੁਰਦ ॥੧੧੧॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥

ਅਗੰਜੋ ਅਭੰਜੋ ਅਰੂਪੋ ਅਰੇਖ ॥ ਅਗਾਧੋ ਅਬਾਧੋ ਅਭਰਮੋ ਅਲੇਖ ॥੧॥ ਅਰਾਗੋ ਅਰੂਪੋ ਅਰੇਖੋ ਅਰੰਗ ॥ ਅਜਨਮੋ ਅਬਰਨੋ ਅਭੂਤੋ ਅਭੰਗ ॥੨॥ ਅਛੇਦੋ ਅਭੇਦੋ ਅਕਰਮੋ ਅਕਾਮ ॥ ਅਖੇਦੋ ਅਭੇਦੋ ਅਭਰਮੋ ਅਭਾਮ ॥੩॥ ਅਰੇਖੋ ਅਭੇਖੋ ਅਲੇਖੋ ਅਭੰਗ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬਖਸ਼ਿੰਦਹੇ ਰੰਗ ਰੰਗ ॥੪॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦੇਮ ਰਾਜਹਿ ਦਿਲੀਪ ॥ ਨਿਸ਼ਸਤਹ ਬੁਦਹ ਨਿਜ਼ਦ ਮਾਨੋ ਮਹੀਪ ॥੫॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਹਮੀ ਬੂਦ ਪਿਸਰੇ ਚਹਾਰ ॥ ਕਿ ਦਰ ਰਜ਼ਮ ਦਰ ਬਜ਼ਮ ਆਮੁਖ਼ਤਹ ਕਾਰ ॥੬॥ ਬਰਜ਼ਮ ਅੰਦਰਾਂ ਹਮ ਚੁ ਅਜ਼ ਸ਼ੇਰ ਮਸਤ ॥ ਕਿ ਚਾਬਕ ਰਿਕਾਬ ਅਸਤੁ ਗੁਸਤਾਖ ਦਸਤ ॥੭॥ ਚਹਾਰੋ ਸ਼ਹੇ ਪੇਸ਼ ਪਿਸਰਾਂ ਬੁਖਾਂਦ ॥ ਜੁਦਾ ਬਰ ਜੁਦਾ ਕੁਰਸੀਏ ਜ਼ਰ ਨਿਸ਼ਾਂਦ ॥੮॥ ਬਿਪੁਰਸੀਦ ਦਾਨਾਇ ਦਉਲਤ ਪਰਸਤ ॥ ਅਜ਼ੀ ਅੰਦਰੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਕਸ ਅਸਤ ॥੯॥ ਸੁਨੀਦ ਆਂ ਚੁ ਦਾਨਾਇ ਦਾਨਸ਼ ਨਿਹਾਦ ॥ ਬਤਮਕੀਨ ਪਾਸੁਖ ਅਲਮ ਬਰ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੧੦॥ ਬਿਗੁ਼ਫਤੰਦ ਖੁਸ਼ ਦੀਨ ਦਾਨਾਇ ਨ਼ਗਜ਼ ॥ ਕਿ ਯਜ਼ਦਾਂ ਸ਼ਨਾਸ ਅਸਤੁ ਆਜ਼ਾਦ ਮ਼ਗਜ਼ ॥੧੧॥ ਮਰਾ ਕੁਦਰਤੇ ਨੇਸਤ ਈਂ ਗੁ਼ਫਤਨੀਸਤ ॥ ਸੁਖਨ ਗੁ਼ਫਤਨੋ ਬਿਕਰ ਜਾਂ ਸੁ਼ਫਤਨੀਸਤ ॥੧੨॥ ਅਗਰ ਸ਼ਹਿ ਬਿਗੋਯਦ ਬਿਗੋਯਮ ਜਵਾਬ ॥ ਨੁਮਾਯਮ ਬ ਤੋ ਹਾਲ ਈਂ ਬਾ ਸਵਾਬ ॥੧੩॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਯਜ਼ਦਾਨ ਯਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥ ਬਕਾਰੇ ਜਹਾਂ ਕਾਮਗਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥੧੪॥ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਬਅਕਲ ਆਜ਼ਮਾਈ ਕੁਨੇਮ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਬਕਾਰ ਆਜ਼ਮਾਈ ਕੁਨੇਮ ॥੧੫॥ ਯਕੇ ਰਾ ਦਿਹਦ ਫ਼ੀਲ ਦਹਿ ਹਜ਼ਾਰ ਮਸਤ ॥ ਹਮਹ ਮਸਤੀ ਓ ਮਸਤ ਜ਼ੰਜੀਰ ਬਸਤ ॥੧੬॥ ਦਿਗਰ ਰਾ ਦਿਹਦ ਅਸਪ ਪਾਂ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਜ਼ਿ ਜ਼ਰ ਸਾਖ਼ਤਹ ਜ਼ੀਨ ਚੂੰ ਨਉਬਹਾਰ ॥੧੭॥ ਸਿਯਮ ਰਾ ਦਿਹਦ ਸ਼ੁਤਰ ਸੇ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਹਮਹ ਨੁਕਰਹ ਬਾਰੋ ਹਮਹ ਜ਼ਰ ਨਿਗਾਰ ॥੧੮॥ ਚੁਅਮ ਰਾ ਦਿਹਦ ਮੁੰਗ ਯਕ

ਨੁਖ਼ਦ ਨੀਮ ॥ ਅਜ਼ਾਂ ਮਰਦ ਆਜ਼ਾਦ ਆਕਲ ਅਜ਼ੀਮ ॥੧੯॥ ਬਿਯਾਵੁਰਦ ਪੁਰ ਅਕਲ ਖ਼ਾਨਹ ਕਜ਼ਾਂ ॥ ਦਿਗਰ ਨੀਮ ਨੁਖ਼ਦਸ਼ ਬਬਸਤਨ ਅਜ਼ਾਂ ॥੨੦॥ ਹਮੀ ਖਾਸ਼ਤ ਕੋ ਤੁਖ਼ਮ ਰੇਜ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥ ਖ਼ਿਰਦ ਆਜ਼ਮਾਯਸ਼ ਬਰੇਜ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥੨੧॥ ਦਫ਼ਨ ਕਰਦ ਹਰਦੋ ਜ਼ਮੀਨ ਅੰਦਰਾਂ ॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਬਰ ਸ਼ੁਕਰ ਸਾਹਿਬ ਗਿਰਾਂ ॥੨੨॥ ਚੁ ਸ਼ਸ਼ ਮਾਹਿ ਗਸ਼ਤੰਦ ਦਰਾਂ ਦਫ਼ਨਵਾਰ ॥ ਪਦੀਦ ਆਮਦਹ ਸਬਜ਼ਹੇ ਨਉਬਹਾਰ ॥੨੩॥ ਬਰੇਜ਼ੀਦ ਦਹਿ ਸਾਲ ਤੁਖ਼ਮੇ ਕਜ਼ਾਂ ॥ ਬਪਰਵੁਰਦਹ ਓ ਰਾ ਬੁਰੀਦਨ ਅਜ਼ਾਂ ॥੨੪॥ ਬਰੇਜ਼ੀ ਦਹੇ ਬੀਸਤ ਬਾਰਸ਼ ਅਜ਼ੋ ॥ ਬਸੇ ਗਸ਼ਤਹ ਖ਼ਰਵਾਰ ਦਾਨਹ ਅਜ਼ੋ ॥੨੫॥ ਚੁਨਾ ਜ਼ਿਯਾਦਹ ਸ਼ੁਦ ਦਉਲਤੇ ਦਿਲਕਰਾਰ ॥ ਕਜ਼ੋ ਦਾਨਹ ਸ਼ੁਦ ਦਾਨਹਾਏ ਅੰਬਾਰ ॥੨੬॥ ਖ਼ਰੀਦਹ ਅਜ਼ਾਂ ਨਕਦ ਦਹਿ ਹਜ਼ਾਰ ਫ਼ੀਲ ॥ ਚੁ ਕੋਹੇ ਰਵਾਂ ਹਮ ਚੁ ਦਰੀਆਇ ਨੀਲ ॥੨੭॥ ਬਗੀਰਦ ਅਜ਼ੋ ਅਸਪ ਪਾਂ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਹਮਹ ਜ਼ਰ ਵ ਜ਼ੀਨੋ ਹਮਹ ਨੁਕਰਹ ਵਾਰ ॥੨੮॥ ਖ਼ਰੀਦੰਦ ਸੇ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰੋ ਸ਼ੁਤਰ ॥ ਹਮਹ ਜ਼ਰ ਬਾਰੋ ਹਮਹ ਨੁਕਰਹ ਪੁਰ ॥੨੯॥ ਵਜ਼ਾਂ ਦਾਲ ਨਉ ਸ਼ਹਰ ਆਜ਼ਮ ਬੁਬਸਤ ॥ ਕਿ ਨਾਮੇ ਅਜ਼ਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਹਲੀ ਸ਼ੁਦ ਅਸਤ ॥੩੦॥ ਦਿਗਰ ਦਾਨਹ ਰਾ ਬਸਤ ਮੂੰਗੀ ਪਟਨ ॥ ਚੁ ਦੋਸਤਾਂ ਪਸੰਦ ਅਸਤੁ ਦੁਸਮਨ ਫ਼ਿਕਨ ॥੩੧॥ ਬਗੁਜ਼ਰੀਦ ਦਹ ਦੋ ਬਰ ਈਂ ਨਮਤ ਸਾਲ ॥ ਬਸੇ ਗਸ਼ਤ ਜੋ ਦਉਲਤੇ ਬੇਜ਼ਵਾਲ ॥੩੨॥ ਚੁ ਬਿਨਸ਼ਸਤ ਬਰ ਤਖ਼ਤ ਮਾਨੋ ਮਹੀਪ ॥ ਬਪੁਰਸ਼ਸ ਦਰ ਆਮਦ ਸਹੇ ਹਫ਼ਤ ਦੀਪ ॥੩੩॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਬਪੇਸ਼ੀਨ ਕਾਗਜ਼ ਬਿਯਾਰ ॥ ਚਿ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦਅਮ ਮਨ ਬਪਿਸਰਾਂ ਚਹਾਰ ॥੩੪॥ ਦਬੀਰੇ ਕਲਮਜ਼ਨ ਕਲਮ ਬਰ ਗਿਰਿਫ਼ਤ ॥ ਜਵਾਬੇ ਸੁਖ਼ਨ ਰਾ ਅਲਮ ਬਰ ਗਰਿਫ਼ਤ ॥੩੫॥ ਬਗੁਫ਼ਤਾ ਚਿ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਏਸ਼ਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਬਕਾਗਜ਼ ਬੁਬੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨਸ਼ ਬਿਯਾਰ ॥੩੬॥ ਬਕਾਗਜ਼ ਬੁਬੀਂ ਤਾਂ ਬਿਗੋਯਦ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥ ਚਿ ਬਖਸ਼ੀਦ ਸ਼ੁਦ ਬਖ਼ਸ਼ ਹਰ ਕਸ ਅਜ਼ਾਂ ॥੩੭॥ ਚੁ ਬਿਸ਼ਨੀਦ ਸੁਖ਼ਨ ਅਜ਼ ਮਹੀਪਾਨ ਮਾਨ ॥ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਹ ਸਿਫਤ ਚੂੰ ਮਲਾਯਕ ਮਕਾਨ ॥੩੮॥ ਬਯਾਰੀ ਮਰਾ ਪੇਸ਼ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦਹ ਮਨ ॥ ਚਰਾਗ਼ੇ ਜਹਾਂ ਆਫ਼ਤਾਬੇ ਯਮਨ ॥੩੯॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਮੁਰਦੰਦ ਬਾਜੇ ਮੁਹਿੰਮ ॥ ਕਿ ਮਾ ਹਮ ਬਸਾ ਫ਼ੀਲ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦਹਅਮ ॥੪੦॥ ਦਿਗਰ ਰਾ ਬਪੁਰਸੀਦ

ਅਸਪਸ ਚਿ ਕਰਦ ॥ ਕਿ ਬਾਜ਼ੇ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦੁ ਬਾਜ਼ੇ ਬਿਮੁਰਦ ॥੪੧॥ ਸਿਅਮ ਰਾ ਬਪੁਰਸ਼ੀਦ ਸ਼ੁਤਰਾਂ ਨੁਮਾਂ ॥ ਕੁਜਾ ਤੋ ਬਬਖਸ਼ੀਦ ਏ ਜਾਨ ਮਾਂ ॥੪੨॥ ਬਗੁਫਤਾਂ ਕਿ ਬਾਜ਼ੇ ਬਕਾਰ ਆਮਦੰਦ ॥ ਬਬਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰੂੰ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਆਮਦੰਦ ॥੪੩॥ ਚੁਅਮ ਰਾ ਬਪੁਰਸ਼ੀਦ ਕਿ ਏ ਨੇਕ ਬਖ਼ਤ ॥ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਦੇਹੀਮ ਸਾਯਾਨ ਤਖ਼ਤ ॥੪੪॥ ਕੁਜਾ ਗਸ਼ਤ ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼ ਤੁ ਮਾ ਰਾ ਫ਼ਹੀਮ ॥ ਯਕੇ ਦਾਨਹ ਮੁੰਗੋ ਦਿਗਰ ਨੁਖਦ ਨੀਮ ॥੪੫॥ ਸ਼ਵਦ ਗਰ ਹੁਕਮ ਤਾ ਬਿਯਾਰੇਮ ਪੇਸ਼ ॥ ਹਮਹ ਫ਼ੀਲੁ ਅਸਪੋ ਅਜ਼ੋ ਸ਼ੁਤਰ ਬੇਸ਼ ॥੪੬॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਫ਼ੀਲੇ ਦੋ ਦਹਿ ਹਜ਼ਾਰ ਮਸਤ ॥ ਪੁਰ ਅਜ਼ ਜ਼ਰ ਬਾਰੋ ਹਮਹ ਨੁਕਰਹ ਬਸਤ ॥੪੭॥ ਹੁਮਾਂ ਅਸਪ ਪਾਂ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰ ਆਵਰੀਦ ॥ ਹੁਮਾਂ ਜ਼ਰ ਜ਼ੀਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਆਵਰੀਦ ॥੪੮॥ ਹਮਹ ਖ਼ੋਦ ਖ਼ੁਫ਼ਤਾਨ ਬਰਗਸਤਵਾਂ ॥ ਬਸੇ ਤੀਰੁ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਕੀਮਤ ਗਿਰਾਂ ॥੪੯॥ ਬਸੇ ਸ਼ੁਤਰ ਬਗਦਾਦ ਜ਼ਰ ਬਫ਼ਤ ਬਾਰ ॥ ਜ਼ਰੋ ਜਾਮਹ ਨੀਮ ਆਸਤੀਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥੫੦॥ ਕਿ ਦਹਿ ਨੀਲੁ ਦਹਿ ਪਦਮ ਦੀਨਾਰ ਜ਼ਰਦ ॥ ਕਜ਼ੋ ਦੀਦਹੱ ਸ਼ੁਦ ਦੀਦਹੇ ਦੋਸਤ ਸਰਦ ॥੫੧॥ ਕਿ ਯਕ ਮੁੰਗ ਯਕ ਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ੋ ਕਾਮ ਸ਼ੁਦ ॥ ਕਿ ਮੁੰਗੀ ਪਟਨ ਸ਼ਹਰ ਓ ਨਾਮ ਸ਼ੁਦ ॥੫੨॥ ਕਿ ਨੀਮੇ ਨੁਖ਼ਦ ਰਾ ਦਿਗਰ ਸ਼ਹਿਰ ਬਸਤ ॥ ਕਿ ਨਾਮੇ ਅਜ਼ੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਹਲੀ ਸ਼ੁਦ ਅਸਤ ॥੫੩॥ ਖੁਸ਼ ਆਮਦ ਬਤਦਬੀਰ ਮਾਨੋ ਮਹੀਪ ॥ ਖ਼ਿਤਾਬਸ ਬਦੋ ਦਾਦ ਰਾਜਹ ਦਲੀਪ ॥੫੪॥ ਕਿ ਪੈਦਾ ਅਜ਼ੋ ਮਰਦ ਸ਼ਾਹਨਸ਼ਹੀ ॥ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਤਖ਼ਤ ਅਸਤੁ ਤਾਜੋ ਮਹੀ ॥੫੫॥ ਬਜ਼ੇਬਦ ਅਜ਼ੋ ਮਰਦ ਤਾਜੋ ਨਗੀਂ ॥ ਬਰ ਆਂ ਅਕਲੁ ਤਦਬੀਰ ਹਜ਼ਾਰ ਆਫ਼ਰੀ ॥੫੬॥ ਸਿ ਓ ਅਸਤ ਬੇਅਕਲ ਆਲੂਦਹ ਮਗ਼ਜ਼ ॥ ਨ ਰਫ਼ਤਾਰ ਖੁਸ਼ਤਰ ਨ ਗ਼ੁਫਤਾਰ ਨਗ਼ਜ਼ ॥੫੭॥ ਹਮੀ ਖ਼ਾਸਤ ਕਿ ਓ ਰਾ ਬਸ਼ਾਹੀ ਦਿਹਮ ॥ ਜ਼ਿ ਦਉਲਤ ਖੁਦਸ਼ ਰਾ ਅਗਾਹੀ ਦਿਹਮ ॥੫੮॥ ਬਜ਼ੇਬਦ ਕਜ਼ੌ ਰੰਗ ਸ਼ਾਹਨਸ਼ਹੀ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ਅਸਤ ਵ ਮਾਲਕ ਮਹੀ ॥੫੯॥ ਖ਼ਿਤਾਬਸ਼ ਕਜ਼ੋ ਗਸ਼ਤ ਰਾਜਹ ਦਲੀਪ ॥ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਬਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਮਾਨੋ ਮਹੀਪ ॥੬੦॥ ਸਿ ਪਿਸਰਾਂ ਦਿਗਰ ਸ਼ਾਹਿ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਦ ॥ ਨ ਦਾਨਸ਼ ਪਰਸਤੋ ਨ ਆਜ਼ਾਦ ਮਰਦ ॥੬੧॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਬਰੋ ਜ਼ਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਨਿਸ਼ਾਦ ॥ ਕਲੀਦੇ ਕੁਹਨ ਗੰਜ ਰਾ ਬਰ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੬੨॥ ਬਦੋ ਦਾਦ ਸ਼ਾਹੀ ਖੁਦ ਆਜ਼ਾਦ ਗਸਤ ॥ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਦਲਕਸ਼ ਰਵਾਂ ਸ਼ੁਦ ਬਦਸ਼ਤ ॥੬੩॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ

ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਦਰ ਵਕਤ ਜੰਗ ॥੬੪॥ ਬ ਮਨ ਦਿਹ ਕਿ ਬ.ਖ਼ਤ ਆਜ਼ਮਾਈ ਕੁਨਮ ॥ ਜ਼ਿ ਤੇ.ਗੇ ਖ਼ੁਦਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਨਮ ॥੬੫॥੨॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥

ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਦਾਨਸ਼ ਦਿਹੋ ਦਾਦਗਰ ॥ ਰਜ਼ਾ ਬ.ਖ਼ਸ਼ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਹਰ ਹੁਨਰ ॥੧॥ ਅਮਾਂ ਬਖਸ਼ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਓ ਦਸਤਗੀਰ ॥ ਕੁਸ਼ਾਯਸ਼ ਕੁਨੋ ਰਹਿਨੁਮਾਯਸ਼ ਪਜ਼ੀਰ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦਮ ਯਕੇ ਨੇਕ ਮਰਦ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਦਉਰ ਦੁਸ਼ਮਨ ਬਰਾਵੁਰਦ .ਗਰਦ ॥੩॥ ਖਸਮ ਅ.ਫਕਨੋ ਸ਼ਾਹਿ ਚੀਂ ਦਿਲ .ਫਰਾਜ਼ ॥ ਗਰੀਬੁਲ ਨਿਵਾਜ਼ੋ ਗਨੀਮੁਲ ਗੁਦਾਜ਼ ॥੪॥ ਜ਼ਿ ਰਜ਼ਮੋ ਬਬਜ਼ਮੋ ਹਮਹ ਬੰਦਬਸਤ ॥ ਕਿ ਬਿਸਯਾਰ ਤੇ.ਗ ਅਸਤ ਹੁਸ਼ਯਾਰ ਦਸਤ ॥੫॥ ਨਿਵਾਲਹ ਪਿਯਾਲਹ ਜ਼ਿ ਰਜ਼ਮੋ ਬਬਜ਼ਮ ॥ ਤੁ ਗੁ.ਫਤੀ ਕਿ ਦੀਗਰ ਯਲੇ ਸ਼ੁਦ ਬਬਜ਼ਮ ॥੬॥ ਜ਼ਿ ਤੀਰੋ ਤੁ.ਫੰਗ ਹਮ ਚੁ ਆਮੁ.ਖ਼ਤਹ ਸ਼ੁਦ ॥ ਤੁ ਗੋਈ ਕਿ ਦਰ ਸ਼ਿਕਮ ਅੰਦੋਖਤਹ ਸ਼ੁਦ ॥੭॥ ਚੁ ਮਾਲਸ਼ ਗਿਰਾਨਸ਼ ਮਤਾਯਸ਼ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਮੁਲਕਸ਼ ਬਸੇ ਅਸਤ ਬ.ਖ਼ਸ਼ਸ਼ ਕਰੀਮ ॥੮॥ ਅਜ਼ੋ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਬਆ.ਖ਼ਰ ਸ਼ੁਦ ਅਸਤ ॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਵਜ਼ੀਰਾਨ ਓ ਪੇਸ਼ ਪਸਤ ॥੯॥ ਜ਼ਿ ਤੋ ਪਸ ਕਿਰਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਿਹਮ ॥ ਕਿਰਾ ਤਾਜ ਇਕ਼ਬਾਲ ਬਰ ਸਰ ਨਿਹਮ ॥੧੦॥ ਕਿਰਾ ਮਰਦ ਅਜ਼ ਖ਼ਾਨਹ ਬੇਰੂੰ ਕੁਨਦ ॥ ਕਿਰਾ ਬਖਤ ਇਕਬਾਲ ਬਰ ਸਰ ਨਿਹਦ ॥੧੧॥ ਬਹੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਕੁਸ਼ਾਦੋ ਦੁ ਚਸ਼ਮ ॥ ਬਗੁ.ਫਤਾ ਸੁਖਨ ਸ਼ਾਹਿ ਪੇਸ਼ੀਨ ਰਸਮ ॥੧੨॥ ਨ ਪਾਓ ਨ ਦਸਤੋ ਨ ਚਸ਼ਮੋ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥ ਨ ਹੋਸ਼ੋ ਨ ਹਿੰਮਤ ਨ ਹੈਬਤ ਕਸਾਂ ॥੧੩॥ ਨ ਹਉਲੋ ਨ ਹਿੰਮਤ ਨ ਹੀਲਹ ਨ ਹੋਸ਼ ॥ ਨ ਬੀਨੀ ਨ ਬੀਨਾਯਗੀ ਹਰਦੁ ਗੋਸ਼ ॥੧੪॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਹਸਤ ਆਜ਼ਮਾਯਸ਼ ਬਵਦ ॥ ਵਜ਼ਾ ਦਉਰ ਦੀਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹਸ਼ ਬਵਦ ॥੧੫॥ ਅਜਬ ਮਾਂਦ ਦਾਨਾਇ ਦਉਰ ਈਂ ਜਵਾਬ ॥ ਸੁਖਨ ਬਾਜ਼ ਦੀ.ਗਰ ਕੁਨਦ ਬਾਸਵਾਬ ॥੧੬॥ ਬਕਿੰਗਾਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਦਿਰੰਗਾਸ਼ ਗਿਰ.ਫਤ ॥ ਜਵਾਬੇ ਸੁਖਨ ਰਾ ਬਰੰਗਾਸ਼ ਗਿਰ.ਫਤ ॥੧੭॥ ਚਪੋ ਰਾਸਤਸ਼ ਕਰਦ ਚਰਖੇ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥ ਬਰਾਵੁਰਦ ਸੁ.ਖ਼ਨੇ ਚੁ ਕੈਬਰ ਕਮਾਂ ॥੧੮॥ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹਿ ਹੁਸ਼ਯਾਰ ਆਜ਼ਾਦ ਮ.ਗਜ਼ ॥ ਚਿਰਾ ਮੇ ਤੁ ਗੋਈ ਦਰੀਂ ਕਾਰ ਨਗ਼ਜ਼ ॥੧੯॥

ਕਸੇ ਰਾ ਸ਼ਵਦ ਕਾਰ ਈ ਦਰ ਜ਼ਮਾਂ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਹਸਤ ਐਬ ਅਸਤ ਜ਼ਾਹਰ ਜਹਾਂ ॥੨੦॥ ਕਿ ਈਂ ਹਸਤ ਐਬੋ ਤੁ ਗੋਈ ਹੁਨਰ ॥ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹਸ਼ਾਹਾਨ ਹਮਹ ਬਹਰ ਬਰ ॥੨੧॥ ਨ ਦਰ ਜੰਗ ਪੁਸ਼ਤੋ ਨ ਦੁਸ਼ਨਾਮ ਦਾਦ ॥ ਨ ਅੰਗੁਸ਼ਤ ਬਰ ਹਰ.ਫ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨਿਹਾਦ ॥੨੨॥ ਨ ਆਰਾਮ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨ ਆਜ਼ਾਰ ਦੋਸਤ ॥ ਜਵਾਬੇ ਗਦਾ ਰਾ ਅਦੂ ਰਾ ਬਿਪੋਸਤ ॥੨੩॥ ਨਵੀਸਿੰਦਹ ਰਾ ਜਾ ਨ ਹਰਫ਼ੋ ਨਿਹਦ ॥ ਸੁਖਨ ਰਾ ਬਹਕ ਜਾਇ ਸ਼ਰ.ਫੋ ਦਿਹਦ ॥੨੪॥ ਨ ਉਸਤਾਦ ਰਾ ਦਾਦ ਜਾਏ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਫ਼ਰਾਮੋਸ਼ਗੀ ਚੂੰ ਬਕਾਰੇ ਕੁਹਨ ॥੨੫॥ ਬਬਦ ਮਸਲਿਹਤ ਕਸ ਨ ਦਾਦਨ ਦਿ.ਗਰ ॥ ਬਿਹਸ ਨਾਮ ਓ ਚੂੰ ਤੁ ਗੋਯਦ ਹੁਨਰ ॥੨੬॥ ਨ ਬੀਨਦ ਦਿਗਰ ਜ਼ਨ ਬਚਸ਼ਮੇ ਖੁਦਸ਼ ॥ ਨ ਬਦਕਾਰ ਕਸ ਕਰਦ ਨਜ਼ਰੇ ਬਦਸ਼ ॥੨੭॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਕਸ ਬਰ ਨ ਹਰ.ਫੇ ਹਰਾਮ ॥ ਨਿਗਹ ਦਾਸ਼ਤ ਬਰ ਸ਼ੁਕਰ ਯਜ਼ਦਾਂ ਮੁਦਾਮ ॥੨੮॥ ਨਜ਼ਰ ਰਾ ਬਬਦਕਾਰ ਦੀਗਰ ਬਬਸਤ ॥ ਸ਼ਨਾਸੀ ਤੁ ਤਹਕੀਕ ਓ ਕੋਰ ਹਸਤ ॥੨੯॥ ਕਦਮ ਰਾ ਨ ਦਾਰਦ ਬਬਦਕਾਰ ਕਾਰ ॥ ਨ ਦਰ ਜੰਗ ਪਸ ਪਾਉ ਪੁਸ਼ਤੇ ਹਜਾਰ ॥੩੦॥ ਨ ਦਰ ਕਾਰ ਦੁਜ਼ਦੀ ਨ ਦਿਲ ਬਿਸ਼ਕਨੀ ॥ ਨ ਖ਼ਾਨਹ ਖੁਮਰਬਾਜ਼ ਨਹ ਰਹਜ਼ਨੀ ॥੩੧॥ ਬਨਾਕਸ ਦੁਆਏ ਨ ਗੋਯਦ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਬਖਾਹਸ਼ ਖਰਾਸ਼ੀ ਨ ਜੋਈ ਸੁਖ਼ਨ ॥੩੨॥ ਬਬਦਕਾਰ ਕਸ ਦਰ ਨ ਦਾਦੰਦ ਪਾਇ ॥ ਕਿ ਓ ਪਾਇ ਲੰਗ ਅਸਤੁ ਗੋਈ ਬਜਾਇ ॥੩੩॥ ਬਦੁਜਦੀ ਮਤਾ ਰਾ ਨ ਆਲੂਦਹ ਦਸਤ ॥ ਬਖੁਰਸ਼ੇ ਹਰਾਮੋ ਕੁਸ਼ਾਯਦ ਨ ਦਸਤ ॥੩੪॥ ਬਖੁਦ ਦਸਤ ਖ਼ਾਹੰਦ ਨ ਗੀਰੰਦ ਮਾਲ ॥ ਨ ਰਇਯਤ ਖਰਾਸ਼ੀ ਨ ਆਜਜ਼ ਜ਼ਵਾਲ ॥੩੫॥ ਦਿਗਰ ਜ਼ਨ ਨ ਖੁਦ ਦਸਤ ਅੰਦਾਖ ਤਨ ॥ ਰਈਯਤ ਖੁਲਾਸਹ ਨ ਬਰ ਤਾਖਤਨ ॥੩੬॥ ਬਖੁਦ ਦਸਤ ਰਿਸ਼ਵਤ ਨ ਆਲੂਦਹ ਕਰਦ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਸ਼ਾਹਿ ਦੁਸ਼ਮਨ ਬਰਾਵੁਰਦ .ਗਰਦ ॥੩੭॥ ਨ ਜਾਏ ਅਦੂ ਰਾ ਦਿਹਦ ਵਕਤ ਜੰਗ ॥ ਬੁਬਾਰਸ਼ ਦਿਹਦ ਤੇ.ਗ ਤਰਕਸ਼ ਖ਼ਤੰਗ ॥੩੮॥ ਨ ਰਾਮਸ਼ ਦਿਹਦ ਅਸਪ ਰਾ ਵਕ਼ਤ ਕਾਰ ॥ ਨ ਜਾਯਸ਼ ਅਦੂ ਰਾ ਦਿਹਦ ਦਰ ਦਿਯਾਰ ॥੩੯॥ ਕਿ ਬੇਦਸਤ ਓ ਹਸਤ ਗੋ ਪੁਰ ਹੁਨਰ ॥ ਬਆਲੂਦਗੀ ਦਰ ਨ ਬਸਤਨ ਕਮਰ ॥੪੦॥ ਨ ਗੋਯਦ ਕਸੇ ਬਦ ਸੁਖਨ ਜੀਂ ਜੁਬਾਨ ॥ ਕਿ ਓ ਬੇ ਜੁਬਾਨਸਤ ਜ਼ਾਹਰ ਜਹਾਨ ॥੪੧॥ ਸ਼ੁਨੀਦਨ ਨ ਬਦ ਸੁ.ਖਨ ਕਸ ਰਾ ਬਗੋਸ਼ ॥

ਕਿ ਓ ਹਸਤ ਬੇਗੋਸ਼ ਗੋਈ ਬਹੋਸ਼ ॥੪੨॥ ਕਿ ਪਸ ਪਰਦਹ ਚੁਗਲੀ ਸ਼ੁਨੀਦਨ ਨ ਕਸ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਖੁਦ ਸ਼ਨਾਸੀ ਕਿ ਗੋਈ ਸ਼ਹਸ਼ ॥੪੩॥ ਕਸੇ ਕਾਰ ਬਦ ਰਾ ਨ ਗੀਰੰਦ ਬੋਇ ॥ ਕਿ ਓ ਹਸਤ ਬੇਬੀਨੀ ਓ ਨੇਕ ਖੋਇ ॥੪੪॥ ਨ ਹਉਲੇ ਦਿਗਰ ਹਸਤ ਜੁਜ਼ ਬਾ ਖੁਦਾਇ ॥ ਕਿ ਹਿੰਮਤ ਵਰਾਂ ਰਾ ਦਰਾਰਦ ਜ਼ਿ ਪਾਇ ॥੪੫॥ ਬਹੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਹਮਹ ਵਕ਼ਤ ਜੰਗ ॥ ਕਿ ਕੋਸ਼ਸ ਕੁਨਦ ਪਾ ਬਤੀਰੇ ਤੁਫੰਗ ॥੪੬॥ ਕਿ ਦਰਕਾਰ ਇਨਸਾਫ ਓ ਹਿੰਮਤ ਅਸਤ ॥ ਕਿ ਦਰਪੇਸ ਗੁਰਬਾਇ ਓ ਆਜਜ਼ ਅਸਤ ॥੪੭॥ ਨ ਹੀਲਹ ਕੁਨਦ ਵਕਤ ਦਰ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥ ਨ ਹੈਬਤ ਕੁਨਦ ਦੁਸ਼ਮਨਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥੪੮॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਜ਼ੀ ਹਸਤ ਗਾਜ਼ੀ ਬਵਦ ॥ ਬਕਾਰੇ ਜਹਾਂ ਰਜ਼ਮ ਸਾਜ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥੪੯॥ ਕਸੇ ਰਾ ਕਿ ਈ ਕਾਰ ਆਯਦ ਪਸੰਦ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਹਿ ਬਾਸ਼ਦ ਜ਼ਹਾਂ ਅਰਜ਼ਮੰਦ ॥੫੦॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ਦਉਰ ਦਾਨਾ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਕਿ ਆਕਲ ਸ਼ਨਾਸ ਅਸਤ ਪੋਜ਼ਸ ਪਜ਼ੀਰ ॥੫੧॥ ਕਸੇ ਰਾ ਸ਼ਨਾਸਦ ਬਅਕ਼ਲੇ ਬਿਹੀ ॥ ਮਰੋ ਰਾ ਬਿਦਿਹ ਤਾਜੁ ਤਖ਼ਤੋ ਮਹੀ ॥੫੨॥ ਬੁਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਓ ਰਾ ਮਹੀ ਤਖ਼ਤ ਤਾਜ ॥ ਗਰ ਓ ਰਾ ਸ਼ਨਾਸੀ ਰਈਯਤ ਨਿਵਾਜ਼ ॥੫੩॥ ਬਹੈਰਤ ਦਰ ਆਮਦ ਬਪਿਸਰਾਂ ਚਹਾਰ ॥ ਕਸੇ ਗੋਇ ਗੀਰਦ ਹਮਹ ਵਕ਼ਤ ਕਾਰ ॥੫੪॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਰਾ ਅਕ਼ਲ ਯਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥ ਬਕਾਰੇ ਜਹਾਂ ਕਾਮਗਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥੫੫॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕ਼ੀਯਾ ਸਾ.ਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਦਰ ਵਕ਼ਤ ਜੰਗ ॥੫੬॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਨੈਨ ਪਾਨ ॥ ਕੁਨਦ ਪੀਰ ਸਦ ਸਾਲਹ ਰਾ ਨਉਜਵਾਨ ॥੫੭॥੩॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥

ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੰਦ ਅਸਤੁ ਰਾਜ਼ਕ ਰਹੀਮ ॥ ਰਹਾਈ ਦਿਹੋ ਰਹਿਨੁਮਾਏ ਕਰੀਮ ॥੧॥ ਦਿਲ ਅ.ਫਜ਼ਾਇ ਦਾਨਸ਼ ਦਿਹੋ ਦਾਦ .ਗਰ ॥ ਰਜ਼ਾ ਬਖਸ਼ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਹਰ ਹੁਨਰ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦਮ ਯਕੇ ਨੇਕ ਜ਼ਨ ॥ ਚੁ ਸ਼ਮਸ਼ਾਦ ਕੱਦੇ ਬਜੋਏ ਚਮਨ ॥੩॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਪਦਰ ਰਾਜਹੇ ਉਤਰ ਦੇਸ ॥ ਬਸ਼ੀਰੀਂ ਜ਼ੁਬਾਂ ਹਮ ਚੁ ਇਖ਼ਲਾਸ ਕੇਸ ॥੪॥ ਕਿ ਆਮਦ ਬਰਾਏ ਹਮਹ .ਗੁਲਸ ਗੰਗ ॥ ਚੁ ਕੈਬਰ ਕਮਾਂ ਹਮ ਚੁ ਤੀਰੋ ਤੁ.ਫੰਗ ॥੫॥

ਹਮੀ ਖ਼ਾਸ਼ਤ ਕਿ ਓ ਰਾ ਸੂਯੰਬਰ ਕੁਨਮ ॥ ਕਸੇ ਈਂ ਪਸੰਦ ਆਯਦ ਓ ਰਾ ਦਿਹਮ ॥੬॥ ਬਿ.ਗੋਯਦ ਸੁਖਨ ਦੁਖ਼ਤਰੇ ਨੇਕ ਤਨ ॥ ਕਸੇ ਤੋ ਪਸੰਦ ਆਯਦ ਓ ਰਾ ਬਿਕੁਨ ॥੭॥ ਨਿਸ਼ਾਦੰਦ ਬਰ ਕਾਖ ਓ ਹ.ਫ਼ਤ ਖ਼ਨ ॥ ਚੁ ਮਾਹੇ ਮਹੀ ਆ.ਫ਼ਤਾਬੇ ਯਮਨ ॥੮॥ ਦਹਾਨੇ ਦੁਹਲ ਰਾ ਦਹਨ ਬਰ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥ ਜਵਾਬੇ ਸੁਖ਼ਨ ਰਾ ਓਜ਼ਰ ਬਰ ਨਿਹਾਦ ॥੯॥ ਕਿ ਈਂ ਰਾਜਹੇ ਰਾਜਹਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਕਿ ਵਕਤੇ ਤਰਦਦ ਬਿਆਮੁਖਤਹ ਕਾਰ ॥੧੦॥ ਕਸੇ ਤੋ ਪਸੰਦ ਆਯਦਤ ਈਂ ਜ਼ਮਾ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਬ ਦਾਮਾਦੀ ਆਯਦ ਹਮਾਂ ॥੧੧॥ ਨੁਮਾਦੰਦ ਬ ਓ ਰਾਜਹਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਪਸੰਦਸ਼ ਨਿਯਾਮਦ ਕਸੇ ਕਾਰ ਬਾਰ ॥੧੨॥ ਹਮ ਆਖ਼ਰ ਯਕੇ ਰਾਜਹੇ ਸੁਭਟ ਸਿੰਘ ॥ ਪਸੰਦ ਆਮਦਸ਼ ਹਮ ਚੁ ਗੁਰਰਾ ਨਿਹੰਗ ॥੧੩॥ ਹਮਹ ਉਮਦਹੇ ਰਾਜਹਾ ਪੇਸ਼ ਖਾਂਦ ॥ ਜੁਦਾ ਬਰ ਜੁਦਾ ਦਉਰ ਮਜਲਸ ਨਿਸ਼ਾਂਦ ॥੧੪॥ ਬਿਪੁਰਸ਼ੀਦ ਕਿ ਏ ਦੁ.ਖਤਰੇ ਨੇਕ ਖੋਇ ॥ ਤੁਰਾ ਕਸ ਪਸੰਦ ਆਯਦ ਅਜ਼ੀਹਾਂ ਬਜੋਇ ॥੧੫॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਜੁਨਾਰਦਾਰਾਨ ਪੇਸ਼ ॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਈਂ ਰਾਜਹੇ ਉਤਰ ਦੇਸ ॥੧੬॥ ਕਿ ਓ ਨਾਮ ਬਸਤਸ਼ ਬਛਤਰਾਮਤੀ ॥ ਚੁ ਮਾਹੇ .ਫ਼ਲਕ ਆ.ਫ਼ਤਾਬੇ ਮਹੀ ॥੧੭॥ ਅਜ਼ੀ ਰਾਜਹਾਂ ਕਸ ਨਿਯਾਮਦ ਨਜ਼ਰ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਅਜ਼ੀਹਾਂ ਬੁਬੀਂ ਪੁਰ ਗੁਹਰ ॥੧੮॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਬਰ ਰਾਜਹਾ ਨਾਜ਼ਨੀਂ ॥ ਪਸੰਦਸ਼ ਨਿਯਾਮਦ ਕਸੇ ਦਿਲ ਨ.ਗੀਂ ॥੧੯॥ ਸੂਯੰਬਰ ਵਜ਼ਾਂ ਰੋਜ਼ ਮਉਕੂ.ਫ ਗਸ਼ਤ ॥ ਕਿ ਨਾਜ਼ਮ ਬੁਬਰ.ਖਾਸਤ ਦਰਵਾਜ਼ਹ ਬਸਤ ॥੨੦॥ ਕਿ ਰੋਜ਼ੇ ਦਿਗਰ ਸ਼ਾਹਿ ਜ਼ਰਰੀਂ ਸਿਪਹਰ ॥ ਬਰ ਅਉਰੰਗ ਬਰ ਆਮਦ ਚੁ ਰਉਸ਼ਨ ਗੁਹਰ ॥੨੧॥ ਦਿਗਰ ਰੋਜ਼ਹੇ ਰਾਜਹਾ ਖਾਸਤੰਦ ॥ ਦਿ.ਗਰ ਗੂਨਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਰਾਸਤੰਦ ॥੨੨॥ ਨਜ਼ਰ ਕੁਨ ਬਰੋਏ ਤੁ ਏ ਦਿਲਰੁਬਾਇ ॥ ਕਿਰਾ ਤੋ ਨਜ਼ਰ ਦਰ ਬਿਯਾਯਦ ਬਜਾਇ ॥੨੩॥ ਬਪਹਿਨ ਅੰਦਰ ਆਮਦ .ਗੁਲੇ ਅੰਜਮਨ ॥ ਕਿ ਜ਼ਰ ਆਬ ਰੰਗ ਅਸਤੁ ਸੀਮਾਬ ਤਨ ॥੨੪॥ ਰਵਾਂ .ਗਸ਼ਤ ਦਰ ਰਾਜਹਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਗੁਲੇ ਸੁਰ.ਖ ਚੂੰ ਗੁੰਬਜ਼ੇ ਨਉਬਹਾਰ ॥੨੫॥ ਬਦੁਜ਼ਦੀਦ ਦਿਲ ਰਾਜਹਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਬਿਅ.ਫ਼ਤਦ ਜ਼ਿਮੀ ਚੂੰ ਯਲੇ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥੨੬॥ ਬਿਜ਼ਦ ਬਾਂਗ ਬਰ ਵੈ ਕਿ ਖ਼ਾਤੂਨ ਖ਼ੇਸ਼ ॥ ਕਿ ਈਂ ਉਮਦਹੇ ਰਾਜਹਾ ਉਤਰ ਦੇਸ ॥੨੭॥ ਵਜ਼ਾਂ ਦੁ.ਖਤਰ ਹਸਤ ਈਂ ਬਛਤਰਾਮਤੀ ॥ ਚੁ ਮਾਹੇ

ਫ਼ਲਕ ਹਮ ਚੁ ਹੂਰੋ ਪਰੀ ॥੨੮॥ ਸੂਯੰਬਰ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਮਾਹੇ ਫ਼ਲਕ ॥ ਫਿਰਸ਼ਤਹ ਸਿਫ਼ਤ ਓ ਚੁ ਜ਼ਾਤਸ਼ ਮਲਕ ॥੨੯॥ ਕਿਰਾ ਦਉਲਤ ਇਕਬਾਲ ਯਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥ ਕਿ ਈਂ ਮਾਹ ਰੋ ਕਾਮਗ਼ਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥੩੦॥ ਪਸੰਦ ਆਮਦ ਓ ਰਾ ਸੁਭਟ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ॥ ਕਿ ਰਉਸ਼ਨ ਤਬੀਯਤ ਸਲੀਖਤ ਮੁਦਾਮ ॥੩੧॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਬਰ ਵੈ ਵਕੀਲਸ ਗਿਰਾਂ ॥ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਾਂਨ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮਾਂ ॥੩੨॥ ਕਿ ਈਂ ਤਰਜ਼ ਲਾਲਾਇ ਬਰਗ਼ੇ ਸਮਨ ॥ ਕਿ ਲਾਇਕ ਸੁਮਾ ਅਸਤ ਈਂ ਰਾ ਬਕੁਨ ॥੩੩॥ ਬਿਗੋਯਦ ਯਕੇ ਖ਼ਾਨਹ ਬਾਨੂੰ ਮਰਾਸਤ ॥ ਕਿ ਚਸ਼ਮੇ ਅਜ਼ੋ ਹਰਦੁ ਆਹੂ ਤਰਾਸਤ ॥੩੪॥ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਮਨ ਹਰਗਿਜ਼ ਨ ਕਰਦਮ ਕਬੂਲ ॥ ਕਿ ਕਉਲੇ ਕੁਰਾਨਸਤ ਕਸਮੇ ਰਸੂਲ ॥੩੫॥ ਬਗੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਅਜ਼ੀ ਨਾ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਬਜੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਨੇ ਨੇਕ ਤਨ ॥੩੬॥ ਕਸੇ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਾ ਕੁਨਦ ਵਕਤ ਕਾਰ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਹਿ ਮਾਰਾ ਸ਼ਵਦ ਈਂ ਦਿਯਾਰ ॥੩੭॥ ਬਕੋਸ਼ੀਦ ਮੈਦਾਨ ਜੋਸ਼ੀਦ ਜੰਗ ॥ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਖ਼ੁਫ਼ਤਾਨ ਪੋਲਾਦ ਰੰਗ ॥੩੮॥ ਨਿਸ਼ਸਤਹ ਬਰ ਆਂ ਰਥ ਚੁ ਮਾਹੇ ਮੁਨੀਰ ॥ ਬੁਬਸਤੰਦ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੁਸਤੰਦ ਤੀਰ ॥੩੯॥ ਬਮੈਦਾਂ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਗੁਰਰੀਦ ਸ਼ੇਰ ॥ ਚੁ ਸ਼ੇਰ ਅਸਤ ਸ਼ੇਰ ਅਫ਼ਕਨੋ ਦਿਲ ਦਲੇਰ ॥੪੦॥ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਖ਼ੁਫ਼ਤਾਨ ਜੋਸ਼ੀਦ ਜੰਗ ॥ ਬਕੋਸ਼ੀਦ ਮੈਦਾਨ ਤੀਰੋ ਤੁਫ਼ੰਗ ॥੪੧॥ ਚੁਨਾ ਤੀਰ ਬਾਰਾ ਕੁਨਦ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥ ਕਿ ਲਸ਼ਕਰ ਬਕਾਰ ਆਮਦਸ਼ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥੪੨॥ ਚੁਨਾ ਬਾਨ ਬਾਰੀਦ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ॥ ਬਸੇ ਮਰਦਮਾਂ ਮੁਰਦਹ ਸ਼ੁਦ ਜਾਇ ਜੰਗ ॥੪੩॥ ਸ਼ਹੇ ਨਾਮ ਗਜ ਸਿੰਘ ਦਰ ਆਮਦ ਬਜੰਗ ॥ ਚੁ ਕੈਬਰ ਕਮਾ ਹਮ ਚੁ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ॥੪੪॥ ਬਜੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਅਫ਼ਰੀਤ ਮਸਤ ॥ ਯਕੇ ਗੁਰਜ਼ ਅਜ਼ ਫ਼ੀਲ ਪੈਕਰ ਬਦਸਤ ॥੪੫॥ ਯਕੇ ਤੀਰ ਜ਼ਦ ਬਾਨੂਏ ਪਾਕ ਮਰਦ ॥ ਕਿ ਗਜ ਸਿੰਘ ਅਜ਼ ਅਸਪ ਆਮਦ ਬਗ਼ਰਦ ॥੪੬॥ ਦਿਗਰ ਰਾਜਹ ਰਨ ਸਿੰਘ ਦਰ ਆਮਦ ਬਰੋਸ਼ ॥ ਕਿ ਪਰਵਾਨਹੇ ਚੂੰ ਦਰ ਆਮਦ ਬਜੋਸ਼ ॥੪੭॥ ਚੁਨਾ ਤੇਗ਼ ਜ਼ਦ ਬਾਨੂਏ ਸ਼ੇਰ ਤਨ ॥ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਰਨ ਸਿੰਘ ਚੁ ਸਰਵੇ ਚਮਨ ॥੪੮॥ ਯਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਬੇਰ ਦਿਗ਼ਰ ਜੋਧਪੁਰ ॥ ਖਰਾ ਮੀਦਹ ਬਾਨੋ ਚੁ ਰਖ਼ਸਿੰਦਹ ਦੁਰ ॥੪੯॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤੇਗ਼ ਬਾਜ਼ੋਰ ਬਾਨੋ ਸਿਪਰ ॥ ਬਬਰਖੇਜ਼ ਸ਼ੋਲਹ ਬਸੇ ਚੂੰ ਗ਼ੁਹਰ ॥੫੦॥ ਸਿਯਮ ਰਾਜਹ ਬੂੰਦੀ ਦਰ

ਆਮਦ ਦਲੇਰ ॥ ਚੁ ਬਰ ਬੱਚਹ ਆਹੂ ਚੁ ਗ਼ੁਰਰੀਦ ਸ਼ੇਰ ॥੫੧॥ ਚੁਨਾ ਤੀਰ ਜ਼ਦ ਹਰਦੋ ਅਬਰੂ ਸਿਕੰਜ ॥ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚੁ ਸ਼ਾਖੇ ਤੁਰੰਜ ॥੫੨॥ ਚੁਅਮ ਰਾਜਹ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਰ ਆਮਦ ਮੁਸਾਫ ॥ ਬਜੋਸ਼ ਅੰਦਰੀਂ ਸ਼ੁਦ ਚੁ ਅਜ਼ ਕੋਹਕਾਫ਼ ॥੫੩॥ ਹੁਮਾ ਖੁਰਦ ਸ਼ਰਬਤ ਕਿ ਯਾਰੇ ਚੁਅਮ ॥ ਜ਼ਿ ਜੈ ਸਿੰਘ ਪਸੇ ਯਕ ਨਿਆਮਦ ਕਦਮ ॥੫੪॥ ਯਕੇ ਸ਼ਹਿ ਫਿਰੰਗੋ ਪਿਲੰਦੇ ਦਿਗਰ ॥ ਬਮੈਦਾਂ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਬਬਰ ॥੫੫॥ ਸਿਯਮ ਸ਼ਾਹਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਚੂੰ ਆਫ਼ਤਾਬ ॥ ਚੁਅਮ ਸ਼ਾਹਿ ਹਬਸ਼ੀ ਚੁ ਮਗਰੇ ਦਰ ਆਬ ॥੫੬॥ ਯਕੇ ਰਾ ਬਿਜ਼ਦ ਨੇਜ਼ਹ ਮੁਸ਼ਤੇ ਦਿਗਰ ॥ ਸਿਯਮ ਰਾ ਬ ਪਾਓ ਚੁਅਮ ਰਾ ਸਿਪਰ ॥੫੭॥ ਚੁਨਾ ਮੇ ਬਿਅਫ਼ਤਦ ਨ ਬਰਖਾਸਤ ਬਾਜ਼ ॥ ਸੂਏ ਆਸਮਾਂ ਜਾਨ ਪਰਵਾਜ਼ ਸਾਜ਼ ॥੫੮॥ ਦਿਗਰ ਕਸ ਨਿਯਾਮਦ ਤਮੰਨਾਇ ਜੰਗ ॥ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਨਿਯਾਮਦ ਦਿਲਾਵਰ ਨਿਹੰਗ ॥੫੯॥ ਸ਼ਹੇ ਸ਼ਬਸਿਤਾ ਚੂੰ ਦਰ ਆਮਦ ਬਫ਼ਉਜ ॥ ਸਿਪਹ ਖ਼ਾਨਹ ਆਮਦ ਹਮਹ ਮਉਜ ਮਉਜ ॥੬੦॥ ਬਰੋਜ਼ੇ ਦਿਗਰ ਰਉਸ਼ਨੀਅਤ ਪਨਾਹ ॥ ਬਉਰੰਗ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਅਉਰੰਗ ਸ਼ਾਹ ॥੬੧॥ ਦੁ ਸੂਏ ਯਲਾਂ ਹਮਹ ਬਸਤੰਦ ਕਮਰ ॥ ਬਮੈਦਾਨ ਜੁਸਤੰਦ ਸਿਪਰ ਬਰ ਸਿਪਰ ॥੬੨॥ ਬਗੁਰਰੀਦ ਆਮਦ ਦੁ ਅਬਰੇ ਮੁਸਾਫ਼ ॥ ਯਕੇ ਗਸ਼ਤ ਹਾਯਲ ਯਕੇ ਗਸ਼ਤ ਜਾਫ਼ ॥੬੩॥ ਚਕਾਚਾਕ ਬਰਖਾਸਤ ਤੀਰੋ ਤੁਫ਼ੰਗ ॥ ਖ਼ਤਾਖ਼ਤ ਦਰ ਆਮਦ ਹਮਹ ਰੰਗ ਰੰਗ ॥੬੪॥ ਜ਼ਿ ਤੀਰੋ ਜ਼ਿ ਤੋਪੋ ਜ਼ਿ ਤੇਗ਼ੋ ਤਬਰ ॥ ਜ਼ਿ ਨੇਜ਼ਹ ਵ ਨਾਚਖ ਵ ਨਾਵਕ ਸਿਪਰ ॥੬੫॥ ਯਕੇ ਦੇਵ ਆਮਦ ਕਿ ਜ਼ਾਗੋ ਨਿਸਾਂ ॥ ਚੁ ਗ਼ੁਰਰੀਦ ਸ਼ੇਰ ਹਮ ਚੁ ਪੀਲੇ ਦਮਾਂ ॥੬੬॥ ਕੁਨਦ ਤੀਰੋ ਬਾਰਾਂ ਚੁ ਬਾਰਾਂਨ ਮੇਗ਼ ॥ ਬਰਖਸ਼ ਅੰਦਰੂੰ ਬਰਕ ਓ ਹਮ ਚੁ ਤੇਗ਼ ॥੬੭॥ ਬਜੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਦਹਾਨੇ ਦੁਹਲ ॥ ਚੁ ਪੁਰਗਸ਼ਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਜਾਏ ਅਜ਼ਲ ॥੬੮॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਪਰਰਾ ਸ਼ਵਦ ਤੀਰ ਸ਼ਸਤ ॥ ਬਸਦ ਪਹਿਲੂਏ ਪੀਲ ਮਰਦਾਂ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ ॥੬੯॥ ਹੁਮਾਂ ਕਸ ਬਸੇ ਤੀਰ ਜ਼ਦ ਬਰ ਕਜ਼ਾਂ ॥ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਦੇਵੇ ਚੁ ਕਰਖੇ ਗਿਰਾਂ ॥੭੦॥ ਦਿਗਰ ਦੇਵ ਗਰਗਸ਼ਤ ਬਿਯਾਮਦ ਬਜੰਗ ॥ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਅਜ਼ੀਮ ਹਮ ਚੁ ਪਰਰਾ ਪਿਲੰਗ ॥੭੧॥ ਚੁਨਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਗੋਪਾਲ ਅੰਦਾਖਤ ਸਖਤ ॥ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਦਾਨੋ ਚੁ ਬੇਖ ਅਜ਼ ਦਰਖਤ ॥੭੨॥ ਦਿਗਰ ਕਸ ਨਿਯਾਮਦ ਅਜ਼ੋ ਆਰਜ਼ੋ ॥ ਕਿ ਆਯਦ ਬਜੰਗੋ ਚੁਨੀ ਮਾਹ ਰੋ ॥੭੩॥ ਸ਼ਹੇ ਚੀਨ ਸਰ ਤਾਜ

ਰੰਗੀ ਨਿਹਾਦ ॥ ਬੁਲਾਏ ਗ਼ੁਬਾਰਸ਼ ਦਹਨ ਬਰ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੭੪॥ ਸ਼ਬ ਆਮਦ ਯਕੇ ਫ਼ਉਜ ਰਾ ਸਾਜ਼ ਕਰਦ ॥ ਜ਼ਿ ਦੀਗਰ ਵਜਹ ਬਾਜ਼ੀ ਆ.ਗਾਜ਼ ਕਰਦ ॥੭੫॥ ਕਿ ਅ.ਫਸੋਸ ਅ.ਫਸੋਸ ਹੈ ਹਾਤ ਹਾਤ ॥ ਅਜ਼ੀਂ ਉਮਰ ਵਜ਼ੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜ਼ੀ ਹਯਾਤ ॥੭੬॥ ਬਰੋਜ਼ੇ ਦਿਗਰ ਰਉਸ਼ਨੀਯਤ ਫ਼ਿਕਰ ॥ ਬਰ ਉਰੰਗ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸ਼ਾਹੇ ਦਿਗਰ ॥੭੭॥ ਸਿਪਹਿ ਸੂ ਦੁ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਅਜ਼ ਜੋਸ਼ ਜੰਗ ॥ ਰਵਾਂ ਸ਼ੁਦ ਬ ਹਰ ਗੋਸ਼ ਤੀਰੇ ਤੁਫ਼ੰਗ ॥੭੮॥ ਰਵਾਂ ਰਵ ਸ਼ੁਦਹ ਕੈਬਰੇ ਕੀਨਹ ਕੋਸ਼ ॥ ਕਿ ਬਾਜ਼ੂਏ ਮਰਦਾਂ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਜੋਸ਼ ॥੭੯॥ ਚੁ ਲਸ਼ਕਰ ਤਮਾਮੀ ਦਰ ਆਮਦ ਬਕਾਮ ॥ ਯਕੇ ਮਾਂਦ ਓ ਰਾਸਤ ਸੁਭਟ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ॥੮੦॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕੇ ਏ ਸ਼ਾਹ ਰੁਸਤਮ ਜ਼ਮਾਂ ॥ ਤੁ ਮਾ ਰਾ ਬਿਕੁਨ ਯਾ ਬਿਗੀਰੀ ਕਮਾਂ ॥੮੧॥ ਬਗ਼ਜ਼ਬ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਜ਼ਿਆਂ ॥ ਨ ਪੁਸ਼ਤੇ ਦਿਹਮ ਬਾਨੂਏ ਹਮ ਚੁਨਾ ॥੮੨॥ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਖੁਫਤਾਨ ਜੋਸ਼ੀਦ ਜੰਗ ॥ ਬਕੋਸ਼ੀਦ ਚੂੰ ਸ਼ੇਰ ਮਰਦਾਂ ਨਿਹੰਗ ॥੮੩॥ ਬਜਾਯਸ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਬਕੈਬਰ ਕਮਾਂ ਕਰਦ ਬਾਰਸ਼ ਕਰੀਮ ॥੮੪॥ ਚਪੇ ਰਾਸਤ ਓ ਕਰਦ ਖ਼ਮ ਕਰਦ ਰਾਸਤ ॥ ਗਰੇਵੇ ਕਮਾਂ ਚਰਖ਼ ਚੀਨੀ ਬਖਾਸਤ ॥੮੫॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਨੇਜ਼ਹ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਮੁਸਤ ॥ ਦੁਤਾ ਗਸ਼ਤ ਮੁਸ਼ਤੇ ਹਮੀ ਚਾਰ ਗਸ਼ਤ ॥੮੬॥ ਬਿਯਾਵੇਖਤ ਬਾ ਦੀਗਰੇ ਬਾਜ਼ ਪਰ ॥ ਚੁ ਸੁਰਖ਼ ਅਜ਼ਦਹਾ ਬਰ ਹਮੀ ਸ਼ੇਰ ਨਰ ॥੮੭॥ ਚੁਨਾ ਬਾਨ ਅ.ਫਤਾਦ ਤੀਰੋ ਤੁ.ਫੰਗ ॥ ਜ਼ਿਮੀ ਕੁਸ਼ਤਗਾਨਸ਼ ਸ਼ੁਦਹ ਲਾਲਹ ਰੰਗ ॥੮੮॥ ਕੁਨਦ ਤੀਰ ਬਾਰਾਨ ਰੋਜੇ ਤਮਾਮ ॥ ਕਸੇ ਰਾ ਨ ਗਸ਼ਤੀਦ ਮਕਸੂਦ ਕਾਮ ॥੮੯॥ ਅਜ਼ੋ ਜੰਗਜ਼ੋ ਮਾਂਦਗੀ ਮਾਂਦਹ ਗਸ਼ਤ ॥ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਹਰਦੋ ਦਰ ਆਂ ਪਹਿਨ ਦਸ਼ਤ ॥੯੦॥ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਿ ਰੂਮੀ ਸਿਪਰ ਦਾਦ ਰੋਇ ॥ ਦਿਗਰ ਸ਼ਾਹਿ ਪੈਦਾ ਸ਼ੁਦਹ ਨੇਕ ਖੋਇ ॥੯੧॥ ਨ ਦਰ ਜੰਗ ਆਸੂਦਹ ਸ਼ੁਦ ਯਕ ਜ਼ਮਾਂ ॥ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਹਰਦੋ ਚੁਨੀ ਕੁਸ਼ਤਗਾਂ ॥੯੨॥ ਦਿਗਰ ਰੋਜ਼ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਹਰਦੋ ਬਜੰਗ ॥ ਬਿਆਵੇਖਤ ਬਾ ਯਕ ਦਿਗਰ ਚੂੰ ਨਿਹੰਗ ॥੯੩॥ ਵਜ਼ਾਂ ਹਰਦੁ ਤਨ ਕੂਜ਼ਹਗਾਨੇ ਸ਼ੁਦਹ ॥ ਕਜ਼ਾਂ ਸੀਨਹ ਗਾਹੀਨ ਅਰਵਾ ਸ਼ੁਦਹ ॥੯੪॥ ਬਰਖਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਮੁਸ਼ਕੀ ਨਿਹੰਗ ॥ ਬਸੇ ਬੰਗਸੀ ਬੋਜ਼ ਬੰਗੋ ਪਿਲੰਗ ॥੯੫॥ ਕਿ ਅਬਲਕ ਸਿਯਾਹ ਅਬਲਕੋ ਬੋਜ਼ ਬੋਰ ॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਤਾਊਸ ਮੋਰ ॥੯੬॥ ਜ਼ਿਰਹ ਪਾਰਹ

ਸ਼ੁਦ ਖੋਦ ਵ ਖੁ.ਫਤਾ ਬਜੰਗ ॥ ਜ਼ਿ ਬਕਤਰ ਜ਼ਿ ਬਰਗਸ਼ਤਵਾਂ ਬਾ ਖ਼ੁਦੰਗ ॥੯੭॥ ਚੁਨਾ ਤੀਰ ਬਾਰਾਂ ਸ਼ਵਦ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥ ਜ਼ਿ ਬਕਤਰ ਜ਼ਿ ਜ਼ਿਰਹਾਂ ਬਰਾਰਦ ਸ਼ਰਾਰ ॥੯੮॥ ਬਰ.ਖਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਨਿਹੰਗ ॥ ਜ਼ਿਮੀ ਗਸ਼ਤ ਸੁਮ ਹਮ ਚੁ ਪੁਸ਼ਤੇ ਪਿਲੰਗ ॥੯੯॥ ਚੁਨਾ ਜ਼ਜ਼ਾਦਹ ਸ਼ੁਦ ਆਤਸ਼ੇ ਤੀਰ ਬਾਰ ॥ ਕਿ ਅਕਲ ਅਜ਼ ਮ.ਗਜ਼ ਰ.ਫਤ ਹੋਸ਼ ਅਜ਼ ਦਿਯਾਰ ॥੧੦੦॥ ਚੁਨਾ ਆਵੇਖ਼ਤ ਹਰਦੋ ਹਮਹ ਜਾਇ ਜੰਗ ॥ ਕਿ ਤੇ.ਗ ਅਜ਼ ਮਿਯਾਂ ਗਸ਼ਤ ਤਰਕਸ਼ ਖਤੰਗ ॥੧੦੧॥ ਚੁਨਾ ਜੰਗ ਕਰਦੰਦ ਸੁਬਹ ਤਾ ਬਸ਼ਾਮ ॥ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਮੁਰਛਤ ਨ ਖ਼ੁਰਦੰਦ ਤਆਮ ॥੧੦੨॥ ਜ਼ਿ ਖ਼ੂਦ ਮਾਂਦਹ ਸ਼ੁਦ ਹਰਦੋ ਦਰ ਜਾਇ ਜੰਗ ॥ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਯਿਆਨੋ ਦੋ ਬਾਜ਼ੇ ਪਲੰਗ ॥੧੦੩॥ ਚੁ ਹਬਸ਼ੀ ਬੁਰਦ ਦੁਜ਼ਦ ਦੀਨਾਰ ਜ਼ਰਦ ॥ ਜਹਾਂ .ਗਸ਼ਤ ਚੂੰ ਗੁੰਬਜ਼ੇ ਦੂਦ ਗਰਦ ॥੧੦੪॥ ਸਿਯਮ ਰੋਜ਼ ਚੌਗਾਂ ਬਿਬੁਰਦ ਆ.ਫਤਾਬ ॥ ਜਹਾਂ .ਗਸ਼ਤ ਚੂੰ ਰਉਸ਼ਨਸ਼ ਮਾਹਿਤਾਬ ॥੧੦੫॥ ਬੁ ਬਰ.ਖ਼ਾਸਤ ਹਰਦੋ ਅਜ਼ੀਂ ਜਾਇ ਜੰਗ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਹਰ ਸੂਇ ਤੀਰੋ ਤੁ.ਫੰਗ ॥੧੦੬॥ ਚੁਨਾ ਗਰਮ ਸ਼ੁਦ ਆਤਸ਼ੇ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥ ਕਿ .ਫੀਲੇ ਦੁ ਦਹ ਹਜ਼ਾਰ ਆਮਦ ਬਕਾਰ ॥੧੦੭॥ ਬਕਾਰ ਆਮਦਹ ਅਸਪ ਹ.ਫਤ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਹਮਹ ਜ਼ੂਾਨ ਸ਼ਾਇਸਤਹੇ ਨਾਮ ਦਾਰ ॥੧੦੮॥ ਜ਼ਿ ਸਿੰਧੀ ਵ ਅਰਬੀ ਵ ਐਰਾਕ ਰਾਇ ॥ ਬਕਾਰ ਆਮਦਹ ਅਸਪ ਚੂੰ ਬਾਦੁ ਪਾਇ ॥੧੦੯॥ ਬਸੇ ਕੁਸ਼ਤਹ ਸਰਹੰਗ ਸ਼ਾਇਸਤਹ ਸ਼ੇਰ ॥ ਬਵਕਤੇ ਤਰਦਦ ਬਕਾਰੇ ਦਲੇਰ ॥੧੧੦॥ ਬਗੁਰਰੀਦਨ ਆਮਦ ਦੁ ਅਬਰੇ ਸਿਆਹ ॥ ਨਮੇ ਖ਼ੂਨ ਮਾਹੀ ਲਕੋ ਤੇ.ਗ ਮਾਹ ॥੧੧੧॥ ਬਜੰਗ ਅੰਦਰੂੰ ਗਉ.ਗਹੇ ਗਾਜ਼ੀਯਾਂ ॥ ਜ਼ਿਮੀਂ ਤੰਗ ਸ਼ੁਦ ਅਜ਼ ਸੁਮੇ ਤਾਜ਼ੀਯਾਂ ॥੧੧੨॥ ਸੁਮੇ ਬਾਦ ਪਾਂਯਾਂਨ ਫੋਲਾਦ ਨਾਲ ॥ ਜ਼ਿਮੀ .ਗਸ਼ਤ ਪੁਸ਼ਤੇ ਪਿਲੰਗੀ ਮਿਸਾਲ ॥੧੧੩॥ ਚਰਾ.ਗੇ ਜਹਾਨੇ ਖੁਮੇ ਬਾਦਹ ਖੁਰਦ ॥ ਸਰੇ ਤਾਜ ਦੀਗਰ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਸਰਦ ॥੧੧੪॥ ਬਰੋਜ਼ੇ ਚਹਾਰਮ ਤਪੀਦ ਆ.ਫਤਾਬ ॥ ਬਜਿਲਵਹ ਦਰ ਆਵੇਖ਼ਤ ਜਰਗੀਂ ਤਨਾਬ ॥੧੧੫॥ ਦਿਗਰ ਰਵਸ਼ ਮਰਦਾਂਨ ਬਸਤੰਦ ਕਮਰ ॥ ਯਮਾਨੀ ਕਮਾਂ ਦਾਸਤ ਬਰ ਰੋ ਸਿਪਰ ॥੧੧੬॥ ਬਹੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਬਜੋਸ਼ੀਦ ਜੰਗ ॥ ਬਹੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਪਿਲੰਗ ॥੧੧੭॥ ਚੁਅਮ ਰੋਜ਼ ਕੁਸ਼ਤੰਦ ਦਹਿ ਹਜ਼ਾਰਿ .ਫੀਲ ॥ ਦੁ ਦਹਿ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸਪੋ ਚੁ ਦਰਯਾਇ ਨੀਲ ॥੧੧੮॥ ਬਕਾਰ ਆਮਦਹ ਪਿਯਾਦਹ ਸੀ ਸਦ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਜਮਾਂ ਮਰਦ ਸ਼ੇਰਾਨ ਅਜ਼ਮੂਦਹ ਕਾਰ ॥੧੧੯॥ ਕੁਨਦ ਜ਼ੱਰ੍ਹੇ ਰਥ ਚਹਾਰੋ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਬਸ਼ੇਰ

ਅ.ਫਕਨੋ ਜੰਗ ਆਮੁਖਤਹ ਕਾਰ ॥੧੨੦॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਚਾਰ ਤੀਰ ਅਸਪ ਕੁਸ਼ਤਸ਼ ਚਹਾਰ ॥ ਦਿਗਰ ਤੀਰ ਕੁਸ਼ਤਸ਼ ਸਰੇ ਬਹਲਦਾਰ ॥੧੨੧॥ ਸਿਯਮ ਤੀਰ ਜ਼ਦ ਹਰਦੋ ਅਬਰੂ ਸਿਕੰਜ ॥ ਕਿ ਮਾਰੇ ਬਪੇਚੀਦ ਜ਼ਿ ਸਉਦਾਇ ਗੰਜ ॥੧੨੨॥ ਚਹਾਰਮ ਬਿਜ਼ਦ ਤੀਰ ਖਬਰਸ਼ ਨਿਯਾ.ਫਤ ॥ ਕਿ ਭਰਮਸ਼ ਬਬਰਖਾਸਤ ਵ ਧਰਮਸ਼ ਨ ਤਾਫਤ ॥੧੨੩॥ ਬਿਜ਼ਦ ਚੂੰ ਚੁਅਮ ਕੈਬਰੇ ਨਾਜ਼ਨੀਂ ॥ ਬਿਖੁਰਦੰਦ ਸ਼ਹਿਰਗ ਬਿਅ.ਫਤਦਿ ਜ਼ਿਮੀ ॥੧੨੪॥ ਬਿਦਾਨਿਸਤ ਕਿ ਈਂ ਮਰਦ ਪਯ ਮੁਰਦਹ .ਗਸ਼ਤ ॥ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਬੂਮ ਹਮ ਚੁਨੀ ਸ਼ੇਰ ਮਸਤ ॥੧੨੫॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਰਥ ਬਿਯਾਮਦ ਬਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿਮੀ ॥ ਖਿਰਾਮੀਦਹ ਸ਼ੁਦ ਪੈਕਰੇ ਨਾਜ਼ਨੀ ॥੧੨੬॥ ਬਯਕ ਦਸਤ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਯਕ ਪਯਾਲਹ ਆਬ ॥ ਬਨਿਜ਼ਦੇ ਸ਼ਹਿ ਆਮਦ ਚੁ ਪਰਰਾ ਉਕ਼ਾਬ ॥੧੨੭॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹਿ ਆਜ਼ਾਦ ਮਰਦ ॥ ਚਿਰਾ ਖ਼ੁ.ਫਤਹ ਹਸਤੀ ਤੁ ਦਰ ਖ਼ੂਨ ਗਰਦ ॥੧੨੮॥ ਹੁਮਾਂ ਜਾਨ ਜਾਨੀ ਤੋਅਮ ਨੌ ਜਵਾਂ ॥ ਬ ਦੀਦਨ ਤੁਰਾ ਆਮਦਮ ਈ ਜ਼ਮਾਂ ॥੧੨੯॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਏ ਬਾਨੂਏ ਨੇਕ ਬਖਤ ॥ ਚਿਰਾ ਤੋ ਬਿਯਾਮਦ ਦਰੀਂ ਜਾਇ ਸਖਤ ॥੧੩੦॥ ਅਗਰ ਮੁਰਦਹ ਬਾਸ਼ੀ ਬਿਯਾਰੇਮ ਲਾਸ਼ ॥ ਵ.ਗਰ ਜ਼ਿੰਦਹ ਹਸਤੀ ਬ ਯਜ਼ਦਾਂ ਸੁਪਾਸ ॥੧੩੧॥ ਅਜ਼ਾਂ ਗੁ.ਫਤਨੀਹਾਂ ਖੁਸ਼ ਆਮਦ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਏ ਨਾਜ਼ਨੀ ਸੀਮ ਤਨ ॥੧੩੨॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਕਿ ਖ਼ਾਹੀ ਬਿਗੋ ਮਨ ਦਿਹਮ ॥ ਕਿ ਏ ਸ਼ੇਰ ਦਿਲ ਮਨ ਗੁਲਾਮੇ ਤੁਅਮ ॥੧੩੩॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬਾਸੀ ਤੁ ਏ ਕਾਰ ਸਖ਼ਤ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਯਕ ਬਾਰ ਕੁਨ ਨੇਕ ਬਖਤ ॥੧੩੪॥ ਬਿਜ਼ਦ ਪੁਸ਼ਤ ਪਾਓ ਕੁਸ਼ਾਦਸ਼ ਬਚਸ਼ਮ ॥ ਹਮਹ ਰਵਸ਼ ਸ਼ਾਹਾਨ ਪੇਸ਼ੀਨ ਰਸ਼ਮ ॥੧੩੫॥ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਬਰ ਰਥ ਬਿਆਵੁਰਦ ਜਾਂ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਨਉਬਤਸ਼ ਸ਼ਾਹਿ ਸ਼ਾਹੇ ਜ਼ਮਾਂ ॥੧੩੬॥ ਬਹੋਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਦੁ ਚਸ਼ਮਸ਼ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿਰਾ ਜਾਇ ਮਾ ਰਾ ਨਿਹਾਦ ॥੧੩੭॥ ਬਿਗੋਯਦ ਤੁਰਾ ਜ਼.ਫਰ ਜੰਗ ਯਾ.ਫਤਮ ॥ ਬਕਾਰੇ ਸ਼ੁਮਾ ਕਤ ਖੁਦਾ ਯਾ.ਫਤਮ ॥੧੩੮॥ ਪਸ਼ੇਮਾਂ ਸ਼ਵਦ ਸੁਖ਼ਨ ਗੁਫਤਨ .ਫਜ਼ੂਲ ॥ ਹਰਾਂ ਕਸ ਤੁ ਗੋਈ ਕਿ ਬਰ ਮਨ ਕਬੂਲ ॥੧੩੯॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ ਫੇਰੋਜ਼ਹ ਫਾਮ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਰੋਜ਼ੇ ਤਮਾਮ ॥੧੪੦॥ ਤੁ ਮਾ ਰਾ ਬਿਦਿਹ ਤਾ ਸ਼ਵਮ ਤਾਜ਼ਹ ਦਿਲ ॥ ਕਿ ਗਉਹਰ ਬਿਆਰੇਮ ਆਲੂਦਹ ਗਿਲ ॥੧੪੧॥੪॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥

ਤੁਈ ਰਹਿਨੁਮਾਓ ਤੁਈ ਦਿਲ ਕੁਸ਼ਾਇ ॥ ਤੁਈ ਦਸਤਗੀਰ ਅੰਦਰ ਹਰਦੋ ਸਰਾਇ ॥੧॥ ਤੁਈ ਰਾਜ਼ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਦਸਤਗੀਰ ॥ ਕਰੀਮੇ ਖ਼ਤਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਦਾਨਸ਼ ਪਜ਼ੀਰ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦਮ ਯਕੇ ਕਾਜ਼ੀਅਸ਼ ॥ ਕਿ ਬਰਤਰ ਨ ਦੀਦਮ ਕਜ਼ੋ ਦੀਗਰਸ਼ ॥੩॥ ਯਕੇ ਖ਼ਾਨਹ ਓ ਬਾਨੂਏ ਨਉਜਵਾਂ ॥ ਕਿ ਕੁਰਬਾਂ ਸ਼ਵਦ ਹਰ ਕਸੇ ਨਾਜ਼ਦਾਂ ॥੪॥ ਕਿ ਸੋਸਨ ਸਰੇ ਰਾ ਫਰੋ ਮੇਜ਼ਦਹ ॥ ਗੁਲੇ ਲਾਲਹ ਰਾ ਦਾਗ ਬਰ ਦਿਲ ਸ਼ੁਦਹ ॥੫॥ ਕਜ਼ਾਂ ਸੂਰਤੇ ਮਾਹਿ ਰਾ ਬੀਮ ਸ਼ੁਦ ॥ ਰਸ਼ਕ ਸੋਖ਼ਤਹ ਅਜ਼ ਮਿਯਾਂ ਨੀਮ ਸ਼ੁਦ ॥੬॥ ਬਕਾਰ ਅਜ਼ ਸੂਏ ਖ਼ਾਨਹ ਬੇਰੂੰ ਰਵਦ ॥ ਬਦੋਸ਼ੇ ਜ਼ੁਲਫ ਸ਼ੇਰ ਸੁੰਬਲ ਸ਼ਵਦ ॥੭॥ ਗਰ ਆਬੇ ਬਦਰੀਯਾ ਬਸ਼ੋਯਦ ਰੁਖ਼ਸ਼ ॥ ਹਮਹ ਖਾਰ ਮਾਹੀ ਸ਼ਵਦ ਗੁਲ ਰੁਖ਼ਸ਼ ॥੮॥ ਬਖ਼ੁਮ ਓ ਫ਼ਿਤਾਦਹ ਹੁਮਾ ਸਾਯਹ ਬਆਬ ॥ ਜ਼ਿ ਮਸਤੀ ਸ਼ੁਦਹ ਨਾਮ ਨਰ.ਗਸ਼ ਸ਼ਰਾਬ ॥੯॥ ਬਦੀਦਸ਼ ਯਕੇ ਰਾਜਹੇ ਨਉਜਵਾਂ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤੁ ਜ਼ਾਹਰ ਜਹਾਂ ॥੧੦॥ ਬਗੁ.ਫਤਾ ਕਿ ਏ ਰਾਜਹੇ ਨੇਕ ਬਖ਼ਤ ॥ ਤੁ ਮਾ ਰਾ ਬਿਦਿਹ ਜਾਇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤਖ਼ਤ ॥੧੧॥ ਨਖੁਸ਼ਤੀ ਸਰੇ ਕਾਜ਼ੀ ਆਵਰ ਤਰਾਸਤ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਕਿ ਈਂ ਖ਼ਾਨਹ ਮਾ ਅਜ਼ ਤੁਰਾਸਤ ॥੧੨॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ਰਾ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਨਿਹਾਦ ॥ ਨ ਰਾਜ਼ੇ ਦਿਗਰ ਪੇਸ਼ ਅਉਰਤ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੧੩॥ ਬਵਕਤੇ ਸ਼ੌਹਰ ਰਾ ਚੁ ਖੁਸ਼ ਖ਼ੁਫਤਹ ਦੀਦ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤੇ.ਗ ਖੁਦ ਦਸਤ ਸਰ ਓ ਬੁਰੀਦ ॥੧੪॥ ਬੁਰੀਦਹ ਸਰ ਓ ਰਾ ਰਵਾਂ ਜਾਇ ਗਸ਼ਤ ॥ ਦਰਾਂ ਜਾ ਸਬਲ ਸਿੰਘ ਕਿ ਬਿਨਸ਼ਸਤਹ ਅਸਤ ॥੧੫॥ ਤੁ ਗੁ.ਫਤੀ ਮਰਾ ਹਮ ਚੁਨੀ ਕਰਦਹਅਮ ॥ ਬਪੇਸ਼ੇ ਤੁ ਈਂ ਸਰ ਮਨ ਆਵੁਰਦਹਅਮ ॥੧੬॥ ਅਗਰ ਸਰ ਤੁ ਖਾਹੀ ਸਰ ਤੁ ਮੇ ਦਿਹਮ ॥ ਬਜਾਨੋ ਦਿਲੇ ਬਰ ਤੁ ਆਸ਼ਕ ਸ਼ੁਦਮ ॥੧੭॥ ਕਿ ਇਮ ਸ਼ਬ ਕੁਨ ਆਂ ਅਹਿਦ ਤੋ ਬਸਤ ਈ ॥ ਬਗਮਜ਼ਹਿ ਚਸ਼ਮ ਜਾਨ ਮਨ ਕੁਸ਼ਤਈ ॥੧੮॥ ਚੁ ਦੀਦਸ਼ ਸਰੇ ਰਾਜਹੇ ਨਉਜਵਾਂ ॥ ਬਤਰਸੀਦ ਗੁ.ਫਤਾ ਕਿ ਏ ਬਦ ਨਿਸ਼ਾਂ ॥੧੯॥ ਚੁਨਾ ਬਦ ਤੁ ਕਰਦੀ ਖੁਦਾਵੰਦ ਖੇਸ਼ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਚਿ ਯਾਰੀ ਅਜ਼ੀਂ ਕਾਰ ਬੇਸ਼ ॥੨੦॥ ਜ਼ਿ ਤੋ ਦੋਸਤੀ ਮਨ ਬੁਬਾਜ਼ ਆਮਦਮ ॥ ਜ਼ਿ ਕਰਦਹ

ਤੁ ਮਨ ਦਰ ਨਿਯਾਜ਼ ਆਮਦਮ ॥੨੧॥ ਚੁਨੀ ਬਦ ਤੁ ਕਰਦੀ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਕਾਰ ॥ ਮਰਾ ਕਰਦਹ ਬਾਸ਼ੀ ਚੁਨੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ॥੨੨॥ ਬਿਅੰਦਾਖ਼ਤ ਸਰ ਰਾ ਦਰਾਂ ਜਾ ਜ਼ਿ ਦਸਤ ॥ ਬਰੇ ਸੀਨ ਓ ਸਰ ਬਿਜ਼ਦ ਹਰਦੁ ਦਸਤ ॥੨੩॥ ਮਰਾ ਪੁਸ਼ਤ ਦਾਦੀ ਤੁਰਾ ਹਕ ਦਿਹਦ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਰੋਜ਼ ਮਉਲਾਇ ਕਾਜ਼ੀ ਸ਼ਵਦ ॥੨੪॥ ਬਿਅੰਦਾਖ਼ਤ ਸਰ ਖ਼ਾਨਹ ਆਮਦ ਬੁਬਾਜ਼ ॥ ਬ ਆਂ ਲਾਸ਼ ਕਾਜ਼ੀ ਬਖੁਸ਼ਪੀਦ ਦਰਾਜ ॥੨੫॥ ਬਿਅੰਦਾਖ਼ਤ ਬਰ ਸਰ ਜ਼ਿ ਖ਼ੁਦ ਦਸਤ ਖ਼ਾਕ ॥ ਬਿਗੁ.ਫਤਾ ਕਿ ਖੇਜ਼ੇਦ ਯਾਰਾਨ ਪਾਕ ॥੨੬॥ ਚਿ ਬਦਕਾਰ ਕਰਦ ਈਂ ਕਸੇ ਸ਼ੋਰ ਬ.ਖ਼ਤ ॥ ਕਿ ਕਾਜ਼ੀ ਬ ਜਾਂ ਕੁਸ਼ਤ ਯਕ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਖਤ ॥੨੭॥ ਬਹਰ ਜਾ ਕਿ ਯਾਬੇਦ ਖ਼ੂੰਨਸ਼ ਨਿਸਾਂ ॥ ਹੁਮਾ ਰਾਹ ਗੀਰੰਦ ਹਮਹ ਮਰਦੁਮਾਂ ॥੨੮॥ ਬ ਆਂ ਜਾ ਜਹਾਂ ਖ਼ਲਕ ਇਸਤਾਦਹ ਕਰਦ ॥ ਬਜਾਏ ਕਿ ਸਰ ਕਾਜ਼ੀ ਅ.ਫਤਾਦਹ ਕਰਦ ॥੨੯॥ ਬਿਦਾਨਿਸ਼ਤ ਹਮਹ ਅਉਰਤੋ ਮਰਦੁਮਾਂ ॥ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਬਕੁਸ਼ਤ ਅਸਤ ਰਾਜਹ ਹੁਮਾਂ ॥੩੦॥ ਗਿਰ.ਫਤੰਦ ਓ ਰਾ ਬੁਬਸਤੰਦ ਸਖਤ ॥ ਕਿ ਜਾਏ ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਿਨਸ਼ਸਤਹ ਤ.ਖ਼ਤ ॥੩੧॥ ਬਿ.ਗੁ.ਫਤੰਦ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਹਵਾਲਹ ਕੁਨਦ॥ ਬਦਿਲ ਹਰ ਚਿ ਦਾਰਦ ਸਜ਼ਾਯਸ਼ ਦਿਹਦ ॥੩੨॥ ਬਿ.ਫਰਮੂਦ ਜੱਲਾਦ ਰਾ ਸ਼ੋਰ ਬਖਤ ॥ ਕਿ ਈਂ ਸਰ ਜੁਦਾ ਕੁਨ ਬਯਕ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਖਤ ॥੩੩॥ ਚੁ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਰਾ ਦੀਦ ਆਂ ਨਉਜਵਾਂ ॥ ਬਲਰਜ਼ਹ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸਰਵੇ ਗਿਰਾਂ ॥੩੪॥ ਬ.ਗੁ.ਫਤਾ ਕਿ ਮਨ ਕਾਰ ਬਦ ਕਰਦਹਅਮ ॥ ਬਕਾਰੇ ਸ਼ੁਮਾਂ ਤਉਰ ਖ਼ੁਦ ਕਰਦਹਅਮ ॥੩੫॥ ਨਮੂਦਹ ਇਸ਼ਾਰਤ ਬਿਚਸ਼ਮੇ ਬਿਆਂ॥ ਕਿ ਏ ਬਾਨੂਏ ਸਰਵਰੇ ਬਾਨੂਆਂ ॥੩੬॥ ਬਹੁਕਮੇ ਸ਼ੁਮਾ ਮਨ ਖਤਾ ਕਰਦਹਅਮ॥ ਕਿ ਕਾਰ ਈਂ ਬ ਬੇਮਸਲਹਤ ਕਰਦਹਅਮ ॥੩੭॥ ਖਲਾਸਮ ਬਿਦਿਹ ਅਹਦ ਕਰਦਮ ਕਬੂਲ॥ ਕਿ ਅਹਿਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਯਸਤ ਕਸਮੇ ਰਸੂਲ ॥੩੮॥ ਗੁਨਹ ਬਖਸ਼ ਤੋ ਮਨ ਖਤਾ ਕਰਦਹਅਮ ॥ ਕਿ ਏ ਜਿਗਰ ਜਾ ਮਨ ਗੁਲਾਮੇ ਤੁਅਮ ॥੩੯॥ ਬਗੁ.ਫਤਾ .ਗਰ ਈਂ ਰਾਜਹ ਪਾਂ ਸਦ ਕੁਸ਼ਮ ॥ ਨ ਕਾਜ਼ੀ ਮਰਾ ਜ਼ਿੰਦਹ ਦਸਤ ਆਮਦਮ ॥੪੦॥ ਕਿ ਓ ਕੁਸ਼ਤਹ ਗਸ਼ਤਹ ਚਿ ਈਂ ਰਾ ਕੁਸ਼ਮ ॥ ਕਿ ਖ਼ੂਨੇ ਅਜ਼ੀਂ ਬਰ ਸਰੇ ਖ਼ੁਦ ਕੁਨਮ ॥੪੧॥ ਚਿ ਖੁਸ਼ਤਰ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਖ਼ਲਾਸੀ ਦਿਹਮ ॥ ਵ ਮਨ ਹਜ਼ਰਤੇ ਕਾਬਹ ਅੱਲਹ ਰਵਮ ॥੪੨॥ ਬ.ਗੁ.ਫਤ ਈਂ ਸੁ.ਖ਼ਨ ਰਾ ਵ ਕਰਦਸ਼ ਖਲਾਸ ॥

ਬਖਾਨਹ ਖੁਦ ਆਮਦ ਜਮੈ ਕਰਦ ਖਾਸ ॥੪੩॥ ਬੁਬਸਤੰਦ ਬਾਰੋ ਤਯਾਰੀ ਕੁਨਦ ॥ ਕਿ ਏਜ਼ਦ ਮਰਾ ਕਾਮਗਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥੪੪॥ ਦਰੇਗ਼ ਅਜ਼ ਕ਼ਬਾਯਲ ਜੁਦਾ ਮੇਸ਼ਵਮ ॥ ਅਗਰ ਜ਼ਿੰਦਹ ਬਾਸ਼ਮ ਬੁਬਾਜ਼ ਆਮਦਮ ॥੪੫॥ ਮਤਾਏ ਨਕ਼ਦ ਜਿਨਸ ਰਾ ਬਾਰ ਬਸਤ ॥ ਰਵਾਨਹ ਸੂਏ ਕਾਬਹ ਅਲਹ ਸ਼ੁਦ ਅਸਤ ॥੪੬॥ ਚੁ ਬੇਰੂੰ ਬਰ ਆਮਦ ਦੁ ਸੇ ਮੰਜ਼ਲਸ਼ ॥ ਬਯਾਦ ਆਮਦਹ ਖ਼ਾਨਹ ਜ਼ਾ ਦੋਸਤਸ਼ ॥੪੭॥ ਬੁਬਾਜ਼ ਆਮਦਹ ਨੀਮ ਸ਼ਬ ਖਾਨਹ ਆਂ ॥ ਚਿ ਨਿਆਮਤ ਅਜ਼ੀਮੋ ਚਿ ਦਉਲਤ ਗਿਰਾਂ ॥੪੮॥ ਬਿਦਾਨਿਸਤ ਆਲਮ ਕਜ਼ਾਂ ਜਾਇ ਗ਼ਸ਼ਤ ॥ ਚਿ ਦਾਨਦ ਕਿ ਕਸ ਹਾਲ ਬਰ ਸਰ ਗ਼ੁਜ਼ਸ਼ਤ ॥੪੯॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਪਯਾਲਹ ਫ਼ੇਰੋਜ਼ ਫ਼ਾਮ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਦਰ ਵਕ਼ਤ ਤੁਆਮ ॥੫੦॥ ਬਮਨ ਦਿਹ ਕਿ ਖੁਸ਼ਤਰ ਦਿਮਾਗੋ ਕੁਨਮ ॥ ਕਿ ਰਉਸ਼ਨ ਤਬੈ ਚੂੰ ਚਰਾਗ਼ੋ ਕੁਨਮ ॥੫੧॥੫॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥

ਖੁਦਾਵੰਦ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਹੇ ਦਿਲ ਕੁਸ਼ਾਇ ॥ ਰਜ਼ਾਂ ਬਖਸ਼ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਰਹਿਨੁਮਾਇ ॥੧॥ ਨ ਫ਼ਉਜੋ ਨ ਫਰਸ਼ੋ ਨ ਫਰੋ ਨਫੂਰ ॥ ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਹ ਜ਼ਾਹਰ ਜ਼ਹੂਰ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦੇਮ ਦੁਖ਼ਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ॥੩॥ ਵਜ਼ਾਂ ਕੈਸਰੋ ਸ਼ਾਹਿ ਰੂਮੀ ਕੁਲਾਹ ॥ ਦਰਖ਼ਸਿੰਦਹ ਸ਼ਮਸ਼ੇ ਚੁ ਰਖਸਿੰਦਹ ਮਾਹ ॥੪॥ ਯਕੇ ਰੋਜ਼ ਰਉਸ਼ਨ ਬਰ ਆਮਦ ਸ਼ਿਕਾਰ ॥ ਹਮਹ ਯੂਜ਼ ਅਜ਼ ਬਾਜ਼ ਵ ਬਹਰੀ ਹਜ਼ਾਰ ॥੫॥ ਬਪਹਿਨ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਬਨਖ਼ਜ਼ੀਰ ਗਾਹ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਗੋਰ ਆਹੂ ਬਸੇ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ॥੬॥ ਦਿਗਰ ਸ਼ਾਹ ਮਗ਼ਰਬ ਦਰ ਆਮਦ ਦਲੇਰ ॥ ਚੁ ਰਖ਼ਸ਼ਿੰਦਹ ਮਾਹੋ ਚੁ ਗ਼ੁਰਰੀਦਹ ਸ਼ੇਰ ॥੭॥ ਦੁ ਸ਼ਾਹੇ ਦਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਜਾਇ ਸਖਤ ॥ ਕਿਰਾ ਤੇਗ ਯਾਰੀ ਦਿਹਦ ਨੇਕ ਬਖਤ ॥੮॥ ਕਿਰਾ ਰੋਜ਼ ਇਕਬਾਲ ਯਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥ ਕਿ ਯਜ਼ਦਾਂ ਕਿਰਾ ਕਾਮਗਾਰੀ ਦਿਹਦ ॥੯॥ ਬਜੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਦੁ ਸਾਹੇ ਦਿਲੇਰ ॥ ਕਿ ਬਰ ਆਹੂਏ ਯਕ ਬਰਾਮਦ ਦੁ ਸ਼ੇਰ ॥੧੦॥ ਬਗੁਰਰੀਦਹ ਆਮਦ ਦੁ ਅਬਰੇ ਸਿਯਾਹ ॥ ਸਿਨਾਨੇ ਬਿਅੰਦਾਖ਼ਤ ਨੇਜ਼ਹ ਚੁ ਕਾਹ ॥੧੧॥ ਚੁਨਾ ਤੀਰ ਬਾਰਾਨ ਪੱਰਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ॥ ਜ਼ਿਮੀ ਆਸਮਾਂ ਪੁਰ ਜ਼ਿ ਕਰਗ਼ਸ਼ ਸ਼ੁਦਹ ॥੧੨॥

ਚਕਾ ਚਾਕ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਨੋਕੇ ਸਿਨਾ ॥ ਯਕੇ ਰੁਸਤਖ਼ੇਜ਼ ਅਜ਼ ਬਰਾਮਦ ਜਹਾਂ ॥੧੩॥ ਚੁ ਸੂਰੇ ਸਰਾਫ਼ੀਲ ਦਮ ਮੇਜ਼ਦਹ ॥ ਕਿ ਰੋਜ਼ੇ ਕਿਆਮਤ ਬਹਮ ਮੇਜ਼ਦਹ ॥੧੪॥ ਗੁਰੇਜਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਬਅਰਬੀ ਸਿਪਾਹ ॥ ਬ.ਗਾਲਬ ਦਰ ਆਮਦ ਹੁਮਾਂ ਗਰਬ ਸ਼ਾਹ ॥੧੫॥ ਕਿ ਤਨਹਾ ਬਿਮਾਂਦ ਅਸਤ ਸ਼ਾਹੇ ਅਰਬ ॥ ਬਵਕਤੇ ਚੁ ਪੇਸ਼ੀਨ ਸ਼ਮਸ ਚੂੰ ਗਰਬ ॥੧੬॥ ਚੁ ਤਾਬਸ਼ ਨੁਮਾਨਦ ਸ਼ਵਦ ਦਸਤਗੀਰ ॥ ਚੁ ਦੁਜ਼ਦੇ ਸ਼ਵਦ ਵਕਤ ਸ਼ਬ ਰਾ ਅਸੀਰ ॥੧੭॥ ਬੁਬਸਤੰਦ ਸ਼ਹਿ ਰਾ ਬੁਰਦ ਨਿਜ਼ਦ ਸ਼ਾਹਿ ॥ ਚੁ ਮਾਹ ਅ.ਫਕਨੋ ਹਮ ਚੁ ਬੁਰਦੰਦ ਮਾਹ ॥੧੮॥ ਬਖ਼ਾਨਹ ਖ਼ਬਰ ਆਂਮਦਹ ਸ਼ਾਹਿ ਬਸਤ ॥ ਹਮਹ ਕਾਰ ਦੁਜ਼ਦੀ ਵ ਮਰਦੀ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ ॥੧੯॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਬਮਜਲਸ ਜ਼ਿ ਦਾਨਾਇ ਦਿਲ ॥ ਸੁਖਨ ਰਾਂਦ ਪਿਨਹਾਂ ਵਜ਼ਾਂ ਸ਼ਹਿ ਖ਼ਿਜ਼ਲ ॥੨੦॥ ਚੋ ਬਿਸ਼ਨੀਦ ਈਂ ਖਬਰ ਦੁਖਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਬਿਬਸਤੰਦ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੁਸਤੰਦ ਤੀਰ ॥੨੧॥ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਜ਼ਰਬ.ਫਤ ਰੂਮੀ ਕਬਾਇ ॥ ਬਜ਼ੀ ਬਰ ਨਿਸ਼ਸਤੋ ਬਿਆਮਦ ਬਜਾਇ ॥੨੨॥ ਰਵਾਂ ਸ਼ੁਦ ਸੂਏ ਸ਼ਾਹਿ ਮਗਰਬ ਚੁ ਬਾਦ ॥ ਕਮਾਨੇ ਕ੍ਯਾਨੀ ਬਤਰਕਸ਼ ਨਿਹਾਦ ॥੨੩॥ ਬਪੇਸ਼ੇ ਸ਼ਹੇ ਮ.ਗਰਬ ਆਮਦ ਦਲੇਰ ॥ ਚੁ .ਗੁਰਰੀਦਹ ਬਬਰੋ ਚੁ ਦਰਰਿੰਦਹ ਸ਼ੇਰ ॥੨੪॥ ਦੁਆ ਕਰਦ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹਿ ਆਜ਼ਾਦ ਬ.ਖ਼ਤ ॥ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਦੇਹੀਮੁ ਸਾਯਾਨ ਤ.ਖ਼ਤ ॥੨੫॥ ਮਰਾ ਕਾਹੀਯਾ ਆਮਦ ਅਜ਼ ਬਹਰ ਕਾਹ ॥ ਦੋ ਸਦ ਸਵਾਰੋ ਯਕ ਅਜ਼ ਸਕਲ ਸ਼ਾਹਿ ॥੨੬॥ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਹੁਮਾਨਸਤ ਆਂ ਰਾ ਬਿਦਿਹ ॥ ਵਗਰ ਨਹ ਖ਼ੁਦਸ਼ ਮਉਤ ਬਰ ਸਰ ਬਿਨਿਹ ॥੨੭॥ ਸ਼ੁਨੀਦੇ ਜ਼ਿ ਮਨ ਸ਼ਾਹਿ ਗਰ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਹੁਮਾਨਾ ਤੁਰਾ ਬੇਖ਼ ਬਰਕੰਦ ਬੁਨ ॥੨੮॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ਸ਼ਾਹਿ ਫ਼ੌਲਾਦ ਤਨ ॥ ਬਲਰਜ਼ੀਦ ਬਰ ਖੁਦ ਚੁ ਬਰ.ਗੇ ਸਮਨ ॥੨੯॥ ਚੁਨਾ ਜੰਗ ਕਰਦੰਦ ਈਂ ਕਾਹੀਯਾਂ ॥ ਨ ਦਾਨਮ ਮ.ਗਰ ਸ਼ਾਹਿ ਬਾਸ਼ਦ ਜਵਾਂ ॥੩੦॥ ਨ ਦਾਨਮ ਕਸੇ ਸ਼ਾਹਿ ਹਸਤਸ਼ ਜਵਾਂ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਿਗੀਰਦ ਜ਼ਿ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥੩੧॥ ਜ਼ਿ ਪੇਸ਼ੀਨਹੇ ਸ਼ਹ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਬੁਖ਼ਾਂਦ ॥ ਸੁਖ਼ਨ ਹਾਇ ਪੋਸ਼ੀਦਹ ਬਾ ਓ ਬਿਰਾਂਦ ॥੩੨॥ ਤੁ ਦੀਦੀ ਚੁਨਾ ਕਾਂਹੀਯਾਂ ਜੰਗ ਕਰਦ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਮੁਲਕ ਯਜ਼ਦਾਂ ਬਰਾਵੁਰਦ .ਗਰਦ ॥੩੩॥ ਮੁਬਾਦਾ ਕੁਨਦ ਤਾਖ਼ਤ ਬਰ ਮੁਲਕ ਸ.ਖ਼ਤ ॥ ਦਿਹਮ ਕਾਹੀਯਾਂ ਰਾ ਅਜ਼ਾਂ ਨੇਕ ਬ.ਖ਼ਤ ॥੩੪॥ ਹੁਮਾਂ ਸ਼ਾਹਿ ਮਹਿਬੂਸ਼ੀਯਾ ਪੇਸ਼ ਖ਼ਾਂਦ ॥ ਹਵਾਲਹ ਨਮੂਦਸ਼ ਕਿ ਓ ਰਾ ਨਿਸ਼ਾਂਦ ॥੩੫॥ ਤੁ ਆਜ਼ਾਦ ਗਸ਼ਤੀ ਅਜ਼ੀ ਸਹਿਲ ਚੀਜ਼ ॥ ਬਿਗੀਰਏ

ਬਿਰਾਦਰ ਤੁ ਅਜ਼ ਜ਼ਾਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ॥੩੬॥ ਜ਼ਨੇ ਪੇਚ ਦਸਤਾਰ ਰਾ ਤਾਬ ਦਾਦ ॥ ਦਿਗਰ ਦਸਤ ਬਰ ਮੁਸ਼ਤ ਤੇਗਸ਼ ਨਿਹਾਦ ॥੩੭॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤਾਜ਼ੀਯਾਨਹ ਬਹਰ ਚਾਰ ਚਾਰ ॥ ਬਗੁ.ਫਤਾ ਕਿ ਏ ਬੇ.ਖਬਰ ਬੇਮੁਹਾਰ ॥੩੮॥ ਕਿ ਆਮਦ ਦਰੀਂ ਜਾ ਵਜ਼ਾ ਕਾਹ ਨੇਸਤ ॥ ਕਿ ਏਜ਼ਦ ਗਵਾਹ ਅਸਤ ਯਜ਼ਦਾਂ ਯਕੇਸਤ ॥੩੯॥ ਦਰੋਗੇ ਮਰਾ ਬਰ ਗਫ਼ੂਰੇ ਗਵਾਹ ਅਸਤ ॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਪਨਾਹੇ ਖੁਦਾ ਅਸਤ ॥੪੦॥ ਰਿਹਾਈ ਦਿਹਦ ਖੁਦ ਖੁਦਾਵੰਦਿ ਤਖਤ ॥ ਬਿਦਾ ਗਸ਼ਤ ਜੋ ਮੰਜ਼ਲੇ ਜਾਇ ਸਖਤ ॥੪੧॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕ਼ੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਪਾਨ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ਅਸਤ ਜ਼ਾਹਰ ਜਹਾਨ ॥੪੨॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕ਼ੀਯਾ ਜਾਮ ਫੀਰੋਜ਼ਹ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਦਰ ਵਕਤ ਸ਼ਬ ਚੂੰ ਖੁਸ਼ੇ ਰੋਜ਼ ਜੰਗ ॥੪੩॥੬॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥

ਖ਼ੁਦਾਵੰਦ ਬ.ਖਸ਼ਿੰਦ ਹੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਜ਼ਹੂਰ ਅਸਤ ਸਾਹਿਬ ਦਿਯਾਰ ॥੧॥ ਤਬੀਅਤ ਬਹਾਲਸਤ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ॥ ਚੁ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲੋ .ਫਜ਼ੀਲਤ ਕਮਾਲ ॥੨॥ ਕਿ ਇਸ.ਫੰਦਯਾਰ ਅਜ਼ ਜਹਾਂ ਰ.ਖਤ ਬੁਰਦ ॥ ਨਸਬ ਨਾਮਹੇ ਖੁਦ ਬਬਹਿਮਨ ਸਪੁਰਦ ॥੩॥ ਅਜ਼ਾਂ ਦੁ.ਖਤਰੇ ਹਮ ਚੁ ਰੁਖ ਪਰ ਹੁਮਾਇ ॥ ਚੁ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤ ਦਉਲਤ ਫ਼ਿਜ਼ਾਇ ॥੪॥ ਚੁ ਬਹਿਮਨ ਸ਼ੁਦ ਅਜ਼ ਈਂ ਜਹਾਂ ਬੁਰਦ ਰਖਤ ॥ ਬਦੁ.ਖਤਰ ਸਪੁਰਦੰਦ ਆਂ ਤਾਜ ਤ.ਖਤ ॥੫॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਬਰ ਤ.ਖਤ ਰੂਮੀ ਹੁਮਾਇ ॥ ਕਿ ਬੁਸਤਾਂ ਬਹਾਰ ਅਸਤੁ ਸੂਰਤ ਫ਼ਿਜ਼ਾਇ ॥੬॥ ਚੁ ਬੁ.ਗਜ਼ਸ਼ਤ ਬਰ ਵੈ ਜ਼ਿ ਦਹ ਸਾਲ ਚਾਰ ॥ ਕਿ ਪੈਦਾ ਸ਼ੁਦਹ ਸਬਜ਼ਹੇ ਨਉਬਹਾਰ ॥੭॥ ਬਹਾਰੇ ਜਵਾਨੀ ਬ ਨਉ ਦਰ ਰਸੀਦ ॥ ਚੁ ਬੁਸਤਾਂ ਗੁਲੇ ਸੁਰ.ਖ ਬੇਰੂੰ ਕਸੀਦ ॥੮॥ ਬਹੁਸਨ ਆਮਦਸ਼ ਤੂਤੀਏ ਨਉਬਹਾਰ ॥ ਚੁ ਮਾਹੇ ਕਿ ਬਰ ਖ਼ੁਦ ਕੁਨਦ ਨਉਬਹਾਰ ॥੯॥ ਮਿਜ਼ਾਜ਼ਸ਼ ਜ਼ਿ ਤਿ.ਫਲੀ ਬਰੂੰ ਦਰ ਰਸੀਦ ॥ ਜਵਾਨੀ ਜ਼ਿ ਆਗਾਜ਼ ਬਰ ਵੈ ਕਸ਼ੀਦ ॥੧੦॥ ਵਿਦਾ ਸ਼ੁਦ ਅਜ਼ੋ ਹਾਲ ਤਿ.ਫਲੀ ਮਿਜ਼ਾਜ਼ ॥ ਬਹਾਰੇ ਜਵਾਨੀ ਦਰ ਆਮਦ ਬੁਬਾਜ਼ ॥੧੧॥ ਕਿ ਬਿਨਸ਼ਸਤ ਬਰ ਤ.ਖਤ ਸ਼ਾਹਨ ਸ਼ਹੀ ॥ ਬਕ਼ਲਮ ਅੰਦਰ ਆਵੇਖਤ ਕਾ.ਗਜ਼ ਮਹੀ ॥੧੨॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਬਰ ਬਚਹ ਗਉਹਰ ਨਿਗਾਰ ॥ ਕਿ ਬੁਰਦ ਅੰਦਰੂਨਸ਼ ਬਵਕਤੇ .ਗੁਬਾਰ ॥੧੩॥ ਬਿਆਵੇ.ਖਤ ਬਾ ਓ ਦੁ ਸੇ ਚਾਰ ਮਾਹ ॥ ਕਿ ਸ਼ਿਕਮਸ਼ .ਫਰੋਮਾਂਦ ਅਜ਼ ਤੁ.ਖਮ ਸ਼ਾਹ ॥੧੪॥ ਚੁ ਨੁਹ ਮਾਹ ਗਸ਼ਤਹ ਬ ਆ ਬਿਸਤਨੀ ॥ ਬਕੋਸ਼ਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਰਗੇ ਖੁਸ਼ ਤਨੀ ॥੧੫॥

ਤਵੱਲਦ ਸ਼ੁਦਸ਼ ਕੋਦ ਕੇ ਸ਼ੀਰ ਖਾਰ ॥ ਕਿ ਖੁਦ ਸ਼ਹਿ ਵ ਸ਼ਾਹ ਅਫ਼ਕਨੋ ਨਾਮਦਾਰ ॥੧੬॥ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਨ ਕਰਦੰਦ ਸਿਰਰੇ ਜਹਾਂ॥ ਬਸੰਦੂਕ਼ ਓ ਰਾ ਨਿਗਹ ਦਾਸ਼ਤ ਆਂ ॥੧੭॥ ਜ਼ਿ ਮੁਸ਼ਕੋ ਫ਼ਿਤਰ ਅੰਬਰ ਆਵੇਖ਼ਤੰਦ ॥ ਬਰੋ ਊਦ ਅਜ਼ ਜ਼ਾਫ਼ਰਾਂ ਰੇਖ਼ਤੰਦ ॥੧੮॥ ਬਦਸਤ ਅੰਦਰੂ ਦਾਸ਼ਤ ਓ ਰਾ ਅਕ਼ੀਕ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਸੰਦੂਕ ਦਰਯਾ ਅਮੀਕ ॥੧੯॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਓ ਰਾ ਕੁਨਦ ਜਾਮਹ ਚਾਕ ॥ ਨਜ਼ਰ ਦਾਸ਼ਤ ਬਰੁ ਸ਼ੁਕਰ ਯਜ਼ਦਾਂ ਨਪਾਕ ॥੨੦॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਬਰ ਰੋਦ ਲਬ ਗਾਜ਼ਰਾਂ ॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਸੰਦੂਕ ਦਰੀਯਾ ਰਵਾਂ ॥੨੧॥ ਹਮੀ ਖ਼ਾਸਤ ਕਿ ਓ ਰਾ ਬਦਸਤ ਆਵਰੰਦ॥ ਕਿ ਸੰਦੂਕ਼ ਬਸਤਹ ਸ਼ਿਕਸਤ ਆਵਰੰਦ ॥੨੨॥ ਚੁ ਬਾਜੂ ਬਕੋਸ਼ਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਕਿਰਾਂ॥ ਬਦਸਤ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਮਤਾਏ ਗਿਰਾਂ ॥੨੩॥ ਸ਼ਿਕਸਤੰਦ ਮੁਹਰਸ਼ ਬਰਾਏ ਮਤਾ॥ ਪਦੀਦ ਆਮਦਹ ਜ਼ਾਂ ਚੁ ਰਖਸ਼ਿੰਦਹ ਮਾਹ ॥੨੪॥ ਵਜ਼ਾਂ ਗਾਜ਼ਰਾਂ ਖ਼ਾਨਹ ਕੋਦਕ ਚੁ ਨੇਸਤ ॥ ਖ਼ੁਦਾ ਮਨ ਪਿਸਰ ਦਾਦ ਈਂ ਹਮ ਬਸੇਸਤ ॥੨੫॥ ਬਿਯਾਵੁਰਦ ਓ ਰਾ ਗਿਰਫ਼ਤ ਆਂ ਅਕ਼ੀਕ਼ ॥ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦ ਯਜ਼ਦਾਨ ਆਜ਼ਮ ਅਮੀਕ਼ ॥੨੬॥ ਕੁਨਦ ਪਰਵਰਸ਼ ਰਾ ਚੁ ਪਿਸਰੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਬਯਾਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਕ਼ਿਬਲਹ ਕਾਬਹ ਕਰੀਮ ॥੨੭॥ ਚੁ ਬੁਗਜ਼ਸ਼ਤ ਬਰ ਵੈ ਦੁ ਸੇ ਸਾਲ ਮਾਹ ॥ ਕਜ਼ੋ ਦੁਖ਼ਤਰੇ ਖ਼ਾਨਹ ਆਵੁਰਦ ਸ਼ਾਹ ॥੨੮॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਬਰ ਵੈ ਹੁਮਾਏ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਬਯਾਦ ਆਮਦਸ਼ ਪਿਸਰ ਗਾਜ਼ਰ ਕਰੀਮ ॥੨੯॥ ਬਿਪੁਰਸ਼ੀਦ ਓ ਰਾ ਕਿ ਏ ਨੇਕ ਜ਼ਨ ॥ ਕੁਜਾ ਯਾਫ਼ਤੀ ਪਿਸਰ ਖ਼ੁਸ਼ ਖੋਇ ਤਨ ॥੩੦॥ ਬਿਦਾਨੇਮ ਖ਼ਾਨੇਮ ਸ਼ਨਾਸੇਮ ਮਨ ॥ ਯਕੇ ਮਨ ਸ਼ਨਾਸਮ ਨ ਦੀਗਰ ਸੁਖ਼ਨ ॥੩੧॥ ਦਵੀਦੰਦ ਮਰਦਮ ਬੁਖ਼ਾਦੰਮ ਕਜ਼ੋ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਖ਼ਾਨਹੇ ਗਾਜ਼ਰਾਨਸ਼ ਅਜ਼ੋ ॥੩੨॥ ਬੁਖ਼ਾਦੰਦ ਓ ਰਾ ਬੁਬਸਤੰਦ ਸਖ਼ਤ ॥ ਬਿਪੁਰਸ਼ੀਦ ਓ ਰਾ ਕਿ ਏ ਨੇਕ ਬਖ਼ਤ ॥੩੩॥ ਬਿਗੋਯਮ ਤੁਰਾ ਹਮ ਚੁ ਈਂ ਯਾਫ਼ਤਮ ॥ ਨੁਮਾਯਮ ਬ ਤੋ ਹਾਲ ਚੂੰ ਸਾਖ਼ਤਮ ॥੩੪॥ ਕਿ ਸਾਲੇ ਫਲਾਂ ਮਾਹ ਦਰ ਵਕ਼ਤ ਸ਼ਾਮ॥ ਕਿ ਈਂ ਕਾਰ ਰਾ ਕਰਦਅਮ ਮਨ ਤਮਾਮ ॥੩੫॥ ਗਿਰਫ਼ਤੇਮ ਸੰਦੂਕ਼ ਦਰੀਯਾ ਅਮੀਕ਼ ॥ ਯਕੇ ਦਸਤ ਜ਼ੋ ਯਾਫ਼ਤਮ ਈਂ ਅਕ਼ੀਕ਼ ॥੩੬॥ ਬਦੀਦੰਦ ਗਓਹਰਿ ਗਿਰਫ਼ਤੰਦ ਅਜ਼ਾਂ॥ ਸ਼ਨਾਸਦ ਕਿ ਈਂ ਪਿਸਰ ਹਸਤ ਆਂ ਹੁਮਾਂ ॥੩੭॥ ਬਰੋ ਤਾਜ਼ਹ ਸ਼ੁਦ ਸ਼ੀਰ

ਪਿਸਤਾਂ ਅਜ਼ੋ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਸੀਨਹ ਖੁਦ ਹਰਦੋ ਦਸਤਾਂ ਅਜ਼ੋ ॥੩੮॥ ਸ਼ਨਾਸਦ ਅਜ਼ੋ ਹਰਦੁ ਲਬ ਬਰ ਕੁਸਾਦ ॥ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਨ ਕਰਦਸ਼ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਨਿਹਾਦ ॥੩੯॥ ਦਿਗਰ ਰੋਜ਼ ਰਫ਼ਤੰਦ ਜ਼ਉਜਹ ਫ਼ਲਾਂ ॥ ਮਰਾ ਖ਼ਾਬ ਦਾਦਹ ਬਜ਼ੁਰਗੇ ਹੁਮਾਂ ॥੪੦॥ ਤੁਰਾ ਮਨ ਕਿ ਫ਼ਰਜ਼ੰਦ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦਹਅਮ ॥ ਚਰਾਗ਼ੇ ਕਿਯਾਂ ਰਾ ਦਰਖਸ਼ੀਦਹਅਮ ॥੪੧॥ ਜ਼ਿ ਗੰਜੋ ਜ਼ਰਸ਼ ਗਉਹਰੋ ਤਖ਼ਤ ਦਾਦ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਿਸਰ ਰਾ ਖਾਨਹੇ ਖੁਦ ਨਿਹਾਦ ॥੪੨॥ ਬਗੁਫ਼ਤਸ਼ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਜ਼ਿ ਦਰੀਯਾਫ਼ਤਮ ॥ ਕਿ ਦਾਰਾਬ ਨਾਮਸ਼ ਅਜ਼ੋ ਸਾਖ਼ਤਮ ॥੪੩॥ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਜਹਾਂ ਰਾ ਬਦੋ ਮੇ ਦਿਹਮ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਤਾਜ ਇਕਬਾਲ ਬਰ ਸਰ ਨਿਹਮ ॥੪੪॥ ਮਰਾ ਖੁਸ਼ ਤਰ ਆਮਦ ਅਜ਼ਾਂ ਸੂਰਤਸ਼ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤ ਖੁਸ਼ ਸੂਰਤਸ਼ ॥੪੫॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਸ਼ਾਹਿ ਓ ਚੂੰ ਖ਼ਬਰ ਯਾਫ਼ਤਸ਼ ॥ ਕਿ ਦਾਰਾਬ ਨਾਮੇ ਮੁਕਰਰਾ ਸ਼ੁਦਸ਼ ॥੪੬॥ ਅਜ਼ਾਂ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ੁਦ ਸ਼ਾਹਿ ਦਾਰਾਇ ਦੀਂਨ ॥ ਹਕੀਕਤ ਸ਼ਨਾਸ ਅਸਤੁ ਐਨੁਲ ਯਕੀਂਨ ॥੪੭॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸੁਰਖ਼ ਫ਼ਾਮ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਵਕਤੇ ਮੁਦਾਮ ॥੪੮॥ ਬਿਦਿਹ ਪਿਯਾਲਹ ਫੇਰੋਜ਼ ਰੰਗੀਨ ਰੰਗ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਖੁਸ਼ ਆਮਦ ਬਸੇ ਵਕਤ ਜੰਗ ॥੪੯॥੭॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥

ਖੁਦਾਵੰਦ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦ ਹੇ ਦਿਲ ਕਰਾਰ ॥ ਰਜ਼ਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਰੋਜ਼ੀ ਦਿਹੋ ਨਉਬਹਾਰ ॥੧॥ ਕਿ ਮੀਰ ਅਸਤ ਪੀਰ ਅਸਤ ਹਰਦੋ ਜਹਾਂ ॥ ਖੁਦਾਵੰਦ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਹ ਹਰ ਯਕ ਅਮਾਂ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦੇਮ ਸ਼ਾਹੇ ਅਜੰਮ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤੁ ਸਾਹਿਬ ਕਰੰਮ ॥੩॥ ਕਿ ਸੂਰਤ ਜਮਾਲ ਅਸਤੁ ਹੁਸਨਲ ਤਮਾਮ ॥ ਹਮਹ ਰੋਜ਼ ਆਸਾਯਸ਼ੇ ਰੋਦ ਜਾਮ ॥੪॥ ਕਿ ਸਰਹੰਗ ਦਾਨਸ਼ ਜ਼ਿ ਫ਼ਰਜ਼ਾਨਗੀ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਮਸਲਿਹਤ ਮਉਜ ਮਰਦਾਨਗੀ ॥੫॥ ਵਜ਼ਾਂ ਬਾਨੂਏ ਹਮ ਚੁ ਮਾਹੇ ਜਵਾਂ ॥ ਕਿ ਕੁਰਬਾਂ ਸ਼ਵਦ ਹਰ ਕਸੇ ਨਾਜ਼ਦਾਂ ॥੬॥ ਕਿ ਖੁਸ਼ ਰੰਗ ਖੁਸ਼ ਖੋਇ ਓ ਖੁਸ਼ ਜਮਾਲ ॥ ਖੁਸ਼ ਆਵਾਜ਼ ਖੁਸ਼ ਖੁਵਾਰਗੀ ਖੁਸ਼ ਖ਼ਿਯਾਲ ॥੭॥ ਬਦੀਦਨ ਕਿ ਖੁਸ਼ ਖੋਇ ਖ਼ੂਬੀ ਜਹਾਂ ॥ ਜ਼ਿ ਹਰਫ਼ਾਤ ਕਰਦਨ ਖੁਸ਼ੋ ਖੁਸ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥੮॥

ਦੁ ਪਿਸਰਸ਼ ਅਜ਼ਾਂ ਬੂਦ ਚੂੰ ਸ਼ਮਸ ਮਾਹ ॥ ਕਿ ਰਉਸ਼ਨ ਤਬੀਯਤ ਹਕੀਕਤ ਗਵਾਹ ॥੯॥ ਕਿ ਗੁਸਤਾਖ਼ ਦਸਤ ਅਸਤ ਚਾਲਾਕ ਜੰਗ ॥ ਬਵਕਤੇ ਤਰਦਦ ਚੁ ਸ਼ੇਰੋ ਨਿਹੰਗ ॥੧੦॥ ਦੁ ਪੀਲ ਅ.ਫਕਨੋ ਹਮ ਚੁ ਸ਼ੇਰ ਅ.ਫਕਨ ਅਸਤ ॥ ਬਵਕਤੇ ਵਗਾਂ ਸ਼ੇਰ ਰੋਈਂ ਤਨ ਅਸਤ ॥੧੧॥ ਯਕੇ ਖ਼ੂਬ ਰੋਇ ਓ ਦਿਗਰ ਤਨ ਚੁ ਸੀਮ ॥ ਦੁ ਸੂਰਤ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਆਜ਼ਮ ਅਜ਼ੀਮ ॥੧੨॥ ਵਜ਼ਾਂ ਮਾਦਰੇ ਬਰ ਕਸ ਆਸੁ.ਫਤਹ ਗਸ਼ਤ ॥ ਚੁ ਮਰਦਸਤ ਗੁਲ ਹਮ ਚੁਨੀ ਗੁਲ ਪਰਸਤ ॥੧੩॥ ਸ਼ਬੰ ਗਾਹ ਦਰ ਖ਼ਾਬ ਗਾਹ ਆਮਦੰਦ ॥ ਕਿ ਜ਼ੋਰਾਵਰਾਂ ਦਰ ਨਿਗਾਹ ਆਮਦੰਦ ॥੧੪॥ ਬੁ.ਖ਼ਾਦੰਦ ਪਸ ਪੇਸ਼ ਖੁਰਦੋ ਕਲਾਂ ॥ ਮਯੋ ਰੋਦ ਰਾਮਸ਼ ਗਿਰਾਂ ਰਾ ਹੁਮਾਂ ॥੧੫॥ ਬਿਦਾਨਿਸਤ ਕਿ ਅਜ਼ ਮਸਤੀਯਸ਼ ਮਸਤ ਗਸ਼ਤ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤੇ.ਗ ਖੁਦ ਦਸਤ ਹਰ ਦੋ ਸ਼ਿਕਸਤ ॥੧੬॥ ਬਿਜ਼ਦ ਹਰਦੋ ਦਸਤਸ਼ ਸਰੇ ਖੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ॥ ਬਜੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਬਕਰਦੰਦ ਸ਼ੋਰ ॥੧੭॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਨ ਪਾਕ ॥ ਚਿਰਾ ਚੂੰ ਕਿ ਕੁਸ਼ਤੀ ਅਜ਼ੀ ਜਾਮਹ ਚਾਕ ॥੧੮॥ ਬਿਖੁਰਦੰਦ ਮਯ ਹਰਦੁ ਆਂ ਮਸਤ ਗਸ਼ਤ ॥ ਗਿਰ.ਫਤੰਦ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ .ਫੌਲਾਦ ਦਸਤ ॥੧੯॥ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਬਿਜ਼ਦ ਆਂ ਬ ਈਂ ਆਂ ਜ਼ਦੰਦ ॥ ਬਦੀਦਹ ਮਰਾ ਹਰਦੁ ਈਂ ਕੁਸ਼ਤਹਅੰਦ ॥੨੦॥ ਦਰੇਗਾ ਮਰਾ ਜਾ ਜ਼ਿਮੀ ਹਮ ਨ ਦਾਦ ॥ ਨ ਦਹਲੀਜ਼ ਦੋਜ਼.ਖ ਮਰਾ ਰਹ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੨੧॥ ਦੁ ਚਸ਼ਮੇ ਮਰਾ ਬੀ ਚਿ ਗਰਦੀਦਹ ਈ ॥ ਕਿ ਈਂ ਦੀਦਹੇ ਖ਼ੂਨ ਈਂ ਦੀਦਹ ਈ ॥੨੨॥ ਬਿਹ ਅਜ਼ ਮਨ ਤਨੇ ਤਰਕ ਦੁਨੀਯਾ ਕੁਨਮ ॥ .ਫਕੀਰੇ ਸ਼ਵਮ ਮੁਲਕ ਚੀ ਮੇਰਵਮ ॥੨੩॥ ਬਿ.ਗੁ.ਫਤ ਈਂ ਸੁ.ਖਨ ਰਾ ਕੁਨਦ ਜਾਮਹ ਚਾਕ਼ ॥ ਰਵਾਂ ਸ਼ੁਦ ਸੂਏ ਦਸਤ ਖ਼ਤ ਚਾਕ ਚਾਕ਼ ॥੨੪॥ ਕਿ ਓ ਜਾ ਬਦੀਦੰਦ ਖੁਸ਼ ਖ਼ਾਬਗਾਹ ॥ ਨਿਸ਼ਸਤਹ ਅਸਤੁ ਬਰ ਗਾਉ ਬਾ ਜ਼ਨ ਚੁ ਮਾਹ ॥੨੫॥ ਬਿਪੁਰਸੀਦ ਓ ਰਾ ਕਿ ਏ ਨੇਕ ਜ਼ਨ ॥ ਹਮਾਂਯੂ ਦਰ.ਖਤੇ ਚੁ ਸਰਵੇ ਚਮਨ ॥੨੬॥ ਕਿ ਹੂਰੇ ਪਰੀ ਤੋ ਚੁ ਨੂਰੇ ਜਹਾਂ ॥ ਕਿ ਮਾਹੇ .ਫਲਕ ਆ.ਫਤਾਬੇ ਯਮਾਂ ॥੨੭॥ ਨ ਹੂਰੋ ਪਰੀ ਅਮ ਨ ਨੂਰੇ ਜਹਾਂ ॥ ਮਨਮ ਦੁ.ਖਤਰੇ ਸ਼ਾਹਿ ਜਾਬੁਲਸਿਤਾਂ ॥੨੮॥ ਬਪੁਰਸ਼ਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਪਰਸਤਸ਼ ਨ ਮੂਦ ॥ ਬਨਿਜ਼ਦਸ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ਰਾਂ ਬ.ਫੁਰਸ਼ਤ ਕਸ਼ੂਦ ॥੨੯॥ ਬਦੀਦਨ ਤੁਰਾ ਮਨ ਬਸ ਆਜ਼ੁਰਦਹਅਮ ॥ ਬਿਗੋਈ ਤੁ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਬ.ਖਸ਼ੀਦਹਅਮ ॥੩੦॥ ਬਹੰਗਾਮ ਪੀਰੀ ਜ਼ਵਾਂ ਮੇ ਸ਼ਵਮ ॥

ਬਮੁਲਕੇ ਹੁਮਾਂ ਯਾਰ ਮਨ ਮੇਰਵਮ ॥੩੧॥ ਬਦਾਨਸ਼ ਤੁ ਦਾਨੀ ਵਗਰ ਈਂ ਵਫ਼ਾ ॥ ਬਯਾਦ ਆਮਦਸ਼ ਬਦਤਰ ਈਂ ਬੇਵਫ਼ਾ ॥੩੨॥ ਵਜ਼ਾਂ ਜਾ ਬਿਆਮਦ ਬਗਿਰਦੇ ਚੁ ਚਾਹ ॥ ਕਜ਼ਾਂ ਜਾ ਅਜ਼ੋ ਬੂਦ ਨਖਜ਼ੀਰ ਗਾਹ ॥੩੩॥ ਬਸੈਰੇ ਦਿਗਰ ਰੋਜ਼ ਆਮਦ ਸ਼ਿਕਾਰ ॥ ਚੁ ਮਿਨਕਾਲ ਅਜ਼ ਬਾਸ਼ਹੇ ਨਉ ਬਹਾਰ ॥੩੪॥ ਕਿ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਪੇਸ਼ਸ਼ ਗਵਜ਼ਨੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਅਸਪਸ਼ ਚੁ ਬਾਦੇ ਨਸੀਮ ॥੩੫॥ ਬਸੇ ਦੂਰ ਗਸ਼ਤਸ਼ ਨ ਮਾਂਦਹ ਦਿਗਰ ॥ ਨ ਆਬੋ ਨ ਤੋਸਹ ਨ ਅਜ਼ ਖ਼ੁਦ ਖ਼ਬਰ ॥੩੬॥ ਵਜ਼ਾਂ ਓ ਸ਼ਵਦ ਬਾ ਤਨੇ ਨਉਜਵਾਂ ॥ ਨ ਹੂਰੋ ਪਰੀ ਆਫ਼ਤਾਬੇ ਜਹਾਂ ॥੩੭॥ ਬਦੀਦਨ ਵਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਹਿ ਆਸ਼ੁਫ਼ਤਹ ਗ਼ਸ਼ਤ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਖ਼ੁਦ ਖ਼ਬਰ ਰਫ਼ਤ ਅਜ਼ ਹੋਸ਼ ਦਸਤ ॥੩੮॥ ਕਿ ਕਸਮੇ ਖੁਦਾ ਮਨ ਤੁਰਾ ਮੇ ਕੁਨਮ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਜਾਨ ਜਾਨੀ ਤੁ ਬਰਤਰ ਕੁਨਮ ॥੩੯॥ ਉਜ਼ਰ ਕਰਦ ਉ ਚੂੰ ਦੁ ਸੇ ਚਾਰ ਬਾਰ ॥ ਹਮ ਆਖ਼ਰ ਬ ਗੁਫ਼ਤਨ ਵਜ਼ਾਂ ਕਰਦ ਕਾਰ ॥੪੦॥ ਬੁਬੀਂ ਗਰਦਸ਼ੇ ਬੇਵਫ਼ਾਈ ਜ਼ਮਾਂ ॥ ਕਿ ਖ਼ੂਨੇ ਸਿਤਾਦਸ਼ ਨ ਮਾਂਦਸ਼ ਨਿਸ਼ਾਂ ॥੪੧॥ ਕੁਜਾ ਸ਼ਾਹਿ ਕੈ ਖੁਸ਼ਰ ਵੋ ਜ਼ਾਮ ਜ਼ਮ ॥ ਕੁਜਾ ਸ਼ਾਹਿ ਆਦਮ ਮਹੰਮਦ ਖਤਮ ॥੪੨॥ ਫ਼ਰੇਦੂ ਕੁਜਾ ਬਹਿਮਨ ਇਸਫ਼ੰਦਯਾਰ ॥ ਨ ਦਾਰਾਬ ਦਾਰਾ ਦਰ ਆਮਦ ਸ਼ੁਮਾਰ ॥੪੩॥ ਕੁਜਾ ਸ਼ਾਹਿ ਇਸਕੰਦਰੋ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ॥ ਕਿ ਯਕ ਹਮ ਨ ਮਾਦ ਅਸਤ ਜ਼ਿੰਦਹ ਬਜਾਇ ॥੪੪॥ ਕੁਜਾ ਸ਼ਾਹ ਤੈਮੂਰ ਬਾਬਰ ਕੁਜਾਸਤ ॥ ਹੁਮਾਯੂੰ ਕੁਜਾ ਸ਼ਾਹਿ ਅਕਬਰ ਕੁਜਾਸਤ ॥੪੫॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕ਼ੀਯਾ ਸੁਰਖ਼ ਰੰਗੇ ਫ਼ਿਰੰਗ ॥ ਖ਼ੁਸ਼ ਆਮਦ ਮਰਾ ਵਕਤ ਜ਼ਦ ਤੇਗ਼ ਜੰਗ ॥੪੬॥ ਬਮਨ ਦਿਹ ਕਿ ਖ਼ੁਦ ਰਾ ਪਯੋਹਸ਼ ਕੁਨਮ ॥ ਬਤੇਗ਼ ਆਜ਼ਮਾਈ ਸ਼ਕੋਹਸ ਕੁਨਮ ॥੪੭॥੮॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥

ਕਮਾਲਸ਼ ਕਰਾਮਾਤ ਆਜ਼ਮ ਕਰੀਮ ॥ ਰਜ਼ਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਰਾਜ਼ਕ ਰਹਾ ਕੋ ਰਹੀਮ ॥੧॥ ਬਜ਼ਾਕਰ ਦਿਹੰਦ ਈਂ ਜ਼ਮੀਨੋ ਜ਼ਮਾਨ ॥ ਮਲੂਕੋ ਮਲਾਯਕ ਹਮਹ ਆਂ ਜਹਾਨ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦੇਮ ਸ਼ਾਹੇ ਫ਼ਿਰੰਗ ॥ ਚੁ ਬਾ ਜ਼ਨਿ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਪੁਸ਼ਤੇ ਪਲੰਗ ॥੩॥ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਬਰ ਬੱਚਹ ਗ਼ਉਹਰ ਨਿਗਾਰ ॥ ਬਦੀਦਨ ਹੁਮਾਯੂੰ ਜਵਾਂ ਉਸਤਵਾਰ ॥੪॥ ਬਵਕਤੇ ਸ਼ਬ ਓ ਰਾ ਬੁਖ਼ਾਦੰਦ ਪੇਸ਼ ॥

ਬਦੀਦਨ ਹੁਮਾਂਯੂੰ ਬੁਬਾਲਾਇ ਬੇਸ਼ ॥੫॥ ਬਆਵੇਖ਼ਤ ਬਾ ਓ ਹਮਹ ਯਕ ਦਿਗਰ ॥ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਸਵਦ ਹੋਸ਼ ਹੈਬਤ ਹੁਨਰ ॥੬॥ ਯਕੇ ਮੂਇ ਚੀਂ ਰਾ ਬੁਖ਼ਾਦੰਦ ਪੇਸ਼ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਮੂਇ ਚੀਨੀ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਰੇਸ਼ ॥੭॥ ਬਰੋ ਹਰ ਕਿ ਬੀਨਦ ਨ ਦਾਨਦ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਰੋਇ ਮਰਦੇ ਸ਼ੁਦਹ ਸ਼ਕਲ ਜ਼ਨ ॥੮॥ ਬਿਦਾਨੰਦ ਹਰ ਕਸ ਕਿ ਈਂ ਹਮ ਜ਼ਨ ਅਸਤ ॥ ਕਿ ਦਰ ਪੈਕਰੇ ਚੂੰ ਪਰੀ ਰੋਸ਼ਨ ਅਸਤ ॥੯॥ ਬਦੀਦੰਦ ਓ ਰਾ ਯਕੇ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਹਿ ॥ ਕਿ ਮਕਬੂਲ ਸੂਰਤ ਚੁ ਰਖ਼ਸ਼ਿੰਦਹ ਮਾਹ ॥੧੦॥ ਬਿਪੁਰਸ਼ੀਦ ਓ ਰਾ ਕਿ ਏ ਨੇਕ ਬਖ਼ਤ ॥ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਸ਼ਾਹ ਅਸਤੁ ਸ਼ਾਯਾਨ ਤਖ਼ਤ ॥੧੧॥ ਕਿ ਜ਼ਨ ਤੋ ਕਦਾਮੀ ਕਿਰਾ ਦੁਖ਼ਤਰੀ ॥ ਕਿ ਮੁਲਕੇ ਕਿਰਾ ਤੋ ਕਿਰਾ ਖ਼੍ਵਾਹਰੀ ॥੧੨॥ ਬਨਜ਼ਰ ਅੰਦਰੂੰ ਬਹਿਰਹਮੰਦ ਆਮਦਸ਼ ॥ ਬਦੀਦਨ ਸ਼ਹੇ ਦਿਲ ਪਸੰਦ ਆਮਦਸ਼ ॥੧੩॥ ਕਨੀਜ਼ਕ ਯਕੇ ਰਾ ਬੁਖ਼ਾਦੰਦ ਪੇਸ਼ ॥ ਸ਼ਬੰ ਗਾਹਿ ਬੁਰਦਸ਼ ਦੁਰੂੰ ਖ਼ਾਨਹ ਖ਼ੇਸ਼ ॥੧੪॥ ਬਿਗੁਫ਼ਤਾ ਕਿ ਏ ਸਰਵ ਕਦ ਸੀਮ ਤਨ ॥ ਚਰਾਗ਼ੇ ਫ਼ਲਕ ਆਫ਼ਤਾਬੇ ਯਮਨ ॥੧੫॥ ਵਜ਼ਾਂ ਬਹਿਰ ਮਾ ਰਾ ਬਤਪਸ਼ੀਦ ਦਿਲ ॥ ਕਿ ਮਾਹੀ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਅਜ਼ ਆਬ ਗਿਲ ॥੧੬॥ ਬੁਰੋ ਏ ਸ਼ਬਾਪੈਕ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਮਾਂ ॥ ਕਿ ਦਰਪੇਸ਼ ਯਾਰੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਾਂ ॥੧੭॥ ਤੁ ਗ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਓ ਰਾ ਬਿਯਾਰੀ ਮਰਾ ॥ ਕਿ ਬਖ਼ਸ਼ੇਮ ਸਰਬਸਤਹ ਗੰਜੇ ਤੁਰਾ ॥੧੮॥ ਰਵਾਂ ਸ਼ੁਦ ਕਨੀਜ਼ਕ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਬਿਗੋਯਦ ਸੁਖ਼ਨ ਰਾ ਜ਼ਿ ਸਰ ਤਾ ਬਬੁਨ ॥੧੯॥ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਕਨੀਜ਼ਕ ਸ਼ੁਨੀਦੀਂ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਬਪੇਚੀਦ ਬਰ ਖ਼ੁਦ ਜ਼ਿ ਪੋਸ਼ਾਕ ਜ਼ਨ ॥੨੦॥ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਕੁਨਾਨੀਦ ਅਸਬਾਬ ਖੇਸ਼ ॥ ਕਿ ਦੀਦਨ ਜਹਾਂ ਰਾ ਬਕਿਰਦਾਰ ਖੇਸ਼ ॥੨੧॥ ਬਖ਼ਾਹਦ ਮਰਾ ਸ਼ਾਹਿ ਏ ਯਾਰ ਮਾ ॥ ਮਰਾ ਮਸਲਿਹਤ ਦਿਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਾ ॥੨੨॥ ਤੁ ਗੋਈ ਮਨ ਈਂ ਜਾ ਗੁਰੇਜ਼ਾ ਸ਼ਵਮ ॥ ਕਿ ਇਮ ਰੋਜ਼ ਅਜ਼ ਜਾਇ ਖ਼ੇਜ਼ਾ ਸ਼ਵਮ ॥੨੩॥ ਨ ਤਰਸੀ ਇਲਾਜੇ ਤੁਰਾ ਮਨ ਕੁਨਮ ॥ ਬਦੀਦਨ ਵਜ਼ਾ ਚਾਰ ਮਾਹੇ ਨਿਹਮ ॥੨੪॥ ਚੁ ਖੁਸ਼ਪੀਦ ਯਕ ਜਾਇ ਚੂੰ ਬੇਖ਼ਬਰ ॥ ਖ਼ਬਰ ਗਸ਼ਤ ਸ਼ੁਦ ਸ਼ਾਹ ਓ ਸ਼ੇਰ ਨਰ ॥੨੫॥ ਦਹਾਨੇ ਕਨੀਜ਼ਕ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖ਼ਨ ॥ ਜ਼ਿ ਜੁੰਬਸ਼ ਬਲਰਜ਼ੀਦ ਸਰ ਤਾ ਬਬੁਨ ॥੨੬॥ ਬਿਯਾਮਦ ਕਜੋ ਜਾਇ ਓ ਖ਼ੁਫਤਹ ਦੀਦ ॥ ਜ਼ਿ ਸਰ ਤਾ ਕਦਮ ਹਮ ਚੁ ਮਿਹਿਰਸ਼ ਤਪੀਦ ॥੨੭॥ ਬਿਦਾਨਦ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਸ਼ੁਦ ॥ ਬਰੋਜ਼ੇ

ਅਜ਼ਾਂ ਈਂ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਸ਼ੁਦ ॥੨੮॥ ਬਿਖੁਸ਼ਪੀਦ ਯਕ ਜਾ ਯਕੇ ਖ਼ਾਬ ਗਾਹ ॥ ਮਰਾ ਦਾਵ ਅ.ਫਤਦ ਨ ਯਜ਼ਦਾਂ ਗਵਾਹ ॥੨੯॥ ਜੁਦਾ ਗਰ ਬੁਬੀਂਨਮ ਅਜ਼ ਈਂ ਖ਼ਾਬ ਗਾਹ ॥ ਯਕੇ ਜੁ.ਫਤ ਬਾਸ਼ਮ ਚੁ ਖੁਰਸ਼ੈਦ ਮਾਹ ॥੩੦॥ ਵਜ਼ਾਂ ਰੋਜ਼ ਗਸ਼ਤੋ ਬਿਯਾਮਦ ਦਿਗਰ ॥ ਹੁਮਾਂ ਖ.ਫਤਹ ਦੀਦੰਦ ਯਕ ਜਾ ਬੁਬਰ ॥੩੧॥ ਦਰੇ.ਗਾ ਅਜ਼ਾਂ ਗਰ ਜੁਦਾ ਯਾ.ਫਤਮ ॥ ਯਕੇ ਹਮਲਹ ਚੂੰ ਸ਼ੇਰ ਨਰ ਸਾਖ਼ਤਮ ॥੩੨॥ ਦਿਗਰ ਰੋਜ਼ ਰ.ਫਤਸ਼ ਸਿਯਮ ਆਮਦਸ਼ ॥ ਬਦੀਦੰਦ ਯਕ ਜਾ ਵ ਬਰਤਾ.ਫਤਸ਼ ॥੩੩॥ ਬਰੋਜ਼ੇ ਚੁ ਆਮਦ ਬਦੀਦੰਦ ਜੁ.ਫਤ ॥ ਬਹੈਰਤ .ਫਰੋ ਰ.ਫਤ ਬਾ ਦਿਲ ਬਿਗੁ.ਫਤ ॥੩੪॥ ਕਿ ਹੈ.ਫ ਅਸਤ ਆਂ ਰਾ ਜੁਦਾ ਯਾ.ਫਤਮ ॥ ਕਿ ਤੀਰੇ ਕਮਾ ਅੰਦਰੂੰ ਸਾਖ਼ਤਮ ॥੩੫॥ ਨ ਦੀਦੇਮ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨ ਦੋਜ਼ਮ ਬਤੀਰ ॥ ਨ ਕੁਸ਼ਤਮ ਅਦੂ ਰਾ ਨ ਕਰਦਮ ਅਸੀਰ ॥੩੬॥ ਸ਼ਸ਼ਮ ਰੋਜ਼ ਆਂਮਦ ਬਦੀਦਹ ਵਜ਼ਾਂ ॥ ਬਪੇਚਸ ਦਰ ਆਵੇਖ਼ਤ ਗੁ.ਫਤ ਅਜ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥੩੭॥ ਨ ਦੀਦੇਮ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕਿ ਰੇਜ਼ੇਮ ਖੂੰ ॥ ਦਰੇਗਾ ਨ ਕੈਬਰ ਕਮਾਂ ਅੰਦਰੂੰ ॥੩੮॥ ਦਰੇਗਾ ਨ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਰ ਆਵੇਖ਼ਤਮ ॥ ਦਰੇਗਾ ਨਾ ਬਾ ਯਕ ਦਿਗਰ ਰੇਖ਼ਤਮ ॥੩੯॥ ਹਕ਼ੀਕ਼ਤ ਸ਼ਨਾਸਦ ਨ ਹਾਲੇ ਦਿਗਰ ॥ ਕਿ ਮਾਯਲ ਬਸੇ ਗਸ਼ਤ ਓ ਤਾ ਬ ਸਰ ॥੪੦॥ ਬੁਬੀਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਰਾ ਚਿ ਕਾਰੇ ਕੁਨਦ ॥ ਕਿ ਕਾਰੇ ਬਦਸ਼ ਇਖ਼ਤਯਾਰੇ ਕੁਨਦ ॥੪੧॥ ਬੁਬੀਂ ਬੇਖ਼ਿਰਦ ਬਦ ਖ਼ਰਾਸ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥ ਕਿ ਬੇਆਬ ਸਰ ਖ਼ੁਦ ਤਰਾਸ਼ੀ ਕੁਨਦ ॥੪੨॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਜਾਮ ਸਬਜ਼ੇ ਮਰਾ ॥ ਕਿ ਸਰਬਸਤਹ ਮਨ ਗੰਜ ਬਖ਼ਸ਼ਮ ਤੁਰਾ ॥੪੩॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ .ਫਾਮ ॥ ਕਿ ਖ਼ਸਮ ਅ.ਫਕਨੀ ਵਕਤ ਹਸਤਸ਼ ਬਕਾਮ ॥੪੪॥੯॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ .ਫਤਹ ॥

ਗ਼ਫ਼ੂਰੋ ਗੁਨਹ ਬਖ਼ਸ਼ ਗਾ.ਫਲ ਕੁਸ਼ ਅਸਤ ॥ ਜਹਾਂ ਰਾ ਤੁਈਂ ਬਸਤੁ ਈਂ ਬੰਦਬਸਤ ॥੧॥ ਨ ਪਿਸਰੋ ਨ ਮਾਦਰ ਬਿਰਾਦਰ ਪਦਰ ॥ ਨ ਦਾਮਾਦੁ ਦੁਸ਼ਮਨ ਨਾ ਯਾਰੇ ਦਿਗਰ ॥੨॥ ਸ਼ੁਨੀਦਮ ਸੁਖਨ ਸ਼ਾਹਿ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥ ਕਿ ਰਉਸ਼ਨਦਿਲੋ ਨਾਮ ਬੁਰਦਸ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥੩॥ ਕਿ ਨਾਮਸ਼ ਵਜ਼ੀਰਸਤ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਊਰ ॥ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦਿਮਾਗ

ਅਸਤ ਜ਼ਾਹਰ ਜ਼ਹੂਰ ॥੪॥ ਕਿ ਪਿਸਰੇ ਅਜ਼ਾਂ ਬੂਦ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ॥ ਕਿ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ਅਸਤ ਸਾਹਿਬ ਅਮੀਰ ॥੫॥ ਕਿ ਰਉਸ਼ਨਦਿਲੇ ਸ਼ਾਹਿ ਓ ਨਾਮ ਬੂਦ ॥ ਅਦੂ ਰਾ ਜ਼ਿ ਮਰਦੀ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਦੂਦ ॥੬॥ ਵਜ਼ੀਰੇ ਯਕੇ ਬੂਦ ਓ ਹੋਸ਼ਮੰਦ ॥ ਰਈਯਤ ਨਿਵਾਜ਼ ਅਸਤੁ ਦੁਸ਼ਮਨ ਗਜ਼ੰਦ ॥੭॥ ਵਜ਼ਾਂ ਦੁਖ਼ਤਰੇ ਹਸਤ ਰਉਸ਼ਨ ਚਰਾਗ ॥ ਕਿ ਨਾਮੇ ਅਜ਼ਾਂ ਬੂਦ ਰਉਸ਼ਨ ਦਿਮਾਗ ॥੮॥ ਬਮਕਤਬ ਸਪੁਰਦੰਦ ਹਰਦੋ ਤਿਫ਼ਲ ॥ ਕਿ ਤਿਫ਼ਲਸ਼ ਬਸੇ ਰੋਜ਼ ਗ਼ਾਸ਼ਤੰਦ ਖ਼ਿਜ਼ਲ ॥੯॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਦਾਨਾਇ ਮਉਲਾਇ ਰੂਮ ॥ ਕਿ ਦਿਰਮਸ਼ ਬਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਆਂ ਮਰਜ਼ ਬੂਮ ॥੧੦॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਦਰ ਆਂ ਜਾਇ ਤਿਫ਼ਲੇ ਬਸੇ ॥ ਬੁਖਾਂਦੇ ਸੁਖ਼ਨ ਅਜ਼ ਕਿਤਾਬ ਹਰ ਕਸੇ ॥੧੧॥ ਬਗਲ ਅੰਦਰ ਆਰੰਦ ਹਰ ਯਕ ਕਿਤਾਬ ॥ ਜ਼ਿ ਤਉਰੇਤ ਅੰਜ਼ੀਲ ਵਜਹੇ ਅਦਾਬ ॥੧੨॥ ਦੁ ਮਕਤਬ ਕੁਨਾਨੀਦ ਹ਼ਫ਼ਤ ਅਜ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥ ਯਕੇ ਮਰਦ ਬੁਖ਼ਾਂਦੰਦ ਦੀਗਰ ਜ਼ਨਾਂ ॥੧੩॥ ਕਿ ਤਿਫ਼ਲਾ ਬੁਖ਼ਾਂਦੰਦ ਮੁਲਾਂ ਖੁਸ਼ਸ਼ ॥ ਜ਼ਨਾ ਰਾ ਬੁਖਾਂਦੰਦ ਜ਼ਨੈ ਫ਼ਾਜ਼ਲਸ਼ ॥੧੪॥ ਵਜ਼ਾਂ ਦਰਮਿਯਾ ਬੂਦ ਦੀਵਾਰ ਅਜ਼ੀਂ ॥ ਯਕੇ ਆਂ ਤਰ਼ਫ਼ ਬੂਦ ਯਕੇ ਤਰ਼ਫ਼ ਈਂ ॥੧੫॥ ਸਬਕ ਬੁਰਦ ਹਰਦੋ ਜ਼ਿ ਹਰ ਯਕ ਹੁਨਰ ॥ ਇਲਮ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਕਰਦ ਬਾ ਯਕ ਦਿਗਰ ॥੧੬॥ ਸੁਖਨ ਹਰ ਯਕੇ ਰਾਂਦ ਹਰ ਯਕ ਕਿਤਾਬ ॥ ਜ਼ੁਬਾਂ ਫਰਸ਼ ਅਰਬੀ ਬਿਗੋਯਦ ਜਵਾਬ ॥੧੭॥ ਇਲਮ ਰਾ ਸੁਖ਼ਨ ਰਾਂਦ ਬਾ ਯਕ ਦਿਗਰ ॥ ਜ਼ਿ ਕਾਮਲ ਜ਼ਿ ਜਾਯਲ ਜ਼ਿ ਨਾਦਰ ਸਿਯਰ ॥੧੮॥ ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਇਲਮੋ ਅਲਮ ਬਰ ਕਸ਼ੀਦ ॥ ਬਹਾਰੇ ਜਵਾਨੀ ਬਹਰਦੋ ਰਸ਼ੀਦ ॥੧੯॥ ਬਹਾਰਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਗੁਲੇ ਬੋਸਤਾਂ ॥ ਬਜ਼ੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਸ਼ਹੇ ਚੀਸਤਾਂ ॥੨੦॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਸ਼ਹਿਨ ਸ਼ਾਹਿ ਚੀਨ ॥ ਬਖੂਬੀ ਦਰ ਆਮਦ ਤਨੇ ਨਾਜ਼ਨੀਨ ॥੨੧॥ ਬਖੂਬੀ ਦਰ ਆਮਦ ਗੁਲੇ ਬੋਸ਼ਤਾਂ ॥ ਬਐਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਦਿਲੇ ਦੋਸਤਾਂ ॥੨੨॥ ਜ਼ਿ ਦੇਵਾਰ ਜ਼ੋ ਅੰਦਰੂੰ ਮੂਸ ਹਸਤ ॥ ਜ਼ਿ ਦੇਵਾਰ ਓ ਹਮ ਚੂੰ ਸੂਰਾਖ ਗਸ਼ਤ ॥੨੩॥ ਬਦੀਦਨ ਅਜ਼ਾਂ ਅੰਦਰੂੰ ਹਰਦੁ ਤਨ ॥ ਚਰਾਗੇ ਜਹਾਂ ਆਫ਼ਤਾਬੇ ਯਮਨ ॥੨੪॥ ਚੁਨਾ ਇਸ਼ਕ ਆਵੇਖ਼ਤ ਹਰਦੋ ਨਿਹਾਂ ॥ ਕਿ ਇਲਮਸ਼ ਰਵਦ ਦਸਤ ਹੋਸ਼ ਅਜ਼ ਜਹਾਂ ॥੨੫॥ ਚੁਨਾ ਹਰਦੁ ਆਵੇਖ਼ਤ ਬਾ ਹਮ ਰ਼ਗੇਬ ॥ ਕਿ ਦਸਤ ਅਜ਼ ਇਨਾ ਰ਼ਫ਼ਤ ਪਾ ਅਜ਼ ਰਕੇਬ ॥੨੬॥ ਬਿਪੁਰਸ਼ੀਦ ਹਰਦੋ ਕਿ ਏ ਨੇਕ ਖੋਇ ॥ ਕਿ ਏ

ਆ.ਫਤਾਬੇ ਜਹਾਂ ਮਾਹਿ ਰੋਇ ॥੨੭॥ ਕਿ ਈਂ ਹਾਲ ਗੁਜ਼ਰਦ ਬ ਆਂ ਹਰਦੁ ਤਨ ॥ ਬਿਪੁਰਸ਼ੀਦ ਅ.ਖ਼ਵੰਦ ਅ.ਖ਼ਵੰਦ ਜ਼ਨ ॥੨੮॥ ਚਰਾ.ਗੇ .ਫ਼ਲਕ ਆ.ਫ਼ਤਾਬੇ ਜਹਾਂ ॥ ਚਿਲਾ ਲਾਗਰੀ ਗਸ਼ਤ ਵਜਹੇ ਨੁਮਾਂ ॥੨੯॥ ਕਿ ਆਜ਼ਾਰ ਗਸ਼ਤਹ ਬਿਗੋ ਜਾਨ ਮਾਂ ॥ ਕਿ ਲਾ.ਗਰ ਚਿਰਾ ਗਸ਼ਤੀ ਏ ਜਾਨ ਮਾਂ ॥੩੦॥ ਅਜ਼ਾਰਸ਼ ਬਿਗੋ ਤਾ ਇਲਾਜੇ ਕੁਨਮ ॥ ਕਿ ਮਰਜ਼ੇ ਸ਼ੁਮਾ ਰਾ ਖ਼ਿਰਾਜ਼ੇ ਕੁਨਮ ॥੩੧॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁ.ਖ਼ਨ ਰਾ ਨ ਦਾਦਸ਼ ਜਵਾਬ ॥ .ਫ਼ਰੋ ਬੁਰਦ ਹਰਦੋ ਤਨੇ ਇਸ਼ਕ ਤਾਬ ॥੩੨॥ ਚੁ ਗੁਜ਼ਰੀਦ ਬਰ ਵੈ ਦੁ ਸੇ ਚਾਰ ਰੋਜ਼ ॥ ਬਰ ਆਮਦ ਦੁ ਤਨ ਹਰਦੁ ਗੇਤੀ .ਫ਼ਰੋਜ਼ ॥੩੩॥ ਬਰੋ ਦੂਰ ਗਸ਼ਤੰਦ ਤਿ.ਫ਼ਲੀ ਗੁਬਾਰ ॥ ਕਿ ਮੁਹਰਸ਼ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਚੂੰ ਨਉਬਹਾਰ ॥੩੪॥ ਵਜ਼ਾਂ .ਫ਼ਾਜ਼ਲਸ਼ ਬੂਦ ਦੁ.ਖ਼ਤਰ ਯਕੇ ॥ ਕਿ ਸੂਰਤ ਜਮਾਲ ਅਸਤ ਦਾਨਸ਼ ਬਸ਼ੇ ॥੩੫॥ ਸ਼ਨਾਸੀਦ ਓ ਰਾ ਜ਼ਿ ਹਾਲਤ ਵਜ਼ਾਂ ॥ ਬ.ਗੁ.ਫ਼ਤਸ਼ ਦਰੂੰ ਖ਼ਿਲਵਤਸ਼ ਖੁਸ਼ ਜ਼ੁਬਾਂ ॥੩੬॥ ਕਿ ਏ ਸਰਵ ਕਦ ਮਾਹ ਰੋ ਸੀਮ ਤਨ ॥ ਚਰਾ.ਗੇ .ਫ਼ਲਕ ਆ.ਫ਼ਤਾਬੇ ਯਮਨ ॥੩੭॥ ਜੁਦਾਈ ਮਰਾ ਅਜ਼ ਤੁਰਾ ਕਤਰਹ ਨੇਸਤ ॥ ਬਦੀਦਨ ਦੁ ਕ਼ਾਲਬ ਬ.ਗੁ.ਫ਼ਤਨ ਯਕੇਸਤ ॥੩੮॥ ਬਮਨ ਹਾਲ ਗੋ ਤਾ ਚਿ ਗੁਜ਼ਰਦ ਤੁਰਾ ॥ ਕਿ ਸੋਜ਼ਦ ਹਮਹ ਜਾਨ ਜਿਗਰੇ ਮਰਾ ॥੩੯॥ ਕਿ ਪਿਨਹਾਂ ਸੁ.ਖ਼ਨ ਕਰਦ ਯਾਰਾਂ ਖ਼ਤਾਸਤ ॥ ਅਗਰ ਰਾਸਤ ਗੋਈ ਤੁ ਬਰ ਮਨ ਰਵਾਸਤ ॥੪੦॥ ਕਿ ਦੀਗਰ ਬਿਗੋਯਮ ਮਰਾ ਰਾਸਤ ਗੋ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਖ਼ੂਨ ਜਿਗਰੇ ਮਰਾ ਤੋ ਬਿਸ਼ੋ ॥੪੧॥ ਸੁਖਨ ਦੁਜ਼ਦਗੀ ਕਰਦ ਯਾਰਾਂ ਖ਼ਤਾਸਤ ॥ ਅਮੀਰਾਂਨ ਦੁਜ਼ਦੀ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਖ਼ਤਾਸਤ ॥੪੨॥ ਸੁ.ਖ਼ਨ .ਗੁ.ਫ਼ਤਨੋ ਰਾਸਤ .ਗੁ.ਫ਼ਤਨ ਖੁਸ਼ ਅਸਤ ॥ ਕਿ ਹਕ .ਗੁ.ਫ਼ਤਨੋ ਹਮ ਚੁ ਸਾ.ਫ਼ੀ ਦਿਲ ਅਸਤ ॥੪੩॥ ਬਸੇ ਬਾਰ .ਗੁ.ਫ਼ਤਸ਼ ਜਵਾਬੋ ਨ ਦਾਦ ॥ ਜਵਾਬੇ ਜ਼ੁਬਾਂ ਸੁਖਨ ਸ਼ੀਰੀ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੪੪॥ ਯਕੇ ਮਜਲਸ ਆਰਾਸਤ ਬਾਰੋਦ ਜਾਮ ॥ ਕਿ ਹਮ ਮਸਤ ਸ਼ੁਦ ਮਜਲਸੇ ਓ ਤਮਾਮ ॥੪੫॥ ਬਕੈ.ਫ਼ਸ਼ ਹਮਹ ਹਮ ਚੁਨਾ ਆਵੇ.ਖ਼ਤੰਦ ॥ ਕਿ ਜ਼.ਖ਼ਮੇ ਜਿਗਰ ਬਾ ਜ਼ੁਬਾਂ ਰੇ.ਖ਼ਤੰਦ ॥੪੬॥ ਸੁਖਨ ਬਾਜ਼ੁਬਾਂ ਹਮ ਚੁ .ਗੋਯਦ ਮੁਦਾਮ ॥ ਨ ਗੋਯਦ ਬਜੁਜ਼ ਸੁਖਨ ਮਹਬੂਬ ਨਾਮ ॥੪੭॥ ਦਿਗਰ ਮਜਲਸ ਆਰਾਸਤ ਬਾਰੋਦ ਚੰਗ ॥ ਜਵਾਨਾਨ ਸਾਇਸ਼ਤਹੇ ਖ਼ੂਬ ਰੰਗ ॥੪੮॥ ਹਮਹ ਮਸਤ ਖੋ ਸ਼ੁਦ ਹਮਹ ਖ਼ੂਬ ਮਸਤ ॥ ਇਨਾਨੇ .ਫ਼ਜ਼ੀਲਤ ਬਰੂੰ ਸ਼ੁਦ ਜ਼ਿ ਦਸਤ ॥੪੯॥ ਹਰਾਂ ਕਸ਼ ਕਿ ਅਜ਼

ਇਲਮ ਸੁਖ਼ਨਸ਼ ਬਿਰਾਂਦ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਬੇਖੁਦੀ ਨਾਮ ਹਰਦੋ ਬੁਖਾਂਦ ॥੫੦॥ ਚੁ ਇਲਮੋ ਫ਼ਜ਼ੀਲਤ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਗਸ਼ਤ ॥ ਬੁਖਾਦੰਦ ਬਾ ਯਕ ਦਿਗਰ ਨਾਮ ਮਸਤ ॥੫੧॥ ਹਰਾ ਕਸ ਕਿ ਦੇਰੀਨਹ ਰਾ ਹਸਤ ਦੋਸਤ ॥ ਜ਼ੁਬਾਂ ਖੁਦ ਕੁਸ਼ਾਯਿੰਦਹ ਅਜ਼ ਨਾਮ ਓਸਤ ॥੫੨॥ ਸ਼ਨਾਸਿੰਦ ਕਿ ਈਂ ਗੁਲ ਸੁਖਨ ਆਸ਼ਕ ਅਸਤ ॥ ਬਗੁ਼ਫਤਨ ਹੁਮਾਊਂ ਸੁਬਕ ਤਨ ਖੁਸ਼ ਅਸਤ ॥੫੩॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਇਸ਼ਕ ਵ ਅਜ਼ ਮੁਸ਼ਕ ਅਜ਼ ਖਮਰ ਖੂੰ ॥ ਕਿ ਪਿਨਹਾਂ ਨ ਮਾਂਦ ਅਸਤ ਆਮਦ ਬਰੂੰ ॥੫੪॥ ਬਸ਼ਹਰ ਅੰਦਰੂੰ ਗਸ਼ਤ ਸ਼ੁਹਰਤ ਪਜ਼ੀਰ ॥ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਸ਼ਾਹੋ ਵ ਦੁਖਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥੫੫॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖਨ ਸ਼ਹਿ ਦੁ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬੁਖ਼ਾਂਦ ॥ ਜੁਦਾ ਬਰ ਜੁਦਾ ਹਰਦੁ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨਿਸ਼ਾਂਦ ॥੫੬॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਓ ਰਾ ਬਦਰੀਯਾ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਦੁ ਕਿਸ਼ਤੀ ਯਕੇ ਸ਼ੁਦ ਹਮਹ ਮਉਜ ਬੀਮ ॥੫੭॥ ਦੁ ਕਿਸ਼ਤੀ ਯਕੇ ਗਸ਼ਤ ਬਹੁਕਮੇ ਅਲਾਹ ॥ ਬ ਯਕ ਜਾ ਦਰ ਆਮਦ ਹੁਮਾ ਸ਼ਮਸ਼ ਮਾਹ ॥੫੮॥ ਬੁਬੀਂ ਕੁਦਰਤੇ ਕਿਰਦਗਾਰੇ ਅਲਾਹ ॥ ਦੁ ਤਨ ਰਾ ਯਕੇ ਕਰਦ ਅਜ਼ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਹਿ ॥੫੯॥ ਦੁ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦਰ ਆਮਦ ਬ ਯਕ ਜਾ ਦੁ ਤਨ ॥ ਚਰਾ਼ਗੇ ਜਹਾਂ ਆਫ਼ਤਾਬੇ ਯਮਨ ॥੬੦॥ ਬਿਰ਼ਫਤੰਦ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬਦਰੀਯਾਇ ਗਾਰ ॥ ਬਮਉਜ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਬਰਗੇ ਬਹਾਰ ॥੬੧॥ ਯਕੇ ਅਜ਼ਦਹਾ ਬੂਦ ਆ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਸਤ ॥ ਬਖੁਰਦਨ ਦਰ ਆਮਦ ਵਜ਼ਾਂ ਕਰਦ ਜਸਤ ॥੬੨॥ ਦਿਗਰ ਪੇਸ਼ ਤਰ ਬੂਦ ਕਹਰੇ ਬਲਾ ॥ ਦੁ ਦਸਤਸ਼ ਸਤੂੰ ਕਰਦ ਬੇ ਸਰ ਨੁਮਾ ॥੬੩॥ ਮਿਯਾਂ ਰ਼ਫਤ ਸ਼ੁਦ ਕਿਸ਼ਤੀਏ ਹਰਦੁ ਦਸਤ ॥ ਬਨੇਸ਼ੇ ਦਮਾਨਦ ਅਜ਼ੋ ਮਾਰ ਮਸਤ ॥੬੪॥ ਗਿਰ਼ਫਤੰਦ ਓ ਰਾ ਬਦਸਤ ਅੰਦਰੂੰ ॥ ਬੁਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਓ ਰਾ ਨ ਖ਼ੁਰਦੰਦ ਖੂੰ ॥੬੫॥ ਚੁਨਾ ਜੰਗ ਸ਼ੁਦ ਅਜ਼ਦਹਾ ਬਾ ਬਲਾ ॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਨਿਆਮਦ ਬਹੁਕਮੇ ਖ਼ੁਦਾ ॥੬੬॥ ਚੁਨਾ ਮਉਜ ਖੇਜ਼ਦ ਜਿ ਦਰੀਯਾ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਦੀਗਰ ਨ ਦਾਨਿਸਤ ਜੁਜ਼ ਯਕ ਕਰੀਮ ॥੬੭॥ ਰਵਾਂ ਗਸ਼ਤ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬਮਉਜੇ ਬਲਾ ॥ ਬਰਾਹੇ ਖ਼ਲਾਸੀ ਜ਼ਿ ਰਹਮਤ ਖ਼ੁਦਾ ॥੬੮॥ ਬਆਖ਼ਰ ਹਮ ਅਜ਼ ਹੁਕਮ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ॥ ਕਿ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿ ਦਰੀਯਾ ਕਿਨਾਰ ॥੬੯॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਬਰ ਆਮਦ ਅਜ਼ਾਂ ਹਰਦੁ ਤਨ ॥ ਨਿਸ਼ਸਤਹ ਲਬੇ ਆਬ ਦਰੀਯਾ ਯਮਨ ॥੭੦॥ ਦਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀਦਨ ਸ਼ਿਤਾਬ ॥ ਬਖੁਰਦਨ ਅਜ਼ਾਂ ਹਰਦੁ ਤਨ ਰਾ

ਕਬਾਬ ॥੭੧॥ ਜ਼ਿ ਦਰੀਯਾ ਬਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿ ਮਗ਼ਿਰੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਖੁਰਮ ਹਰਦੂ ਤਨ ਰਾ ਬਹੁਕਮੇ ਕਰੀਮ ॥੭੨॥ ਬਜਾਇਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿ ਸ਼ੇਰੇ ਸ਼ਿਤਾਬ ॥ ਗ਼ਜ਼ੰਦਸ਼ ਹਮੀ ਬੁਰਦ ਬਰ ਰੋਦ ਆਬ ॥੭੩॥ ਬਪੇਚੀਦ ਸਰ ਓ ਖ਼ਤਾ ਗਸ਼ਤ ਸ਼ੇਰ ॥ ਬਦਹਨੇ ਦਿਗਰ ਦੁਸ਼ਮਨ ਅਫ਼ਤਦ ਦਿਲੇਰ ॥੭੪॥ ਬਗੀਰਦ ਮਗਰ ਦਸਤ ਸ਼ੇਰੋ ਸ਼ਿਤਾਬ ॥ ਬਬੁਰਦੰਦ ਓ ਰਾ ਕਸ਼ੀਦਹ ਦਰ ਆਬ ॥੭੫॥ ਬੁਬੀਂ ਕੁਦਰਤੇ ਕਿਰਦਗਾਰੇ ਜਹਾਂ ॥ ਕਿ ਈਂ ਰਾ ਬਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਕੁਸ਼ਤਸ਼ ਅਜ਼ਾਂ ॥੭੬॥ ਬਿਰ਼ਫ਼ਤੰਦ ਹਰਦੋ ਬਹੁਕਮੇ ਅਮੀਰ ॥ ਯਕੇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਹ ਵ ਦੁਖ਼ਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥੭੭॥ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਹਰਦੋ ਬਦਸਤੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਨ ਸ਼ਾਯਦ ਦਿਗ਼ਰ ਦੀਦ ਜੁਜ਼ ਯਕ ਕਰੀਮ ॥੭੮॥ ਬਮੁਲਕੇ ਹਬਸ਼ ਆਮਦ ਆਂ ਨੇਕ ਖੋਇ ॥ ਯਕੇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਹ ਦਿਗਰ ਖ਼ੂਬ ਰੋਇ ॥੭੯॥ ਦਰ ਆਂ ਜਾ ਬਿਆਮਦ ਕਿ ਬਿਨਸ਼ਸਤ ਸ਼ਾਹ ॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਸ਼ਬ ਰੰਗ ਜ਼ਰਰੀਂ ਕੁਲਾਹ ॥੮੦॥ ਬਦੀਦੰਦ ਓ ਰਾ ਬੁਖ਼ਾਦੰਦ ਪੇਸ਼ ॥ ਬਿਗੁਫ਼ਤੰਦ ਕਿ ਏ ਸ਼ੇਰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੇਸ਼ ॥੮੧॥ ਜ਼ਿ ਮੁਲਕੇ ਕਦਾਮੀ ਤੁ ਬਾ ਮਨ ਬਿਗੋ ॥ ਚਿ ਨਾਮੇ ਕਿਰਾ ਤੋ ਬ ਈਂ ਤਰਫ਼ ਜੋ ॥੮੨॥ ਵਗਰ ਨਹ ਮਰਾ ਤੋ ਨ ਗੋਈਂ ਚੁ ਰਾਸਤ ॥ ਕਿ ਮੁਰਦਨ ਸ਼ਿਤਾਬ ਅਸਤ ਏਜ਼ਦ ਗਵਾਹਸਤ ॥੮੩॥ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਪਿਸਰੇ ਮ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥ ਕਿ ਦੁਖ਼ਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ਅਸਤ ਈਂ ਨਉਜਵਾਂ ॥੮੪॥ ਹਕ਼ੀਕ਼ਤ ਬਗੁਫ਼ਤਸ਼ ਜ਼ਿ ਪੇਸ਼ੀਨਹ ਹਾਲ ॥ ਕਿ ਬਰ ਵੈ ਚੁ ਬੁਗਜ਼ਸ਼ਤ ਚੰਦੀਂ ਜ਼ਵਾਲ ॥੮੫॥ ਬਮਿਹਰਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਬ਼ਗੁਫ਼ਤ ਅਜ਼ ਜ਼ੁਬਾ ॥ ਮਰਾ ਖ਼ਾਨਹ ਜਾਏ ਜ਼ਿ ਖ਼ੁਦ ਖ਼ਾਨਹ ਦਾਂ ॥੮੬॥ ਵਜ਼ਾਰਤ ਖੁਦਸ਼ ਰਾ ਤੁਰਾ ਮੇ ਦਿਹਮ ॥ ਕੁਲਾਹੇ ਮੁਮਾਲਕ ਤੁ ਬਰ ਸਰ ਨਿਹਮ ॥੮੭॥ ਬਗੁਫ਼ਤੰਦ ਈਂ ਰਾ ਵ ਕਰਦੰਦ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਕਿ ਨਾਮੇ ਵਜ਼ਾਂ ਬੂਦ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ॥੮੮॥ ਬਹਰ ਜਾ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਨ ਸ਼ਨਾਸਦ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਦਵੀਦੰਦ ਬਰ ਵੈ ਬਹੁਕਮੇ ਕਰੀਮ ॥੮੯॥ ਕਿ ਖ਼ੂਨਸ਼ ਬਰੇਜ਼ੀਦ ਕਰਦੰਦ ਜ਼ੇਰ ॥ ਦਿਗਰ ਜਾ ਸ਼ਨੀਦੇ ਦਵੀਦੇ ਦਲੇਰ ॥੯੦॥ ਬਹਰ ਜਾ ਕਿ ਤਰਕਸ਼ ਬਰੇਜ਼ੰਦ ਤੀਰ ॥ ਬਕੁਸ਼ਤੇ ਅਦੂ ਰਾ ਬਕਰਦੇ ਅਸੀਰ ॥੯੧॥ ਬਮੁਦਤ ਯਕੇ ਸਾਲ ਤਾ ਚਾਰ ਮਾਹ ॥ ਦਰਿਖ਼ਸ਼ਿੰਦਹ ਆਮਦ ਚੁ ਰ਼ਖ਼ਸ਼ਿੰਦਹ ਮਾਹ ॥੯੨॥ ਬਦੋਜ਼ੰਦ ਦੁਸ਼ਮਨ ਬਸੋਜ਼ੰਦ ਤਨ ॥ ਬਯਾਦ ਆਮਦਸ਼ ਰੋਜ਼ਗਾਰੇ ਕੁਹਨ ॥੯੩॥ ਬ਼ਗੁਫ਼ਤਸ਼ ਯਕੇ ਰੋਜ਼ ਦੁਖ਼ਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥

ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਾਨ ਰਉਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਰ ॥੯੪॥ ਬ ਯਕ ਬਾਰ ਮੁਲਕ ਤੁ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਗਸ਼ਤ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਮਸਤ ਮਸਤੀ ਹਮਹ ਹੋਸ਼ ਗ਼ਸ਼ਤ ॥੯੫॥ ਬ ਆਂ ਮੁਲਕ ਪੇਸ਼ੀਨਹ ਰਾ ਯਾਦ ਕੁਨ ॥ ਕਿ ਸ਼ਹਰੇ ਪਦਰ ਰਾ ਤੁ ਆਬਾਦ ਕੁਨ ॥੯੬॥ ਨਿਗਹ ਦਾਸ਼ਤ ਅਜ਼ ਫ਼ਉਜ ਲਸ਼ਕਰ ਤਮਾਮ ॥ ਬਸੇ ਗੰਜ ਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਬਰ ਵੈ ਮੁਦਾਮ ॥੯੭॥ ਯਕੇ ਲਸ਼ਕਰ ਆਰਾਸਤ ਚੂੰ ਨਉਬਹਾਰ ॥ ਜ਼ਿ ਖੰਜਰ ਵ ਗੁਰਜੋ ਵ ਬਕਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ॥੯੮॥ ਜ਼ਿਰਹ ਖੋਦ ਖ਼ੁਫ਼ਤਾਨ ਬਰਗਾਸ਼ਤਵਾਨ ॥ ਜ਼ਿ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਹਿੰਦੀ ਗਿਰਾਂ ਤਾ ਗਿਰਾਨ ॥੯੯॥ ਜ਼ਿ ਬੰਦੂਕ ਮਸ਼ਹਦ ਵ ਚੀਨੀ ਕਮਾਨ ॥ ਜ਼ਿਰਹ ਰੂਮ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ॥੧੦੦॥ ਚਿ ਅਜ਼ ਤਾਜ਼ੀਅਸ ਪਾਨ ਪੋਲਾਦ ਨਾਲ ॥ ਹਮਹ ਜ਼ਿੰਦਹ ਫ਼ੀਲਾਂਨ ਅਜ਼ ਸ਼ਬ ਮਸਾਲ ॥੧੦੧॥ ਹਮਹ ਸ਼ੇਰ ਮਰਦਾਂ ਵ ਜ਼ੋਰਾਵਰਾ ॥ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਅ਼ਫਕਨਾ ਰਾ ਬਸ਼਼ਫ ਅ਼ਫਕਨਾਂ ॥੧੦੨॥ ਬਰਜ਼ਮ ਅੰਦਰੂੰ ਹਮ ਚੁ ਪੀਲ ਅ਼ਫਕਨ ਅਸਤ ॥ ਬਬਜ਼ਮ ਅੰਦਰੂੰ ਚਰਬ ਚਾਲਾਕ ਦਸਤ ॥੧੦੩॥ ਨਿਸ਼ਾਂ ਮੇ ਦਿਹਦ ਨੇਜ਼ਹ ਰਾ ਨੋਕ ਖ਼ੂੰ ॥ ਕਸ਼ੀਦੰਦ ਅਜ਼ ਤੇ਼ਗ ਜ਼ਹਿਰ ਆਬ ਗੂੰ ॥੧੦੪॥ ਯਕੇ ਫ਼ਉਜ ਆਰਾਸਤਹ ਹਮ ਚੁ ਕੋਹ ॥ ਜੁਵਾਨਾਨ ਸ਼ਾਇਸਤਹੇ ਯਕ ਗਰੋਹ ॥੧੦੫॥ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਦਸਤਾਰ ਦੁਖ਼ਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਬਬਸਤੰਦ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੁਸਤੰਦ ਤੀਰ ॥੧੦੬॥ ਬਸਰਦਾਰੀਏ ਕਰਦ ਪੇਸ਼ੀਨਹ ਫ਼ਉਜ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਲਸ਼ਕਰ ਚੁ ਦਰੀਯਾਇ ਮਉਜ ॥੧੦੭॥ ਯਕੇ ਗੋਲ ਬਸਤਹ ਚੁ ਅਬਰੇ ਸਿਯਾਹ ॥ ਬਲਰਜ਼ੀਦ ਬੂਮੋ ਬਲਗਜ਼ੀਦ ਮਾਹ ॥੧੦੮॥ ਬਿਯਾਵੁਰਦ ਲਸ਼ਕਰ ਚੁ ਬਰ ਵੈ ਹਦੂਦ ॥ ਸਲਾਹੇ ਦਿਗਰ ਤੀਰ ਤੇਗੋ ਨਮੂਦ ॥੧੦੯॥ ਬਿਆਰਾਸਤ ਲਸ਼ਕਰ ਬਸਾਜ਼ੇ ਤਮਾਮ ॥ ਹਮਹ ਖੰਜਰੋ ਗੁਰਜ਼ ਗੋਪਾਲ ਨਾਮ ॥੧੧੦॥ ਬਬੁਰਦੰਦ ਅਕਲੀਮ ਤਾਰਾਜ਼ ਸਖ਼ਤ ॥ ਬਬੁਰਦਨ ਸ਼ਹੇ ਬਾਦ ਪਾਯਾਨ ਰਖਤ ॥੧੧੧॥ ਚੁਨਾ ਜੰਗ ਕਰਦੰਦ ਆਂ ਮੁਲਕ ਰਾ ॥ ਚੁ ਬਰਗੇ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਜ਼ਿ ਬਾਦੇ ਸਬਾ ॥੧੧੨॥ ਬਕੁਸ਼ਤਨ ਅਦੂ ਰਾ ਕੁਸ਼ਾਯਦ ਬਪੇਸ਼ ॥ ਬਬੇਰੂੰ ਜ਼ਿ ਮੁਲਕਸ਼ ਹਮਹ ਰੂਹ ਰੇਸ਼ ॥੧੧੩॥ ਪਰੀ ਚਿਹਰਏ ਹਮ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਨਿਯਾਦ ॥ ਬਕੁਸ਼ਤਨ ਅਦੂ ਰਾ ਕਿ ਖੰਜਰ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੧੧੪॥ ਬਹਰ ਜਾ ਦਵੀਦੇ ਬਕੁਸ਼ਤੇ ਅਜ਼ਾਂ ॥ ਬਹਰ ਜਾ ਰਸੀਦੇ ਬਬਸਤੇ ਅਜ਼ਾਂ ॥੧੧੫॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਅਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਹਿ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥ ਬਤੁੰਦੀ ਦਰ ਆਮਦ ਬਜਾਇਸ਼ ਹੁਮਾਂ

॥੧੧੬॥ ਬਆਰਾਸਤਹ ਫ਼ੌਜ ਚੂੰ ਨਉਬਹਾਰ ॥ ਜ਼ਿ ਤੋਪੋ ਤੁਪਕ ਖ਼ੰਜਰੇ ਆਬਦਾਰ ॥੧੧੭॥ ਬਪੋਸ਼ੇ ਸ਼ਫ਼ ਆਮਦ ਚੁ ਦਰਯਾ ਅਮੀਕ਼ ॥ ਜ਼ਿ ਸਰ ਤਾ ਕਦਮ ਹਮ ਚੁ ਆਹਨ ਗ਼ਰੀਕ਼ ॥੧੧੮॥ ਬਆਵਾਜ਼ ਤੋਪੋ ਤਮਾਚਹ ਤੁਫ਼ੰਗ ॥ ਜ਼ਿਮੀ ਗ਼ਸ਼ਤ ਹਮ ਚੂੰ ਗੁਲੇ ਲਾਲਹ ਰੰਗ ॥੧੧੯॥ ਬਮੈਦਾਂ ਦਰ ਆਮਦ ਕਿ ਦੁਖ਼ਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਬਯਕ ਦਸਤ ਚੀਨੀ ਕਮਾਂ ਦਸਤ ਤੀਰ ॥੧੨੦॥ ਬਹਰ ਜਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਂ ਸ਼ਵਦ ਤੀਰ ਦਸਤ ॥ ਬਸਦ ਪਹਿਲੂਏ ਪੀਲ ਮਰਦਾਂ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ ॥੧੨੧॥ ਚੁਨਾ ਮਉਜ ਖ਼ੇਜ਼ਦ ਜ਼ਿ ਦਰੀਯਾ ਬਸੰਗ ॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਤੇਗ਼ੋ ਨਿਹੰਗ ॥੧੨੨॥ ਬਤਾਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਤਾਬ ਨਾਕ ॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਖ਼ੂਨ ਖ਼ਾਕ ॥੧੨੩॥ ਬਤਾਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਹਮਹ ਹਿੰਦ ਤੇਗ਼ ॥ ਬਗੁਰਰੀਦ ਲਸ਼ਕਰ ਚੁ ਦਰੀਯਾਇ ਮੇਗ਼ ॥੧੨੪॥ ਬਚਰਖ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਬਚੀਨੀ ਕਮਾਨ ॥ ਬਤਾਬ ਆਮਦਸ਼ ਤੇਗ਼ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ॥੧੨੫॥ ਗ਼ਰੇਵਹ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਚੰਦੀ ਕਰੋਹ ॥ ਬਲਰਜ਼ੀਦ ਦਰੀਯਾ ਬਦ੍ਰੀਦ ਕੋਹ ॥੧੨੬॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿਮੀਨੋ ਜ਼ਮਾਂ ॥ ਬਤਾਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਤੇਗ਼ੇ ਯਮਾਂ ॥੧੨੭॥ ਬਤੇਜ਼ ਆਮਦੋ ਨੇਜ਼ਹੇ ਬਾਂਸਤੀਂ ॥ ਬਜੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਤਨੇ ਨਾਜ਼ਨੀ ॥੧੨੮॥ ਬਸ਼ੋਰਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਨਫ਼ਰਹਾਇ ਕੁਹਿਰ ॥ ਜ਼ਿ ਤੋਪੋ ਵ ਨੇਜ਼ਹ ਬਪੋਸ਼ੀਦ ਦਹਿਰ ॥੧੨੯॥ ਬਜੁੰਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਕਮਾਨੋ ਕਮੰਦ ॥ ਦਰਖ਼ਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ਤੇਗ਼ ਸੀਮਾਂਬ ਤੁੰਦ ॥੧੩੦॥ ਬਜੋਸ਼ ਆਮਦਹ ਖੰਜਰੇ ਖਾਰ ਖ਼ੂੰ ॥ ਜ਼ੁਬਾਂ ਨੇਜ਼ਹ ਮਾਰਸ਼ ਬਰ ਆਮਦ ਬਰੂੰ ॥੧੩੧॥ ਬਤਾਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਲਕੋ ਤਾਬ ਨਾਕ ॥ ਯਕੇ ਸੁਰਖ਼ ਗੋਗਿਰਦ ਸ਼ੁਦ ਖ਼ੂਨ ਖ਼ਾਕ ॥੧੩੨॥ ਦਿਹਾਦਿਹ ਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿ ਤੀਰੋ ਤੁਫ਼ੰਗ ॥ ਹਯਾਹਯ ਦਰ ਆਮਦ ਨਿਹੰਗੋ ਨਿਹੰਗ ॥੧੩੩॥ ਚਕਾਚਾਕ ਬਰਖਾਸਤ ਤੀਰੋ ਕਮਾਂ ॥ ਬਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਰੁਸਤਖੇਜ਼ ਅਜ਼ ਜਹਾਂ ॥੧੩੪॥ ਨ ਪੋਯਿੰਦਹ ਰਾ ਬਰ ਜ਼ਿਮੀ ਬੂਦ ਜਾ ॥ ਨ ਪਰਿੰਦਹ ਰਾ ਦਰ ਹਵਾ ਬੂਦ ਰਾਹਿ ॥੧੩੫॥ ਚੁਨਾ ਤੇਗ਼ ਬਾਰਦ ਮਿਯਾਨੇ ਮੁਸਾਫ਼ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਕੁਸ਼ਤਗਾਂ ਸ਼ੁਦ ਜ਼ਿਮੀ ਕੋਹਕਾਫ਼ ॥੧੩੬॥ ਕਿ ਪਾਓ ਸਰ ਅੰਬਿਹ ਚੰਦਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ॥ ਕਿ ਮੈਦਾਂ ਪੁਰ ਅਜ਼ ਗੋਇ ਚਉਗਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ॥੧੩੭॥ ਰਵਾ ਰਉ ਦਰ ਆਮਦ ਬਤੀਰੋ ਤੁਫ਼ੰਗ ॥ ਕਿ ਪਾਰਹ ਸ਼ੁਦਹ ਖੋਦ ਖ਼ੁਫ਼ਤਾਨ ਜੰਗ ॥੧੩੮॥ ਚੁਨਾ ਤੇਗ਼ ਤਾਬਸ਼ ਤਪੀਦ ਆਫ਼ਤਾਬ ॥

ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ਖੁਸ਼ਕ ਦਰੀਯਾਇ ਆਬ ॥੧੩੯॥ ਚੁਨਾਂ ਤੀਰ ਬਾਰਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ਹਮ ਚੁ ਬਰਕੁ ॥ ਬਿਆ.ਫਤਾਦ ਸ਼ੁਦ ਫੀਲ ਖੂੰ .ਫਰਕ .ਫਰਕ ॥੧੪੦॥ ਬਹਰਬ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਵਜ਼ੀਰੇ ਚੁ ਬਾਦ ॥ ਯਕੇ ਤੇ.ਗ ਮਾਯੰਦਰਾਨੀ ਕੁਸ਼ਾਦ ॥੧੪੧॥ ਦਿਗਰ ਤਰ.ਫ ਆਮਦ ਬਦੁਖ਼ਤਰ ਅਜ਼ਾਂ ॥ ਬਰਹਿਨੇ ਯਕੇ ਤੇ.ਗ ਹਿੰਦੋਸਤਾਂ ॥੧੪੨॥ ਦਰਖ਼ਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ਆਂ ਚੁਨਾ ਤੇ.ਗ ਤੇਜ਼ ॥ ਅਦੂ ਰਾ ਅਜ਼ੋ ਦਿਲ ਸ਼ਵਦ ਰੇਜ਼ ਰੇਜ਼ ॥੧੪੩॥ ਯਕੇ ਤੇ.ਗ ਜ਼ਦ ਬਰ ਸਰੇ ਓ ਸਮੰਦ ॥ ਜ਼ਮੀਨਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਕੋਹੇ ਬਿਲੰਦ ॥੧੪੪॥ ਦਿ.ਗਰ ਤੇਗ ਓ ਰਾ ਬਿਜ਼ਦ ਕਰਦ ਨੀਮ ॥ ਬਿਅ.ਫਤਾਦ ਬੂਮਸ਼ ਚੁ ਕਰਖੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥੧੪੫॥ ਦਿ.ਗਰ ਮਰਦ ਆਮਦ ਚੁ ਪੂਰਾਂ ਉਕਾਬ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤੇ.ਗ ਓ ਰਾ ਬਕਰਦਸ਼ ਖ਼ਰਾਬ ॥੧੪੬॥ ਚੁ ਕਾਰੇ ਵਜ਼ੀਰਸ਼ ਬਰਾਹਤ ਰਸੀਦ ॥ ਦਿਗਰ ਮਿਹਨਤੇ ਸਿਯਮ ਆਮਦ ਪਦੀਦ ॥੧੪੭॥ ਸਿਯਮ ਦੇਵ ਆਮਦ ਬਗਲਤੀਦ ਖ਼ੂੰਨ ॥ ਜ਼ਿ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਦੋਜ਼.ਖ ਬਰ ਆਮਦ ਬਰੂੰਨ ॥੧੪੮॥ ਬਕੁਸ਼ਤੰਦ ਓ ਰਾ ਦੁ ਕਰਦੰਦ ਤਨ ॥ ਚੁ ਸ਼ੇਰੇ ਯਿਆਂ ਹਮ ਚੁ ਗੋਰੇ ਕੁਹਨ ॥੧੪੯॥ ਚਹਾਰਮ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਸ਼ੇਰਾਂ ਬਜੰਗ ॥ ਚੁ ਬਰ ਬੱਚਹੇ ਗੋਰ ਗਰਰਾਂ ਪਿਲੰਗ ॥੧੫੦॥ ਚੁਨਾ ਤੇ.ਗ ਬਰ ਵੈ ਬਿਜ਼ਦ ਨਾਜ਼ਨੀ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਪੁਸ਼ਤ ਅਸਪਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿਮੀ ॥੧੫੧॥ ਕਿ ਪੰਜਮ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਦੇਵੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਯਕੇ ਜ਼.ਖਮ ਜ਼ਦ ਕਰਦ ਹੁਕਮੇ ਕਰੀਮ ॥੧੫੨॥ ਚੁਨਾ ਤੇ.ਗ ਬਰ ਵੈ ਜ਼ਦ ਆਂ ਖ਼ੂਬ ਰੰਗ ॥ ਜ਼ਿ ਸਰ ਤਾ ਕਦਮ ਆਮਦਹ ਜ਼ੇਰ ਤੰਗ ॥੧੫੩॥ ਸ਼ਸ਼ਮ ਦੇਵ ਆਮਦ ਚੁ ਅ.ਫਰੀਤ ਮਸਤ ॥ ਜ਼ਿ ਤੀਰੇ ਕਮਾ ਹਮ ਚੁ ਕਬਜ਼ਹ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ ॥੧੫੪॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤੇ.ਗ ਓ ਰਾ ਕਿ ਓ ਨੀਮ ਸ਼ੁਦ ॥ ਕਿ ਦੀਗਰ ਯਲਾ ਰਾ ਅਜ਼ੋ ਬੀਮ ਸ਼ੁਦ ॥੧੫੫॥ ਚੁਨੀ ਤਾ ਬਮਿਕਦਾਰ ਹ.ਫਤਾਦ ਮਰਦ ॥ ਬਤੇ.ਗ ਅੰਦਰ ਆਵੇਖ਼ਤ ਖ਼ਾਸ ਅਜ਼ ਨਬਰਦ ॥੧੫੬॥ ਦਿਗਰ ਕਸ ਨਿਆਮਦ ਤਮੰਨਾਇ ਜੰਗ ॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਨਿਯਾਮਦ ਦਿਲਾਵਰ ਨਿਹੰਗ ॥੧੫੭॥ ਬਹਰਬ ਆਮਦਸ਼ ਸ਼ਾਹਿ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥ ਬਤਾਬਸ਼ ਤਪੀਦਨ ਦਿਲੇ ਮਰਦੁਮਾਂ ॥੧੫੮॥ ਚੁ ਅਬਰਸ਼ ਤਗ ਅੰਦਾਖ਼ਤ ਦਉਰੇ ਯਲਾਂ ॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿਹੇ ਆਸਮਾਂ ॥੧੫੯॥ ਬਤਾਬਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿਮੀਨੋ ਜ਼ਮਨ ॥ ਦਰਖ਼ਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਦਹ ਤੇ.ਗ ਹਿੰਦੀ ਯਮਨ ॥੧੬੦॥ ਚਲਾਚਲ

ਦਰ ਆਮਦ ਕਮਾਨੋ ਕਮੰਦ ॥ ਹਯਾ ਹਯ ਦਰ ਆਮਦ ਬਗੁਰਜੋ ਗਜ਼ੰਦ ॥੧੬੧॥ ਚਕਾ ਚਾਕ ਬਰਖਾਸਤ ਤੀਰੋ ਤੁਫੰਗ ॥ ਜ਼ਿਮੀ ਲਾਲ ਸ਼ੁਦ ਚੂੰ ਗੁਲੇ ਲਾਲਹ ਰੰਗ ॥੧੬੨॥ ਹਹਾ ਹੂ ਦਰ ਆਮਦ ਚੁ ਪਹਿਨ ਅੰਦਰੂੰ ॥ ਦਿਹਾਦਿਹ ਸ਼ੁਦਹ ਖੰਜਰੇ ਖ਼ਾਰ ਖ਼ੂੰ ॥੧੬੩॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਯਕੇ ਤਾਬ ਰੰਗ ॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਦੁ ਚਾਲਾਕ ਜੰਗ ॥੧੬੪॥ ਬਸ਼ੋਰਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਸਰਾਫ਼ੀਲ ਸੂਰ ॥ ਬਰਖ਼ਸ਼ ਅੰਦਰ ਆਮਦ ਤਨੇ ਖ਼ਾਸ ਹੂਰ ॥੧੬੫॥ ਬਸ਼ੋਰਸ਼ ਦਰ ਆਮਦ ਜ਼ਿ ਤਨ ਦਰ ਖ਼ਰੋਸ਼ ॥ ਬੁਬਾਜ਼ੂਇ ਮਰਦਾਂ ਬਰ ਆਵੁਰਦ ਜੋਸ਼ ॥੧੬੬॥ ਯਕੇ ਫ਼ਰਸ਼ ਆਰਾਸਤ ਸੁਰਖ ਅਤਲਸੇ ॥ ਬੁਖਾਨਦ ਚੁ ਮਕਤਬ ਜ਼ੁਬਾ ਪਹਿਲੂਏ ॥੧੬੭॥ ਬਮਰਦਮ ਚੁਨਾ ਕੁਸ਼ਤ ਸ਼ੁਦ ਕਾਰਜ਼ਾਰ ॥ ਜ਼ੁਬਾਂ ਦਰ ਗੁਜ਼ਾਰਮ ਨਿਯਾਯਦ ਸ਼ੁਮਾਰ ॥੧੬੮॥ ਗੁਰੇਜ਼ਾ ਸ਼ਵਦ ਸ਼ਾਹਿ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥ ਬਕੁਸ਼ਤੰਦ ਲਸ਼ਕਰ ਗਿਰਾਂ ਤਾ ਗਿਰਾਂ ॥੧੬੯॥ ਕਿ ਪੁਸਤਸ਼ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਦੁਖਤਰ ਵਜ਼ੀਰ ॥ ਬਿਬਸਤੰਦ ਓ ਰਾ ਕਿ ਕਰਦੰਦ ਅਸੀਰ ॥੧੭੦॥ ਬਨਿਜ਼ਦੇ ਬਿਯਾਵੁਰਦ ਜੋ ਸ਼ਾਹ ਖੇਸ਼ ॥ ਬਿਗੁਫ਼ਤਹ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਾਨ ਵੇਸ਼ ॥੧੭੧॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਈਂ ਸ਼ਾਹ ਮਾਯੰਦਰਾਂ ॥ ਬਿਬਸਤਹ ਬਿਯਾਵੁਰਦ ਨਿਜ਼ਦੇ ਸ਼ੁਮਾਂ ॥੧੭੨॥ ਅਗਰ ਤੋ ਬਿਗੋਈ ਬ ਜਾਂ ਈਂ ਬੁਰਮ ॥ ਵਗਰ ਤੋ ਬਿਗੋਈ ਬਜ਼ਿੰਦਾਂ ਦਿਹਮ ॥੧੭੩॥ ਬਜ਼ਿੰਦਾਂ ਸਪੁਰਦੰਦ ਓ ਰਾ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਸਿਤਾਨਦ ਅਜ਼ੋ ਤਾਜ ਸ਼ਾਹੀ ਕਲੀਮ ॥੧੭੪॥ ਸ਼ਹਨ ਸ਼ਾਹਗੀ ਯਾਫ਼ਤ ਹੁਕਮੇ ਰਜ਼ਾਕ ॥ ਕਸੇ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਰਾ ਕੁਨਦ ਚਾਕ ਚਾਕ ॥੧੭੫॥ ਚੁਨਾ ਕਰਦ ਸ਼ੁਦ ਕਸਦ ਮਿਹਨਤ ਕਸੇ ॥ ਕਿ ਰਹਮਤ ਬਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਜ਼ੋ ਰਹਮਤੇ ॥੧੭੬॥ ਕਿ ਓਹ ਸ਼ਾਹ ਬਾਨੂ ਸ਼ੁਦੋ ਮੁਲਕ ਸ਼ਾਹ ॥ ਕਿ ਸ਼ਾਹੀ ਹਮੀ ਯਾਫ਼ਤ ਹੁਕਮੇ ਇਲਾਹ ॥੧੭੭॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਆਬ ॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਪਰਦਹ ਨਕਾਬ ॥੧੭੮॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਬਜ਼ ਰੰਗੇ ਫਿਰੰਗ ॥ ਕਿ ਵਕਤੇ ਬਕਾਰ ਅਸਤ ਅਜ਼ ਰੋਜ਼ ਜੰਗ ॥੧੭੯॥੧੦॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥

ਤੁਈਂ ਦਸਤਗੀਰ ਅਸਤ ਦਰ ਮਾਂਦਗਾਂ ॥ ਤੁਈਂ ਕਾਰ ਸਾਜ਼ ਅਸਤ ਬੇਚਾਰਗਾਂ ॥੧॥ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹਿ ਬਖਸ਼ਿੰਦਏ ਬੇਨਿਆਜ਼ ॥ ਜ਼ਿਮੀਨੋ ਜ਼ਮਾਂ ਰਾ ਤੁਈ ਕਾਰ ਸਾਜ਼ ॥੨॥ ਹਿਕਾਯਤ ਸ਼ੁਨੀਦੇਮ ਸ਼ਾਹੇ ਕਲਿੰਜਰ ॥ ਕੁਨਾ ਨੀਦ ਯਕ ਦਰ ਚੁ ਅਜ਼ ਕੋਹ ਮੰਜ਼ਰ ॥੩॥ ਯਕੇ ਪਿਸਰ ਓ ਬੂਦ ਹੁਸਨਲ ਜਮਾਲ ॥ ਕਿ ਲਾਯਕ ਜਹਾਂ ਬੂਦ ਅਜ਼ ਮੁਲਕ ਮਾਲ ॥੪॥ ਯਕੇ ਸ਼ਾਹਿ ਓ ਜਾ ਵ ਦੁਖ਼ਤਰ ਅਜ਼ੋ ॥ ਕਿ ਦੀਗਰ ਨ ਜ਼ਨ ਬੂਦ ਸਮਨ ਬਰ ਕਜ਼ੋ ॥੫॥ ਵਜ਼ਾਂ ਦੁਖਤਰੇ ਸ਼ਾਹਿ ਆਂ ਪਿਸਰ ਸ਼ਾਹ ॥ ਸ਼ੁਦ ਆਸ਼ੁਫ਼ਤਹ ਬਰ ਵੈ ਚੁ ਬਰ ਸ਼ਮਸ ਮਾਹ ॥੬॥ ਬਿਗੋਯਦ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹ ਮਾ ਰਾ ਬਿਕੁਨ ॥ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤ ਕਸੇ ਮਰਦ ਦੀਗਰ ਮਕੁਨ ॥੭॥ ਸ਼ੁਨੀਦਮ ਕਿ ਦਰ ਸ਼ਾਹ ਹਿੰਦੋਸਤਾਂ ॥ ਕਿ ਨਾਮੇ ਵਜ਼ਾਂ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹੇ ਵਜ਼ਾਂ ॥੮॥ ਚੁਨਾਂਨਸਤ ਦਸਤੂਰ ਮੁਲਕੇ ਖ਼ੁਦਾ ॥ ਬਯਕ ਦਾਨ ਬੇਗਾਨ ਰੇਜ਼ਦ ਜੁਦਾ ॥੯॥ ਬਿਗ਼ੀਰੰਦ ਸ਼ਾਹੀ ਬਿਅਫ਼ਤਾਦ ਤੁਰਗ਼ ॥ ਬਪੇਸ਼ੇ ਗ਼ੁਰੇਜ਼ਦ ਚੁ ਅਜ਼ ਬਾਜ਼ ਮੁਰਗ ॥੧੦॥ ਬਿਗੀਰਦ ਅਜ਼ੋ ਹਰਦੁ ਅਸਪੇ ਕਲਾਂ ॥ ਕਿ ਮੁਲਕੋ ਅਰਾਕਸ਼ ਬਿਆਮਦ ਅਜ਼ਾਂ ॥੧੧॥ ਬਿਬਖਸ਼ੀਦ ਓ ਰਾ ਬਸੇ ਜ਼ਰ ਦੁ ਫ਼ੀਲ ॥ ਕਿ ਬੇਰੂੰ ਬਿਆਵੁਰਦ ਦਰੀਯਾਇ ਨੀਲ ॥੧੨॥ ਯਕੇ ਨਾਮ ਰਾਹੋ ਸੁਰਾਹੋ ਦਿਗਰ ॥ ਚੁ ਆਹੂ ਕਲਾਂ ਪਾਇ ਅਜ਼ੀਮੇ ਦੁ ਨਰ ॥੧੩॥ ਅਗਰ ਅਸਪ ਹਰਦੋ ਅਜ਼ਾ ਮੇ ਦਿਹਦ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਮਰਾ ਖ਼ਾਨਹ ਬਾਨੂੰ ਸ਼ਵਦ ॥੧੪॥ ਸ਼ੁਨੀਦ ਈਂ ਸੁਖਨ ਰਾ ਹਮੀ ਸ਼ੁਦ ਰਵਾਂ ॥ ਬਿਯਾਮਦ ਬਸ਼ਹਰ ਸ਼ਾਹ ਹਿੰਦੋਸਤਾਂ ॥੧੫॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਬਰ ਰੋਦ ਜਮਨਾ ਲਬ ਆਬ ॥ ਬਿਬੁਰਦੰਦ ਬਾਦਹ ਖੁਰਦੰਦ ਕਬਾਬ ॥੧੬॥ ਪਸੇ ਦੋ ਬਰ ਆਮਦ ਸ਼ਬੇ ਚੂੰ ਸਿਯਾਹ ॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਆਬਸ਼ ਬਸੇ ਪੁਸ਼ਤ ਕਾਹ ॥੧੭॥ ਬਦੀਦੰਦ ਓ ਰਾ ਬਸੇ ਪਾਸਬਾਂ ॥ ਬਤੁੰਦੀ ਦਰ ਆਮਦ ਬਤਾਬਸ਼ ਹੁਮਾਂ ॥੧੮॥ ਬਸੇ ਬਰ ਵੈ ਬੰਦੂਕ ਬਾਰਾਂ ਕੁਨਦ ॥ ਚੁ ਬਾ ਬਰਕ ਅਬਰਸ਼ ਬਹਾਰਾਂ ਕੁਨਦ ॥੧੯॥ ਹਮੀ ਵਜ਼ਹ ਕਰਦੰਦ ਦੁ ਸੇ ਚਾਰ ਬਾਰ ॥ ਹਮ ਆਖ਼ਰ ਕੁਨਦ ਖ਼ਾਬ ਖ਼ੁਫ਼ਤ ਇਖ਼ਤੀਯਾਰ ॥੨੦॥ ਬਿਦਾਨਦ ਕਿ ਖ਼ੁਫ਼ਤਹ ਸ਼ਵਦ ਪਾਸਬਾਂ ॥ ਬਪਯਮੁਰਦ ਸ਼ੁਦ ਹਮ ਚੁ ਜ਼ਖਮੇ ਯਲਾਂ ॥੨੧॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਓ ਜਾ ਬਿਆਮਦ ਅਜ਼ਾਂ ॥ ਕਿ ਬੁਨ ਗਾਹ

ਅਜ਼ ਸ਼ਾਹ ਕਰਖੇ ਗਿਰਾਂ ॥੨੨॥ ਘਰੀ ਰਾ ਬਿਕੋਬਦ ਘਰੀਯਾ ਘਰੀਯਾਰ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਮੇਖ ਕੋਬਦ ਬਪੁਸ਼ਤੇ ਦਿਵਾਰ ॥੨੩॥ ਚੁਨਾ ਤਾ ਬਰ ਆਮਦ ਦਿਵਾਰੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਦੁ ਅਸਪਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਕਰਦ ਹੁਕਮੇ ਕਰੀਮ ॥੨੪॥ ਯਕੇ ਰਾ ਬਿਜ਼ਦ ਤਾ ਅਜ਼ੋ ਨੀਮ ਕਰਦ ॥ ਦਰੇ ਪਾਸਬਾਨੇ ਬਰ ਅਜ਼ ਨੀਮ ਕਰਦ ॥੨੫॥ ਦਿਗਰ ਰਾ ਬਿਜ਼ਦ ਤਾ ਜੁਦਾ ਗਸ਼ਤ ਸਰ ॥ ਸਿਯਮ ਰਾ ਬਿਕੁਸ਼ਤਨ ਸ਼ਵਦ ਖ਼ੂੰਨ ਤਰ ॥੨੬॥ ਚੁਅਮ ਰਾ ਜੁਦਾ ਕਰਦ ਪੰਜਮ ਬਕੁਸ਼ਤ ॥ ਸ਼ਸ਼ਮ ਰਾ ਬਕੁਸ਼ਤੰਦ ਜਮਦਾਰ ਮੁਸ਼ਤ ॥੨੭॥ ਸ਼ਸ਼ਮ ਚੌਕੀਅਸ ਕੁਸ਼ਤ ਆਮਦ ਅਜ਼ਾਂ ॥ ਕਿ ਹ.ਫਤਸ਼ ਗਿਰਾਂ ਬੂਦ ਚੌਕੀ ਗਿਰਾਂ ॥੨੮॥ ਕਿ ਹ.ਫਤਮ ਹਮੀ ਕੁਸ਼ਤ ਜ਼ਖਮੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਦਸਤਸ਼ ਕੁਨਦ ਰਖਸ਼ ਹੁਕਮੇ ਕਰੀਮ ॥੨੯॥ ਚੁਨਾ ਤਾਜ਼ੀਆਨਹ ਬਿਜ਼ਦ ਤਾਜ਼ੀਅਸ਼ ॥ ਕਿ ਬਾਲਾ ਬਿਯਾਮਦ ਬਜਮਨ ਅੰਦਰਸ਼ ॥੩੦॥ ਵਗਸ਼ਤਨ ਦਰਾਬੇ ਬਬੇਰੂੰ ਅਜ਼ਾਂ ॥ ਕਿ ਹੈਰਤ ਬਿਮਾਂਦੰਦ ਸ਼ਾਹੇ ਜਹਾਂ ॥੩੧॥ ਕਿ ਦੰਦਾ ਖੁਰਦ ਦਸਤ ਅਜ਼ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹਿ ॥ ਬਹੈਰਤ ਹਮੀ ਰ.ਫਤ ਆਲਮ ਪਨਾਹਿ ॥੩੨॥ ਕਿ ਮਾਰਾ ਕੁਜਾ ਬੁਰਦ ਅਸਪੇ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਬਿਬ.ਖਸ਼ੀਦ ਓ ਹਮ ਚੁ ਕਸਮੇ ਕਰੀਮ ॥੩੩॥ ਦਰੇਗਾ ਅਗਰ ਰੂਇ ਓ ਦੀਦਮੇ ॥ ਬਸਦ ਗੰਜ ਸਰਬਸਤ ਬ.ਖਸ਼ੀਦਮੇ ॥੩੪॥ ਕਿ ਹੈ.ਫਸਤ ਗਰੋ ਦੀਦਏ ਯਾ.ਫਤਮ ॥ ਬਜਾਏ ਦਿਗਰ ਦਿਲ ਨ ਜ਼ੋ ਤਾ.ਫਤਮ ॥੩੫॥ ਕਿ ਦੀਦਾਰ ਬ.ਖਸ਼ਦ ਅਗਰ ਓ ਮਰਾ ॥ ਕਿ ਸਦ ਗੰਜ ਸਰਬਸਤ ਬ.ਖਸ਼ਮ ਵਰਾ ॥੩੬॥ ਚੁ ਸ਼ੁਹਰਤ ਕੁਨਾਨੀਦ ਸ਼ਹਰ ਅੰਦਰੂੰ ॥ ਕਿ ਬ.ਖਸ਼ੀਦ ਮਨ ਖ਼ੂੰਨ ਅਜ਼ ਖੁਆਰਖੂੰ ॥੩੭॥ ਬਿਬਸਤੰਦ ਦਸਤਾਰ ਅਜ਼ ਜਾਮ ਜ਼ਰ ॥ ਬਪੇਸ਼ੇ ਸ਼ਹ ਆਮਦ ਚੁ ਜ਼ਰਰੀ ਸਿਪਰ ॥੩੮॥ ਬਗੋਯਦ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਅ.ਫਕਨੋ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ॥ ਕਿ ਅਜ਼ ਰਾਹ ਰਾ ਮਨ ਬਿਬੁਰਦੰਦ ਰਾਹ ॥੩੯॥ ਅਜਬਮਾਂਦ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਿਰਦ ਈਂ ਜਵਾਬ ॥ ਦਿਗਰ ਬਾਰ ਗੋਯਦ ਕਿ ਬਾ ਵੈ ਸਵਾਬ ॥੪੦॥ ਕਿ ਨਕਲਸ਼ ਨੁਮਾਈਂ ਮਰਾ ਸ਼ੇਰ ਤਨ ॥ ਬਵਜਹੇ ਚਰਾ ਬੁਰਦ ਅਸਪੇ ਕੁਹਨ ॥੪੧॥ ਨਿਸ਼ਸਤੰਦ ਅਜ਼ਾਂ ਵਜਹੇ ਬਰ ਰੋਦ ਆਬ ॥ ਬਿਬੁਰਦੰਦ ਬਾਦਹ ਬਿਖੁਰਦਨ ਕਬਾਬ ॥੪੨॥ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਅੱਵਲ ਬਸੇ ਪੁਸ਼ਤ ਕਾਹ ॥ ਦਗਾ ਮੇ ਦਿਹਦ ਪਾਸਬਾਨਾਨ ਸ਼ਾਹ ॥੪੩॥ ਵਜ਼ਾਂ ਪਸ ਬਕੋਸ਼ਸ਼ ਕੁਨਾਂਨੀਦ ਲ.ਖ਼ਤ ॥ ਬਪੈਰਸ਼ ਦਰਾਂਮਦ ਜ਼ਿ ਦਰੀਯਾਇ ਸ.ਖ਼ਤ ॥੪੪॥ ਵਜ਼ਾਂ ਬਿਸ਼ਕਿਨਾਨੀਦ ਓ ਗਿਰਦ ਸ਼ੁਦ ॥ ਬਦੀਦਨ ਅਜ਼ੋ ਸ਼ਾਹ ਪਯਮੁਰਦਹ

ਸ਼ੁਦ ॥੪੫॥ ਘੜੀ ਯਕ ਬਿਮਾਦੰਦ ਗ਼ੁਰੂਬ ਆਫ਼ਤਾਬ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਜਾ ਬਿਯਾਮਦ ਕੁਸ਼ਾਯਦ ਤਨਾਬ ॥੪੬॥ ਲ਼ਗਾਮਸ਼ ਬਿਦਾਦੰਦ ਸੂਾਰੇ ਸ਼ੁਦਸਤ ॥ ਬਿਜ਼ਦ ਤਾਜੀਆਂਨਹ ਚੁ ਅਫ਼ਰੀਤ ਮਸਤ ॥੪੭॥ ਚੁਨਾ ਅਸਪ ਖ਼ੇਜ਼ੀਦ ਬਰਤਰ ਜ਼ਿ ਸਾਹ ॥ ਜ਼ਿ ਬਾਲਾ ਬਿਯਾਮਦ ਬਦਰੀਯਾਇ ਗਾਹ ॥੪੮॥ ਬਪੈਰਸ਼ ਦਰਾਮਦ ਕਿ ਦਰੀਆ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਪਾਰਸ਼ ਹਮੀ ਗ਼ਸ਼ਤ ਹੁਕਮੇ ਕਰੀਮ ॥੪੯॥ ਫ਼ਰੋਦ ਆਮਦਸ਼ ਅਸਪ ਕਰਦਸ ਸਲਾਮ ॥ ਬਿਗ਼ੋਯਦ ਸੁਖਨ ਸ਼ਾਹਿ ਅਰਬੀ ਕਲਾਮ ॥੫੦॥ ਤੁ ਅਕਲਸ਼ ਚਰਾ ਗ਼ਸ਼ਤ ਏ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾਹ ਬੁਰਦਨ ਤੁ ਦਾਦਨ ਸੁਰਾਹ ॥੫੧॥ ਕਿ ਗ਼ੁਫ਼ਤਸ਼ ਚੁਨੀ ਤਾ ਰਵਾਂ ਕਰਦ ਰਖਸ਼ ॥ ਬਯਾਦ ਆਮਦੋ ਏਜ਼ਦੇ ਦਾਦ ਬਖ਼ਸ਼ ॥੫੨॥ ਬਿਆਫ਼ਤਾਦ ਪੁਸ਼ਤ ਅਸਪਹਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਨਾ ਹਮ ਬਰ ਕੁਨਦ ਕਸ ਸੂਾਰ ॥੫੩॥ ਬਿਜ਼ਦ ਮਰਦ ਦਸਤਾਰਹਾ ਪੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ॥ ਕਿ ਏ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਹਾਂਨ ਆਲਮ ਪਨਾਹ ॥੫੪॥ ਬਿਗੀਰਦ ਕਸੇ ਹਰਦੂ ਆਹੂ ਬੁਰਾਕ ॥ ਤੁ ਓ ਰਾ ਬਿਬਖ਼ਸ਼ੀਦ ਖ਼ੁਦ ਦਸਤ ਤਾਕ ॥੫੫॥ ਚਰਾ ਮੇ ਕੁਨਦ ਕਾਰਹਾ ਬੇਖ਼ੁਦੀ ॥ ਕਿ ਰਾਹਾ ਅਜ਼ੋ ਮਨ ਸੁਰਾਹਾ ਤੁਈਂ ॥੫੬॥ ਬਿਬੁਰਦਸ਼ ਅਜ਼ੋ ਅਸਪ ਹਰਦੋ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਵਜ਼ਾਂ ਰਾ ਬਿਬਖਸ਼ੀਦ ਹੁਕਮੇ ਰਹੀਮ ॥੫੭॥ ਕਿ ਓ ਰਾ ਦਰਾਵੁਰਦ ਖਾਨਹ ਨਿਕਾਹ ॥ ਕਿ ਕਉਲੇ ਕੁਨਦ ਮੁਸਤਕੀਮ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਹ ॥੫੮॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕ਼ੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਕੋਕਨਾਰ ॥ ਦਰੇ ਵਕ਼ਤ ਜੰਗਸ਼ ਬਿਯਾਮਦ ਬਕਾਰ ॥੫੯॥ ਕਿ ਖ਼ੂਬਸਤ ਦਰ ਵਕ਼ਤ ਖ਼ਸਮ ਅਫ਼ਕਨੀ ॥ ਕਿ ਯਕ ਕੁਰਤਯਸ ਫ਼ੀਲ ਰਾ ਪੈਕੁਨੀ ॥੬੦॥੧੧॥

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤੇ ॥ ਅਫਜ਼ੂੰ ॥

॥ ਹਿਕਾਇਤ ॥

ਰਜ਼ਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਏ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਰਿਹਾਈ ਦਿਹੋਂ ਪਾਕ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ॥੧॥ ਰਹੀਮੋ ਕਰੀਮੋ ਮਕੀਨੋ ਮਕਾਂ ॥ ਅਜ਼ੀਮੋ ਫ਼ਹੀਮੋ ਜ਼ਮੀਨੋ ਜ਼ਮਾਂ ॥੨॥ ਸ਼ੁਨੀਦਮ ਸੁਖ਼ਨ ਕੋਹ ਕੈਬਰ ਅਜ਼ੀਮ ॥ ਕਿ ਅਫ਼ਗਾਂ ਯਕੇ ਬੂਦ ਓ ਜਾ ਰਹੀਮ ॥੩॥ ਯਕੇ ਬਾਨੂਏ ਬੂਦ ਓ ਹਮ ਚੁ ਮਾਹ ॥ ਕੁਨਦ ਦੀਦਨਸ਼ ਰਿਸ਼ਤ ਗ਼ਰਦਨ ਜ਼ਿ ਸ਼ਾਹ ॥੪॥ ਬਅਬਰੂ ਚੁ ਅਬਰੇ ਬਹਾਰਾਂ ਕੁਨਦ ॥ ਬਮਿਯਗਾ

ਚੁ ਅਜ਼ ਤੀਰ ਬਾਰਾਂ ਕੁਨਦ ॥੫॥ ਰੁਖੇ ਚੂੰ ਖਲਾਸੀ ਦਿਹਦ ਮਾਹਿ ਰਾਂ ॥ ਬਹਾਰੇ ਗੁਲਿਸਤਾਂ ਦਿਹਦ ਸ਼ਾਹ ਰਾਂ ॥੬॥ ਬਅਬਰੂ ਕਮਾਨੇ ਸ਼ੁਦਾ ਨਾਜ਼ਨੀਂ ॥ ਬਚਸ਼ਮਸ਼ ਜ਼ਨਦ ਕੈਬਰੇ ਕਹਰਗੀਂ ॥੭॥ ਬਮਸਤੀ ਦਿਹਦ ਹਮ ਚੁਨੀ ਰੂਯ ਮਸਤ ॥ ਗੁਲਿਸਤਾਂ ਕੁਨਦ ਬੂਮ ਸ਼ੋਰੀਦ ਦਸਤ ॥੮॥ ਖੁਸ਼ੇ ਖੁਸ਼ ਜਮਾਲੋ ਕਮਾਲੋ ਹੁਸਨ ॥ ਬਸੂਰਤ ਜਵਾਨਸਤ ਫ਼ਿਕਰੇ ਕੁਹਨ ॥੯॥ ਯਕੇ ਹਸਨ ਖਾਂ ਬੂਦ ਓ ਜਾ ਫ਼ਗਾਂ ॥ ਬਦਾਨਸ਼ ਹਮੀ ਬੂਦ ਅਕਲਸ਼ ਜਵਾਂ ॥੧੦॥ ਕੁਨਦ ਦੋਸਤੀ ਬਾ ਹਮਹ ਯਕ ਦਿਗਰ ॥ ਕਿ ਲੈਲੀ ਵ ਮਜਨੂੰ ਖ਼ਿਜ਼ਲ ਗਸ਼ਤ ਸਰ ॥੧੧॥ ਚੁ ਬਾ ਯਕ ਦਿਗਰ ਹਮ ਚੁਨੀ ਗਸ਼ਤ ਮਸਤ ॥ ਚੁ ਪਾ ਅਜ਼ ਰਕਾਬੋ ਇਨਾ ਰਫ਼ਤ ਦਸਤ ॥੧੨॥ ਤਲਬ ਕਰਦ ਓ ਖ਼ਾਨਏ ਖਿਲਵਤੇ ॥ ਮਿਯਾਂ ਆਮਦਸ਼ ਜੋ ਬਦਨ ਸ਼ਹਵਤੇ ॥੧੩॥ ਹਮੀਂ ਜੁਫ਼ਤ ਖ਼ੁਰਦੰਦ ਦੁ ਸੇ ਚਾਰ ਮਾਹ ॥ ਖਬਰ ਕਰਦ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਨੇ ਨਿਜ਼ਦ ਸ਼ਾਹ ॥੧੪॥ ਬਹੈਰਤ ਬਅੰਦਰਾਂਮਦ ਫਗਾਨੇ ਰਹੀਮ ॥ ਕਸ਼ੀਦਨ ਯਕੇ ਤੇਗ਼ ਗਰਰਾਂ ਅਜ਼ੀਮ ॥੧੫॥ ਚੁ ਖਬਰਸ਼ ਰਸੀਦੋ ਕਿ ਆਮਦ ਸ਼ੌਹਰ ॥ ਹੁਮਾਂ ਯਾਰ ਖੁਦ ਰਾ ਬਿਜ਼ਦ ਤੇਗ਼ ਸਰ ॥੧੬॥ ਹਮਹਿ ਗੋਸ਼ਤੋ ਦੇਗ਼ ਅੰਦਰ ਨਿਹਾਦ ॥ ਮਸਾਲਯ ਬਿਅੰਦਾਖ਼ਤ ਆਤਸ਼ ਬਿਦਾਦ ॥੧੭॥ ਸ਼ੌਹਰ ਰਾ ਖੁਰਾਨੀਦ ਬਾਕੀ ਬਿਮਾਂਦ ॥ ਹਮਹ ਨੌਕਰਾਂ ਰਾ ਜ਼ਿਆਫ਼ਤ ਕੁਨਾਦ ॥੧੮॥ ਚੁ ਖੁਸ਼ ਗ਼ਸ਼ਤ ਸ਼ੌਹਰ ਨ ਦੀਦਸ਼ ਚੁ ਨਰ ॥ ਬਕੁਸ਼ਤਾਂ ਕਸੇ ਰਾ ਕਿ ਦਾਦਸ਼ ਖਬਰ ॥੧੯॥ ਬਿਦਿਹ ਸਾਕੀਯਾ ਸਾਗਰੇ ਸਬਜ਼ ਗੂੰ ॥ ਕਿ ਮਾ ਰਾ ਬਕਾਰਸਤ ਜੰਗ ਅੰਦਰੂੰ ॥੨੦॥ ਲਬਾ ਲਬ ਬਕੁਨ ਦਮ ਬਦਮ ਨੋਸ਼ ਕੁਨ ॥ ਗ਼ਮੇ ਹਰਦੁ ਆਲਮ ਫਰਾਮੋਸ਼ ਕੁਨ ॥੨੧॥੧੨॥